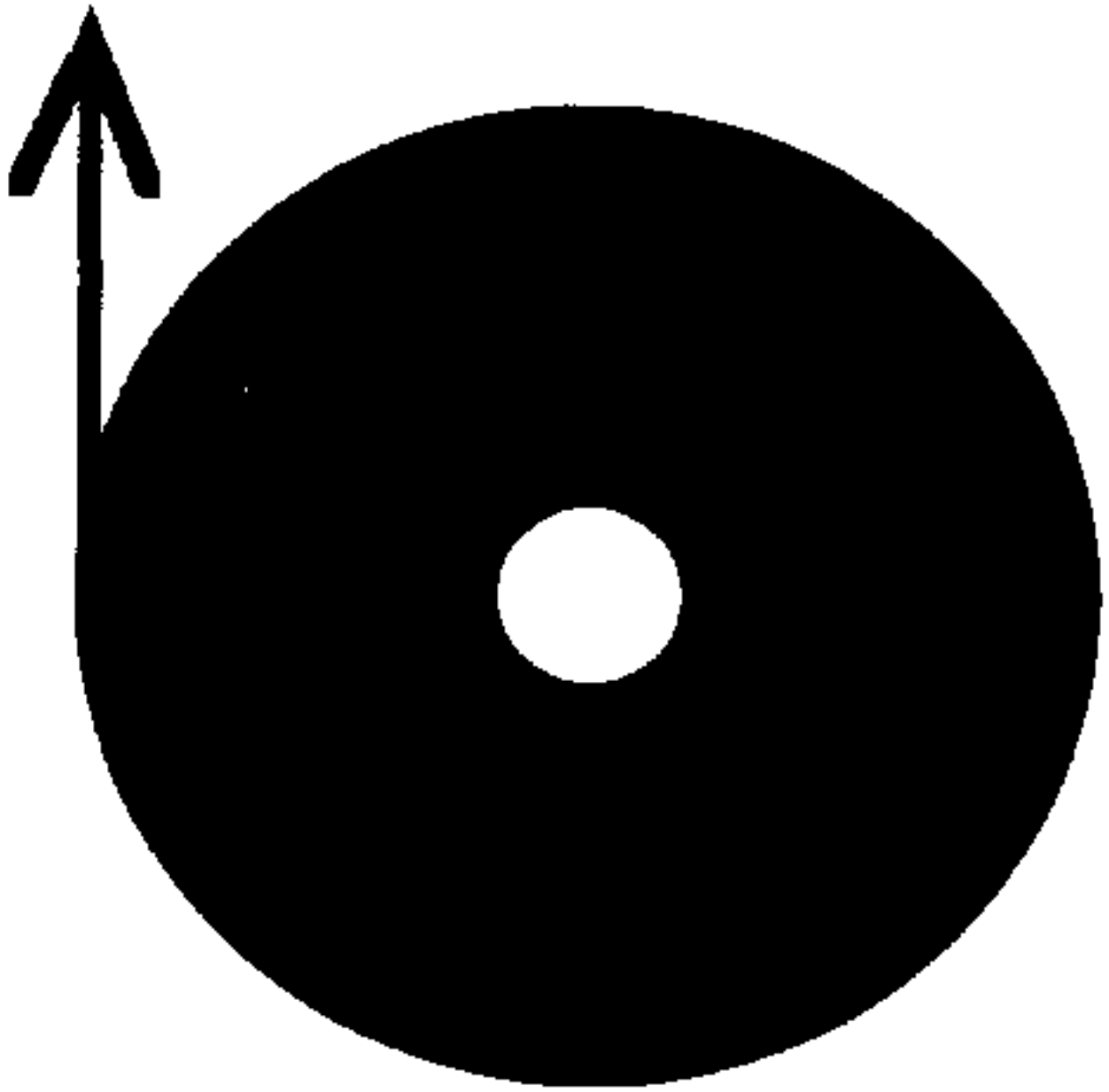

RI

Na

Telephone: +47

LØGTINGS TIDINDI

1935

Løgtingstíðindi.

Tann vanliga tingsetan

og

Eykatingsetan november

1935.

TÓRSHAVN
AS. »FÆRO ANTSTIDENDE«S LØGTRYKKERI
1936

INNIHALD:

TANN VANLIGA TINGSETAN 1935.

bls.

Løgtingslimirnir o. a. 1
Fastar nevndir 2
Aðrar nevndir 2

I. Løgtingslógin o. m.

1. Løn tingmanna 5
2. Skipan tingsins 5
3. Føroysk stjórnarskipan 9
4. Uppskot til avgerðar viðv. løgtingsskrivstovuna 10

II. Skúlamál.

5. Skipan læraraskúlans 10
6. Studentaskúli 13
7. Studningur til eftirlønargrunn lærara 13
8. Skúla- og kirkjusýn 14
9. Anciennitet ferðalæraranna 15
10. Skúlabøkur til børn 16
11. Broytan av „Lov om Lønningsbestemmelser m. m. for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen paa Færøerne“ 17
12. Studning til skúlaskeið 18
Studning til námskeið 18
13. Lærarahús í Hvalbø 18
14. Umsókn til skúlaministeriið frá Føroya lærarafelag 20
15. Skúlastarvsráðgevari í Føroyum 21
16. Eingilsk sum lerugrein í fólkaskúlanum 22
17. Varðveitan av Føroya fólks eyðkenni 23
18. Gymnastikhús við Klaksvíkar skúla 26
19. Skúlastova við Glyvur 27
20. Lóg um studna til kveldskúlar 28

III. Kirkjumál.

21. Kirkja í Árnafirði 29
22. Eiðis kirkja 31
23. Nýggj kirkja í Miðvági 32
24. Kirkja í Hovi 34
25. Viðkan av kirkjugarðinum í Kaldbak 35
26. Klakksvíkar kirkja 36
27. Prestafluttningur 37
28. Leingjan av studningi til kirkjugarðin á Strondum 40
29. Hvalbiar kirkja 41
30. Endurnýggjan av studningi til kirkjugarðin í Miðvági 43
31. Umvølling av kirkjugarðinum í Hovi 44
32. Endurnýggjan av studningi til kirkjugarðin í Dali 45
33. Kirkjugarðurin í Klaksvík 46
34. Vágs kirkja 47
35. Kirkja á Skála 48
36. Nýggjur kirkjugarður í Skopun 50
37. Skúoyar kirkja 51

IV. Telefonmál.

38. Telefonsakir 53
39. Telefonsambandið við Vágoy 54
40. Telefonsamband við Nesvik og lykt „norður við Streym" 56
41. Tráðleys telefon á St. Dimun 58
42. Telefonsamband Havn—Klakksvík 59
43. Løningsviðurskifti á telefonstøðnum 60
44. Endurgjald fyri telefon-samanseting 63
45. Kaldbaksbotnur sum fríabonnentur 64
46. Nýtt telefonsamband Oyri—Strendur 65
47. Uppsøgn frá telefonstjóra J. H. O. Jacobsen 66
48. Telefonkaðal til Suðuroyar 68

V. Sjúkrahús, læknar o. a.

49. Nýtt sjúkrahús á Tvøroyri 69
50. Læknir í Fuglafirði 71
51. Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum 74
52. Studningur til sjúkrahúsini 78
53. Læknahjálp við bróstsjúkrahúsini 79
54. Inspektør við „Dronning Alexandrines Hospital" 80
55. Bústaður fyri ljósmóðurinna í Kvívík 83
56. Studningur til felagið „Røde Kors" 84
57. Apotekaravesinið í Føroyum 85
58. Kommunulæknasmbætið í Havn 87
59. Tilbygging til Dronning Alexandrines Hospital 90
60. Læknar og sjúkrasystrar við skúlarnar í Føroyum 96
61. Studning til grannskoðan av matarviðurskiftum í Føroyum 97
62. Broytan av sjúkrakassalógini 99
63. Sinnisjúkrahús í Føroyum 105
64. Sjúkrahús í Føroyingahavnini í Grønlandi 107

VI. Fiskivinna, grind o. t.

65. Broytan av grindareglugerðini 109
66. Goymsluhús í Føroyingahavnini í Grønlandi 116
67. Endurnýggjan av lóg um fiskivinnu við Grønland 116
68. Radiopejling til tey føroysku fiskiskipini í Grønlandi 120
69. Ábyrgd fyri lán til p/f. Norðanfjarðar Hvalaveiðufelag 121
70. Kavari til Føroyingahavnina í Grønlandi 123
71. Sleipustøð og lendibrúgvar í Grønlandi 124
72. Innfluttning og útfluttning av fiski 125
73. Reglugerð um øðuveiðu í Hvannasundi 130
74. Grindagarnið í Vestmanna 131
75. Fiskavrakarar í Porkeri 132
76. Sjóverjan 132
77. Útfluttningur av stórhvalatvøstl 135
78. Studning til fiskaturkingarhús í Miðvági 137
79. Jarðahvalsrætturin 138
80. Umskipan av grindasøluni 141
81. Friðan av fiskigrunnum 142
82. Eftirgevan av grindapeningi 143
83. Friðan av Svínoyarvík fyri snurriváð og trawl 144
84. Studning til grannskoðan av fiskamarknaðinum 145
85. Grindaeftirstøður við Vága sýslu 146

86. Hjálp vegna miseydnað grønlandsfiskarí 147
87. Ábyrgd fyri lán til keyp av línubáti 147
88. Royndarsending av fiski til Brasilien 148
89. Endurnýggjan av fiskiflotanum 149

VII. Landbúnaðurin o. t.

90. Vetrafriðing 152
91. Jarðareformurin 153
Mótmæli móti jarðareforminum 158
92. Matrikulskattur 158
93. Broytan í leigusamtyktum viðv. traðir av húsagarðsfestinum 159
94. Propaganda fyri føroyskan klipfisk 162
Studning til vognhjól 162
Studning til tøðgoymslur 162
Innfluttningur av kunsttøðum 162
Studning til seyðahús 162
Studning til urtagarðsbrúk 162
Studning til keyp av skálharvu 162
95. Studning til høsnahald 163
96. Studning til silvurrevahald 164
97. Urtagarðsvirki í Føroyum 167
98. Útskifting í Hovi 169
99. Studningur til Føroya búnaðarfelag 170
100. Frágreiðing frá djóralæknanum 171
101. Broytan av prísinum á smøri og ostl 173
102. Uppskot til avgerðar viðv. búnaðarkunnleika 175

VIII. Vegir, brýr og lendingar.

103. Vegir við ríkisstudningi og smærri havnir 176
104. Studningur til brýr og lendingar 178
105. Frásøgn sýslana um vegir, brýr og lendingar 198
106. Viðlíkahald av vegnum Sølmundarfirði—Fuglafjarðar 202
107. Rennistrong til „Stakkin", Tjørnuvík 203
108. Eykastudning til „Hylin" í Mykinesi 204
109. Reglugerð um viðlíkahald av vegum 205
110. Kæra viðv. vegin Sølmundarfirði—Gøtu 208

IX. Havnir o. a.

111. Viðlíkahald av havnum 209
112. Ábyrgdin fyri havnalánum 210
113. Havna- og brúgvagjald fyri Trongisvág havn 212
114. Havn í Norðragøtu 213
115. Havna- og brúgvagjald fyri Vág havn 214

X. Ymisk lógmál.

116. Socialreformurin 215
Ellisrenta til S. M. Matras, Norðoyri 215
117. Revisión av lóg um „Embedslægevæsenets Ordning" 217
118. Tvungin gerðadómur í arbeiðsósemju 217
119. Lóg um „elektriske Stærkstrømsanlæg" 218
120. Kolportageloyvi 220
121. Lóg um „Handel med samt Tilvirkning og Besiddelse af Vaaben m. v." 221
122. Lóg um „Sundhedsfarlige Stoffer til kosmetisk Brug m. m." 222

123. Broytan av tolllógini 223
124. Lønrindan 224
125. Uppskot til lóg um radiomóttaking 226
126. Broytan av apotekaralógini 227
127. Lóg um „offentlig Auktion ved Auktionsledere" 229
128. Lóg um „Tilsyn med fremmede paa Færøerne" 232
129. Ymisk lógmál 234
130. Lóg um smævri jarðabrúk í Føroyum 235
131. Automobillógin 236
132. Lóg um „Laan og Tilskud til Grundforbedring" 238
133. Reglugerð fyri breyðsølu 239
134. Lóg um „Pantsætning af Fangst" 241
135. Broytan av vrakaralógini 242

XI. „Smiril."

136. „Smiril" 243
137. Eftirløn til maskinmeistarin á „Smiril" 245
138. Eftirløn til D. O. Poulsen 246

XII. Kommunal mál.

139. Skuld kommununna 247
Ymisk kommunal mál o. a. 247
140. Heilsusamtykt fyri landkommununnar í Føroyum 250
141. Valstað á Trøllanesi 251
142. Samtykt til lán til Svínoyar sóknar kommunu 252
143. Samtykt til lán til Þorkeris sóknar kommunu 253
144. Broytan av lógini um kommunuval 254
145. Ljósmóður í Saltnesi 256
146. Útbyggjan av Skipanesi 257
147. Brúk av kassakredittinum hjá Skálavíkar kommunu 259
148. Samtykt og garanti fyri lán til Klakksvíkar sókn 260
149. Friðan av harum í Vágoy 262
150. Eftirgevan av amtsfondsskatti 263
151. Skrivstovuhald til sóknarstýrisformenn 265
152. Garanti fyri lán til Skúoyar sókn 267
153. Søla av jørð í Vági 268
154. Samtykt til lán til Kvívíkar sókn 269
155. Søla av byggigrundum í Vestmanna 270
156. Kæra viðv. projekteraðum vegi í Hvalbæ 271
157. Nýtsla av ellisrentufyriframgreiðsluni til Lorvíkar sókn 273
158. Ábyrgd fyri lán til Kollafjarðar sókn 274
159. Broytan av samtykt fyri Vágs eiði 275
160. Kæra um vatnleiðing í Vági 277
161. Ábyrgd fyri lán til Froðblar sókn 278

XIII. Ymist.

162. Børn í arbeiði undir skúlatíð 280
163. Brunatrygging í Føroyum 281
164. Skipan amtsfondins av vegstudningi til Haldórsvíkar sókn 282
165. Umsókn viðv. nevndini fyri Føroya vanlukkutrygging 283
166. Ríkisstudningur til Føroya vanlukkutrygging 285
167. Tilsýn við passagerbátum, bjargingarbátum og bjargingargreiðum 288
168. Útvarpsstøða í Føroyum 290
169. Føroyskt flagg 291

bls.
170. Føroysk frímerkir 293
171. Frágreiðing frá løgtingssøgunevndini 294
172. Afturrindan av tolli 294
173. Eftirstøður við Norðuroya sýslu 296
174. Hini av amtmanninum greiddu mál 297
175. Decisión av roknskapum 297
176. Studning til Chr. Matras 299
— - Harry Fonsdal 299
— - Poul L. Guttesen 299
— - Johs. T. Hansen 299
— - Erik Petersen 299
177. Studning til námskeið við svenskan háskúla 301
— - — - norskan — 301
— - vevnámskeið 301
— - studentarprógv 301
178. Studning til pharmaceutisk kursus 303
179. Studning til Dansk Børneforsorg 303
180. Studning til barnaheimið í Vestmanna 304
181. Eykastudning til amtsbókasavnið 305
182. Studning til Føroya Djórasavn 306
— - Føroya Forngripafelag 306
183. Studning til smeltigreiðir o. a. 307
- - „Føroya Ferðamannafelag" 307
— - keyp av sildanót 307
— - upplæring í vegarbeiði 307
184. Studning til framsýningina í Bryssel 309
185. Viðmæli og studning til felagið „Føroyskt heimayrki" 310
186. Svimjingarhyljar 311
187. Studning til útgrefstur á Malarenda í Nólsoy 314
188. Endurgjald fyri leiðan eftir burturgingnum útróðramonnum 315
189. Studning til upplæring í myndarstoyping 316
190. Gjalding av rokning fyri føroyskt lógsavn 317
191. Studning til keyp av barnabløðum 318
192. Grannastevnuútreiðslur sýslumanna 319
193. Studning til avhaldsfeløgini 320
194. Studning til „Landsforeningen af Vanføre og Lemlæstede" 321
195. Studning til kvøldskúla 322
196. Studning til hvildarheimið „Naina" 323
197. Studning til sløjdskúla 324
198. Studning til „Varðan" 325
199. Studning til upplæring í linufiskari og sildaveiðu 326
200. Studning til reynd við træplanting 327
201. Broytan av sakføraravirknum í Føroyum 328
202. Studning til gymnastikhøli og leikvøllir 330
Studning til ítrótt 330
203. Studning til Føroya Fólkaháskúla 332
204. Føroyamál í øllum viðurskiftum landsins 333
205. Studning til Havnar handverksmeistarafelag 339
206. Studning til upplæring í grótarbeiði 340
207. Kæra um býting av destruktiónskjøti 341
208. Grannskoðan av tollroknskapum 343
209. Vatnskaði í Tjørnuvík 346
210. Livikor arbeiðsmanna í Føroyum 346
211. Toll av fluttningsgóðs 350
212. Svanahald 351

bls.
213. Kavarabúnaðin 351
214. Studning til keyp av báti 352
215. Viðmæli til umsókn um stuðul til Føroya djórasavn 352
216. Studning til plógv o. a. 353
217. Fíggjarstandur fyri skjalasavnið 351
218. Studning til Anton E. J. Petersen 355
219. Toll á brúktar bilar 355
220. Kolavirkið í Suðuroy 357
221. Viðmæli til Poul Isaksen 358

XIV. 222. Val av álitsmonnum og nevndum 359

XV. Fíggjarlig viðurskifti.
223. Amtsgrunnurin 364
224. Amtsfátækrakassin 365
Uppskot til avgerðar viðv. Amtsfátækrakassan 365
225. Býtan av bilskatti 367
226. Býtan av tollinntøku 369
227. Rokaskapur fyri vøruforsýningina 370
228. Føroyskt vinnulív og Løgtingsins skattamyndugleiki 371
229. Løgtingsins einkarsøla við olju o. a., yvirtakan av bankvesinum og brunatrygging í Føroyum 373

XVI. Mál, goymd til næsta ár (ikki viðgjørd í 1935).
Studning til høsnahald (19/VII).
Studning til Føroya vrakarafelag (28/XIII).
Studning til „Føroya Grótvirki" (69/XIII).
Studning til skeið á sjómannsháskúla (72/XIII).
Studning til útgevan av barna- og unglingablað (73/XIII).

EYKATINGSETAN NOVEMBER 1935.

Nevndir 1
1. Studning til námskeið 3
2. Sjúkrahús í Føroyingahavnini 3
3. Fiskaútfluttningurin 6
4. Fiskasøluavrokningiu við Spaniu 17
5. Studning vegna sølu av suðurlandsfiskinum 18
6. Broytan av „Cirkulære om Pink- og Midbehandling af Fisk" 19
7. Fiskamarknaðurin 21
8. Útfluttningur av stórhvalatvøstl 22
9. Elektricitetsstøðan suður í Vági 23
10. Kæra frá Vestmanna kommunu um amtsfondsálikningina 24
11. Lán til Gøtu kommunu 26
— - Oyndarfjarðar kommunu 26
— - Lørvíkar kommunu 26
12. Stjórnarumskipan 27
13. Fyrispurningur til amtmannin frá J. Paturssoni 29

Tølini í ( ) ávísa nummarl, viðkomandi mál hevur í løgtingslistanum.

ÁR 1935, Ólavsøkudag, mánadagin tann 29. juli, kl. 1 s. p., varð Føroya løgting sett. Tingmenn komu saman í tinghúsinum. Formaðurin, lð valdur varð í tingsetuni 1934, Johan Poulsen, gekk til formannssessin og tók við fundarstýrinum og lýsti, at tingið var sett.

Tingmenn vóru teir somu sum í 1934:

O. F. Joensen, Klakksvík, sb.
S. P. Zachariasen, Klakksvík, sj.
Andr. Samuelsen, Fuglafirði, sb.
Johan Poulsen, Strondum, sb.
Andr. Andreasen, Eiði, sb.
Johan Kallsoy, Gjógv, sj.
M. Samuelsen, Haldórsvík, sb.
Hans Iversen, Kvívík, sb.
Jóannes Paturssøn, Kirkjubø, sj.
Nyholm Debess, Tórshavn, sj.
Johan Danielsen, Tórshavn, sb.
Johs. O. Joensen, Tórshavn, sb.
M. S. Viðstein, Tórshavn, jvnr. (eykamaður).
Niclas Niclasen, Sørvági, sj.
Joen H. M. Joensen, Sørvági, sb.
Gunnar Winther, Sand, sj.
Sigurd Poulsen, Skopun, sj.
Kr. Djurhuus, Tvøroyri, sb.
Niels Nolsøe, Vági, sb.
Edw. Mitens, Tórshavn, sj.
P. M. Dam, Tvøroyri, jvnr.

Til formann varð valdur Johan Poulsen og til næstformann Edw. Mitens. Til tingskrivarar Gunnar Winther og Johs. O. Joensen.

Fastar nevndir.

Kirkjunevndin: Johan Poulsen, Nolsøe, O. F. Joensen, Kallsoy og Sigurd Poulsen.

Kommunala nevndin: M. Samuelsen, Djurhuus og Zachariasen.

Figgjarnevndin: A. Samuelsen, J. H. Joensen, Nolsøe, Danielsen, Paturssen, Niclasen og Winther.

Ymsamálanevndin: O. F. Joensen, Iversen og Mitens.

Amtmannsmálanevndin: Johs. O. Joensen, Andreasen og Debess.

Aðrar nevndir.

Kenslumálanevndin: A. Samuelsen, Johan Poulsen, Johs. O. Joensen, Kallsoy og Zachariasen.

Havna- og vegnevndin: Djurhuus, O. F. Joensen, M. Samuelsen, Mitens og Winther.

Bróstsjúkrahúsnevndin: Danielsen, Johs. O. Joensen, M. Samuelsen, Debess og S. Poulsen.

Fiskivinnunevndin: A. Samuelsen, J. H. Joensen, Djurhuus, Niclasen og Kallsoy.

Nevnd viðv. socialreformin: Johan Poulsen, O. F. Joensen, Johs. O. Joensen, Mitens og Kallsoy.

Búnaðarnevndin: A. Samuelsen, M. Samuelsen, Djurhuus, Iversen, Paturssen, Niclasen og Winther.

Nevnd viðv. e/s „Smiril": Djurhuus, O. F. Joensen, Johs. O. Joensen, Mitens og Niclasen.

Telefonnevndin: Johan Poulsen, Danielsen, O. F. Joensen, Winther og Niclasen.

Nevnd viðv. brunatrygging í Føroyum: O. F. Joensen, Johs. O. Joensen, Andreasen, Debess og Zachariasen.

Nevnd viðv. føroyskt flagg: A. Samuelsen, Andreasen, Johan Poulsen, Paturssen og Kallsoy.

Nevnd viðv. vegir og smærri hannir: Djurhuus, Johan Poulsen, Iversen, Johs. O. Joensen, Kallsoy, Niclasen og S. Poulsen.

Nevnd viðv. broytan av sakførarvirkinum í Føroyum: Johs. O. Joensen, Iversen, O. F. Joensen, Mitens og Niclasen.

I. Løgtingslógin o. m.

1. Løn tingmanna. (1/I).[1]

Við 1. viðgerð av málinum tann 1. august varð sett fram soljóðandi uppskot til gerðabókina:

„Málið verður útsett inntil víðari."

Uppskotið varð samtykt við 11 atkv. — 0.

2. Skipan tingsins. (3/I).[2]

Fíggjarnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 30. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Henhold til det af Lagtinget i Sag Nr. I—3/1934 — Skipan tingsins vedtagne Forslag blev Vinnunevndin bemyndiget til at fastsætte de nærmere Regler for Lagtingskontorets Drift, men disse Regler skulde forelægges Lagtinget til Godkendelse i den ordinære Samling 1935.

Fra Vinnunevndin foreligger der nu et Udkast til disse Regler; endvidere er udarbejdet et Udkast til „Forretningsorden for Vinnunevnd løgtingsins", da det maa anses for naturligt, at en saadan Forretningsorden fastsættes af Lagtinget.

Forslag.

Lagtinget godkender, at efterfølgende Bestemmelser fastsættes som:

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 8.
2) - — 1934, - 8.

Forretningsorden

for

Vinnunevnd løgtingslus

og

Regler for Lagtingskontorets Drift.

A. Vinnunevndin.

1.

Vinnunevndin bestaar af 3 af Lagtinget valgte Medlemmer samt 3 Suppleanter. Udvalget vælger sin Formand og afgør, hvem af Medlemmerne i hans Forfald skal varetage hans Forretninger.

2.

Medlemmerne faar Rejseudgifter og Dagpenge for Møder betalt efter de almindelige af Lagtinget vedtagne Regler for staaende Udvalg. Tinget kan fastsætte en særlig Godtgørelse til Formanden, og saafremt der overdrages nogen af Medlemmerne særligt Arbejde, bortset fra Møderne, kan Udvalget vedtage Godtgørelse til paagældende i Forhold til det udførte Arbejde, dog saaledes, at Lagtinget kan forandre Beslutningen, alt indenfor de Regler, der er fastsatte af Tinget.

3.

Udvalget sammentræder mindst een Gang hver Maaned og desuden saa ofte, Formanden maatte anse det for nødvendigt, eller naar 1 Medlem maatte fremsætte Krav derom, til Behandling af bestemte Sager. Udvalgsmøderne afholdes i Thorshavn, hvis Udvalget ikke maatte beslutte noget andet i særlige Tilfælde.

4.

Udvalget er kun beslutningsdygtigt, naar Formanden eller hans Stedfortræder og et andet Medlem er til Stede. Ved Formandens eller hans Stedfortræders Forfald skal Udvalget dog alligevel være beslutningsdygtigt, naar 3 Medlemmer maatte være til Stede, blandt hvilke den ældste i saa Fald skal lede Mødet. I Tilfælde af Meningsforskel, hvor Afstemning finder Sted, gør Formandens Stemme Udslaget, hvis Stemmerne staar lige.

5.

Over Udvalgets Møder skal under Formandens Tilsyn føres Protokol som autoriseres af Udvalget.

6.

Udvalget skal, naar Lagtinget ikke er samlet, paa bedste Maade varetage Lagtingets Interesser og udføre de Forretninger, som maatte være det paalagt.

7.

Udvalget skal aarlig til Lagtinget afgive Redegørelse for sin Virksomhed.

B. Lagtingskontoret.

8.

Lagtingskontoret sorterer under Lagtingssamlingerne direkte under Lagtinget, der træffer alle Bestemmelser Lagtingskontoret vedrørende.

Vinnunevndin har mellem Lagtingssamlingerne Overledelsen og Ansvaret for Lagtingets Kontor og Forberedelsen af Lagtingssagerne, Affattelsen af Tinglisten, Udgivelse af Lagtingstidende m. m. Udvalget er berettiget til at antage en Leder af Kontoret og til efter Samraad med denne at antage det øvrige nødvendige Personale. Kontorlederen skal navnlig have med Kassevirksomhed, Udregning og Opkrævning af Lagtingsskatten samt Tilsyn med Kommunerne at gøre, medens der ansættes en Sekretær til andet Kontorarbejde og efterhaanden kan antages anden nødvendig Medhjælp, alt efter Lagtingets Bestemmelse og indenfor de af dette fastsatte Regler. Der oprettes Kontrakter med de paagældende. Kontorlederen er Lagtinget og Udvalget ansvarlig for, at Arbejdet paa Lagtingskontoret foregaar paa forsvarlig og foreskreven Maade. Om Rejser til Undersøgelse af Kommunernes Forhold aflægger Kontorlederen umiddelbart efter hver Rejse Beretning til Vinnunevndin.

9.

Lønningerne til de paagældende betales overensstemmende med de Bevillinger, som vedtages af Lagtinget.

10.

Det paahviler Sekretæren at føre Protokollen over Udvalgets Møder samt at forberede og forelægge alle de Sager, som ikke hører under Kontorlederen eller er henlagt til denne.

11.

Det paahviler Kontorlederen at besørge Kontorets Bogføring, efterhaanden som denne henlægges til Lagtingskontoret, samt at opkræve Lagtingsskattens Indtægter og udbetale lovligo vedtagne Udgifter. Han skal forberede og forelægge alle de Sager, som angaar Tingets Økonomi. Han skal efter Vinnunevndins Forskrifter affatte Forslag for det kommende Aar til Forelæggelse for Tinget, alt efter nærmere Regler, som fastsættes af dette. Regnskaberne aflægges for hvert Kalenderaar og oversendes til Revision til den af Tinget fastsatte Tid.

Skipan Vinnunevnd løgtingsins

og

Reglugerð fyri løgtingsskrivstovuna.

A. Vinnunevndin.

1.

Til vinnunevndina velur løgtingið á hvørjum ári 3 fastar limir og 3 tiltaksmenn. Nevndin velur sín formann og avger, hvør av liminum, tá ið formaðurin hevur forfall, skal varðveita starv hansara.

2.

Limirnir fáa ferðaútreiðslur og dagpening fyri nevndarfundir goldnan eftir teimum av tinginum samtyktu reglum fyri millumtinganevndir. Tingið kann ásetta serligt viðurgjald til formannin, og um tað verður givið nøkrum av limunum framíhjáarbeiði — umframt fundararbeiði — upp í hendi, kann nevndin samtykkja gjald til hansara fyri tað útintað arbeiði, tó so, at tingið kann frávikja samtyktina innanfyri tær reglur, sum tingið hevur ásett.

3.

Nevndin kemur saman í minnsta lagi eina ferð um mánaðin og harumframt so ofta, formaðurin heldur tað verða neyðugt, ella tá ið ein av limunum krevja hetta, til viðgerðar av ásettum málum. Um nevndin ikki viðtekur nakað annað í serstøkum førum, verða nevndarfundirnir hildnir í Havn.

4.

Nevndin kann bert takað avgerð, tá ið formaðurin ella tiltaksmaður hansara og ein annar limur eru komnir saman. Um formanninum ella tiltaksmanninum berst frá, kann nevndin tó taka avgerðir, um 3 limir eru á fundi. Tann elsti av hesum monnum skal so stýra fundinum. Um atkvøðurnar standa á jøvnum, tá atkvøðisgreiðslan fer fram, er atkvøða formannsins avgerandi.

5.

Á fundum nevndarinnar verður undir formannsins umsjón skrivað gerðabók, sum skal autoriserast av nevndini.

6.

Nevndin skal, tá ið løgtingið ikki er saman, á besta hátt varðveita viðurskifti løgtingsins og tað arbeiðið, sum verður givið henni upp í hendi.

7.

Nevndin skal á hvørjum árið til tingið geva frágreiðing um starv sítt.

B. Løgtingsskrivstovan.

8.

Tá løgtingið er saman stendur løgtingsskrivstovan beinleiðis undir tinginum, sum tekur allar avgerðir skrivstovuni viðvíkjandi.

Vinnunevndin hevur millum tingsetturnar yvirstýrið og ábyrgdina fyri løgtingsskrivstovuni og fyrireikan av løgtingsmálunum, uppsetan av tinglistanum, útgevan av løgtingstiðindi o. a. Nevndin hevur heimild til at fáa sær stjóra fyri skrivstovuna og eftir samráðing við honum at taka annað neyðugt fólk til hjálpar á skrivstovuni. Stjórin skal serstakliga hava at gera við kassaviðurskiftini, útroknan og uppkrevjan av løgtingsskatti og umsjón við kommununum. Umframt skal vera ein skrivari (Sekretær) til annað skrivstovuarbeiði og við og við fáa annað neyðturvuligt hjálparfólk, alt eftir samtykt løgtingsins innanfyri tær reglur, sum tingið hevur ásett. Sáttmálar verða gjørdir við skrivstovufólkið. Skrivstovustjórin stendur løgtinginum og nevndini til svars fyri, at arbeiðið á løgtingsskrivstovuni fer rætt fram og eftir ásettum reglum. Um ferðir sínar til grannskoðan av viðurskiftum kommunana gevur skrivstovustjórin alt í einum aftaná hvørja ferð frágreiðing til vinnunevndina.

9.

Lønirnar til skrivstovufólkið verða goldnar eftir teim av tinginum samtyktu peningajáttanum.

10.

Tað verður álagt skrivaranum at halda gerðabók yvir fundir nevndarinnar og at fyrireika og framleggja øll tey mál, sum ikki hoyra undir skrivstovustjóran ella eru beind til hansara.

11.

Tað verður álagt skrivstovustjóranum at ansa eftir bókføring skrivstovunar so vlð og vlð sum hetta verður beint til løgtingsskrivstovuna og at uppkrevja inntøkur løgtingsins og gjalda lógliga samtyktar útløgur. Hann skal fyrireika og framleggja øll mál, sum hava við fíggjarviðurskifti løgtingsins at gera. Hann skal eftir uppgávu frá vinnunevndini gera uppskot fyri komandi ár til fyrileggjan fyri tingið eftir teimum reglum, sum tingið samtykkir. Rokniskapini avleggjast fyri hvørt ámanakkaár og sendast til grannskoðan til tað av tinginum ásettu tíð.

Tann 2. oktober varð uppskot nevndarinnar pkt. A og B samtykt við 19 atkv. — 0.

---

3. Føroysk stjórnarskipan. (4|1).

Málið var til 1. viðgerð tann 1. august.

J. Patursson setti fram uppskot um at beina málið í eina serstaka 5-mannanevnd.

Uppskotið datt burt, tí bert 5 atkvøddi fyri, 0 ímóti.

Málið varð tikið til kunngerðar.

---

4. Uppskot til avgerðar viðv. løgtingsskrivstovuna. (5|I).

Tann 4. oktober framlegði *fíggjarnevndin* soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Under Henvisning til det i Lagtingssag Nr. 1-3/1935 vedtagne Forslag vedtager Lagtinget, at der til Lønning af Lagtingskontorets Personale til Vinnunevndins Raadighed stilles fra 1. Oktober d. A. et Beløb af 5400 Kr. aarlig foruden det til Ekstramedhjælp under en Lagtingssamling eller til andre Tider til Vinnunevndins Raadighed stillede Beløb af 1000 Kr. aarlig.

Sama dag var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 5. oktober varð uppskotið samtykt við 18 atkv. — 0.

II. Skúlamál.

5. Skipan læraraskúlans. (1|II).[1]

Kenslumálanevndin, ið fekk malið til viðgerðar, framlegði tann 3. oktober soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Lagtinget har behandlet denne Sag i Aarene 1925, 1926, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933 og 1934, uden at der endnu er fremkommet noget positivt Resultat.

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 11.

I Samlingen 1934 blev Forslag fra Ministeriet om Færøernes Statsseminarium og Statsskole behandlet i Lagtinget. Udvalget var da enigt i, at Forslaget med Hensyn til Kostskolen af økonomiske Hensyn ikke kunde fremmes, idet Lagtinget ikke kunde paatage sig de økonomiske Forpligtelser, som vilde være forbundet med Driften af en Kostskole, samtidig som man henstillede, at Ministeriets Forslag, der omhandler Seminariets og Mellem- og Realskolens Nyordning — her iberegnet Tilskud til fornøden Ombygning af de nuværende Lokaler — blev fremmet. Det vil med andre Ord sige, at Spørgsmaalet om Kostskole er skrinlagt foreløbig. Saa bliver der kun tilbage Omordningen af Færøernes Seminarium og Færøernes Mellem- og Realskole. Et kan man være klar over: At det, saaledes som anført foregaaende Aar, er nødvendigt at foretage Tilbygning til Mellem- og Realskolen, da der for Tiden lejes Lokale til Skoleværelser, ligesom man ikke kan se bort fra det uheldige Forhold, at Undervisningen ved Færøernes Seminarium foregaar om Eftermiddagen i Mellem- og Realskolens Lokaler.

For det Tilfælde, at Ministeriet ikke vilde gaa ind paa det af Lagtinget i sidste Samling vedtagne Forslag til Lov om Færøernes Statsseminarium og Statsskole i den af Lagtinget vedtagne Form, blev der i Fjor udarbejdet Forslag til Ombygning af Realskolen i Tórshavn, hvorved der kunde skaffes et særligt Lokale til Seminariet samtidig med, at man skaffede Fagklasser til Mellem- og Realskolen.

Ministeriet har i Skrivelse af 3. April d. A., bilagt med en Erklæring fra Ministeriets raadgivende Arkitekt, anført, at Lagtingets Forslag af 1934 ikke kan gennemføres nu og henstiller til Lagtinget paany at tage under Overvejelse Gennemførelsen af Ministeriets Forslag i dets fulde Udstrækning, saaledes at Kostskoleafdelingen medtages.

Ved at henvise til Betænkningen 1934 mener Udvalget, at man er nødsaget til at se bort fra Planens Gennemførelse i sin Helhed.

Udvalgets Mindretal (Kallsoy og Zachariasen) skal foreslaa, at Omordningen af Færøernes Seminarium gennemføres nu, saaledes at Seminarieundervisningen bliver gjort 4-aarig, og at der ansættes en særlig Lærer ved Færøernes Seminarium, ligesom Engelsk optages som Fag. Vedrørende Undervisningsfagene henvises iøvrigt til Ministeriets Forslag § 12, ligesom man med Hensyn til Eksamen henviser til samme Forslags §§ 14, 15 og 16.

Ved at Undervisningstiden udvides til 4 Aar, gaar man ud fra som givet, at Øvelserne i praktisk Skolegerning bliver mere fyldige end hidtil. Med Hensyn til Øvelsesskolen henvises til Ministeriets Forslag §§ 17 og 18.

I Forbindelse hermed skal Udvalgets Mindretal henvise til Skrivelse fra Færøernes Lærerforening af 31. Juli d. A., hvori Lagtinget indtrængende anmodes om at faa udvirket, at Undervisningen bliver udvidet til 4 Aar, da det er at befrygte, at Elever med 3 Aars Uddannelse kommer til at staa tilbage for Elever med 4 Aars Uddannelse. Selv om det nye Seminariehold har begyndt Undervisningen, maa det kunne lade sig gøre at gennemføre Loven nu, saaledes at det ene Aar bliver lagt til for det nuværende Holds Vedkommende.

Med Hensyn til Byggespørgsmaalet maa Mindretallet principielt holde paa denne Plan, som det mellem Tingsamlingerne staaende Udvalg har fremskaffet.

Naar Ministeriets raadgivende Arkitekt i Skrivelse af 27. December 1934 anfører, at Opførelse af en Ekstra-Etage paa den nuværende Skolebygning ikke kan lade sig udføre af konstruktive Grunde, da kan der ikke fra Udvalgets Side gives Medhold heri, idet man hos herværende bygningskyndige Mænd har søgt Oplysning herom.

Med Hensyn til Anbringelse af Trappe til den øvre Etage har den Arkitekt, der har udført Tegningen, udtalt, at denne ikke vil komme til at genere Underetagen.

Mindretallet skal derfor fastholde det under denne Sag i sidste Samling vedtagne Forslag II.

Man skal derfor tillade sig at foreslaa, at Omordningen af Færøernes Seminarium gennemføres nu i Overensstemmelse med det i Ministeriets Forslag til Lov om Færøernes Statsseminarium og Statsskole, Afsnit II, anførte, ligesom man fastholder det fra i Fjor af Lagtinget vedtagne Forslag vedrørende Ombygning af de til Mellem- og Realskolen hørende Bygninger.

Udvalgets Flertal (Johs. O. Joensen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) mener ikke at kunne tilraade, at man nu udskiller Seminariet af det af Ministeriet forelagte Forslag om Færøernes Statsseminarium og Statsskole. Derimod anser man det for bedst for Sagen at lade denne overvejes i Skoledirektionen saaledes, at Direktionen ogsaa søger udarbejdet et Budget for Kostskolen samtidig med, at man overvejer Byggesagen. Efterhaanden som der oprettes Realskoler rundt omkring paa Færøerne, maa det formentlig tages under Overvejelse, om Mellem- og Realskolen i Thorshavn skal opretholdes som nu eller som Statsskole, eller som en Konsekvens af den i den senere Tid foregaaede Udvikling nedlægges i sin nuværende Skikkelse og overtages af Thorshavn Kommune som en kommunal Institution. Hvis dette skal ske, vil det formentlig have Indflydelse paa Byggesagen.

For at disse Overvejelser kan foregaa, maa Sagen udsættes til næste ordinære Lagtingssamling. —

En Skrivelse fra Sognepræst Johansen, Midvaag, som har været forelagt Udvalget, vedlægges Sagen og bør formentlig medtages under Overvejelserne angaaende Forslaget om Mellem- og Realskoleordningen.

Forslag.

Fra Flertallet (Johs. O. Joensen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen):

1) Sagen udsættes til næste ordinære Lagtingssamling.

2) Skoledirektionen anmodes om at overveje Sagen som i Flertallets Betænkning omtaldt og lade udarbejde et Forslag til Aarsbudget for Kostskolen. — Beretning om Resultatet af Overvejelserne m. m. forelægges næste ordinære Lagtingssamling.

3) Ministeriet underrettes om Lagtingets Vedtagelse.

Fra Mindretallet (Kallsoy og Zachariasen):

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Omordningen af Færøernes Seminarium gennemføres nu i Overensstemmelse med det af Ministeriet fremsatte Forslag II.

2) Lagtinget anbefaler, at Ombygning af de til Mellem- og Realskolen hørende Bygninger foretages efter den af Tinget i sidste Samling vedtagne Plan.

3) Der ansættes en særlig Lærer ved Færøernes Seminarium.

Tann 4. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð sama dag varð uppskot meirilutans samtykt við 18 atkv. -- 0. Uppskot minnilutans fall, bert 9 atkv. — 0.

6. Studentaskúli. (²|II).[1]

Tann 1. august varð málið beint í *kenslumálanevndina*. Tað frangongur ikki av gerðabókini, hvat í seinni er viðgjørt hesum máli viðvíkjandi.

Málið er soleiðis goymt til næsta ár.

7. Studningur til eftirlønargrunn lærara. (³|II).[2]

Figgjarnevndin, ið hevði málið til viðgerðar, framlegði tann 27. september soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

For Finansaaret 1935/36 bliver det Tilskud paa 2000 Kr., som Lagtingets Kasser skal yde til Pensionsfonden for de færøske Folkeskolelærere og -lærerinder, at udrede af Økonomisk Fond.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 2. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 18.
2) » — — » 18.

8. Skúla- og kirkjusýn. (4/II).[1]

Kirkjunevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 1. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Fra Færø Provsti er der under Dags Dato modtaget Udskrift af Protokol for de ved Provsten i indeværende Aar foretagne Skole- og Kirkesyn. Synet omfatter samtlige Kirker paa Vaagø og Strømø — fraregnet Thorshavn Kirke — og de fleste Skoler og Lærerboliger paa omnevnte Øer.

Udvalget har gennemgaaet samtlige Syn og finder Anledning til at fremhæve, at Skolerne paa Vaagø med Undtagelse af Skolen i Bø ifølge foreliggende Beretning udviser ret store Mangler. Af Skolerne paa Strømø skal man fremhæve Skolerne i Kollefjord Kommune, navnlig Skolen „inni í firði" samt Thorsvig Skole; sidstnævnte er i en saa daarlig Forfatning, at en Hovedreparation kan anses for paakrævet. Forøvrig vil en hurtig Udbedring af de fleste i Synet paapegede Mangler være nødvendig, da de paagældende Bygninger ellers vil være udsat for større Skade. Udvalget forudsætter, at Skoledirektionen og Kirkeinspektionen vil forhandle henholdsvis med de interesserede Kommuner og Menighedsraad om de ved Synet forefundne Mangler, specielt om de i Betænkningen anførte.

Forslag.

Lagtinget henstiller til Færø Amts Skoledirektion og Færø Amts Kirkeinspektion om at foranledige, at de i henholdsvis Skole- og Kirkesynet for 1935 forefundne Mangler snarest bliver afhjulpne.

Tann 3. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 23.

9. Anciennitet ferðalæraranna. (5/II).

Kenslumálanevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 1. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færøernes Lærerforening har i Skrivelse af 25. Januar 1935 til Færø Amts Skoledirektion og i Skrivelse af 24. Juli d. A. til Færøernes Lagting andraget om, at der maa udvirkes Hjemmel for, at den Tid, en Lærer har virket som Vandrelærer, maa blive medregnet til hans Anciennitet, naar han faar fast Ansættelse.

Da der for Tiden er ansat 8 Vandrelærere, kan man under de nuværende Forhold gaa ud fra, at en Del af disse bliver nødsaget til i en Aarrække at virke som Vandrelærere. Man skal derfor foreslaa, at Lærerforeningens Andragende bliver imødekommet. Ligeledes skal man i Henhold til Lærerforeningens Skrivelse af 25. September d. A. foreslaa, at der ydes Vandrelærere, der forbliver længe i Tjenesten som saadanne, Alderstillæg efter de for de ved Folkeskolen fast ansatte Lærere gældende Regler, saaledes at Lønnen stiger hvert 3. Aar med 200 Kr. — Udvalget skal derfor fremsætte nedenstaaende

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om at faa indført følgende Ændring i Lov Nr. 268 af 12. Juni 1922 om Lønningsbestemmelser m. m. for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen paa Færøerne, saaledes som den er ændret ved Lov Nr. 153 af 28. April 1931 og optrykt ved Bekendtgørelse Nr. 177 af 30. Maj 1931:

I § 2 indføjes efter Ordene „15. September og 15. Juni": „stigende hvert 3. Aar med et Tillæg paa 200 Kr."

§ 7, Stk. 2 ændres til:

„Ved Beregningen af Tjenestealderen for Lærere og Lærerinder ved Pogeskoler og Biskoler samt for Vandrelærere, medtages al Lærer- og Lærerindevirksomhed i den offentlige Folkeskole paa de ovenfor under 1 a og b angivne Betingelser."

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 4. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

10. Skúlabøkur til børn. (6|II)[1]

Kenslumálanevndin hevði málið til viðgerðar og framlegði tann 27. august soljóðandi **Betænkning:**

Den socialdemokratiske Lagtingsgruppe henleder Tingets Opmærksomhed paa, at mange fattige Børn har Vanskeligheder ved at faa de fornødne Pengemidler til Indkøb af de nødvendige Skolebøger. I et Andragende til Lagtinget foreslaar Gruppen, at det Offentlige køber, trykker og udgiver alle Læse- og Regnebøger og lader dem forhandle af Lærerne, som saasnart muligt søger dem betalte. Men i de Tilfælde, hvor et Kommuneforstanderskab finder, at Forældrene ikke har Raad til at betale Bøgerne, skal Forstanderskabet have Hjemmel til at lade Beløbet afholde af Kommunekassen.

Udvalget erkender, at der kan være Tilfælde, hvor det falder fattige Forældre tungt at anskaffe de fornødne Bøger til deres Børn under Skolegang. Den af Socialdemokraterne foreslaaede Ordning er imidlertid meget omfattende, og dens Gennemførelse vil medføre en fuldkommen Omordning af forskellige nu bestaaende Forhold, og en saadan Omordning kan ikke siges at være fornøden, naar Formaalet kun er at skaffe ubemidlede Skolebørn de under Skolegangen nødvendige Bøger. En Henstilling til Lærerstand og Kommunalbestyrelser om overalt, hvor det er nødvendigt, at hjælpe Skolebørn til de nødvendige Bøger vil sikkert virke og være formaalstjenlig.

Forslag.

Lagtinget henleder Forstanderskabernes og Folkeskolelærernes Opmærksomhed paa, at det sikkert i mange Tilfælde falder ubemidlede Forældre tungt at anskaffe de fornødne Bøger til deres Skolebørn, og Tinget anmoder derfor de kommunale Myndigheder om i alle de Tilfælde, hvor det skønnes fornødent, at træde hjælpende til.

Tann 29. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls 389.

11. Broytan av »Lov om Lønningsbestemmelser m. m. for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen paa Færøerne«. (7/11).[1]

Kenslumálanevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 1. oktober framlegði nevndin soljóðandi Udvalgsbetænkning:

I Lagtingssamlingen 1934 vedtog Tinget et Forslag til Beslutning, der gik ud paa, at § 2 i Lov Nr. 268 af 12. Juni 1922 om Lønningsbestemmelser m. m. for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen paa Færøerne, saaledes som denne Lov er ændret ved Lov Nr. 153 af 28. April 1931, ændres derhen, at i Stedet for „15. Juni" sættes „28. Juli".

I Undervisningsministeriets Skrivelse af 17. November 1934 til Færø Amts Skoledirektion udtales, at Ministeriet ikke kan tage Stilling til den af Lagtinget foreslaaede Lovændring, før man fra Tinget har faaet en nærmere Begrundelse af den ønskede Lovændring.

I Anledning heraf skal Udvalget udtale, at det vilde være ønskeligt, om Undervisningstiden havde samme Omfang for Vandrelærernes som for de egentlige Folkeskolelæreres Vedkommende.

I de senere Aar har der indenfor Skolekredse været en stigende Interesse for Gymnastik, Sport og Svømning. Der er med Støtte fra Lagtinget opført et stort Antal Svømmebassiner, hvor Skolebørn under Lærerens Vejledning kan lære at svømme.

Da den egentlige Sommer mange Aar ikke begynder før i Juni Maaned, er det nødvendigt, at Undervisningstiden bliver udstrakt til Juli Maaned, ifald Børnene skal faa nogen Tid til at lære at svømme.

Man skal ikke have noget imod, at Undervisningen afslutter den 15. Juli under Forudsætning af, at der i Tiden fra 15. Juni til 15. Juli undervises hver Dag.

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om at faa indført følgende Ændring i Lov Nr. 268 af 12. Juni 1922 om Lønningsbestemmelser m. m. for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen paa Færøerne, saaledes som denne Lov er ændret ved Lov Nr. 153 af 28. April 1931:

I § 2 forandres „15. Juni" til „15. Juli".

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 4. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls 17.

12. Studning til skúlaskeið. (8/II).[1] Studning til námskeið. (10/II).

Figgjarnevndin, lð hevði málið til viðgerðar, framlegði tann 27. september soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Efter derom indgivet Andragende beslutter Lagtinget af Økonomisk Fond at bevilge til Færøernes Lærerforening som Støtte til Feriekursus for Lærere og Lærerinder ved de færøske Skoler i Sommeren 1936 et Beløb af 300 Kr. paa Betingelse af, at Beretning om Kursuset efter dettes Afslutning afgives til Lagtinget.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 2. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

13. Læraralhús í Hvalbæ. (9/II).

Kirkjunevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 24. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Amtet har i Skrivelse af 27. Juli d. A. anmeldt følgende 2 Sager til Behandling i indeværende Samling, nemlig:

1) Andragende om Statstilskud til Tjenestebolig for Andenlæreren i Kvalbø,
2) Andragende om Statstilskud til Tjenestebolig for Andenlæreren i Næs—Kvalbø.

Undervisningsministeriet har i Skrivelse af 17. April d. A. paa derom af Kommunen fremsat Andragende udtalt, at Ministeriet til delvis Dækning af de med Indretning af Tjenestebolig for Andenlæreren ved Kvalbø Skole i et umiddelbart op til Skolen grænsende Beboelseshus paa nærmere Vilkaar med Hensyn til Indretning af Huset vil være villig til paa forventet Tillægsbevilling for Finansaaret 1935/36 at stille et Statstilskud paa ca. 1700 Kr.

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 589.

til Raadighed, dog ikke udover Halvdelen af Købesummen for det nævnte Beboelseshus.

Foranstaaende er af Amtet videresendt til Underretning for Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune, som i Skrivelse af 27. Juli d. A. meddeler, at det forhenværende Forstanderskab har vedtaget at købe bemeldte Hus til den ved Kvalbø Skole ansatte Andenlærer samt har oprettet Kontrakt med Sælgeren herom, hvilken er underskrevet af 4 af Forstanderskabets 5 Medlemmer. Det nuværende Forstanderskab har ikke taget endelig Stilling til Sagen, og 2 af dets Medlemmer anser den nævnte Kontrakt for ugyldig under Hensyn til, at den kun er underskrevet af 4 af Forstanderskabets 5 Medlemmer.

Til foranstaaende skal Udvalget bemærke:

Selvfølgelig er Kontrakten gyldig, forsaavidt den er udfærdiget i Henhold til en paa et Forstanderskabsmøde lovlig vedtagen Beslutning. Da Planer og Beskrivelse af det paagældende Hus ikke findes i Sagen, er Udvalget afskaaret fra at kunne udtale sig herom, men det er forsaavidt ogsaa overflødigt, da man gaar ud fra, at denne Sag i Lighed med andre tilsvarende, hvad det rent bygningsmæssige angaar, vil blive forelagt saavel Amtslægen som Ministeriets Arkitekt til Erklæring.

Det ses ogsaa af Sagen, at Ministeriets Tilsagn om Statstilskud er givet „paa nærmere Vilkaar med Hensyn til Indretning af Huset."

Forsaavidt Skoledirektionen anser det omhandlede Hus for vel egnet til Formaalet, skal man anbefale, at der ydes Kommunen det tilsagte Statstilskud.

Hvad der i det foregaaende er sagt med Hensyn til det paatænkte Beboelseshus for Andenlæreren i Kvalbø, gælder ogsaa Ansøgningen om Statstilskud til Opførelse af Tjenestebolig for Andenlæreren ved Skolen i Næs—Kvalbø. Ogsaa dette Andragende kan anbefales paa det bedste. Da Læreren ved sidstnævnte Skole er Familieforsørger og bor i Kvalbø, er det i høj Grad paakrævet, at der bygges Lærerbolig i Næs, da Skolevejen fra Kvalbø til Næs om Vinteren til Tider er næsten ufremkommelig.

Forslag.

1) Tinget anbefaler, at der ydes Kvalbø Sogns Kommune et passende Statstilskud til den paatænkte Tjenestebolig for Andenlæreren ved Kvalbø Skole.
2) Lagtinget indgaar til Undervisningsministeriet med Indstilling om, at der bevilges Kvalbø Sogns Kommune sædvanligt Tilskud fra Staten til Opførelse af en Lærerbolig i Bygden Næs.

Tann 29. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

14. Umsókn til skúlaministeriið frá Føroya lærarafelag. ($^{11}|_{11}$).

Kenslumálanevndin hevði málið til viðgerðar og framlegði tann 30. september soljóðandi **Betænkning:**

Færøernes Lærerforening har i Skrivelse af 31. Juli d. A. gennem Færøernes Lagting andraget Undervisningsministeriet om Statens Støtte til Skolebørns Rejser fra Færøerne til Danmark.

Der anføres i Andragendet, at ca. 50 færøske Skolebørn foretog for nogle Aar tilbage efter Indbydelse en Rejse til København og Provinsen, at en enkelt Klasse senere foretog en Rejse til Island, og at ca. 40 Elever fra forskellige Skoler nu i Aar foretog en Rejse til Norge.

For den overvejende Del af færøske Hjem kan det af økonomiske Grunde ikke lade sig gøre at lade deres Børn rejse uden for Færøerne, og for Drengenes Vedkommende er, saaledes som anført i Andragendet Forholdet det, at disse i 14—15 Aars Alderen forhyres ombord i Fiskeskibene, der tager op til Island og Grønland, og til dette besværlige Arbejde er de flesto henviste Aar efter Aar.

Man kan ikke se bort fra den store Betydning, det har for Børn at komme ud og se nye Omgivelser og Mennesker, ligesom man gennem Iagttagelser og Bekendtskaber kan lære meget, og i dette Tilfælde har færøske Børn gennem Skoleundervisningen i Forvejen gennem Historie, Geografi m. m. lært Danmark at kende — paa Afstand.

Hvis dette skal have nogen Betydning for færøske Børn som Helhed, mener Udvalget, at der helst maa skaffes Plads, saa at 75—100 Børn aarlig hver Sommer kan foretage en saadan Rejse.

Man maa antagelig kunne regne med, at Rejsen frem og tilbage vil kunne gøres for 50—60 Kr. pr. Barn, saaledes at man ved at regne med 75 Børn vilde komme til et Beløb paa godt 4000 Kr. Hertil kommer saa Ophold og Rejser i Danmark.

Med Henblik paa hvor velvilligt Staten har stillet sig med Hensyn til Feriebørns Rejser med de danske Statsbaner, gaar man ud fra, at denne Udgift ikke bliver nævneværdig, ligesom man forudsætter, at forstaaende Kredse i Danmark vil paatage sig Ordningen med Hensyn til Indkvartering.

Udvalget mener, at denne Sag er af allerstørste Betydning og skal paa det bedste anbefale den til Bevillingsmyndighedernes Velvilje, ligesom man skal indstille til Tingets Vedtagelse, at Lagtinget yder 500 Kr. aarlig under Forudsætning af, at Staten vil yde den ansøgte Bevilling.

Forslag:

1) Lagtinget andrager om, at Regeringen vil udvirke, at der til det i Udvalgsbetænkningen anførte Formaal gives en Bevilling fra Statskassen paa 4000 Kr. aarlig, og at der gives færøske Skolebørn paa Ferierejse til det øvrige Kongerige Begunstigelser paa Rejse med Statsbanerne.

2) Under Forudsætning af, at Bevilling fra Staten skaffes, bevilger Lagtinget indtil 500 Kr. aarlig til det i denne Sag omhandlede Formaal.

Tann 2. oktober var mállð til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

15. Skúlastarvsráðgevari í Føroyum. ($^{12}|_{II}$).

Kenslumálanevndin fekk mállið til viðgerðar. Tann 2. oktober legði nevndin fram soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færøernes Lærerforening har i Skrivelse af 31. Juli d. A. andraget Færøernes Lagting om, at der maatte ansættes en Skolekonsulent paa Færøerne i Lighed med, hvad der er sket i Danmark. Det anføres i Andragendet, at paagældende skal være Færing og valgt blandt Bygdelærere. Endvidere at den, der ansættes, maa rejse ud for at gøre sig bekendt med Nutidens Skolearbejde, og at Udgifterne hertil samt Lønning skal udredes af Færøernes Lagting.

Foreningen mener, at Konsulenten skal ansættes af Færø Amts Skoledirektion.

Lagtinget har i 1930 behandlet Spørgsmaalet om Ansættelse af en Skolekonsulent i Anledning af Andragende fra Færøernes Lærerforening. Resultatet heral var, at der blev ansat en Skoleinspektør, saaledes at Skoleinspektionen kom til at bestaa af 3 Medlemmer. Saavidt Udvalget bekendt findes der for Tiden kun 2 Skoleinspektører. Udvalget mener, at Løsningen af dette Spørgsmaal bør udsættes, indtil man har indhentet Erfaring om, hvorledes Konsulentvirksomheden virker i det øvrige Kongerige.

Man skal ved eventuel Ansættelse af en Skoleinspektør henstille til Skoledirektionen at tage Hensyn til det i Lærerforeningens Andragende anførte.

Forslag:

1) Spørgsmaalet om Ansættelse af Skolekonsulent udsættes, indtil man har indhentet Erfaring om, hvorledes Konsulentvirksomheden i det øvrige Kongerige virker.
2) Skoledirektionen anmodes om ved eventuel Ansættelse af Skoleinspektør at tage Hensyn til det i Lærerforeningens Andragende anførte.

3) Lærerforeningen faar Afskrift af Betænkningen.

Tann 3. Oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

16. Eingilsk sum lærugrein í fólkaskúlanum. ($^{13}|_{II}$).

Kenslumálanevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 27. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Lærer i Sørvang, Danielsen, andrager om Indførelse af Engelsk som Fag i Folkeskolen.

Andrageren gør gældende, at forsaavidt Engelsk blev indført som Fag i Folkeskolen, vilde mange Forældre, som nu sender deres Børn til en Mellem- og Realskole, kunne beholde Børnene hjemme og lade sig nøje med Folkeskolens Undervisning. I Andragendet gøres det fremdeles gældende, at for mange voksne Personer, som vil tage f. Eks. Handelsskoleeksamen, Styrmandseksamen o. s. v. vil det have den største Betydning, at man blandt de Forkundskaber, man siddør inde med, kan have et Hovedfag som Engelsk. Alt i alt vil der for Bygderne paa Færøerne opnaas store Fordele ved at Børnene kan lære et Verdenssprog som Engelsk i Folkeskolen. Andrageren udtaler sluttelig, som sin Overbevisning, at mange af Folkeskolens Børn kan opnaa lige saa gode Resultater i Engelsk ved Folkeskolen som i en Mellemskole, blot Engelsk bliver Fag i Folkeskolen, i de Skoler hvor Skolemyndighederne mener, at de nødvendige Forudsætninger er tilstede.

Udvalget maa give Andrageren Ret i, at det vil være meget ønskeligt om Engelsk kan indføres som Fag i de Skoler i Folkeskolen, hvor der haves Lærerkræfter, som kan undervise i dette Fag. Men saaledes som Folkeskolen er i Øjeblikket, har de Seminarister, der har taget deres Lærereksamen ved Færøernes Seminarium, ikke taget Eksamen i Engelsk eller faaet uddannet sig i dette Fag, idet der for Tiden ikke undervises i Engelsk ved Færøernes Seminarium. Der findes imidlertid Lærere i Færøernes Folkeskole, der har saa meget Kendskab til Engelsk, at de kan undervise i Faget. Og i Skoler, hvor saadanne Lærere arbejder, vil der være Mulighed for at indføre Engelsk som Fag, hvis Skolemyndighederne maatte være enige om at optage Faget paa Undervisningsplanen. Det er oplyst for Udvalget, at saadan Ordning allerede er indført i nogle Skoler paa Færøerne, og Skoleanordningen behøver saaledes ikke at ændres, for at Faget kan indføres, hvor man maatte ønske det.

Der svares Andrageren i Overensstemmelse hermed.

Forslag.

Der svares Lærer D. Danielsen, Sørvaag, at Engelsk kan indføres og allerede er indført som Fag i flere Skoler inden for Færøernes Folkeskole, hvor Skolemyndighederne har ønsket det og skønnet, at de nødvendige Forudsætninger er til Stede. Faget er i saadanne Tilfælde optaget paa Undervisningsplanen og Planen er approberet af Færø Amts Skoledirektion.

Tann 29. august varð uppskot nevndarinnar samtykt vil 14 atkv. — 0.

---

17. Varðveitan av Føroya fólks eyðkenni. ($^{14}|_{II}$).

Figgjarnevndin, ið fekk málið til viðgerðar, framlegði tann 30. september soljóðandi **Betænkning:**

Til Budgetudvalget er henvist ovennævnte af Lagtingsmand Patursson rejste Sag.

Sambandspartiets Medlemmer af Udvalget (Danielsen, Joensen, Nolsøe og A. Samuelsen) kan ikke være med til at rette nogen Henvendelse til Lærerforeningen eller andre angaaende Dans i Almindelighed eller færøsk Dans i Særdeleshed. Skulerne har helt andet Formaal, og Ungdomsforeningerne burde ogsaa have andet Formaal end at beskæftige sig med Dans eller Spørgsmaal, som dermed staar i Forbindelse. Lagtinget har formentlig ogsaa andre og vigtigere Opgaver at beskæftige sig med i denne Tid, hvor hele Verden med Ængstelse ser hen til den Udvikling, som Forholdene rundt omkring i Europa er inde i, og som Færøerne desværre ogsaa er og vil blive berørte af. — Vi mener, at det af Mindretallet Patursson stillede Forslag ikke bør vedtages, og ved Afstemningen vil Lagtinget formentlig ogsaa paa mest hensigtsmæssig Maade vise, at man ikke ønsker Forslaget vedtaget.

Minnilutin (J. Patursson) skal føra fram:

Til tingið er komið ein umsókn frá Jóannes Paturssyni, dagsett 5. august h. á., um tingsins studning til tess at verja eyðkennir Føroya fólks, í hesum viðfari tann øldargamla føroyska kvæðadans.

Áðrenn fólkaskúlar nakrantíð vóru settir á stovn í Føroyum, kundu útlendingar siga um Føroyingar, at teir vóru „et edelt og begavet folk", at „oplysningen stod over den danske almues", at „Færingerne (med sine kvad og den dertil hørende kvaddans) have bevaret en åndelig forbindelse med og en levende fortsætteise af det gamle norden."

Danskir menn — sum t. d. málmaðurin Rask, fornmenjarvinirnir Grundtvig og Jørgen Blovh o. fl. — góvu hesum eyðkenni Føroya fólks serstakliga gætur og løgdu sítt starv til varðveitslu tess.

Navnframir Føroyingar - t. d. Svabo, Hammershaimb, Nolsøe lækni, dr. J. Jakobsen umframt nøgdin av heimasitandi Føroyingum — løgdu sína orku, hvør eftir sínum førimuni, til hetta varðveitslustarv.

Tá Føroyingafelag, sum stovnað varð í 1890, tók sítt starv upp, varð stevnuskrá tess miðað ímóti at varðveita allan góðan fedranna arv, og har ímillum ikki sum aftastan: føroysk kvæði og tann til tey hoyrandi dans.

Tað er einki um at metast, at tað prógv, útlendingar fyri 80—100 árum síðani góvu Føroyingum, at teir vóru eitt aðalhorið grundargott fólk, og at teir vóru betri mentaðir enn fólk yvirhøvur (t. d. í Danmark), nógv var kvæðum og kvæðadansi teirra at takka.

Sjálvir kunnu vit leggja tað aftrat, at høvdu kvæðini ikki verið varðveitt og dansurin við telmum, so átti Føroyingur ikki nú nakað heilskapað føroyskt mál.

Meðan Føroyar lógu so avbyrgdar frá øðrum londum, sum tær vóru í forðum, var lættari enn nú at verja fólksins eyðkenni.

Tá tað samband kom í við onnur lond, sum nú er, og uppvenjingin varð flutt burtur úr heimahúsinum, tók fólk okkara nýggjan sið.

Ikki alt gamalt er gott, ikki alt nýtt heldur. Í seinastu árum hevur hesin forni menningarstuðul, sum okkara dansur og okkara fólkakvøðing er, avbronglast illa, og mest tá í stigi, og fykir mongum góðum Føroyingi tað ikki beint avstaðfarið, um vit ikki í ansaloysi lata henda fedranna sið detta burtur og seta annan minni verdan leik og song í staðin. Henda gamla málstuðul, heilsustuðul og menningarstuðul er spell at missa.

„Tað ungur nemur gamal fremur." Kvæðir og stig varð fyrr lært í heimahúsum; nú skúlarnir hava mesta uppvenjingina í hondum, kundi tað hóska, at teir tóku undir við hesl góðu gomlu venjing eftir førimuni og eftir løtum.

Í hesum viðfangi er eisini vert at minna á tað góða felagskvøðingin og dansurin uppihelt allar Føroyingar ímillum.

Teir hava um øldir verið eitt fólk — Føroyafólk. Teir eru nú meiri spjaddir í flokkum, politiskum flokkum, trúarflokkum og stættaløgum enn áður. Kvøðingin var eitt, sum bant fólkið saman, øll kendi seg sum eitt, ungur og gamal, armur og ríkur, har tey hittust í felags søgum á sessi, til gongu, í róðri ella í sámiligum dansi. Tað er nú ørðvísi, sunnmir flokkar slága seg burtur úr hesum felagsskapi, tí tað skal vera syndugt at kvøða og tá helst á gólvi, aðrir flokkur halda fedranna dansir vera ov gamaldags og taka eingilskdansin í staðin, uppaftur eru nøgdin nú, sum stígur í føroyskan dans, men sum hava tikið sær eitt stig, smitlað úr eingilskum dansi, sum oyðileggur tað rætta føroyska stigið, at hava „orðið undir fótinum." Kvøðingin, sum fyrr fylgdi Føroyingum í vertskapi og hvønndagsyrki, á sjógvi og landi, er á fallandi fóti, ein missmunur er við at ota seg inn í okkara fólkalív, sum einki gott ger.

Ungdómur skal hava sær nakað til stuttleika (og eldri fólk við fyri tað). Eitt frískt fólk vil røra blóði. Føroyingur vilja fara upp á gólv viðhvørt. Valið stendur tá millum „eingilskdans" og føroyskan dans. Meðan kvøðingadansurin gevur stórt andarúm, breiða bringu, fattan høvuðburð og rørligt blóð av søgutilburðunum í kvæðunum, verður eingin slík sinnisbót at fáa burtur úr „eingilskdansi" — enn minni nøkur tílík heilsubót.

Vitligt ræður hvør sær, hvat hann kjósar til skemtan, eisini hvørt hann velur útlendskan leik á gólvi ella føroyskan. Men tekur hann heldur okkara gamla leik, so eigir hann ikki at spilla hann við tí ólagið, sum nú er við at ota seg inn. Enn er tað ikki ovseint at fáa okkara stig aftur á

beint. Enn er fólk av eldra ættarliðinum til, sum kunna leiðbeina tað unga fólkið, um samtøk vera gjørd, og fólksins valdu álitismenn — Føroya fólks tingmenn — ikki siga seg undan at vera samhugaðir í at uppyngja Føroya fólks góðu felagsstuðlar.

Minnilutin holdur seg ikki til, sum hetta mál enn liggur fyri, beinleiðis at taka hetta mál upp, men vil tilráða at senda lærarafelaginum og hartil Føroya ungmannafelag hetta mál til umhugsan og fáa frásøgn um, hvat hesi felløg halda best hóska at fáa í lag hesum máli viðvíkjandi.

Uppskot

frá

minnilutanum (Palursson):

1) Føroya lærarafelag og Føroya ungmannafelag verða biðin um at umhugsa og til næstu vanligu tingsetu at geva frásøgn um, hvat tey halda eiglr at verða gjørt til tess at varðveita og endurnýggja Føroya fólks kvøðingahug, kvøðingalag og stig á gólvi.

2) Eitt eintak av álitinum verður sent lærarafelaginum og Føroya ungmannafelag.

Tann 2. oktober varð uppskot minnilutans sett undir atkvøðisgreiðslu og fall, bert 7 atkv. fyri 0 ímóti.

---

18. Gymnastikhús við Klakksvíkar skúla. (15/11).[1]

Kirkjunevndin, ið fekk málið til viðgerðar, framlegði tann 4. september soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune ansøger i Skrivelse til Undervisningsministeriet af 15. August d. A. om Statstilskud til Opførelse af et Gymnastikhus ved Klaksvig Skole. Nævnte Skrivelse er under 27. s. M. af Færø Amts Skoledirektion tilsendt Lagtinget til Behandling. Tegning og foreløbigt Overslag, hvorefter den samlede Byggesum er anslaaet til 15.000 Kr. medfølger. I Andragendet henvises til, at der i Klaksvig Bygd for Tiden findes ca. 300 skolepligtige Børn, hvoraf ca. 40 er optaget i de nu oprettede 2 Mellemskoleklasser. Forstanderskabet anser Opførelsen af et Gymnastikhus i Tilknytning til Klaksvig Skole for højst paakrævet.

Undertegnede Udvalg kan tiltræde det af Forstanderskabet anførte med Hensyn til Nødvendigheden af, at der oprettes et Gymnastikhus i Klaksvig. At Mangelen af et saadant har været følt som et stort Savn ses bl. a. af, at Spørgsmaalet er rejst for flere Aar tilbage og er saaledes blevet behandlet i Lagtingssamlingerne 1930 og 1932 (jfr. Lagtingstidende 1930, Side 36 og 1932, Side 23). Af en Sagen vedlagt fra Undervisningsministeriet under 17/11. 1930 til Færø Amts Skoledirektion stillet Skrivelse ses, at nævnte Ministerium det paagældende Aar ikke saa sig i Stand til at stille Forslag om Bevilling i det nævnte Øjemed. Sagen maa imidlertid skønnes at ligge meget anderledes nu, idet der til Begyndelsen af indeværende Skoleaar som bekendt ved Ministeriets Tilladelse er oprettet 2 Mellemskoleklasser i Tilknytning til Klaksvig Skole, hvorved Gymnastik ogsaa er blevet Eksamensfag. Det vil derfor nu være ganske nødvendigt, at der ved Skolen findes en Gymnastiksal. Der er saaledes formentlig ogsaa Grund til at forvente, at Ministeriets Stilling nu vil være noget mere imødekommende end i 1930.

Udvalget kan give Sagen sin varmeste Anbefaling samt henstille, at Andragendet imødekommes.

Forslag.

Andragendet fra Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune videresendes gennem Færø Amts Skoledirektion til Ministeriet med Tingets Anbefaling.

Tann 7. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

[1] Sbr. Lögtingstíðindi 1932, bls. 23.

19. Skúlastova við Glyvur. ($^{16}|_{11}$).

Kirkjunevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 5. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Sjov Sogns Kommune har under 2. ds. tilsendt Tinget et Andragende om Statstilskud til Opførelse af en Skolestue „við Glyvur" i Sjov Sogn.

Det anføres i Andragendet, at Færø Amts Skoledirektion — formentlig paa Foranledning af foreliggende Indberetninger fra Skoleinspektionen — har fremsat Krav om, at der skaffes et bedre Skolelokale end det nuværende „við Glyvur". Det nuværende Skolelokale er en lejet Stue, og da der ved Leje ikke kan fremskaffes noget bedre, har Forstanderskabet vedtaget at opføre en ny Skolebygning der.

Bygningen findes beskrevet i „Tegninger til færøske Skolebygninger og Lærerboliger", Type IIa, af Arkitekt Thomas Havning, dog med den Ændring, at Skolestuen fra at rumme 16—18 Børn kommer til at rumme 20—22.

Da der for Tiden er 14 skolepligtige Børn við Glyvur, fordelt paa 2 Klasser, der for nogle Fags Vedkommende har Fællesundervisning, er det indlysende, at Pladsforholdene er ganske utilstrækkelige. Udvalget finder den foreslaaede Bygning hensigtsmæssig, bl. a. fordi den indeholder et Værelse til midlertidigt Ophold for Læreren. Der mangler et Overslag over Udgifterne vedrørende Opførelsen af omhandlede Byggeforetagende, men man forudsætter, at Skoledirektionen vil foranledige, at et saadant fremskaffes, ligesom denne vil søge fremskaffet de nødvendige Oplysninger om, hvorledes den i Andragendet berørte Udvidelse af Skolestuen tænkes gennemført.

Udvalget skal under Henvisning til foranstaaende anbefale Sagen paa det bedste.

Forslag.

1) Lagtinget anbefaler, at der til Opførelse af en Skolestue i Bygden „við Glyvur" i Sjov Sogn ydes sædvanligt Tilskud af Staten.
2) Skoledirektionen anmodes om at foretage det videre fornødne med Hensyn til Fremskaffelse af Overslag og Tilvejebringelse af Oplysninger om, hvorledes den i Andragendet berørte Udvidelse af Skolestuen tænkes gennemført.

Tann 7. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

20. Lóg um studna til kvøldskúlar. (17/11).

Kenslumálanevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Da Ungdoms- og Aftenskoleloven af 19. Marts 1930 i indeværende Aar er ophævet og erstattet med en ny, nemlig Lov Nr. 190 af 11. Maj 1935 om Tilskud fra Staten og Skolefondene til Ungdoms- og Aftenskoler, har Færø Amts Skoledirektion i Skrivelse af 18. Juli d. A. til Undervisningsministeriet forespurgt, hvorvidt Bekendtgørelse af 22. Januar 1931, hvorved Loven af 19/3. 1930 sættes i Kraft paa Færøerne, fortsat kan anvendes.

Det af Skoledirektionen rejste Spørgsmaal besvarer Undervisningsministeriet i Skrivelse af 9. f. M. derhen, at den nye Aftenskolelov af 11. Maj 1935 maa formenes at indeholde saadanne Ændringer i Forhold til den hidtil gældende Lov, at dens Gennemførelse paa Færøerne vil nødvendiggøre, at der udfærdiges en ny Bekendtgørelse om Tilskud til Ungdoms- og Aftenskoler paa Færøerne. Ministeriet har i Henhold hertil paa Grundlag af dets Bekendtgørelse af 22. Juli d. A. udarbejdet medfølgende Udkast til en ny Bekendtgørelse for Færøerne, ligesom dette ved forommeldte Skrivelse under Henvisning til Lovens § 6 udbeder sig Tingets Udtalelse om Sagen. Sagen er under 19. f. M. tilstillet undertegnede Udvalg, som saaledes foranlediget skal udtale:

Foreliggende Udkast til Bekendtgørelse indeholder i alt væsentligt det samme som Bekendtgørelse af 22. Januar 1931; det er blot noget mere udtømmende, og saa er der ogsaa foretaget en delvis Omordning af Stoffet. Der er dog enkelte Realitetsændringer, den betydningsfuldeste i saa Henseende er, at Statens Tilskud til Lærerlønninger ifl. § 5 i Udkastet bliver nedsat med 30 Øre pr. Klokketime, nemlig fra 160 Øre til 130 Øre. § 5, 2. Stk. indeholder ligeledes en Bestemmelse om, at Tilskudet til de i § 3 under e nævnte Fag (Slojd, Husflid, kvindelig Haandgerning) kan nedsættes til 1 Kr. pr. Klokketime, naar der til Undervisningen i disse Fag ikke er knyttet skriftlige Øvelser.

De tilsvarende Tilskud til Aften- og Ungdomsskoler i det øvrige Danmark er ifølge Aftenskoleloven af 11. Maj d. A. henholdsvis 1 Kr. 95 Øre og 1 Kr. 50 Øre. Da disse Tilskud fordeles mellem Stat og de forskellige Skolefonds med henholdsvis $^2/_3$ og $^1/_3$ vil heraf ses, at Statens Tilskud er det samme her og i det egentlige Kongerige. Naar vore Satser er lavere, hidrører det fra, at der fra færøsk Side ikke ydes noget lokalt Tilskud svarende til den Del, der ydes af Skolefondene. Da der i denne Omgang næppe kan ydes noget fra færøsk Side, vil man afholde sig fra at stille Forslag herom.

Bestemmelsen i § 6, sidste Stk. i Bekendtgørelse af 22. Januar 1931 om, at der til de Timer, hvori der undervises i kvindelig Husgerning og Sløjd, udover de almindelige Tilskud ogsaa ydes et Driftstilskud af 50 Øre pr. Undervisningstime, er udeladt i Loven af 11. Maj d. A. som i det foreliggende Udkast.

Udvalget skal under Hensyn til det anførte anbefale, at det af Ministeriet tilsendte Udkast vedtages uændret.

Forslag.

Det af Undervisningsministeriet udarbejdede Udkast til Bekendtgørelse om Tilskud fra Staten til Ungdomsskoler og Aftenskoler paa Færøerne vedtages i foreliggende Affattelse.

Tann 8. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 4. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

III. Kirkjumál.

---

21. Kirkja í Árnafirði. (I/III).[1]

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 21. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Som Tilskud til Opførelse af en ny Kirke i Árnafirði bevilgede Tinget i sidste ordinære Lagtingssamling et Beløb paa 2000 Kr., samtidig som man udtalte, at Lagtingets samlede Tilskud højst vilde blive ca. 7000 Kr.

Siden i Fjor har det i Arnefjord nedsatte Byggeudvalg gennem sin Formand N. Justinussen tilsendt Tinget en Beretning om det i den mellemliggende Tid udførte Arbejde tilligemed et nyt Andragende om et yderligere Tilskud paa 5—6000 Kr. til Fuldførelse af Kirken. Arbejdet er i den forløbne Tid gaaet godt fra Hånden, idet Murene nu staar færdigstøbte, og der er ialt anvist til Udbetaling af Kirkefonden 1628 Kr. — Beboerne i Arnefjord har, foruden at udgrave Grunden og skaffe alt Materiale paa Plads, hvilket er gjort ganske gratis, ogsaa udført alt Støbearbejdet, bortset fra Gavlene, under Ledelse af en lønnet Formand. Deres samlede Arbejdsydelse udgør ialt 2050 Timer, deraf 1310 gratis, Resten 740 Timer har de taget 50 Øre for pr. Time. Det er Meningen, ifald det omsøgte Tilskud kan faas, at at faa Kirken færdigbygget i Løbet af den kommende Vinter, og der paatænkes afholdt en Bazar til Fordel for Kirken nu til Efteraaret. Ifølge et af Arbejdsformand Tømrer Ole Hans Biskopstø udarbejdet Overslag vil Kirken

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 27.

færdigbygget komme til at koste ca. 10.000 Kr., fradraget de af Beboerne i Arnefjord ydede frivillige Arbejder. Det bemærkes, at Posterne 7, 8, 9, 10 og 11 paa Overslaget kun er anslaaet, da der ikke foreligger Tilbud hverken paa Materialier eller Arbejdsløn ved disse Poster. Det foreliggende Overslag synes velbegrundet, og efter Udvalgets Skøn maa man kunne regne med, at Kirken kan opføres for Overslagssummen. Da man mener, at der fra Byggeudvalgets og Beboernes Side er ydet et godt Arbejde i denne Sag, er man sindet til at foreslaa, at der efter 1 Aar bevilges et Tilskud paa 5000 Kr., samtidig som man betoner, at der ikke kan forventes yderligere Tilskud. — Ligeledes skal man indskærpe, at der, naar Støbningsarbejdet er færdigt, bør anvendes Licitation i saa vidt Omfang som muligt.

Forslag.

1) Som endelig Bevilling til Opførelse af en ny Kirke i Arnefjord bevilges der af Færø Amts Kirkefond et Beløb paa 5000 Kr.
2) Tinget forudsætter, at Byggeudvalget, inden de resterende Arbejder kommer til Udførelse, i saa stort Omfang som muligt fremskaffer Tilbud saavel paa Materialier (Tømmer, Tagjern) som paa Arbejde (Haandværkerarbejde, Malerarbejde m. m.).
3) Kirkeinspektionen bemyndiges til at foretage nødvendigt Tilsyn ved Arbejderne, ligesom denne vil have at paase, at det bevilgede Beløb anvendes som bedst og fortrinsvis til Dækning af Kreditorer boende udenfor Arnefjord.
4) Et Eksemplar af Betænkningen tilstilles Byggeudvalget.

Tann 24. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 27. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

22. Eiðis kirkja. (²/III).[1]

Mátið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 22. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Menighedsraadet for Ejde Kirke har under 30. Juli d. A. tilsendt Kirkeinspektionen Beretning om de ved Ejde Kirke udførte Reparationsarbejder. Af denne fremgaar, at de egentlige Udbedringsarbejder paa det nærmeste er udført. Af den i Samlingen 1932 i Sagen afgivne Betænkning med Forslag fremgaar, at Reparationen ogsaa skulde omfatte Tætning af Ydermurene. Sidstnævnte Arbejde er blevet udført efter en af Tømmermester Zacharias Jacobsen af Thorshavn foreslaaet Fremgangsmaade, der bestaar i, at Væggene først repareres og pudses, derefter oversmøres med brunt Asfalt, hvorefter de males med Oliefarve to Gange (jfr. Synsforretning af Z. Jacobsen under 17/1. 1933).

Det viser sig nu ifølge omtalte Beretning, at Tætningsarbejdet er ganske mislykket. Paa de Steder, hvor det var nødvendigt at reparere og pudse Murene, forinden de blev oversmurt med Asfalt og Maling, er de straks afskallet. Værst er det omkring Vinduerne paa den sydlige Side; men nu viser Afskallingen sig ogsaa andre Steder, særlig paa Taarnet. Udvalget er klar over, at det er meget vanskeligt at komme den paagældende Fugtighed til Livs; det er en Skade, der er lige saa gammel som Kirken selv, og man har i Tidens Løb gjort forskellige Forsøg med at komme af med denne generende Fugtighed, men forgæves.

Udvalget har overvejet, hvorvidt man endnu een Gang skulde lade Forholdet undersøge af en Person, som maa antages at have Forstaaelse af den Slags Ting; men man har, efter at have forhandlet med kyndige Folk herom, opgivet at lade foretage en saadan Undersøgelse, da man ikke har nogen Tro paa, at Skaden kan afhjælpes paa denne Tid af Aaret, idet man er af den Opfattelse, at det berørte Arbejde bør udføres i den tørreste Aarstid, altsaa i Foraarstiden. Sandsynligheden taler for, at Fugtigheden hidrører fra Vandopsamlinger i Muren, og Erfaringen viser, at Asfalten ikke binder, saalænge nogen Fugtighed er til Stede. Man kan som et sidste Forsøg anbefale, at der paa de Steder af Ydermuren, hvor Afskallingerne forekommer, bliver smurt med en Opløsning bestaaende af 1 Del Cement og 1 Del Kalk tilsat med en passende Mængde „Sika". Arbejdet maa udføres meget omhyggeligt, navnlig omkring Vinduerne, saaledes at alle Revner og Utætheder udfyldes og tættes. Iøvrigt skal man foreslaa, at der til Dækning af de ved Ejde Kirke udførte udvendige Reparationsarbejder bevilges indtil 4000 Kr. af Kirkefonden.

Forslag.

1) **Til Dækning af de ved Ejde Kirke afsluttede udvendige Udbedringsarbejder bevilges af Færø Amts Kirkefond indtil 4000 Kr.**

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 28.

2) Det overdrages til Kirkeinspektionen at foranledige, at den i Betænkningen anførte Tætning af Kirkens Ydermure kommer til Udførelse, ligesom denne bemyndiges til at afholde de med nævnte Arbejde forbundne Udgifter.

Tann 22. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 26. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

---

23. Nýggj kirkja í Miðvági. (3/III).[1]

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 30. august framlegði nevndin solióðandi **Álit:**

Málið um at byggja nýggja kirkju í Miðvági hevur á hvørjum ári verið til viðgerðar á tingi síðan 1930. Tað sæst av álitinum í hesum máli hettar árið (sbr. tingtíðindi 1930, bls. 51 og 52), at meinigheitsráðið fyri Miðvágs sókn hevði sent tinginum teknin og kostnaðarætlan til eina nýggja kirkju, ið varð mett at kosta ca. 32000 Kr. Málið hevur síðan tá verið útsett ár eftir ár vegna peningatrot. Nevndin, ið viðgjørdi málið í fjør, sendi byggmeistara Z. Jacobsen, Havn, vestur til Miðvágs fyri at kanna viðurskiftini. Úrslitið av hansara kanningarstarvið varð, at hann meinti, at kirkjan, tá ið rot ikki var til bága, kundi gerast nýtilig aftur fyri eina minni útreiðslu. Meinigheitsráðið í Miðvági hevur síðan tá heitt á triggjar byggikønar menn í bygdini og biðið teir eina ferð enn kanna gjølla eftir viðurskiftum kirkjunar, og er teirra frágreiðiug, dagsett 13. apríl h. á., viðløgd málinum. Hesir somu 3 menn hava undir tingsetuni verið í Havn og havt munnligar tingingar við kirkjukassanevndina um málið. Av teirra frágreiðing sæst, at teir halda tað vera fáfongt „at spilla pening burt til at umvøla hesa gomlu kirkju meira enn, at hon ikki skal detta niður, áðrenn onnur kann byggjast."

Nevndin, ið viðgerðir málið, kann í ár eins og árini frammanundan ásanna, at Miðvágs kirkja hevur stór brek, at hon er skeikla av grundini, at hon er ótøtt og køld og sum heild ógvuliga vánalig, og at hesi brek fyri ein stóran part hava sín uppruna frá, at ovlitið vandaligt er farið fram við umbyggingararbeiðinum í 1895, tykist vera vanlig hugsan millum kønar menn. Nevndin má geva áðurnevndu frágreiðing viðhald í tí, at skal nakað verða gjørt til mnns við kirkjuna í Miðvági, má hon ivaleyst øll takast niður av grundini, og tað kann tí vera ógvuliga lvingasamt, um tað kann ætlast at vera ráðillgt, tá ið ein hevur í huga, at meginparturin av timbrinum, ið

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 32.

kirkjuni er, er um 100 ára gamalt. Nevndin má ætla — eftir øllum lð fram er fört — at tað ikki kunnu ganga nógv ár, áðrenn kirkjan í Miðvági krevur eina høvuðsumvøla, sum helst kann væntast at verða so dýr, at tað fer at verða meira lønandi at byggja av nýggjum. At geva peningligan studna til hettar mál í ár er ógjørligt av telrri orsøk, at allur tøkur peningur í kirkjugrunninum er nýttur til onnur kirkjulig mál, men nevndin skal mæla til, at kirkjufólki í Miðvági arbeiðir áleiðis við málinum. Um so verður, at meinigheitsráðið til næstu tingsetu kemur aftur á ting við málinum so væl fyrireika, at tingið kann taka endiliga støðu til tað, er at vænta, at tingið eftir førimuni vil styðja málið. Tað er tilráðiligt, at ein nýggj kirkja í Miðvági verður at steinstoypa. Nevndin skal tí, í samband við tað, ið áður er framflutt, mæla til, at meinigheitsráðið til næstu tingsetu skaffar v i s s u fyri:

1) Grundstykki,
2) Hvussu nógv frivilligt arbeiði kirkjufólki sjálvt vil lata,
3) Hvussu nógvur peningur kann skaffast,
4) Framskaffa tekning við kostnaðarætlan.

Uppskot.

Um meinigheitsráðið fyri Miðvágs kirkjusókn vil arbeiða ávegis við málinum og til næstu tingsetu fyrireika tað soleiðis (m. a. skaffa til vegis tað undir pkt. 1)—4) nevnda) at tingið kann taka avgjørda støðu til málið, kann meinigheitsráðið rokna við, at tingið eftir førimuni vil styðja peningliga.

Tann 2. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

---

24. Kirkja í Hovi. (4|m).[1]

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 14. august framlegði nevndin soljóðandi Álit:

Hettar mál hevur verið til viðgerðar á tingið í moug ár. Í síðstu tingsetu samtykti tingið soljóðandi uppskot:

1) Tá lð tann nýggja kirkjan í Vági er liðug, veitur tingið neyðtorvuligan studna til at flyta tað gomlu kirkjuna til Hovs og seta hana upp aftur har.
2) Kirkjunevndin í Hovi verður biðin um til næstu tingsetu at greiða tinginum frá, hvat í íbúgvarnir sjálvir vilja lata í arbeiði, peningi ella á annan hátt.
3) Málið verður uppafturtikið til næsta ár.

Síðan í fjør er einki nýtt komið fram í málinum. Kirkjunevndin suður í Hovi hevur ikki latið boyrt frá sær, og hin nýggju kirkjan í Vági er heldur ikki liðug at byggja enn og kann neyvan væntast at verða tað til næstu Ólavsøku heldur.

So statt skal nevndin seta fram hettar

Uppskot.

Málið verður goymt til næsta ár.

Tann 17. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 39.

25. Víðkan av kirkjugarðinum í Kaldbak. (5/III).

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 14. august framlegði nevndin soljóðandi Álit:

Sóknarstýrið fyri Kaldbak sóknar kommunu søkir í brævi, dagsett 16. juni í ár, Løgtingið um vanligan studning til víðkan av kirkjugarðinum í Kaldbak.

Umsóknin greiðir frá, at ætlanin er at vaksa garðin vestur eftir; stykkið, ið skal leggjast afturat kirkjugarðinum, er kongsjørð, og festarin hevur fyri sín part samtykt at lata so mikið av jørð sum tørvast. Tann gamli garðurin er lagaður av gróti, og er meiningin tann, at tað, ið gjørt verður afturat, eisini verður av gróti, um viðurskiftini eru til tess.

Av einari mállnum viðlagdari kostnaðarætlan sæst:

1)	at umrødda stykkið er 155 m² stórt,	
2)	at arbeiðstíðin er mett til at verða 1200 tímar à 50 oyru =	600 kr.
3)	Tilfar og sprøingievni o. a. er mett til . . . . . =	200 —
	samlaðar útreiðslur =	800 kr.

Ummæli frá amtslæknanum er viðlagt.

Av einum brævi frá gravarnum við Kaldbaks kirkju sæst, at málið hevur skund, av tí at tann gamli grofsturin so at sigja er útgrivin. So statt skal nevndin seta fram hettar

Uppskot.

1) Tá ið arbeiðið við víðkan av kirkjugarðinum í Kaldbak er liðugt, sýnað og góðkent, veitir tingið úr kirkjugrunninum Kaldbaks kommunu $^3/_5$ av útreiðslunum til tilfar og formannsløn.

2) Um grótviðurskiftini eru vánalig, skal tað verða loyvilligt fyri ein part at gera garðin av steinstoypu.

3) Ansað verður eftir, at í minsta lagi 8 manns arbeiða fyri hvørn dag, formaðurin tekur løn.

4) Sóknarstýrið fær eitt eintak av álitinum.

Tann 17. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 24. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

26. Klakksvíkar kirkja. (6|III).[1]

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 19. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Færø Amts Kirkeinspektion har ved Skrivelse af 1. Juli d. A. tilsendt Tinget Sagen tilligemed en Redegørelse. Af denne fremgaar, at de samlede Udgifter ved den nu fuldførte Udvidelse og Hovedreparation af Klaksvig Kirke er opgjort til ..... Kr. 10.715,45.
Heraf er dækket ved indsamlede
Midler (Bazar m. v.)..... Kr. 5.852,22
Dækket ved Kirkefonden..... — 4.053,32
— 9.905,54,
Resten Kr. 809,91,

som er udækket, skyldes til Bygmester Ole Olsen af Klaksvig for udført Arbejde. Kirkeinspektionen har fundet, at de af Bygmester Ole Olsen krævede Beløb (ialt 4250 Kr. 29 Øre, deraf udbetalt 3440 Kr. 38 Øre) i nogen Grad overstiger rimelig Betaling og har derfor under Forventning af Lagtingets Godkendelse den 6. Marts d. A. gennem Menighedsraadet tilbudt den paagældende 650 Kr. til fuld Afgørelse af Restbeløbet 809 Kr. 91 Øre.

Dette Tilbud er afslaaet, og Kirkeinspektionen har derfor vedtaget at forelægge Sagen i sin Helhed til Lagtingets Afgørelse. Lagtingsrevisor Joensen har udtalt, at Licitation burde have været anvendt i større Omfang end sket; dette gælder navnlig sidste Regning fra Ole Olsen.

Udvalget skal efter at have anført foranstaaende, hvortil henvises, udtale følgende:

Det er naturligt, at Kirkeinspektionen har ønsket at forelægge Sagen for Lagtinget til endelig Afgørelse, og man kan kun udtale sin Tilfredshed med og Paaskønnelse af, at Kirkeinspektionen i hvert givet Tilfælde — om ikke altid med lige stort Held — bestræber sig for at holde Udgifterne indenfor de økonomisk givne Rammer. Det er muligt, at Licitation i det her givne Tilfælde ikke er anvendt i tilstrækkeligt Omfang, og at en flittigere Anvendelse heraf vilde have virket besparende, paa den anden Side er en væsentlig Del af de herhenhørende Arbejder Reparationsarbejder, der vanskelig lader sig bortlicitere.

I Menighedsraadets Skrivelse af 15. Marts d. A. anføres, at der er anvendt Licitation for alt, hvad der vedrører den ny Tilbygning, altsaa baade for Materiale og Arbejde, og at der er anvendt Akkord paa andre Punkter, hvor saadan har været mulig. Det er utvivlsomt rigtigt at fastholde Akkord eller Licitation som Princip, hvor Talen er om Udførelse af Arbejder for offentlige Midler, men bortset fra, at der findes adskillige Tilfælde, hvor saadan ikke kan anvendes, er det ikke givet, at en saadan i Længden altid giver det bedste Resultat.

Man kan ogsaa være enig med Kirkeinspektionen i, at det maa anses for principielt forkert og i Strid med gældende Praksis, at en Tilsynsførende saaledes som Tilfældet har været med Johs. E. Joensen af Klaksvig, samtidig

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1933, bls. 22.

er lønnet Arbejder hos Entreprenøren ved samme Arbejde. Hvorvidt det har virket skadeligt i foreliggende Tilfælde, skal man lade være usagt, men at det er principielt forkasteligt, kan der ikke være Tvivl om. — Det er Udvalgets Opfattelse, at Menighedsraadet i Klaksvig har taget fat paa Arbejdet med Alvor og en rødelig Vilje til at opnaa en heldig Løsning af foreliggende Opgave. At Arbejdet ikke paa ethvert Punkt er ledet med fornøden Planmæssighed og Maalbevidsthed er muligt, men maa i saa Fald formentlig tilskrives manglende Erfaring hos Menighedsraadet. —

Da det samlede Arbejdsresultat synes godt, og der næppe kan være Tvivl om, at de foreliggende Regninger i det store og hele maa betegnes som rimelige, mener Udvalget ikke at kunne tilraade, at Spørgsmaalet forelægges Domstolene til Prøvelse, men man kan efter Omstændighederne henstille, at ommeldte Restgæld bliver betalt.

Forslag.

Til Dækning af den ved de nu afsluttede Arbejder ved Klaksvig Kirke fremkomne Restgæld til Bygmester Ole Olsen af Klaksvig for udført Arbejde bevilges der — mod behørig Kvittering af paagældende — af Færø Amts Kirkefond 809 Kr. 91 Øre.

Tann 22. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 26. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 11 atkv. — 0.

---

27. Prestafluttningur. (7|III).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Rotænkuing:**

Kirkeministeriet har under 22. Januar d. A. meddelt Lagtinget, at Samme i Overensstemmelse med Lagtingets Indstilling af 1933 har foranledget, at der er foretaget en Ændring i Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse, hvorved der gives Lagtinget Bemyndigelse til af Færøernes Kirkefond at yde Tilskud til Befordringsgodtgørelse for Præsterne.

Kirkeministeriet udtaler dog samtidig, at Samme har fundet det betænkeligt at fravige det i Lov af 28. April 1931 om Folkekirkens Lønningsforhold udenfor København og Frederiksberg § 34 fastslaaede Princip, at det er Ministeriet, der fastsætter Befordringsgodtgørelsens Størrelse, og at man

---

[1] Sbr. Lögtingstíðindi 1933, bls. 86.

saaledes ikke har kunnet følge Lagtingets Indstilling om, at det skal overlades Lagtinget at tage Bestemmelse om det samlede Beløb, der aarligt skal ydes i Befordringsgodtgørelse.

Ministeriet skriver fremdeles, at man ikke har fundet det rigtigt i den kgl. Anordning, som ophæver Præsteskydsen, og hvortil Udkast fremsendes til Tinget, at optage Bestemmelser, der fastlægger den færøske Kirkefonds Andel i Udgifterne. Det betragtes dog som en Forudsætning for Præsteskydsens Bortfald, at det aarlige Tilskud fra Kirkefonden fastsættes til $^2/_3$ af det Beløb, som til enhver Tid udredes i Befordringsgodtgørelse, saaledes at dette aarlige Tilskud anses som et Afløsningsvederlag for Befolkningens nuværende Skydspligt.

Ministeriet skriver herefter følgende:

„Det tilføjes, at Ministeriet vil have Opmærksomheden henledt paa, at den anførte Ordning ikke skal blive mere byrdefuld for Færøernes Kirkefond end det nu ved Afløsningen maa skønnes forudsat af Lagtinget, og man er derfor sindet, saafremt Lagtinget tiltræder Forslaget til Anordningen, at fastsætte den samlede Befordringsgodtgørelse for Tiden indtil 31/3. 1939 i Overensstemmelse med Tingets Indstilling til 3.600 Kr. aarligt, og ligeledes fremtidig agter at følge Lagtingets Indstillinger om Befordringsgodtgørelsens samlede Beløb, med mindre en Indstilling undtagelsesvis i væsentlig Grad skulde afvige fra, hvad der efter Ministeriets Skøn maatte anses for rimeligt.

Under Henvisning hertil skal man anmode Hr. Amtmanden om at ville indhente Lagtingets Betænkning saavel om Udkastet til Anordningen som angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt Tinget tiltræder, at Vederlaget for Afløsningen af Pligten til Præsteskyds fastsættes som ovenfor anført."

Undertegnede Udvalg, som har faaet denne Sag til Behandling, maa beklage, at Sagen har trukket saa længe ud, uden at Ministeriet har fundet Anledning til at underrette Lagtinget om Grunden dertil, saaledes som forudsat i 1923 ved Lagtingslovens Gennemførelse. Dette er saa meget mere uheldigt, som Ministeriet paa et meget vigtigt Punkt gaar imod Lagtinget, nemlig med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvilken Myndighed Fastsættelsen af Afløsningssummens Størrelse skal tilkomme. Lagtinget har nemlig lagt megen Vægt paa, at det bliver dette Ting, som fastsætter Afløsningssummen, men paa dette Punkt har Ministeriet ikke kunnet følge Lagtinget.

Udvalget undervurderer ikke Betydningen af Ministeriets Udtalelse om, at Samme vil have Opmærksomheden henvendt paa, at Ordningen, hvorefter det skal være Ministeriet, der fastsætter Befordringsgodtgørelsen, medens Færøerne betaler $^2/_3$ af dennes Størrelse, ikke skal blive mere byrdefuld for Færøernes Kirkefond, end det nu ved Afløsningen skønnes forudsat af Lagtinget. Imidlertid vil sikkert Ministeriet finde det naturligt, at Lagtinget maa holde fast paa, at det er Tinget, som disponerer over Kirkefondens Midler, og det vil næppe kunne siges at være Tilfældet fra det Tidspunkt, Ministeriet fastsætter Størrelsen af en Bevilling, som for $^2/_3$' Vedkommende skulde udredes af Kirkefonden.

Udvalget maa derfor tilraade Lagtinget at svare Ministeriet, at man helst ønsker Indstillingen fra 1938 gennemført, men hvis Ministeriet maatte foretrække det, har man ikke noget imod at ændre denne Indstilling derhen, at Lagtinget af Færøernes Kirkefond udreder $^2/_3$ af Befordringsgodtgørelsen, dog højst 2400 Kroner.

Udvalget maa tilføje overfor Lagtinget, at denne Sag haster meget, idet Præsterne paa Færøerne i de senere Aar og navnlig siden 1. April 1934 ikke har faaet regelmæssig gratis Befordring. At dette har været til megen Gene og Udgift for Præsterne er selvfølgeligt.

Udvalget stiller i Overensstemmelse med foranstaaende følgende

Forslag.

1) Idet Lagtinget overfor Kirkeministeriet fremhæver Betydningen af, at Præsteskydsen snarest afløses, udtaler Tinget, at man helst ser Tingets Forslag af 1933 om Præsteskydsens Afløsning uændret gennemført, men at man, hvis Forslaget af 1933 ikke kan gennemføres uændret, intet har imod, at der gennemføres en Ordning, hvorefter Lagtinget af Færøernes Kirkefond udreder $^{2}/_{3}$ af Befordringsgodtgørelsen, dog højst 2400 Kr.

2) Imod det tilsendte Udkast til Kgl. Anordning om Præsteskydseus Bortfald har Lagtinget intet at erindre.

Tann 25. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 2. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

28. Leingjan av studningi til kirkjugarðin á Strondum. (8/III).[1]

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 7. august framlagði nevndin soljóðandi **Álit:**

Hettar mál var til viðgerðar á tingi í 1933 (sbr. tingtíðindi 1933, bls. 35). Málið var væl fyrireikað: kostnaðarætlan og ummæli frá amtslæknanum var skaffað til vegis eins og kommunan hevði keypt neyðturvuligt jarðastykki. Tingið samtykti at styðja málið á vanligan hátt. Tann gamli kirkjugarðurin á Strondum er nú so útgrivin, at ikki kann støðgast longur við hesum máli, og er tað meiningin at fara undir hetta arbeiði nú til heystar, tá ið fiskimennirnir eru afturkomnir. So stott skal nevndin loyva sær at seta fram uppskot um at endurnýggja samtyktina frá 1933.

Uppskot.

1) Tá arbeiðið við viðkan av kirkjugarðinum á Strondum er liðugt, sýnað og góðkent, veitur tingið úr kirkjugrunninum Sjóar sóknar kommunu $^{3}/_{5}$ av útreiðslunum til tilfar og formannsløn.

2) Um grótviðurskiftini eru vánalig, skal tað verða loyviligt at gera garðin heilt ella fyri ein part av steinstoypu.

3) Ansað verður eftir, at í minsta lagi 8 manns arbeiða fyri hvønn dag, formaðurin tekur løn.

4) Sóknarstýrið fær eitt eintak av álitinum.

Tann 13. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 19. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1933, bls. 35.

29. Hvalbiar kirkja. (9/III)[1]

Málið varð beint í *Kirkjunevndina*. Tann 30. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Af et under forrige Aars Lagtingssamling af Revisor Winther opstillet Regnskab vedrørende Opførelsen af Kvalbø Kirke fremgaar, at denne ialt har kostet 41817 Kr. 20 Øre. Det virkelige Underskud var ifl. samme Regnskab 17081 Kr. 46 Øre. Ved Forhandling med to af Kreditorerne opnaaedes en Afkortning i det til de paagældende skyldige Beløb paa 1079 Kr. 26 Øre, hvorved Underskudet nedsattes med dette Beløb til ca. 16000 Kr. (jfr. Lagtingstidende 1934, Side 86). Lagtingets samlede Tilskud til Kvalbø Kirke i 1934 udgjorde Kr. 8224,75. Kirkens Restgæld blev saaledes nedsat til Kr. 7977,45, og dens Kreditorer var herved begrænset til at omfatte Folk bosatte i Kvalbø, da nævnte Beløb udelukkende hidrørte fra Tilgodehavende for udført Arbejde af Folk i Kvalbø. I Skrivelse af 12. Februar d. A. til Færø Amts Kirkeinspektion oplyser Menighedsraadet, at en derboende Person har tilbudt Byggeudvalget et Laan paa 6000 Kr. til delvis Dækning af føromtalte Gæld, og at dette Laan var disponibelt, saafremt Arbejderne i Kvalbø vilde lade sig nøje hermed foreløbig. Kirkeinspektionen mente efter Omstændighederne at kunne bifalde, at der blev optaget et saadant Laan, forudsat at det kunde opnaas til en Rente af 4% og med en Afdragstid paa 10 Aar, dog saaledes at Kreditorerne samtidig skulde give Saldokvittering for det fulde Beløb. I Skrivelse af 3. ds. til Kirkeinspektionen meddeler Menighedsraadet, at Laanet, 6000 Kr., er gaaet i Orden, og at samtlige resterende Kreditorer af samme har faaet udbetalt 75% af deres Tilgodehavende. Resten Kr. 1977,45, har Byggeudvalget paataget sig at skaffe Dækning for. I samme Skrivelse oplyses, at selve Kirken er færdigbygget, men at Pladsen omkring denne ikke er planeret og ordnet. Arbejdet herpaa var begyndt noget før Pinse, men da man erfarede, at Kirken ikke blev indviet til nævnte Højtid, blev man enig om at udsætte Arbejdets Videreførelse til Fiskernes Hjemkomst i Efteraaret.

Menighedsraadet for Kvalbø Kirke andrager nu gennem Kirkeinspektionen Lagtinget om et aarligt Tilskud stort nok til Forrentning og Amortisation af det optagne Laan gennem en Aarrække paa 10 Aar. Udvalget skal, idet man henviser til foranstaaende, udtale, at man fra Tingets Side med de i sidste Samling ydede Tilskud havde regnet med at være færdig med Kvalbø Kirke, hvilket ogsaa udtales i Udvalgsbetænkningen fra i Fjor denne Sag vedrørende. Naar det ikke holdt Stik, saa er Grunden hertil utvivlsomt at søge i svigtende Offervilje fra Befolkningens Side. Hvad der er præsteret af frivilligt Arbejde i Kvalbø, taaler i hvert Fald ingen Sammenligning med, hvad der er ydet i saa Henseende flere andre Steder. Udvalget ser ingen anden Udvej til at komme ud af den nuværende Vanskelighed end at imødekomme Andragendet. Bazar er jo en Gang afholdt til Fordel for Kirken, og Udvalget har ingen Tro paa, at der ved Afholdelse af en ny Bazar eller paa anden Maade f. Eks. ved Kollekt i Kirken kan fremskaffes Beløb af nævneværdig Størrelse.

Efter derom fremsat Anmodning har Udvalget faaet tilsendt:

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls 86.

1) Kvittering fra Arbejderne i Kvalbø for et samlet Beløb af Kr. 5981,61.
2) Kvittering til Laangiveren for det opnaede Laan paa Kr. 6000, —, underskrevet af Th. P. Jensen og Jens P. Skaalum, begge af Kvalbø, henholdsvis som Formand for Kirkens Byggeudvalg og som Formand for Kvalbø Menighedsraad. Da Laangiveren har udtalt Ønsket om, hvis muligt, ikke at faa sit Navn draget offentligt frem, har man ment at burde efterkomme samme ved at undlade at nævne paagældendes Navn. Man skal afholde sig fra at komme ind paa Enkeltheder, men Udvalget føler Trang til at frembære en Tak til Laangiveren, der ved sin Imødekommenhed har gjort det muligt at komme til ordnede kirkelige Forhold i Kvalbø igen. Kirkelig set er Forholdene i Kvalbø ganske uholdbare; den nye Kirke staar der fiks og færdig til at tage i Brug — men er til Trods derfor stadig utilgængelig for Menigheden. At et saadant Forhold i en Bygd af Kvalbøs Størrelse og med en Befolkning, der altid er vant til at faa enhver kirkelig Handling udført paa Stedet, er vel egnet til at skabe Misstemning og Irritation, er indlysende. Udvalget kan paa Baggrund heraf og i Henhold til det i Betænkningen anførte efter Omstændighederne tilraade Tinget at vedtage dette

Forslag.

1) Det i Betænkningen anførte Laan paa 6000 Kr. forrentes og amortiseres af Færø Amts Kirkefond.
2) Laanet forrentes med 4% regnet fra 15. April d. A. og afdrages med $^1/_{10}$ aarlig.
3) Det til Laanets aarlige Forrentning og Amortisation nødvendige Beløb udbetales Færø Amts Kirkeinspektion mod dennes Kvittering, hvorefter Beløbet tilstilles Laangiveren.

Tann 2. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 5. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

30. Endurnýggjan av studningi til kirkjugarðin í Miðvági. ($^{10}|_{III}$)[1]

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 7. august framlegði nevndin soljóðandi Álit:

Søknarstýrið fyri Miðvágs kommunu hevur sent bønarbrævi inn á ting um at fáa studningin frá 1933 til byggjan av nýggjum kirkjugarði í Miðvági endurnýggjaðan (sbr. tingtíðindi 1933, bls. 28 og 29). Av bønarbrævinum sæst, at arbeiðið ikki er liðugt enn; peningaútreiðslurnar til tann partin, ið gjørdur er, verða mettar til ca. 1000 kr.

Nevndin skal, samstundis sum ávíst verður á álitið fyri 1933, loyva sær at seta fram uppskot um endurnýggjan av tingsamtyktini frá sama árið.

Uppskot.

1) Tá tann nýggi kirkjugarðurin „við Gil" í Miðvági er liðugur, sýnaður og góðkendur, og kommunustýrið við at senda greint roknskap til kirkjustýrið hevur prógvað, hvussu stórar útreiðslurnar eru til hettar arbeiði, veitir tingið Miðvágs kommunu úr kirkjugrunninum $^{3}/_{5}$ av útreiðslunum til tilfar og formannsløn.
2) Ansað má verða eftir at í minsta lagi 8 manns arbeiða hvønn dag, formaðurin tekur løn.
3) Eitt eintak av álitinum verður sent søknarstýrinum í Miðvági.

Tann 13. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 19. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1933, bls. 28.

31. Umvøling av kirkjugarðinum í Hovi. ($^{11}|_{III}$).

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 14. august framlegði nevndin soljóðandi **Álit:**

Søknarstýrið fyri Hovs kommunu hevur sent umsókn inn á ting um at fáa peningligan studning til umvølan av kirkjugarðinum í Hovi. Tað sæst av tí,ið fram er ført í málinum, at kirkjugarðurin, sum fyri ein part er lagaður av rættiliga smáum gróti, stendur so niðarlaga, at brimið um veturin tíðan stendur heilt uppi undir honum, og hevur tað soleiðis gjøgnum árini hola alla grundina undan niðaru síðu á garðinum, sum nú eisini fyri ein part er niðurdoltin.

Amtsverksfrøðingurin, ið hevur verið suður í Hovi og kannað viðurskiftini, mælir til, at ein betongarður verður stoyptur allan vegin tvørtur við niðari síðu av kirkjugarðinum; hesin garður skal eftir uppskoti amtsverksfrøðingsins verða ca. 40 m langur, $1^1/_2$ m høgur og 0,6 m tjúkkur og er mettur at kosta o. u. 1800 kr. Útreiðslur til tilfar og formannsløn eru settar til ca. 650 kr.

Nevndin skal mala til, at tingið styðjar hettar eins og tílík mál á vanligan hátt.

Uppskot.

1) Tá ið umvølingararbeiðið við kirkjugarðin í Hovi er liðugt, sýnað og góðkent veitur tingið úr kirkjugrunninum Hovs søknar kommunu $^3/_5$ av útreiðslunum til tilfar og formannsløn.
2) Tað skal verða loyviligt at gerða garðin av steinstoypu.
3) Ansað verður eftir, at í minsta lagi 8 manns arbeiða fyri hvønn dag, formaðurin tekur løn.
4) Søknarstýrið fær eitt eintak av álitinum.

Tann 17. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 24. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. – 0.

32. Endurnýggjan av studningi til kirkjugarðin í Dali. ($^{12}|_{III}$)[1]

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 19. august framlegði nevndin soljóðandi Álit:

Tingið samtykti í tingsetuni 1933 at veita vanligan studna til nýggjan kirkjugarð suður í Dali (sbr. tingtíðingi 1933, bls. 27 og 28). Søknarstýrið hevur í ár umsókn inni á tingi um at fáa henda studning endurnýggjaðan vegna teirri orsøk, at arbeiðið uppá garðin ikki er liðugt.

Av tí, at bygdin í Dali er lítil og hevur fáar íbúgvarar, so arbeiðið av besum og ymiskum øðrum orsøkum lett kann koma at draga út, skal nevndin mæla til, at umsóknin verður játtað.

Uppskot.

Uppskotið av 1933 um studning til kirkjugarðin suður í Dali verður endurnýggjað.

Tann 22. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 26. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

---

1) Sbr. Lógtingstíðindi 1933, bls. 27.

33. Kirkjugarðurin í Klakksvík. ([13]/III).[1]

Málið varð beint í *kirkjunevndina*. Tann 2. september framlegdi nevndin soljóðandi Álit:

Sóknarstýrið fyri Klakksvíkar kommunu hevur aftur í ár umsókn inni á tingi um at fáa studna til víðkan av tí gamla grefstrunum norður í Klakksvík. Málið var til viðgerðar hæði í fjør og árið frammanundan; í fjør setti kirkjunevndin fram uppskot um at veita vanligan studna, men tað datt burt, av tí at bert 10 atkvøddu fyri.

Ein uppdráttur, ið er viðlagdur, sýnir at tær samlaðu útreiðslurnar eru 3729 kr. 80 oyr. Útreiðslurnar til arbeiðsløn eru ..... kr. 2663,72
herfrá ganga planeringsútgiftir..... „ 601,51

Rest... kr. 2062,21

Útreiðslurnar til formannsløn verða soleiðis kr. 229,13, tá ið ein roknar við, at 8 manns skulu verða í arbeiði fyri hvønn dag, ið formaðurin tekur løn. Til at skaffa tilfar eru gingnar 946 kr. 08 oyr.

Tær samlaðu útreiðslurnar til tilfar og formannsløn eru soleiðis: kr. 946,08 plus kr. 229,13 = kr. 1175,21.

Ein skitsa, ið er viðløgd, sýnir eins og sagt er frá í umsóknini, at tað bert er ein partur av tí nýggja garðinum, sum er gjørdur. Ætlanin er, tá ið trongd og høvi er til tess, at fara undir tað sum ávæntar. Tann parturin, ið er eftir at gera, kann metast at vera eins stórur, ikki minni, enn tann ið er liðugur.

Nevndin skal mæla til, at tingið á hesum sinni veitur vanligan peningligan studning til tann partin, ið gjørdur er, men vil samstundis halda fram, at hesin byggjuháttur er ov dýrur bæði fyri kommunu og løgting, av tí at vøksturin av grefstraplássinum ikki nærum stendur mát við útreiðslurnar. Bolnari mátti verið at arbeitt ávegis við einum kirkjugarði enn at hava stórar útreiðslur til eina nýggja víðkan, sum kostar nógvan pening uttan at hjálpa stórvegis uppá grefstraplássið.

Uppskot.

1) Tá ið tann parturin av kirkjugarðinum í Klakksvík, ið nú er liðugur, verður sýnaður og góðkendur, veitir tingið Klakksvíkar kommunu úr kirkjugrunninum $^{3}/_{5}$ av útreiðslunum til tilfar og formannsløn ella 705 kr. 12 oyr.
2) Eitt eintak av álitinum verður sent sóknarstýrinum.

Tann 4. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 29.

34. Vágs kirkja. (4/III).[1]

Kirkjunevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 2. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Færø Amts Kirkeinspektion har under 1. August d. A. tilstillet Tinget Beretning vedrørende Vaag nye Kirke i Tiden mellem forrige og indeværende Aars Lagtingssamling. Af denne fremgaar, at de under Punkterne 1. og 2. i det af Tinget i Fjor i Sagen vedtagne Forslag omhandlede Arbejder vedrørende Udbedring af de i Kirkens Indre beskadigede Pudslag er kommet til Udførelse og har medført en samlet Udgift paa Kr. 2090,68. De under Forslagets Pkt. 3 omhandlede Arbejder er derimod ikke kommet til Udførelse.

Entreprenørens samlede Tilgodehavende i Henhold til Kontrakten udgør	Kr.	27342,68
Heraf er udbetalt	--	26892,68
Resten	= Kr.	150,00

udgør den tilbageværende Del af den oprindelige Garantikapital paa Kr. 1200,00.

Paa Foranledning af Kirkeinspektionen har Tømrermestrene Zacharias Jacobsen og Frits Hansen, begge af Thorshavn, ladet foretage den Sagen vedlagte Overslagsberegning af 27. Juli d. A., hvorefter samtlige resterende Arbejder til Fuldførelse af Vaag Kirke beregnes til Kr. 28850,00. Det er givet, at Kirkefonden for indeværende Aar er ude af Stand til at afholde disse Udgifter, da man allerede paa nuværende Tidspunkt paa det nærmeste har disponeret over de til Raadighed værende Midler. Paa den anden Side ser Udvalget nødig, at Arbejdet gaar fuldstændig i Staa. Man kunde derfor være sindet til i Lighed med i Fjor at foreslaa, at der af Kirkefonden ydes de nødvendige Beløb til Udførelse af nedenstaaende Arbejder:

1) Nedlægning af samtlige Gulve i Kirken,
2) Opstøbning af en ca. 5" bred Betonkant til at bære Underslagene,
3) Alle Ruder eftersas og kittes. Der udføres 12 Rammer med en Rude i hver Ramme til Oplukning,
4) Der skaffes nødvendig Ventilation under Gulvene.

Da det nødvendige Tømmer til de under 1) nævnte Arbejder haves paa Lager, vil samtlige Arbejder formentlig kunne udføres for et i denne Forbindelse forholdsvis beskedent Beløb, antagelig højst 2000 Kr.

Udvalget skal derfor i Henhold til det i Betænkningen anførte stille følgende

Forslag.

1) Under Forudsætning af, at Kirkefolket i Vaag udfører de ved den nye Kirke nødvendige Planeringsarbejder gratis — de udvendige saa vel som de indvendige — bemyndiges Færø Amts Kirkeinspektion til at lade

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 24,

udføre de Arbejder, der indeholdes i de Bilag k vedheftede Licitationsbetingelser. Desuden udføres 12 Rammer med een Rude i hver Ramme til Oplukning.

2) De med Udførelsen af de under Pkt. 1) nævnte Arbejder forbundne Udgifter afholdes af Kirkefonden, dog ikke udover 2000 Kr.

3) Sagen udsættes iøvrigt til næste Aar.

Tann 4. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

35. Kirkja á Skála. ($^{15}|_{III}$).[1]

Kirkjunevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 4. september framlegði nevndin soljóðandi **Álit:**

Málið um at byggja nýggja kirkju á Skála var á fyrsta sinni til viðgerðar á tingi í 1930. Í 1933 var tað aftur til viðgerðar, og mældi tingið tá umsøkjarnum til „sum best at arbeiða ávegis við málinum, inntil tingið verður fært fyri at koma teimum til hjálpar við studningi".

Tvey ár eru gingin síðan, og nú koma teir aftur á triðja sinni og minna tingið aftur á málið. Teir siga frá, at nú eiga teir ca. 10.000 kr. í peningi, hvarav meginparturin er innsettur í „Færø Amts Sparekasse". Harumframt hevur fólk í bygdini teknað seg fyri nógv frívillugt arbeiði. Hvussu nógv tað er, er bygginevndin ikki før at siga, av tí at listarnir, hvar fólk hava teknað seg uppá fyri frívillugt arbeiði, eru fleiri ár gamlir, og er tað neyðugt nú til hevstar, tá ið skipsmennirnir eru afturkomnir, at lata nýggjan lista ganga runt millum fólk av nýggjum.

Grundstykkið, ið skal verða av kongsjørð, er tøkt, av tí at festarin hevur játtað at lata so nógv, sum tørvur er á. Tekning og bráðfengis kostnaðarætlan av bygmeistara Tórgarð liggur við í málinum. Kirkjan skal verða 16,60 m long og 8,50 m breið og verður av beton við jarntakið og er mett at kosta, tá ið hon er liðug, 22.000 kr. Kostnaðarætlan er gjørd í 1930, so tað er kannska ivingasamt, um hettar talið passar heilt nú. Annars heldur nevndin, at kirkjan sær væl út og er av hóskandi stødd. Nevndin heldur, at fólk á Skála hava sýnt góðan hug í starvinum fyri at fáa nýggja kirkju, og er hon teimum takksom herfyri, og vónar hon, at tey framvegis vilja sýna eins gott ídni í arbeiðinum og higartil, tí ikki er at ivast í, at tað gerst neyðugt, um úrslitið skal verða tað besta.

Tingið er ikki í ár fært fyri at geva studning til hettar mál av tí, at so gott sum allur tøkur peningur í kirkjugrunninum er nýttur til onnur

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1933, bls. 21.

neyðturvulig kirkjumál; men tað er heldur ikki neyðugt, í hvussu er tað fyrsta árið, av tí at bygginevndin á Skála sjálv hevur so væl av peningi. Skálamenn kunnu framvegis arbeiða við málinum, men vil tað vera neyðugt, at bygginevndin samráðist við kirkjustýrið um, hvussu skal vera skipa fyri. Fyri at kirkjufólkið á Skála ikki skal missa hugin til at halda fram við arbeiðinum og trúgva, at tingið ongan vilja hevur til at koma teimum til hjálpar, vil nevndin mæla til, at tingið samtykkir at játta teimum peningliga studna, so skjótt tingið er fært til tess.

Uppskot.

1) Tingið er sinna til at styðja kirkjuna á Skála við hóskandi peningligum studningi, tó soleiðis at tann samlaði studningur hægst verður 9000 kr. Hvussuleiðis studningurin verður at rinda, hevur tingið at taka støðu til í næstu tingsetu.
2) Bygginevndin á Skála verður biðin um sum skjótast — helst nú til heystar — at skaffa vissu fyri, hvussu nógv frivillugt arbeiði kirkjufólkið sjálvt kann lata.
3) Tingið samtykkir at bygt verður eftir viðlagdu tekning av bygmeistara Tórgarð. Møguligar smærri broytingar kunnu tó gerast, um tað verður neyðugt, og kirkjustýrið gevur loyvi til tess.
4) Bygginevndin má altíð, meðan arbeiðið fer fram, standa í samband við kirkjustýrið og vissa sær, at stýrið til eina hvørja tíð góðkennir, hvussu fram verður farið.
5) Málið verður at bera fram á ting aftur til næstu tingsetu.

Tann 7. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

36. Nýggjur kirkjugarður í Skopun. ($^{16}|_{III}$).

Kirkjunevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 6. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Skopen Sogns Kommune andrager i Skrivelse af $^{15}/_{6}$. d. A. Tinget om Tilskud til Udvidelse af den gamle Kirkegaard, evt. til Opførelse af en ny.

Det anføres i Andragendet, at den Jord, der støder op til den gamle Kirkegaard og tænkes indlagt til samme, er meget fugtig og ikke særlig vel egnet til Begravelsessted.

Udvalget har imidlertid bragt i Erfaring, at man har bestemt sig for at anlægge en ny Kirkegaard, og at Gærdet omkring denne skal opføres af Sten. Den skal have en Størrelse af ca. 60×60 m og tænkes lagt syd for Bygden „uppi við Bavinsgjógv". Den gamle Kirkegaard er snart udgravet, og det er Meningen at paabegynde Arbejdet paa den ny nu til Efteraaret, saasnart Fiskerne er hjemkommet. Der mangler imidlertid:

1) Erklæring fra Amtslægen om, at det paagældende Sted er egnet til Formaalet.
2) Overslag over de med Opførelsen forbundne Udgifter.

Arbejdet paa Kirkegaarden kan dog paabegyndes, saasnart ovennævnte Erklæring er fremskaffet, og Kirkeinspektionen iøvrigt — efter at have overvejet alle Forhold — mener at kunne give Tilladelse hertil.

Udvalget vil herefter allerede paa nuværende Tidspunkt være sindet til at foreslaa, at der ydes Skopen Sogns Kommune sædvanligt Tilskud, nemlig $^{3}/_{5}$ af de Beløb, der medgaar til Materialier (Cement, Bor, Sprængstof) og Formandsløn, hvorpaa Tilskudets Størrelse paa Grundlag af det indsendte Regnskab vil være at fastsætte af Kirkeinspektionen. For Formandslønnens Vedkommende er det en Forudsætning, at der udføres mindst 8 Mands Pligtarbejde for hver Dag, Formanden lønnes.

Forslag.

1) Forstanderskabet for Skopen Sogns Kommune anmodes om, efter at Arbejdet med den ny Kirkegaard er afsluttet, til Færø Amts Kirkeinspektion at indsende Regnskab over de med Opførelsen forbundne Udgifter, hvorefter der af Kirkefonden vil være at yde nævnte Kommune $^{3}/_{5}$ af de til Materialier og Formandsløn medgaaede Udgifter.
2) Forstanderskabet bør paase, at der ydes mindst 8 Mands Pligtarbejde for hver Dag, Formanden arbejder.
3) Overslag tilligemed Amtslægens Erklæring maa tilsendes Kirkeinspektionen, ligesom dennes Tilladelse maa indhentes, inden Arbejdet paabegyndes.

4) Der tilstilles Forstanderskabet for Skopen Sogns Kommune et Eksemplar af Betænkningen.

Tann 9. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 13. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkv. — 0.

---

37. Skúoyar kirkja. ($^{17}|_{III}$).[1]

Kirkjunevndin bevði málið til viðgerðar. Tann 30. september legði nevndin fram soljóðandi **Betænkning:**

I sidste Aars Lagtingssamling vedtog Tinget denne Sag vedrørende et af Kirkekasseudvalget fremsat Forslag, hvis to første Punkter var saalydende:

1) Úr kirkjugrunninum verður at veita til nýa kirkju í Skúoy 7000 kr., sum verða at rinda við øðrum helmingi í 1934 og hinum, tá kirkjan er liðug.
2) Tann undir pkt. 1 nevndi studningur, er treytaður av, at kirkjan verður bygd eftir tí broyttu tekningini av 1932 frá harra Tórgarð, tó soleiðis, at hon verður gjørd tvey stólasetur ($1^1/_2$ m) stytri og eitt vindeyga minni á hvørji síðu enn ávíst á tekningini.

. . . . . .

I et paafølgende Pkt. 5 udtales, ... „at tingið roknar við, at meinigheitsráðið skaffar tilvegis tilboð uppá tilfar (cement, takjarn, timbur o. a.) áðrenn avgerð verður tikin um, frá hvørjum tilfarið skal keypast."

I Skrivelse af 22. Juli d. A. til Færø Amts Kirkeinspektion meddeler Menighedsraadet for Skuø Menighedskreds, at dette har anmodet Bygmester Tórgarð om ved offentlig Licitation at fremskaffe Tilbud paa de til Opførelse af Skuø nye Kirke nødvendige Leverancer af Materialier og Arbejde, og at Hr. Tórgarð paa Menighedsraadets Vegne er bemyndiget til at andrage om Tingets Godkendelse af, at Kirken opføres med det paa Tegning i Maj 1930 anviste Betontaarn med at „Skúoyingar" udfører Støbearbejdet paa dette gratis, og Kirkefondens Udgifter hertil begrænses til Formandsløn og Materialier (Cement). I en senere Skrivelse af $^{22}/_{7}$. d. A. oplyser Menighedsraadet, at Grunden til Kirken er udgravet, at den væsentligste Del af det til Kirkens Opførelse nødvendige Sand og Grus er skaffet til Veje, og at Arbejdet tænkes paabegyndt til Efteraaret.

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 33.

Resultatet af ovenfor ommeldte Licitation er ved Skrivelse af 21. ds. forelagt Tinget af Hr. Tórgarð, idet det anføres, at Licitationen er afholdt paa Grundlag af medfølgende Tegning samt det øvrige i Sagen beroende Licitationsmateriale. Samtlige indkomne Tilbud medfølger i Original. Det er Udvalget bekendt, at en Fortegnelse over samtlige indkomne Tilbud ligeledes er tilsendt Skuø Menighedsraad. Under Forudsætning af, at Beboerne i Skuø ifølge foreliggende Tilbud udfører alt Jordarbejde gratis, bringer alt Materiale til Byggepladsen uden Betaling samt udfører alt Støbe- og Betonarbejde — Taarnet fraregnet — for en Timebetaling af 30 Øre pr. Arbejdstime, vil Kirken, i Fald de lavest liggende Tilbud antages, kunne færdigbygges for en samlet Sum af ca. 10.000 Kr. Foruden Tilskudet fra Kirkefonden Kr. 7000,00
raader Menighedsraadet over ca. . . . . — 3000,00

ialt Kr. 10000,00;

sidstnævnte Beløb er indvundet ved Bortlodning for et Par Aar siden og er indsat paa Sparekassebog i Færø Amts Sparekasse.

Udvalget har gennemgaaet foreliggende Licitationsmateriale og skal, idet man henviser til foranstaaende udtale som sin Formening, at der hermed maa antages at være skabt et saadant økonomisk Grundlag for Fuldførelse af omhandlede Byggeforetagende, at større Forskydninger til den ene eller anden Side næppe kan formodes at komme til at foreligge.

Man gaar ud fra, at Menighedsraadet som Bygherre sørger for, at Forholdet til de forskellige Entreprenører ordnes ved Kontrakt.

Udvalget kan anbefale, at Arbejdet om at faa det nuværende Tømmertaarn erstattet med et Betontaarn imødekommes, da Prisforskellen næppe kan være nævneværdig, naar Udgifterne hertil begrænses til Cement og Formandsløn.

Forslag.

1) Som Tilskud til Opførelse af en ny Kirke paa Skuø bevilges af Kirkefonden 7000 Kr.

2) Kirken opføres efter den i Samlingen 1934 (jfr. Lagtingstidende for 1934, Side 34) godkendte Tegning, dog med den Ændring, at Taarnet opføres af Beton.

3) Det under Punkterne 1) og 2) anførte er betinget af, at der fra Menighedens Side — gennem det stedlige Menighedsraad — fremskaffes bindende skriftligt Tilsagn om at ville udføre:

a) alt ved Kirken nødvendigt Jordarbejde gratis,
b) bringe alt Materiale til Byggepladsen uden Betaling,
c) udføre alt Støbearbejde ved Taarnet gratis,
d) udføre alt Støbearbejde — fraregnet det under c) anførte — for en Timebetaling af 30 Øre pr. Arbejdstime.

4) Skuø gamle Kirke skal tilfalde Menigheden.

5) Kirkeinspektionen bemyndiges til eventuelt efter Forhandling med Menighedsraadet at antage fornødent Tilsyn, ligesom denne vil have at paase, at Udbetalingen af det bevilgede Tilskud udbetales efterhaanden, som denne skønner nødvendig, dog fortrinsvis til Kreditorer, bosatte udenfor Skuø.

6) Man forudsætter, at Menighedsraadet som Bygherre vil sørge for, at

Forholdet mellem dette og de enkelte Entreprenører bliver nærmere præciseret i en mellem Parterne oprettet Kontrakt.

7) Et Eksemplar af Betænkningen tilsendes Menighedsraadet.

Tann 2. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

IV. Telefonmál.

---

38. Telefonsakir. ($^{1}|_{IV}$).[1]

Telefonnevndin fekk málið til viðgerðar og framlegði tann 23. september soljóðandi **Betænkning:**

Undertegnede Udvalg har faaet til Betænkning Beretning fra det mellem forrige og indeværende Lagtingssamling staaende Telefonudvalg; denne er gennemgaaet af Udvalget, og har dette intet fundet at bemærke. Da der ikke fra nogen Side er fremkommet Indvendinger mod Udvalgets Arbejde, skal man foreslaa, at dette bliver godkendt af Tinget, ligesom man vil foreslaa, at der som sædvanlig nedsættes et Udvalg paa 3 Medlemmer til at varetage Telefonvæsenets Anliggender mellem indeværende og næste Lagtingssamling.

Forslag.

1) Tinget godkender de af det staaende Telefonudvalg mellem Samlingerne 1984 og 1985 trufne Beslutninger.

2) Der nedsættes et særligt Driftsudvalg til sammen med Driftsbestyreren mellem indeværende og næste Lagtingssamling at varetage Tele-

---

[1] Sbr. Lögtingstíðindi 1984, bls. 41.

fonvæsenets Anliggender og tage Beslutning i alle Spørgsmaal Telefonvæsenet vedrørende.

Tann 26. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

39. Telefonsambandið við Vágoy. (2/IV).[1]

Telefonnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 26. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Nærværende Sag har været til Behandling i Lagtinget i 1933 og 1934, jfr. Lagtingstidende for nævnte Aar henholdsvis Side 48 og Side 42. I Aar er Spørgsmaalet rejst af samtlige kommunale Forstanderskaber paa Vaagøen, der kræver Forbindelsen med denne forbedret derved, at der anlægges en ny Linje Sandevaag-Fútaklett med Kabel over Sundet via Kvivig. I Andragendet anføres endvidere, at det vilde være af stor Betydning for Post- og Persontrafikken og derfor ønskeligt, om der blev opstillet en Automattelefon ved Fútaklett.

Driftsbestyrer Jacobsen udtaler i en Sagen vedlagt Erklæring, at, skønt Vaagøen har sin egen Linje over Vestmannasund til fuld Raadighed ligelig fordelt mellem de tre Stationer (Sørvaag, Midvaag og Sandevaag), samt tre Fællestimer, saa synes det dog, som Vaagø—Vestmanhavn har forholdsvis store Vanskeligheder ved at faa Forbindelse. Disse Vanskeligheder kan formentlig næppe skyldes Overbelasting, idet Antallet af ekspederede Samtaler til og fra Vaagøen i Halvaaret 1. Oktober 1934 til 31. Marts 1935 kun er angivet til 7450, men maa antagelig for en Del have sin Aarsag i Betjeningen. Bruttoindtægten i samme Tidsrum har for de tre ovennævnte Stationer været 2209 Kr. Man har for at hjælpe paa Forholdene forsøgt med en Dupleksliuje mellem Sørvaag og Vestmanhavn, men denne har, skønt den var udmærket egnet til Samtale, svækket den gennemgaaende Signalringning saa meget, at man har opgivet den igen. Grunden til, at Ringningen ikke gaar saa godt igennem, ligger i, at man af Hensyn til Radioforstyrrelser i Thorshavn har maattet dæmpe den meget stærkt. Driftsbestyreren anser det for naturligt, ifald man bestemmer sig for en ny Linje til Vaagøen, at man anvender den eksisterende Stangrække fra Sørvaag til Ørgusgjógv i Stedet

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 42.

for en ny Forbindelse Sandevaag--Fútaklett. Linjen over Ørgusgjógv vil koste ca. 11.500 Kr., den anden ca. 14.500 Kr. En Doublering af henholdsvis Linjen Sørvaag—Midvaag eller Sandevaag—Midvaag vil formentlig være nødvendig, hvilken af Linjerne man end bestemmer sig for, hvorved Udgifterne vil forøges henholdsvis med 1700 Kr. og 500 Kr.

Herefter vil Linjen Vestmanhavn—Sørvaag—Midvaag koste ca. 13.200 Kr. og Linjen Kvivig—Sandevaag—Midvaag ca. 15.000 Kr.

Anlæg af en Automattelefon ved Fútaklett vil koste ca. 1500 Kr., da den ikke kan sættes ind paa Hovedlinjen, men maa staa i Forbindelse med Stationen i Sandevaag. Den forudsætter ogsaa, at der findes et passende Hus ved Fútaklett, hvor den kan installeres. Da en Automatbetjening kræver en mere hensynsfuld Betjening fra Publikums Side, og er mere udsat for at komme i Uorden end en almindelig Telefon, maa man regne med store Reparationsudgifter, ligesom man kan regne med, at der vil komme hyppige Klager fra Publikum, naar Automaten er i Uorden. Da det er en Kendsgerning, at Telefonforbindelsen med Vaagøen ikke er tilfredsstillende, og da Hovedaarsagen hertil formentlig maa søges i de Vanskeligheder, Sammenstillingerne i Vestmanhavn—Stationen forvolder, skal man foreslaa, at der opføres en ny Linje Kvivig—Sandevaag—Midvaag som i Betænkningen anført, saaledes at Vaagøen delvis frigøres af Forbindelsen med Vestmanhavn. Opførelsen af Automattelefon ved Fútaklett mener Udvalget derimod ikke at kunne anbefale.

Man skal derfor under Henvisning til det i Betænkningen anførte stille følgende

Forslag.

1) Til Forbedring af Telefonforbindelsen med Vaagøen anlægges en ny Linje Kvivig—Sandevaag—Midvaag, saaledes som i Betænkningen anført.

2) Det til Udbygning af nævnte Linje nødvendige Beløb ca. 15.000 Kr. afholdes af Telefonvæsenet.

3) Et Eksemplar af Betænkningen tilsendes Ansøgerne.

Tann 28. september var málið til 2. viðgerð. Við 8. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkv. — 0.

40. Telefonsamband við Nesvík og lykt »norður við Streym«. (3/IV).[1]

Figgjarnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 18. september framlegðl nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Beboerne i Nesvík har i de sidste Aar hvert Aar — ogsaa i Aar — til Lagtinget indgivet Andragende om, at der maa blive oprettet en Telefonstation i Nesvík, jfr. saaledes Lagtingssag Nr. IV—4/1935.

Amtsingeniøren har fraraadet Oprettelsen af en saadan Station, som det vil virke uheldigt at indsætte paa den vigtige Hovedlinie mellem Vestmand og Fuglefjord, hvor der i Forvejen er 8 Mellemstationer. Amtsingeniøren mener derfor, at en saadan Station, saafremt den skal oprettes, bør anlægges som Abonnent fra Strømnæs. Bekostningen herved anslaas til ca. 650 Kr.

I Fjor blev det af Lagtinget vedtaget at lade oprette Nesvík som Friabonnent af Stationen i Strømnæs paa Betingelse af, at Beboerne af Nesvík forpligtede sig til uden særligt Vederlag at passe den Lygte „norðuri við Streym", som det i mange Aar har været Tale om at anbringe paa den saakaldte Stang sammesteds. Dette har Beboerne i Nesvík ikke villet paatage sig, og der er ikke sket noget videre i Sagen. En af Beboerne i Nesvík, Niels Johannesen, har nu tilbudt at passe Lygten „norðuri við Streym" med en Godtgørelse af 100 Kr. aarlig, saafremt Pasningen af Lygten kan foregaa fra Land af.

I Lagtingssamlingen 1928 blev det vedtaget at yde et Tilskud paa 400 Kr. til Anbringelse af en Lygte „norðuri við Streym" samt et Tilskud paa 200 Kr. for et Aar til Kvalvig Sogns Kommune til Pasning og Vedligeholdelse af denne Lygte. Dette har vistnok været at betragte som et Forsøg paa at faa løst Spørgsmaalet „lykt norðuri við Streym".

I 1928 boede ingen Mennesker i Nærheden af det Sted, hvor Lygten skulde anbringes. Siden da er opstaaet en ny Bygd, Nesvík, der ligger lige ved det Sted, hvor der er Tale om at anbringe nævnte Lygte, som maa siges at være af Betydning for Sejladsen gennem „Strømmen", og det maa derfor ogsaa anses for nødvendigt, at Sagen „lykt norðuri við Streym" nu bliver løst, og at dette længe følte Savn bliver afhjulpet.

Amtsingeniøren har undersøgt Sagen og oplyser, at Anbringelsen af en Lygte vil kunne gennemføres ved, at der anbringes 2 Stk. Pæle (impregnerede Telefonpæle) med en indbyrdes Afstand af ca. 88 m, forbundne med en Staalwire, saaledes at Lygten hænger i et lille Trolliehjul, der kan trækkes frem og tilbage fra Land af, ligesom der maa sættes en ny Jernstang paa Skæret. Omkostningerne ved Anskaffelse og Anbringelse af Pæle, Staalwire og Trolliehjul anslaas til 250 Kr. Hertil kommer en ny Jernstang samt Lygte.

Undertegnede Udvalg, der har faaet disse Spørgsmaal til Behandling, vil mene, at det er paakrævet at lade anbringe en Lygte „norðuri við Streym", og at Beboerne i Nesvík, der har saa stor Interesse i at faa Telefon lagt til Bygden, bør kunne paatage sig Pasningen af Lygten uden Vederlag, eller

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 46.

mod et meget lille Vederlag, der højst kan være 50 Kr. aarlig, naar Nesvík kan blive Friabonnent fra Stationen i Strømnæs, hvilket som foran oplyst, koster Telefonvæsenet ca. 650 Kr.

Udvalget skal herefter fremsætte følgende

Forslag.

1) Under Forudsætning af, at Beboerne i Nesvík mod et aarligt Vederlag af højst 50 Kr. paatager sig Pasningen af den Lygte, som tænkes anbragt „norðuri við Streym" paa den saakaldte Stang sammesteds, vil der snarest være at etablere Telefonforbindelse til Nesvík, saaledes at denne Plads bliver Friabonnent af Stationen i Strømnæs.

2) Vinnunevndin bemyndiges til at føre de fornødne Forhandlinger med Beboerne i Nesvík angaaende Pasningen af en Lygte „norðuri við Streym" og til, saafremt der kan træffes en tilfredsstillende Ordning af dette Spørgsmaal, at lade foretage det nødvendige til Lygtens Anbringelse i Henhold til den Sagen vedlagte Beskrivelse og Tegning fra Amtsingeniøren, samt til at foranledige, at der etableres Telefonforbindelse fra Strømnæs til Nesvík.

3) Omkostningerne ved Anbringelsen af ovennævnte Lygte m. v., der formodes at ligge paa ca. 400 Kr., afholdes af Økonomisk Fond, hvilken Fond ogsaa betaler et Beløb af højst 50 Kr. aarlig for Lygtens Pasning samt alle andre Udgifter ved Anlæggets fremtidige Drift og Vedligeholdelse. De nærmere Regler for Lygtens Pasning fastsættes af Vinnunevndin.

Tann 16. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkv. — 0.

41. Tráðleys telefon á St. Dímun. (4|IV).

Telefonnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 24. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Skuø Sogns Kommune har i Skrivelse af 14. Juni d. A. andraget om, at der fra Tingets Side arbejdes for, at Store Dimon kan komme i traadløs Telefonforbindelse med Thorshavn.

I Sagen er vedlagt en Erklæring fra Driftsbestyrer Jacobsen, hvortil henvises.

Da det formentlig er ret usandsynligt, at Telefonvæsenet vil ofre ca. 14—15.000 Kr. paa Telefonforbindelse med en enkelt Husholdning, og Udvalget ikke har haft Lejlighed til at fremskaffe fornødne Oplysninger vedrørende alle Enkeltheder med Hensyn til Opførelse, Spændvidde, Prisforhold m. m. af et mindre Anlæg af nogenlunde samme Størrelse som de Skibsstationer, der i de senere Aar er blevet installeret i enkelte af vore Fiskekuttere, har man ment at burde udsætte Sagen til næste Aar. Da der findes et Fyr paa store Dimon, er det ikke udelukket, at Fyrvæsenet ogsaa vil være interesseret i en Løsning af Spørgsmaalet eventuelt ved Samarbejde med Telefonvæsenet. Man skal derfor under Henvisning til foranstaaende stille følgende

Forslag.

Spørgsmaalet vedrørende traadløs Telefonforbindelse med Store Dimon overgives til det mellem Samlingerne staaende Telefonudvalg, som vil have at foretage det videre fornødne bl. a. undersøge Muligheden for et eventuelt Samarbejde med Fyrvæsenet, hvorefter Sagen atter vil være at forelægge Tinget til næste ordinære Lagtingssamling.

Tann 26. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

42. Telefonsamband Havn—Klakksvík. (5|IV).

Málið varð beint í *telefonnevndina*. Tann 23. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Fra Klaksvig er der under 25. Juli d. A. tilsendt Tinget et Andragende med ca. 40 Underskrifter om at faa en ny direkte Telefonforbindelse Klaksvig—Thorshavn.

I en Sagen vedlagt Erklæring oplyses, at der i Halvaaret fra 1. Oktober 1934 til 31. Marts 1935 ialt er ekspederet 14540 Samtaler over Lervigsfjorden, deraf til og fra Klaksvig 13340 og til og fra Kalsø 1200. Halvdelen eller 7040 af samtlige Samtaler i det paagældende Tidsrum har været ført direkte Klaksvig—Thorshavn. Bruttoindtægten af Klaksvigforbindelsen har for de samme Maaneder været 5153 Kr. Klaksvig har Fortrinsret til en Linje Fuglefjord—Thorshavn hver anden Time samt Adgang til de andre Linjer sammen med Kalsøen gennem den anden Kabellinje over Lervigsfjord. Vanskeligheden vedrørende Klaksvigs Forbindelse synes væsentlig at ligge paa Strækningen Fuglefjord—Thorshavn, idet Klaksvig og Fuglefjord som Regel har let ved at komme i Forbindelse med hinanden. Driftsbestyreren foreslaar derfor, at der oprettes en ny gennemgaaende Forbindelse Fuglefjord—Tofte, uden Mellemstation i Fuglefjord, og at Kablet Tofte—Thorshavn sættes ind paa denne Linje, medens Tofte beholder Dupleksforbindelsen til Thorshavn. En saadan Ordning vil ogsaa bevirke en stor Lettelse i den øvrige Trafik sydpaa. Anlægget af Linjen Fuglefjord—Tofte kan anslaas til at koste ca. 5000 Kr. Da Forbindelsen Klaksvig—Thorshavn saavel økonomisk som trafikalt er en af vore allervigtigste Forbindelser, er det selvsagt af allerstørste Betydning, at den kan virke fuldt ud tilfredsstillende. Udvalget kan derfor i Tilslutning til Driftsbestyreren anbefale, at Andragendet imødekommes.

Forslag.

1) Tinget vedtager, at der i Henhold til det i Betænkningen anførte oprettes en ny gennemgaaende Telefonforbindelse Fuglefjord—Tofte uden Mellemstation i Fuglefjord, og at Kablet Tofte—Thorshavn sættes ind paa denne Linje, medens Tofte beholder Dupleksforbindelsen til Thorshavn.

2) Det nødvendige Beløb — ca. 5000 Kr. — til Gennemførelse af det under Punkt 1) omhandlede afholdes af Telefonvæsenet.

Tann 26. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkv. — 0.

43. Løningsviðurskifti á telefonstøðunum. (6/IV).

Telefonnevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 23. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Da Arbejdet paa Opførelse af et Telefonnet paa Færøerne for amtskommunal Regning paabegyndtes i 1906, var man fra Tingets Side enig i, at Telefonstationernes Drift ikke maatte medføre nogen Udgift for Amtskommunen, men at Udgifterne herved burde afholdes af Landkommunerne, med at disse erholdt en vis Andel af Gebyrerne og af Betalingen pr. Abonnent. Tinget vedtog i Henhold hertil, at Oprettelsen af en Telefonstation i hvert enkelt Tilfælde skulde være betinget af, at den interesserede Kommune erklærede sig villig til at skaffe nødvendigt Lokale samt afholdt de til Opvarmning og Belysning af samme nødvendige Udgifter. Dette Krav har siden stadig været fastholdt af Lagtinget.

Medens Telefonvæsenets Ydelser til Stationerne til enhver Tid har været ensartet, kan det samme ikke siges at have været Tilfældet for den Parts Vedkommende, der ydes af Kommunerne; her er det højst forskelligt for de forskellige Kommuner, lige fra ingenting til 2000 Kr. om Aaret pr. Station (jfr. Bilag 2). Principielt er vel samtlige Landkommuner ens stillede, men Gennemførelsen af Principet i Praksis har som anført medført højst forskellige Udgifter for de forskellige Kommuner. En Undtagelse herfra danner Lønningsforholdene ved Telefoncentralen i Thorshavn, idet denne udelukkende har været drevet for Telefonvæsenets Regning. Thorshavn Kommune kan derfor paa dette Punkt siges at indtage en priviligeret Stilling i Forhold til samtlige andre Kommuner. Der er fra Tid til anden blevet anket over dette Forhold, hvilket bl. a. har givet sig Udtryk derved, at Tinget i Samlingen 1932 vedtog et Forslag, hvorefter det blev overdraget til det mellem Tingsamlingerne staaende Udvalg at overveje Muligheden af en Ordning, der kunde medføre, at Thorshavn Kommune i Lighed med alle andre Kommuner kom til at betale en forholdsvis Andel i Stationernes Drift, og eventuelt til den paafølgende Lagtingssamling fremsætte Forslag i saa Henseende.

Samtidig med den foranførte Kritik er Tanken om Telefonvæsenets fuldstændige Overtagelse af samtlige Stationer fremholdt med stadig stigende Styrke. Om begge Bestræbelser gælder, at de tilsigter ensartede Lønningsforhold for samtlige Telefonstationer.

Telefonvæsenet betaler for Tiden følgende Ydelser til Stationerne: 8 Øre pr. afgaaet og ankommet Gebyrsamtale, 10 Øre pr. afgaaet og ankommet Telefontelegram, 5 Øre pr. udleveret Festblanket, alle Budpenge og Ekstragebyrer; desuden faar Sammenstillingsstationerne for Sammenstillinger 2400 Kr. Telefonvæsenets samlede Udgifter til Landstationerne for Regnskabsaaret 1934 udgjorde ialt 24.213 Kr. 05 Øre (jfr. Bilag 1), medens Kommunernes samlede Ydelser for samme Tidsrum udgjorde 16.270 Kr. 09 Øre (jfr. Bilag 2). Da Kommunernes økonomiske Forhold gennemgaaende er ret daarlige, vil en Ændring af det her omhandlede Forhold virke som en kærkommen Aflastning af Kommunernes Budget og være i god Samklang med Tingets almindelige Politik. Telefonvæsenets Økonomi maa formentlig ogsaa anses for at være en saadan, at en delvis eller fuldstændig Overtagelse af Stationerne kan ske uden Skade for denne. Men skal Telefonvæsenet overtage

Stationernes Lønninger, maa det nødvendigvis have en fast Skala at gaa efter, ligesom det vil være naturligt, at de enkelte Stationers Lønninger retter sig efter det præsterede Arbejde, altsaa være afhængig af de ekspederede Samtaler. Her er et Tillæg af 8 Øre pr. ekspederet Gebyrsamtale formentlig passende, men da de indenbys gebyrfri Samtaler for de større Stationers Vedkommende udgør en væsentlig Del af disses Arbejde, vil det desuden være ret og rimeligt, at der ogsaa tages Hensyn hertil. Man maa formentlig kunne gaa ud fra, at Arbejdet paa de indenbys Samtaler staar i Forhold til Antallet af Abonnenter med fri indenbys Samtaleret. Disse Abonnenter betaler 15 Kr. ekstra pr. Aar. Hvis man af disse 15 Kr. overlader Stationerne de 10 Kr., vil dette formentlig give en nogenlunde passende Erstatning for det ydede Arbejde, der jo ikke giver sig Udslag i Telefonlisterne og saaledes ikke kan kontrolleres. Da Kommunernes Bidrag som allerede anført er meget forskelligt, vil, om den foran skitserede Lønordning gennemføres, nogle Stationer faa mere, — andre — og det er de fleste — mindre end de har efter den nugældende Lønordning, jfr. Bilag 4. Da Forholdet mellem Kommunerne og de enkelte Stationer vel nok i de fleste Tilfælde er ordnet ved Kontrakt, saaledes at de sidstnævnte mod en vis Godtgørelse er forpligtet til at holde Station en vis nærmere angivet Aarrække, har formentlig alle de Stationer, der ved en saadan eventuel Nyordning bliver daarligere stillet end før, Krav paa Erstatning for det manglende Beløb. Den her omhandlede Lønordning kan formentlig lettest føres ud i Praksis paa følgende Maade: De Stationer, som ved den nye Ordning bliver lige saa godt eller bedre stillet, end de var i Forvejen, vil formentlig ikke have noget imod at gaa over paa den nye Lønordning lige straks og derved betragte Forholdet mellem dem og de interesserede Kommuner for endelig afviklet.

Anderledes stiller Forholdet sig med de Kommuner, hvis Tilskud til Stationerne er saa store, at den foreslaaede Merydelse fra Telefonvæsenet ikke kan yde fuld Dækning. Hvilke disse Stationer er, fremgaar af Bilag 4. Da Forholdet som anført vel nok i de fleste Tilfælde er ordnet ved Kontrakt, vil det være nødvendigt, at Kommunen i hvert enkelt forekommende Tilfælde udbetaler Stationen et Beløb, der svarer til dennes Mindreindtægt efter den nye Ordning. Overfor saadanne Kommuner maa den foreslaaede Merydelse fra Telefonvæsenet vel nærmest betragtes som et Tilskud til disse, i hvert Fald saa længe, indtil en eventuel Kontrakt er udløbet, og Forholdet ved nye Forhandlinger mellem Parterne muligvis lader sig ordne som for de førstes Vedkommende. Kan det naas, vil samtlige Stationer derved fuldt ud være overtaget af Telefonvæsenet. Radiostationerne Nolsø, Fuglø og Skuø indtager en noget anden Stilling end de andre. Deres Trafik er ret minimal, og de ovenfor nævnte Ydelser fra Telefonvæsenet vil ikke give ret meget af sig. Paa den anden Side har de heller ikke Forpligtelsen til at svare uden lige i det Tidsrum, Stationerne er aabne. De 3 Kommuner yder hver 150 Kr. pr. Aar til Driften af Stationerne, hvilket heller ikke er for meget, da denne særlig af de to Stationer Fuglø og Skuø er ret dyr. Telefonvæsenets aarlige Ydelser til Stationerne vil herved stige med ca. 10.920 Kr., medens Kommunetilskudet vil nedsættes med et tilsvarende Beløb. Telefonvæsenets samlede Aarsydelse til Stationerne vil herefter for Regnskabsaaret 1934 udgøre ca. 35.183 Kr., og det tilsvarende Beløb fra Kommunerne ca. 5350 Kr.

Med Hensyn til det af Driftsbestyreren anførte med Hensyn til Forholdene vedrørende Stationsbygningen i Klaksvig skal man henstille, at det mellem Tingsamlingerne staaende Telefonudvalg tager det af Driftsbestyreren rejste Lejespørgsmaal op til Forhandling med Klaksvig Kommunestyre og gennem dette søger tilvejebragt en tilfredsstillende Ordning af Forholdet.

Under Henvisning til foranstaaende skal Udvalget fremsætte følgende

Forslag.

1) Udover de hidtil fra Telefonvæsenet oppebaarne Ydelser tillægges der samtlige Landstationer — fraregnet Radiostationerne — fra 1. Januar 1936 et Tillæg af 3 Øre pr. afgaaet og ankommet Gebyrsamtale plus 10 Kr. pr. Abonnent med fri indenbys Samtaleret.

2) Da den her foreslaaede Ordning tilsigter en Lettelse af Kommunernes Budget, vil Forudsætningen for Gennemførelse af det under Punkt 1 indeholdte være, at samtlige Stationer og Kommuner i hvert enkelt forekommende Tilfælde afgiver bindende Erklæring om at indgaa paa følgende Vilkaar:

a) I de Tilfælde, hvor en Stations Merindtægt ved den nye Ordning overstiger eller er ligo saa stor som den paagældende Stations Tilskud fra Kommunen, bortfalder Kommunetilskudet, og Forholdet mellem Kommunen og den paagældende Station anses for endelig afviklet. Er Forholdet ordnet ved Kontrakt for en længere Aarrække, vil denne være at anse for bortfaldet.

b) I de Tilfælde, hvor Telefonvæsenets Merydelse ifølge den nye Ordning ikke fuldt ud dækker Kommunens Tilskud, vil dette i hvert enkelt forekommende Tilfælde være at nedskrive med et Beløb, der svarer til den Merindtægt, den paagældende Station oppebærer fra Telefonvæsenet. Er Forholdet mellem Parterne ordnet ved Kontrakt, udbetales Forskellen mellem Kommunetilskudet og den af Stationen oppebaarne Merindtægt den paagældende Station af Kommunen, saa længe Kontrakten staar ved Magt, hvorefter Forholdet ved nye Forhandlinger Parterne imellem atter vil være at ordne.

3) Det paalægges Telefonvæsenets Driftskontor i Thorshavn inden 1. Januar næste Aar at foretage det videre fornødne med Hensyn til Fremskaffelse af de under Punkt 2 nævnte Erklæringer, ligesom man gaar ud fra, at samme Kontor i fornødent Omfang vil bistaa Kommunerne med Gennemførelsen af den her omhandlede Ordning.

4) Det henstilles til det mellem Tingsamlingerne staaende Telefonudvalg at optage Lejespørgsmaalet med Hensyn til den i Stationsbygningen i Klaksvig indrettede Beboelseslejlighed til Drøftelse med Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune.

5) Der tilstilles samtlige Forstanderskaber et Eksemplar af Betænkningen.

Tann 27. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

44. Endurgjald fyri telefon-samanseting. (7|IV).

Telefonnevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 23. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Indehaveren af Telefonstationen i Sydregøte, Gregers Gregersen, ansøger i Skrivelse af 15. ds. om at faa bevilget et Tillæg til de 55 Kr., som Stationen hidtil har oppebaaret for Opringning og Sammenstilling af Telefonstationerne i Nordregøte og Skibenæs.

Som Motivering for Andragendet anføres, at Arbejdet særlig for Stationen paa Skibenæs er vokset ganske betydeligt. Da sidstnævnte Station blev oprettet for ca. 10 Aar siden, var der kun enkelte Samtaler til og fra denne Station, medens Forholdet nu er det, at der i hvert Fald til Tider er lige saa meget Arbejde af denne Station, som af Stationen i Nordregøte.

Amtsingeniøren, der har erklæret sig i Sagen, udtaler, at han maa give Ansøgeren Medhold i, at Trafikken paa Stationen i Skibenæs er vokset betydeligt, siden Godtgørelsen for Sammenstillinger blev fastsat, idet Antallet af Samtaler pr. Aar er steget fra ca. 1200 til ca. 2200, men alle disse er ikke Sammenstillinger med andre Stationer, da der jo er en hel Del Trafik mellem Skibenæs og Sydregøte. Trafikken paa Nordregøte er vokset fra ca. 3000 til ca. 3500 Samtaler. Godtgørelsen for de forøgede Sammenstillinger kan efter Driftsbestyrerens Mening passende sættes til 25 Kr. aarlig.

Udvalget skal i Henhold hertil fremsætte følgende

Forslag.

Fra 1. Januar 1936 bevilges der Telefonstationen i Sydregøte et Tillæg paa 25 Kr. for Sammenstillinger, saaledes at nævnte Stations aarlige samlede Godtgørelse for Sammenstillinger fra ommeldte Tidspunkt udgør 80 Kroner.

Tann 27. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tan 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

45. Kaldbaksbotnur sum fríabonnentur. (8/IV).

Telefonnevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 23. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Olaf Reinert og Thorvald Reinert, der har nedsat sig som Nybyggere i Kaldbaksbotn, ansøger i Skrivelse til Telefonudvalget af 22. f. M. ved deres Fader Aftægtsbonde O. C. Reinert af Kaldbak om at faa Telefon lagt til deres Beboelseshus i Kaldbaksbotn. I Andragendet anføres, at de sidder smaat i det økonomisk, da Opførelse af Beboelseshus m. m. har paaført dem store Udgifter. Med den afsides Beliggenhed, deres Beboelseshuse har, vil Telefonen i mange Tilfælde kunne være dem til uvurderlig Nytte, men da de som anført sidder smaat i det, beder de om at faa den paa den billigste Maade.

I en Sagen vedlagt Erklæring fraraader Driftsbestyreren paa det bestemteste at sætte denne Telefon ind paa Hovedlinjen mellem Sund og Øreenge. Oprettes Forbindelsen, maa det være fra Sund. Afstanden er ad Stangrækken Sund-Kalbaksbotn ca. 4 km. og fra Stangrækken til det nærmeste Hus ca. 0,5 km.

Bekostningen kan ialt anslaas til ca. 1300 Kr.

Et Abonnement med almindeligt Abonnementsgebyr vilde koste ca. 185 Kr. aarlig.

Da Udvalget kan skønne, at Ansøgerne er ganske ude af Stand til at betale ca. 185 Kr. om Aaret for at faa Telefon, og da Brugen af Telefonen ganske givet vil blive saa minimal, at det ikke kan berettige Oprettelsen af en Station, er man indforstaaet med, at Oprettelsen af et Friabonnement i Tilknytning til Stationen i Sund er den eneste Løsning, ifald man ønsker at imødekomme Andragerne. Under Hensyn til, at Tinget i indeværende Samling formentlig vil imødekomme et lignende Andragende, nemlig Andragendet om Anlæg af Telefon til Nesvík, og under Hensyn til Telefonvæsenets gode økonomiske Forhold, kan Udvalget efter Omstændighederne tilraade, at Andragendet nyder Fremme.

Forslag.

1) Andragendet om Telefon i Kalbaksbotn imødekommes derhen, at der fra Stationen i Sund som Udgangspunkt oprettes Telefonforbindelse med det ene af de to derværende Beboelseshuse.

2) Andragerne fritages for at betale sædvanligt Abonnement for Forbindelsen og vil saaledes blive Friabonnenter af Stationen i Sund.

3) Der tilstilles Andragerne et Eksemplar af Betænkningen.

Tann 27. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkv. — 0.

46. Nýtt telefonsamband Oyri—Strendur. (9/IV).

Telefonnevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 24. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Ejde Sogns Kommune har i Skrivelse af 29. December f. A. paa Foranledning af samtlige Telefonstationer i Kommunen ansøgt det mellem Samlingerne staaende Telefonudvalg om at faa udvirket, at Telefonforbindelsen med Ejde Kommune maa blive forbedret. Andragendet er af Udvalget videresendt Tinget.

I Andragendet anføres, at den største Hindring for at faa Forbindelse sydefter — f. Eks. med Thorshavn — er Stationen i Kvalvig, som det næsten ikke er muligt at komme igennem. Til Afhjælpning af dette Forhold foreslaas, at der lægges en ny Linje Øre—Strænder med Kabel over til „Akkersvik". Kabel fra Strænder til Hvidenæs vil koste mindst 35.000 Kr. og Linjen Øre—Strænder ca. 6500 Kr., tilsammen 41.500 Kr.

Til foranstaaende bemærker Driftsbestyrer Jacobsen i en Sagen vedlagt Erklæring, at Telefonlisterne vedrørende Stationerne i Ejde Sogn (Ljósá, Svínáir, Norðskáli og Oyri) tyder ikke paa overvældende Trafik. Der gaar een Linje fra Ejde over Haldersvig til Kvalvig og een over Nordskaale til Kvalvig. Fra Kvalvig gaar een Linje over Thorsvig—Selletræ til Thorshavn, een over Thorsvig—Øreenge og endelig een over Vestmanhavn til Thorshavn, saa der burde ikke være nogen Vanskelighed ved at komme fra Kvalvig til Thorshavn. Men da foruden de ovennævnte Smaastationer ogsaa Haldersvig—Tjørnevig, Ejde og Funding—Gjov skal over Kvalvig for at komme til Thorshavn og Vaagø, kan det naturligvis vanskeligt undgaas, at Telefonforbindelsen fra den nordlige Del af Østerøen (Funding—Ejde) og den nordlige Del af Strømøen (Haldersvig—Tjørnevig) sydpaa over Kvalvig ofte vil være besværliggjort ved Sammenstilling i denne Station. Da der i Forvejen findes en Linje fra Kvalvig til Hvalstationen „við Áir", skal man til Afhjælpning af Forholdene foreslaa, at denne Linje føres videre til Thorsvig, saaledes at der derved skabes en ny Linje Kvalvig—Thorsvig. Trafikken vil sikkert blive betydelig lettet, hvis man bestemmer sig for en ny Linje Kvalvig—Thorsvig, hvor der i Forvejen findes en Stangrække. Denne Linje, der kan anlægges for ca. 1200 Kr., vil selvfølgelig ogsaa skaffe lettere Forbindelse for Stationerne i Ejde Kommune sydpaa og til Thorshavn. Linjen Øre—Strænder med Kabel over til Hvidenæs vil være alt for kostbar at anlægge under Hensyn til den Trafik, der kan forventes at ville foregaa ad den.

Forslag.

1) For at lette om Telefonforbindelsen over Kvalvig Station oprettes — saaledes som i Betænkningen anført — en ny Linje Kvalvig—Thorsvig, der vil være at anlægge, saasnart Forholdene tillader det, senest til Olaj 1936.

2) De til Anlæggets Udførelse nødvendige Udgifter ca. 1200 Kr. afholdes af Telefonvæsenet.

3) Der tilstilles Forstanderskabet for Ejde Sogns Kommune et Eksemplar af Betænkningen.

Tann 26. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkv. — 0.

---

47. Uppsøgn frá telefonstjóra J. H. O. Jacobsen. ($^{10}|_{IV}$).

Telefonnevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 26. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Amtsingeniør Jacobsen har i Skrivelse til Lagtinget af 14. ds. opsagt sin Stilling som Driftsbestyrer ved Telefonvæsenet og Amtsingeniør til 1. April 1936, hvilken Opsigelse efter derom mundtlig fremsat Henstilling fra Telefonudvalget er udsat til 1. Oktober s. A. Amtsingeniøren motiverer Opsigelsen under Henvisning til, at han til den Tid vil være fyldt 68 Aar, og mener særlig med Henblik paa det stærkt forøgede Arbejde paa Vejanlæg med Rejser omkring paa Øerne i den med „Overenskomsten" fra 1. April d. A. indledede 5-aarige Periode ikke at kunne fortsætte, ligesom han anser det for ønskeligt, at der kan komme yngre Kræfter til.

Til 1. April næste Aar vil det være 23 Aar, siden Jacobsen blev fast ansat som Driftsbestyrer for Telefonvæsenet. Samtidig med Ansættelsen fastsatte Tinget Vilkaarene for denne, heri indbefattet en nærmere angivet Lønordning, hvortil var knyttet Retten til Pension, jfr. Lagtingstidende for 1912, Side 139 og 140. I 1919 var paa Foranledning af Hr. Jacobsen Driftsbestyrerens Lønningsforhold atter til Behandling i Tinget, som nævnte Aar vedtog et af det i Sagen nedsatte Udvalg stillet Forslag, hvis Punkt 1 var saalydende: „Driftsbestyrer Jacobsen, der fremtidig fører Titel af Amtsingeniør, nyder fra 1. Oktober d. A. en Løn med Alderstillæg og øvrige Tillæg til Lønnen, der svarer til, hvad Sorenskriveren paa Færøerne kommer til at oppebære i Henhold til den nye Lønningslov for Statsembedsmænd. Det samme gælder med Hensyn til Pension og Enkepension." Amtsingeniørens

Pension vil saaledes ifølge foran citerede Vedtagelse være at beregne i Henhold til Lov af 12. September 1919, jfr. Lov Nr. 98 af 31. Marts 1931, om Statens Tjenestemænd og udgør efter 23 Aars Tjenestetid $^{37}/_{60}$ af 8400 Kr. = 5180 Kr. plus de til enhver Tid gældende Reguleringstillæg.

Udvalget skal, idet man henstiller, at den af Amtsingeniør Jacobsen fremsatte Afskedsbegæring tages til Følge, foreslaa, at Tinget udtaler sin bedste Tak til Hr. Jacobsen for vel udført Arbejde i Amtskommunens Tjeneste gennem de forløbne Aar.

Da Amtsingeniørens Opsigelse af Stillingen er fremkommet under Lagtingssamlingen, vil det formentlig være nødvendigt, at man allerede i denne Samling foretager det videre fornødne med Hensyn til Besættelsen af den ved Hr. Jacobsens Opsigelse ledigblevne Dobbeltstilling som Driftsbestyrer og Amtsingeniør. Sagen maa i hvert Fald forberedes saa meget, at det bliver muligt for det ny Lagting eller et af dette dertil bemyndiget Udvalg at tage Bestemmelse om, hvem der skal være Driftsbestyrer Jacobsens Efterfølger, og Beslutningen herom maa foreligge paa et saa tidligt Tidspunkt, at den paagældende kan tiltræde Stillingen til den 1. Oktober næste Aar. Da man ikke kan se bort fra, at det eventuelt vil blive nødvendigt at skille de to Stillinger: Amtsingeniør- og Driftsbestyrerstillingen, der hidtil siden 1919 har været bestridt af en og samme Person, ad, dels fordi det maa formenes, at hver Stilling for sig er saa meget krævende, at den maa antages at optage en Mands Arbejdskraft fuldt ud, dels fordi det maa skønnes at ville volde Vanskeligheder at faa en Person, der vil være lige vel kvalificeret til at bestride begge Stillinger, har Udvalget for alle Eventualiteters Skyld ment at burde foreslaa, at Stillingen opslaas ledig under følgende Alternativer:

1) Stillingen som Driftsleder og Amtsingeniør bibeholdes samlet og lønnes som hidtil.
2) Stillingerne som Driftsleder og Amtsingeniør opslaas hver for sig og lønnes i Henhold til Lov af 12. September 1919, jfr. Lov af 31. Marts 1931, om Statens Tjenestemænd, 5te Lønningsklasse med en Begyndelsesløn paa 6000 Kr., stigende efter 5 Aar til 6600 Kr.

Man forudsætter, at det Udvalg, Tinget bemyndiger til at foretage det videre fornødne i denne Sag, ved Opslag af Stillingerne sikrer sig at staa ganske frit overfor samtlige eventuelle Ansøgere, saaledes at Udvalget ganske ubundet af Hensynet til disse kan tage Bestemmelse om:

1) Skal begge Stillingerne besættes under eet?
2) Hvis Stillingerne skilles: Skal i saa Fald begge Stillinger besættes, eller kan man eventuelt besætte Driftsbestyrerstillingen og foreløbig overdrage de Hverv, der hidtil har paahvilet Amtsingeniøren, til Lagtingets Tillidsmand med Hensyn til Broer, Landingssteder etc.?
3) Skal de eventuelt foretagne Ansættelser ske ved Konstitution eller ved fast Ansættelse?

I det Tilfælde, at det skulde vise sig nødvendigt at skille de to Stillinger ad, maa den af Tinget i sin Tid vedtagne Instruks for Driftsbestyreren ændres i Henhold hertil.

Udvalget skal under Henvisning til foranstaaende stille følgende

Forslag.

1) Idet den af Amtsingeniør Jacobsen under 14. ds. indsendte Opsigelse af Stillingen som Driftsbestyrer for Telefonvæsenet og Amtsingeniør

for Færøerne tages til Følge, saaledes at der fra 1. Oktober 1936 beregnes ham Pension i Henhold til de i Lov af 12. September 1919, jfr. Lov Nr. 98 af 31. Marts 1931, gældende Regler, udtaler Tinget sin bedste Tak til Amtsingeniøren for vel udført Arbejde i Amtskommunens Tjeneste.

2) Telefonudvalget i Forbindelse med Vinnunevndin bemyndiges til under Hensyntagen til det i Betænkningen uførte at foretage det videre fornødne i Sagen.

Tann 28. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

48. Telefonkaðal til Suðuroyar. ($^{11}|_{IV}$).

Tann 27. september setti *Kr. Djurhuus* fram soljóðandi uppskot til gerðabókina:

„Telefon-millumtinganevndin verður bíðin um at grannska málið sum best og seta fram uppskot til næstu tingsetu."

Uppskotið varð samtykt við 18 atkv. — 0.

V. Sjúkrahús, læknar o. a.

49. Nytt sjúkrahús á Tvoroyri. (1/V).[1]

Bróstsjúkrahúsnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 22. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune har under 23. Juli 1930 fremsendt Andragende til et nyt Sygehus i Tveraa. Dette Andragende er anbefalet af Forstanderskaberne for Famien, Kvalbø, Hove, Porkere og Sumbø Sognes Kommuner. Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune har anbefalet, at der for Statens og Lagtingets Regning bliver bygget et nyt og moderne Sygehus for Suderø i Trangisvaag paa Betingelse af, at der for Statens og Lagtingets Regning bliver bygget et Epidemihus i Vaag for Suderø søndre Præstegæld.

I Andragendet har Forstanderskabet fremhævet, at det nuværende Sygehus er gammelt, med ubeldig Beliggenhed, og at en Forandring til noget bedre er paakrævende nødvendig. Sundhedsstyrelsen har under 7. Januar 1931 udtalt sin Tilfredshed over at erfare, at der arbejdes paa at faa det gamle Sygehus erstattet med et nyt. Amtslægen har under 6. August 1931 udtalt, at det gamle Sygehus er lille og saa forældet og umoderne, at det maa betegnes som ubrugeligt, og da Suderøen i sin isolerede Beliggenhed i endnu højere Grad end Norderøerne trænger til et Sygehus, hvor Patienterne kan blive behandlet for alle medicinske og kirurgiske Sygdomme, vil han meget indstændigt tilraade Planens Realisation. Endvidere udtaler Amtslægen, at den projekterede Bygning, der rummer ca. 26 Senge og maaske kan belægges med 35 Patienter, ikke er for stor; dog oplyses Tegning og Beskrivelse at være ufuldstændig. Kredslægen for Suderø har i Skrivelse af 22. September 1930 udtalt, at Sygehuset er gammelt, mindre hensigtsmæssigt indrettet og opført af Træ uden Jernbekledning; endvidere anføres, at Sygehuset ligger i et meget støjende Kvarter, og at det frembyder væsentlige Mangler som: et Epidemihus, en mindre Røntgeninstallation for Diagnostik, samt Apparat til Desinfektion. Patienter med epidemiske Sygdomme (navnlig Tyfus) behandles i Sygehusets Loftsetage, til hvilken der fører en stejl, smal Trappe, og hvor der findes 2 daarlige Værelser, saaledes at en betryggende Isolation er vanskelig at gennemføre. Kredslægen oplyser endvidere, at det normerede Sengeantal er 12, at det daglige Antal Patienter i de sidste to Aar gennemsnitlig og ret konstant har været 5 à 6, og at der kun undtagelsesvis har været Pladsmangel for andre Patienter end dem med epidemiske Sygdomme (nemlig Tyfus). Bestyrelsen for Sygehuset har i Skrivelse af 24. September 1930 udtalt, at man formener, at der ikke for Tiden er Trang til Stede for Opførelsen af et nyt Sygehus, da man anser

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 49.

det nuværende for at være stort nok i endnu en Aarrække; det tilføjes, at det vilde være ønskeligt at udvide Sygehuset noget, saaledes at der kunde skaffes Plads til et mindre Røntgenapparat til Undersøgelse af Patienter, og at der samtidig ved Udvidelsen kunde indrettes yderligere Plads til Patienter i Loftsetagen i en Kvistbygning. Bestyrelsen anser det for nødvendigt, at der opføres et Epidemihus med Plads til 10 Patienter. Endelig udtaler Bestyrelsen, at man anser det for en Umulighed for Kommunerne at yde Tilskud til Opførelse af et nyt Sygehus, og at Kommunerne heller ikke vil være i Stand til at dække Underskudet, der vil fremkomme ved Driften. En saadan Udtalelse oplyses at være fremsat af Kommunalforstandere, der tillige er Medlemmer af Repræsentantskabet for Sygehuset.

Det fremgaar af Sagen, at der har foreligget Tegninger og Beskrivelser over det paatænkte nye Sygehus. Tegningerne forefindes ikke mere i Sagen, men af Beskrivelsen fremgaar, at det nye Sygehus er anslaaet at koste ca. 106.000 Kr., og at et Epidemihus er anslaaet at koste ca. 8000 Kr.

Udvalget kan forstaa, at der paa en saa afsidesliggende Ø som Suderøen er Ønske om at have et godt og moderne Sygehus. Skal der bygges et saadant, vil det være nødvendigt at tage Hensyn til, hvor mange Patienter det skal kunne tage, og hvorledes Driften vil komme til at bære sig.

Sygehuset paa Suderø ligger i Trangisvaag og er en selvejende Institution, der i Henhold til Reglement af 22/2. 1904 bestyres af et Repræsentantskab paa 18 Medlemmer, nemlig 17 Medlemmer valgte af de forskellige Forstanderskaber paa Suderø og af Sygehuslægen. Sygehuset har gennem Aarene været drevet økonomisk, saaledes at det nu foruden at eje et Grundstykke paa 8118 Kvadratalen, Bygninger og Inventar gældfrit ogsaa har en Kapital paa 12937 Kr. 87 Øre (heraf paa Bankkonto 10890 Kr. 13 Øre). Sygehuset ejes af alle Kommunerne paa Suderø, og disse Kommuner hefter ogsaa for et eventuelt Underskud ved Sygehusets Drift. Skal der opføres et nyt Sygehus, maa det forudsættes, at Staten — ligesom ved Opførelsen af Klaksvig Sygehus — vil yde et Tilskud af $^{7}/_{10}$, Lagtinget $^{2}/_{10}$, medens de interesserede Kommuner (samtlige Kommuner paa Suderø) betaler $^{1}/_{10}$ af den Sum, som Opførelsen af et nyt Sygehus vil koste. Driften af et nyt og moderne Sygehus paa Suderø vil sikkert blive betydelig dyrere, end Driften af det nuværende Sygehus er, og man maa være forberedt paa, at Driften — selv med Tilskud fra Lagtinget — vil komme til at give et Underskud. Der foreligger ikke i Sagen noget Tilsagn fra nogen af de interesserede Kommuner om, at de vil yde Tilskud til Opførelsen af et nyt Sygehus og om, at de vil betale et eventuelt Underskud ved dettes Drift.

Som før nævnt findes de Sagen i sin Tid vedlagte Tegninger til et nyt Sygehus ikke mere, og Sagen er nu saa gammel, at Udvalget mener, at den paany bør forelægges Kommunerne og Kredslægen for Suderø til Udtalelse, ligesom der maa fremskaffes nye Tegninger og Overslag; Udvalget vil derfor tillade sig at foreslaa, at Sagen oversendes til Vinnunevndin med Anmodning om at fremskaffe alle nødvendige Oplysninger, saaledes at Sagen fuldt belyst kan forelægges i næste Lagtingssamling.

Forslag.

I) Sagen udsættes til næste Tingsamling.

II) Sagen oversendes til Lagtingets Vinnunevnd, der bedes foranledige, at der fremskaffes nye Tegninger, Overslag og Beskrivelse vedrørende et nyt Sygehus paa Suderø, hvorefter Sagen forelægges Forstanderskaberne for samtlige Kommuner paa Suderø, Repræsentantskabet for

Sygehuset paa Suderø og Kredslægen for Suderø samt Amtslægen til Erklæring. Forstanderskaberne bedes navnlig erklære sig om, hvorledes de stiller sig med Hensyn til Ydelsen af Tilskud til Opførelsen af et nyt Sygehus paa Suderø og til Dækning af eventuelt Underskud paa dettes Drift, og efter hvilken Fordelingsmaade dette skal ske.

Tann 26. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

---

50. Lækni í Fuglafirði. ($^2|_V$).[1]

Málið varð beint í *bróstsjúkrahúsnevndina*. Tann 4. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Denne Sag er behandlet i Fjor, jfr. Lagtingssag Nr. V-3/1934, men blev udsat til i Aar, og Forstanderskabet for Fuglefjord Sogns Kommune blev anmodet om til indeværende Lagtingssamling at fremkomme med en Udtalelse om, hvorvidt Kommunen vil være i Stand til at fremskaffe fri Bolig, Brændsel samt Tilskud til en Læge i Fuglefjord — alene eller sammen med de andre Kommuner.

Norderøernes Lægekreds bestaar af Norderøerne (ca. 3000 Indbyggere) og Østsiden af Østerø fra Gjov til Gøte (ca. 2600 Indbyggere); af disse sidste søger ca. 400 Lægen i Ejde, medens Resten søger Lægen i Klaksvig. Denne Læge, der foruden at være Kredslæge i Klaksvig ogsaa er Sygehuslæge, har ganske vist een Læge som Assistent, men det maa fremhæves, at en Læge (der samtidig er Sygehuslæge) plus en Assistent er for lidt til et Indbyggerantal af ca. 5200, saa meget mere, som Praksis maa medføre, at der meget ofte maa foretages Rejser til de mange Øer, som hører under Lægekredsen.

Det har derfor længe været det Ønske, at der maatte blive ansat en Læge i Fuglefjord, saaledes at Adgangen for Beboerne navnlig i Fuglefjord og Andefjord Sogne, men ogsaa i Lervig og Gøte Kommuner, til at søge Lægehjælp kunde blive lettere. Som Forholdet er nu, maa de her boende Folk altid rejse ad Søvejen til Klaksvig, hvis de skal konsultere Lægen, medmindre Lægen tilfældig maatte være paa Sygebesøg paa en af disse Pladser. At en saa besværlig Adgang til at besøge Læge er en tung Byrde for Befolkningen og for Befordringskasserne, vil være indlysende.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 51.

Det skal henvises til det i Fjor i Udvalgsbetænkningen vedrørende Lagtingssag Nr. V-3/1934 — Lækni I Fuglafirði — anførte og til de deri citerede Udtalelser fra Amtslægen og fra Kredslægen i Klaksvig.

Amtslægen anser det for rimeligt, at der — om ikke øjeblikkelig, men grundet paa den store Befolkningstilvækst, der foregaar i Fuglefjord og deromkring, senest i Løbet af de første 5 (nu 4) Aar — ansættes en Læge i Fuglefjord. Ansættelsen af en saadan Læge angives at medføre:

1) lettere Adgang til Lægehjælp for den Del af Norderøernes Lægedistrikt, som ligger paa Østerø;
2) formindskede Befordringsudgifter for Befolkningen i samme Landsdel;
3) men at Befolkningens Udgift til Læge i omtalte Distrikt vil stige betydeligt ved den lettere Adgang til Læge, der herved gives.

Kredslægen i Klaksvig mener, at en Læge i Fuglefjord vil faa for lidt Arbejde, og at en saadan Læge let vil degenerere lægelig set. Samtidig oplyser Kredslægen, at den Indtægt, han har haft ved Praksis paa Østerø, andrager gennemsnitlig 3.700 Kr. i de sidste 3 Aar. Det anføres, at Fuglefjord er saa stor en Bygd, at det Tidspunkt sikkert vil komme, hvor der vil være Basis for, at en Læge kan leve og trives i Fuglefjord, men at Tidspunktet ikke er inde endnu. Endelig foreslaar Kredslægen, at der ansættes en fast Sygeplejerske i Fuglefjord, og at han afholder Konsultation i Fuglefjord en Gang ugentlig.

Mellem de interesserede Kommuner paa Østerø — Fuglefjord, Andefjord, Lervig og Gøte — har der været forhandlet om Ordningen mellem disse Kommuner, saafremt en Kommunelæge ansættes i Fuglefjord, men nogen saadan Ordning er ikke opnaaet.

I Skrivelse af 26. August d. A. udtaler Forstanderskabet for Fuglefjord Sogn Kommune følgende:

„Det forrige Forstanderskab har forhandlet med Gøte, Lervig og Andefjord Sogns Kommuner uden at faa nogen endelig Ordning. Forstanderskabet har derfor paataget sig at yde det sædvanlige Tilskud, Brændsel samt opføre Lægebolig. — Med Hensyn til at indrette den gamle Skolebygning til Lægebolig har Forstanderskabet skiftet Standpunkt, og i Stedet for vedtaget at opføre en Nybygning. Ved nøjere Overvejelse og i Samraad med sagkyndige Folk, har det vist sig, at den gamle Skole bliver temmelig dyr at forandre og alligevel utidssvarende.

Omkostningerne ved Opførelse af Bygningen har vi anslaaet til ca. 17.000 Kr., og mener Forstanderskabet at kunne skaffe ca. 10.000 Kr., dels ved Paaligning og dels ved Restancer, der vil indkomme i Form af Arbejdsløn paa den nye Skole og Lægebygningen, og haaber vi, at Restbeløbet kan skaffes ved Laan i et af vore Pengeinstitutter.

Opførelsen af Bygningen tænkes paabegyndt nu i Efteraaret, saaledes at Tilsynsmanden ved Opførelsen af Skolen, samtidig kan kontrollere dette Arbejde. Til kommende Sommer menes Bygningen at kunne være færdig.

Tegninger og Beskrivelse af Boligen vil senere blive tilsendt Udvalget, da disse endnu ikke er udarbejdet."

Det fremgaar heraf, at Fuglefjord Sogns Kommune alene vil afholde Udgifterne ved Tilskud og Brændsel til en Kommunelæge i Fuglefjord, ligesom Kommunen alene vil lade opføre en Kommunelægebolig og afholde de dermed forbundne Omkostninger.

Udvalget maa nære nogen Betænkelighed ved, at Fuglefjord Sogns

Kommune alene paateger sig saa store Omkostninger og Udgifter, men hidtil har Kommunen været styret saaledes, at dens økonomiske Forhold maa siges at være tilfredsstillende, saaledes at Kommunen nu kan anses for at være i Stand til at betale disse Beløb, uden at det virker for tungt paa Kommunens Budget. Fuglefjord har 700 Indbyggere og er en driftig Plads, hvor flere Fiskerskibe er hjemmehørende, ligesom den hyppigt anløbes af udenlandske Skibe (navnlig norske og engelske Trawlere og Linebaade).

Selv om de andre paa Østerø liggende Kommuner — Andefjord, Lervig og Gøte — ikke nu vil deltage i de med Ansættelsen af en Kommunelæge i Fuglefjord forbundne Udgifter (Fribolig, Brændsel og Tilskud), føler Udvalget sig overbevist om, at en saadan Læge i høj Grad vil blive søgt ogsaa af Beboerne i disse Sogne, der ret naturligt vil benytte den lettere Adgang til Læge — der er saaledes anlagt Køreveje mellem Fuglefjord, Lervig og Gøte —, som herved gives dem, fremfor som hidtil at skulle være nødt til at benytte Motorbaadsbefordring.

Udvalget er af den Anskuelse, at der er stærk Brug for og Trang til en Kommunelæge i Fuglefjord, og at en saadan bør ansættes snarest muligt, hvorfor Udvalget tilraader Lagtinget at indgaa til Regeringen med Andragende om det sædvanlige Statstilskud til Lægen, samtidig med at man stiller Forslag om, at Lagtinget for sit vedkommende bevilger sædvanligt Tilskud (nu 700 Kr.) til den omhandlede Læges Løn.

Forslag.

I. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen bevilges sædvanligt Tilskud, f. T. 3280 Kr. aarlig, til Lønning af en Kommunelæge paa Østsiden af Østerø med Bopæl i Fuglefjord.

II. Af Amtsrepartitionsfonden bevilges et Beløb af 700 Kr. aarlig som Lagtingets Tilskud til den paagældende Læges Løn.

III. Lagtinget yder den paagældende Læge en Rejsegodtgørelse saa stor som den, der tillægges Lægerne paa de øvrige Lægepladser.

Tann 6. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

51. Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum. ($^{3}|_{V}$).[1]

Bróstsjúkrahúsnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 12. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Den 2. August d. A. blev der af Lagtinget valgt Medlemmer af Sanatorieudvalget. Dette Udvalg har faaet overleveret Forhandlingsprotokollen for det mellem Tingsamlingerne nedsatte Sanatorieudvalg. Endvidere har Udvalget modtaget „Aarsberetning fra Færø Amts Tuberkulose-Sygehus for Aaret 1934" ved Overlæge E. Lynge; denne Beretning indeholder samtidig en regnskabsmæssig Oversigt ved Lagtingskontoret.

Det revideredo Regnskab for Aaret 1934 er fremlagt, og Forslag til Godkendelse af dette samt af de af det mellem Tingsamlingerne nedsatte Udvalg trufne Afgørelser vil blive fremsat. Regnskabet for 1934 udviser et Underskud paa 8995 Kr. 36 Øre; dette Underskud er i Henhold til Forslag VIII i Lagtingssag Nr. V-4/1934 dækket af Amtsrepartitionsfonden. Aarsagen til, at Underskudet for 1934 er saa stort, maa søges i, at der i dette Aar er foretaget betydelige Reparationer og Vedligeholdelsesarbejder ved Sanatoriebygningen, at der i Aaret 1934 er betalt et Beløb af 2138 Kr. 15 Øre for Arbejder udført i 1933, og at Udgifterne til Forplejningen er steget med ca. 2900 Kr.

Af Regnskabet fremgaar, at Udgifterne til Forplejning stiller sig saaledes:

	1933.	*1934.*
pr. Patientdag	157,96 Øre	170,66 Øre
— Kostdag	125,89 —	136,69 — ;

Varepriserne ligger ganske vist noget højere i 1934 end i 1933, men Udvalget har anmodet Økonomaen om at sørge for, at Forplejningen samtidig med at være god ogsaa gennemføres saa sparsommeligt som muligt.

Det mellem Tingsamlingerne nedsatte Udvalg har vedtaget følgende:

$^{25}/_{10}$. 1934 at indhente Approbation paa, at Taksten for Røntgenfotografering (Lungebilleder) ved Undersøgelse paa Tuberkulosestationen fastsættes til:

for ubemidlede: 5 Kr. pr. Billede,
— bemidlede: 20 — — — ;

disse Takster er godkendte af Færø Amt i Skrivelse af $^{8}/_{11}$. 1934;

$^{26}/_{10}$. 1934 i Anledning af, at der fra Frk. A. Thorkildshøj var modtaget Opsigelse om Fratræden som Oversygeplejerske ved Sanatoriet til 1. Februar 1935, at opslaa denne Stilling som ledig fra nævnte Tidspunkt;

$^{30}/_{10}$. og $^{1}/_{11}$. 1934 efter Forhandling med Thorshavns Byraads Kasseudvalg at gaa med til, at Kommunelægen i Thorshavn som Reservelæge ved Tuberkulosesygehusene faar en Godtgørelse, der indtil videre fastsættes til 2000 Kr. aarlig, dog at endelig Bestemmelse herom træffes af Lagtinget i dettes førstkommende Samling; denne Godtgørelse ydes ogsaa til den Læge, der konstitueres som Kommunelæge, foreløbig indtil 1. Februar 1935; den 19. Februar

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 55.

1935 har Udvalget vedtaget, at nævnte Godtgørelse af 2000 Kr. aarlig betales indtil Udgangen af 1935, idet Konstitutionen for den fungerende Kommunelæge er forlænget til dette Tidspunkt;

$^{4}/_{12}$. 1934 at antage Sygeplejerske Frk. Marie Johannesen, Thorshavn som Oversygeplejerske ved Sanatoriet fra den 1. Februar 1935 paa de for denne Stilling fastsatte Vilkaar og med aarlig Løn 1500 Kr.;

$^{12}/_{3}$. 1935 at opslaa ledig en Stilling som Sygeplejerske ved Sanatoriet i Anledning af, at Sygeplejerske Frk. A. Thomasen havde opsagt sin Stilling fra 1. Maj d. A.;

— — at imødekomme et fra Sanatoriets Piger i Skrivelse af 3. s. M. fremsat Ønske om, at Opsigelsesfristen for disse nedsættes fra 3 Maaneder til 1 Maaned;

$^{23}/_{3}$. 1935 at antage Sygeplejerske Frk. Dagmar Hansen, Næs, som Sygeplejerske ved Sanatoriet fra den 1. Maj d. A. paa de for denne Stilling fastsatte Vilkaar og med aarlig Løn 960 Kr.

I de foregaaende Aar er der foretaget betydelige Reparations- og Vedligeholdelsesarbejder ved Sanatoriebygningerne, som nu maa siges at være i ret god Stand. Den ældre Sanatoriebygning maa dog senest om ca. 2 Aar males indvendig; endvidere er denne Bygning over 27 Aar gammel, og det maa — som anført i Udvalgsbetænkningen i Fjor — forventes snart at blive nødvendigt at lade Næveren og Græstørvet forny; dette vil blive ret kostbart. Da Bygningerne som anført nu er i ret god Stand, kan der ikke regnes med større almindelige Vedligeholdelsesudgifter i det kommende Aar, men alligevel kan Bygningskontoen efter de hidtil indvundne Erfaringer næppe sættes lavere end ca. 3000 Kr. I indeværende Aar vil det være nødvendigt at istandsætte Lighuset, som ikke svarer til sit Formaal; dette Hus maa indvendig forsynes med Loft, paneles og males. Endvidere vil det være nødvendigt at forny Hovedtrappen uden for Hovedbygningen, og denne Trappe maa det anses for bedst at lade støbe (Jernbeton).

Sanatoriets mangeaarige Revisor C. C. Danielsen afgik ved Døden i Juni Maaned d. A. Siden da er Revisionen af de daglige Regninger foretagen af Lagtingsrevisor (Regningsrevisor) J. O. Joensen; denne Ordning foreslaas bibeholdt, medens selve Regnskabsrevisionen foreslaas henlagt under Lagtingsrevisor (Regnskabsrevisor) G. Winther, og Godtgørelsen for denne Revision foreslaas fastsat til 60 Kr. aarlig til hver af Lagtingsrevisorerne.

Paa Amtmandens Foranledning er der ført forskellige Forhandlinger vedrørende Kommunelægestillingen i Thorshavn, jfr. Lagtingssag Nr. V-10/1934 og Nr. V-5/1935: „Læknahjálp við bróstsjúkrahúsini", samt Nr. V-10/1935: „Kommunulæknaembætið í Havn"; herom henvises til de disse Sager vedlagte Beretninger. Sanatorieudvalget har den $^{30}/_{10}$. og $^{1}/_{11}$. 1934 samt den $^{19}/_{2}$. 1935 vetaget, at den kst. Kommunelæge indtil Udgangen af Aaret 1935 af Sanatoriet lønnes med 2000 Kr. aarlig for Arbejdet som Reservelæge ved Tuberkulosesygehusene. Udvalget foreslaar, at Godtgørelsen til Kommunelægen i Thorshavn for at fungere som Reservelæge ved Tuberkulosesygehusene indtil videre fastsættes til 2000 Kr. aarlig, der betales af Sanatoriet.

Gennemsnitsbelægningen for Aaret 1934 har været 48,28; til Tider har der været Overbelægning, saaledes at begge Bygninger har været fuldt belagt. Det maa derfor betegnes som et stort Gode, at den nye Sanatoriebygning, som opførtes i 1931/32 kom til at have 20 Sengepladser, for Sanatoriet har herved været i Stand til at modtage alle Patienter uden at have været nødt til at afvise nogen.

Forslag.

I. Det reviderede Regnskab for 1934 godkendes, ligesom det godkendes, at Underskudet for dette Aar = 8995 Kr. 36 Øre er dækket af Amtsrepartitionsfonden.

II. De af det mellem Tingsamlingerne siddende Sanatorieudvalg trufne Afgørelser godkendes.

III. Godtgørelsen til Kommunelægen i Thorshavn, eventuelt til en anden Læge, saafremt Lægeforholdene i Thorshavn omordnes, for at fungere som Reservelæge ved Tuberkulosesygehusene fastsættes indtil videre til 2000 Kr. aarlig, der betales af Sanatoriet.

IV. Revisionen af Sanatoriets Regnskabsvæsen ordnes fremtidig saaledes, at de daglige Regninger revideres af Lagtingsrevisor (Regningsrevisor) J. O. Joensen, medens selve Regnskaberne revideres af Lagtingsrevisor (Regnskabsrevisor) G. Winther. For dette Revisionsarbejde oppebærer hver af Lagtingsrevisorerne en aarlig Godtgørelse af 60 Kr., ialt 120 Kr. aarlig, der betales af Sanatoriet.

V. Det mellem Tingsamlingerne siddende Sanatorieudvalg bemyndiges til at lade foretage de Reparations- og Vedligeholdelsesarbejder, som det maatte vise sig absolut paakrævet at lade foretage ved Bygningerne m. v.

VI. Renter og Afdrag for det til Overlægeboligen optagne Laan i Sparekassen betales af Amtsrepartitionsfonden pr. $^{11}/_{12}$. 1935 med 1656 Kr. 25 Øre og pr. $^{11}/_{6}$. 1936 med 1625 Kr., eventuelt med paaløbne Renter.

VII. Renter og Afdrag for det i „Føroya felag móti tuberklasjúku" til Montering af den nye Sanatoriebygning optagne Laan 2748 Kr. 60 Øre, nu stort til Rest 1649 Kr. 16 Øre, betales af Amtsrepartitionsfonden pr. $^{11}/_{12}$. 1935 med Renter = 65 Kr. 97 Øre og Afdrag = 549 Kr. 72 Øre, ialt Kr. 615,69.

VIII. Budget for 1936.

Indtægt.

1. Betaling for Patienter	Kr. 17.300,00
2. Statstilskud	— 51.900,00
3. Husdyrhold	— 1.000,00
4. Ambulante Røntgenfotograferinger	— 600,00
5. Underskud, der betales af Amtsrepartitionsfonden	— 5.720,00
	Kr. 76.520,00

Udgift.

1. Lønninger:

Overlægen	3500,00	
Reservelægen	2000,00	
1 Oversygeplejerske	1500,00	
2 Sygeplejersker	2400,00	
1 Økonoma	1500,00	
1 Fyrpasser	2400,00	
2 Revisorer	120,00	
Pigelønninger og Ekstramedhjælp	3600,00	
		Kr. 17.020,00

		Kr. 17.020,00
2.	Forplejningen	— 30.000,00
3.	Vask og Rengøring	— 3.000,00
4.	Brændsel og Belysning	10.000,00
5.	Medicin m. m.	— 3.500,00
5a.	Røntgen m. v.	— 2.000,00
6.	Vedligehold af Bygninger	— 3.000,00
7.	Maskiner	— 500,00
8.	Inventar	— 1.500,00
9.	Brand- og Ulykkesforsikring	— 1.200,00
10.	Have og Anlæg	— 300,00
11.	Fragt, Losning og Kørsel	— 700,00
12.	Kontorhold m. m.	— 2.200,00
13.	Renter	— 600,00
14.	Forskellige Udgifter	— 1.000,00
		Kr. 76.520,00

Naar Regnskabet for 1935 er revideret, vil det Underskud, som ikke maatte være anvist i Forvejen à Konto (jfr. Forslag VI i Lagtingssag Nr. 142/1933) være at dække af Amtsrepartitionsfonden.

IX. Der vælges et Udvalg paa 3 Medlemmer til mellem Tingsamlingerne at varetage Sanatoriets Bestyrelse og til næste Tingsamling at fremkomme med en Beretning om Sanatoriets Drift mellem Tingsamlingerne.

Tann 16. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 19. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

52. Studningur til sjúkrahúsini. (4/v).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 21. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I § 3 i Lov for Færøerne om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter af 8. Marts 1935 er det fastsat, at der af de indkomne Afgiftsbeløb forlods skal udbetales 12000 Kr. for hvert Kvartal, eller 48000 Kr. aarlig, til Amtsrepartitionsfonden til Nedsættelse af Taksterne paa de færøske Sygehuse, og at Lagtinget foretager Fordelingen.

Forslag.

Det Beløb af 48000 Kr. aarlig, der skal ydes fra Lagtinget som Tilskud til de færøske Sygehuse, fordeles for Finansaaret 1936—37 saaledes:

Dronning Alexandrines Hospital.....	32000 Kr.
Sygehuset i Klaksvig.....	10000 —
— - Tveraa	6000 —.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkv. — 0.

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 61.

53. Læknahjálp við bróstsjúkrahúsini. ($^5|_V$).[1]

Málið varð beint í *bróstsjúkrahúsnevndina*. Tann 30. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Lagtingssag Nr. V-10/1934: Læknahjálp við bróstsjúkrahúsini — blev Sanatorieudvalget bemyndiget til paa Lagtingets Vegne at træffe Aftaler og at tage de Bestemmelser, som maatte blive nødvendige, saafremt Kommunelægestillingen i Thorshavn maatte blive ledig.

Kommunelægestillingen blev ledig den 1. November f. A. og blev den 1. December f. A. besat ved Konstitution af Læge Frk. K. Nicolajsen for 8 Maaneder, hvilken Konstitution derefter blev forlænget indtil Udgangen af Aaret 1985. Af Hensyn til det stadig voksende Arbejde ved Tuberkulosesygehusene er Udvalget gaaet med til, at der som Godtgørelse fra Sanatoriet til den kst. Kommunelæge — saalænge Konstitutionen varer — for Lægetjeneste ved Tuberkulosesygehusene betales 2000 Kr. aarlig.

Som det vil fremgaa af Lagtingssag Nr. V-3/1935 (Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum) er Sanatorieudvalget ved Forhandling med Byraadet gaaet med til, at der af Sanatoriet betales den kst. Kommunelæge for Arbejdet som Reservelæge ved Tuberkulosesygehusene en aarlig Godtgørelse af 2000 Kr., og denne Godtgørelse er approberet af Lagtinget ved Vedtagelsen af Forslag II i nævnte Lagtingssag Nr. V-3/1935.

Saalænge Kommunelægen i Thorshavn arbejder som Reservelæge ved Tuberkulosesygehusene, maa Overlægen (Tuberkuloselægen) formodes at have den for ham nødvendige Lægemedhjælp, og det vil kun være naturligt, at Kommunelægen i Thorshavn, saalænge denne Stilling opretholdes, vedblivende arbejder som Reservelæge ved Tuberkulosesygehusene. I Lagtingssag Nr. V-10/1935 er foreslaaet, at Lagtinget bestemt maa fastholde, at Kommunelægestillingen i Thorshavn bør opretholdes, i hvert Fald indtil der kan træffes en anden ligesaa eller mere tilfredsstillende Ordning vedrørende Lægevæsenet i Thorshavn. Der kan saaledes næppe nu formodes at ske nogen Forandring i de bestaaende Lægeforhold i Thorshavn, herunder ogsaa Kommunelægens Reservelægetjeneste ved Tuberkulosesygehusene.

Forslag.

Der henvises til de i Lagtingssagerne Nr. V-3/1935 (Bróstsjúkrahúsið í Hoydølum) og Nr. V-10/1935 (Kommunulæknaembætið í Havn) afgivne Betænkninger med Forslag.

Tann 2. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 66.

54. Inspektør við »Dronning Alexandrines Hospital«. (6/V).[1]

Bróstsjúkrahúsnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 30. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Den 17. Oktober 1934 har Overlægen paa „Dronning Alexandrines Hospital", Dr. T. P. Dahl, tilsendt Lagtinget saalydende Skrivelse:

„Eg loyvi mær at venda mær til Føroya løgting við uppskoti um í ár at samtykkja:

Løgtingið tekur við stýriinum av Dronning Alexandrines Hospital.

Subsidiært:

Vinnunevndin verður biðin um at fyrircika og fáa í lag, at tað verður settur ein inspektør (Administrator) fyri Dronning Alexandrines Hospital, ansvarligur fyri løgtinginum, til at røkja øll fíggjarlig viðurskifti hospitalinum viðvíkjandi. Hesin inspektørur eigur eisini at røkja tey fíggjarligu viðurskifti sanatoriinum viðvíkjandi.

Við hávirðing

P. Dahl
yvirlækni."

der af Amtslægen har faaet følgende Paategning:

„Av tí at løgtingið eftir finansplaninum skal yvirtaka alt tilskoti til Dronning Alexandrines Hospital, haldi eg tað verða tað besta, at løgtingið tekur við stýrinum av hospitalinum, og at hetta best verður gjørt við í staðin fyri tað uúverandi inspektión at seta ein inspektør, ansvarligan yvirfyri løgtinginum.

J. Zachariasen
amtslækni."

Sagen kom for sent til at blive behandlet i Lagtingssamlingen 1934 og er derfor fremlagt i indeværende Samling, hvor den er henvist til undertegnede Udvalg. Dette tilskrev under 9. ds. Amtslægen saalodes:

„Ved Paategulug paa Skrivelse af 17. Oktober 1934 fra Overlæge Dahl til Lagtinget har Hr. Amtslægen udtalt, at siden Lagtinget efter Finansplanen skal overtage Ydelsen af alt Tilskud til Dronning Alexandrines Hospital, vil Hr. Amtslægen mene det bedste at være, at Lagtinget overtager Bestyrelsen af Hospitalet, og at dette bedst kan gøres ved i Stedet for den nuværende Inspektion at sætte en Inspektør, ansvarlig overfor Lagtinget.

I den Anledning skal Udvalget tillade sig at forespørge, om

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 389.

Hr. Amtslægen nu maatte have fremskaffet de i Lagtingssag Nr. 12/1933, jfr. Lagtingssag Nr. 2/V—1934 (Driftin av teim føroysku sjúkrahúsunum) ønskede Oplysninger om, hvilke Fordele Ordningen med Hensyn til fælles Økonomiinspektør, fælles Indkøb og fælles Drift m. m. har medført for Sygehuse i den øvrige Del af Riget. Disse Oplysninger er nemlig af største Interesse nu, da Lagtinget skal tage Stilling til førnævnte af Overlæge Dahl rejste Sag."

Amtslægen har derefter under den 15. ds. svaret saaledes:

„I Anledning af Lagtingets Sanatorieudvalgs Skrivelse af 9/8.35 skal jeg bemærke, at naar Københavns Kommune, Nationalforeningens Sanatorier, Aarhus Kommune o. s. v., har fælles økonomisk Ledelse, og naar man er gaaet over til dette efter først at lade de enkelte Hospitaler drives hver for sig, er dette fordi man mener at kunne nedbringe Udgifterne betydeligt ved at foretage store fælles Indkøb.

Inspektørens Opgave skulde i dette Tilfælde være:

1) at sørge for at Pengene kom ind,
2) at paase at de leverede Varer svarede til Notaen, samt at kontrollere Varernes Kvalitet,
3) at paase at alle indkøbte Varer blev benyttede og ikke gik til spilde,
4) at paase at Bygningerne blev ordentlig holdte.

J. Zachariasen."

A. Vedrørende det af Overlæge Dahl fremsatte Ønske: at Lagtinget overtager Bestyrelsen af Dronning Alexandrines Hospital skal Udvalget udtale:

„Dronning Alexandrines Hospital" er en selvejende Institution, der i administrativ og økonomisk Henseende bestyres af en Inspektion. Medlemmer af denne Inspektion er Politimesteren (Formand), Amtslægen samt et af Færø Amt udnævnt Medlem, som skal være en i Thorshavn By bosat Mand. Denne Inspektion forestaar Hospitalets Drift, ved hvis Gennemførelse der i visse Tilfælde kræves Amtets, i andre Tilfælde Justitsministeriets Approbation, jfr. det af Justitsministeriet under den 10. December 1930 approberede Reglement for Hospitalet.

Spørgsmaalet om Hospitalets Drift har tidligere været behandlet i Lagtinget. I 1924 vedtog saaledes det daværende Lagtingsflertal at anmode Staten om at overtage Driften af „Dronning Alexandrines Hospital"; samtidig fastholdt Mindretallet, at Hospitalet som hidtil burde drives som en selvejende Institution, og at Lagtinget skulde andrage om et forhøjet Tilskud fra Statskassen til Hospitalet.

I undertegnede Udvalg er der delte Meninger med Hensyn til dette Spørgsmaal. Flertallet (J. Danielsen, J. O. Joensen, M. Samuelsen) anser det for mest naturligt, at Staten, der gennem sine Embedsmænd forestaar og kontrollerer Bestyrelsen af Dronning Alexandrines Hospital, ogsaa overtager Hospitalets Drift, men vil ikke nu fremsætte Forslag herom, da Regeringen ikke i 1924 vilde imødekomme Lagtingsflertallets Anmodning i saa Henseende. Naar Driften ikke skal overtages af Staten, vil Flertallet mene, at Hospitalets nuværende Styrelsesform er hensigtsmæssig og betryggende, og da der ikke er fremført vægtige Grunde for en Forandring af denne Styrelsesform, kan der heller ikke ses at være nogen Grund til at foreslaa en Forandring gennemført.

Mindretallet (N. Debess og S. Poulsen) mener, at nu, hvor Lagtinget bl. a. har overtaget Ydelsen af alt Tilskud til Hospitalets Drift, burde Hospitalsinspektionens Medlemmer vælges af Lagtinget, som herved vilde faa et bedre Overblik over Hospitalets Virksomhed.

Udvalget har herefter ikke kunnet enes om at fremkomme med noget Forslag.

B. Vedrørende den som subsidiær af Overlæge Dahl rejste Sag: „Ansættelse af en Inspektør (Administrator) til at forestaa Driften af Dronning Alexandrines Hospital" skal udtales:

Denne Sag har tidligere foreligget for Lagtinget om end under en noget anden Form end den af Overlæge Dahl nu foreslaaede. I Lagtingssagerne Nr. V-12/1933 og Nr. V-2/1934 — Driftin av teim føroysku sjúkrahúsunum — har Spørgsmaalet om Ansættelse af en fælles Økonomiinspektør for de færøske Sygehuse saaledes været behandlet. Dette Spørgsmaal blev i 1934 udsat indtil videre. Amtslægen blev anmodet om om muligt til Lagtinget at fremskaffe en Oversigt over, hvilke økonomiske Fordele er opnaaet andre Steder i Riget ved Gennemførelse af fælles Drift, fælles Indkøb m. m. Herom foreligger der stadig intet oplyst.

Der er etableret et Samarbejde mellem Dronning Alexandrines Hospital og Sanatoriet til Licitation over Varer og fælles Vaskeri, og yderligere Samarbejde menes for Tiden ikke at kunne etableres. Driften af disse Sygehuse synes ikke at være saa dyr, at Ansættelse af en Inspektør kan antages at bevirke en Nedgang i Udgifterne, svarende til en eventuel Inspektørs Lønning. Heller ikke kan det siges at være paavist, at der paa Hospitalet vil være tilstrækkeligt Arbejde for en saadan Inspektør, som det ogsaa vilde være nødvendigt at skaffe en Bolig til paa eller ved Hospitalet. Endelig er der ikke overfor Udvalget oplyst noget om, at Forplejningen paa disse Sygehuse er mangelfuld eller giver Anledning til Klage.

Forslag.

Lagtinget mener ikke for Tiden at kunne foreslaa gennemført de af Overlæge P. Dahl fremsatte Forslag om Forandring i Bestyrelsesforholdene m. v. for „Dronning Alexandrines Hospital."

Tann 2. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

55. Bústaður fyri ljósmóðurinna í Kvívík. (7|v).

Málið varð beint í *kommunalu nevndina*. Tann 8. august framlegði uevndin soljóðandi **Betænkning:**

Færø Amt har under 15. Februar 1935 tilskrevet Distriktsjordemoder Kristine Joensen, Stykket, saaledes:

„Under Henvisning til Deres Skrivelse af 3. Juli 1934 angaaende Flytning fra Skælling til Kvivig, skal man, efter at Forstanderskabet for Kvivig Sogns Kommune nu i Skrivelse af 11. Februar 1935 har oplyst, at De med Forstanderskabets Billigelse har taget Ophold i Stykket fra 1. Januar 1935 at regne, meddele, at Amtet, uanset at De efter Deres Beskikkelse skal have Bopæl i Kvivig, ikke vil modsætte sig, at De bliver boende i Stykket indtil videre, eller indtil anden Bestemmelse maatte være truffet af Lagtinget i Medfør af § 7 i Anordning Nr. 49 af 11. Febr. 1920."

Udvalget skal herefter foreslaa, at Lagtinget godkender, at Distriktsjordemoderen indtil videre har Bopæl i Stykket.

Forslag.

I Medfør af § 7 i Anordning Nr. 49 af 11. Februar 1920 godkender Lagtinget, at Distriktsjordemoderen for Kvivig Distrikt indtil videre har Bopæl i Stykket.

Tann 16. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

56. Studningur til felagið »Røde Kors«. (8|v).[1]

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 2. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Foreningen „Røde Kors" paa Færøerne ansøger atter i Aar om et Tilskud paa 500 Kr. til Fremme af Foreningens Formaal. Det oplyses i Andragendet, at Foreningens Arbejde i 1934 har været det samme som Aaret i Forvejen. Foreningens Medlemstal har haft en Tilvækst paa 45.

Andragendet er vedlagt Afskrift af Regnskab for 1934.

Reguskabet indeholder ikke noget om Tilskud fra Lagtinget, og man kan ikke af dette se, hvorledes Foreningen økonomisk er stillet udover, at Aaret 1934 synes at vise nogen Fremgang.

Udvalget foreslaar, at der bevilges et Tilskud paa 500 Kr.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der til „Røde Kors" paa Færøerne 500 Kr. for Aaret 1935, som udbetales med Kvittering af Formanden, Dr. Dahl, Thorshavn.

Tann 4. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 64.

57. Apotekaravesinið í Føroyum. (9/V).[1]

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 27. august framlegði nevndin seljóðandi Udvalgsbetænkning:

Ved Lov af 31. Marts 1932 blev der indført visse Ændringer i Apotekerlovgivningen for det øvrige Kongerige. Spørgsmaalet om tilsvarende Ændringer i den færøske Apotekerlov blev forelagt Lagtinget (se Lagtingstidende 1933, Side 76, og 1934, Side 59). Udvalget foreslog ifjor, at man skulde tiltræde Ministeriets Forslag, dog med en Ændring med Hensyn til Afgiften, hvorefter der for den Del af Omsætningen, som for Hovedapoteket overstiger 40.000 Kr. med Tillæg af den Del, der for hver Filial maatte overstige 40.000 Kr., skulde svares Omsætningsafgift. Udvalgets Forslag bortfaldt, og der forelaa ingen Vedtagelse fra Tinget.

Justitsministeriet har nu paany forelagt Sagen med Tilkendegivelse af, at Ministeriet, saafremt Tinget heller ikke i Aar vedtager nogen Udtalelse, vil betragte dette som et Udtryk for, at Tinget ingen Ændringer ønsker foretaget i Udkastet. Ministeriet har forelagt Tinget et Udkast, som kun paa nogle faa Punkter fraviger Udkastet fra 1933.

Ifølge Udkastet af 1933 § 25 skal der for hvert Eftersyn aarlig betales 100 Kr. Ordet „aarlig" er udeladt, idet man har villet forbeholde sig om nødvendigt flere Eftersyn om Aaret.

De øvrige Ændringer er uvæsentlige.

Ifølge den for det øvrige Kongerige gældende Lov skal Apotekerafgift svares af den, der driver et Apotek, hvis Nettoindtægt har udgjort over 6000 Kr. i det foregaaende Kalenderaar. Afgiften svares af Nettoindtægten og af Omsætningen. Af den Del af Nettoindtægten, som overstiger 6000 Kr., svares Afgift af fulde 100 Kr. til og med 7000 Kr. 3 %. Over 7000 Kr., men ikke over 8000 Kr. svares 30 Kr. af 7000 Kr. og 6 % af Resten, og saaledes stiger Afgiften, indtil den for en Indtægt af over 15.000 Kr. svares med 1350 Kr. af 15.000 Kr. og 30 % af Resten.

Af den Del af Omsætningen, som overstiger 40.000 Kr., svares Afgift af fulde 100 Kr. til og med 60.000 Kr. 1 %. Over 60.000 Kr., men ikke over 80.000 Kr. svares 200 Kr. af 60.000 Kr. og 2 % af Resten, hvorefter Afgiften stiger saaledes, at den af en Omsætning paa over 140.000 Kr. svares med 3000 Kr. af 140.000 Kr. og 6 % af Resten.

Udvalget foreslog ifjor en Lempelse med Hensyn til Omsætningsafgiften vedrørende Filialerne. Apotekerfonden har haft dette Spørgsmaal til Erklæring og udtaler, at Lagtingsudvalget rigtig har forstaaet, at hvad der skulde kunne motivere en Særordning, udelukkende maatte være Filialernes Stilling; men her har der, saa længe der har bestaaet Apotekerfilialer og Apotekerafgift, været en vis Gnidning mellem Apotekeren og Afgiftsmyndigheden, idet man fra Apotekernes Side har hævdet, at der er noget uretfærdigt i at beskatte Filialerne under eet med Hovedapoteket, medens Afgiftsmyndighederne har fastholdt, at det er en paa Apotekerprivilegiet hvilende Næringsomsætning, der beskattes, og at Filialernes Omraade er en Del af denne, da Privilegiet ogsaa er Basis for Filialen. Apotekerfonden mener, at deres Standpunkt er rigtigt og økonomisk velbegrundet.

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 59.

Selvom Udvalget maa mene, at der er meget, der taler for, at Udvalgets Stilling fra ifjor var begrundet, mener man, saaledes som Sagen foreligger, at kunne tiltræde Justitsministeriets Forslag i sin Helhed.

Lagtingsmand Dam har rejst Spørgsmaalet om Lagtingets Overtagelse af Apotekervæsenet. Udvalget har selv allerede været inde paa denne Tanke, men mener ikke at det kan nytte for Tiden at stille Forslag herom, idet der for nylig er ansat en ny Apoteker.

Forslag.

Tinget tiltræder Justitsministeriets Forslag til Bekendtgørelse om Apotekervæsenet m. v. paa Færøerne.

Tann 30. august var málið til 2. viðgerð.

Tann 30. september framlegði formaðurin soljóðandi **Ændringsforslag** frá nevndini:

Til Punkt III i Ministeriets Udkast bemærkes:

Saafremt Ministeriet helt eller delvis maatte imødekomme det i Lagtingssag Nr. X-11/1935 fremsendte Andragende, anmodes Ministeriet om at foretage de nødvendige Ændringer i Anordning om Apotekervarer af 4. April 1929, ændret ved Bekendtgørelse af 11. Maj 1933.

Við 3. viðgerð tann 3. oktober varð broytingaruppskotið samtykt við 16 atkv. — 0. Uppskot nevndariunar soleiðis broytt var samtykt við 15 atkv. — 0.

58. Kommunulæknaembætið í Havn. ($^{10}|_{V}$).

Málið varð beint í *bróstsjúkrahúsnevndina*. Tann 30. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Ved Aarhundredskiftet var der i Thorshavn kun en Læge, nemlig Fysikus, der foruden at være Amtslæge og Læge ved Færø Amts Hospital tillige var den eneste Læge i Thorshavn Distrikt, der da omfattede Thorshavn By med Sydstrømø Præstegæld, Næs og Sjov Sogne paa Østerø samt Sandø. Dette Arbejde maatte anses for at være for meget for en Læge, og der fremkom derfor Ønsker om, at der i Thorshavn maatte blive oprettet en Stilling som Kommunelæge, hvilket skete i 1901. Kort efter oprettes en Stilling som Kommunelæge paa Sandø. Da der i 1908 blev opført et Sanatorium i Hoydal, blev Kommunelægen i Thorshavn tillige Sanatorielæge. Herefter er der en længere Aarrække, hvor Lægeforholdene i Thorshavn er uforandret.

Dronning Alexandrines Hospital afløser det gamle Færø Amts Hospital og bliver taget i Brug i Februar 1924. Amtslægen vedbliver stadig at være Overlæge paa Hospitalet, men der antages en Reservelæge, delvis lønnet af Hospitalet og delvis lønnet af Amtslægen, og denne Reservelæge er ogsaa Amanuensis for Amtslægen.

I 1927 oprettes en Stilling som Kommunelæge i Næs Sogn med Bolig i Saltangeraa, og Næs og Sjov Sogne henhører derefter ikke mere under Thorshavn Lægedistrikt.

Indbyggertallet i Thorshavn Lægedistrikt var:

1906	Thorshavn	1791
	— Landsogn	194
	Kalbak Sogn	102
	Kirkebø —	240
	Nolsø —	254
	Sydstrømø ialt =	2581
	Østerø, Næs Sogn	728
	— , Sjov —	527
	Sydstrømø og Østerø ialt =	3836
1930	Thorshavn	3200
	— Landsogn	349
	Kalbak Sogn	102
	Kirkebø —	111
	Hestø —	126
	Nolsø —	295
	ialt =	4183

I 1930 er der altsaa i Thorshavn 1 Amtslæge, der tillige er Overlæge ved Hospitalet, 1 Reservelæge, der samtidig er Amtslægens Amanuensis, og 1 Kommunelæge, der samtidig er Sanatorielæge. I 1930/31 sker der en større Forandring indenfor Lægeforholdene i Thorshavn, saaledes at der her kommer til at være:

1 Amtslæge med Praksisret,
1 Kommunelæge med Praksisret (samtidig Reservelæge ved Tuberkulosesygehusene),
1 Overlæge paa Hospitalet uden Praksisret,
1 Reservelæge paa — - — ,
1 Tuberkuloselæge uden Praksisret,

ialt 5 Læger, og man mente da, at nu var der gennemført en god og varig Ordning af Lægeforholdene i Thorshavn, men dette synes ikke mere at være Tilfældet. Af den foreliggende Sag fremgaar, at Kommunelægen i de senere Aar ikke har kunnet oparbejde nogen Praksis af Betydning, og at langt den største Del af al Praksis i Thorshavn Lægedistrikt er gaaet over til Amtslægen. Kommunelægen har ganske vist i større Omfang end beregnet maattet assistere Overlægen ved Tuberkulosesygehusene, hvis Arbejde er vokset meget ved Tuberkulosestationsarbejdet, de hermed forbundne Rejser, og ved, at Tuberkulosesygehusene som oftest har været fuldt belagt, og Kommunelægens Arbejde som Reservelæge ved Tuberkulosesygehusene honoreres derfor nu af Sanatoriet med 2000 Kr. aarlig mod tidligere 1000 Kr. aarlig. Samtidig oplyses, at Arbejdet paa Dronning Alexandrines Hospital er saa stort, at der af Overlægen paa Hospitalet kræves ansat yderligere en Reservelæge.

Amtslægen anfører i Skrivelse af 6. November 1934, at Stillingen som Kommunelæge i Thorshavn kan nedlægges, saaledes at Amtslægen bliver den eneste praktiserende Læge i Thorshavn Lægedistrikt og i den Anledning antager en Amanuensis (med et mindre Tilskud fra Staten og et Tilskud fra Byraadet), og at han kan anbefale den af Overlægerne ved Hospitalet og Sanatoriet ønskede Ordning, hvorefter der antages en Reservelæge, fælles for Hospitalet og Sanatoriet.

Af de Sagen vedlagte Referater fremgaar, at der den 5. Februar og den 20. Marts d. A. paa Amtmandens Foranledning har været afholdt Møder til Drøftelse af Lægeforholdene i Thorshavn. I disse Møder har deltaget Amtmanden, Amtslægen, Thorshavn Byraads Kasseudvalg, Inspektionen for og Overlægen ved Dronning Alexandrines Hospital, Bestyrelsen for Thorshavn og Omegns Sygekasse, Lagtingets Sanatorieudvalg og Overlæge Lynge. Paa Møderne har samtlige Læger sluttet sig til Amtslægens i førnævnte Skrivelse fremsatte Forslag. Thorshavn Byraad, Bestyrelsen for Thorshavn og Omegns Sygekasse og Lagtingets Sanatorieudvalg har fastholdt, at der i Thorshavn Lægedistrikt bør være to selvstændig praktiserende Læger, hvilket ikke kan siges at være for meget til et Folketal, der i 1930 var 4183, og Folketallet er ikke formindsket siden da.

Da der fra sagkyndig Side (Lægerne) var fremsat Ønske om, at der skulde ansættes en Reservelæge, fælles for Hospitalet og Sanatoriet, blev der paa Sanatorieudvalgets Foranledning den 14. Marts d. A. afholdt et Møde, hvori deltog foruden Sanatorieudvalget og Overlæge Lynge tillige Inspektionen for og Overlægen ved Dronning Alexandrines Hospital samt den kst. Kommunelæge. Her blev der af Sanatorieudvalget rejst det Spørgsmaal, om ikke Kommunelægen, hvis Arbejdskraft der — bortset fra Arbejdet ved Tuberkulosesygehusene — efter det, der forelaa oplyst, kun lægges ringe Beslag paa, ogsaa kunde arbejde som en Slags Reservelæge ved Hospitalet, hvor der efter det hidtil i Sagen oplyste haardt trængtes til yderligere kvalificeret Medhjælp. Sanatorieudvalget mente, at der herved til Lagtingets Sam-

mentræden kunde indvindes delvis Erfaring for Holdbarheden af en Ordning med fælles Reservelæge for Hospitalet og Tuberkulosesygehusene. Imidlertid oplyste Hospitalsinspektionens Formand, at Hospitalet ingen Interesse havde i den af Sanatorieudvalget foreslaaede midlertidige Ordning, og at Hospitalsinspektionen derfor ikke vilde træffe nogen endelig Ordning, før Sagen i sin Helhed havde været forelagt Lagtinget. Hospitalsinspektionens Formand oplyste yderligere, at Hospitalet for at aflaste Overlægen allerede nu havde antaget to Sygeplejeassistenter, og at man derved og ved Reservelægeskifte at antage en 2-Aars Kandidat mente at kunne klare sig uden yderligere Lægeassistance indtil videre. Hospitalets Overlæge fremhævede, at den af Sanatorieudvalget foreslaaede Ordning, hvorefter Kommunelægen skulde assistere paa Hospitalet, ikke kunde sammenlignes med det af Lægerne i sin Tid fremsatte Forslag, hvorefter der skulde antages en for Sanatoriet og Hospitalet fælles Reservelæge, som ikke samtidig skulde have Konsultation og Praksis.

Den 26. August d. A. blev der saa afholdt et Møde, hvor foruden undertegnede Udvalg deltog: Amtmanden, den kst. Amtslæge (Overlæge Lynge), Hospitalsinspektionens Formand, Overlæge Dahl, Thorshavn Byraads Kassaudvalg og Bestyrelsen for Thorshavn og Omegns Sygekasse for at drøfte Lægeforholdene og søge at skaffe oplyst, om der siden det sidste Møde var indtraadt nogen Forandring i Lægernes og de andre interesserede Parters Stilling til denne Sag. Her udtalte den kst. Amtslæge følgende:

„Jeg kan i Dag i min dobbelte Egenskab af konst. Amtslæge og Overlæge ved Tuberculosevæsnet kun anbefale, at Stillingen som Kommunelæge i Thorshavn opretholdes under samme Form som nu, saaledes at Kommunelægen samtidig fungerer som Reservelæge ved Tuberculosevæsenet.

Som denne Sag har udviklet sig, finder jeg denne Løsning som den absolut hensigtsmæssigste i Øjeblikket, og jeg er ogsaa af den bestemte Anskuelse, at Amtslæge Zachariasen nu ogsaa indtager dette Standpunkt. Forholdene i den sidste Tid har bestyrket min nuværende Mening, idet det som bekendt p. G. a. særlige Forhold, har været umuligt at skaffe yngre Læger hertil Øerne som Hjælpelæger, Vikarer o. l., hvorfor det har vist sig særdeles heldigt, at man havde den fastere ansatte Kommunelæge til Disposition under Amtslægens Ferie eller Forfald, saa meget mere som Sandø Lægedistrikt p. G. a. Vakance i Øjeblikket maa betjenes med Læge fra Thorshavn. — Skulde Lægeforholdene her paa Øerne i de kommende Aar undergaa væsentlige Forandringer, kan jo Spørgsmaalet om Kommunelægen i Thorshavn til den Tid atter genoptages til fornyet Drøftelse. I Øjeblikket skal jeg kun anbefale status quo."

Udvalget maa som foran fremført hævde, at der i Thorshavn Lægedistrikt med et Indbyggertal af over 4200 bør være to selvstændig praktiserende Læger, og en saadan Ordning synes f. T. ikke at kunne gennemføres uden gennem Amtslægen og Kommunelægen; selv om der antages yderligere en Reservelæge ved Dronning Alexandrines Hospital, fælles for Hospitalet og Sanatoriet, synes der ikke at kunne blive Tale om, at nogen af Hospitalets Læger vil eller kan være praktiserende. Udvalget har svært ved at forstaa, at Justitsministeriet i sin Udtalelse af 29. Maj d. A. kan anføre, at der ikke i de kommende 5 Finansaar fra den 1. April 1935 at regne kan paaregnes større Tilskud til kommunal Lægehjælp paa Færøerne end for Tiden. Det kan næppe tænkes, at Ministeriet vil knytte Statstilskudet til Kommunelægerne paa Færøerne til den saakaldte „Finansplan", og at Ministeriet vil forlange det i Thorshavn absolut nødvendige Kommunelægeembede ned-

lagt, saaledes at Statstilskudet hertil kan anvendes andetsteds f. Eks. til en Kommunelæge i Fuglefjord, hvor der ogsaa er virkelig Trang til at faa en Kommunelæge ansat. Udvalget maa udtale Forventningen om, at Staten som hidtil træder hjælpende til med Ydelsen af Statstilskud til de Kommunelægestillinger, som af Befolkningen og Lagtinget anses for nødvendige at oprette og at opretholde.

Forslag.

I) Lagtinget maa bestemt fastholde, at der i Thorshavn Lægedistrikt skal være to selvstændig praktiserende Læger, og at Kommunelægestillingen i Thorshavn bør opretholdes, i hvert Fald indtil der kan træffes en anden ligesaa eller mere tilfredsstillende Ordning vedrørende Lægevæsenet i Thorshavn.

II) De til denne Sag hørende Akter tilstilles Amtmanden under Henvisning til den under I) trufne Vedtagelse.

Tann 2. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

59. Tilbygging til Dronning Alexandrines Hospital. ($^{11}|_{V}$).

Málið varð beint í *brósisjúkrahúsnevndina.* Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Dronning Alexandrines Hospital er taget i Brug i Februar 1924. Bygningen var oprindelig beregnet at have Plads til 32 Senge, men blev dog bygget med Plads til 52 Senge, saaledes at Hospitalet eventuelt kan modtage 80 Patienter.

Bygningen kostede 562,000 Kr., og heraf betalte Staten $^{7}/_{10}$, medens Lagtinget og de interesserede Kommuner betalte de resterende $^{3}/_{10}$. Opførelsen af Dronning Alexandrines Hospital betød et stort Fremskridt inden for Sygehusforholdene, som da var alt andet end tidssvarende her paa Øerne, og man glædede sig over at have faaet et nyt og moderne Sygehus, som i en Aarrække maatte forventes at være fuldtud tilfredsstillende.

Taksterne paa Sygehuset for Patienter her fra Øerne var i Begyndelsen fastsat til 6 Kr. pr. Dag (moderaret Betaling 5 Kr. 50 pr. Dag). I Lagtingssamlingen 1924 blev det fremhævet, at disse Takster var meget for høje, og at Kommuner, Sygekasser og i endnu højere Grad ubemidlede Per-

soner ikke vilde være i Stand til at betale saa store Beløb. Dette Aar vedtog Lagtingets Flertal at anmode Staten om at overtage Driften af Dronning Alexandrines Hospital, eventuelt med at Lagtinget forhøjede Indførselsafgiften paa Spirituosa, Vin og Øl til Fordel for Statskassen. Det udtaltes samtidig, at dette vilde medføre, at Staten kom til at ofre en ikke ringe Sum aarlig til Hospitalet, men at Staten herved vilde løse en af de betydeligste sociale Opgaver her paa Øerne. Lagtingets Mindretal mente, at Hospitalet som hidtil burde drives som en selvejende Institution og foreslog, at Lagtinget skulde andrage om, at Staten forhøjede sit Tilskud til Dronning Alexandrines Hospital (Færø Amts Hospital) til $^{7}/_{10}$ af Driftsunderskudet, dog højst 15.000 Kr. aarlig, paa Vilkaar, at Betalingen for Patienter her fra Øerne ikke oversteg 4 Kr. pr. Dag (3 Kr. 50 Øre pr. Dag paa modereret Betaling), og at Resten af Underskudet tilvejebragtes fra færøsk Side.

Imidlertid skete der ingen Forandring, hverken i Driften eller i Taksterne, og som det var forudset af Lagtinget i 1924, viste det sig mere og mere vanskeligt for Sygekasser, Kommuner og Private at betale de høje Takster, og Hospitalet kunde ikke faa sit Tilgodehavende indbetalt.

I 1926 fremkommer der fra Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne en Skrivelse til Lagtinget, vedlagt Andragende til Regering og Rigsdag om, at Staten overtager Driften af Dronning Alexandrines Hospital; dette Andragende var tiltraadt af samtlige Forstanderskaber. I sin Skrivelse til Lagtinget motiverer Centralforeningen dette sit Andragende med de ganske foruroligende store Udgifter til Sygehusene, navnlig til Dronning Alexandrines Hospital, Udgifter, der for mange mindre Kommuner er meget følelige og kan andrage over 50% af Kommunens samlede Budget og mange Steder truer med en Fare for Sygekassernes Eksistens. Det fremhæves ogsaa, at der er saa meget mere Grund for, at Staten overtager Driften af Dronning Alexandrines Hospital, eftersom Rigshospitalet, der er fælles for hele Kongeriget, ligger saa fjernt og derfor er vanskelig tilgængeligt for os. Ved Statens Overtagelse af Driften regnes med, at Taksterne vil blive de samme som paa Rigshospitalet og Sønderborg Hospital, nemlig 2 Kr. pr. Dag for Sygekassepatienter, og at Sygekasserne bliver fri for den besværlige Mellemregning med Kommunerne.

Centralforeningens Andragende blev behandlet i Lagtingssamlingen 1926. Her var der Enighed om, at Taksterne paa Dronning Alexandrines Hospital var for høje, og at en betydelig Reduktion af Sygekassenudgifterne snarest maatte anses for ganske paakrævet. I det Udvalg, som behandlede Sagen, var der Medlemmer, som ansaa det for den bedste Ordning, hvis Staten paatog sig Hospitalets Drift, men Lagtingets Henvendelse herom i 1924 til Regeringen blev ikke bevilget, og Udvalgets Medlemmer kunde ikke enes om at gentage Andragendet til Regeringen om, at Dronning Alexandrines Hospital skulde overgaa til Statsdrift.

I Udvalgsbetænkningen 1926 anføres, at Hospitalets Styrelse — en Inspektion, bestaaende af Landfogden (Politimesteren) og Landkirurgen (Amtslægen) som faste Medlemmer og det tredie Medlem udnævnt af Amtmanden, hvilken Inspektion forestaar Driften af Hospitalet, ved hvis Gennemførelse der i visse Tilfælde kræves Amtets, i andre Tilfælde Justitsministeriets Approbation — sorterer under Statens Ledelse, hvorfor Udvalget forventer, at det fornødne Tilskud til Hospitalstaksternes Nedsættelse maa kunne faas fra Staten. I Samlingen 1926 vedtager Lagtinget derefter at indgaa til Regeringen med Andragende om, at det maa blive udvirket, at der fra Statskassen ydes et aarligt Tilskud til Bestridelse af Udgifterne ved Dronning Alexandrines Hospital saa stort, at Hospitalets Takster ikke overskrider 4 Kr. pr. Dag.

Paa Finansloven 1927/28 bevilger Staten et Tilskud til Sygehusenes Drift paa indtil 25.000 Kr. paa Betingelse af, at et Tilskud af tilsvarende

Størrelse ydes fra færøsk Side. Dette Beløb fra færøsk Side fremskaffes gennem en ny Afgiftslov. Sygehusene paa Færøerne faar derefter et samlet Tilskud paa 50.000 Kr. aarlig (senere nedsat til 47.500 Kr. ved, at Statens Tilskud blev nedsat med 10% til 22.500 Kr.). Heraf har der til Dronning Alexandrines Hospital været ydet først 35.000 Kr., senere nedsat til 31.000 Kr. og for Tiden 32.000 Kr. aarlig; Taksterne paa Hospitalet har siden Ydelsen af dette Tilskud ligget paa 4 Kr. pr. Dag for Patienter fra Færøerne. Hospitalets Drift har lige kunnet bære sig, saaledes at Hospitalet af Driftskontoen har været i Stand til at foretage de allernødvendigste Reparationer og Forbedringer, men Driften hæmmes meget ved, at det stadig viser sig meget vanskeligt at faa Hospitalets Tilgodehavender inddrevet, hvorfor der gennem Aarene har maattet afskrives ikke smaa Beløb som uerholdelige. Belægningen har været voksende, og den nugældende Takst af 4 Kr. pr. Dag for Patienter fra Færøerne synes stadig at være for høj og byrdefuld, i hvert Fald for de smaa Kommuner og de smaa Sygekasser, og at indskrænke Belægningen er vel vanskeligt. Ved den i Fjor trufne Overenskomst (Finansplanen) mellem Ministeriets Embedsmænd og Repræsentanter for Lagtinget har Lagtinget overtaget al Ydelse af Driftstilskud til Sygehusene, og dette Tilskud er fastsat til ialt 48.000 Kr. aarlig.

En Følge af, at Dronning Alexandrines Hospital i de senere Aar til Stadighed har været overbelagt med Patienter, har været, at de til Personalet beregnede Værelser benyttes til Sygeværelser, og at Personalet har levet under Forhold, som af Amtslægen har været betegnet som uforsvarlige.

I Skrivelse af 27. Juli d. A. har Inspektionen for Dronning Alexandrines Hospital ansøgt om, at der søges udvirket Tilskud til en Tilbygning til Hospitalet og nogle delvis i Forbindelse dermed staaende Forandringer og Nyanskaffelser, idet Udgifterne hertil ikke vil kunne afholdes af Driften. Nævnte Skrivelse ledsages af Tegninger over den paatænkte Bygning, som menes at komme til at koste ca. 110.000 Kr., hvortil kommer ca. 10.000 Kr. for den ved Tilbygningens Forbindelse med den bestaaende Bygning nødvendiggjorte Ombygning. Endvidere ønskes Tilskud til:

Anskaffelse af et nødvendigt nyt Røntgenterapiapparat	ca.	12.000 Kr.
Anskaffelse af elektrisk Køleanlæg til de beregnede Kølerum	—	5.000 —
Anskaffelse af en ny Vaskemaskine.....	—	2.000 —
Reparation af de gennem Aarene opstaaede Revner i Ydermurene.....	—	3.000 —
Belægning af Ydermurene med et til Bevarelse af disse og Hindring af Fugt egnet Beskyttelsesmiddel, der tillige maa antages at virke forskønnende.....	—	3.000 —

Det bemærkes, at der yderligere kan fremkomme enkelte nødvendige Ændringer og Nyanskaffelser i Forbindelse med Ombygningen, hvorom Inspektionen senere vil tillade sig at fremkomme med nærmere Ansøgning. Endelig er anført, at Overlægen har anmodet om, at Sagen om Tilbygningen fremmes mest muligt, da Hospitalet ikke under de nuværende Forhold arbejder tilstrækkelig sikkert, og der anmodes derfor om, at Sagen fremskyndes, da det vil være af stor Vigtighed, om Afgørelse træffes saa betids, at Opførelsen kan paabegyndes i Foraaret 1936.

Fra Justitsministeriet er der gennem Amtmanden til Lagtinget frem-

sendt en til nævnte Ministerium stilet Skrivelse af 2. November f. A. fra Hospitalets Overlæge T. P. Dahl, som i sin Skrivelse har paapeget forskellige Mangler ved Hospitalet, navnlig:

at der maa opføres en ny Personalebygning,
at W. C.'er og Skyllerum maa ombygges, og
at der maa anskaffes et nyt Røntgenterapiapparat, ligesom Overlægen ogsaa anfører, at det er nødvendigt,
at der yderligere ansættes en Reservelæge, og
at der ansættes en Inspektør eller Forvalter.

I denne Skrivelse anslaar Overlægen en Personalebygning at koste 30.000 Kr. og et nyt Røntgenterapiapparat med nødvendig Tilbygning at koste 20.000 Kr.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, skal udtale:

Det maa indrømmes, at Personaleboligforholdene er alt andet end tilfredsstillende; dette skyldes vel navnlig det Forhold, at Hospitalet til Stadighed er overbelagt med Patienter, hvorfor man til Sygeværelser benytter Rum, som oprindeligt var beregnet til Personalet. Det kan næppe siges at være forsvarligt til Stadighed at belægge en Bygning, som er opført med Plads til 52 Senge, med 70—80 Patienter. Selv om der i de nærmest følgende Aar maatte blive opført et nyt Sygehus paa Suderø, kan man dog næppe regne med, at Overbelægningen med Patienter paa Dronning Alexandrines Hospital vil kunne indskrænkes i tilstrækkelig Grad, og det er derfor tydeligt, at der bør skaffes Personalet bedre Boligforhold.

Med Hensyn til Ombygningen af W. C.'er og Skyllerum maa Udvalget paapege, at det ved Planlæggelsen og Opførelsen af Dronning Alexandrines Hospital maa siges at være en ret stor Fejl og nærmest uforsvarligt, at der paa Hovedafdelingen kun er indrettet 2 W. C.'er til 60—80 Patienter. Det vil derfor være rimeligt, at denne Fejl rettes nu, ved at der ydes et passende Tilskud i dette Øjemed. Ombygningen af W. C'er og Skyllerum er optaget paa Budgettet for 1935 med 8000 Kr., men Hospitalets Drift synes ikke at kunne taale at blive belastet med denne Udgift.

Til Opførelsen af en Personalebygning og Anskaffelsen af et nyt Røntgenterapiapparat med deraf nødvendiggjort Tilbygning raader Hospitalet ikke over de nødvendige Midler. Sygevæsenet koster efterhaanden Færøerne saa store Summer, at det som foran anført er blevet en meget tung Byrde for Befolkningen, navnlig i de mindre Kommuner, naar der i saadanne indtræffer mange Sygdomstilfælde med deraf følgende Hospitalsindlæggelser. Dette har mange Kommuner faaet at føle, ikke mindst siden det nye og moderne Dronning Alexandrines Hospital blev taget i Brug for godt 11 Aar siden. Man maa betænke, at langt den største Del af Befolkningen her paa Øerne skal klare sig med de smaa Indtægter, som Fiskeriet og andet Arbejde — og det er der kun meget lidt af udenfor de større Pladser — giver. Skatteevnen er som Følge heraf ogsaa ringe i Forhold til andre Dele af Riget, hvor Indtægterne er saa meget større. Ikke saa faa af Kommunerne er saaledes daarligt stillede i økonomisk Henseende, hvilket ogsaa mærkes i for høj Grad af Hospitalet, som har vanskeligt ved at faa alt Tilgodehavende hos Kommunerne betalt og derfor ogsaa nu har gjort Udlæg i en Skole. Lagtinget raader ikke for Tiden over Midler, saaledes at der herfra kan ydes

større Tilskud end de 48.000 Kr. aarlig, som nu ydes til Sygehusenes Drift, saaledes at Taksterne kan holdes nede paa 4 Kr. Saafremt Lagtinget raadede over rigelige Pengemidler, vilde det selvfølgelig være baade en Pligt og en Glæde at give det nødvendige yderligere Tilskud til Sygehusene, saaledes at disse kunde tilfredsstille alle, saavel Patienter som Personale. Lagtinget har imidlertid mere end Brug nok for alle de Midler, som staar til dets Raadighed — og disse Midler er meget begrænsede —, til i desværre for ringe Omfang at imødekomme de Krav, som fra alle Sider stilles til det.

Naar nu Inspektionen for Dronning Alexandrines Hospital ansøger om, at der søges udvirket Tilskud til forannævnte store Udvidelse m. v. af Hospitalsbygningen til et samlet Beløb af ca. 145.000 Kr. — senere oplyst muligvis at blive ca. 180.000 Kr. til Bygningen alene —, da maa Udvalget mene, at denne Ansøgning ikke er afpasset efter de saavel her paa Øerne som i den øvrige Del af Kongeriget herskende vanskelige økonomiske Forhold. Udvalget vil mene, at de af Overlæge Dahl i sin Skrivelse af 2. November f. A. anførte Tal: 30.000 Kr. for en Personalebygning og 20.000 Kr. for et nyt Røntgenterapiapparat med nødvendig Tilbygning, ialt 50.000 Kr., sandsynligvis har været for lavt ansat, men indenfor et Beløb af højst 80.000 Kr. maa det formenes at være muligt at foretage en Udvidelse eller Nybygning samt Ombyguing af W. C.'er og Skyllerum, som kan tilfredsstille de absolut nødvendige Krav, som det viser sig umuligt at komme udenom, saafremt Personalet skal kunne bo under forsvarlige Forhold, og Arbejdet paa Hospitalet skal kunne foregaa tilstrækkelig betryggende. At Lagtinget ikke raader over Midler til Ydelsen af et saadant Tilskud, er foran paapeget, og de interesserede Kommuner er endnu mindre i Stand til at yde noget Tilskud. Under saadanne Omstændigheder maa det være et Spørgsmaal, om Hospitalet kan gennemføre Opførelsen af en Personalebygning m. v. ved Optagelse af et Laan, som forrentes og afdrages af Driften. Dette mener Hospitalets Inspektion ikke er muligt, og Udvalget er af samme Anskuelse, hvorfor man ikke kan se anden Udvej end at anbefale, at der rettes en Henvendelse til Regeringen om at træde hjælpende til og om at yde et passende Tilskud, saaledes at Dronning Alexandrines Hospital bliver i Stand til at gennemføre Opførelsen af en Personalebygning og Anskaffelsen af et Røntgenterapiapparat med heraf nødvendiggjort Tilbygning. Inspektionen har efter Overlægens Anmodning fremsat Ønsket om, at Sagen om Tilbygning m. v. fremmes mest muligt, da Hospitalet ikke under de nuværende Forhold arbejder tilstrækkelig sikkert. Dette er saaledes en meget alvorlig Sag, og Udvalget vil derfor tillade sig at indstille, at Lagtinget indgaar til Regeringen med indtrængende Anmodning om, at der fra Staten ydes Hospitalet et Tilskud paa $^{7}/_{10}$ af, hvad en aldeles nødvendig Udvidelse (inklusive et nyt Røntgenterapiapparat) vil koste, med at Lagtinget som Tilskud yder de resterende $^{3}/_{10}$, alt dog i Forhold til en Sum af højst 80.000 Kr. Det er en Forudsætning, at de nødvendige Tegninger, Planer og Beskrivelser m. v. forelægges saavel Regeringen (eller Sundhedsstyrelsen) som Lagtinget (imellem Tingsamlingerne: Lagtingets Vinnunevnd) til Godkendelse.

Med Hensyn til de af Overlæge Dahl rejste Spørgsmaal:

1) at der ansættes en Inspektør eller Forvalter paa Hospitalet,
2) at Lagtinget overtager Hospitalets Drift,

skal Udvalget tillade sig at henvise til den tidligere afgivne Betænkning med Forslag i Lagtingssag Nr. V-6/1935.

Forslag.

I. Det fra Inspektionen for Dronning Alexandrines Hospital modtagne

Andragende af 27. Juli d. A. om Tilskud til Opførelsen af en Personalebygning og til Anskaffelsen af et Røntgenterapiapparat med deraf nødvendiggjort Tilbygning fremsendes til Regeringen med Lagtingets bedste Anbefaling. Lagtinget tillader sig indtrængende at indstille, at der til Dronning Alexandrines Hospital ydes et Statstilskud paa $^{7}/_{10}$ af den Sum, som en aldeles nødvendig Udvidelse eller Nybygning, Ombygning af W. C.'er og Skyllerum, Anskaffelse af et nyt Røntgenterapiapparat og den herved nødvendiggjorte Tilbygning vil koste, dog højst $^{7}/_{10}$ af 80.000 Kr.

II. Under Forudsætning af, at Staten yder det under I omsøgte Tilskud, bevilger Lagtinget i samme Øjemed et Tilskud paa $^{3}/_{10}$ af den Sum, den under I omhandlede Udvidelse m. v. vil koste, dog højst $^{3}/_{10}$ af 80.000 Kr. Beløbet udlægges af Færø Amts Repartitionsfond.

Det er en Forudsætning for Ydelsen af Lagtingets Tilskud, at de nødvendige Tegninger, Planer og Beskrivelser vedrørende en eventuel Tilbygning eller Nybygning forelægges for og godkendes af saavel Regeringen (eller Sundhedsstyrelsen) som af Lagtinget (Lagtingets Vinnunevnd, saafremt Lagtinget ikke er samlet).

III. Amtmanden bemyndiges til paa Lagtingets Vegne at optage et Laan paa indtil 24.000 Kr. til Imødegaaelse af Lagtingets Tilskud i det under II omhandlede Øjemed og til at underskrive fornøden Obligation for et saadant Laan.

IV. Sagen med tilhørende Bilag tilstilles Færø Amt til Videresendelse til Regeringen.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð og tann 3. oktober til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar varð sett undir atkvøðisgreiðslu við navnakall:

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Winther, Paturssøn, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Djurhuus, Andreasen, Iversen, Mitens, Debess, Kallsoy og Johan Poulsen. *Burtur:* Dam og Viðstein,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 19 atkv. — 0.

60. Læknar og sjúkrasystrar við skúlarnar í Føroyum. ($^{12}|_{V}$).

Málið varð beint í *kenslumálanevndina*. Tann 27. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Paa en Generalforsamling den 12. April i Aar har „Danske Kvinders Nationalraad", under Hensyn til Betydningen af Sundhedstilstanden i den opvoksende Slægt, krævet Ansættelse af Skolelæger og Skolesygeplejersker i alle Landets Kommuner. Den vedtagne Resolution, som er udførlig motiveret, er ogsaa tilsendt Færø Amts Skoledirektion. Denne har indhentet en Udtalelse fra Amtslægen i Thorshavn og derefter sendt Sagen til Lagtinget. Amtslægen sympatiserer med Resolutionens Tanke, men mener ikke, den her paa Øerne kan føres ud i Livet paa Grund af, at Bebyggelsen er saa spredt, hvorved Lægernes og Sygeplejerskernes Befordring vil blive kostbar.

Amtslægen mener imidlertid, at Ernæringsspørgsmaalet maa tages op til Undersøgelse, og han udtaler, at der næppe kan være Tvivl om, at Børn her paa Øerne er Vitamin-underernærede, ligesom Fødens Kalkindhold i en Del Tilfælde er for ringe.

Amtslægen slutter sin Erklæring med at udtale, at hvis der skal ske regelmæssig Undersøgelse af alle Skolebørn her paa Færøerne, saa kan det kun gøres ved, at Lagtinget, muligvis i Forbindelse med Staten, forsøgsvis i et Aar bevilger Penge til en Børnelæge, der i Sommerens 3—4 Maaneder rejser rundt fra Ø til Ø og besøger samtlige Pladser, hvorefter han kan danne sig et Skøn over Sundhedstilstanden.

Udvalget erkender Vigtigheden af det rejste Spørgsmaal, men mener ikke foreløbig at kunne stille Forslag i den af „Danske Kvinders Nationalraad" krævede Retning ejheller i den af Amtslægen foreslaaede Retning. Derimod mener man, som en foreløbig Foranstaltning, at burde rette en Henstilling til saavel de færøske kommunale Myndigheder som til de færøske Læger om at tage sig af denne Sag. Man henstiller til de kommunale Myndigheder, at have Opmærksomheden henvendt paa det af Amtslægen om Sagen meddelte — at der ikke kan være Tvivl om, at en Del Børn her paa Øerne er Vitamin-underernærede, og at Fødens Kalkindhold i en Del Tilfælde er for ringe. Man henstiller til de færøske Læger om saavidt muligt en Gang aarlig at undersøge de færøske Skolebørn, saaledes som det allerede sker i enkelte Skoler heroppe. Ved de kommunale Myndigheders Bistand vil saadan Undersøgelse formentlig kunne foregaa, naar Lægen i anden Anledning er paa Stedet. I de Bygder, hvor Læger bor eller i Thorshavn, hvor der bor flere Læger, vil Sagen sikkert med Lethed kunne gennemføres. Ved Vaccinationsrejser vil det vel ogsaa med forholdsvis Lethed kunne praktiseres. — Gennem saadanne Lægeundersøgelser, hvis Resultat bør tilkendegives de kommunale Myndigheder og Lagtinget, vil der kunne naas meget.

Udvalget stiller derfor følgende

Forslag.

1) Lagtinget retter en Anmodning til de færøske Embedslæger og Kommunelæger om paa deres Rejser inden for deres Distrikt, naar det er for-

ondligt med deres øvrige Arbejde, at undersøge Sundhedstilstanden blandt de færøske Skolebørn saavidt muligt i saadan Udstrækning, at samtlige Skolebørn undersøges en Gang aarlig.

2) Om Resultatet bedes Indberetning sendt til Amtslægen paa Færøerne, der videresender Indberetningerne til Færø Amt. Om de Tilfælde, der frembyder øjeblikkelig Fare, underrettes Skolekommissionen samt Forældre eller Værge.

3) De kommunale Myndigheders Opmærksomhed henledes paa Sagen, og det forventes, at disse Myndigheder vil yde Lægerne den fornødne Støtte.

4) Amtmanden forelægger de modtagne Indberetninger for Lagtinget.

Tann 29. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

61. Studning til grannskoðan av matarviðurskiftum í Føroyum. ($^{13}|_{V}$).

Fíggjarnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 11. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Amtslæge Zacharlasen samt Overlægerne Lynge og Dahl andrager om, at der af Lagtinget ydes et Tilskud paa 500 Kr. til Ernæringsundersøgelser paa Færøerne. Med Andragendet følger en Afskrift af Skrivelse fra de nævnte Læger til Sundhedsstyrelsen i København, hvori Styrelsens Opmærksomhed henledes paa Øernes Ernæringsforhold. Det anføres i Andragendet, at Ernæringsforholdene paa Færøerne forandredes fuldstændig fra Aar 1856 ved Monopolhandelens Ophævelse. Fra at være en overvejende Bondebefolkning med noget Hjemmefiskeri er Befolkningen mangedoblet og har som vigtigste Næringsvej et søgaaende Fiskeri med kun lidt Landbrug. I samme Tidsrum er Befolkningens Sundhedstilstand uden Tvivl ogsaa gaaet tilbage, og det synes, som om dette paa flere Omraader skyldes uhensigtsmæssig og manglende Ernæring. Gennem en længere Argumentation konkluderer Skrivelsen i en Anmodning til Sundhedsstyrelsen om Interesse og Hjælp til ved speciel-videnskabelig Undersøgelse af Øernes Ernæringsforhold at faa klarlagt Problemerne og tilvejebragt Forslag til Afhjælpning af de Mangler, som konstateres.

Det oplyses, at Føroya felag móti tuberklasjúku, som Lagtinget støtter med direkte Tilskud, har stillet et Beløb paa 500 Kr. til Raadighed for Ernæringsundersøgelser, samt at der fra Medlemmer af de to største Partier i Lagtinget er givet Tilsagn om et lignende Beløb. Denne sidste Oplysning formenes at bero paa en Misforstaaelse.

Der er ikke tilgaaet Udvalget Underretning om, hvorvidt Sundhedsstyrelsen har svaret paa Lægernes Skrivelse.

Lagtinget har den allerstørste Interesse i, at Ernæringsforholdene i de færøske Bygder er saa gode, som de efter Omstændighederne kan være. Forinden Udvalget imidlertid kan tilraade Lagtinget at tage afgjort Stilling til Spørgsmaalet om Iværksættelse af en special-videnskabelig Undersøgelse af Færøernes Ernæringsforhold, maatte der tilvejebringes paalidelige Oplysninger om Ernæringsforholdene paa Færøerne omkring 1856, Befolkningens Sundhedsforhold, Levevilkaar, saavel med Hensyn til Mad, Drikke og Beklædning som Boligforhold, Vandforsyning o. s. v.; Dødelighedsprocenten blandt Befolkningen omkring 1856 sammenlignet med Dødelighedsprocenten nu vilde ogsaa være af Interesse.

Da Udvalget skønner, at det muligvis vil være nødvendigt at ofre Penge paa Tilvejebringelsen af de Oplysninger som maatte være nødvendige, foreslaas bevilget af Økonomisk Fond indtil 200 Kr., hvilket Beløb stilles til Andragernes Disposition.

Forslag.

1) Forinden Lagtinget kan tage endelig Stilling til Spørgsmaalet om Iværksættelse af en special-videnskabelig Undersøgelse af Færøernes Ernæringsforhold, anmodes Andragerne om at fremskaffe Oplysninger om Ernæringsforholdene paa Færøerne omkring Aar 1856, i Overensstemmelse med foranstaaende Betænkning.

2) Der bevilges af Økonomisk Fond et Beløb paa 200 Kr., som stilles til Andragernes Disposition i omhandlede Øjemed.

3) En Genpart af denne Betænkning tilstilles Andragerne.

Tann 14. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 17. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

62. Broytan av sjúkrakassalógini. ($^{14}|_{V}$).[1]

Figgjarnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 23. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Samlingen 1934 behandledes i Lagtinget bl. a. ogsaa Sygekasseloven, i hvis Anordning § 14 der med 18 Stemmer mod 0 vedtoges foreslaaet følgende Ændringer og Tilføjelser:

„§ 14, Stk. 4 affattes saaledes:

Findes der ikke et for Distriktet bestemt Sygehus, paa hvilket ubemidlede nydende Medlemmer af anerkendte Sygekasser og deres Børn kan indlægges for den ommeldte nedsatte Betaling, betaler den Kommune, hvor Sygekassen er hjemmehørende, som Tilskud til Medlemmernes Ophold paa offentlige Sygehuse et Beløb, der for Thorshavn Kommunes Vedkommende udgør 4 Kr. og for de øvrige Kommuner 3 Kr. aarlig for hvert af Sygekassens Medlemmer, som har Bopæl i Kommunen pr. 31. December i det paagældende Regnskabsaar. Tilskudet betales inden Udgangen af Januar Maaned for det forudgaaende Regnskabsaar.

Som nyt Stk. 5 indføjes:

Det paahviler Sygekassen hver 31. December at indberette til Kommunen Antallet af Medlemmer, bosat i denne.

Som nyt Stk. 6 indføjes:

For Tiden findes følgende offentlige Sygehuse:

Dronning Alexandrines Hospital i Thorshavn,
Sygehuset paa Suderø og
Klaksvig Sygehus."

Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne har paa det kraftigste fraraadet Gennemførelsen af denne af Lagtinget foreslaaede Ordning, som angives at komme til at virke baade uheldigt og i høj Grad urettærdigt saavel overfor Kommunerne som overfor Sygekasserne, idet der er saa stor Forskel lægedistriktsvis paa de Udgifter, Kasserne har til Sygehusophold aarlig pr. Medlem.

Sygekassedirektoratet har ogsaa fraraadet Lagtingets Forslag til Ændring i Anordningens § 14, Stk. 4, i hvert Fald i den foreliggende Skikkelse. Direktoratet anfører, at Lagtingets Forslag vil betyde et Indtægtstab for Sygekasserne, et Indtægtstab, som for 1933 vilde blive ca. 30.000 Kr. eller ca. $^{2}/_{5}$ af det Tilskud, som Kommunerne nu yder. Kassernes Sygehusudgifter oplyses i 1933 at have været ialt ca. 148.000 Kr., hvoraf Kommunerne efter den nu gældende Ordning skal refundere Halvdelen eller ca. 71.500 Kr., og Kommunernes Tilskud som af Lagtinget foreslaaet med 4 Kr. henholdsvis 3 Kr. pr. Sygekassemedlem vil kun komme til at beløbe sig til ca. 40.600 Kr. Endvidere har Direktoratet ogsaa ved statistiske Uddrag belyst, hvilke uheldige økonomiske Følger Lagtingets Forslag vilde faa for Sygekasserne.

Det af Lagtinget vedtagne Forslag om Ændringer og Tilføjelser til Sygekasseanordningens § 14 er derefter ikke gennemført.

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 238.

Under den 17. August d. A. har Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne gennem sit Forretningsudvalg tilskrevet Lagtinget saaledes:

„I 1932 indgik Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne til Lagtinget med et Andragende om, at den færøske Sygekasseanordnings § 14, 4. Stk. blev ændret saaledes, at den paagældende Kommune tilpligtedes at betale Halvdelen af Udgifterne ved de i Bestemmelsen omhandlede Sygekassemedlemmers Ophold paa det nærmeste Sygehus.

Grunden til dette Andragende var, at de færøske Sygekasser for fleres Vedkommende har store Vanskeligheder ved at klare deres Forpligtelser som Følge af, at Kommunerne i betydelig Udstrækning ikke indfrier deres Refusionspligt til Sygekasserne i Overensstemmelse med den nu gældende Ordning.

Ved Udgangen af 1932 udgjorde Kommunernes Gæld til Sygekasserne 120.000 Kr., svarende til omkring Halvdelen af Kassernes hele Formue paa samme Tidspunkt. Halvdelen af Kassernes Formue bestod altsaa i udestaaende Fordringer paa Kommunerne.

Ved Udgangen af 1934 udgjorde Kommunernes Gæld til Sygekasserne i Henhold til den omhandlede Lovbestemmelse ca. 160.000 Kr., dels i Anledning af Forskud, som Sygekasserne har udredet, dels i Anledning af Beløb, for hvilke Kasserne har faaet tilstillet Regning fra Hospitalerne, men som endnu ikke er betalt.

Der er altsaa ikke sket nogen Bedring af Forholdet trods de Bestræbelser, der har været udfoldet for at faa Kommunernes Gæld formindsket.

Denne Bestemmelse, hvorefter den Kommunerne paahvilende Pligt til at godtgøre Sygekasserne Halvdelen af Udgifterne til Sygehusbehandling, maa derfor nødvendigvis ændres, da alle formentlig kan være enige i, at den nuværende Tilstand ikke vedblivende kan fortsættes.

Da Erfaringen synes at vise, at der altid vil være nogle Kommuner, der paa Grund af Forholdene har vanskeligt ved at udrede deres Andel af Omkostningerne ved Sygekassemedlemmers Sygehusbehandling, vilde det efter Centralforeningens Opfattelse være hensigtsmæssigt, om de Udgifter, der hidrører fra den Halvdel af Sygehusudgifterne, som Sygekasserne skal have refunderet af Kommunerne, blev fordelt paa anden Maade.

Centralforeningen tillader sig derfor at andrage om, at Sygekasseanordningens § 14, 4. Stk. ændres derhen, at Kasserne kun skal betale Halvdelen af den fastsatte Takst, og at den resterende Del af Betalingen udredes direkte af Lagtinget til Sygehusene.

Et Forslag til Affattelse af den paagældende Lovbestemmelse vedlægges.

Til nærværende Andragende skal vi anføre, at Lagtinget og Staten hidtil har ydet et aarligt Tilskud direkte til Sygehusene paa 48.000 Kr. og ifølge den imellem Lagtinget og Staten indgaaede Overenskomst skal dette Beløb for en femaarig Perlode, regnet fra 1ste April d. A., fuldt ud udredes af Lagtinget.

Kommunernes Andel i Sygehusudgifterne kan ifølge Sygekassedirektoratets Beregninger anslaas til ca. 70.000 Kr. aarlig. Regnes der med Bortfald af det tidligere Tilskud fra Lagtinget og Staten paa 48.000 Kr. aarlig, skulde Lagtingets Overtagelse af de omhandlede Udgifter betyde en Merudgift paa 22.000 Kr. aarlig.

Om Dækning af denne Udgift tilkommer det jo ikke Centralforeningen at stille Forslag. Man tillader sig kun at bemærke, at det jo ikke drejer sig om en reel Merudgift for Samfundet, tværtimod, men kun om en ændret Fordelingsmaade af Udgifterne til Sygekassepatienters Sygehusbehandling. En Ændring, hvis Gennemførelse vilde blive hilst med den største Tilfredshed saavel af Sygekasserne som af Kommunerne, og en Ændring, som i Virke-

ligheden betyder en Nedsættelse af Tilskudene fra Kommunerne og Lagtinget med 48.000 Kroner.

Saafremt Sygehusene mener, at de ikke fuldt ud kan undvære dette Beløb, der svarer til det hidtidige særlige Tilskud fra Lagting og Stat, vil Sygekasserne for deres Vedkommende intet have at indvende imod en Takstforhøjelse paa 50 Øre pr. Dag. Det vil være lidt højere end den i Regnskabet for Dronning Alexandrines Hospital i 1934 opgjorte Udgift, der var 4 Kr. 40 Øre pr. Sygedag. Derved vilde Lagtingets Tilskud ganske vist forøges med ca. 9000 Kr., men naar Hensyn tages til den store Lettelse, denne Ordning vil medføre for Kommunerne, vil en saadan Forhøjelse antagelig ikke vanskeliggøre dennes Gennemførelse.

For Sygehusene vil en saadan Ordning betyde, at disse faar deres Penge til Forfaldstid i Modsætning til nu, hvor de faar stadigt voksende Beløb tilgode hos de Sygekasser, der ikke faar deres Kommunetilskud indbetalt.

Centralforeningen er yderligere villig til overfor Sygehusene at garantere, at de tilgodehavende Beløb fra Sygekasserne udbetales rettidigt."

og samtidig fremsat

„Forslag til Ændring af den færøske Sygekasseanordnings § 14, Stk. 4:

Findes der ikke et for Distriktet bestemt Sygehus, paa hvilket ubemidlede nydende Medlemmer af anerkendte Sygekasser og deres Børn kan behandles for den ommeldte nedsatte Betaling, udreder den paagældende Sygekasse Halvdelen af den Takst, der er fastsat i Regulativet for det paagældende Sygehus; Resten af den fastsatte Betaling udredes af Lagtinget."

Her rejser Centralforeningen paany Spørgsmaalet om en Forandring i Sygekasseanordningens § 14, som ønskes ændret derhen, at Sygekasserne kun skal betale Halvdelen af den fastsatte Takst, medens den resterende Halvdel skal udredes af Lagtinget direkte til Sygehusene. Lagtingets Tilskud til Sygehusene, f. T. 48.000 Kr. aarlig, skulde saa bortfalde, og Sygekasserne vil for deres Vedkommende intet have at indvende imod en Takstforhøjelse paa 50 Øre pr. Dag.

Den af Centralforeningen indsendte Skrivelse med Forslag har været tilstillet samtlige Sygehuse paa Færøerne til Erklæring, specielt vedrørende Patienttaksterne, og samtidig anmodedes oplyst Antallet af Patienter og Beløb for Aaret 1934. Det foreligger nu oplyst, at Antallet af Patienter og det samlede Beløb, der skal betales for disse, for Aaret 1934 har været:

Sygekasserne		Kommunerne		Private		Fra det øvrige Kongerige		Fra Udlandet	
Patienter	Beløb Kr. Ø.	Patienter	Beløb Kr. Ø.	Patienter	Beløb Kr. Ø.	Patienter	Beløb Kr. Ø.	Patienter	Beløb Kr. Ø.
Dronning Alexandrines Hospital:									
634	84.061,10	44	7.840,07	97	12.973,62	4	444,00	23	3.120,00
Klaksvig Sygehus:									
429	43.440,04	8	826,60	30	2.316,00	—	— —	65	10.035,50
Tveraa Sygehus:									
74	5.527,00	4	492,00	6	177,00	5	480,00	23	3.440,00
Sanatoriet:									
125	11.204,00	20	3.276,00	2	144,00	—	— —	—	— —
1262	147.232,14	76	12.434,67	135	15.610,62	9	924,00	111	16.595,50

Inspektionen for Dronning Alexandrines Hospital udtaler, at den vil mene, at en Ændring, hvorved Lagtinget overtog Kommunernes Andel i Hospitalsudgifterne, saaledes at disse straks kunde indgaa i Stedet for som nu at henstaa i flere Aar, vilde være af stor Betydning for Hospitalets gode Drift. Inspektionen mener dog ikke, at den foreslaaede Ordning vil være nogen Løsning af Spørgsmaalet, allerede af den Grund, at Sygekassernes Tilbud om Takstforhøjelse forudsætter en Driftsudgift paa 4 Kr. 40 Øre pr. Dag, hvilket Beløb er Udgiften ifølge Kasseregnskabet, medens den virkelige Driftsudgift pr. Sygedag har udgjort 4 Kr. 77 Øre baade i 1933 og i 1934.

Bestyrelsen for Sygehuset paa Suderø udtaler, at dette bliver stillet overfor en stor Vanskelighed, idet man ikke vil kunne opnaa Balance i Driften, selv om Taksten forhøjes med 50 Øre pr. Dag. En saadan Takstforhøjelse vil kun andrage ca. 1400 Kr., og inddrages Lagtingets Tilskud paa 6000 Kr., vil der opstaa et aarligt Underskud paa ca. 5000 Kr.

Sygehusudgifterne her paa Øerne har været stadig voksende og er

blevet en meget tung Byrde for Befolkningen, navnlig i mange mindre Kommuner. Samtidig er Befolkningens Indtægter gennemgaaende meget smaa, og dette bevirker, at mange af Kommunerne har store Vanskeligheder ved at klare deres Forpligtelser. Dette ses ogsaa tydeligt bl. a. af det Forhold, at Kommunernes Gæld til Sygekasserne ved Udgangen af Aaret 1934 er vokset til ca. 160.000 Kr.

Det vil sikkert være af meget stor Betydning, om Lagtinget kunde overtage Betalingen af Kommunernes Andel i Sygehusudgifterne. Herved vilde Kommunerne, saafremt ikke det fulde Beløb, som Kommunerne hidtil har betalt, skal paalignes i Form af Amtsfondsskat, lettes noget i deres vanskelige økonomiske Stilling, og samtidig vilde Sygehusenes Drift lettes meget, ved at Betalingen blev erlagt rettidig.

Centralforeningen har regnet med, at Lagtingets Overtagelse af Kommunernes Andel i Sygehusudgifterne (som nu betales forloda af Sygekasserne) kun vil betyde en Merudgift paa 22.000 Kr. aarlig udover det Tilskud af 48.000 Kr. som nu ydes til Sygehusene; denne Merudgift skønnes dog at vokse med ca. 9000 Kr. aarlig, saafremt Taksterne forhøjes med 50 Øre pr. Dag. Dette Regnestykke kan dog efter Udvalgets Anskuelse næppe holde Stik.

I Henhold til de for 1934 foreliggende Regnskaber har Antallet af Sygedage for Patienter med Takster indtil 4 Kr. pr. Dag været:

Dronning Alexandrines Hospital (med Fradrag af Tuberkuloseafdelingen og Kysthospitalet)	ca. 25.000
Klaksvig Sygehus	— 10.000
Tveraa Sygehus	— 2.400
	= ca. 37.400.

Lagtingets Tilskud — 48.000 Kr. — fordeler sig saaledes i Forhold til de Sygedage, for hvilke Betaling skal erlægges af Sygekasserne og/eller af Kommunerne:

Dronning Alexandrines Hospital	32.000 Kr.	eller Kr. 1,28 pr. Sygedag
Klaksvig Sygehus	10.000 Kr.	eller Kr. 1,00 pr. Sygedag
Tveraa Sygehus	6.000 Kr.	eller Kr. 2,50 pr. Sygedag.

Regnskaberne for disse Sygehuse udviser Balance, men ikke noget tilstrækkeligt stort Overskud, saaledes at en større Indtægtsnedgang kan taales, og der maa derfor skaffes disse Sygehuse Erstatning, saafremt Lagtingets Tilskud skal inddrages. En saadan Erstatning kan kun ske i Form af en Takstforhøjelse, og Udvalget kan ikke se rettere, end at Taksterne for Patienter, der indlægges for Sygekassernes og Kommunernes Regning, hvilke Takster nu er indtil 4 Kr., maa forhøjes med mindst 1 Kr., hvilket betyder, at Hospitalsudgifterne stiger med ca. 38.000 Kr. For Aaret 1934 har det samlede Beløb, som Sygekasserne skal betale til Sygehusene, andraget 147.232 Kr. 14 Øre; ved en Takstforhøjelse med 1 Kr. pr. Dag vil dette Beløb vokse med ca. 38.000 Kr. eller til ialt ca. 185.000 Kr. Ved Sygehuset paa Suderø har Taksterne hidtil været 3 Kr. pr. Dag; denne lave Takst har kun kunnet holdes, fordi Lagtingets Tilskud pr. Sygedag har ligget saa højt; Taksterne ved dette Sygehus bør være de samme som ved de andre Sygehuse, eller indtil 5 Kr. pr. Dag, hvilket igen vil betyde en Stigning i Sygehusudgifterne paa ca. 2400 Kr., hvorefter det endelige Beløb, som Sygekasserne og eventuelt Lagtinget skal betale, vil ligge paa ca. 187.500 Kr. hvoraf ca. 94.000 Kr. falder paa Sygekasserne og ca. 94.000 Kr. paa Lagtinget; med andre Ord: Lagtinget skal betale 46.000 Kr. mere end Tilfældet nu er.

Endvidere maa Udvalget henlede Opmærksomheden paa, at Kommunerne foruden Halvdelen af de Hospitalsudgifter, som Sygekasserne forlods betaler, yderligere til Sygehusene betaler et Beløb, som for 1934 har andraget 12.434 Kr. 67 Øre. Skal Lagtinget ogsaa overtage Betalingen af dette Beløb — alt til forhøjet Takst 5 Kr. — vil Lagtingets samlede Ydelse til Sygehusene komme til at ligge paa ca. 107.000 til 110.000 Kr. Samtidig maa det tages i Betragtning, at Hospitalsbelægningen absolut ikke vil blive mindre, naar Lagtinget overtager Betalingen af Kommunernes Andel, og paa den Konto maa der derfor regnes med en ikke helt ringe Stigning i Sygehusudgifterne.

Man maa betragte det som givet, at Administrationen af Sygehusene vilde lettes meget, saafremt Lagtinget overtog Betalingen af Kommunernes Andel i den Del af Sygehusudgifterne, som Sygekasserne nu skal betale forlods; Sygehusene vilde i saa Fald blive fri for de nu generende Restancer, som skyldes gennem mange Aar, og muligvis kunde Driften ogsaa gennemføres billigere end nu, naar Sygehusene blev i Stand til at betale Leverandørerne rettidig.

Udvalget maa dog gøre opmærksom paa, at den Del af Sygehusudgifterne, som der er Tale om at overføre paa Lagtinget eller Amtsrepartitionsfonden, atter maa overføres paa Kommunerne gennem Amtsrepartitionsfondspaaligningen. Før Sagen endelig ordnes, maa Spørgsmaalet derfor forelægges Kommunerne til Erklæring. Udvalget vil mene, at Sagen desuden bør forelægges Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne til Overvejelse og Udtalelse, om Sygekasserne vil gaa med til en Takstforhøjelse af mindst 1. Kr. pr. Dag og om Sagen i sin Helhed. Endvidere bør Sagen forelægges samtlige Sygehuse til Erklæring. Vinnunevndin bedes foranledige, at de nødvendige Udtalelser kan foreligge til næste Tingsamling.

Forslag.

Vinnunevndin anmodes om at tilstille Thorshavn Byraad, samtlige Kommunalforstanderskaber, Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne og samtlige Sygehuse et Eksemplar af nærværende Betænkning med Forslag til Overvejelse og Erklæring, og Vinnunevndin bedes foranledige, at Sagen bilagt alle nødvendige Erklæringer forelægges for Lagtinget i dettes førstkommende Samling.

Tann 27. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkv. — 0.

63. Sinnissjúkrahús í Føroyum. ($^{15}/_{V}$).

Fíggjarnevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 13. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Amtslæge Zacharlasen, Thorshavn, har under 18. August d. A. tilskrevet Budgetudvalget saaledes:

„I 1847 skriver daværende Landkirurg Reginsburg: „Og til Landets mange Sindssyge er intet specielt Hensyn taget, og kan intet Hensyn tages under Hospitalets daarlige økonomiske Natur."

Han rejser altsaa allerede i Aaret 1847 Spørgsmaalet om et Sindssygehospital paa Færøerne.

I den Tid, der er forløbet siden, er der gentagne Gange i de aarlige Medicinalberetninger stillet Krav om Sindssygehospitalet, et Krav, der som bekendt resulterede i, at Regeringen indsaa det uholdbare i den nuværende Situation og tilbød at opføre og drive et Sindssygehospital her paa Øerne.

Under Opførelsen af Dronning Alexandrines Hospital var det en Forudsætning, at Sindssygehospitalet snart vilde komme. Derfor nøjedes man med at indrette 2 Celler i Stedet for de 4, der fandtes paa det gamle Færø Amts Hospital.

Forholdene blev ved det nye Hospitals Opførelse forværrede, idet der kun blev 2 Pladser i Stedet for 4.

Naar man ved, at sindssyge Mennesker først og fremmest trænger til Ro, og naar man sammenholder det med den Behandling, der bliver de færøske Sindssyge til Del, idet de bliver flyttede fra Sted til Sted, kan man ikke lade være med at føle Medlidenhed med disse Stakler.

Jeg vil derfor indtrængende anmode om, at Lagtinget anmoder Regeringen om saa snart som muligt at paabegynde Opførelsen af Sindssygehospitalet.

Jeg skal oplyse, at Island har to Sindssygehospitaler, hvert under sin Overlæge. „Gamli Kleppur" med 75 Patienter og „Nye Kleppur" med 106 Patienter. „Gamli Kleppur" er for de kroniske og „Nye Kleppur" er for de akutte Tilfælde.

Fysikus i Reykjavik oplyser, at der gaar mange Sindssyge rundt i Landet og venter paa Plads.

Naar Islænderne allerede i 1907 byggede deres Sindssygehospital, længe før noget andet offentligt Hospital (Spedalskhedshospitalet ejes af Odd fellows), var det fordi de indsaa, at det var ganske inhumant at behandle de Sindssyge, som vi nu gør."

Udvalget maa i det store og hele tiltræde det af Amtslægen fremførte. Efter de af Udvalget indhentede Oplysninger henligger der for Tiden 45 færøske Patienter paa Sindssygehospitaler i det øvrige Kongerige, og Antallet af Patienter, som herfra er nedsendt til Sindssygehospitalerne har været:

1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935 (til $^{1}/_{9}$).
2	3	5	5	5	8	8	8	12	11	14	12

Antallet af Sindssyge, som herfra sendes til Sindssygehospitalerne i det øvrige Kongerige, er saaledes vokset i en uhyggelig Grad i de senere Aar.

Afstanden mellem Færøerne og København er ca. 720 Sømil, og den Omstændighed, at der er truffet en særlig Ordning mellem Statens Sindssygehospitaler, Rigshospitalet og Færø Amt angaaende Modtagelsen af Patienter fra Færøerne, viser, at man har Øje for Øernes geografiske Særstilling, hvilket man fra Lagtingets Side maa anerkende. Den store Afstand medfører store Omkostninger ved Nedsendelsen af Patienterne, ligesom en Hjemsendelse paa Prøve af Patienter i Bedring maa siges at være umulig. Den megen Flytning af Sindssyge fra Færøerne fra Sted til Sted kan heller ikke have nogen gavnlig Indflydelse — tværtimod.

Sagen om Oprettelsen af et Sindssygehospital paa Færøerne har tidligere været behandlet i Lagtinget. Dette har saaledes i 1929 einstemmig med 22 Stemmer vedtaget paa det varmeste at anbefale et Andragende fra daværende Amtslæge Heerup, Thorshavn, til Justitsministeriet om for Statens Regning at søge oprettet et Sindssygehospital paa Færøerne. Regeringen har ogsaa vist sig at være velvillig stemt overfor dette Spørgsmaal, og i den saakaldte „Finansplan" forelaa der saaledes et Tilbud om, at Staten vilde oprette og drive et Sindssygehospital paa Færøerne. Ved de i 1934 mellem Embedsmænd fra Ministerierne og Repræsentanter for Lagtinget førte Forhandlinger om „Finansplanen" er der fra færøsk Side udtalt, at man maa anse det for vigtigt, at der opføres et Sindssygehospital paa Færøerne, men da man anser det for meget betydningsfuldt, at der paa Færøerne sættes Vejarbejder i Gang, og da de fornødne Tilskud hertil ikke kan opnaas i Forbindelse med de øvrige i Planen omhandlede Ydelser fra Statens Side, foreslaar man, at Spørgsmaalet om Opførelsen af et Sindssygehospital paa Færøerne udgaar af Planen for 5-Aars Perioden. — At man af Hensyn til den her paa Øerne herskende altoverveiende Interesse for Bygning af Veje (som der hersker stor Mangel af) er gaaet med til at udskyde Spørgsmaalet om Opførelsen af et Sindssygehospital af den Overenskomst, som kom til at gælde for Femaarsperioden fra 1. April 1935, betyder ikke, at man anser Opførelsen af Sindssygehospitalet for unødvendigt, nej tværtimod. Man stod imidlertid overfor en Tvangssituation, hvor man maatte vælge: enten Tilskud til Vejbygning eller Opførelsen af et Sindssygehospital, og her saa Lagtingets Repræsentanter sig med stor Betænkelighed nødsaget til at vælge Tilskud til Vejbygning.

Udvalget maa fremhæve, at der som af Amtslægen anført i høj Grad trænges til et Sindssygehospital her paa Øerne, og maa udtale Forventningen om, at Regeringen stadig ser med Velvilje paa Løsningen af denne vigtige Sag. Saa vidt Udvalget har erfaret, er der til Stadighed Pladsmangel paa Sindssygehospitalerne i det øvrige Kongerige, saa det kan ikke siges at være udelukket, at Opførelsen af et Sindssygehospital paa Færøerne vil kunne aflaste en saadan Pladsmangel i det øvrige Kongerige, og det kan vel være Staten det samme, om Sindssygehospitalet opføres paa Færøerne eller i den øvrige Del af Kongeriget.

Forslag.

Det indstilles til Regeringen, at Spørgsmaalet om Opførelsen af et Sindssygehospital paa Færøerne løses snarest muligt.

Tann 16. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkv. — 0.

---

64. Sjúkrahús í Føroyingahavnini í Grønlandi. ($^{16}|_{V}$).[1]

Fiskivinnunevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 4. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Den 16. Oktober f. A. vedtog Lagtinget følgende Beslutning:

„Lagtinget indsender til Regeringen Andragende fra Færøernes Rederiforening med Bilag om, at Staten opfører og driver et Sygehus i Færingehavnen i Vestgrønland, eller sender et Hospitalsskib til Grønlands Vestkyst og stationærer det i Færingehavnen. — Lagtinget anbefaler Andragendet paa det varmeste under Hensyn til, at det er i høj Grad nødvendigt, at Besætningen paa de færøske Fiskerskibe har Adgang til et Sygehus eller et Hospitalsskib i Færingehavnen, eventuelt ogsaa ved Islands Sydkyst under Foraarsfiskeriet."

Angaaende denne Sag har Lagtinget ikke modtaget noget Svar fra Regeringen. Sygehuset er derfor heller ikke opført, og der har i Aar ikke været stationæret noget dansk Hospitalsskib ved Grønland. Dette er saa meget mere beklageligt, som der ingensinde har været flere Færinger paa Fiskeri ved Grønland end i Aar, og der har desværre været saa megen Sygelighed blandt Fiskerne som ingensinde før. Spansk Syge og en Mæslingeepidemi har hærget en stor Del af Kutterflaadens Besætning, og det har været nødvendigt at etablere et primitivt Lazaret i Færingehavnen, og de Fiskere, som ikke kunde faa Plads paa Lazarettet, maatte blive liggende ombord i Kutterne, og adskillige er komne dødssyge hjem og indlagte paa Hospitalet her. Det menes, at de daarlige Forhold, hvorunder de syge har maattet leve, har medført, at Sygdommen har udviklet sig saa alvorligt for de paagældende.

---

[1] Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 114.

Udvalget mener, at det er aldeles nødvendigt, at man næste Aar opfører et Sygehus i Færingehavnen, og forsaavidt Regeringen ikke maatte kunne støtte Opførelsen af Sygehuset, maa Lagtinget forsøge paa anden Maade at skaffe de fornødne Midler til Sygehuset. Det vil være gauske uforsvarligt at lade Kutterflaaden med ca. 3000 Mand sejle paa Fiskeri ved Grønland næste Aar, uden at der drages Omsorg for, at de syge blandt Fiskerne kan blive ordentlig behandlede, og det, som passerede i Aar, maa saa vidt gørligt ikke gentages. Udvalget tilraader, at Lagtinget retter en ny Henvendelse til Regeringen og med Henvisning til foranstaaende forespørger, om Staten vil støtte Opførelsen af Sygehuset, og med indtrængende Anmodning om Svar inden 1. Marts 1936. Det forudsættes, at Lagtinget samles i Begyndelsen af 1936 til en ekstraordinær Samling, og forsaavidt man ikke ved Regeringens Foranstaltning kan faa Midler til Opførelsen af Sygehuset, maa Lagtinget overveje, om man ikke paa anden Maade eller andet Steds kan faa de fornødne Midler til Sygehusets Opførelse og Drift.

Forslag.

1) Idet Lagtinget henviser til sammes Indstilling til Regeringen i Samlingen 1934 angaaende denne Sag, anmoder man Regeringen om inden 1. Marts 1936 at give Lagtinget Meddelelse om, hvorvidt man kan forvente, at der for Statens Regning vil blive opført og drevet et Sygehus i Færingehavnen i Grønland.

2) Sagen udsættes iøvrigt indtil den ekstraordinære Samling i Marts 1936.

3) Vinnunevndin anmodes om til den ekstraordinære Lagtingssamling 1936 at undersøge, hvormeget det af Lagtinget i Samlingen 1934 skitserede Sygehus koster at opføre, og hvormeget det koster at drive pr. Sæson.

Tann 4. oktober var málið til 2. og 3. vlðgerð.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 18 atkv. — 0.

VI. Fiskivinna, grind o. t.

65. Broytan av grindareglugerðini. ($^{1}|_{VI}$).[1]

Ymsamálanevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Lagtingssamlingen 1934 blev der nedsat et Udvalg i Sag Nr. 39—1934 (Jarðahvalurin) til at fremkomme med Udkast til Ændringer i Grindereglementet. —

Betænkning fra dette Udvalg er vedlagt Sagen. —

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen i Aar er henvist, skal udtale:

Grindefangsten har igennem Tiden — mest i ældre Tider — haft den allerstørste Betydning for Færøernes Befolkning saavel til Føde som til Belysning og som Handelsvare.

Fordelingen af Fangsten har nok i ældre Tider været efter Overenskomst mellem Bygderne. Ogsaa kan man af Optegnelser se, at Fordelingen har været ligelig mellem Jorddrøtterne (Jordejerne i den til Hvalvaagen hørende Jord) og den til Distriktet hørende Befolkning. I de senere Tider har Jorden faaet $^{1}/_{4}$ af Fangsten, og dette Forhold opretholdes endnu for saa vidt angaar Odelsjorden.

Ved Oprettelsen af Grindereglementet i 1832 har man kun delt Fangsten i fulde Parter og i mindre Distrikter. Senere er Distriktsomraadene betydelig udvidede med delvis Beregning af halve Parter. Man kan forstaa, hvilken stor Betydning en Grindefangst havde i gamle Dage med maaske $^{1}/_{6}$ af den nuværende Befolkning og mindre Distrikter. Dertil kommer, at de allerflesta Husstande bestod af større Kongsbønder og Odelsejere med mange Tjenestefolk. —

En almindelig stor Grindefangst i vore Dage har saaledes mindre Betydning, da den — bortset fra Distrikterne Sand og Suderø — skal fordeles blandt saa mange Mennesker. Tager vi f. Eks. en Grindefangst i de større Distrikter paa ca. 350 Hvaler — en almindelig stor Flok — giver den ved Skiftet kun ca. 4 Skind pr. Baad (25 Personer), ca. 10 kg. Grind og Spæk pro persona til fulde Parter og ca. 5 kg. pro persona til halve Parter.

Der er saaledes meget, som taler for, at man gør Distrikterne (Fordelingsomraadene) mindre, og atter vender tilbage til den gamle Distriktsinddeling med kun hele Parter.

Ved Afløsning af Jordehvalsrettighederne frigøres ca. 20% af Fangsten, og Spørgsmaalet er, hvortil denne Andel bør henlægges. Meget taler for, at denne frigjorte Hval delvis anvendes til Biholdelse af Grindebaade

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 75.

(Robaade-Ottemandsfarere) ved Tilskud til Bygning og Vedligeholdelse. Man kan næppe opretholde Paabudet om, at Grindebaadene til enhver Tid skal holdes i forsvarlig Stand med Redskaber — nu man ikke anvender disse Baade til Fiskeri — uden Godtgørelse.

Motorbaade med Dæk og indstallerede større og mindre aabne Baade er udmærkede Fartøjer til Drivning af Grinden, men disse Fartøjer egner sig ikke til Dræbning, hverken ved „landgongd" eller naar Grinden bliver „stungin niður"; dertil er disse Baade udsat for Skade paa Motoren, hvilken Skade ikke godtgøres af den i Almindelighed beregnede Grindeskade. Det vil ogsaa være vanskeligt at finde nogen Form for Godtgørelse af Skade paa Motorfartøjer, da det i adskillige Tilfælde kommer til at dreje sig om flere Tusinde Kroner. —

Udvalget kan ogsaa tænke sig, at Jordehvalen — i hvert Fald delvis — skal tilfalde Rakstramændene.

Det maa anses for naturligt, at Personer, hjemmehørende udenfor Distriktet, men som opholder sig i Hvalvaagen under Grindefangsten, ikke faar større Part end Distriktets Beboere, og kun, forsaavidt de deltager i Drabet. En Ændring af Reglementet i saa Henseende maa anses for paakrævet.

Udvalgets Flertal (Mitens og Iversen) ønsker ikke at stille Forslag om at sende Sagen til Sysselmændene og Forstanderskaberne til Erklæring, men at Sagen udsættes til næste Aar.

Mindretallet (O. F. Joensen) skal foreslaa Tinget, at Sagen udsættes til næste Aar, og at man anmoder Vinnunevndin om at indhente Erklæringer fra Sysselmændene og Forstanderskaberne.

Forslag.

Fra hele Udvalget:

1) Sagen udsættes til næste Aar.

Fra Mindretallet (O F. Joensen):

2) Vinnunevndin anmodes om til næste Aar at indhente Udtalelser i Sagen fra Sysselmændene og Forstanderskaberne, særlig med Hensyn til følgende paatænkte Ændringer:

a) Grindedistrikternes Inddeling,
b) Grindeparter til Personer, hjemmehørende udenfor Distriktet, men som opholder sig i Hvalvaagen under Fangsten,
c) Anvendelsen af den ifølge Loven bortfaldne Jordehval.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð og tann 3. oktober til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 11 atkv. — 0. Uppskot minnilutans fall, bert 8 atkv. — 0.

Fylgiskjal.

Beretning til Færøernes Lagting fra det i Lagtingssamlingen 1934 nedsatte Udvalg i Sag Nr. 39/1934: Jarðahvalurin.

Undertegnede Udvalg, der blev nedsat i Lagtingssamlingen 1934 til at fremsætte Forslag til en Ændring i Grindereglementet af 14. Juni 1909 under særlig Hensyntagen til en Forandring i Inddelingen af Grindedistrik-

terne og en mere tidssvarende Fordeling af Grindefangsterne i deres Helhed, skal udtale følgende:

Grindefangsten har i vore Forfædres Tid haft den allerstørste Betydning, ja — man kan sige har været en Betingelse for Livets Opretholdelse her paa Øerne.

Ved Fordelingen i gamle Dage har Jordejerne og -besidderne taget deres store Del — mindst Halvdelen — af Fangsten forlods. Det første Grindereglement er oprettet 1. November 1832 og deri tillægges Jorderettighederne — efter Forhandling med Jordejerne — forlods en Fjerdedel af Fangsten, efter at de forskellige Udgifter er trukket fra, og de forskellige Fonds har faaet deres Andel. Denne Jordehvalsrettighed er i samme Omfang stadig bibeholdt.

I Grindereglementet af 1. November 1832 har Indledningen følgende Ordlyd:

„Kongen har taget under Overveielse, hvorledes den for Beboerne paa Færøerne vigtige Grindefangst, angaaende hvilken Lovgivningen ingen bestemte Forskrifter indeholder, maatte kunne ordnes ved faste Regler saavel med Hensyn til, hvem Udbyttet af bemeldte Fangst skal tilfalde, ...“

I samme Reglements Paragr. 18 er Reglerne for Fordelingen fastsat. Disse er løvrigt de samme som de nugældende, dog at Jorderettigheden — Fjerdedelen — fragaar fuldtud. Senere er der foretaget en Ændring med Hensyn til Fjerdedelen, saaledes at Kongsgodsets Andel tillægges den almindelige Deling med Fradrag af $^1/_2$ Skd. pr. Mk., naar Fangsten er 50 Gl., og 1 Sk. pr. Mk., naar Fangsten er 100 Gl. og derover.

I Paragr. 23 anføres Hvalvaagene og Distriktsinddelingen. Man kan heraf se, at man dengang kun havde Distriktets Grindedeling i hele Parter med Undtagelse af Thorshavn, som har erholdt halve Parter ved Grindefangster i Vaag (Klaksvig), Gøte og Midvaag. Man skal her gengive Distrikterne:

„A. i Norderøe Syssel: a) til Qvannesund og Vedvig: hele Norderøe Syssel. b) til Vaay: hele Norderøe Syssel, Østsiden af Østerøe og Thorshavn, hvilket sidste District her dog kun tager halve Parter. B. i Østerøe Syssel: a) til Gøthe: hele Østerøe, Kalsøe, Kunøe, Vaay paa Bordøe og Thorshavn, som ligeledes her kun tager halve Parter. b) til Fugleflord og Funding: hele Østerøe, Kalsøe, Kunøe og Vaay paa Bordøe. c) til Sundet mellem Strømøe og Østerøe: hele Østerøe og Strømøe Syssel. d) til Skaalebotn: hele Østerøe, Østsiden af Strømøe og Nolsøe. C. i Strømøe Syssel: a) til Thorshavn og Kolleflord: hele Strømøe og Vestsiden af Østerøe. b) til Qvalvig og Sundet: hele Strømøe og Østerøe Sysseler. c) til Vestmanhavn og Saxen: Strømøe og Vaagøe Sysseler. D. i Vaagøe Syssel: til Midvaag: Vaagøe Syssel, Vestsiden af Strømøe, Hestøe, Kolter og Thorshavn, dog saaledes, at Thorshavn kun tager halve Parter. E. i Sandøe Syssel: til alle Hvalvaage: hele Sandøe Syssel. F. i Suderø Syssel: til alle Hvalvaage: hele Suderø Syssel.“

Ved Fordeling af Grindefangster har man i Henhold til Reglementet benyttet følgende Fremgangsmaade (her t. Eks. en Grindefangst i 1931 paa 354 Hvaler):

				Gylden	Skind
354 Hvaler vurderet til				188	16
1) 10 pCt. til Jordehvalens Afløsning	13	7	$^{80}/_{100}$		
2) Findingshval	1				
3) Madhval	10	18	$^{37}/_{100}$		
4) Fattigkassen 1 pCt.	1	6	$^{70}/_{100}$		
5) Skolevæsenet 1 pCt.	1	6	$^{76}/_{100}$		
6) Skadehval: a) Beskadigelse 4 Gl. 2 Sk. b) Synsmændene 2 —	4	4			
7) For Vagthold: 135 Mand og 18 Baade i 1 Dag og 1 Nat	5	17	$^{75}/_{100}$		
8) Til Vurderingsmændene		8			
9) Til Grindeformanden $^1/_2$ pCt.		13	$^{38}/_{100}$		
10) Til Sysselmanden $^1/_2$ pCt.		13	$^{38}/_{100}$	89	16
Rest				94	—

Heraf tilfaldt de vedkommende Jorder, der bestod af 48 Marker, en Fjerdedel med ..... 23 Gl. 10 Sk.
og Partehvalen tre Fjerdedele med ..... 70 — 10 —

94 Gl. 00 Sk.

Af Jordehvalen tilfaldt Kongsgodsets 8 Marker ..... 8 Gl. $18^1/_3$ Sk.
og Ejerne af de øvrige 40 Marker ..... 19 Gl. $11^2/_3$ Sk.

23 Gl. 10 Sk.

Af Kongsgodsets Jordehval ..... 3 Gl. $18^1/_3$ Sk.
fradrages til Kongsbønderne ..... 8 Sk.

Rest 3 Gl. $10^1/_3$ Sk.
tillægges Partehvalen, der udgør ..... 70 Gl. 10 Sk.

hvorefter Partehvalen bliver ..... 74 Gl. $^1/_3$ Sk.
som kommer til almindelig Deling mellem 343 $^3/_4$ Baad à 4 $^1/_4$ Skind pr. Baad. —

Man kan af foranstaaende se, at ca. 44 pCt. af hele Fangsten fratrækkes til forskellige Omkostninger og Jordehvalsrettigheden, hvoraf Jordehvalen udgør ca. 15 pCt. foruden Afløsningen 10 pCt. (En Grindefangst paa 354 Hvaler har til Jordehvalens Afløsning og Jordehvalsrettigheden afstaaet c.a. 88 Hvaler!).

Eksempel: Befolkningsantallet ved Grindefangst i Klaksvig i Aarene 1874—75:

	Antal Personer:	
Norderøerne	1299	
Østerø: Gjov til Lamhauge	1487	2786 fulde Parter

Strømø: Tjørnevig til Thorshavn	1627	
Østerø: Næs Sogn	379	
Sjov Sogn	458	
Ejde Sogn	479	2948 halve Parter
	Tilsammen	5729 Parter

imod en Grindefangst til Fordeling mellem ca. 13—14.000 Personer forholdsvis i hele og halve Parter.

Grindefangsten har saaledes ikke den store Betydning nu som før for Befolkningen paa Færøerne. Af en Grind paa ca. 130 Hvaler bliver Parterne ganske smaa, maaske 1 kg (Kød og Spæk) pro persona.

Udvalget skal foreslaa, at Tinget tager under Overvejelse at vende tilbage til Delingen med fulde Parter og mindre Distriktsinddeling som nedenfor foreslaaet:

Nuværende Fordeling:

1) Suderø Syssel:
Hele Suderøen hele Parter.

2) Sandø Syssel:
Hele Sandøen hele Parter.

3) Vaagø Syssel:
Fulde Parter: Vaagø Syssel, Vestsiden af Strømø, Hestø og Kolter.
Halve Parter: Nolsø: Østsiden af Strømø og Vestsiden af Østerø.

4) Strømø Syssel:
a) Thorshavn. Fulde Parter: Strømø Syssel og Vestsiden af Østerø.
Halve Parter: Østsiden af Østerø og Bygderne paa Norderøerne vest for Mule, Vaagø Syssel.
b) Sundet mellem Strømø og Østerø.
Fulde Parter: Strømø og Østerø Sysler.
Halve Parter: Vaagø Syssel samt Bygderne paa Norderøerne vest for Mule.
c) Kvalvig. Som Sundet.
d) Vestmanhavn og Saksen.
Fulde Parter: Strømø og Vaagø Sysler.
Halve Parter: Vestsiden af Østerø.

5) Østerø Syssel: Gøte, Fuglefjord og Fundingsbotn.
Fulde Parter: Østerø og Norderøernes Sysler.
Halve Parter: Østsiden af Strømø og Nolsø.

6) Norderøernes Syssel:
a) Kvannesund og Vedvig.
Fulde Parter: Norderøernes Syssel.
Halve Parter: Østsiden af Østerø, Gjov og Lamhauge.
b) Klaksvig. Fulde Parter: Norderøernes Syssel og Østsiden af Østerø.
Halve Parter: Vestsiden af Østerø (Næs til Ejde) samt Østsiden af Strømø (Arge til Tjørnevig) og Nolsø.

Foreslaaet ny Distriktsinddeling:

1) Suderø Syssel:
Hele Suderøen fulde Parter.

2) Sandø Syssel:
Hele Sandøen fulde Parter.

3) Vaagø Syssel samt Vestsiden af Strømø, Hestø og Kolter: Fulde Parter.
4) Strømø Syssel og Vestsiden af Østerø:
   a) Thorshavn, Strømø Syssel og Vestsiden af Østerø fulde Parter.
   b) Sundet mellem Strømø og Østerø, Strømø og Østerø Sysler fulde Parter.
   c) Kvalvig, Som Sundet.
   d) Vestmanhavn og Saksun, Strømø og Vaagø Sysler hele Parter.
5) Østerø Syssel:
   Gøte, Fuglefjord og Fundingsbotn, Østerø og Norderøernes Sysler hele Parter.
6) Norderøernes Syssel:
   a) Kvannesund og Vedvig, Norderøernes Syssel og Østsiden af Østerø (Avevig til Gjov) hele Parter.
   b) Klaksvig, Norderøernes Syssel og Østsiden af Østerø (Avevig til Gjov) hele Parter.

Den almindelig gældende Regel, som er anført i Grindereglementet af 14. Juni 1909 Paragr. 23, er den, at de udenfor det til fulde Parter berettigede Distrikt boende, der ankommer til Hvalvaagen, inden Vagtholdet er sat, erholder hele Parter, og de, der ankommer efter den Tid, men inden Vurderingen er endt, halve Parter, og at en Ottemandsfarer med fuld Besætning, der hører hjemme udenfor det til fulde Parter berettigede Distrikt, erholder lige Part med 25 Personer i dette Distrikt og de flere eller færre i Forhold hertil.

Denne Fordelingsmaade kan man ikke anse for tidssvarende. —

Som foran anført har man før i Tiden kun foretaget Fordelingen af Partehvalen til fulde Parter med Undtagelse af Thorshavn, der har erholdt halve Parter fra Klaksvig, Gøte og Midvaag.

Beregningen af halve Parter er først sket i den nyere Tid, og som Følge af Befolkningens Tilvækst er Distrikterne nu alt for store, ja — omkring $^2/_3$ af Færøernes Befolkning kommer med i Fordelingen for flere Hvalvaages Vedkommende.

Man foreslaar Reglementets Paragr. 23 ændret derhen, at Folk udenfor Distriktet kun erholder Part efter samme Beregning som for Distriktets Beboere og kun, saafremt vedkommende har deltaget i Grindens Drivning og Dræbning.

Reglementets Paragr. 7 paabyder:

„Enhver Baad, som, efter at have erfaret Grindebud, fra sit Hjem begiver sig til Grinden, skal være forsynet med følgende gode og brugbare Redskaber: en Tolv- eller Timandsfarer med 4 Hvalvaaben og 3 Søknakroge, en Ottemandsfarer med 3 Hvalvaaben og 2 Søknakroge og en Seks- eller Firemandsfarer med 2 Hvalvaaben og 1 Søknakrog. Desuden skal enhver Baad være forsynet med behørige Liner eller Reb samt en Snøre med faste Stene saavel som med en Del løse Stene, hvilke sidste de Baade, der kommer langvejs fra, dog ikke behøve at indtage, førend de ere komne i Nærheden af Grinden. Det paaligger Baadens Ejer at sørge for, at de nævnte Redskaber til enhver Tid haves paa rede Haand i brugbar Stand, hvorimod dens Formand er ansvarlig for, at de medtages i Grind. Forsømmelse heraf anses med Bøder fra 2 til 10 Kr., og har Ejeren derhos saavel i dette Tilfælde som, naar Sysselmanden ellers opdager, at noget af de befalede Redskaber mangler, eller at dette eller Baaden ikke er i forsvarlig Stand, inden en passende Frist, som Sysselmanden bestemmer, at afhjælpe de befundne Mangler,

eller for hver Dag, han sidder det ham givne Tilhold overhørig, at erlægge en Bøde af 33 til 65 Øre."

Disse Bestemmelser bliver neppe altid overholdt og kan neppe forlanges overholdt, saaledes som Forholdene nu ligger her paa Øerne. Brugen af aabne Robaade (Ottomandsfarere) og andre Baade er bortfalden og erstattet af Motorbaade, som nok maa drive Grinden, men ikke deltage i Drabet og heller ikke kan benyttes til Dræbning, idet man udsættes for Motorskade, som ikke godtgøres ved Beregning af Grindeskaben.

Denne Bestemmelse maa saaledes nu overgaa en stor Ændring. —

Ved Afløsning af Jordehvalsrettigheden (de hidtil beregnede 10% til Afløsning af Jordehvalen saavel som den hidtil beregnede Jordehval ca. 15%, tilsammen gennemgaaende ca. 20—25%), kunde der maaske findes Midler til at yde Tilskud til Bibeholdelse af 8-Mandsfarere (Robaade) og mindre Baade ved Grindefangster. I modsat Fald føler man sig forvisset om, at Robaade til Grindefangster fuldstændig forsvinder, da ingen kan forpligtes til at holde Baad med Redskaber uden nogen som helst Godtgørelse. —

For den Dels Vedkommende, som ikke anvendes som Tilskud til Anskaffelse og Vedligeholdelse af et passende Antal Grindebaade, er der meget, som taler for at anvende den paagældende Del som Tillæg til Rakstramændene. Vi ved, at som Forholdet er nu, faar den Grindemand, som ofte under farefulde Omstændigheder udfører Arbejdet med Fangsten, ikke mere Udbytte end de Personer, som ikke deltager hverken i Drivning eller Dræbning af Grinden.

Da Grindefangst fra gammel Tid har haft en saa gennemgribende Indvirkning og Betydning for Færinger med en mere social Fordelingsmaade (bortset fra Jordehvalsrettighederne), end kendes i de andre nordlige Lande, maa det nøgternt tages under Overvejelse, hvilken Ændring der maa foretages. Det er for Befolkningen et hævdvundet Gode, selv om det nu kun betyder en til to Middagsmaaltider for den enkelte Husstand ved mindre Grindefangster.

Udvalget skal i Henhold til det foran anførte henstille til Tinget at foretage forskellige hertil sigtende Ændringer i Grindereglementet.

Niclas Niclasen foreslaar, at Ændringerne foretages i indeværende Lagtingssamling. Endvidere ønsker Niclasen at udtale, at Spørgsmaalet om Afløsning af Jordehvalsrettighederne kun kan ske ved Dom i Sagen og — i Tilfælde af, at Rettighederne skulde bortfalde — da, at disse tillægges Rakstramændene, d. v. s. dem, der driver og dræber Grinden.

Thorshavn, den 15. September 1935.

O. F. Joensen. *Hans Iversen.* *N. Niclasen.*

66. Goymsluhús í Foroyingahavnini í Grønlandi. ($^{3}|_{VI}$).[1]

Vinnunevndin, ið eftir samtykt løglingsins í 1934 fekk málið upp í hendi, legði tað fram aftur fyri tingið við ávísan til soljóðandi bræv, dagsett 6. februar 1935, frá reiðarafelaginum:

„Som Svar paa Lagtingets Brev af $^{27}/_{10}$. f. A. angaaende Pakhus i Færingehavnen, vedtog Generalforsamlingen den 23. Nov. s. A. at svare:

„At man foreslog at se Tiden an, indtil Svar forelaa paa Rederiforeningens Ansøgning om Anlægskaj i samme Havn," hvilket man ikke undlader at meddele."

Tann 2. august varð málið beint í *fiskirinnunevndina*. Tað framgongur ikki av gerðabókini, hvat seinri er viðgjørt málinum viðvíkjandi.

67. Endurnýggjan av lóg um fiskivinnu við Grønland. ($^{4}|_{VI}$).[2]

Málið varð beint í *fiskivinnunevndina*. Tann 21. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Lagtinget har i en Aarrække behandlet Spørgsmaalet om paa gunstigst mulige Vilkaar at skaffe de færøske Fiskere Adgang til Fiskeri i de grønlandske Farvande med forudne Støttepunkter i Land.

Der er hvert Aar udstedt en midlertidig Lov, der bemyndiger Statsministeren til at indrømme danske Fiskerskibe Tilladelse til Fangst, Fiskeri og Jagt i grønlandske Farvande efter derom for hvert enkelt Tilfælde indgivet Andragende og paa nærmere af Ministeriet fastsatte Vilkaar.

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 79.
2) - — 1934, - 81.

I Samlingen 1933 vedtog Lagtinget at indgaa til Regeringen med Ansøgning om,

1) at der udstedes en Lov, hvorefter der gives danske Statsborgere Tilladelse til at drive Haand- og Langlinefiskeri overalt paa det grønlandske Søterritorium,

2) at der foruden Færingehavnen gives færøske Fiskere fri Adgang til en Havn i Nærheden af Sukkertoppen eller Holstensborg med gunstige Besejlingsforhold og tilstrækkelig Oplagsplads for den for Fiskeriet nødvendige Udrustning og Materiel,

3) at der gives færøske Baadfiskere Tilladelse til at drive Fiskeri med Færingehavnen og den nye Havn samt Kokøerne eventuelt ogsaa Angmagssivik i Sukkertopdistriktet som Basis.

Denne Ansøgning blev atter fornyet af Lagtinget i Samlingen 1934 (se Lagtingstidende 1934, Side 81), hvorhos der subsidiært blev andraget om,

a) at der maa tillades danske Statsborgere at drive Fiskeri i de grønlandske Farvande i Lighed med, hvad der har været hjemlet ved Lov Nr. 142 af 2. Maj 1934, samt at der paa visse Strækninger, særlig i Farvandene ved Tovkussak og Fiskefjorden i Sukkertopdistriktet, tillades at drive Fiskeri med Haand- og Langline ind mod Hovedlandet,

b) at Farvandet, hvor de danske Fiskerskibe kan drive Fiskeri ind mod de yderste Øer, Holme, Skær og Rev, udvides mod Nord til Farvandet ved Havnen Nepisat, kort syd for Holstensborg,

c) at Nepisat-Havnen syd for Holstensborg kan benyttes som Basis for det færøske Skibsfiskeri i Lighed med Færingehavnen,

d) at Havnen ved Tovkussak i Sukkertopdistriktet kan benyttes som Basis for færøske Baadfiskere samt tillige som Nødhavn for Skibsfiskeriet.

Ved midlertidig Lov Nr. 155 af 11. Maj 1935 om Adgang for danske Fiskerskibe til Fiskeri i grønlandske Farvande er de færøske Ønsker kun i ringe Grad efterkommet, idet den anførte Lov kun hjemler Statsministeren Ret til at give Tilladelse for danske Fiskerskibe til at drive Fiskeri i de grønlandske Farvande langs Vestkysten mellem 62° 40′ og 65° 15′ nordlig Bredde udenfor den Linie, der forbinder de yderste Øer, Holme, Skær og Rev, hvorhos der kunde meddeles Tilladelse til at gaa ind paa Færingehavnen i Godthaab Distriktet samt endvidere Havnen Tovkussak i Sukkertoppens Distrikt.

Idet Udvalget henviser til sine i 1933 og 1934 fremsatte Betænkninger, skal man yderligere anføre, at det er et enstemmigt Ønske blandt alle Færinger, at der skabes de færøske Fiskere, der er nødt til at søge de grønlandske Fiskefelter, de bedst mulige Arbejdsmuligheder.

Saaledes som Forholdene efterhaanden har udviklet sig, maa Stillingen siges at blive ganske uholdbar for alle Parter, om der ikke snarest tages mere Hensyn til de berettigede Krav, der fremsættes fra færøsk Side.

Færinger er af Naturen lovlydige, men naar det gælder den haarde Kamp for det daglige Brød eller med andre Ord Livsinteresser i dybeste Forstand, maa det kunne forstaas, at Færinger i det lange Løb vil have meget vanskeligt ved at holde sig uden for den fastsatte Grænse, naar der er Fiskeøde eller saa godt som Fiskeøde uden for denne Grænse, medens det kan vrimle med Fisk indenfor. Som allerede gentagne Gange paapeget, vil det af Færinger benyttede Fangstredskab, Haandlinen, ikke i mindste Maade ødelægge noget for den grønlandske Befolkning. Den Torsk, som Færinger fanger med Haandline, vil alligevel ikke blive fanget af Grønlænderne, og skulde det derfor synes rimeligt, om det tillodes andre danske

Statsborgere at fange noget af den uhyre Rigdom af Torsk, der Aar ud og Aar ind søger ind mod den grønlandske Kyst.

Idet Udvalget henviser til det foran anførte, skal man tillade sig at fremsætte saalydende

Forslag.

Idet Lagtinget henholder sig til de i 1983 og 1984 fremsatte Ansøgninger, skal man paany paa det indstændigste anmode Regeringen om at udvirke, at de fra færøsk Side fremsatte Ønsker om Tilladelse til at drive Fiskeri i de grønlandske Farvande samt Tilladelse til at benytte fornødne Støttepunkter i Land bliver efterkommet.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð.

Tann 1. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Kontinuationsbetænkning:**

I Tilslutning til den af undertegnede Udvalg den 5. September d. A. afgivne Betænkning i Lagtingssag Nr. VI-4/1935, skal man yderligere anføre vedrørende det for os Færinger saa vigtige Grønlandsspørgsmaal:

Lagtinget har i adskillige tidligere afgivne Betænkninger fremhævet, hvor nødvendigt det er for vort Hovederhverv, Fiskeriet, at der i den grønlandske Lovgivning bliver gjort saadanne Lempelser, at vore Fiskere med nogenlunde Sikkerhed kan drive Fiskeri ved Grønland. Man har Gang paa Gang paavist, at Aarsagen til, at Færinger har sat saa meget ind paa Grønlandsfiskeriet, er den, at Hjemmefiskeriet fuldstændig har slaaet fejl i de sidste 16 Aar, og der er ingen Tvivl om, at disse Forhold er foranlaget af den intensive Rovdrift, som fremmede Skibe har drevet og stadig driver her ved Øerne.

Lagtinget gjorde i sin Tid Forsøg paa at faa disse uholdbare Tilstande forbedret, idet det rettede en Henvendelse til Regeringen om ved Forhandling med den engelske Regering at søge udvirket, at nogle af de vigtigste Ynglepladser her ved Øerne blev fredet for Trawlerdrift. Desværre kunde Regeringen ikke opnaa noget Resultat, og vi forstaar, at det ikke stod i dens Magt at fremtvinge noget Resultat ad den Vej.

Lagtinget har gentagne Gange rettet indtrængende Henvendelser til Regeringen om at skærpe Inspektionen her ved Øerne, for paa den Maade at hæmme den for vort Hjemmefiskeri saa ødelæggende Trawlerdrift, men til Trods herfor har Fiskeriinspektionen ladet meget tilbage at ønske, og i den sidste Tid har der praktisk talt ingen Fiskeriinspektion været her ved Øerne, og de udenlandske Trawlere fortsætter uhindret deres Ødelæggelsesværk ved vore Kyster.

Da som bekendt Fiskeriet praktisk talt er vort eneste Erhverv af Betydning, ja, man kan sige er vort eneste Eksistensmiddel, har Færinger, efter at vore Fiskegrunde er fuldstændig ødelagt, været nødt til at søge andre Steder hen, først til Island, hvor Fiskeriet nu er stærkt paa Retur, og siden hen til Grønland.

Man vil forstaa, at blot det, at vore Fiskere sejler med de smaa Fiskekuttere den lange og farefulde Vej op til Grønland, er et Vovestykke, hvortil der kræves baade Mod og dygtigt Sømandsskab, men det er den haarde Nødvendighed — Livets Eksistens — der tvinger os til at sende 3—4000 af Eliten af vort Mandskab op til Grønlands nøgne Klippekyster, hvor de ofte maa friste en kummerlig Tilværelse for største Delen grundet paa de unødvendig strenge Lovbestemmelser, der er gældende for Grønland.

Vi kan forstaa, at det ikke har lykkedes Regeringen at formaa den engelske Regering til at gaa ind paa de føromtalte Fredningsbestemmelser angaaende vore Fiskegrunde her ved Færøerne, og vi kan indrømme, at det er en vanskelig Sag at øve en fuldstændig og effektiv Inspektion her ved Øerne, men der findes ikke en eneste Færing, der med sin bedste Vilje overhovedet kan indse Nødvendigheden af, at Regeringen sender Inspektionsskibe op til Grønland til at forhindre færøske Fiskere i at udøve deres Dont, saa meget mere som deres Fiskemetoder — Haandlinefiskeri — er af saa primitiv Karakter, at den er fuldstændig ufarlig for Fiskebestanden, og ikke i nogen Henseende virker ødelæggende for Grønlændernes Fiskeri.

Saaledes som Forholdene stiller sig, er Stillingen for os Færinger fuldstændig uholdbar:

Hjemmefiskeriet er for Tiden uden Betydning, Islandsfiskeriet er stærkt paa Retur, vore søgaaende Skibes Antal bliver færre Aar for Aar, medens det under den bestaaende Ordning med Hensyn til Opnaaelse af Laan til Nybygninger er vanskeligt at bygge ny Fartøjer; Folketallet er i stadig Tilvækst. Lagtinget er ikke i Stand til at gennemføre sociale Foranstaltninger, der tager Sigte paa at afhjælpe den allerede tilstedeværende Arbejdsløshed, endmindre har Lagtinget Pengemidler til at afhjælpe Nøden, der opstaar ved en kommende konstant Arbejdsløshed blandt Fiskerne.

Lagtinget skal allerede nu gøre Regeringen opmærksom paa, at man har i Sinde at anlægge en Økonomipolitik, der tager Sigte paa at gøre vort Fiskerierhverv mere indbringende end hidtil, da det er den eneste Maade, hvorpaa man kan undgaa et økonomisk Sammenbrud, og vi vil ikke lægge Skjul paa, at man særlig har Opmærksomheden henvendt paa Grønland.

Man skal ikke i nærværende Betænkning komme ind paa de nærmere Enkeltheder med Hensyn til, hvorledes et økonomisk Fremstød kan arrangeres, da Udvalget vil foreslaa Lagtinget at vedtage, at Vinnunevndin faar til Opgave at indsamle de nødvendige Oplysninger og tilrettelægge Arbejdet saaledes, at Lagtinget allerede i Ekstrasamlingen i Marts Maaned 1936 kan tage Stilling til Sagen.

Vi kan ikke tilbageholde en Bemærkning om, at saaledes som vor Stilling er indenfor Riget, har Regeringen et vist Ansvar for Færøernes Velfærd, og vi tør formode, at Regeringen og den danske Rigsdag i den nærmeste Fremtid vil gøre os saadanne Indrømmelser i Grønlandsspørgsmaalet, at vore Fiskere kan komme til at arbejde ved Grønland under lige saa sikre Forhold, som enhver anden Regering og Rigsdag vilde unde sit Lands Borgere. Skulde imidlertid mod vor Forventning det modsatte blive Tilfældet, kan vi ikke garantere for, at den begyndende Panikstemning, der gør sig gældende her paa Øerne mod de for Grønland nugældende strenge Bestemmelser, ikke kommer til at udvikle sig derhen, at Tilstandene heroppe vil blive aldeles uholdbare. I saa Fald maa Lagtinget fralægge sig alt Ansvar, hvad der end maatte ske.

Forslag.

1) Vinnunevndin foranlediger, at der bliver indsamlet Oplysninger vedrørende Grønlandsspørgsmaalet og forelægger Resultatet for Ekstrasamlingen i Marts Maaned 1936.

2) Eksemplar af Betænkningen tilsendes Statsministeriet.

Tann 8. oktober var mállð til 3. vlðgerð.

Uppskot nevndarinnar í ti tann 21. september framlagda áliti vard sett undir atkvødisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvødd: J. O. Joensen, Winther, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen, Debess, Rallsoy og J. Poulsen. *Burtur:* Dam, Patursson og Mitens,

og vard uppskotið soleiðis samtykt við 18 atkv. — 0.

Framhaldsálitið við uppskoti vard eisini samtykt við 18 atkv. — 0.

---

68. Radiopejling til tey føroysku fiskiskipini í Grønlandi. (6/VI).[1]

Tann 2. august vard málið beint í *fiskivinnunevndina.*

Tað framgongur ikki av gerðabókini hvat í seinni er viðgjørt hesum málið viðvíkjandi.

Málið kemur fyri aftur í næstu tingsetu.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 101.

69. Ábyrgd fyri lán til p/f. Norðanfjarðar Hvalaveiðufelag. (7/VI).[1]

Málið varð beint í *fiskicinnunevndina*. Tann 10. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

D'hrr. Gudmund Danberg, Thorsvig, og Axel Jacobsen, Kvalvig, der er Stiftere af det ovennævnte Selskab, som har til Formaal at købe og drive Hvalstationen „við Áir" ved Thorsvig, har i Aar henvendt sig til Lagtinget med Andragende om, at Tinget vil garantere for et Laan til Selskabet fra Danmarks Fiskeribank paa 150.000 Kr. En Skrivelse fra Fiskeribanken af 4. Februar 1935 synes at tyde paa, at Banken vil yde Laanet, hvis Lagtinget helt eller delvis vil garantere for dette.

Nærværende Udvalg har i Fjor under visse Forudsætninger anbefalet Selskabet til Laan af Fiskeribanken. Sagen findes i Lagtingstidende for 1934, Side 105 og 106. —

En af Sagfører Simons bekræftet Kopi af en Aktietegneliste viser, at der har været tegnet en Aktiekapital paa 30.000 Kr. —

Hele Udvalget udtaler, at man fastholder den Anbefaling, man gav Sagen i Fjor og forundrer sig over, at Danmarks Fiskeribank ikke har ment at kunne yde Selskabet et passende Laan uden Garanti fra Lagtinget.

Udvalgets Flertal mener derimod ikke at kunne yde den begærede Kaution af principielle Grunde.

Et Mindretal, A. Samuelsen, ønsker under Hensyn til Sagens store Vigtighed at stille Forslag om, at Lagtinget garanterer for Laanet med et Beløb, der er ligesaa stort som den Aktiekapital, der tilvejebringes, indtil 50.000 Kr.

Forslag.

1) *Fra Flertallet:* Djurhuus, Joensen, Kallsoy og Niclasen:

Andragendet kan ikke bevilges.

2) *Fra A. Samuelsen:*

Saafremt A/S „Norðfjarðar Hvalaveiðufelag" køber Hvalstationen „við Áir" og 1 eller 2 Hvalbaade, garanterer Lagtinget for det Laan, som Selskabet til nævnte Formaal agter at optage i Kongeriget Danmarks Fiskeribank med et Beløb, der er ligesaa stort som den tilstedeværende Aktiekapital, indtil 50.000 Kr., mod Pant i Selskabets Ejendele oprykkende efter Fiskeribankens Laan.

3) *Fra hele Udvalget:*

En Afskrift af Betænkningen tilstilles Andragerne.

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls 105.

Tann 12. september var málið til 2. viðgerð og tann 4. oktober til 3. viðgerð.

Formaðurin framlegði soljóðandi **Tillægsforslag** frá Debess o. fl.

„Saafremt Mindretallets (A. Samuelsens) Forslag vedtages, vedtager Lagtinget at garantere for et Laan, som Indehaveren af Hvalstationen i Lopra maatte optage i Danmarks Fiskeribank, stort indtil 50.000 Kr. med Pant i Hvalstationen efter Fiskeribankens Laan."

og soljóðandi **Ændringsforslag** frá A. Samuelsen:

I Stedet for Mindretallets Forslag foreslaas:

„Saafremt A/S „Norðanfjarðar Hvalaveiðufelag" køber Hvalstationen „við Ár" og en eller to Hvalbaade, garanterer Lagtinget for det Laan, som Selskabet til nævnte Formaal agter at optage i Kongeriget Danmarks Fiskeribank med et Beløb indtil 50.000 Kr., saaledes at Lagtinget faar Pant for Beløbet oprykkende efter Fiskeribankens Laan."

Debess o. fl. tóku teirra uppskot aftur.

Broytingaruppskotið frá A. Samuelsen varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Dam, O. F. Joensen, Nolsoe, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Viðstein, Andreasen, Iversen, Kallsoy, J. Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Winther, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, J. H. Joensen, Djurhuus, Mitens, Debess. *Burtur:* Patursson,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 11 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar pkt. 3) varð samtykt við 15 atkv. — 0.

---

70. Kavari til Føroyingahavnina í Grønlandi. (8/VI).

Málið varð beint í *fiskivinnunevndina*. Tann 10. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Lagtingets Vinnunevnd har forelagt Tinget Spørgsmaalet om Ansættelse af en Dykker i Færingerhavnen i Grønland.

Spørgsmaalet er rejst af Fiskeriinspektionen ved Grønland i en Skrivelse til Marineministeriet. I denne Skrivelse udtales følgende:

„Der opholder sig hver Sommer i Færingerhavnen en Tømrer, halv Dansk og halv Færing. Det er en flink Haandværker og en rask Mand, der ikke er bange for at bestille noget selv. Det vilde være ønskeligt, om denne Mand kunde blive dykkeruddannet, da han derved vilde blive i Stand til at foretage en Mængde Arbejder, som han nu er afskaaret fra. Nogen særlig indgaaende Uddannelse behøvede han næppe, da de Dybder, hvortil han i Færingerhavnen skal dykke, kun er smaa. Han selv vil gerne uddannes som Dykker, og jeg kunde tænke mig, at De Forenede Assurandører, hos hvem de fleste Kuttere er reassurerede, vilde se deres Fordel i at bekoste hans Uddannelse."

Grønlands Styrelse, som i en Skrivelse til Amtmanden over Færøerne citerer Marineministeriets Skrivelse udtaler, at Marineministeriet har givet Tilsagn om, at den paagældende vil kunne gennemgaa et Kursus paa Marinens Dykkerskole i København, og Styrelsen anmoder Amtmanden om at indhente en Erklæring fra de paa Færøerne i dette Spørgsmaal interesserede, herunder en Udtalelse om, hvorvidt man maatte være villig til at udrede de med et saadant Kursus forbundne Udgifter, der formentlig ikke vil andrage over 250—300 Kr. foruden Rejsen og Opholdet i København.

Amtet har derefter indhentet Rederiforeningens Erklæring over Sagen. Denne har udtalt, at Rederiforeningen ikke vil deltage i Omkostningerne ved den i Sagen omhandlede Tømrers Uddannelse, idet man allerede har et Par Skibstømrere paa Færøerne, der ogsaa arbejder som Dykkere.

Herefter mener Udvalget, at der ikke kan være videre at foretage i Sagen, da man maa forstaa Rederiforeningens Standpunkt saaledes, at Foreningen baade kan og vil foretage det fornødne med Hensyn til Dykkerspørgsmaalet.

Udvalget mener, at der er Grund til at bringe Marineministeriet en Tak for Tilbudet om, at modtage en Færing til Dykkeruddannelse paa Marinens Dykkerskole og kan ikke tilbageholde en Bemærkning om, at det efter indvundne Erfaringer maa siges at være nødvendigt, at en Dykker er stationeret i Færingerhavnen i den Tid af Aaret, Færøernes Fiskerflaade befinder sig paa Fiskeri ved Grønland.

Forslag.

Sagen tilbagesendes Færø Amt under Henvisning til foranstaaende.

Lagtinget takker Marineministeriet for Tilsagnet om, at en Færing kan gennemgaa et Kursus paa Marinens Dykkerskole i København — et Tilsagn, som Rederiforeningen foreløbig ikke ønsker at benytte.

Tann 12. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

---

71. Sleipustøð og lendibrúgvar í Grønlandi. (9/VI).[1]

Málið varð beint í *fiskivinnunevndina*. Tann 4. oktober framlegði nevndin seljóðandi **Betænkning:**

Lagtinget vedtog i Samlingen 1934 og indsendte til Regeringen en Sag om Ophalingsbedding og Landingsbro i Færingerhavnen i Grønland.

Sagen blev ikke fremmet i Rigsdagssamlingen 1934/35, og man har ikke hørt noget fra Regeringen udover, at Lagtinget er bekendt med, at der skulde sendes en Ingeniør til Grønland for at undersøge Sagen nærmere. Lagtinget har paa Foranledning gennem Vinnunevndin forpligtet sig til at betale Omkostningerne ved Ingeniørens Rejse til Grønland.

Udvalget maa udtale, at man skønner, at de færøske Rederier og Fiskere med stigende Utaalmodighed venter paa Regeringens Svar i denne Sag. Det færøske Grønlandsfiskeri maa, efter at ogsaa Islandsfiskeriet bliver mindre og mindre lønnende, regnes for et uundværligt Led i færøsk Erhvervsvirksomhed. Derfor bliver det ganske nødvendigt for Færinger at indrette sig saaledes i Færingerhavnen i Grønland, at Fiskeriet sammesteds kan drives med størst mulig Sikkerhed. Man maa derfor tilraade Lagtinget at rette en ny og indtrængende Anmodning til Regeringen at fremme Lagtingets Sag fra 1934, saaledes at den attraaede Foranstaltning gennemføres i 1936. Man henviser iøvrigt til Lagtingets Henvendelse til Regeringen af 1934.

Forslag.

Lagtinget fornyer sit Andragende om, at Tingets Indstilling fra 1934 gennemføres ved Regeringens Foranstaltning.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 113.

Tann 4. oktober var málið til 2. og 3. viðgerð. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 18 atkv. — 0.

Tann 4. oktober framlegði *fíggjarnevndin* soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Af Færø Amts Repartitionsfond betales indtil 3500 Kr. for Foretagelse af Besigtigelse og Tilvejebringelse af Planer og Overslag vedrørende eventuelt Anlæg af en Ophalingsbedding i Færingehavnen i Grønland og Oprettelse at Anlægsbroer sammesteds (jfr. Udskrift af Vinnunevndins Forhandlingsprotokol for Mødet den 26. Juni d. A.).

Tann 4. oktober var málið til 2. og 3. viðgerð. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 19 atkv. — 0.

---

72. Innfluttning og útfluttning av fiski.

($^{10}|_{VI}$).

Fiskivinnunevndin, ið hevði málið til viðgerðar, framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Efter hvad der foreligger oplyst for Lagtinget vil det blive nødvendigt at tilvejebringe Bestemmelser, hvorefter Udførselen af Klipfisk til Spanien kan reguleres. Færøernes Rederiforening har i Andragende af 25. Juli d. A. henvendt sig til Lagtinget desangaaende, og for et Par Dage siden modtog Udvalget et paa Rederiforeningens Generalforsamling vedtaget Forslag til en Ordning for 1936. Rederiforeningen ønsker en saadan Ordning for 1936, fordi man befrygter, at Kontingenteringen i Spanien, saafremt denne strammes, vil medføre forskellige Ulemper herhjemme, hvis Eksporten ikke kan reguleres. Det viser sig imidlertid allerede nu, at Reguleringen burde have været indført for dette Aar, idet adskillige Fiskeeksportører endnu ligger med deres Fisk af Foraarets Fangst, medens andre har faaet afsat hele deres Produktion af Foraarets, og desuden en Del af Sommerens og Efteraarets Fangst. Det har imidlertid afgørende nationaløkonomisk Betydning for Færøerne, at Fangsten fra i Foraaret sælges og udføres, førend Efteraarsfangsten kommer paa Markedet, og Udvalget finder det derfor tvingende nødvendigt allerede nu at indføre Bestemmelser, hvorefter Fiskeudførselen kan reguleres. Man stiller derfor nedenstaaende Forslag, som bør gennemføres straks. Senere i Samlingen vil der fra nærværende Udvalg blive fremsat et Forslag om en Ordning for 1936.

1) *Forslag*

til

Bekendtgørelse angaaende Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Danmark til Spanien.

I Henhold til Lov af 22. December 1934 om Ind- og Udførsel af Fisk fastsættes herved som gældende indtil videre, dog ikke udover 31. December 1935, følgende Bestemmelser:

§ 1.

Om Udførsel fra det øvrige Kongerige til Spanien af Klipfisk og Saltfisk gælder Bekendtgørelse Nr. 251 af 7. September 1935.

§ 2.

Udførsel fra Færøerne til Spanien af Klipfisk og Saltfisk maa kun finde Sted efter skriftlig Tilladelse fra Færø Amt.

§ 3.

Den til Udførsel af Klipfisk og Saltfisk benyttede Emballage skal efter Indholdet mærkes tydeligt med Ordene „Klipfisk" eller „Saltfisk". Undladelse af den her paabudte Mærkning kan foruden Straffeansvar medføre, at Forsendelserne af vedkommende Toldmyndighed i Udførselshavnen bliver tilbageholdt for Afsenderens Regning og Risiko.

§ 4.

Al Handel med eller Overdragelse af de i §§ 1 og 2 ommeldte Udførsels- og Handbringelsestilladelser er forbudt.

§ 5.

Overtrædelse af Bestemmelserne i denne Bekendtgørelse medfører Strafansvar efter Lov af 22. December 1934 om Ind- og Udførsel af Fisk og kan tillige medføre Inddragelse af den den paagældende meddelte Tilladelse.

§ 6.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft den 1935.

---

2) Amtmanden anmodes om indtil videre, naar Andragende om Tilladelse til Udførsel af Fisk til Spanien foreligger, at give Lagtingets Vinnunevnd Lejlighed til at udtale sig om Sagen.

Við 2. viðgerð tann 30. september vórðu §§ 1—6 samtyktar við 17 atkv. — 0.

Yvirgongd til 3. viðgerð varð samtykt við 17 atkv. — 0.

Við 3. viðgerð sama dag vórðu §§ 1—6 settar undir umrøðu og samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu.

Uppskot nevndarinnar pkt. 1) varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Johs. O. Joensen, Winther, Dam, Patursson, Zacharlasen, S. Poulsen, Nielasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsoe, A. Samuelsen,

J. H. Joensen, M. Samuelsen, Andreasen, Iversen, Mitens, Kallsoy, Johan Poulsen. *Burtur:* Viðstein, Djurhuus, Debess,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 18 atkv. fyri 0 ímóti.

Uppskot nevndarinnar pkt. 2) varð samtykt við 17 atkv. — 0.

Síðani framlegði *fiskivinnunevndin* tann 3. oktober soljóðandi **Betænkning:**

Færøernes Rederiforening har ved Skrivelse af 25. Juli 1935 henvendt sig til Lagtinget med Anmodning om at foranledige iværksat:

1) Forbud mod Import af Saltfisk, fanget af andre Skibe end hjemmehørende her paa Øerne, dog saaledes at der kan dispenseres fra Bestemmelsen.

2) Regulerende Bestemmelser med Hensyn til Export af Fisk. — Med Hensyn til Pkt. 1 anfører Rederiforeningen:
„I Foraaret var der intet Forbud, og der blev indført ca. 4000 Tons, hvilket var for meget og bevirkede, at Priserne paa Klipfisk faldt, og at det overhovedet har været vanskeligt at afsætte den Fisk, som blev fanget af Færinger. Det kan formentlig være forsvarligt, at der indføres ca. 1500 Tons for at give Arbejde og Omsætning i Begyndelsen af Sæsonen; men der maa være Kontrol hermed",

samt med Hensyn til Pkt. 2 anføres:

„Efter at Kontingenteringen i Spanien er traadt i Kraft og haandhæves noget strengere, mener vi, at det bliver nødvendigt at indføre Bestemmelser vedrørende Exporten. Hvis saadanne ikke haves, risikerer man let Panikstemning mellem Sælgerne og dermed følgende Prisfald og en uretfærdig Fordeling, idet enkelte kan risikere at ligge inde med en hel Del af deres Produktion usolgt i kortere eller længere Tid, medens andre maaske har solgt hele deres Produktion."

Saaledes som Forholdene ligger i Øjeblikket med Hensyn til den i Spanien indførte Kontingentering af Klipfisk og den dermed skabte Vanskelighed med Afsætning af vort Hovedprodukt — Klipfisk — maa det siges at være paakrævede nødvedigt, at der fra det Offentliges Side iværksættes Foranstaltninger, der kan modvirke en samfundsskadelig Spekulation i de foreliggende vanskelige Forhold.

I en den 30. f. M. vedtagen Betænkning har Lagtinget andraget Regeringen om at iværksætte regulerende Bestemmelser for Resten af indeværende Aar, men da det maa skønnes nødvendigt for kommende Aar at have tilsvarende regulerende Bestemmelser, skal Udvalget foreslaa til Regeringen at indgaa med Andragende herom:

Forslag.

I. Forslag til Bekendtgørelse angaaende Indførsel til Færøerne af vaad saltet Fisk.

I Henhold til Lov Nr. . . . . 1935 om Ind- og Udførsel af Fisk fastsættes herved som gældende indtil videre, dog ikke udover 31. December 1936 følgende Bestemmelser:

§ 1.

Indførsel til Færøerne af vaad saltet Fisk tilvirket af Saltvandsfisk er kun tilladt, naar Fisken er fanget fra Skibe hjemmehørende paa Færøerne.

§ 2.

Færø Amt kan dog, hvor det skønnes paakrævet, tillade Indførsel af anden Saltfisk.

Tilladelsen skal foruden Handbringelsen forevises vedkommende Politimyndighed.

§ 3.

Al Handel med eller Overdragelse af den i § 2 omnevnte Indførselstilladelse er forbudt.

§ 4.

Overtrædelse af Bestemmelserne i denne Bekendtgørelse medfører Strafansvar efter Lov af.....1935 om Ind- og Udførsel af Fisk.

§ 5.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft den 1. Januar 1936.

Mindretallet (Niclasen og Kallsoy) ønsker principielt § 2 affattet saaledes, at „Færø Amt" ændres til „Vinnunevndin".

II. Forslag til Bekendtgørelse angaaende Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Danmark til Spanien.

I Henhold til Lov af 1935 om Ind- og Udførsel af Fisk fastsættes herved som gældende indtil videre, dog ikke udover 31. December 1936, følgende Bestemmelser:

§ 1.

Udførsel herfra Landet, undtagen Færøerne, til Spanien af Klipfisk og Saltfisk maa kun finde Sted over København og kun efter skriftlig Tilladelse fra Ministeriet for Søfart og Fiskeri. Udførselen maa derhos kun finde Sted under Ledsagelse af et af Ministeriet for Søfart og Fiskeri udstedt Oprindelsescertifikat.

Tilladelsen skal ved Udførselen afgives til vedkommende Toldmyndighed.

§ 2.

Udførsel fra Færøerne til Spanien af Klipfisk og Saltfisk maa kun finde Sted efter skriftlig Tilladelse fra Færø Amt.

§ 3.

Den til Udførsel af Klipfisk og Saltfisk benyttede Emballage skal efter Indholdet mærkes tydeligt med Ordene „Klipfisk" eller „Saltfisk". Undladelse af den her paabudte Mærkning kan foruden Strafansvar medføre, at Forsendelserne af vedkommende Toldmyndighed i Udførselshavnene bliver tilbageholdt for Afsenderens Regning og Risiko.

§ 4.

Al Handel med eller Overdragelse af de i §§ 1 og 2 omnevnte Udførsels- og Handbringelsestilladelser er forbudt.

§ 5.

Overtrædelse af Bestemmelserne i denne Bekendtgørelse medfører Strafansvar efter Lov af 1935 om Ind- og Udførsel af Fisk og kan tilligemedføre Inddragelse af den den paagældende meddelte Tilladelse.

§ 6.

Denne Bekedtgørelse træder i Kraft den 1. Januar 1936.

Mindretallet (Niclasen og Kallsoy) ønsker principielt § 2 affattet saaledes, at „Færø Amt" ændres til „Vinnunevndin".

III. a. Fra Flertallet (A. Samuelsen, J. H. Joensen og Djurhuus):

Som raadgivende for Amtmanden vælges et Udvalg paa 5 Medlemmer, saaledes at Færøernes Rederiforening vælger 2 Medlemmer, Føroya fiskimannafelag vælger 2 Medlemmer, medens Lagtinget vælger 1 Medlem.

b. Fra Mindretallet (Niclasen og Kallsoy):

Vinnunevndin skal, forinden denne i Henhold til de anførte Bekendtgørelsers § 2 giver Ind- eller Udførselstilladelse, raadføre sig med de respektive Fiskeriorganisationer.

Tann 4. oktober var málið til 2. og 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar pkt. I: §§ 1—5 vórðu samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu.

Lóguppskotið sum heild varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Johs. O. Joensen, Winther, Dam, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Andreasen, Iversen, Mitens, Kallsoy, J. Poulsen. *Burtur:* Patursson, Viðstein, Djurhuus, Debess,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 17 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar pkt. II: §§ 1—6 vórðu samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu.

Lóguppskotið sum heild varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Johs. O. Joensen, Winther, Dam, Patursson, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Andreasen, Iversen, Mitens, Kallsoy, J. Poulsen. *Burtur:* Viðstein, Djurhuus, Debess,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 18 atkv. — 0.

Soljóðandi **Endringsforslag**, sett fram av Mitens o. fl.:

I Stedet for Pkt. III sættes:

Vinnunevndin skal efter Forhandling med 3 dertil af Rederiforeningen valgte Repræsentanter og/eller 3 dertil af Føroya fiskimannafelag valgte Repræsentanter være raadgivende for Amtmanden.

varð samtykt við 18 atkv. — 0.

Nevndarinnar uppskot pkt. III varð soleiðis burturfallið.

73. Reglugerð um øðuveiðu í Hvannasundi. (11|VI).[1]

Málið varð heint í *kommunala nevndina*. Tann 9. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ved Skrivelse af 17. Juli 1935 har Forstanderskabet for Viderø Sogns Kommune ansøgt om, at der i Henhold til Lov Nr. 107 for Færøerne af 14. April 1893 om Beskyttelse af Muslinger, maa forbydes at Fangst af „Øður" i en Strækning af Kvannesund, der mod Syd begrænses af Telefonkablet og mod Nord af en Linie mellem „Sandoyra" paa Viderø og „Tjørnin" paa Bordø.

Ifølge § 2 i ovennævnte Lov kræves, at Forslag til Vedtægt om Fangst af Muslinger skal bekendtgøres paa lovformelig Maade i enhver Bygd, der helt eller delvis ligger indenfor en Afstand af 2 Mil fra det Sted, hvor Muslinger findes.

Da den lovbefalede Kundgørelse, efter hvad der foreligger oplyst, ikke har fundet Sted i alle Bygder indenfor den anførte Afstand, man undertegnede Udvalg gaa ud fra, at Lagtinget i indeværende Samling ikke kan fremme Sagen paa det foreliggende Grundlag, og skal man herefter fremsætte følgende

Forslag.

1) Lagtinget ser sig ikke i Stand til paa det foreliggende Grundlag at kunne fremme Sagen.
2) Der meddeles Forstanderskabet Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 11. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1928, bls. 102.

74. Grindagarnið í Vestmanna. ($^{12}|_{VI}$).[1]

Málið varð beint í *tiggjarnevndina*. Tann 16. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Til Budgetudvalget er henvist en Sag om Anskaffelse af forskelligt til Grindegarnet.

Der henvises i saa Henseende til en Skrivelse af 15. Juli 1935 fra Sysselmanden paa Strømø til Færø Amt med den i Skrivelsen ommeldte Beskrivelse af en Synsforretning.

Udvalget foreslaar, at Tinget bemyndiger Sysselmanden paa Strømø til at foranledige de ved Grindegarnet iflg. en foretagen Synsforretning af 15. Juli d. A. forefundne Mangler afhjulpne snarest muligt. Det godkendes, at Sysselmanden allerede har accepteret forskellige Tilbud om Levering af Genstande, som er nødvendige til Grindegarnets Udbedring, ligesom Sysselmanden bemyndiges til paa bedste Maade at købe de til „flot" fornødne Tønder og at lade Nótanøstets Træbeklædning tjære og Taget reparere i Overensstemmelse med Synsforretningen. De kasserede „Flottønder" bemyndiges Sysselmanden til at bortsælge til Fordel for Grindegarnet.

Forslag.

1) Sysselmanden paa Strømø bemyndiges til at lade Grindegarnet i Vestmanhavn og Taget paa Grindegarnets Nøst reparere i Overensstemmelse med den afholdte Synsforretning. Omkostningerne afholdes af Grindegarnets Midler.
2) Sysselmanden paa Strømø bemyndiges til at bortsælge de kasserede „Flottønder" til Fordel for Grindegarnet.

Tann 19. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 24. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1932, bls. 121.

75. Fiskavrakarar í Porkeri. ($^{13}|_{VI}$).

Til amtið var komin umsókn til tingið frá sóknarstýrinum fyri Porkeris sókn um at fáa eln ella tvoir fiskavrakarar í Porkeri. Amtið sendi umsókina til tingið við soljóðandi brævi:

„Fremsendes til **Færøernes Lagting** under Hensyn til, at Andragendet er stilet til Lagtinget og med Bemærkning, at Amtet ikke har fundet Grundlag for at imødekomme Andragendet."

Við 1. viðgerð av málinum tann 8. august varð sett fram soljóðandi uppskot til gerðabókina:

„Da Spørgsmaalet er afgjort af rette vedkommende, kan Tinget ikke paa det foreliggende Grundlag foretage videre i Sagen."

Uppskotið varð samtykt við 12 atkv. — 0.

76. Sjóverjan. ($^{14}|_{VI}$).[1]

Málið varð beint í *fiskirinnanevndina*. Tann 10. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning**:

Fisker Mikkel Pedersen af Hestø har ved Skrivelse af 26. Juli 1935 paa egne og Baadfællers Vegne henvendt sig til Lagtinget med Anmodning om at faa udvirket, at der fremtidig bliver etableret en mere effektiv Fiskeriinspektion ved Færøerne hele Aaret rundt.

I Andragendet oplyses, at der lides et stort Tab ved Hjemmefiskeriet fra Hestø som Følge af, at Trawlerne ødelægger Fiskernes Langliner saavel indenfor som udenfor Territorialgrænsen.

Spørgsmaalet om Fiskeriinspektionen ved Færøerne har tidligere været behandlet i Lagtinget, saaledes i Samlingerne 1925 og 1926, hvor Sagen blev gjort til Genstand for en indgaaende Drøftelse (cfr. Lagtingstidende 1925, Bilag 4 og Lagtingstidende 1926, Side 200), og fremgaar der heraf, at

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1930, bls. 73.

Lagtinget i dette Spørgsmaal praktisk talt har staaet enigt og krævet en Fiskeriinspektion, der var ved Færøerne paa alle Aarstider.

Det er ikke alene fra Beboerne paa Hestø, at der kan føres berettigede Klager om Fiskeriinspektionens Mangel paa Effektivitet, men er Forholdet faktisk saaledes, at der desværre til Stadighed er Grund til at klage over Fiskeriinspektionen, dels og navnlig fordi den for sjældent udøves ved Øerne og dels fordi Fiskeriinspektionsskibet under sit Ophold her ved Øerne er for lidt paa Inspektion, hvor Fiskeriet foregaar. Inspektionens Opgave maa ikke alene bestaa i at haandhæve Overhøjhedsretten paa Søterritoriet, men bør ogsaa kraftigt og virkningsfuldt understøtte og beskytte Fiskerne under deres Virksomhed med Haand- og Langline paa de Fiskegrunde, der ligger udenfor Territoriet. De færøske Fiskere har ofte Grund til at klage over, at de udenlandske Fiskere ikke alene med deres Trawldrift hærger og ødelægger de færøske Fiskegrunde, men ogsaa løber af med eller ødelægger de udsatte Langliner. De færøske Fiskere, der ikke i Lighed med deres udenlandske Kollegaer har en ubegrænset Kapital i Ryggen, maa med de beskedne Midler, der er stillet til deres Raadighed, som Regel føre en haabløs Kamp for at bjærge det nødvendige til Dagen og Vejen. Det kunde derfor synes rimeligt om Regeringen efterkom de berettigede Krav fra færøsk Side, og etablerede en mere effektiv Fiskeriinspektion ved vore Øer.

Det maa meget beklages, at Inspektionsskibet i den sidste Tid har opholdt sig meget lidt i vore Farvande. Sammenligner man Inspektionen i de islandske og grønlandske Farvande kan det ikke siges andet end, at vi ligger langt tilbage. Paa Island, hvor de idømte Bøder for Overtrædelse af Fiskerilovbestemmelserne gaar i den islandske Statskasse, bliver der udøvet en meget energisk Fiskeriinspektion, medens der paa Færøerne, hvor Bøderne for Overtrædelse af Fiskeriloven gaar i den danske Statskasse, maa siges at være en meget mangelfuld Inspektion.

Færingerne maa være berettigede til som danske Statsborgere at kræve, at vort Hjemmefiskeri beskyttes saa effektivt som muligt af den danske Stat.

At det er udenlandske Trawlere, der har medført, at det færøske Hjemmefiskeri nu kun er en Brøkdel af det, det var for 10—30 Aar siden, fremgaar tydeligt af den officielle Statistik. Naar man nu sammenligner denne Statistik med den engelske Statistik over, hvad der af de engelske Fiskere føres til England fra de færøske Fiskegrunde, vil man nemt kunne danne sig et paalideligt Billede af, hvem det er, der skovler Rigdommene ind fra vore Farvande.

Ved at henvise til foranstaaende samt til det af Lagtinget i 1925 og 1926 anførte, skal man foreslaa Lagtinget at indgaa til Regeringen med Andragende om at faa Fiskeriinspektionen gjort mere effektiv ved, at der til Stadighed er et Inspektionsskib i vore Farvande.

Forslag.

Idet Lagtinget henviser til sine Udtalelser i 1925 og 1926, se Lagtingstidende 1925, Bilag 4 og 1926, Side 200, samt det foranførte, skal Lagtinget paa det indstændigste henstille, at Regeringen foranlediger, at der her ved Øerne etableres en Fiskeriinspektion hele Aaret rundt, og at denne gennemføres saa effektivt som muligt, dels ved at paase, at fremmede Trawlere ikke driver Fiskeri paa Søterritoriet, og dels ved at understøtte de færøske Fiskere under deres Arbejde paa de Fiskegrunde, der ligger udenfor Territorialgrænsen.

Tann 12. september var málið til 2. viðgerð.

Tann 17. september framlegði formaðurin soljóðandi **Ændringsforslag** frá **K. Djurhuus, J. H. M. Joensen og A. Samuelsen:**

Til Udvalgets Forslag føjes som nyt Stykke:

Vinnunevndin anmodes om snarest gennem Fiskeriorganisationerne at skaffe Oplysning om i hvilke Tilfælde og under hvilke Omstændigheder udenlandske Fiskere har ødelagt de af Færinger udsatte Langliner, samt inden 1. Februar 1936 indsende det indkomne Materiale til Færø Amt med de Bemærkninger som Vinnunevndin maatte finde Anledning til at fremsætte.

Tann 24. september framlegði formaðurin soljóðandi **Ændringsforslag** frá allari nevndini:

Ifølge Konventionen med England kan Fiskeriinspektionen — saavel indenfor som udenfor Søterritoriet ved Færøerne, udføres af Staten tilhørende Skibe, ført af Kaptajner, forsynet med særlig Udnævnelse, jfr. Bekendtgørelse Nr. 23 af 20. Februar 1908, Artikel 26. Inspektionen kan derfor formentlig uden Ændringer i Traktater eller Love udføres af et Skib, tilhørende Staten, sorterende under f. Eks. Justitsministeriet.

Da der er Tale om rent politimæssige Opgaver, skal vi foreslaa, at en Del af Inspektionen udføres af et Søpolitiskib, sorterende under Justitsministeriet, med særlig udnævnt Kaptajn. Denne og Mandskabet bør være Færinger og lønnes med Hyre. Vi foreslaar, at Skibet bliver et hurtiggaaende Motorskib, lidt større end „Maagen", forsynet med en Kanon og i Stand til at gøre en Fart paa indtil 12—14 Knob. Driften bliver forholdsvis billig, idet der kun kræves en mindre Besætning af lignende Størrelse som f. Eks. „Maagen"s. Da Inspektionen skal beskytte Baadfiskeriet, er det i mange Tilfælde ikke nødvendigt at have Skibe større end angivet, idet Baadene kun kan tage paa Fiskeri i forholdsvis godt Vejr. Et saadant Fartøj vil ogsaa kunne fungere som Rednings- og Bjergningsskib.

Forslag.

Som nyt Punkt føjes til Udvalgets Forslag:

Lagtinget andrager Regeringen om, at der for Statens Regning bygges et Inspektionsskib til Brug ved Færøerne som angivet ovenfor, et hurtiggaaende Motorskib, lidt større end Inspektionsfartøjet „Maagen", med en lignende Besætning, bestaaende af Færinger, saaledes at Skibets Kaptajn forsynes med særlig Udnævnelse. Skibet, der drives for Statens Regning, skal supplere det egentlige Inspektionsskib.

Tann 28. september varð málið til 3. viðgerð.

Uppskot og broytingaruppskot nevndarinnar varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Johs. O. Joensen, Winther, Dam, Paturssen, Zacharlasen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsoe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen, Mitens, Kallsoy, J. Poulsen. *Burtur:* Debess,

og vórðu uppskotini soleiðis einmælt samtykt við 30 atkv. — 0.

Broytingaruppskotið frá K. Djurhuus, J. H. M. Joensen og A. Samuelsen varð samtykt við 18 atkv. — 0.

77. Útfluttningur av stórhvalatvøsti.

(15/VI).

Málið varð beint í *ftggjarnevndina*. Tann 5. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I et Møde den 27. Juni d. A. har Lagtingets Stórhvalanevnd i Anledning af derom foreliggende Andragende vedtaget at anbefale, at der gives Købmand Gudmund Mortensen Tilladelse til at udføre indtil 300 Tons Hvalkød til Rævefoder fra sin Hvalstation i Lobra, dog saaledes at det fastholdes, at denne Leverance ikke paa nogen Maade maa være til Hinder for Salg af Hvalkød til Befolkningen.

Under 31. Juli d. A. har Færø Amt meddelt Gudmund Mortensen Tilladelse til at udføre indtil 10% af det Hvalkød, der efter Skøn af Sognefogden i Vaag egner sig til Menneskeføde, men til enhver Tid ikke udover 1/5 af de Partier Hvalkød, som faktisk er solgt til Befolkningen paa Færøerne til Menneskeføde. Den samlede Eksport maa derhos ikke i 1935 overstige 50 Tons. Ifølge maanedlig Opgørelse fra Andrageren vil der derhos til Sysselmanden være at indbetale som Afgift til Færø Amts Repartitionsfond, en Eksportafgift af 5 Øre pr. kg. eksporteret Hvalkød.

Det er ved samme Skrivelse endvidere tilladt Andrageren i 1935 til Rævefoder at eksportere indtil 100 Tons Hvalkød, der efter Skøn af Sognefogden ikke egner sig til Menneskeføde. Disse 100 Tons kan eksporteres afgiftsfrit, men det er forbeholdt Lagtinget at kræve fastsat en passende Eksportafgift for Hvalkød til Kreaturfoder.

Det fremgaar endvidere af Amtets nævnte Skrivelse, at Andrageren uden Tilladelse allerede havde eksporteret 27.130 kg Hvalkød til Rævefoder, men Amtet har tiltraadt Politikredsen Indstilling om, at der for denne Gangs Skyld ikke rejses Tiltale for den foreliggende Overtrædelse af Loven om Hvalfangst.

Endelig har Landsretssagfører Mitens henvendt sig til Tinget med en nærmere Redegørelse for Hvalstationens Stilling siden den overtoges af Købmand Gudmund Mortensen. Af denne Redegørelse fremgaar bl. a., at Mortensen de forløbne 2 Aar har udbetalt aarlig 90.000 Kr. i Arbejdsløn og som Afgift til Lagtingets Kasser ca. 5000 Kr. aarlig. Der er solgt en hel Del Hvalkød til Befolkningen for 9 Øre pr. kg. I de samme Aar har Driften ikke givet sin Ejer noget Vederlag for betydeligt Arbejde, Ulejlighed og Risiko.

Fremdeles bemærker Landsretssagføreren angaaende Hvalkødet, at det som Befolkningen har Interesse i er, at de Personer, som indfinder sig paa Stationen, hver Gang der kommer en Hval, faar alt det Hvalkød, man ønsker til Menneskeføde, medens Færinger eller det Offentlige ikke kan have nogen Interesse i, hvorledes der fra Stationens Side disponeres over Resten, hvadenten denne Rest egner sig til Menneskeføde eller ikke. Hr. Mitens foreslaar derfor, at Lagtinget tager ganske praktisk paa Sagen og indstiller, at det tillades Stationen frit at eksportere det Kød, som maatte blive tilbage paa hver enkelt Hval naar Befolkningen har faaet, hvad den ønsker, samt at man giver Afkald paa Afgift af det Kød, som eksporteres under Hensyn til, at Driften tidligere har givet sin Ejer Underskud og i Aar har givet et endnu ringere Resultat end de to foregaaende Aar. Underskudets Størrelse i Aar kan ikke for nærværende Tid opgives.

Udvalget mener, at det I Aar maa bero ved den Afgørelse, som allerede er truffet af Amtet med Hensyn til Mængden af det Hvalkød, der kan udføres.

Under Hensyn til den stipulerede Afgift af de 50 Tons Hvalkød som kan udføres af det Parti, som er tjenligt til Menneskefødo bemærkes, at Udvalget finder, at saalænge Stationen giver Underskud, vil det meget vel kunne forsvares, at det Offentlige giver Afkald paa Eksportafgiften, og man tillader sig nedenfor at stille Forslag derom.

Forslag.

Lagtinget beslutter, at saalænge Hvalstationen i Lobra arbejder under Forhold, som medfører, at Driften giver Underskud, bør Opkrævning af Eksportafgift af det Hvalkød, som udføres, ikke opkræves.

Tann 7. september var málið til 2. viðgerð.

Tann 27. september framlegði formaðurin soljóðandi Ændringsforslag frá Edw. Mitens o. fl.:

Idet bemærkes, at Hvalstationen i Lopra er pligtig til at tilstræbe, at Hvalkødet bliver saa friskt som muligt, og idet Befolkningen har Ret til at købe til de fastsatte Priser, hvad man maatte ønske af hver Hval, der maatte indkomme, mener vi, at hvad der ikke købes af Befolkningen, maa Stationen faa Lov til at disponere over, ogsaa til Export, under Iagttagelse af ellers gældende Regler.

Vi fremsætter derfor i Stedet for Udvalgets Forslag følgende

Forslag.

1) For 1935 erlægges ikke Exportafgift for Udførsel af Hvalkød.
2) Lagtinget anbefaler, at der for 1935 tillades exporteret indtil 400 Tons, efter at Befolkningen efter hver Fangst af Hval har faaet, hvad den ønsker.

Tann 2. oktober var málið til 3. viðgerð.

Broytingaruppskotið frá Mitens o. fl. varð samtykt við 15 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar varð soleiðis burturdottið.

78. Studning til fiskaturkingarhús í Miðvági. ($^{16}|_{VI}$).

Málið varð beint í *fiskivinnunevndina*. Tann 10. september framlagði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

D'hrr. Sigmund Frederiksen, S. Ellefsen, J. K. Joensen og Heine Joensen, alle af Midvaag, andrager om et Tilskud paa 5000 Kr. fra Lagtinget til Opførelse af et moderne Fisketørreri i Midvaag.

Af Andragendet og de medfulgte Bilag fremgaar det, at der i Midvaag er dannet et Selskab med det Formaal at etablere et Klipfisketørreri, at der er tegnet en Aktiekapital paa 5000 Kr., at Personer i Midvaag vil udføre Arbejde paa Bygningen for et Beløb indtil 2500 Kr., hvilket Beløb vil komme til at indgaa i Anlægget som Aktiekapital udover de tegnede 5000 Kr., samt at samtlige de Personer i Midvaag, som har med Klipfisketilvirkning at gøre, har tegnet sig for Aktiebeløb, og derfor er interesserede i, at Anlægget bliver opført.

Fiskeribanken har tilsagt Selskabet et Laan paa højst 15000 Kr. med 1. Prioritets Panteret i Anlægget paa Betingelse af, at Midvaag Sogn eller Færøernes Amtskommune udlaaner eller indskyder 5000 Kr. i det paatænkte Aktieselskab, naar den i Midvaag tegnede Kapital er indbetalt.

Det ses ikke, at Spørgsmaalet om et Laan eller Indskud fra Midvaag Kommune paa 5000 Kr. har været forelagt Kommunens Forstanderskab, eller hvad dette har svaret. Forstanderskabet ses derimod at have anbefalet Sagen. —

Der kan næppe være Tvivl om, at Klipfisketørreri i Midvaag — naar Sagen kommer i de rette Hænder — vil kunne give en Del Arbejde til Folk i Midvaag.

Det ses ikke, at de tegnede 5000 Kr. er indbetalt, saaledes som krævet af Fiskeribanken.

Udvalget kan ikke, af Hensyn til de deraf flydende Konsekvenser tilraade Lagtinget at imødekomme Andragendet. Sager af denne Beskaffenhed maa ordnes mellem den interesserede Kreds af Mænd og vedkommende Bank, eventuelt med vedkommende Kommuneforstanderskab som Støtte. Naar en Bank kræver Lagtingets Medvirkning og pengelig Støtte til Etablering af en Forretningsvirksomhed af denne Art, maa det antagelig være en Form for Sagens Afvisning, idet det maa være indlysende for enhver, at Amtskommunens Midler ikke kan forslaa ogsaa til Støtte for Forretningsvirksomheders Etablering.

Udvalget maa derfor med Beklagelse fraraade, at Andragendet om 5000 Kr. fra Lagtinget, bevilges.

Forslag.

1) Det af Sigmund Frederiksen m. fl. indgivne Andragende om 5000 Kr. fra Lagtinget som Tilskud eller Aktiekapital til Bedste for Opførelse af Klipfisketørreri i Midvaag, kan ikke bevilges.
2) 2 Skrivelser fra Fiskeribanken tilbagesendes Andragerne med Svaret.

Tann 12. september var málið til 2. viðgerð og tann 16. september til 3. viðgerð.

Formaðurin framlegði soljóðandi **Broytingaruppskot** frá P. M. Dam:

Í staðin fyri punkt 1 í nevndarinnar uppskoti verður sett:

„Løgtingið garanterar fyri einum láni uppá 5000,00, fimm túsund krónur, til bygging av einum turkihúsi, ið Sigmund Frederiksen og fleiri Miðvágskingar hava søkt tingið um studning til. Hesin garantiur er treytaður av, at tað felag, ið fær lánið, uppfyllir tær treytir og er bundið av teim lógreglum (reglingerðum), ið eru vanligar fyri annaðhvørt andeils- ella partafeløg.

Amtmaðurin verður heimilaður at undirskriva garantiin tingsins vegna."

Broytingaruppskotið fall, bert 2 atkv. fyri. Uppskot nevndarinnar vard samtykt við 13 atkv. — 0.

---

79. Jarðahvalsrætturin. ($^{18}|_{VI}$).[1]

Málið varð beint í *búnaðarnevndina*. Tann 16. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I Samlingen 1934 vedtog Lagtinget Forslag til Lov for Færøerne om Afløsning af Jordehvalsrettigheden (se Lagtingstidende 1934, Bilag 11). I Lovforslagets § 6 blev der bl. a. bestemt: „De Fæstegodset tilfaldende Beløb frugtbargøres efter Godsbestyrelsens nærmere Bestemmelse, saaledes at Fæsterne oppebærer Renterne. Naar der paa Fæstet udføres Foranstaltninger af almindelige landbrugsgavnlig Betydning eller varig Værdiforsøgelse, kan der udbetales Beløb, svarende til de afholdte Udgifter."

Ved Lov for Færøerne af 11. Maj 1935 er Lagtingets Forslag til Lov om Jordehvalsrettighedens Afløsning ophøjet til Lov, dog med visse Ændringer, saaledes er Bestemmelsen om Fæstegodset affattet saaledes:

„De Statens Fæstegods tilfaldende Beløb indbetales i Færøernes Jordebogskasse eller i den færøske Jordfond, for saa vidt en saadan eventuelt maatte blive oprettet ved Lov, medens Fæsterne paa Afløsningstiden og disses Enker nyder 4 pCt. Afkortning aarlig af det Fæstegodset tilfaldende Beløb i Fæsteafgiften for deres Besiddelsestid."

Til indeværende Lagtingssamling er der fra forskellige Fæstere af Statens Fæstegods paa Færøerne fremkommet Anmodning til Tinget om i indeværende Samling at faa ændret den anførte Lovbestemmelse om Fæste-

---

[1]) Sbr. Lógtingstíðindi 1934, bls. 73.

godsets Jordehval derhen, at den faar samme Ordlyd som i Lagtingets Forslag af 1934, dog at „Godsbestyrelsen" ændres til „Lagtinget."

Undertegnede Udvalg med Undtagelse af N. Niclasen, der er Modstander af Afløsning af Jordehvalen, maa fastholde Tingets Stilling fra 1934, men finder det paa nærværende Tidspunkt for mere hensigtsmæssigt at afvente Resultatet af den i fornævnte Lovs § 2 nævnte Afløsningskommissions Arbejde, forinden der tages endelig Stilling til eventuelt Forslag om en Ændring i den anførte Lovbestemmelse, idet det meget vel kan tænkes, at de Erstatningsbeløb, der kommer til Udbetaling til enkelte Kongsfæstere bliver saa ubetydelige, at det af praktiske Grunde straks kan udbetales vedkommende.

Forslag.

Sagen udsættes, indtil der foreligger Opgørelse fra den i Lovens § 2 nævnte Afløsningskommission over de Fæstegodset tilfaldende Erstatningsbeløb.

Frá minniluta nevndarinnar (Paturssen, Niclasen og Winther) varð framlagt soljóðandi **Betænkning:**

Til indeværende lagtingssamling er der fra 60 kongsfæstere i bygderne Hvalvík, Streymnes, Vestmanna, Húvavík, Sand, Skopun, Vági, Klakksvík, Hvalbæ, Famien, Kvannasund, Viðareiði, Miðvági, Elduvík, Norðagøtu fremkommet anmodning til tinget om i denne samling at faa loven af 11. maj 1935 om jordehvalens afløsning, hvad kongshvalafløsningen angaar ført tilbage i den af lagtinget i samlingen 1934 vedtagne form.

Lagtinget vedtog i samlingen 1934 i „Forslag til lov for Færøerne om afløsning af jordehvalsrettigheden" forslagets § 6 angaaende kongsfæsternes andel følgende (Lagtingstidende 1934, side 78, tingskjal 11):

„De fæstegodset tilfaldende beløb frugtbargøres efter lagtingets nærmere bestemmelse, saaledes at fæsterne oppebærer renterne. Naar der paa fæstet udføres foranstaltninger af almindelig landbrugsgavnlig betydning eller værdiforøgelse, kan der udbetales beløb svarende til de afholdte udgifter." Lagtinget motiverede denne bestemmelse med henvisning til princippet i lov af 10. april 1921 om afløsning af vintergræsningsretten for trøer af Husegaard, hvorefter erstatningen for afløsningen tilfalder vedkommende kongsfæste.

Bestemmelsen er imidlertid i den udkomne jordehvalsafløsningslov af 11. maj 1935 forandret til:

„De statens fæstegods tilfaldende beløb indbetales i den færøske jordebogskasse eller i den færøske jordfond, for saa vidt som en saadan maatte blive ophøjet ved lov, medens fæsterne paa afløsningstiden og disse enker nyder 4 pCt. afkortning aarlig af det fæstegodset tilfaldende beløb i fæsteafgiften for deres besiddelsestid".

I forslag til lov for Færøerne om afløsning af de til jordegodset knyttede rettigheder ved fangst af grindehval, anføres i bemærkningerne (Rigsdagstidende 1934—35, Tillæg A sp. 46/48):

„Da mange kongsfæster er smaa og beløbene ubetydelige, vil dette forslag medføre en besværlig administration, og man har derfor i § 5 indsat en bestemmelse om, at de statens fæstegods tilfaldende beløb indbetales i Færøernes jordebogskasse, medens fæsterne paa afløsningstiden og disses enker nyder 4 pCt. afkortning aarlig af det fæstegodset tilfaldende beløb i

fæsteafgiften for deres besiddelsestid ligesom fastsat i § 3 1 lov om afhændelse af trøer og grundstykker fra statens fæstegods paa Færøerne af 13. april 1894."

Udvalget — N. Niclasen dog med det forbehold, at han er modstander af afløsning af jordehvalen — maa fastholde tingets motivering af forslag fra 1934.

For imidlertid at komme bort fra det af ministeriet foran paaviste ankepunkt, at den af lagtinget foreslaaede ordning vil medføre en for godsbestyrelsen besværlig administration, vil udvalget tilraade at overdrage administrationen til lagtinget og vil herom fremsætte følgende

Forslag.

I lov for Færøerne om afløsning af de til jordegodset knyttede rettigheder ved fanget af grindehval § 5 udgaar efter 1ste punktum:

„De statens fæstegods tilfaldende beløb indbetales i Færøernes jordebogskasse eller i den færøske jordfond, for saa vidt en saadan eventuelt maatte blive oprettet ved lov, medens fæsterne for afløsningstiden og disses enker nyder 4 pct. afkortning aarlig af det fæstegodset tilfaldende beløb i fæsteafgiften for deres besiddelsestid" og der indsættes i stedet:

„De fæstegodset tilfaldende beløb frugtbargøres efter lagtingets nærmere bestemmelse, saaledes at fæsterne oppebærer renterne. Naar der paa fæstet udføres foranstaltninger af almindelig landbrugsgavnlig betydning eller varig værdiforøgelse, kan der udbetales beløb, svarende til de afholdte udgifter."

Tann 19. september var málið til 2. viðgerð og tann 28. september til 3. viðgerð.

Uppskot minnilutans varð sett undir atkvøðlsgreiðsin við *navnakall:*

Ja atkvoddi: Winther, Patursson, Zachariasen, S. Poulsen, Mitens og Kallsoy. *Atkvoddi ikki:* J. O. Joensen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen og J. Poulsen. *Burtur:* Dam, Niclasen og Debess,

og var uppskotið soleiðis burturdáttið, bert 6 atkv. fyri 0 ímóti.

Uppskot meirilutans varð samtykt við 15 atkv. — 0.

80. Umskipan av grindasøluni. ($^{19}|_{VI}$).

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist Skrivelse, dateret Juli 1935 fra Føroya Javnaðarflokkur angaaende Grindeauktioner mod kontant Betaling.

Det anføres i Skrivelsen, at Arbejdsmænd saavel som Fiskere ofte staar blottet for kontante Midler, naar Grindebud maatte indtræffe. Fiskeren kan ofte være paa Fiskeri og saaledes være afskaaren fra at komme hjem, forinden han gaar med i Grindon.

Det er Udvalget bekendt, at enkelte Sysler har krævet kontant Betaling ved Grindeauktioner, og er det en kendt Sag, at Auktionsholderen (Sysselmanden) i de allerfleste Grindeauktioner selv har været nødt til at lægge Penge ud for Restancer af Grindesalg. Dette er et uheldigt Forhold.

Sysselmændene er kede af anførte Betalingsforhold, men Udvalget har dog ikke ment at burde foreslaa Indførelse af Betaling ved Hammerslaget paa Grindeauktioner, men at Sysselmanden som tidligere giver en passende skønsmæssig Kredit, naar Køberen er ham bekendt som vederhæftig eller denne ved Brev eller Telefon-Telegram fra Kommunalforstanderskabet godtgør, at Kommunen garanterer for Auktionsbeløbet.

Forslag.

Der sendes Andrageren en Afskrift af Betænkningen.

Tann 31. august varð uppskot nevndarhnar samtykt við 11 atkv. — 0.

81. Friðan av fiskigrunnum. ($^{20}|_{VI}$).

Fiskirinnunevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Til Udvalget er henvist Andragende fra forskellige Fiskere paa Norderøerne om, at Lagtinget vil udvirke, at de nordenfor Øerne beliggende Fiskeynglepladser fredes for Trawl. Andragendet henviser til et Kort over de Pladser, man ønsker fredet, men dette Kort er ikke medfulgt Andragendet.

Andragerne tænker sig, at Sagen fremmes paa den Maade, at Danmarks Repræsentation i Folkenes Forbund frembærer Andragendet til Forbundets velvillige Behandling.

Udvalget er enigt med Andragerne om Sagens Vigtighed. Lagtinget har ogsaa tidligere behandlet en tilsvarende Sag og foranlediget, at der rettedes en Henvendelse til England gennem Regeringen, men Henvendelsen førte ikke til noget Resultat.

Udvalget foreslaar, at Vinnunevndin faar Sagen til Forberedelse til næste ordinære Lagtingssamling. Dels bør de Dokumenter, der omhandler tidligere Forhandlinger tilvejebringes, og dels bedes Vinnunevndin overvoje Sagen og holde sig underrettet om hvad der maatte passere i Sagen mellem Norge og England om Territorialforholdene.

Forslag.

Vinnunevndin anmodes om at overveje denne Sag og søge den oplyst bedst muligt med Hensyn til det i foranstaaende Betænkning anførte.

Tann 3. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkv. — 0.

82. Eftirgevan av grindapeningi. (21/VI).

Málið varð beint í *figgjarnevndina*, sum tann 29. august framlegði sotjóðandi **Betænkning:**

Sysselmanden paa Strømø indberetter, at der af Grindeindtægt i Sysselet maa anses for uerholdelige følgende Auktionsregninger ved Grindeauktionen:

Andr. Ziska, Thorshavn.....	241	Kr.	03	Øre
Hans Andreasen, Frælsl, sstds.....	32	-	87	-
Daniel Hansen, Skaalevig, Rest.....	44	-	50	-

De to førstnævnte Beløb har været til Incasso hos Sagfører, men uden Resultat, idet Sagføreren skønner, at Beløbene er tabte. For det sidstnævnte Beløb (Hans Andreasen) er der foretaget forgæves Udpantning. Sagføreren anser det for formaalsløst at fortsætte Incassationsarbejde hos de paagældende. Da Sysselmanden, efter alt hvad der foreligger, har gjort, hvad der er muligt for at faa Beløbene ind — hos A. Ziska er foretaget Udlæg i en Tarmrensemaskine, som har vist sig usælgelig — mener Udvalget, at Beløbene maa føres til Udgift for Økonomisk Fond som uerholdelige, dog saaledes, at hvis der senere skulde indkomme nogen Del af denne Gæld enten fra Ziska, Andreasen eller Hansen, skal de eventuelt indkommende Beløb føres til Indtægt for Fonden.

Forslag.

De i Sagen omhandlede Fordringer paa henholdsvis 241 Kr. 03 Øre, 32 Kr. 87 Øre og 44 Kr. 50 Øre, tilsammen 318 Kr. 40 Øre føres til Udgift i Økonomisk Fonds Regnskab som uerholdelige. Saafremt der senere maatte indkomme nogen Del af dette Beløb, vil det være at indbetale i samme Fond.

Tann 31. august var málið til 2. viðgerð og tann 8. september til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 14 atkv. -- 0.

83. Friðan av Svínoyarvík fyri snurruváð og trawl. (22/VI).

Fiskivinnunevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Svinø Sogns Kommune har indsendt Andragende til Lagtinget om, at det bliver foranlediget, at Svinøvig fredes for Snurrevaad og Trawl. Amtet har sendt Sagen til Norderøernes Syssels Erklæring, og Sysselmanden har udtalt, at der i den senere Tid er drevet Fiskeri efter Fladfisk paa Svinøvig, som øjensynlig har virket stærkt ødelæggende paa Bestanden. Det har — efter hvad der foreligger — ikke kunnet fastslaas, om de Fartøjer, der har drevet Fiskeriet, har benyttet Snurrevaad eller andre Redskaber, som er forbudt.

Fiskeri med Bundslæbevaad (Trawl og Skovlvaad) er forbudt. —

Udvalget formener, at der nok kan være Anledning til at træffe Fredningsforanstaltninger for Svinøvig, men dette maa kunne ske af vedkommende Forstanderskab ved Oprettelse af Vedtægter efter Reglerne i Fiskeriloven af 4. April 1893 §§ 11 og 12. Man foreslaar, at der svares Forstanderskabet i Overensstemmelse hermed.

Forslag.

1) Forstanderskabet for Svinø Sogn underrettes om, at den omhandlede Fredning af Svinøvig kan ske ved Oprettelse af Vedtægter efter Reglerne i §§ 11 og 12 i Fiskerilov for Færøerne af 4. April 1893.

2) Fiskeri med Trawl og Skovlvaad er allerede forbudt efter gældende Lov. —

Tann 30. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 11 atkv. — 0.

84. Studning til granskan av fiskamarknaðinum. ($^{23}|_{VI}$).

Figgjarnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Sekretær Jens Chr. Johannesen af København andrager om et Tilskud 1000 Kr. til Foretagelse af en Rejse til det sydeuropæiske Fiskemarked for der at foretage en indgaaende Markedsundersøgelse, som han mener vil faa virkelig Betydning for færøske Fiskeeksportører.

Samtidig har Andrageren indgivet et Andragende til Laurits Andersens Fond om Støtte til samme Rejse. Andrageren mener at vide, at han har Udsigt til Støtte fra bemeldte Fond, hvis han kan faa Lagtingets Anbefaling og det ansøgte Tilskud.

Da Andrageren dels ved Udarbejdelsen af det Lagtinget i 1933 forelagte Centraliseringsforslag, og paa anden Maade har dokumenteret sin Interesse for det færøske Fiskemarkedsproblem og endelig har udvist en betydelig Indsigt i Behandlingen af dette Spørgsmaal, formener Udvalget, at han bør støttes saavel ved den ansøgte Anbefaling som ved det ansøgte Tilskud.

Forslag.

1) Af Amtsrepartitionsfonden bevilges der Sekretær Jens Chr. Johannesen af København 1000 Kr. som Tilskud til Bestridelse af Udgifterne ved en Rejse til Spanien til det i Andragendet angivne Øjemed.

2) Sekretær Jens Chr. Johannesen anbefales til Støtte af Laurits Andersens Fond i samme Øjemed.

3) Lagtingets Vinnunevnd anmodes om at meddele Jens Chr. Johannesen de Direktiver, som man maatte finde ønskelige til Formaalets Fremme.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð og tann 4. oktober til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 18 atkv. — 0.

85. Grindaeftirstøður við Vága sýslu. ($^{25}|_{VI}$).

Viggjarnevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 4. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Den 3. August d. A. henstod der 872 Kr. 31 Øre som Restance af Grindeindtægter i Vaagø Syssel i 1931. Denne Restance vedrører:

Færø Amts Fattigkasse	223 Kr. 98 Øre,
Midvaag Hvalvaag (Jordehvalsafløsningsfonden)	648 — 33 —
Tilsammen	872 Kr. 31 Øre.

Den daværende Sysselmand Weihe er senere fratraadt som Sysselmand. Det viser sig, at forskellige Auktionsregninger for Grindefangster i Vaagø Syssel fra bemeldte Sysselmands Embedstid er uerholdelige af forskellige Grunde, og det vil falde fhv. Sysselmand Weihe tungt at erstatte hele det ovennævnte Beløb. Imidlertid anser Udvalget det for uomgængeligt nødvendigt, at det til Jordehvalsfonden skyldige Beløb betales. Under Forudsætning af at dette sker, foreslaar Udvalget, at Gælden til Færø Amts Fattigkasse føres til Afgang i Regnskabet som uerholdeligt.

Færø Amt meddeler Udvalget, at Gælden til Jordehvalsfonden vil kunne afholdes af et Beløb, som fhv. Sysselmand Weihe har deponeret. Herefter synes det Beløb, som ifølge Hr. Weihes Skrivelse af 11. August 1935 til nærværende Udvalg er indgaaet til cand. jur. Th. Petersen at kunne udbetales fhv. Sysselmand Weihe, ligesom de Beløb, som fremdeles maatte indkomme kan indbetales Weihe med Fradrag af Sagførerens Omkostninger — som Refusion paa de Beløb, Weihe allerede maatte have udlagt.

Forslag.

1) Vaagø Syssels Restance af Grindefangster for 1931 til Færø Amts Fattigkasse, stor 223 Kr. 98 Øre føres til endelig Udgift for Amtsfattigkassen.
2) Et Beløb af 648 Kr. 33 Øre, som Vaagø Syssel siden 1931 skylder til Fonden for Jordehvalens Afløsning, vil snarest være at berigtige i Overensstemmelse med foranstaaende Betænkning.
3) Restancerne fra de omhandlede Grindeauktioner vil herefter kunne betragtes som tilhørende fhv. Sysselmand Johs. Weihe.

Tann 6. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

86. Hjálp vegna miseydnað grønlandsfiskarí. (26/VI).

Figgjarnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Lagtingets Vinnunevnd bemyndiges til af Færø Amts økonomiske Fond at anvende indtil 400 Kr. til Afgørelse af hoslagte Andragende fra Fisker Daniel Olsen, Thorshavn, forsaavidt den paagældende maatte kunne støttes indenfor det angivne Beløb.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkv. — 0.

87. Ábyrgd fyri lán til keyp av línubáti. (27/VI).

Fiskivinnunevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ole Jacob Hansen af Thorsvig ansøger om Garanti fra Lagtinget for et Laan paa 15.000 Kr. til Køb af en Linebaad (ein línubát). — Andragendet er dateret 16. September. Det indeholder ikke Oplysning om, hvor Andrageren mener at kunne faa Baaden tilkøbs, og om et Laan paa 15.000 Kr. vil være tilstrækkeligt. Der foreligger ingen Oplysning om, hvorvidt Andrageren har ansøgt om Laan i Kongeriget Danmarks Fiskerlbank. —

Udvalget kan ikke foreslaa, at Lagtinget garanterer for det ommeldte Laan allerede af den Grund, at der mangler saa mange Oplysninger i Sagen. Forøvrigt har Tinget saavidt Udvalget bekendt aldrig afgivet Garanti for Laan til Anskaffelse af Fiskerskibe.

Forslag.

Lagtinget beklager ikke at kunne afgive den ansøgte Garanti.

Tann 3. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

88. Royndarsending av fiski til Brasilien. ($^{28}|_{VI}$).

Tann 1. oktober framlegði *fiskivinnunevndin* soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Lagtinget garanterer med indtil 6000 Kr. for Omkostningerne ved en Prøvesending af Klipfisk paa 150 Kasser til det brasilianske Marked mod Sikkerhed i det Beløb som Prøvesendingen ved Salget indbringer.

Den nærmere Ordning af denne Sag overdrages Lagtingets Vinnunevnd.

Prøvesendingen ordnes ved Kobmand Magnus Skæling i Overensstemmelse med Skrivelse af 20. ds. fra Kgl. Dansk Konsulat i Santos.

Skulde en mindre kontant Udbetaling være fornøden til Prøvesendingens Emballering m. m. bemyndiges Vinnunevndin til at hæve et saadant Beløb af Færø Amts Repartitionsfond.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 4. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 20 atkv. — 0.

---

89. Endurnýggjan av fiskiflotanum.

(30/VI).[1]

Fiskivinnunevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 4. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Lagtinget bemyndiger Vinnunevndin til at forhandle med Føroya Banki om Sagen: Fornyelse af den færøske Fiskerflaade med hoslagte Udkast til Fiskerflaadens delvise Fornyelse som Forhandlingsgrundlag. Saafremt et positivt Forslag af Forhandlingerne kan opnaas, bemyndiges Vinnunevndin til at indsende Andragende til Danmarks Fiskeribank med Anmodning til denne om at tiltræde Forslaget, som sammen med den nuværende Ordning, hvorefter der kan bygges 2 Fiskerskibe aarlig, vil betyde en væsentlig Indsats i Sagen om den færøske Fiskerflaades Fornyelse.

Fylgiskjal:

Forslag til delvis Fornyelse af den færøske Fiskerflaade.

1.

Danmarks Fiskeribank lader bygge 10 Fiskeskibe til Færøerne af en Type, som godkendes af Lagtingets Vinnunevnd efter Forhandling med Skibssynsmand Jacob Joensen, Thorshavn.

2.

Fartøjerne antages at ville koste indtil 1 Million Kroner.

3.

70 % af det Beløb, hvert enkelt Skib koster, forrentes og afdrages af den eller de Personer, som faar Fartøjet overdraget til Købs eller til Leje. Denne Gæld afvikles i 15 paa hinanden følgende Aar med 1/15 aarlig. Renten er 4½ %.

4.

De resterende 30 % forrentes af Færøernes Lagting og Føroya Banki i det Forhold, som man maatte blive enig om. Efter 15 Aars Forløb overføres denne Gæld med 30 % paa hvert af de omhandlede Fartøjer, som fra det Tidspunkt overtager denne Sums Forrentning og Amortisering.

5.

De ommeldte Fartøjer sælges eller udlejes til Personer eller Selskaber, som Lagtingets Vinnunevnd i Forbindelse med Føroya Banki maatte

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 93.

bestemme. Betingelserne for Salg eller Udleje fastsættes af Vinnunevndin og Føroya Banki.

Frá einum minniluta (Kallsoy og Niclasen) varð sama dag framlagt soljóðandi **Betænkning:**

I Tingsamlingen 1934 vedtog Lagtinget, at der for Færøernes Vedkommende oprettes et særligt Organ, en særlig Afdeling eller en Filial i Thorshavn af Kongeriget Danmarks Fiskeribank, medens et Forslag fra Mindretallet (Kallsoy) faldt. Sidstnævnte Forslag gik ud paa, at der af Fiskeribanken overlades Lagtinget et Laan paa indtil 2 Millioner Kroner til Fornyelse af den færøske Fiskerflaade. De nærmere Regler vedrørende Administrationen af Laanet skulde fastsættes af Lagtinget og Laanet administreres under Tingets Ansvar.

Regeringen har ikke fundet Anledning til at gaa ind paa det af Lagtinget vedtagne Forslag i Samlingen 1934, men har foreslaaet en Ordning med Hensyn til Fornyelsen af Fiskerflaaden, hvilken gaar ud paa,

at der til Bygning af 2 à 3 Fiskefartøjer ydes Statstilskud paa højst 20 % af Skibenes af Ministeriet for Søfart og Fiskeri godkendte Værdi under Forudsætning af,

at Bygning og Indretning af Fartøjerne sker paa danske Værfter under Tilsyn af Statens Skibstilsyn,

at Kontrakter vedrørende Bygning af Fartøjerne og Køb og Indsættelse af Motorer forelægges Ministeriet for Søfart og Fiskeri, der forbeholder sig, hvis Kontrakten ikke er tilfredsstillende, at nægte Tilskud,

at Tilskudet tilbagebetales ved Ejerskifte, medmindre Ejerskiftet godkendes af Ministeriet for Søfart og Fiskeri,

at vedkommende Laantager dokumenterer at have disponibel ca. 20 % af Fartøjernes Anskaffelsespris, og at Kongeriget Danmarks Fiskeribank giver Tilsagn om Laan paa ca. 60 % af Fartøjernes Værdi.

Mindretallet (Kallsoy og Niclasen) kan ikke se, at den foreslaaede Ordning af Ministeriet i Længden vil blive tilfredsstillende, og vi maa derfor tilraade, at Tinget vedtager det af Mindretallet foreslaaede Forslag i Samlingen 1934, idet vi iøvrigt henviser til de af Mindretallet fremsatte Motiver i nærværende Sag forrige Aar.

Forslag.

I) Lagtinget indgaar til Ministeriet med Andragende om, at der af Fiskeribanken overlades Lagtinget et Laan paa indtil to Millioner Kroner til Fornyelse af den færøske Fiskerflaade.

II) De nærmere Regler vedrørende Administrationen af Laanet fastsættes af Lagtinget. Skulde der foreligge Tilsagn om det ansøgte Laan inden næste Tingsamling, bemyndiges Vinnunevndin til at foretage det videre fornødne, indtil Lagtinget træder sammen.

III) Forslag til Lov for Færøerne om Ændring i Lov om forskellige Skatter og Afgifter:

I § 1 indsættes som nyt Punkt:

„Af Postpakker, der ankommer til Færøerne, svares 75 Øre pr. Pakke foruden den Told, som ifølge almindelige Bestemmelser skal svares."

IV) Naar ovennævnte Afgift er traadt i Kraft, indbetales der indtil videre fra Amtsrepartitionsfonden aarlig 50.000 Kr. til en Fond, der anvendes til Fremme for Fiskeriet efter Regler, der nærmere fastsættes af Tinget.

Tann 4. oktober var málið til 2. viðgerð og tann 5. oktober til 3. viðgerð.

Uppskot minnilutans varð sett undir atkvøðisgreiðslu og fall, hert 8 atkv. fyri 0 ímóti.

Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 17 atkv. — 0.

VII. Landbúnaðurin o. t.

90. Vetrafriðing. (1|VII).[1]

Búnaðarnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 27. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Lagtinget har hvert Aar siden 1931 behandlet Spørgsmaalet om Vinterfredning af Indmark, og er Sagen udsat fra Aar til Aar for at afvente Resultatet af Forslag til Lov om Jordbrugets Fremme.

I Samlingen 1934 afgav Lagtinget Betænkning med Forslag over den af det af Ministeriet under 15. Juli 1930 nedsatte Kommission afgivne Betænkning.

Da det paagældende Lovforslag sammen med andre Landbolove paany er forelagt Lagtinget til Behandling og de paagældende Lovforslag, der tidligst kan ventes gennemført i førstkommende Rigsdagssamling, tildels berører Vintergræsningsspørgsmaalet, moner Udvalget at burde foreslaa, at nærværende Sag bliver udsat, indtil man er klar over, hvorvidt de paagældende Lovforslag bliver ophøjet til Lov.

Forslag.

Sagen udsættes indtil videre.

Tann 30. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls 120.

91. Jarðareformurin. (2/VII).[1] Mótmæli móti jarðareforminum. (3/VII).

Búnaðarnevndin fekk málið til viðgerðar. Nevndin býtti sig sundur í eina meirilutu (Djurhuus, A. Samuelsen, M. Samuelsen og Iversen) og ein minnilutu (Paturssen, Niclasen og Winther).

Tann 14. september framlegði *meirilutin* **Betænkning** (sí skjal nr. 4), og tann 20. september framlegði *minnilutin* **Mindretalsbetænkning** (sí skjal nr. 5).

Tann 23. september var málið til 2. viðgerð.

I. *Forslag til Lov for Færøerne om Vands Beugttelse m. m.*

§§ 1—2 vóru samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. Broytingaruppskot til § 3 datt burt, bert 7 atkv. — 0. § 3 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 4—18 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. Broytingaruppskot til § 19 datt burt, bert 7 atkv. — 0. § 19 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 20—22 vóru hildnar samtyktar uttan atkv.gr.

Málið fór til 3. viðgerð.

II. *Forslag til Lov for Færøerne om Grandeslærne m. m.*

§§ 1—7 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. Broytingaruppskot til § 8 datt burt, bert 8 atkv. — 0. § 8 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 9—13 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. Broytingaruppskot til § 14 datt burt, bert 8 atkv. — 0. § 14 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 15—21 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Málið fór til 3. viðgerð.

III. *Forslag til Lov for Færøerne om Haugers Styrelse og Drift m. m.*

Broytingaruppskot til § 1 datt burt, bert 8 atkv. — 0. § 1 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 2 og 3 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. Broytingaruppskot til § 4 datt burt, bert 7 atkv. — 0. § 4 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 5—7 vóru samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. Broytingaruppskot til § 8 datt burt, bert 8 atkv. — 0. § 8 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 9—33 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. Broytingaruppskot til § 34 varð tiklið aftur av stillaranum. § 34 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 35—52 vóru samtyktar uttan atkvøðisgr.

Málið fór til 3. viðgerð.

IV. *Forslag til Lov for Færøerne om Hegn og Markfred.*

§§ 1—18 vóru samtyktar uttan atkvøðisgr. Broytingaruppskot til § 19 datt burt, bert 7 atkv. — 0. § 19 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 20—22 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. Broytingaruppskot til

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 117.

§ 23 datt burt, bert 7 atkv. — 0. § 23 óbroytt vurð samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 24—55 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Málið fór til 3. viðgerð.

Tann 24. september varð 2. viðgerð framhildin.

V. *Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme.*

Broytingaruppskot minnilutans:

Pkt. 1 datt burt, bert 8 atkv. — 0. Navnið á lógini óbroytt varð hildið samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 2 datt burt, bert 8 atkv. — 0. Yvirskriftin til kap. I óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 3 til lógparagraf 1 datt burt, bert 9 atkv. — 0. § 1 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 4 til lógparagraf 2 a) b) og c) datt burt, bert 8 atkv. — 0. § 2 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 5 til lógparagraf 3 datt burt uttan atkvøðisgr. § 3 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.

Lógparagraf 4 við broytingaruppskotum varð sett til umrøðu:

Pkt. 6 a) datt burt, bert 9 atkv. — 0, b) og c) duttu eisini burtur, bert 8 atkv. — 0.
„ 7 datt burt, bert 8 atkv. — 0. § 4 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.

Lógparagraffur 5—7 vóru til umrøðu við broytingaruppskotum:

Pkt. 8 datt burt uttan atkvøðisgr.
„ 9 datt burt, bert 9 atkv. — 0, og
„ 10 og 11 duttu eisini burt, tí bert 8 atkv. — 0. §§ 5—7 óbroyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.
„ 12 og 13 duttu burtur, bert 8 atkv. — 0. § 8 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 14 datt burt, bert 7 atkv. — 0.

Uppskot meirilutans til § 9 varð samtykt við 13 atkv. — 0.

Uppskot minnilutans:

Pkt. 15 datt burt, bert 7 atkv. — 0. Yvirskriftin til kap. III óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 16 og 17 duttu burtur, bert 7 atkv. — 0. §§ 10 og 11 óbroyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.
„ 18 datt burt uttan atkvøðisgr. og
„ 19 datt eisini burt, tí bert 6 atkv. — 0. § 12 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 20 datt burt, bert 7 atkv. — 0. § 13 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 21 datt burt, bert 7 atkv. — 0. § 14 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 22 datt burt, bert 6 atkv. — 0. § 15 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 23 datt burt, bert 6 atkv. — 0. §§ 16 og 17 óbroyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.
„ 24 datt burt, bert 6 atkv. — 0. § 18 óbroytt varð samtykt uttan atkvøðisgr.

Pkt. 25 datt burt, bert 6 atkv. — 0, og
„ 26—31 duttu eisini burt, bert 5 atkv. — 0. §§ 19—23 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.
„ 32 datt burt, bert 6 atkv. — 0. § 24 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 33 datt burt, bert 5 atkv. — 0. § 25 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 34 datt burt, bert 6 atkv. — 0. § 26 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 35 datt burt, bert 5 atkv. — 0. § 27 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 36 datt burt, bert 5 atkv. — 0. §§ 28 og 29 óbroyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.
„ 37 datt burt, bert 8 atkv. — 0. § 30 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 38 datt burt uttan atkvøðisgreiðslu. §§ 31 og 32 óbroyttar vóru hildar samtyktar uttan atkvøðisgr.
„ 39 datt burt, bert 7 atkv. — 0. § 33 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.
„ 40 datt burt, bert 6 atkv. — 0. §§ 34—37 óbroyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.
„ 41 datt burt, bert 6 atkv. — 0. §§ 38 og 39 óbroyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.
„ 42—44 duttu burtur, bert 6 atkv. — 0.
„ 45 datt burt, bert 5 atkv. — 0.
„ 46 varð burturdáttið uttan atkvøðisgr. §§ 40—61 óbroyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Málið fór til 3. viðgerð.

VI. Uppskot minnilutans (VI.) datt burt, bert 6 atkv. — 0.

Tann 1. oktober framlegðl formaðurin soljóðandi Ændringsforslag frá sjálvstýrisflokkinum:

Eftor at de af Mindretallet af Udvalget fremsatte Forslag, hvilket i Hovedtrækkene hele Lagtingets Selvstyreparti har sluttet sig til, er bortfaldne ved Sagens 2. Behandling, skal vi tillade os at fremsætte til 3. Behandling nedennævnte Forslag, der indeholder de vigtigste Hovedkrav, vi maa stille, for at Loven efter vor Mening kan anses egnet, nemlig at Landbrugsraadet bliver rent folkevalgt, at Lagtinget bliver den højeste Myndighed i disse Sager, at Jordfonden bliver en færøsk Fond, og at Præstegodset ikke sælges, uden at Menighedsraadene og Kirkefolket er adspurgt. Dernæst fraraader vi Expropriation af Odelsjord og fraraader at stemme for §§ 31—37.

Vi er Tilhængere af Princippet, at Jordbrugerne skal sidde tryggre paa den Jord, de besidder, og er derfor imod Lovforslagets Bestemmelser om Indskrænkninger i Kongsbøndernes og Trømændenes nuværende Ret, hvilke Indskrænkninger vi bestemt maa fraraade og modsætter os.

Forslag.

1) a. § 4, 1. Punktum, ændres til:
„Der nedsættes et Landbrugsraad paa 3 Medlemmer, der vælges af Lagtinget. Raadet vælger sin Formand."

b. 2. Stk. udgaar.

c. 4. Stk. udgaar.

2) I §§ 5—7, 9—10, 40—41 og 51—52 ændres „Landbrugsministeren" til „Lagtinget", og de som Følge heraf nødvendige Ændringer i Loven foretages.

3) § 9 affattes saaledes:

„Jordfonden administreres af Landbrugsraadet efter nærmere af Lagtinget fastsatte Regler. Lagtinget vælger 2 Revisorer, og Jordfondens Regnskab decideres af Tinget."

4) § 21 affattes saaledes:

„De til Præsteembederne paa Færøerne henlagte Ejendomme bestyres af Landbrugsraadet, der kan bortforpagte dem, efter Forhandling med Provsten paa Færøerne.

De er underkastet samme Regler som Kongsgodset med Hensyn til Afstaaelse af Arealer til Opdyrkning, Byggegrunde og lignende. Salgssummen af saadanne Afhændelser bestyres som hørende til vedkommende Præsteembede af Landbrugsraadet efter nærmere af Lagtinget fastsatte Regler."

Tann 3. oktober var málið til 3. viðgerð.

I. *Forslag til Lov for Færøerne om Vands Benyttelse m. m.*

§§ 1—22 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Lóguppskotið sum heild vard sett undir atkvøðisgr. við *navnakall:*

Ja atkroddi: Johs. O. Joensen, Winther, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen. *Atkroddi ikki:* Dam, Paturssen, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Mitens, Debess, Kallsoy,

og vard uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkv. — 0.

II. *Forslag til Lov for Færøerne om Grandesterne m. m.*

§§ 1—21 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Lóguppskotið sum heild vard sett undir atkvøðisgr. við *navnakall:*

Ja atkroddi: Johs. O. Joensen, Dam, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen, *Atkroddi ikki:* Winther, Paturssen, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Mitens, Debess, Kallsoy,

og vard uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkv. — 0.

III. *Forslag til Lov for Færøerne om Haugers Styrelse og Drift m. m.*

§§ 1—33 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Danielsen og Iversen settu fram soljóðandi Ændringsforslag til § 34:

I § 34, 3. Stykke

udgaar 2. Punktum: „Ligeledes skal det være Ejere og Brugere tilladt at indhegne Arealer med Planter, der ikke uden at lide Skade kan udsættes for Faarenes Adgang",

og nuværende 3. Punktum affattes saaledes:

Der kan dog kun indhegnes indtil $^1/_4$ af paagældende Ejers eller Brugers Indmark."

Broytingaruppskotið varð samtykt við 11 atkv. — 0. § 84 soleiðis broytt varð samtykt við 11 atkv. — 0. §§ 35—52 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu.

Lóguppskotið sum heild varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Johs. O. Joensen, Dam, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Winther, Patursson, S. Poulsen, Niclasen, Viðstein, Mitens, Debess, Kallsoy. *Burtur:* Zachariasen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 12 atkv. — 0.

IV. *Forslag til Lov for Færøerne om Hegn og Markfred:*

§§ 1—55 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Lóguppskotið sum heild varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Johs. O. Joensen, Dam, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Winther, Patursson, S. Poulsen, Niclasen, Mitens, Debess, Kallsoy. *Burtur:* Zachariasen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkv. — 0.

V. *Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme:*

§§ 1—33 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Pkt. 1), broytingaruppskotið frá sjálvstýrisflokkinum til § 4 a. datt burt, bert 9 atkv. — 0; b. og c. duttu eisini burt, bert 8 atkv. — 0.

§ 4 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.

Pkt. 2), broytingaruppskotið frá sjálvstýrisflokkinum til §§ 5—7, 9 og 10, 40 og 41, 51 og 52 datt burt, bert 10 atkv. — 0.

§§ 5—8 óbroyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Pkt 3), broytingaruppskot frá sjálvstýrisflokkinum til § 9 datt burt, bert 10 atkv. — 0.

§ 9 sum broytt við 2. viðgerð varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Dam, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Winther, Patursson, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Mitens, Debess, Kallsoy,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkv. — 0.

§§ 10—20 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Pkt. 4), broytingaruppskot frá sjálvstýrisflokkinum til § 21 datt burt, bert 8 atkv. — 0.

§ 21 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.

§§ 22—61 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Lóguppskotið sum heild varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Johs. O. Joensen, Dam, Danielsen, O. F. Joensen,

Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Vlóstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen. *Atkvødd ikki:* Winther, Patursson, Zacharlasen, S. Poulsen, Niclasen, Mitens, Debess, Kallsoy,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkv. — 0.

Fylgiskjal viðvikjandi minnilutaálitinum: sí skjal nr. 5a.

---

92. Matrikulskattur. ($^{4}|_{VII}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 24. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Sagen er behandlet i Lagtinget i Aarene 1932 (Lagtingstidende Side 143), 1933 (Side 128) og 1934 (Side 170). I 1934 vedtog Tinget et Forslag til Lov for Færøerne om Ophævelse af Matrikulskat m. m. Efter at Sagen derefter med Indstilling af Tinget den 18. Oktober 1934 er tilsendt Justitsministeriet, har dette Ministerium indhentet en Udtalelse i Sagen fra Finansministeriet. — I Skrivelse af 10. Januar d. A. udtales, „at Finansministeriet dels under Hensyn til den nu godkendte Finansplan og dels af principielle Grunde og af Hensyn til Konsekvenserne maa modsætte sig, at Staten paa det nuværende Tidspunkt giver Afkald paa Kongs- og Matrikulskatten." — Justitsministeriet har herefter i Skrivelse af 21. Januar d. A. gennem Færø Amt anmodet om en fornyet Behandling af Sagen.

Nærværende Udvalg skal udtale:

Den Staten aarlig tilfaldende Kongs- og Matrikulskat udgør ialt 3252 Kr. 97 Øre. Det er muligt, at Staten af principielle Grunde ikke kan frafalde denne Statsindtægt. Udvalget maa imidlertid fremholde, at det nu maa kræves, at den ved Forholdenes Natur skabte tildels uretfærdige Beskatning ophæves. Man skal i saa Henseende ogsaa henvise til Amtets Erklæring af 30. Oktober f. A. —

Udvalget stiller derfor nedenfor Forslag om, at Sagen fremmes som af Tinget i 1934 vedtaget, idet man samtidig stiller Forslag om, at Amtsfonden indtil videre betaler den Staten tilfaldende Andel af Matrikulskatten 3252 Kr. 97 Øre, hvis Sagen ikke ellers kan fremmes paa det i Fjor i Tinget skabte Grundlag.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 170.

Forslag.

1) Lagtinget indstiller til Regeringen, at det i 1934 af Tinget vedtagne Forslag til Lov for Færøerne om Ophævelse af Matrikulskat m. m. ophøjes til Lov.

2) Af Færø Amts Repartitionsfond betales indtil videre til Statskassen den Staten tilfaldende Del af Kongs- og Matrikulskatten med 3252 Kr. 97 Øre aarlig.

Tann 26. september var málið til 2. viðgerð.

Tann 3. oktober framlegði formaðurin soljóðandi **Ændringsforslag** frá A. Samuelsen og G. Winther:

Til Udvalgets Forslag 2) føjes:
„fra og med Olajaaret 1935/36."

Tann 4. oktober var málið til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar pkt. 1) varð samtykt við 14 atkv. — 0 og pkt. 2) við 15 atkv. — 0. Broytingaruppskotið varð samtykt við 15 atkv. — 0.

---

93. Broytan í leigusamtyktum viðv. traðir av húsagarðsfestinum. ($^{5}|_{VII}$).

Málið varð beint í *bónaðarnevndina*. Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Landbrugsministeriet har tilstillet Lagtinget til Behandling Sag fra „Havnar traðarmannafelag" om Ændrug i Lejekontrakterne med Thorshavn Byraad om Trøer af Husegaardsfæstet.

I den blandt Bilagene værende Skrivelse af 21. Februar 1934 fra Tórshavnar traðarmannafelag anføres følgende om Lejekontrakten med Byraadet:

„2) Lejekontrakten med Thorshavn Kommune, hvoraf et Eksemplar vedlægges, indeholder flere saa uklare, modstridende og ugunstige Bestemmelser for os Trømænd, at Opdyrkningsarbejdet derved hæmmes, hvorfor vi herved andrager hos det høje Ministerium om Ændringer i følgende Lejekontraktens Vilkaar saalydende:

Vilkaar 1.

Lejemaalet er indgaaet for Livstid, men hvis Køb ikke ordnes, kan

Lejetageren overdrage Lejemaalet til Hustru eller Arving, som, hvis Køb af ham heller ikke ordnes, igen kan overdrage Lejemaalet til Arving. Lejemaalet skal saaledes kunne fortsættes indenfor Slægten eller de Familier, som har opdyrket Arealet. Ved Lejetagers Bortflytning til anden Boplads skal Godsbestyrelsen eller et Landbrugsudvalg straks lade foretage Vurdering af Trøarealet, hvorefter den fratrædende Lejetager skal faa Erstatning, som Vurderingssummen, fra den, der overtager Trøen, — eventuelt forskudsvis fra Byraadet eller Jordebogskassen. Den aarlige Leje fastsættes til 4 — fire — Kroner, som erlægges forud inden hvert Aars 31. December paa Byraadskontoret, første Gang 31. December 19... Før Køb kan finde Sted maa mindst $^1/_4$ Del af Trøen være opdyrket. Købesummen er 100 Kr.

Vilkaar 2.

Lejetageren er forpligtet til, naar Fjerkræ eller Kvæg holdes, at indhegne Arealet med nødvendige stærke og høje Hegn eller Gærder. Der maa ikke hegnes med Pigtraad, undtagen denne sættes paa Indersiden af Hegnpælene eller Gærderne.

Vilkaar 3.

Lejetageren kan paa Trøen opføre nødvendige Bygninger, og paa de Steder som bedst maatte passe, dog skal der forinden hos Byraadet forespørges, om der er planlagt Vej eller Veje gennem Trøen, og er saadan Vej planlagt, maa der ikke opføres Bygning langs Vejanlægget, før Tilladelse fra Bygningskommissionen er indhentet.

Vilkaar 4.

Med Trøen følger ikke Ret til Udregster og Tørveskær uden Fæsterens eller Ejerens særlige Tilladelse.

Vilkaar 5.

Lejetageren skal finde sig i at afstaa vederlagsfrit uopdyrkede Arealer til Vej, der gennemskærer eller berører Trøstykket, og at der af Thorshavn Kommune uden Udgift for ham lægges Vej og Kloak over Stykket. Kommunen opsætter, men Lejetageren vedligeholder de herefter nødvendige Hegn og Laager. Vedligeholdelsespligten skal dog bortfalde for Lejetageren, naar Vejanlægget bliver saa meget benyttet, at man skønner den for værende en Alfarvej. Vedligeholdelsespligten paahviler da det Offentlige, Byraadet.

Vilkaar 6.

Forsaavidt Lejetageren ikke erlægger de ham paahvilende Ydelser eller paa anden Maade misligholder sine Forpligtelser, kan Lejemaalet opsiges, men skal da Syn og Vurderingsforretning for Opdyrkning og Grundforbedring samt eventuelle Bygninger foretages af dertil af Godsbestyrelsen valgte Mænd, hvorefter Lejetageren faar Erstatning, som betales ham af Kommunen, Byraadet.

Vilkaarene 6, 7 og 9 ønskes bibeholdt uforandret."

Thorshavn Byraad har i en den 18. September 1934 afgiven Erklæring udtalt:

„Man skal udtale, at Byraadet ikke kan anbefale de foreslaaede Ændringer, dog kan man gaa med til, at § 5 i Lejekontrakten faar følgende Ordlyd:

„Lejetageren skal finde sig i at afstaa vederlagsfrit uopdyrkede Are-

aler til Vej, der gennemskærer eller berører Trøstykket, og at der af Kommunen uden Udgift for ham lægges Vej og Kloak over Trøen.

Saafremt Vejen ikke har været projekteret, forinden Arealet er blevet udlagt til Trø, er Kommunen villig til at opsætte Hegn langs Vejen (saafremt Trøen iøvrigt har været indhegnet) og give Godtgørelse for Opdyrkning, derimod kan Kommunen ikke forpligte sig til at overtage Vedligeholdelsen af Hegnet.

Han skal være forpligtet til at anbringe og vedligeholde 2 Laager i Trøstykkets Gærder paa de Steder, som Thorshavn Byraad senere maatte bestemme. Lejeren har Hegnspligt mod samtlige Veje,"

og skal anbefale at § 7 faar følgende Ordlyd:

„Lejetageren skal aarlig opdyrke $^1/_3$ af det lejede Areal.""

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, er i Princippet enig med „Havnar Traðarmannafelag" om, at det maa være mere betryggende for Brugeren, om Lejemaalet ordnes f. Eks. som Livsfæste, men kan Udvalget henvise til de i „Jarðareformurin" afgivne Betænkninger, idet man vil finde det naturligt, om Forholdet mellem Thorshavn Byraad og Brugerne af de Byraadet tilhørende Jorder ordnes efter de i Landboreformen anførte Principper.

Udvalget skal herefter foreslaa, at Sagen tilbagesendes Ministeriet under Henvisning til det anførte.

Forslag.

Sagen tilbagesendes Ministeriet under Henvisning til det foran anførte.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð og tann 3. oktober til 3. viðgerð.

Formaðurin framlegði soljóðandi Motiveret Ændringsforslag frá J. Patursson:

Undertegnede Mindretal finder, at der bør gives Trømændene Adgang til Arvefæste, jfr. Vilkaar I, til sædvanlig Leje (4 Kr.), jfr. ligeledes Vilkaar I, og Adgang til at opføre paa Trøen de nødvendige Bygninger, jfr. Vilkaar 3.

Mindretallet skal iøvrigt henvise Ministeriet til den Stilling, der hvad Trømændenes Forhold i Almindelighed angaar, er foreslaaet i „Mindretalsbetænkning i Lagtingssag Nr. VII-2/1935: Jarðareformurin."

Forslag.

Sagen tilbagesendes Landbrugsministeriet med Henvisning til foranførte.

Broytingaruppskotið fall, bert 7 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 13 atkv. — 0.

94. Propaganda fyri foroyskan klipfisk. (29|VI).
Studning til vognhjól o. t. (6|VII).
Studning til tøðgoymslur. (7|VII).
Innfluttningur av kunsttøðum. (11|VII).
Studning til seyðahús. (14|VII).
Studning til urtagarðsbrúk. (17|VII).
Studning til keyp av skálharvu. (53|XIII).

Figgjarnevndin, ið hevði málini til viðgerðar, framlegði tann 2. oktober soljóðandi **Betænkning:**

Følgende Sager, nemlig:

Nr. VII-17/1935: Støtte til Havebrug (Karl Øster), Nr. VII-6/1935: Tilskud til Vognhjul m. m., Nr. VII-14/1935: Studning til seyðahús, Nr. XIII-53/1935: Studning til keyp av „Skálharvu", Nr. VII-11/1935: Innfluttningur av kunsttøðum, Nr. VII-7/1935: Studning til tøðgoymslur og Nr. VI-29/1935: Propaganda fyri føroyskan klippfisk

bør henvises til Vinnunevndin til Overvejelse og eventuelt til Afgørelse. — Udvalget foreslaar, at Vinnunevndin faar til Disposition til Støtte for Fiskeri og Landbrug i Olajaaret 1935/36 et Beløb af 7.000 Kroner, der udbetales af Amtsrepartitionsfonden.

Forslag.

1) De forannævnte Sager henvises til Vinnunevndin til Overvejelse og eventuel Afgørelse.
2) Af Amtsrepartitionsfonden stilles til Vinnunevndins Disposition til Støtte for Fiskeri og Landbrug et Beløb af 7.000 Kroner.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð og tann 4. oktober til 3. viðgerð.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 18 atkv. — 0.

---

95. Studning til hosnarhald. (8|VII).

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi Betænkning:

Morten Lutherus Hansen af Thorshavn for Sønnen Meinhardt Hansen andrager om Støtte til et moderne Hønseri i Thorshavn.

Andrageren oplyser, at Sønnen opholder sig nede i Kongeriget og har særligt gjort sig Umage for at sætte sig ind i Driftsforholdene af rentable Hønserier og ønsker nu at igangsætte en lignende Virksomhed herhjemme. Men da den unge Mand mangler Kapital, andrager han om et Tilskud paa 7—800 Kroner.

Hele Udvalget er enigt om at udtale, at det vilde være ønskeligt, om det kunde lykkes Andrageren at fremme sit Forehavende. Men et Flertal mener ikke, at man af Lagtingets Kasser kan give det omsøgte Tilskud.

Et Mindretal (Paturssøn) udtaler, at hvis Andrageren til næste Aar fremkommer med en Plan for Hønseriet, som Lagtinget kan tiltræde, bør han kunne forvente et passende Tilskud.

Forslag.

Fra Flertallet (Danielsen, Joensen, Nolsoe, Winther, Niclasen og A. Samuelsen):

Andragendet kan ikke bevilges.

Fra Mindretallet (Paturssøn):

Hvis Andrageren til næste ordinære Lagtingssamling fremkommer med en Plan for Hønseriet, som Lagtinget godkender, kan han forvente et passende Tilskud.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð og tann 2. oktober til 3. viðgerð.

Uppskot minnilutans fall, bert 8 atkv. — 0. Uppskot meirlutans fall eisini, bert 10 atkv. — 0.

96. Studning til silvurrevahald. (9/VII).[1]

Málið varð beint í *búnaðarnevndina*. Tann 5. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Thomas Hansen af Leynum har ved Skrivelse af 10. Juni 1935 ansøgt Lagtinget om et Tilskud paa 7100 Kr. til Etablering af en Pelsdyrfarm paa fö Sølvræve.

Under Sagens 1. Behandling blev der rettet Forespørgsel til Amtmanden om, hvorledes det forholdt sig med det af Lagtinget i Samlingen 1931 (Lagtingstidende 1931, Side 74) vedtagne Forslag til Lov om Forandring i Lov Nr. 36 af 28. Februar 1908 for Færøerne om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene, hvorved Indførsel af Karakul-Faar og Nerz skulde tillades.

Landbrugsministeriet har derefter under 19. August 1935 tilskrevet Lagtinget, at Ministeriet, efter at have brevvekslet med Veterinærdirektoratet, maa nære overvejende Betænkelighed ved at tillade Indførsel af fremmede Rovdyr til Færøerne under Hensyn til den dermed forbundne Fare, hvorhos Ministeriet vil mene, at det under alle Omstændigheder forud bør undersøges, om Erfaringerne andetsteds fra taler for, at de paagældende Dyrearter vil kunne taale et Klima som det, Færøerne frembyder, uden at Pelsen forringes i Kvalitet og Værdi, og om der iøvrigt er nogen Sandsynlighed for, at en Pelsdyravl, der ikke alene er baseret paa Salg af Avlsdyr, vil kunne give økonomisk Udbytte paa Øerne.

Det fremgaar derhos af Sagen, at Færø Amt ved Sagens Fremsendelse til Ministeriet den 5. November 1931 har udtalt følgende:

„Efter de fremkomne Oplysninger er det ikke udelukket, at Pelsdyravl kan drives paa Færøerne, og man bør vel derfor tillade Forsøg hermed. At Opdræt her af de i Lovforslaget nævnte kostbare Dyr skulde kunne begrænse Indførsel af billige Kaninskind o. l. er der derimod formentlig ingensomhelst Grund til at tro.

Faren for, at Dyrene skal slippe ud i Haugen og gøre Skade paa Faarene, er næppe stor, men man kan eventuelt formulere Reglerne saaledes, at der bliver Mulighed for at kræve Ansvarsforsikring, hvis dette skulde vise sig paa nogen Maade paakrævet.

Lov Nr. 40 af 28. Februar 1931, jfr. Bekendtgørelse Nr. 99 af 31. Marts 1931, gælder for Færøerne, men formentlig ikke paa noget Punkt som ændrende de strengere Regler i Lov Nr. 36 af 28. Februar 1908 for Færøerne om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.

Lovforslaget foreslaas formuleret saaledes:

Lov

om

Forandring i Lov Nr. 36 af 28. Februar 1908 for Færøerne om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.

§ 1.

Til Lovens § 1, Stk 1, føjes som nyt Punktum:

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1931, bls. 74.

„Karakul-Faar kan dog kun indføres med Landbrugsministerens Samtykke og paa de af ham fastsatte Vilkaar.

§ 2.

Til Lovens § 16 føjes som nyt Stk.:

„Tilladelse til Indførsel af Ræve og af Maararton Nerz (Minks) kan gives af Landbrugsministeren, naar Indførsel sker til Pelsdyravl." I samme §, 1. Stk. udgaar Ordene: „Ræve og andre."

§ 3.

„Karakul-Faar, Ræve og Nerz, der findes paa Færøerne eller paa Skibe i færøsk Farvand, skal stedse være anbragt i solid og sikkert lukket Kasse eller Bur eller i en af Politiet godkendt Indhegning. Hvis saadanne Dyr træffes anderledes anbragt, kan de dræbes af enhver. Den, der dræber Dyret, har Ret til at tage det. Politiets Godkendelse af en saadan Indhegning kan til enhver Tid tages tilbage."

§ 4.

„Enhver, der medvirker til Overtrædelse af de Regler, der af Landbrugsministeriet eller Politiet maatte blive foreskrevet vedrørende Indførsel og Afspærring af Karakul-Faar, Ræve og Nerz, straffes efter Reglerne i Lovens § 17, og alle medvirkende er solidarisk ansvarlige for Skade, der maatte følge af saadan Overtrædelse.""

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Tilskud til Etablering af Rævehold, er Udvalget enigt i at udtale, at der for det første ikke kan være Tale om Etablering af Rævehold, saalænge Indførsel af Ræve til Færøerne ikke er tilladt, og for det andet mener Udvalget ikke foreløbig at kunne foreslaa Tinget at yde et Tilskud som ansøgt, da det er Udvalget bekendt, at der fra anden privat Side er Planer fremme om uden offentligt Tilskud at etablere en Pelsdyrfarm, hvorved der paa Stedet vil kunne indvindes fornøden Erfaring med Hensyn til en saadan Drifts Rentabilitet.

Da Udvalget efter de foreliggende Oplysninger maa mene, at der er Betingelser tilstede her paa Øerne for en rentabel Pelsdyravl, finder man, at der saaledes set ikke skulde være noget til Hinder for at tillade Indførsel af de forannævnte Pelsdyr, men har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Mindretallet: A. Samuelsen, M. Samuelsen og H. Iversen mener under Hensyn til den dermed forbundne Fare ikke at kunne foreslaa, at der gives Tilladelse til Indførsel af fremmede Rovdyr.

Flertallet: Djurhuus, Winther, Niclasen og Patursson mener ikke, at Faren ved at Dyrene skal slippe ud i Haugen og gøre Skade paa Faarene er særlig stor, idet det fra Myndighedernes Side maa kunne paalægges Ejerne af saadanne Dyr at overholde fornødne Sikkerhedsforanstaltninger og skal Flertallet derfor foreslaa, at det af Amtmanden under 5. November 1931 udarbejdede Lovforslag gennemføres.

Forslag.

1) Fra hele Udvalget:

Tinget mener ikke foreløbig at kunne yde Tilskud til Etablering af Sølvrævefarm.

2) Fra Flertallet: Djurhuus, Nielasen, Winther og Patursson:

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om at det af Færø Amt under 5. November 1931 udarbejdede Forslag til Forandring i Lov Nr. 36 af 28. Februar 1908 for Færøerne om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene, ophøjes til Lov.

Tann 7. september var málið til 2. viðgerð.

§ 1 í lóguppskotinum varð sett undir atkvøðisgr. og fall, bert 9 atkv. — 0. §§ 2, 3, 4 vóru harnæst settar undir atkvøðisgr. og fullu eisini, bert 10 atkv. — 0.

Tann 10. september framlegðl formaðurin soljóðandi Endringsforslag frá J. Patursson:

Der svares Andrageren Thomas Hansen af Leynum:

„Um lógheimild til at flyta feldardýr til Føroyar fæst í lag, er tingið sinnað til at veita umbiðandi ein studning til fyritøkuna."

Sama dag varð frá J. Patursson, G. Winther, K. Djurhuus og N. Nielasen framlagt soljóðandi Forslag til Endringer i

Lov

om Forandring i Lov Nr. 36 af 28. Februar 1908 for Færøerne om smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.

Pkt. 1.

Til Lovens § 1, Stk. 1, føjes som nyt Punktum:

„Karakul-Faar kan dog kun indføres med Landbrugsministerens Samtykke og paa de af ham fastsatte Vilkaar."

Pkt. 2.

Til Lovens § 16 føjes som nyt Stykke:

„Tilladelse til Indførsel af Ræve og Maararten Nerz (Minks) kan gives af Landbrugsministeren, naar Indførsel sker til Pelsdyravl." I samme §, 1. Stk. udgaar Ordene: „Ræve og andre."

Pkt. 3.

„Karakul-Faar, Ræve og Nerz, der findes paa Færøerne eller paa Skibe i færøsk Farvand, skal stedse være anbragt i solid og sikkert lukket Kasse eller Bur eller i en af Politiet godkendt Indhegning. Hvis saadanne Dyr træffes anderledes anbragt, kan de dræbes af enhver. Den, der dræber Dyret, har Ret til at tage det. Politiets Godkendelse af en saadan Indhegning kan til enhver Tid tages tilbage."

Pkt. 4.

„Enhver, der medvirker til Overtrædelse af de Regler, der af Landbrugsministeriet eller Politiet maatte blive foreskrevet vedrørende Indførsel og Afspærring af Karakul-Faar, Ræve og Nerz, straffes efter Reglerne i Lovens § 17, og alle medvirkende er solidarisk ansvarlige for Skade, der maatte følge af saadan Overtrædelse."

Tann 13. september var málið til 3. viðgerð.

Broytingaruppskotið frá J. Patursson fall, bert 8 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar pkt. 1) varð samtykt við 12 atkv. — 0.

Uppskot frá J. Patursson o. fl. til broytingar í lóguppskoti varð sett undir atkvøðisgreiðslu:

Pkt. 1 varð samtykt við 11 atkv. — 0. § 1 soleiðis broytt varð samtykt uttan atkvøðisgreiðslu.

§§ 2—15 vóru samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu.

Pkt. 2 varð samtykt við 11 atkv. — 0. § 16 soleiðis broytt varð samtykt uttan atkvøðisgreiðslu.

§§ 17 og 18 vóru samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu.

Pkt. 3 og 4 — nýggjar §§ — vóru samtykt við 11 atkv. — 0.

Lóguppskotið sum heild, soleiðis broytt, varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Winther, Dam, Patursson, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Nolsøe, Viðstein, Djurhuus, Mitens, Debess, Kalisoy. *Atkvøddi ikki:* J. O. Joensen, Daniolsen, O. F. Joensen, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Andreasen, Iversen, Johan Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 12 atkv. — 0.

Uppskot meirilutans pkt. 2) varð samtykt við 12 atkv. — 0.

---

97. Urtagarðsvirki í Føroyum. ($^{10}|_{VII}$).

Málið varð beint í *búnaðarnevndina*. Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi Betænkning:

Professor ved Laboratoriet for almen teknisk Kemi, P. E. Raaschou, har ved Skrivelse af 8. Juli 1935 forelagt Lagtinget nogle af ham udarbejdede Planer og Overslag om Oprettelse af et Drivhusgartneri med Færøkullene paa Suderø som Drivkraft. Professoren anfører at han, gennem sine Overvejelser og Undersøgelser af de færøske Kulforekomster og deres Udnyttelses- og Anvendelsesmuligheder, har haft sin Opmærksomhed rettet imod at søge nye Anvendelsesmuligheder for Kullene paa Forekomststedet. Blandt de Spørgsmaal, der i denne Forbindelse er blevet gjort til Genstand for Overvejelser, hører Oprettelse af Drivhusgartnerier under Udnyttelse af Kullene paa Suderø. Professoren gør endvidere opmærksom paa, at han ikke er særlig sagkyndig paa det gartnerimæssige Omraade, men vilde det glæde ham, om det foreliggende Arbejde maatte give Anledning til, at man paa Færøerne vilde tage Spørgsmaalet om Oprettelse af Drivhusgartnerier i Forbindelse med Udnyttelse af Færøkullene op til nærmere Undersøgelse.

Paa Foranledning af Professor Raaschou er der indhentet Erklæringer

fra Professor i Havebrug ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, N. Pedersen, Landbrugskonsulent Winther-Lützen samt Forstander Ejnar Knudsen, og fremgaar det af deres Udtalelser, at det paa det foreliggende Grundlag vil være meget vanskeligt at udtale sig med Sikkerhed om Rentabiliteten af det paatænkte Gartneri, tildels fordi man paa Færøerne mangler sikker Erfaring paa dette Omraade, og tilraades det derfor, at der gaas forsøgsmæssigt frem, og at der søges indvundet Erfaring ved at Gartneriet anlægges i Tilslutning til den i Højvig værende Forsøgsvirksomhed paa Landbrugets Omraade.

Undertegnede Udvalg finder, at Sagen er af virkelig Interesse og mener, at det vil have stor Betydning for Færøerne om Øerne kan blive selvforsynende med Grøntsager o. l., og ønsker man at udtale sin Paaskønnelse for den store Interesse, Professor Raaschou har vist Sagen.

Da der, som allerede anført, ikke endnu haves tilstrækkelig Erfaring med Hensyn til Drivhusgartnerier paa Færøerne, finder man det hensigtsmæssigt om der, forinden et større Drivhusgartneri søges etableret, at der søges fremskaffet de fornødne Erfaringer, og skal man derfor foreslaa, at Lagtinget indstiller, at det søges udvirket, at Staten yder sin Støtte til, at der anlægges et passende Drivhusgartneri i Tilslutning til den i Højvig værende Forsøgsvirksomhed paa Landbrugets Omraade.

Forslag.

1) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Staten ydes Støtte til Anlæg af et passende Drivhusgartneri i Tilslutning til den i Højvig værende Forsøgsvirksomhed paa Landbrugets Omraade.
2) Lagtinget udtaler sin Tak for den store Interesse, Professor P. E. Raaschou har vist Sagen.

Tann 2. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 5. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

98. Útskifting í Hovi. ($^{12}/_{VII}$).

Málið varð belnt í *búnaðarnevndina*. Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ved Skrivelse af 12. Juli 1935 har Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune anmodet Lagtinget om at foranledige den i sin Tid af Lagtinget vedtagne Udskiftning fremmet. Færø Amt har ved Paategning af 20. s. M. bemærket „at Amtet 31. Januar 1930 har sendt Landbrugsministeriet det vedtagne Forslag om Udskiftning i Hove Bygd med saalydende Paategning:

„Fremsendes under Henvisning til § 8 i Lov for Færøerne Nr. 125 af 20. April 1926 om Udskiftning, idet bemærkes, at Udskiftningsbegæringen vil kunne godkendes, idet de formelle Betingelser for Udskiftningens Fremme skønnes at være til Stede.

Man tillader sig herefter at indstille, at der efter Udskiftningslovens § 8 beskikkes en Formand for Udskiftningskommissionen.""

I Samlingen 1933 fremsatte Lagtinget Forslag til Lov om Tillæg til og Ændring i Lov for Færøerne af 20. April 1926 (se Lagtingstidende 1933, Side 118). Lovforslaget blev ikke fremmet, derimod blev der ved Lov Nr. 140 af 2. Maj 1934 vedtaget en Forlængelse af den gældende Lov indtil 1. April 1936; desuden blev Sagen ved Landbrugsministeriets Skrivelse af 26. Juli 1934 paany forelagt Lagtinget i Samlingen 1934 bl. a. med Henblik paa at faa gennemført en Ordning, hvorefter Udskiftningen paa Færøerne dels kunde gennemføres billigere end hidtil, og dels at en større Del af Udgifterne end tidligere paalignet, kunde paalægges Lodsejerne.

Lagtinget, der paany gjorde Sagen til Genstand for indgaaende Drøftelse, kom til det Resultat, at det er af største Betydning for Fremme af det færøske Jordbrug, at Udskiftningsarbejdet fortsættes og indgik til Regeringen med Anmodning om at fremme det af Lagtinget i Samlingen 1933 fremsatte Forslag til Udskiftningslov.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, han godt forstaa den Utaalmodighed der gør sig gældende for Udskiftningens Fremme for de Bygders Vedkommende, hvor Udskiftning forlængst er vedtaget paa Grandestævne af Lodsejerne. Saavel landbrugsmæssigt som kommunalt set vil det have overmaade stor Betydning, at Udskiftningen fremmes snarest muligt, og kan Udvalget derfor kun tilraade Tinget at indgaa til Regeringen med Andragende om at søge Udskiftningen fremmet snarest muligt, saaledes som af Lagtinget i Samlingen 1934 foreslaaet.

Forsaavidt der, imod Forventning, ikke vil kunne skaffes de til Udskiftningens Fremme efter den foreslaaede Udskiftningslov nødvendige Bevillinger, skal man for at undersøge Mulighederne for en billigere Udskiftning subsidiært foreslaa, at der i Hove søges gennemført en Prøveudskiftning uden Udarbejdelse af Matrikulkort, saaledes at Udskiftningskortet bliver det endelige Resultat, og Afsætningen af nye Skel sker i Forhold til gamle Skel, samt at der kun foretages en Arealberegning med grov Kontrol. Med Hensyn til Matrikulen kan denne føres à jour ved Skeldelingsmænd.

Forslag.

Principalt.

Idet Lagtinget fremsender Ansøgningen fra Hove Sogn, indgaar man til Regeringen med Anmodning om at søge det af Lagtinget i Samlingen 1933 fremsatte Forslag til Udskiftningsloven fremmet, ligesom man andrager om, at Regeringen søger den i nærværende Sag omhandlede Udskiftning af Hove Bygd saavel som andre begærte Udskiftninger fremmet snarest muligt.

Subsidiært:

Lagtinget henstiller til Regeringen om at søge udvirket, at der søges gennemført en Prøveudskiftning af Hove Bygd saaledes som foran skitseret.

Tann 2. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 5. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

99. Studningur til Foroya búnaðarfelag. ($^{1a}|_{VII}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Fra Flertallet (Danielsen, Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, Paturssen og Winther):

Af Færø Amts Repartitionsfond bevilges der Føroya búnaðarfelag et Beløb af 300 Kr. for Olajaaret 1935/36 som Hjælp til Bestridelse af Udgifterne ved Foreningens Administration.

Kopi af Búnaðarfelagets Regnskab for 1935 vil være at indsende til næste ordinære Lagtingssamling.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 4. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1933, bls. 122.

100. Frágreiðing frá djóralæknanum. ($^{16}|_{VII}$).

Málið varð beint í *búnaðarnevndina*. Tann 4. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Dyrlæge Carl Johan Bech har ved Skrivelse af 7. August 1935 fremsendt Beretning for sin Virksomhed i Aaret 1. August 1934 til 31. Juli 1935.

Af Beretningen fremgaar det, at „i ovennævnte Tidsrum er bogført Tilsyn med og Behandling af 204 Stk. Kvæg, 35 Heste foruden mindre Husdyr. — 114 Konsultationer, 168 Recepter og 35 Breve. Omrejserne er endnu ikke ganske afsluttede, idet der mangler nogle faa Bygder og Grunden hertil er til dels at søge i det usædvanlige daarlige Vejr hele Sommeren, dels i at Dyrlægen har været syg. Imidlertid vil disse Bygder blive berejst i nærmeste Fremtid. Foruden disse i Instruksen paabudte Omrejser er der udført 47 Rejser efter privat Tilkaldelse.

I det forløbne Aar er der sket Indførsel til Øerne af 3 Geder fra Norge og 4 Heste fra Island.

Først i Juli d. A. forefandtes et Tilfælde af ondartet Faaroskab hos et Faar med Lam i Trangisvaag. Der er af Amtet i Samraad med Husdyrkommissionen truffet de nødvendige Foranstaltninger. Omend intet ganske bestemt kan siges, synes det, som om enkelte spredte Tilfælde kan paavises paa Suderø. I den nærmeste Fremtid vil der blive iværksat Undersøgelser saa grundigt, som Forholdene tillader det. I Foraaret 1932 optraadte et ganske isoleret Tilfælde i Kollefjord. Siden er intet mistænkeligt observeret paa denne Plads. Det vil sikkert være paa sin Plads at gennemføre tvungen Vaskning af alle Faar mindst een Gang aarlig. Denne vil bl. a. virke forebyggende mod den nævnte Sygdom."

Dyrlægen skriver endvidere følgende:

„I Fjor omtalte jeg en Sygdom hos Faar paa Hestø. Min Opfattelse var, at det drejede sig om Lungeorm i stor Stil. Denne Opfattelse blev bekræftet ved senere Undersøgelser af Materiale indsendt af mig til den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Det var dog ikke alene paa Hestø, at denne eller lignende Sygdomme optraadte blandt Faarene, men der blev kun i det ene Tilfælde rettet Henvendelse til mig. I Aar er der død et ikke ringe Antal voksne Faar af forskellige Sygdomme, som dog har en Del tilfælles, navnlig i Væskeansamlinger i Brysthulen. I flere Tilfælde har jeg sendt Materiale ned til Undersøgelse, og interessant er det at se, at der blandt alle Sektionsfund forekommer Masser af Lunge-, Løbe- og Tarmorme — saa store Masser, at de betegnes som „overordentlig talrige" eller endda som „Myriader". Jeg kan ikke undlade at sætte denne usædvanlig talrige Forekomst af disse Snyltere i Forbindelse med de usædvanlig milde Vintre, vi har haft i de sidste mange — 10 — Aar og arbejder i denne min Opfattelse ud fra den Sandsynlighed, at de milde Vintre giver disse Snyltere større Udviklingsmuligheder. Der er faktisk døde saa mange voksne Faar, at det drejer sig om et Spørgsmaal af nationaløkonomisk Natur. Jeg har flere Steder indledet Forsøg med ormedræbende Midler og paa de Steder, hvor disse Midler er taget i rettidig Anvendelse, synes det virkelig som om man ved Behandling kan imødegaa Sygdommen. Der er imidlertid noget, som vanskeliggør Klarlæggelsen af disse Faaresygdomme, og det er Ejerens tilsyneladende Utilbøje-

lighed til at anmelde og søge Raad for dem. Man er ikke her paa Øerne vant til at drive Faareavl under de rationelle og kultiverede Former, som man gør det andetsteds. I de fleste Tilfælde gaar det, som det bedst kan — ofre noget vil man nødig og kommer som Følge heraf mange Gange til at ofre mangefold. Der gik lang Tid, inden man fik rigtig Tag i Behandlingen af Leveriktesygen hos Faaret, men her er man dog kommet saa meget med, at denne Sygdoms Betydning er blevet særdeles meget reduceret."

Sluttelig bemærker Dyrlægen, at Tidsrummet for hans aarlige Omrejser efter hans Mening ligger forkert, idet Omrejse ifølge den for Dyrlæger gældende Instruks skal foretages i Tidsrummet 15. April—31. Juli, og foreslaar derfor at Omrejser — af Hensyn til de Personer, der ønsker at træffe Dyrlægen — ligger paa den Tid af Aaret, da de fleste Personer er hjemme, og foreslaar Dyrlægen, at Tiden for Omrejser sættes til 15. September—15. Januar.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet: Djurhuus, A. Samuelsen, M. Samuelsen, H. Iversen, Winther og J. Paturssen kan tiltræde Dyrlægens Forslag om at ændre Tidspunktet for Omrejser.

Mindretallet: Niclasen maa fastholde, at Tidspunktet for Dyrlægens Omrejser bibeholdes uændret, idet han maa anse det for at være af største Betydning at Dyrlægens Omrejse ligger om Foraaret af Hensyn til, at der i dette Tidspunkt skal foretages Kastrering af forskellige Husdyr — særlig Heste.

Flertallet mener, at Dyrlægen, selvom Omrejsen omlægges som foreslaaet, maa kunne efterkomme Krav om Udførelse af Kastration af Husdyr.

Forslag.

Fra Flertallet:

Djurhuus, A. Samuelsen, M. Samuelsen, H. Iversen, Winther og Paturssen kan anbefale, at Dyrlægens Omrejse lægges i Tidsrummet 15. September til 15. Januar.

Fra Mindretallet:

Niclasen: Tidspunktet for Dyrlægens Omrejse skal som hidtil finde Sted i Tidsrummet 15. April—31. Juli.

Tann 6. september var málið til 2. viðgerð.

Tann 18. september framlegði formaðurin soljóðandi Ændringsforslag frá nevndini:

Til Flertallets Forslag føjes:

„og henstiller Lagtinget, at der sker følgende Ændring i Instruks for den paa Færøerne ansatte Dyrlæge af 5. Marts 1932:

1) I § 4 udgaar sidste Punktum og som nyt Punktum indsættes:

„Omrejsen skal foretages i Tiden fra 15. September til 15. Januar, saaledes at førstkommende Omrejse regnes fra 15. September 1936.

2) § 5 affattes saaledes:

„For at foretage en aarlig Omrejse som nævnt i § 4 oppebærer Dyrlægen et fast Beløb af 500 Kr., der udbetales ham hvert Aars 1. Februar, første Gang 1. Februar 1937, efter at Omrejsen er tilendebragt."

Tann 16. september var málið til 3. viðgerð.

Uppskot meirilutans varð samtykt við 13. atkv. — 0. Uppskot minnilutans varð soleiðis burturfallið.

---

101. Broytan av prísinum á smøri og osti. (18/VII).[1]

Málið varð beint í *búnaðarnevndina*. Tann 6. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I Samlingen 1934 har Lagtinget paa Foranledning af Føroya búnaðarfelag behandlet Spørgsmaalet om Regulering af Priserne paa Smør og Ost paa Færøerne (se Lagtingstidende 1934, Side 175), og vedtog Lagtinget at henstille til Regeringen at have sin Opmærksomhed henvendt paa det paagældende Forhold.

Ved Skrivelse af 15. August 1935 har Landbrugsministeriet tilbagesendt Lagtinget Sagen med Bemærkning, at Ministeriet Ikke paa det foreliggende Grundlag har fundet tilstrækkelig Anledning til at foretage videre med Hensyn til Spørgsmaalet.

Foruden Sagens ældre Bilag medfulgte en Erklæring af 1. November 1934 fra Færø Amt samt en af Amtet indhentet Erklæring af 30. November 1934 fra Landbrugskonsulenten paa Færøerne.

Af Landbrugskonsulentens Erklæring fremgaar det, at de færøske Mælkeleverandører faar to forskellige Priser for den Mælk, de leverer til

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 175.

Mejeriet, nemlig en Pris for den Mælk, der sælges videre til Forbrug som Sødmælk, halvskummet Mælk og Fløde og en anden Pris for den Mælk, der oparbejdes til Smør og delvis til Ost, og det ses endvidere, at den Mælk, der sælges til Forbrugerne som Sødmælk m. m. giver Produceenterne en god Pris for deres Mælk. Den Mælk der af Mejeriet oparbejdes til Smør og delvis til Ost afregnes af Mejeriet i Forhold til den danske Smørnotering, og da denne i indeværende Aar har været meget lav, har Mælkepriserne for denne Mælk ligget lavt og har i en enkelt Maaned været nede paa 7 Øre Netto til Produceenterne.

Det fremgaar endvidere af Sagen, at Mængden af den Mælk, for hvilken Prisen fastsættes i Forhold til den danske Smørnotering, er forskellig for de forskellige Maaneder i Aaret, og at Mælken i Maanederne Oktober, November, December og Januar opnaar en Pris, der er uafhængig af den danske Notering. Den Nettopris, Produceenterne har opnaaet har saaledes i Maanederne Oktober, November, December og Januar været 17 Øre pr. Liter Sødmælk og i Aarets øvrige Maaneder følgende: Februar 15,6 Øre, Marts 11,90 Øre, April 10,28 Øre, Maj 11,48 Øre, Juni 13,04 Øre, Juli 11,75 Øre, August 12,18 Øre og i September 16,85 Øre, alt udregnet efter det foreliggende Opgør fra Thorshavns Mælkeforsyning og Margarinefabrik for al leveret Mælk. Efter samme Opgør har den gennemsnitlige Nettopris til Leverandørerne for Mælk leveret ved Bygdens Landingssted for hele Aaret fra $^{1}/_{8}$ 1933 til $^{31}/_{7}$ 1934 været 14 Øre pr. Liter Sødmælk og 8 Øre mere leveret ved Mejeriet.

Saa længe „Konsummælken" udgør en saa stor Procent af den indhandlede Mælk, er det næppe større Fare for, at Gennemsnitsprisen for Mælk falder under den foran angivne, og i saa Fald synes der ikke at være tvingende Grund for at foretage noget i Retning af det i Andragendet omsøgte med Hensyn til Regulering af Priserne, dog foreslaar Landbrugskonsulenten som en Ordning, at Prisen paa det Smør, der sælges paa Færøerne i Maanederne Marts, April og Maj fastlægges i Forhold til den Pris, der i Henhold til den gældende Smørordning noteres som Pris for dansk Smør paa det indenlandske Marked, saaledes at Udsalgsprisen her paa Øerne ligger paa en Højde, der maa anses forsvarlig i Henhold til den indenlandske Smørnotering, dog saaledes at Regulering bortfalder, naar det nævnte Markeds Priser paa Smør noteres over 2,10 Kr. pr. kg.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, mener ikke, nu da Forholdene automatisk har rettet sig selv, hvad man maa anse for det sundeste, at der er nogen særlig Anledning for Tinget til at søge iværksat Foranstaltninger som de af Landbrugskonsulenten foreslaaede, da man maa mene, at der næppe foreløbig vil være nogen overvejende Sandsynlighed for, at Smør- og Osteprisen skulde falde saa meget, at dette vil komme til at trykke Prisen paa den færøske Mælk. En anden Faktor, som ogsaa bør tages i Betragtning, og som vel nok er af største Betydning, er den, at man af Hensyn til den Del af Befolkningen, der ikke ejer Jord, og saaledes ikke er mælkeproducerende, bør være varsom med at indføre Foranstaltninger, der eventuelt kan virke fordyrende paa et saa vigtigt Næringsmiddel som Mælk.

Udvalget skal herefter foreslaa, at der svares Ministeriet, at man ikke under de foreliggende Omstændigheder mener, at der er Anledning til at foretage nogen Regulering af Smør og Osteprisen.

Forslag.

Saaledes som Forholdene ligger I Øjeblikket, mener Lagtinget ikke, at der er Anledning til at foretage nogen Regulering af Smør- og Osteprisen.

Tann 9. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 13. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18. atkv. — 0.

---

102. Uppskot til avgerðar viðv. búnaðarkunnleika. ($^{20}|_{VII}$).

Tanð 4. oktober framlegði formaðurin soljóðandi **Greint uppskot til avgerðar** frá Jóannes Patursson:

Tá tann løgtingsins millumtinganevnd, sum í 1918—19 hevði búnaðarskúlamálið í hondum var í Keypmannahavn til samráðingar við ríkisráðgevara K. Hansen og aðrar framligar danskar búnaðarmenn varð avráðt at biðja stjórnina veita 3000 kr. árliga til ungar Føroyingar, sum læra vildu landbúnað og landhúsarhald.

Styrkurin skuldi árliga vera til reiðar at veita ungum Føroyingum, hagartil at búnaðarskúli var settur á stovn í Føroynum.

Hesin styrkur, sum síðani hevur verið veittur á hvorjum ári, er nú uppatgivin, tó tað at Føroyar enn ongan búnaðarskúla hava fingið.

Tað fer ikki at bera til, at ungir evnagóðir Føroyingar, sum vilja søkja sær búnaðarkunnleika, men ikki evna tað sjálvir, avgjørt skulu noyðast at missa av øllum lærdómi.

Her verður tí skotið upp til tingsins samtykt:

1) Búnaðarmálaráðið verður biðið um árliga at veita 2500 kr. í ferðastyrk til ungar Føroyingar, sum vilja søkja sær kunnleika í búnaðarmálum.
2) Løgtingið veitur 500 kr. árliga av amtsgrunninum til sama endamáls frama.
3) Báðar rúgvurnar verða lætnar til vinnunevndina, sum skal hava hesar

peningarnar í ráði, at útbýta til Føroyingar, sum í útlondum vilja fremja búnaðarkunnleika sín.

Sama dag var málið til 2. og 3. viðgerð.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 15 atkv. — 0.

VIII. Vegir, brýr og lendingar.

---

103. Vegir við ríkisstudningi og smærri havnir. (1|VIII).[1]

Málið varð boint í eina serliga 7-mannanevnd (sí bls. 3). Tann 11. september framlegði nevndin **Betænkning** (sí skjal nr. 8).

Tann 16. september var málið til 2. viðgerð.

Formaðurin framlegði **Broytingaruppskot** frá S. P. Zachariasen (sí skjal nr. 8, bls. 12).

Tann 17. september var 2. viðgerð framhildin.

Tann 4. oktober var málið til 3. viðgerð.

Formaðurin framlegði **Ændringsforslag** frá K. Djurhuus (sí skjal nr. 8, bls. 12).

---

[1] Sbr. Lógtingstíðindi 1934, bls. 195, pkt. VI.

Málið varð sett undir atkvøðisgreiðslu:

A. Vegir:

I. *Suðuroyar sýsla:* Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 19 atkv. — 0.
II. *Sandoyar sýsla:* Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 18 atkv. — 0.
III. *Viga sýsla:* Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 19 atkv. — 0.
IV. *Streymoyar sýsla:* Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 18 atkv. — 0.
V. *Eysturoyar sýsla:*

1. *Uppskot minnilutans:*

Pkt. I varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Winther, Dam, Patursson, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Viðstein, Mitens, Debess, Kallsoy. *Atkvøddi ikki:* J. O. Joensen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis burturfallið, bert 10 atkv. — 0.

Pkt. II datt burt, bert 9 atkv. — 0.
Pkt. III varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Winther, Dam, Patursson, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen, Mitens, Debess, Kallsoy. *Atkvøddi ikki:* J. O. Joensen, J. Poulsen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 19 atkv. — 0.

2. *Uppskot meirilutans* varð samtykt við 20 atkv. — 0.

VI. *Norðoya sýsla:* Broytingaruppskotið frá Zachariasen datt burt, bert 9 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 21 atkv. — 0.

Pkt. VII, VIII, IX og X vóru samtykt við 20 atkv. — 0. Broytingaruppskot frá Djurhuus til pkt. X varð samtykt við 17 atkv. — 0.

B. Havnir: Nevndarinnar uppskot I og II vóru samtykt við 20 atkv. — 0.

---

104. Studningur til brýr og lendingar. (4|VIII).[1]

Málið varð beint í *ríggjarnevndina*. Tann 25. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Under denne Sag behandler Udvalget kun Sager angaaende Broer og Landingssteder. Sagerne behandles i Aar sysselvis, saaledes at baade Broer og Landingssteder behandles sysselvis hvert for sig.

Norderoernes Syssel.

Landingssteder.

Landingssted i Borðoyarvík.[2]

Sagen er udsat fra forrige Aar (se Lagtingstidende 1934, Side 198). Da Klaksvig nu er i Færd med Udførelsen af det store Havneanlæg, finder man det rimeligt, at denne Sags Gennemførelse venter, indtil Havnearbejdet er overstaaet, idet man efter det foreliggende maa antage, at Anlægget lettere lader sig iværksætte, naar Havnen i Klaksvig er bygget.

Forslag.

Sagen udsættes til den ordinære Samling 1937.

. . . . . .

Landingsstedet „Dátlisgjógv", Viderejde.

Forstanderskabet for Viderø Sogns Kommune andrager om Støtte til Udbedring af ovennævnte Landingssted. Det oplyses i Andragendet, at løst siddende Klippestykker hænger ud over Landingen og Opgangen, og dette kan let medføre Skade, hvis Udbedring ikke finder Sted. — Udbedringen skulde bestaa i, at man fjerner, eventualt bortsprænger de løse Klippestykker, som truer med at gøre Landingsstedet og Opgangen fra dette farligt.

Svend Lützen, Klaksvig, har været paa Viderejde, og Ingeniør Jacobsen har anmodet ham om at se paa Stedet. Noget virkeligt Overslag over Arbejdet foreligger ikke. Svend Lützen udtaler, at det, som allerede er anvendt af Sprængstoffer og Arbejde, antagelig andrager ca. 400 Kr., men for at man i den nærmeste Fremtid skal kunne føle sig nogenlunde tryg ved at gaa paa den fra Landingsstedet førende Sti, vil det efter hans Mening være

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 198.
2) - — 1934, - 198.

nødvendigt yderligere at anvende i det mindste en tilsvarende Sum. Udvalget foreslaar at bevilge et Tilskud efter sædvanlige Regler.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Viderø Sogns Kommune til Udbedring af Landingsstedet „Dótlisgjógv" $^3/_4$ af de Materialier, der medgaar til Udbedringen, og $^3/_4$ af Formandsløn indtil 400 Kr. Beløbet udbetales, naar der foreligger Attest om, at Arbejdet er færdigt og forsvarlig udført og Opgørelse over de medgaaede Omkostninger foreligger, forsynet med Synsmandens Attest for, at de i Opgørelsen angivne Omkostninger skønnes at passe.

Landingssted nord for Mulen.

Beboerne af Mule — Viderø Sogn — 8 Mand andrager om Støtte til at gøre et Landingssted „norður í Gjógv" brugeligt saaledes, at man forinden at have Baad staaende der om Sommeren, fareløst kan gaa til og fra Landingspladsen.

Andragerne oplyser, at Bygdens egentlige Landingsplads „inni á støð" ligger mere end $^1/_8$ dansk Mil fra Bygden. Det Landingssted, som man ønsker gjort brugeligt, ligger meget bekvemmere for Bygden.

Ingeniør Jacobsen har undersøgt Forholdene paa Stedet. Han betegner selve Landingsstedet „norður í Gjógv" „som værende saa nogenlunde", men selve Hammeren, der gaar op fra Hellen, er næsten aldeles lodret og ca. 15 m høj og i hvert Fald nu, efter at Andragerne har begyndt at sprænge løs af Klippen, aldeles ufarbar uden Line.

Ingeniøren mener ikke, at det kan lade sig gøre at danne en Opgang fra Landingsstedet, undtagen ved at danne Opgangen paa skraa langs den lodrette Klippevæg ved støbte eller huggede Trin og Jernrækværk langs Opgangens udvendige Side. Omkostningerne herved anslaas til 2600 Kr., som fordeles saaledes:

Materialier og Formandsløn anslaaet	1300 Kr.
Arbejdsløn	1300 —

Udvalget kan tilraade, at Lagtinget bevilger $^3/_4$ af det Beløb, som vedrører Materialier og Formandsløn eller 975 Kr. samt i Betragtning af, at der i Mule er saa faa Indbyggere, hvorfor den store Arbejdsløn vil falde saa tungt paa disse som Pligtarbejde, yderligere bevilger til Arbejdslønnen 300 Kr.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Viderø Sogns Kommune $^3/_4$ af Materialier og Formandsløn indtil 975 Kr. og som Hjælp til Arbejdsløn 300 Kr. til Udbedring af Landingsstedet „norður í Gjógv" i Mule efter Ingeniør Jacobsens Plan og Overslag. Bevillingen gives paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar.

Landingsstedet „suður í rætt" i Kunø.

Forstanderskabet for Kunø Sogns Kommune andragør om Tilskud til Landingsstedet „suður i rætt" i Kunø Bygd. Det oplyses i Andragendet, at det er baade selve Landingsstedet og Opgangen fra dette, som trænger til Udbedring.

Amtsingeniøren har undersøgt det paagældende Sted og udarbejdet Plan og Overslag over Anlæget. —

Overslaget lyder paa 4200 Kr. Heri er medregnet Omkostninger ved en Kørevej til Landingsstedet 1040 Kr. Materialier og Formandsløn udgør 2100 Kr. $^{3}/_{5}$ af dette Beløb eller 1260 Kr. foreslaar man at bevilge. Udvalget gaar herefter ud fra, at Landingsstedet „suður i rætt" dermed er færdigt, og at Bygden Kunø nu har faaet de fornødne Landingssteder udbedrede.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Kunø Sogn til Udbedring af Landingsstedet „suður i rætt" ved Bygden Kunø efter Ingeniør Jacobsens Plan og Overslag $^{3}/_{5}$ af Formandsløn og Materialier indtil 1260 Kr. Bevillingen gives paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar, herunder at Kommunen maa overtage Vedligeholdelsen.

Broer.

Bro over Stórá „norður vid Strond".[1])

Klaksvig Forstanderskab ansøger om, at den i 1932 givne Bevilling paa 570 Kr. til en Bro over Stórá ved Strond maa blive genbevilget. Udvalget stiller herom følgende

Forslag.

Den af Økonomisk Fond i 1932 givne Bevilling, stor 570 Kr., til en Bro over Stórá ved Strond genbevilges til Olajdag 1936.

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1932, bls. 154.

Østerø Syssel.

Landingssteder.

Landingsstedet i Lamhauge.[1])

Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune andrager om yderligere Tilskud til Landingsstedet i Lamhauge. Der blev i Aaret 1932 bevilget 2250 Kr. til Landingsstedet. Imidlertid er der kun udbetalt 1739 Kr. 20 Øre, idet Materialier og Formandsløn er blevet mindre end paaregnet, og Arbejdsydelsen, der kun er faldet paa Mandskabet i Lamhauge, større end paaregnet.

Udvalget skal i Lighed med, hvad der i 1934 er sket overfor Kunø Sogn og Sydredal Sogn, foreslaa bevilget et yderligere Tilskud til Landingsstedet i Lamhauge paa 500 Kr.

Forslag.

Som yderligere Tilskud til Landingsstedet i Lamhauge bevilges af Økonomisk Fond 500 Kr. Beløbet udbetales mod Kvittering af Hr. Jacob Lamhauge, Lamhauge, som paa Lamhaugemænds Vegne har haft med Anlæget at gøre.

Landingsbro i „Dungansvik" paa Selletræ.[2])

Beboere af Selletræ andrager om, at der maa blive anlagt en Landingsbro paa Selletræ. Forstanderskabet anbefaler Andragendet og erklærer sig villigt til at vedligeholde dette, hvis det udføres af massiv Beton.

Amtsingeniøren har udarbejdet Plan for Arbejdet og beregnet Omkostningerne til 7000 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier udgør 4000 Kr. — $^{6}/_{5}$ af dette Beløb udgør 2400 Kr., og dette foreslaar Udvalget at bevilge paa de i 1912 foreslaaede Vilkaar. Bevillingen udbetales i 2 Rater, nemlig med Halvdelen i Olajaaret 1935/36 og Halvdelen 1936/37.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges til Opførelse af en Anlægsbro ved „Dungansvik" efter Ingeniør Jacobsens Plan og Overslag $^{6}/_{5}$ af Materialier og Formandsløn indtil 2400 Kr. Bevillingen ydes paa de i 1912 fastslaaede Vilkaar og udbetales i Olajaarene 1935/36 og 1936/37 med Halvdelen hvert Aar, første Halvdel, naar Halvdelen af Arbejdet er udført, og anden Halvdel, naar Arbejdet er synet og befundet fuldført.

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1932, bls. 166.
[2]) - — 1933, - 147.

Landingsbro ved „Kråkaryggstanga" paa Selletræ.

Andragende fra Beboere paa Selletræ om Tilskud til Opførelse af en Landingsbro ved „Kråkaryggstanga" paa Selletræ. — Forstanderskabet erklærer sig villigt til at vedligeholde Anlæget. Amtsingeniøren beregner Omkostningerne til 6000 Kr.

Da Udvalget foran foreslaar Bevilling til en Landingsbro over „Dungansvik", mener man ikke at kunne foreslaa Bevilling ogsaa til dette Anlæg, idet man ikke mener at kunne bygge to Landingsbroer paa Selletræ saa nær hinanden.

Skulde Befolkningen paa Selletræ med Sognets Forstanderskab enes om at foretrække dette Broanlæg fremfor Anlægget ved „Dungansvik", er Udvalget villigt til i næste Samling at tage Spørgsmaalet op til ny Overvejelse.

Forslag.

Sagen stilles i Bero. — Andragerne og Forstanderskabet underrettes om foranstaaende.

Landingssted paa Ørebakke.

Ole Larsen, Ørebakke, andrager paa egne og Ørebakke Beboeres Vegne om Tilskud til en Kørevej fra Landevejen og ned til Søen og om Tilskud til en Anlægsplads for mindre Fartøjer.

Bebyggelsen paa Ørebakke i Ejde Sogn er temmelig spredt, og det er ikke let at finde Plads for en Anlægsbro, der kan tilfredsstille samtlige de paa Ørebakke boende Trømænd, der samtidig er Fiskere. Det er derfor af Vigtighed at finde den mest centrale Plads, idet det er givet, at Lagtinget ikke vil kunne yde Tilskud til flere Landingspladser paa Ørebakke. Beboerne og Forstanderskabet maa derfor enes om Pladsen, førend Lagtinget kan tage under Overvejelse at yde Tilskud til en Landingsbro. — Udvalget foreslaar Sagen udsat til næste Aar. I Mellemtiden maa Andragerne føre Forhandlinger med deres Forstanderskab. Naar man er blevet enig om Pladsen, og Forstanderskabet har erklæret sig villigt til at vedligeholde Anlægget, anmodes Vinnunevndin om at foranledige, at Sagen bliver undersøgt paa Stedet ved Amtsingeniøren eller Hr. Jens M. Poulsen. Lagtinget vil under ingen Omstændigheder komme til at yde et større Tilskud end $^{3}/_{5}$ af Materialier og Formandsløn.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

Andrageren og Forstanderskabet for Ejde Sogns Kommune underrettes om foranstaaende.

Vinnunevndin anmodes om at lade foretage sædvanlig Undersøgelse ved Amtsingeniøren eller Jens M. Poulsen, naar de i Betænkningen foreskrevne Vilkaar er tilstede.

Landingsstedet i Ridevig.[1])

Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune udtaler, at Arbejdet ved ovennævnte Landingssted ikke vil blive paabegyndt førend i Høst paa Grund af forskellige Forhold. Bevillingen er imidlertid i Kraft indtil Olajdag 1936. Hvis Arbejdet ikke kan udføres til den Tid, maa nyt Andragende indgives.

Forslag.

Der svares Næs Sogns Forstanderskab, at Bevillingen til Landingsstedet i Ridevig staar ved Magt til Olajdag 1936. Hvis Arbejdet ikke kan udføres til den Tid, maa nyt Andragende indsendes.

Landingssted i Mørskranæs.[2])

Lagtinget vedtog i 1934 at udsætte denne Sag til i Aar samt at anmode Forstanderskabet om at udtale sig om, hvorvidt Kommunen vil paatage Anlægets Vedligeholdelse og udføre Anlæget med det sædvanlige Tilskud fra Lagtinget. — Der foreligger imidlertid ingen Udtalelse fra Forstanderskabet, som under 21. Januar i Aar efter Begæring har faaet tilsendt Overslag og Plan. Som Følge deraf maa Sagen udsættes endnu et Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar paa Grund af manglende Svar fra vedkommende Forstanderskab.

Landingssted paa Tofte.[3])

Paa Foranledning af Andragende fra Købmand Mathias Jacobsen, Tofte, behandlede Lagtinget en Sag om Anlæg af en Baadebro paa Tofte. Overslagssum 2100 Kr., sædvanlig Bevilling vilde blive $^3/_4$ af Formandsløn og Materialier 862 Kr. 50 Øre. Da der ikke forelaa Erklæring fra Kommunen om, at samme vilde vedligeholde Anlæget, blev Sagen udsat til i Aar. Den omtaldte Erklæring foreligger endnu ikke, og Sagen maa derfor atter udsættes.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar paa Grund af manglende Svar fra vedkommende Forstanderskab.

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 201.
2) - — 1934, - 204.
3) - — 1934, - 202.

Landingsbro paa Strænder.

D'hrr. Magnus Poulsen og Simon Joensen, Strænder andrager om Tilskud til et Landingssted under Andragernes Nøst sammesteds.

Forstanderskabet anbefaler og paatager sig Vedligeholdelsen, for saa vidt Anlægget udføres af massiv Beton.

Amtsingeniøren har undersøgt Stedet og har udarbejdet et Overslag over Omkostningerne, der andrager 700 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier 350 Kr. Samtidig oplyser Ingeniøren, at der ligger en ganske lignende Landingsbro ved Siden af den projekterede, og at der ligger en 8 à 10 Baadehuse ved Siden af hinanden sammesteds, som kunde benytte samme Optræk, naar der foran Baadehusene blev foretaget Stenopfyldning m. m. Herefter mener Udvalget, at der ikke kan bekostes Optræk til hvert Nøst især, men hvis samtlige disse Nøsteejere i Forening indsender Andragende om Udbedring af Forholdene ved deres Nøster, vil Lagtinget tage Sagen under fornyet Overvejelse.

Forslag.

Amtsingeniøren udtaler, at en Udbedring af Landingsforholdene for samtlige Baadenøster umiddelbart indenfor Langenæs kan foretages ved den i hans Overslag omtalte Foranstaltning, hvorfor en Afskrift af Overslaget og denne Betænkning tilsendes Forstanderskabet til de paagældendes Efterretning. Man forventer til næste Aar at modtage Meddelelse om, hvorvidt der kan tilvejebringes en fælles Landingsplads for de i Sagen omhandlede Baade som af Ingeniøren anført.

. . . . . .

Landingssted paa „Ytraskála" paa Skaale.

Hans Peter Johannesen m. fl. ansøger om Tilskud til en Landingsbro paa „Ytraskála". Andragerne oplyser, at der ikke findes noget Landingssted paa „Ytraskála", og det nærmeste Sted, hvor Andragerne kan komme tørskoede i Land fra Baad, er inde paa Beddingen, der ligger ca. 2300 Meter fra den Bygdedel, hvor Andragerne bor.

Forstanderskabet har vedtaget Kommunens Vedligeholdelse af det eventuelle Anlæg. —

Amtsingeniøren har udarbejdet Plan og Overslag. Overslaget lyder paa 1200 Kr., hvoraf Materialier og Formandsløn 600 Kr. $^3/_5$ heraf udgør 360 Kr.

Forslag.

Af Økonomisk Fond beviliges der til et Landingssted paa „Ytraskála" i Sjov Sogn $^3/_5$ af Formandsløn og Materialier efter Ingeniør Jacobsens Overslag indtil 360 Kr. Bevillingen gives paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar.

Landingssted i Skaalebotn.

Fisker Jens P. Jacobsen, Skaalebotn, ansøger om Tilskud til Udbedring af Landingsstedet sammesteds. Kommunen garanterer for Vedligeholdelsen, for saa vidt Anlæget udføres af massiv Beton.

Amtsingeniøren har udarbejdet Plan og Overslag for Anlæget. Omkostningerne anslaas til 4500 Kr., heraf Formandsløn og Materialier 2200 Kr. Hvis Lagtinget efter gældende Praksis skulde yde Tilskud til dette Anlæg, vilde det blive $^{3}/_{5}$ af sidstnævnte Beløb. Om Kommunen eller Andrageren med et saadant Tilskud kan paatage sig Opførelsen af dette Anlæg, maa anses tvivlsomt. Herom maa Oplysning fremskaffes. Endvidere maa fremskaffes Oplysning om, hvorvidt kun Ansøgeren faar Nytte af Anlæget, eller om det kan benyttes af hele Bygden Skaalebotn.

Forslag.

1) Der tilstilles Andrageren gennem Forstanderskabet en Afskrift af Amtsingeniørens Plan og Overslag og Betænkningen, for saa vidt angaar denne Sag. Inden Olajdag 1936 maa Andrageren eller Forstanderskabet oplyse, om Anlæget kan udføres, naar Lagtinget yder et Tilskud paa 1320 Kr.

2) Forstanderskabet bedes oplyse, om det i Sagen omhandlede Anlæg kan bruges som Landingsplads for Bygden Skaalebotn, eller om det kun kommer Andrageren til Nytte.

3) Sagen udsættes til næste Aar.

Landingssted „á Toftanesi" i Lervig.

Forstanderskabet for Lervig Sogns Kommune andrager om Tilskud til Udbedring af Landingsstedet paa Toftenæs i Lervig. Amtsingeniøren har udarbejdet Plan og Overslag for Anlæget. Overslaget lyder paa 3500 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier udgør 1800 Kr. $^{3}/_{4}$ af sidstnævnte Beløb udgør 1350 Kr., og dette Beløb tilraader man at bevilge.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der til Udbedring af et Landingssted paa Toftenæs i Lervig efter Ingeniør Jacobsens Plan og Overslag $^{3}/_{4}$ af Formandsløn og Materialier indtil 1350 Kr. Bevillingen gives paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar.

Landingssted „ríð á" i Lervig.[1])

Anlæget er nu færdigt og synet af Amtsingeniøren, men der forefandtes ved Synet Mangler, som maa rettes, før Udbetalingen kan finde Sted. Bevillingen til Anlæget er givet i 1928, meu fornyet gentagne Gange indtil 1936. Bevillingen foreslaas nu fornyet indtil Olajdag 1936, for at Manglerne kan blive rettede.

Forslag.

Den i 1928 givne Bevilling 5325 Kr., hvorpaa der er bevilget Forskud nogle Gange, fornyes indtil Olajdag 1936.

Landingsstedet „úti í eyga" paa Ejde.[2])

Den i 1933 givne Bevilling til dette Landingssted er ønsket fornyet paa Grund af, at Anlæget ikke er fuldført. Udvalget tilraader at forny Bevillingen til Olajdag 1936.

Forslag.

Bevillingen til Landingsstedet „úti í eyga" paa Ejde fornyes til Olajdag 1936.

Landingsstedet „Fyri innan Glyvur" ved Strænder.[3])

Paa derom indgivet Andragende bevilges der P. R. Poulsen 190 Kr. som yderligere Bevilling til ovennævnte Landingssted, som viste sig at koste betydelig mere end oprindelig beregnet.

Forslag.

Der bevilges Peter Rasmus Poulsen, Strænder, et Beløb paa 190 Kr. af Færø Amts økonomiske Fond som yderligere Bevilling i Anledning af Udførelsen af Landingsstedet „Fyri innan Glyvur".

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1936, bls. 153.
2) - — 1934, - 204.
3) - — 1932, - 165.

Landingsbro i Fuglefjord.

Forstanderskabet for Fuglefjord Sogns Kommune har andraget om at faa undersøgt ved Lagtingets Foranstaltning, hvad en Anlægsbro i Fuglefjord vil koste. Amtsingeniøren har været paa Stedet og udarbejdet Plan og Overslag, ifølge hvilket den ønskede Anlægsbro vil komme til at koste med Adgangsvej 130.000 Kroner.

Udvalget foreslaar, at Plan og Overslag tilsendes Forstanderskabet.

Forslag.

Den af Amtsingeniøren udarbejdede Plan med Overslag over en Anlægsbro i Fuglefjord tilstilles Forstanderskabet for Fuglefjord Sogns Kommune.

Baadehavn paa Tofte. (4/IX).

Beboere paa Tofte har ansøgt Lagtinget om, at der maa blive anlagt en Baadehavn paa Tofte „við oyrarnar". Amtsingeniøren har undersøgt Stedet og udtalt sig om Muligheden for Anlæget og udarbejdet et Overslag over Omkostningerne. Disse anslaas til 23.000 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier udgør 7000 Kr. Det, Lagtinget sædvanlig giver af Økonomisk Fond, er $^{3}/_{4}$ af det sidste Beløb eller 5250 Kr., naar Stedet er Brændingsplads.

Da Arbejdslønnen udgør 16.000 Kr., føler Udvalget sig ikke sikkert paa, at Arbejdet vil blive udført selv med en saadan Bevilling. Imidlertid er det muligt, at Kommunen, som har anbefalet Andragendet og paataget sig Anlægets Vedligeholdelse, ogsaa vil kunne foranledige et Tilskud af Kongshavn Havnekasse.

Udvalget foreslaar, at Amtsingeniørens Plan og Overslag sendes Andragerne gennem Forstanderskabet for at man til næste Aar kan overveje, om man vil udføre Anlægget med et Tilskud fra Lagtinget og Havnekassen.

Forslag.

Der tilstilles Andragerne gennem vedkommende Forstanderskab en Afskrift af Udvalgsbetænkningen, for saa vidt denne Sag angaar, og Afskrift af Ingeniør Jacobsens Skrivelse af 24. August d. A. med Anmodning om til næste Aar at meddele Lagtinget, om Havnekassen vil yde Tilskud til Anlægget, og om Kommunen med en mindre Bevilling fra Lagtinget vil udføre Anlægget, skønt Arbejdsudgifterne er anslaaet til 16.000 Kroner.

Broer.

Bro over „Skarðá" i Fuglefjord.

Forstanderskabet ansøger om Tilskud til 2 Broer over ovennævnte Aa. Opgørelse over Omkostninger ved Anlæget foreligger. Opgørelsen udviser en Udgift paa 881 Kr. 85 Øre, hvoraf Arbejdsløn er opgivet til at udgøre 353 Kr. 83 Øre. Amtsingeniøren har synet det færdige Anlæg og anslaar Omkostningerne til 900 Kr.

Udvalget foreslaar at give den sædvanlige Bevilling, nemlig $^{3}/_{8}$ af Materialier og kalkuleret Formandsløn eller 400 Kr. — Kommunen maa forpligte sig til at vedligeholde Broerne.

Forslag.

Til 2 Broer over „Skarðsá" i Fuglefjord bevilges af Økonomisk Fond 400 Kr., som kan udbetales mod Kvittering af Forstanderskabets Formand og mod Attest om, at Kommunen paatager sig Broernes Vedligeholdelse.

Stromø Syssel.

Landingssteder.

Støtte til Nøst og Baadedrátt paa Langesand.

Andragende fra Joen Joensen, yngre, Langesand om Støtte til Nøst m. m. paa Langesand. Forstanderskabet har anbefalet Andrageren som en særdeles dygtig og foretagsom Mand. Andrageren er ubemidlet.

Beløbet kan imidlertid ikke bevilges af de under Lagtinget sorterende Kasser, idet Formaalet synes at være ganske privat. Lagtinget har i Fjor bevilget Tilskud til en Landingsbro paa Langesand.

Forslag.

Andragendet kan ikke bevilges.

Landingssted i Strømnæs.[1])

Forskellige Beboere af Strømnæs har indgivet Andragende om Anlæg af et Landingssted i Strømnæs. Samtidig har Købmand Heine Olsen, Ibd.

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 204.

givet Afkald paa den ham givne Bevilling til et Landingssted sammesteds til Fordel for det nu foreliggende Andragende. Amtsingeniøren har undersøgt Sagen og udarbejdet Plan og Overslag, ifølge hvilket Omkostningerne vil andrage 7000 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier 4000 Kr. Udvalget foreslaar den sædvanlige Bevilling, nemlig $^3/_5$ af sidstnævnte Beløb paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar, herunder, at Kvalvig Kommune paatager sig Vedligeholdelsen.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges til en Landingsbro i Strømnæs efter Amtsingeniørens Plan og Overslag $^3/_5$ af Formandsløn og Materialier eller indtil 2400 Kr. Bevillingen gives paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar, herunder navnlig, at Kommunen paatager sig Anlægets Vedligeholdelse. —

Bevillingen af 1934 til Heine Olsen, Strømnæs bortfalder.

Landingsstedet „Stadlagjógv" i Lejnum.

Beboerne af Lejnum andrager om Tilskud til Udbedring af Landingsforholdene „útí á Stadlagjógv" ved Lejnum.

Forstanderskabet anbefaler Andragendet, men kan ikke tage endelig Stilling, før Sagen er undersøgt af Amtsingeniøren. Dette er endnu ikke sket, og Sagen maa derfor udsættes til næste Aar.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. — Vinnunevndin anmodes om at foranledige, at Amtsingeniøren undersøger Sagen til næste Aar, hvorefter Forstanderskabets Erklæring paany indhentes.

Landingsplads paa Kjeldnestangen, Kolleford.[1])

Amtet meddeler i Skrivelse af 5. August d. A., at Landingspladsen nu af Amtsingeniøren er fundet tilfredsstillende udført, men at den i 1931 givne og i 1933 for et Aar fornyede Bevilling er forældet, da Anlæget først er færdiggjort i 1935. Opgørelse over Omkostningerne er tilstillet Amtet, og der foreligger Attest fra Forstanderskabet om Vedligeholdelsen.

Forslag.

Bevillingen fornyes og kan udbetales.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1933, bls. 149.

Landingsstedet i Kolter.[1])

Amtsingeniøren indberetter, at hans oprindelige Overslag vedrørende dette Anlæg, som nu er færdigt og skønnet tilfredsstillende udført, er for lavt ansat. — Endvidere indberetter Amtet, at Arbejdet er fuldført efter Olajdag 1935, hvorfor Bevillingen bør fornyes.

Forslag.

Bevillingen fornyes, og under Hensyn til det af Amtsingeniøren oplyste forhøjes den med 250 Kr.

Lending „við Lógvagjógv."

Andragende frá Páll Patursson m. fl., Kirkebø om Tilskud til Udbedring af Opgangen til Trøllhøvda. Plan og Overslag er udarbejdet af Lagtingsmand Sigurd Poulsen, og Omkostningerne anslaas til 401 Kr., deraf Formandsløn og Materialier 266 Kr. $^3/_4$ af dette Beløb udgør 199 Kr. 50 Øre og foreslaas bevilget 200 Kr.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges Páll Patursson m. fl., Kirkebø til Udbedring af Opgangen ved Landingsstedet i Trøllhøvda efter Sigurd Poulsens Anvisning $^3/_4$ af Formandsløn og Materialier eller 200 Kr. Bevillingen gives paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar, dog med Hensyn til Vedligeholdelsen saaledes, at denne er det offentlige uvedkommende.

Landingssted paa Velbestad.

Forstanderskabet for Kirkebø Sogns Kommune andrager om Udbedring af Landingsstedet i Velbestad.

Lagtingsmand Sigurd Poulsen har undersøgt Forholdene og udarbejdet Plan og Overslag, som lyder paa 8695 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier 6295 Kr. — $^3/_4$ af dette Beløb eller 4719 Kr. foreslaar man at bevilge, dog saaledes, at Udbetalingen finder Sted i 3 Olajaar, og at ingen Udbetaling finder Sted, førend der er præsteret et til Udbetalingen svarende Arbejde. Sidste Udbetaling finder først Sted efter, at Anlæget er synet og befundet i Orden efter Planen.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1938, bls. 145.

Forslag.

Af økonomisk Fond bevilges der Kirkebø Sogns Kommune til Udbedring af Landingsstedet paa Velbestad efter Sigurd Poulsens Plan $^{3}/_{4}$ af Formandsløn og Materialier indtil 4719 Kroner. Bevillingen gives paa de i 1912 fastsatte Vilkaar. Udbetalingen finder Sted i 3 Olajaar, og ingen Udbetaling finder Sted, førend der er præsteret et til Udbetalingen svarende Arbejde. Sidste Udbetaling finder først Sted efter, at Anlæget er synet og befundet i Orden efter Planen.

Broer.

Bro over „Fossáarósa" i Vestmanhavn.[1])

Lagtinget har i 1933 bevilget 2640 Kr. som Tilskud til en Bro over „Fossáarósa" i Vestmanhavn tilligemed et Vejanlæg paa 120 m. Det paagældende Anlæg er ikke udført, og nu er det meddelt nærværende Udvalg, at Vejanlægget vil blive udført for en særlig Bevilling, der gives under Vejsagen. — Herefter vil der være at tage Bestemmelse om Bevillingen til Broen alene. Formandsløn og Materialier til Broen udgør 3550 Kr. og $^{3}/_{5}$ heraf eller 2130 Kr. foreslaar man at genbevilge.

Forslag.

Til Broen over „Fossáarósa" i Vestmanhavn genbevilges til Olajdag 1936 2130 Kr. paa sædvanlige Vilkaar.

Vaagø Syssel.

Landingssteder.

Landingsstedet i Bø.[2])

Den i 1933 givne Bevilling til en Landingsbro i Bø er udbetalt, idet Anlægget er fuldført. Broen har imidlertid kostet meget mere end forudsat, og Forstanderskabet ansøger nu om en passende Efterbevilling. Udvalget foreslaar en Efterbevilling paa 225 Kr.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 211.
[2]) - — 1933, - 143.

Forslag.

Til Broanlæget i Bø paa Vaagø bevilges af Økonomisk Fond yderligere 225 Kr., som kan udbetales vedkommende Forstanderskab.

Landingssted i Sandevaag.[1]) (7/IX).

Forstanderskabet for Sandevaags Sogns Kommune har andraget om Tilskud til Udbedring af et Landingssted i Sandevaag. Amtsingeniør Jacobsen har undersøgt Pladsen og udarbejdet en Plan, der gaar ud paa at udvide det Landingssted, som Hjalmar Nielsen i Fjor fik udbetalt en Bevilling til. —

Omkostningerne anslaas til 4500 Kr., hvoraf Materialier og Formandsløn udgør 1700 Kr.

Der er endvidere andraget om en Vej til Landingsstedet, men et Flertal (Danielsen, Joensen, Nolsøe og Samuelsen), som foreslaar bevilget $^3/_4$ af Materialier og Formandsløn eller indtil 1275 Kr. til Landingsstedet, formener, at Vejen kan anlægges af en Sandevaag tiltænkt Vejbevilling.

Samtidig foreligger et Andragende fra Købmand J. E. Thomsens Eftf. om yderligere Udbedring af et privat Landingssted, som nu tilhører J. E. Thomsens Eftf., og er beliggende „úti á Gjógv". Jens M. Poulsen har undersøgt Stedet og udarbejdet Plan og Overslag. Ifølge Overslaget vil Omkostningerne blive 2500 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier 1400 Kr. Medens Flertallet ikke vil stille Forslag om Bevilling til dette Anlæg, i hvert Fald ikke i Aar, stiller Mindretallet (Niclasen, Patursson og Winther) Forslag om at bevilge begge Andragender, dog saaledes, at Bevillingen til begge Anlægene udbetales Kommunen gennem 4 Aar, og Kommunen paatager sig Vedligehold af begge Anlæg.

Forslag.

Fra Flertallet (Danielsen, Joensen, Nolsøe og Samuelsen):

1) Af økonomisk Fond bevilges der Sandevaag Sogns Kommune til Udvidelse af det af Hjalmar Nielsen med Støtte fra Lagtinget udførte Anlæg $^3/_4$ af Materialier og Formandsløn eller ialt indtil 1275 Kr. Bevillingen gives paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar, navnlig ogsaa, at Kommunen maa overtage Anlægets Vedligeholdelse.

2) Andragende fra J. E. Thomsens Eftf. om Udbedring af Firmaets Landingssted „úti á Gjógv" kan ikke bevilges.

Fra Mindretallet (Niclasen, Patursson og Winther):

Af Økonomisk Fond bevilges der Sandevaag Sogns Kommune:

1) Til den af Kommunen ansøgte Udvidelse af Hjalmar Nielsens Landingsdingssted $^3/_4$ af Materialier og Formandsløn eller ialt 1275 Kr.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 207.

2) Til den af Firmaet J. E. Thomsens Eftf. ansøgte Udbedring af Landingsstedet „úti á Gjógv“ $^3/_4$ af Førmandsløn og Materialier eller ialt 1050 Kr.
3) De under 2 og 3 ommeldte Bevillinger gives paa de i 1912 fastslaaede Vilkaar, og Udbetalingen af Tilskudet foregaar i 4 Olajaar med $^1/_4$ hvert Aar, dog saaledes, at ingen Udbetaling finder Sted, førend der er præsteret et til Udbetalingen svarende Arbejde, og sidste Udbetaling finder først Sted, naar begge Anlægene er synede og befundne udførte efter Planen.

Sandø Syssel.

Landingssteder.

Tilskud til Baadeoptræk i Dal.[1])

Forstanderskabet for Husevig Sogns Kommune andrager om Tilskud til ovennævnte Arbejde. Lagtinget har tidligere bevilget Penge til Landingsstedets Udbedring, herunder ogsaa til „dráttin“, men Dalbinger fik ikke Tid til at udføre mere end Arbejdet ved selve Landingsstedet. En paalidelig Mand — Johan Fr. Olsen Sand — har nu undersøgt Forholdene paa Stedet og har udarbejdet Plan og Overslag over Arbejdet. Omkostningerne, Arbejdslønnen ikke iberegnet, andrager 843 Kr., hvoraf $^3/_5$ udgør 505 Kr. Arbejdslønnen opgives til 1200 Kr.

Forslag.

Der bevilges til Udbedring af „bátadráttin“ i Dal paa Sandø i Overensstemmelse med Johan Fr. Olsens Overslag $^3/_5$ af 843 Kr. eller 505 Kr. Bevillingen gives paa de i 1912 foreskrevne Vilkaar.

Tilskud til Landingsstedet paa Skuø.[2])

Der foreligger baade en Skrivelse fra vedkommende Forstanderskab og en Skrivelse fra Færø Amt i Sagen. Det maa antages, at Sagen drejer sig om den i 1932 givne Bevilling til Forbedring af Hovedlandingsstedet. Denne er bortfaldet fra Olajdag 1934. Udvalget tilraader at forny Bevillingen til Olajdag 1936.

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1932, bls. 159.
2) - — 1934, - 208.

Forslag.

Bevillingen fornyes til Olajdag 1936.

Suderø Syssel.

Landingssteder.

Forlængelse af Dæmmolen ved Sandvig.

Forskellige Beboere af Sandvig andrager om Tilskud til ovennævnte Anlæg, og Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune anbefaler Anlægget, som er undersøgt af Amtsingeniøren, der har udarbejdet Plan og Overslag. Ifølge Overslaget vil Omkostningerne ialt andrage 4100 Kr., heraf Formandsløn og Materialier 2100 Kr. $^3/_4$ af dette Beløb foreslaar Udvalget at bevilge paa sædvanlige Vilkaar, dog saaledes, at Udbetalingen foregaar i 2 Olajaar. Ingen Udbetaling finder Sted, førend der er præsteret et til Udbetalingen svarende Arbejde, og sidste Udbetaling finder først Sted, naar Anlægget er færdigt og ved Synsforretning godkendt. —

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der til Forlængelse af Dæmmolen ved Sandvig efter Amtsingeniørens Plan $^3/_4$ af Materialier og Formandsløn indtil 1575 Kroner. Bevillingen gives paa de i 1912 fastslaaede Vilkaar. Kommunen maa erklære, at den overtager Vedligeholdelsen. Bevillingens Udbetaling finder Sted i 2 Olajaar med indtil Halvdelen hver Gang. Ingen Udbetaling finder Sted, førend der er præsteret et til Udbetalingen svarende Arbejde, og sidste Udbetaling finder først Sted, naar Anlægget er færdigt og ved Synsforretning godkendt.

Udbedring af Landingsstedet ved Præsttangen i Kvalbø.[1])

Forskellige Beboere af Kvalbø andrager om Udvidelse af Landingsstedet. Andragendet er anbefalet af Forstanderskabet, men dette har ikke udtalt sig om, at Kommunen vil overtage Vedligeholdelsen. Amtsingeniøren har undersøgt Sagen og udarbejdet Plan og Overslag. Omkostningerne andrager ialt 7000 Kr., heraf Formandsløn og Materialier 3200 Kroner.

Da Økonomisk Fond ikke for Tiden kan bekoste ogsaa dette Anlægs Udvidelse — en betydelig Bevilling er nylig givet til Landingsstedet — maa Sagen udsættes til næste Aar. Samtidig med, at Andragerne gennem For-

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1931, bls. 85.

standerskabet underrettes herom, skal det tilkendegives dette, at Erklæring om, at Kommunen vil vedligeholde den attraaede Udvidelse, bør foreligge til næste ordinære Lagtingssamling.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Andragerne underrettes herom gennem Forstanderskabet, som det bedes tilkendegivet, at Erklæring om, at Kommunen vil vedligeholde den attraaede Udvidelse, bør foreligge til næste ordinære Lagtingssamling.

Brimgarður i Kvalbø.[1])

Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune andrager om, at Lagtinget vil foranledige, at der tilvejebringes Midler til Anlæg af en Dækmole ved „Ytstaræna" i Kvalbø.

Amtsingeniøren har haft Sagen til Erklæring og har udtalt, at da Anlægget formentlig vil koste flere Hundrede Tusinde Kroner, har han ikke kunnet foretage de Undersøgelser, som er nødvendige til Plan og Overslags Udarbejdelse. Udvalget mener, at dette Anlæg maa udskydes til senere i Femaarsperioden, idet et saa kostbart Anlæg ikke kan udføres uden med Tilskud fra Staten.

Forslag.

Sagen udsættes til 1939. Andragerne underrettes herom.

Landingssted i Famien.

Forstanderskabet for Famien Sogns Kommune andrager om Tilskud til en Skinnebane, Anskaffelse af en til „dráttin" paakrævet Motor med Spil og Forlængelse af Landingsbroen med 28 Meter.

Amtsingeniøren har undersøgt Sagen og afgivet en Erklæring med Overslag over Landingsstedets Udvidelse. Iøvrigt har Amtsingeniøren intet Overslag lavet, men udførlig udtalt sig om Andragendet.

Udvalget mener ikke i Aar at kunne tage endelig Stilling til hele denne Sag, som synes mere bekostelig, end Økonomisk Fond for Øjeblikket kan overkomme.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1932, bls. 160.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar. Forstanderskabet underrettes om Udsættelsen, og der meddeles samme Kopi af Overslaget.

Forlængelse af Landingsbroen i Porkere.[1])

Forstanderskabet har ansøgt om en betydelig Udvidelse af ovennævnte Landingsbro. Amtsingeniøren har udarbejdet Plan og Overslag. Omkostningerne beløber sig til 33.500 Kr. Denne Sag kan ikke ordnes i indeværende Femaarsperiode allerede af den Grund, at de til Raadighed værende Midler er bevilgede til andre Anlæg, hvorom Andragender har foreligget i flere Aar, medens dette Andragende er dateret 27. Maj d. A.

Forslag.

Sagen udsættes indtil 1939. Forstanderskabet underrettes herom.

Broer.

Bro over „Áin mikla" i Porkere.

Der foreligger Andragende om Tilskud til ovennævnte Bro. Forstanderskabet har anbefalet Andragendet, men ikke udtalt sig om Vedligehold af Broen. Amtsingeniøren har udarbejdet Plan og Overslag. Omkostningerne beregnes til 1300 Kr., hvoraf Formandsløn og Materialier andrager 650 Kr. Udvalget foreslaar den sædvanlige Bevilling: $^{3}/_{5}$ af Formandsløn og Materialier.

Forslag.

Til en Bro over „Áin mikla" i Porkere bevilges der Porkere Forstanderskab af Økonomisk Fond 390 Kroner.

Broen bygges efter Amtsingeniørens Plan, og Bevillingen gives paa de i 1912 fastslaaede Vilkaar. Attest om, at Kommunen vil vedligeholde Broen maa foreligge.

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1938, bls. 144.

Tann 26. september framlegði formaðurin soljóðandi Forslag til Beslutning frá nevndini viðv. *„Eykastudning til lending við „Dungansvík", Selatrað:"*

Lagtinget beslutter som et Tillægstilskud at bevilge Hr. P. M. Jacobsen, Selletræ, til den foretagne Udbedring af den Arm, der mod Sydvest skærmer „Dungansvik" paa Selletræ — et Beløb paa 150 Kr.
Beløbet udbetales af Økonomisk Fond.

Tann 27. september var málið til 2. viðgerð.
Formaðurin framlegði frá nevndini soljóðandi Forslag til Beslutning viðv. *„Lendingin „á Rananum" í Nes-Hvalbø":*

Lagtinget beslutter efter derom indgivet Andragende at forhøje Tilskudet til Landingsstedet „á Rananum" i Næs-Kvalbø med 525 Kr. under Hensyn til, at Formandsløn og Materialier ved Landingsstedet paa Grund af dettes Udvidelse under Arbejdet er blevet 700 Kr. større. — Bevillingen 525 Kr. afholdes af Økonomisk Fond.

Tann 2. oktober framlegði formaðurin soljóðandi Ændringsforslag frá A. Samuelsen og G. Winther viðv. *„Lending „við á" í Lervík":*

Udvalgets Forslag betegnes som Punkt 1.
Som Punkt 2 foreslaas:
Amtsingeniørens Overslag af 17. August d. A. angaaende den Landingsbroen ved Brænding forvoldte Skade anslaar Materialier og Formandsløn til 500 Kr. og Arbejdsløn til 400 Kr. — $^3/_4$ af førstnævnte Beløb eller 375 Kr. bevilges til Udbetaling af Økonomisk Fond mod Kvittering af Entreprenør Johannes Johannesen, Lervig.

Sama dag framlegði formaðurin soljóðandi Ændringsforslag frá K. Djurhuus viðv. *„Lendibrúgvin í Porkeri":*

I Stedet for Udvalgets Forslag angaaende Forlængelse af Landingsbroen i Porkere sættes:
Sagen udsættes til næste Aar for at Lagtinget i næste ordinære Lagtingssamling kan undersøge, om der er Mulighed for at imødekomme Andragendet, f. Eks. ved at anvende som Tilskud det Beløb, som Midvaag Sogns Kommune og Skopen Sogns Kommune skal refundere Lagtinget for de af Tinget udlagte Ydelser for Havnelaanene.

Tann 3. oktober var málið til 3. viðgerð.

Samtykt við 19 atkv. — 0. Landingssted nord for Mulen. — Landingsstedet „úti í eyga" paa Ejde. — Landingsstedet paa Skuø. — Forlængelse af Dækmolen ved Sandvig. — Udbedring af Landingsstedet ved Præsttangen i Kvalbø. —

Samtykt við 18 atkv. — 0. Landingsstedet „suður í rætt" i Kunø. — Bro over „Stórá" norður við Stroud. — Landingsstedet i Lamhauge. — Landingssted „við á" i Lervig (broytingaruppskotið frá A. Samuelsen og G. Winther). — Baadeoptræk i Dal. — Bro over „Áin mikla" i Porkere. — Landingsstedet „á Rananum" i Næs-Kvalbø (uppskot til avgerðar frá nevndini.)

Samtykt við 17 atkv. — 0. Landingsbro paa Strænder. — Landingsstedet „við á" i Lervig (uppskot nevndarinnar). —

Samtykt við 16 atkv. — 0. Landingsstedet „Dótlisgjógv," Viderejde.

— Landingsbro i „Dungansvik" paa Selletræ. — Landingssted „á Toftanesi" i Lervig. — Landingssted i Strømnæs. — Bro over „Fossáarósa" i Vestmanhavn. — Landingsstedet i Bø. — Brimgarður i Kvalbø. — Forlængelse af Landingsbroen i Porkere. (Broytingaruppskotið frá K. Djurhuus samtykt; uppskot nevndarinnar varð soleiðis burturdottið). —

Samtykt við 15 atkv. — *0.* Landingsstedet i Ridevig. — Landingssted paa „ytra Skála" paa Skaale. — Landingssted i Skaalebotn. — Landingsbro i Fuglefjord. — Baadehavn paa Tofte. — Bro over „Skarðsá" i Fuglefjord. — Landingsstedet „Stadlagjógv" i Lejnum. — Landingsstedet i Kolter. — Lending „við Lógvagjógv". — Landingsstedet i Famien. — Eykastudning til lending við „Dungansvik" (uppskot til avgerðar frá nevndini). —

Samtykt við 14 atkv. — *0.* Landingssted i Morskranes. — Landingsplads paa Kjeldnestangen, Kollefjord. — Landingssted paa Velbestad. — Landingsbro ved „Krákuryggstangu", Selletræ. — Landingssted paa Ørebakke. — Landingsstedet „Fyri innan Glyvur" ved Strænder. —

Samtykt við 13 atkv. — *0.* Landingsstedet i Borðoyavík. — Landingsstedet paa Tofte. —

Samtykt við 12 atkv. — *0.* Nøst og Baadedrátt paa Langesand.

Landingssted i Sandevaag: Pkt. 1) frá meirilutanum varð samtykt við 17 atkv. — 0. — Pkt. 2) frá minnilutanum fall, bert 6 atkv. — 0, og varð soleiðis pkt. 3) í uppskot minnilutans burturfallið. Pkt. 2) frá meirilutanum varð samtykt við 11 atkv. — 0.

---

105. Frásøgn sýslana um vegir, brýr og lendingar. (5/VIII).[1]

Málið varð heint í *figgjarnevndina*. Tann 26 august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I. Norderøernes Syssel.

Sysselmanden indberetter under 1. Juli d. A., at Sysselets Broer, Landingssteder og Veje skønnes at være i forsvarlig Stand, og Amtsingeniøren indberetter, at Vejen Klaksvig-Nordøre den 11. Maj, da Synet foretoges, var i god Stand. Det maa herefter antages, at Lagtingets Paalæg til Kommunen

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 190.

i Samlingen 1934 om at holde nysnævnte Vej i forsvarlig Stand og at anbringe Nummersten ved Vejen, er efterkommet. Udvalget gør som Følge heraf ingen Indstilling vedrørende Norderøernes Syssel.

II. Østerø Syssel.

Sysselmanden indberetter, at de gamle Veje, Broer og Landingssteder er i sædvanlig Stand og ikke giver Anledning til særlig Bemærkning. I en speciel Indberetning om de Køreveje, som er byggede med Statstilskud udtaler Sysselet 1) Lervigvejen trænger paa sine Steder, særlig paa Gøte Sogns Grund, til Udbedring, og Vejbanen paa hele Strækningen er med korte Mellemrum noget ujævn. 2) Angaaende Vejen Fuglefjord—Solmundefjord med Arm til Skibenæs udtales i Indberetningen: Fuglefjord-Stykket er vel vedligeholdt. Noget tilsvarende gælder Vejarealet paa Næs Sogns Grund. Store Partier af Gøte Sogns Vejstrækning er vel vedligeholdt, og denne Kommune har udført et meget stort Vedligeholdelsesarbejde ogsaa i Aar, men Strækningen er temmelig lang, og et Parti af Vejen — paa begge Sider af Varmakeldu-Ejdet — trænger til Grusning. Fundamentet synes nu at være stærkt og godt. 3) Solmunde-Lambhauge Vejen betegnes som forsvarlig vedligeholdt. 4) Vejen Saltangeraa—Ridevig med Arm til Avevig: Denne Strækning betegnes ogsaa som vel vedligeholdt. 5) Vejstrækningen Øre—Nordskaale og Lysaa—Ejde angives at være vel vedligeholdt.

Amtsingeniøren, som i April og Maj Maaned har synet samtlige disse Veje, indberetter noget tilsvarende som foran uddraget af Sysselmandens Indberetning, dog saaledes, at Ingeniøren, som har foretaget sit Eftersyn i Foraaret, har paatalt Vedligeholdelsesmangler, som senere er afhjulpne.

Forslag.

1) Forstanderskabet i Lervig erindres om, at Vejen skal vedligeholdes forsvarlig, og at forskellige Ujævnheder paa Vejbanen bør rettes.
2) Gøte Sogns Kommune erindres om, at tilstedeværende Mangler ved saavel Kommunens Andel af Lervig Vejen som Kommunens Andel af Fuglefjord—Gøte—Næs Vejen bør afhjælpes.

III. Strømø Syssel.

Sysselmanden bemærker følgende i sin Indberetning om Vejene i Sysselet:

Kollefjordvejen: Den Del af Vejen, som ligger paa Kvivig Sogns Grund, er i ret god Stand, dog er der begyndende Hjulspor med enkelte Huller, hvor Vandet samler sig. Oprensning af Vejgrøften tiltrænges paa enkelte Steder. *Kollefjordstrækningen*, som ved Eftersynet angaves at være under Reparation, lider af de samme Mangler som Kvivig-Strækningen. Rækværket ved Svartaa er bøjet og bør rettes ud. Bropiller mangler ved Broen over Dalaa.

Thorshavn—Velbestad Vejen: Thorshavn Vejarealet trænger til Paafyld. Der er begyndende Hjulspor og Huller med stillestaaende Vandpytter. Paa Strækningen „Velbastaðhálsi" er Vejen meget slidt, og Grundstenene træder frem. Oprensning af Vejgrøfterne tiltrænges.

Kirkebøstrækningen er i daarlig Stand, og tiltrænger i høj Grad Paafuld. Oprensning af Vejgrøfterne tiltrænges.

Kvalvig—Saksen Vejen er i god Stand. Det samme gælder *Haldersvig*— og *Hestøvejen*.

Endelig indberetter Sysselmanden, at Broer og Landingssteder i Sysselet er i god Stand.

Amtsingeniørens Indberetning falder i det hele og store sammen med Sysselmandens, men Ingeniøren har synet Vejene før Sysselmanden.

Forslag.

Kvivig—Kolleffjordvejen:

1) Det paalægges Kvivig Kommune at udbedre de Mangler, som af Sysselmanden er paaviste.
2) *Thorshavn—Velbestadvejen:*
   Det paalægges Thorshavn Kommune at udbedre de Mangler ved Thorshavn Strækningen som af Sysselmanden paavist.
3) Det paalægges Kirkebø Sogns Kommune at udbedre de Mangler, som af Sysselmanden er paavist ved en Vejstrækning, som findes paa Kirkebø Sogns Grund.

IV. Vaagø Syssel.

Sysselmanden indberetter 17. Juli 1935: Vejstrækningen Sandevaag—Fútaklett er nu i god Stand. Dog skal bemærkes, at der i Vejens første Kurve før Fútaklett er et Kildefremspring, som burde afledes saaledes, at Vandet kom til at løbe i Vejgrøften. Vejstrækningen Sandevaag—Midvaag—Sørvaag er ikke i særlig god Stand. I Strækningen Sandevaag—Vatnsoyri findes mange Huller og enkelte nok saa dybe Sænkninger, særlig ved Begyndelsen af 3. og 4. Kilometersten. Vejgrøfterne trænger til Oprensning. Fra Vatnsoyri til Sørvaag er Vejen i god Stand med Undtagelse af, at der paa denne Strækning findes enkelte smaa Huller.

Amtsingeniørens Indberetning, der er dateret 7. Maj d. A., er i alt væsentligt i Overensstemmelse med foranstaaende.

Forslag.

Det paalægges de paagældende Forstanderskaber i Vaagø Syssel at afhjælpe de ved Vejanlægget Sørvaag—Midvaag—Sandevaag—Fútaklett forefundne Mangler.

V. Sandø Syssel.

Af Sysselmandens Indberetning, dateret 26. Juni d. A. fremgaar det, at en Del af Vejstrækningen i Sysselet, naar Husevig og en Del af Skaalevig Strækningen undtages, er en Del slidt og trænger til Belægning, hvorhos der paa sine Steder findes Huller, som trænger til Paafyld. Ligeledes trænger Vejgrøfterne mange Steder til Oprensning. Strækningen Sand—Skopen er stadig vanskelig at holde i god Stand, da der paa Grund af den ringe Bredde stadig køres i samme Spor. Vejene skønnes dog at være i bedre Stand i Aar end foregaaende Aar, hvilket hovedsagelig skyldes bekvemmere Adgang til bedre Materiale. Særlig paa Husevig—Strækningen er der nu let Adgang til rigeligt og godt Grus.

Amtsingeniørens Indberetning, som er afgivet 18. Maj d. A., gaar i samme Retning som Sysselmandens. Ingeniøren nævner særlig, at Sand Kommune paa sine Steder har repareret Huller i Vejbanen med altfor store Sten.

Forslag.

Sand, Skopen og Skaalevig Kommune paalægges det at afhjælpe de ved Vejen Skaalevig, Sand, Skopen forefundne Mangler og foretage fornøden Oprensning af Vejgrøfterne.

VI. Suderø Syssel.

Sysselmanden indberetter 20. Juli 1935:

1) Broen over Dalsaa, Kvalbø er i en slet Forfatning og bør formentlig erstattes af en Betonbro.

2) Broen ved Landingsstedet i Ørdevig er beskadiget, idet den yderste Pile er sunket.

3) Kørevejen fra Porkere til Næs er i daarlig Forfatning, hovedsagelig paa den Strækning, der ligger paa Porkere Sogns Omraade, men ogsaa den Del, der ligger paa Vaag Sogns Omraade.

4) Der findes ingen Nummersten ved Sysselets Veje.

Amtsingeniøren indberetter 7. Maj 1935:

Vejstrækningen gennem Vaag Kommune er i ret god Stand, dog trænger Grøfterne stærkt til Oprensning. Vejstrækningen i Porkere Sogns Kommune er i meget slet Forfatning baade med Hensyn til Hjulspor og Huller. Grøfterne trænger stærkt til Oprensning.

Forslag.

1) Broen over Dalsaa, Kvalbø, bør holdes i forsvarlig farbar Stand.

2) Broen ved Landingsstedet i Ørdevig bør repareres.

3) Vejanlægget Vaag—Porkere bør holdes i forsvarlig Stand og Grøfterne bør oprenses.

Herom gives der de paagældende Forstanderskaber Paalæg, ligesom det bør paalægges Forstanderskaberne at anbringe Nummersten ved Vejene.

Tann 28. august vórðu uppskot nevndarinnar pkt. II, pkt. IV, pkt. V og pkt. VI samtykt við 15 atkv. — 0; pkt. III varð samtykt við 17 atkv. — 0.

106. Viðlíkahald av vegnum Sólmundarfirði—Fuglafjarðar. (6/VIII).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Nevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune andrager om Støtte i Anledning af de store Vedligeholdelsesudgifter, som Vejen mellem Fuglefjord og Solmundefjord paafører Kommunen.

I Andragendet oplyses det, at de aarlige Vedligeholdelsesudgifter andrager 3—4000 Kr.; men i Indeværende Aar har Kommunen fra 1. Januar til April Maaned ladet udføre Arbejde for 4900 Kr., og Kommunen ser sig ikke i Stand til fremdeles at udføre Vedligeholdelsesarbejdet uden Hjælp andetsteds fra. Kommunen regner med, at der i Aar maa udføres Arbejde for yderligere 4000 Kr., førend Vejen kan siges at være i god Stand.

Sluttelig gør Forstanderskabet opmærksom paa, at Vejen bruges meget til gennemgaaende Trafik.

Udvalget er bekendt med fra andre Udvalget foreliggende Sager, at de forskellige Kommuner, hvor der findes Køreveje, har store Pengeudgifter ved at vedligeholde Vejene. At dette ogsaa er Tilfældet i Gøte Sogn, er Udvalget bekendt med.

De forskellige Kommuner har i deres Andragende om at faa de forskellige Kørevejanlæg, tilbudt at paatage sig Vedligeholdelsen — en Forpligtelse, som hviler tungest paa de Kommuner, som har faaet de længste Vejstrækninger, og ved Anlæggelsen af Vejene ikke har ladet disse udføre med den Omhyggelighed, som udkræves.

I mange Tilfælde kan Vejmaterialet have Skylden, men i adskillige Tilfælde har man forsøgt paa at komme for let over Anlægsvanskelighederne, og dette medfører ofte forhøjede Vedligeholdelsesudgifter. —

Udvalget har under Overvejelse at paalægge Vognmændene at bidrage til Vejenes Vedligeholdelse under en eller anden Form udover en passende Bilskat. — Desuden maa det være en Hjælp for de forskellige Kommuner med stærkt trafikerede Veje, at der ved Ændringer i Vejreglementet gives Kommunerne Ret til at standse Bilkørselen, naar Hensynet til Vejenes Tilstand kræver det.

Med Hensyn til Andragendet fra Gøte Kommune skal Udvalget udtale, at det maa erkende, at de opgivne Beløb godtgør, at samme Kommune har haft store Omkostninger ved Vedligeholdelse af sit Vejvæsen, udover hvad Bilafgiften giver Kommunen, og i Erkendelse heraf har Lagtinget for nogle Aar siden tilstaaet Kommunen et Laan til Støtte ved Vejens Vedligeholdelse — noget, ingen anden Kommune har faaet.

Saaledes som Forholdet er, vil Lagtinget ikke kunne yde Tilskud til nogen Kommune til Vejenes Vedligeholdelse, medmindre man yder Tilskud til alle Sogne, hvor Veje findes, som benyttes i den almindelige Trafiks Tjeneste, og navnlig ikke i den Tid, hvor Kravet om nye Veje er saa almindeligt, at Tinget maa bruge alle de til Raadighed staaende Pengemidler

---

[1] Sbr. Løgtingstíðindi 1932, bls. 215.

til nye Vejanlæg, samtidig med at man paalægger de paagældende Sogne ikke alene at holde de amtskommunale Veje, men ogsaa Traflkvejene vedlige.

Udvalget maa derfor med Beklagelse afstaa fra at foreslaa Støtte til Gøte Sogn.

Forslag.

1) Lagtinget beklager ikke at kunne yde den begærede Støtte til paagældende Vejs Vedligeholdelse, idet dette maatte medføre, at forskellige andre Kommuner ogsaa møder med Andragende om Tilskud, uagtet samtlige Kommuner — ogsaa Gøte Sogn har paataget sig Vedligeholdelsesbyrden.
2) Lagtinget overvejer, om man ikke under en eller anden Form kan støtte Kommunerne, f. Eks. ved at lade Vognmænd, som benytter Kørevejene, bidrage til Vejenes Vedligeholdelse gennem Arbejdsydelse og en passende Bilskat.

Tann 12. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 16. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

107. Rennistrong til »Stakkin«, Tjørnuvík. (7/VIII).[1]

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 11. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I den ordinære Samling 1934 indkom et Andragende fra Ejerne og Brugerne af Fuglebjerget „Tjørnuviksstakkur" om Tilskud til Anlæg af en „Rennistrong" til dette Fuglefjeld. Sagen behandles i Lagtingstidende 1934, Side 217.

Lagtinget udsatte paa Udvalgets Forslag Sagen til i Aar og anmodede om Fremskaffelse af forskellige Oplysninger. Disse Oplysninger foreligger nu.

Der foreligger saaledes:

1) Erklæring fra Haldersvig Kommune med Anbefaling,
2) Grandestævnebeslutning, hvoraf fremgaar, at over Halvdelen af Marketallet har stemt for at støtte det omtalte Anlæg og ingen imod,

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 217.

3) Overslag fra Jens M. Poulsen, stort 408 Kr., heraf Materialler og Formandsløn 288 Kr.

Udvalget foreslaar, at der ydes Andragerne til omtalte Formaal en Gang for alle en Bevilling paa 250 Kr.

Forslag.

1) Til Anlæg af en „Rennistrong" fra Skorðadal til Tjørnuviksstakk yder Lagtinget fra Økonomisk Fond et Tilskud en Gang for alle paa 250 Kr. Anlæggets forsvarlige Vedligeholdelse paahviler Brugerne og er Lagtinget uvedkommende. Tilskudet udbetales, naar Anlægget er forsvarlig færdigbygget efter Jens M. Poulsens Plan, mod Kvittering af Forstanderskabet for Haldersvig Sogn.
2) Afskrift af Jens M. Poulsens Plan og Overslag sendes Andragerne sammen med denne Beslutning.

Tann 14. september var málið til 2. viðgerð. — Við 3. viðgerð tann 17. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

---

108. Eykastudning til »Hylin« í Mykinesi. (8/VIII).[1]

Figgjarnevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I Henhold til Lagtingets Beslutning af 1934 og Udvalgets Erklæring af 22. August d. A. er der anvist Forstanderskabet for Myggenæs et Tilskud fra Økonomisk Fond paa 1000 Kr. i Anledning af Udbedringsarbejder, foretagne ved „Hylin" i Myggenæs. Ifølge en af Jens Marius Poulsen foretagen Synsforretning over dette Udbedringsarbejde mangler der endnu Anskaffelse af en Bjælke og dennes Faststøbning til Klipperne paa det Sted, hvor Motorbaadene lægger til. Det anslaas til at koste ca. 100 Kr.

Udvalget er enigt om, at Arbejdet bør kompletteres som af Jens Marius Poulsen foreslaaet ved den ommeldte Bjælkes Anbringelse og stiller

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 220.

Forslag om under Hensyn til de særlige Forhold paa Myggenæs at bevilge indtil 100 Kr. i ommeldte Øjemed.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges indtil 100 Kr. til Anskaffelse og Faststøbning af en Bjælke ved „Hylin" i Myggenæs. Beløbet udbetales mod Forstanderskabets Kvittering.

Tann 31. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

109. Reglugerð um viðlíkahald av vegum. (9/VIII).[1]

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning A:**

I denne Sag findes fremlagt en Skrivelse fra Færø Amt af 1. April 1935 fra 3 Chauffører paa Østerø: Poul Joensen, Andreas Skibenæs og Thomas Johannesen. I denne Skrivelse klages over, at Vejene i Gøte Sogns Kommune siden December 1934 har været fuldkommen ufarbare, hvilket angives at have bevirket, at nævnte Chauffører ikke har kunnet udføre deres Ruter paa tilfredsstillende Maade, at deres Vogne paa et Tidspunkt alle var standset paa Grund af, at en eller anden Del af Vognen var beskadiget, at nævnte Chauffører var kommet ud for at betale ret store Beløb for Reparationer og Anskaffelse af Motordele, Fjedre etc., og disse 3 Chauffører oplyser i nævnte Skrivelse, at de derfor har nægtet at betale Vejskat (Automobilafgift) for Januar Kvartal 1935, og at de venter, at Amtet vil forstaa deres Handlemaade. — Det maa formodes, at nævnte 3 Chauffører Mening er at blive fritaget for at betale den deres Vogne paahvilende Automobilafgift for Januar Kvartal 1935.

Af de i Sagen indhentede Udtalelser fra Sysselmanden paa Østerø og fra Amtsingeniøren fremgaar, at Klagen over Vejstrækningen Solmundefjord—Gøte—Fuglefjord og Gøte—Lervig i Gøte Sogns Kommune utvlysomt har været noget berettiget, og at Vejen har været ufarbar i en Del af den i

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1930, bls. 152.

Klagen anførte Tid af Vinteren. I Skrivelse af 13. Marts d. A. oplyser Amtsingeniøren, at der endnu er enkelte daarlige Vejstrækninger tilbage, men at der er gjort et meget stort Arbejde for at bringe Vejen i Orden, og at det kniber en Del med at skaffe passende Reparationsmateriale. Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune oplyser, at der i December, Januar og Februar Maaneder flere Gange var stærk Frost og ingen Sne, hvilket medførte, at Vejen blev fuldstændig opløst, naar Tøvejret kom. Forstanderskabet forsøgte at standse Bilkørselen, medens Tøvejret varede, men forgæves. Det oplyses, at navnlig de 3 klagende Chauffører vedblev med at køre trods Forbudet. Der anføres saaledes, at samtlige Forstanderskaber blev enige om at standse al Bilkørsel i Dagene den 7—11. Februar d. A., og at alle Chauffører og Bilejere blev underrettet herom. Alligevel vedblev Bilerne med at køre og paaførte herved Kommunen store Reparationsudgifter, og Forstanderskabet anser sig ikke for berettiget til at standse Automobilkørsel med Passagerer i Henhold til Vejregulativets § 12, hvorfor der ikke blev foretaget videre i Sagen. Gøte Kommune oplyser endvidere i Skrivelse af 10. April d. A., at der er udført et meget stort Arbejde med at reparere Vejene, at der i December og Januar er arbejdet for ca. 1000 Kr. og i Marts Maaned for ca. 3000 Kr., at man har udbedret en Vejstrækning paa 6 km, og at de resterende 2—3 km bliver udbedret snarest muligt. Det fremgaar ikke af Sagen, at det af Kommunerne den 7. Februar d. A. udstedte Forbud mod Automobilkørsel har været bekendtgjort ved Opslag som foreskrevet i Regulativets § 12, 4. Stk. Selv om dette ikke skulde være sket, maa de Chauffører, som har kørt med Automobiler paa de Dage, hvor Kørselsforbud var udstedt, have været klare over, at der ved deres Kørsel vilde blive paaført Vejene stor Skade og Kommunerne store Udgifter. Selvfølgelig paahviler det Kommunerne at sørge for, at Vejene alle er i forsvarlig Stand, og der skal henvises til Lagtingssag Nr. VIII-5/1935, hvor der er givet Gøte Sogns Kommune Paalæg om afhjælpe tilstedeværende Mangler af Kommunens Andel af saavel Lervig-Vejen som af Fuglefjord Gøte Solmunde Vejen. Af principielle Grunde mener Udvalget ikke at kunne anbefale, at de nævnte 3 Chauffører fritages for at betale nogen Del af den deres Vogne paahvilende Afgift.

Forslag.

Færø Amt bedes svare de 3 Chauffører paa Østerø: Poul Joensen, Andreas Skibenæs og Thomas Johannessen, at Lagtinget ikke mener at kunne gaa med til, at de fritages for at betale nogen Del af den Automobilafgift, som de i Henhold til de gældende Bestemmelser skal erlægge.

og soljóðandi **Udvalgsbetænkning B:**

Den 6. Oktober 1930 blev der i Lagtinget vedtaget „Regulativ for Vedligeholdelse af offentlige Veje paa Færøerne", hvilket Regulativ i Henhold til dettes § 14 skal forelægges til Revision for Lagtinget i dets Samling 1935.

Undertegnede Udvalg har gennemgaaet dette Regulativ og mener, at der heri bør foretages forskellige Ændringer, hvorfor der fremsættes Forslag 1)—6).

Med Hensyn til disse Forslag skal bemærkes:

ad 1) Økonomisk Fond raader for Tiden ikke over særlig store Pengemidler, og det bør derfor staa Lagtinget frit for at afgøre, af hvilken Kasse de i § 1, 3. Stk. omhandlede Tilskud skal ydes.

ad 2) Det maa anses for nødvendigt, at Forstanderskaberne eller Medlemmer af disse kan være til Stede, naar den Tilsynsførende befarer Landevejene.

ad 3) Dette er en Trykfejl i Regulativet.

ad 4) Det har mange Steder vist sig vanskeligt at faa Automobilerne eller rettere Chaufførerne, som befordrer Passagerer m. v., til at respektere Forstanderskabernes Ønsker om, at der ikke uden absolut Nødvendighed køres paa de Dage, hvor det er indlysende, at Kørsel vil være til stor Skade for Vejene. Den hidtidige Bestemmelse synes ikke at være tilstrækkelig, men til Gengæld maa det forventes, at Kommunerne gør sig al mulig Anstrengelse for at holde Vejene i god og farbar Stand, og at Kommunerne kun i mindst muligt Omfang gør Brug af Retten til at forbyde Kørsel, ligesom det maa anses for givet, at absolut nødvendig Kørsel som Læge- og Jordemoderkørsel o. l. i alle Tilfælde tillades, og at det ikke forbydes andre tilfældige Personer at benytte saadan Befordring.

ad 5) Opslag i Kommunerne kan ikke altid anses for tilstrækkeligt eller at komme hurtigt nok til rette Vedkommende Kundskab, hvorimod Vejskilte ikke kan undgaa nogens Opmærksomhed.

ad 6) Det maa anses for nødvendigt at foreslaa, at Regulativet foreslaas forelagt til Revision i Lagtinget om 5 Aar, og at de nu foreslaaede Ændringer træder i Kraft den 1. Januar 1936.

Det henstilles, at der trykkes et nyt Regulativ, forandret i Overensstemmelse med de nu foreslaaede Ændringer, og at dette Regulativ optages i Lagtingstidende for 1935 samt udsendes til Forstanderskaber m. v.

Forslag.

I „Regulativ for Vedligeholdelse af offentlige Veje paa Færøerne" (vedtaget af Lagtinget 6. Oktober 1930) foretages følgende Ændringer og Tilføjelser:

1) i § 1, 3. Stk., 1. Linie, „økonomisk Fond" forandres til: „en af sine Kasse".
2) i § 9 indsættes som nyt 4. Stykke: „Den Tilsynsførende bør saavidt muligt underrette Forstanderskaberne om Tidspunktet for hans Ankomst, saaledes at Forstanderskabet eller det Forstanderskabsmedlem, hvem Vejvæsenet sorterer under, ogsaa kan være til Stede under Vejsynet."
3) i § 11, 5. Linie, „§ 11" rettes til: „§ 1."
4) i § 12, 2. Stk., 3—4 Linie udgaar: „kun maa finde Sted med Post og Passagerer" og i Stedet for sættes:" forbydes, dog at Kommunerne kan tillade udført Kørsel med Post og Passagerer i mindst muligt Omfang."
5) i § 12, 4. Stk., 3. Linie, efter Ordet „Opslag" tilføjes: „og ved Anbringelse af Vejskilte, godkendte af Amtsingeniøren, udvisende, at Kørsel er forbudt."
6) § 14 affattes saaledes:
   „Nærværende Regulativ træder i Kraft 1. Januar 1936 og forelægges til Revision for Lagtinget i dets Samling 1940."

Tann 31. august varð uppskot nevndarinnar í álit A. samtykt við 17 atkv. — 0; uppskot í álit B. varð samtykt við 14 atkv. — 0.

Fylgiskjal: *Regulativ for Vedligeholdelse af offentlige Veje paa Færøerne* — sí skjal nr. 6.

---

110. Kæra viðv. vegin Solmundarfirði — Gotu. ($^{10}|_{VIII}$).

Tann 30. september framlegði *fíggjarnevndin* soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

„Lagtinget anmoder Amtmanden om at søge den i hoslagte Skrivelse omhandlede Sag bedst muligt ordnet."

Tann 2. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

IX. Havnir o. a.

111. Viðlíkahald av havnum. (I|IX).[1]

Málið varð beint í *havna- og vegnevndina*. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Angaaende Vedligeholdelse af Havne har undertegnede Udvalg faaet tilsendt følgende Indberetninger:

I. Strømø Syssel.

Amtsingeniøren meddeler, at han den 23. Marts d. A. har synet Dæk molen i Kvivig.

Der fandtes ingen Anledning til Bemærkninger.

II. Vaagø Syssel.

a) Dækmolen i Sørvaag.

Ifølge Amtsingeniørens Skrivelse af 7. Maj d. A. er Molen synet den 12. April.

Der fandtes ingen Anledning til Bemærkninger.

b) Midvaag Havn.

Amtsingeniøren meddeler, at han den 12. April har synet Dækmolen.

Reparationen er nu fuldført. Der fandtes ingen Anledning til Bemærkninger.

III. Sandø Syssel.

Angaaende Skopen Havn indberetter Amtsingeniøren i Skrivelse af 13. Maj d. A., at han den 2. s. M. har foretaget fornødent Syn og bemærker følgende:

„Pæleorme har afædt en Del af Friholderværket i Indsejlingen baade til Yderhavnen og til Inderhavnen, saaledes at nederste Vandlist er stærkt angrebet og flere af Støtterne mellem nederste og mellemste Vandlist er helt forsvundne. Angrebet i Inderhavnen er ikke af Betydning. Gangbroens Dæk er nu fornyet. Ellers er der ikke Anledning til særlige Bemærkninger."

IV. Suðurø Syssel.

a) Tveraa Havn.

Den 23. April d. A. har Amtsingeniøren foretaget Syn af Trangisvaag Havn og ikke fundet Anledning til Bemærkninger.

---

[1]) Sbr. Løgtingstiðindi 1934, bls. 220.

b) Vaag Havn.

Amtsingeniøren har under 24. April d. A. synet Vaag Havn. Der fandtes ingen Anledning til Bemærkninger, ej heller til Budgettet.

Forslag.

Amtmanden anmodes om at paalægge Forstanderskabet for Skopen Sogns Kommune snarest at lade de paapegede Mangler ved Skopen Havn udbedre.

Tann 24. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 11 atkv. — 0.

---

112. Ábyrgdin fyri havnalánum. (2|IX).[1]

Havna- og vegnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 21. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færø Amt har under 30. Juli og 21. August 1935 tilskrevet Lagtinget angaaende de Kommuner, der siden sidste Lagtingssamling ikke har betalt skyldige Ydelser til Statskassen for de af Amtskommunen garanterede Laan for en Femtedel af Omkostningerne ved Havneanlæggene.

Amtet oplyser, at der af Amtskommunen er betalt for følgende Kommuner:

1) Skopen Sogns Kommune.

Ydelse pr. 11. Juni 1934	Kr. 4376,80
— - 11. December 1934: Kr. 4376,80 (heraf under 28/3—35 betalt Kr. 300,00)	— 4076,80
	Kr. 8453,60

2) Midvaag Sogns Kommune.

Rest pr. December Termin 1934	— 2803,02

Kommunen har i Efteraaret 1934 afdraget Kr. 230,67 paa tidligere Forskud.

Amtet meddeler i Skrivelse af 21. August d. A., at Midvaag Sogns

---

[1] Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 224.

Kommune under 8. August d. A. har underskrevet Obligation for det af Amtsrepartitionsfonden udredede Beløb til Dækning af Ydelser paa Havnelaan indtil 11. December 1934 med ialt 48.847 Kr. 34 Øre.

Endvidere meddeler Amtet, at Skopen Sogns Kommune skylder Amtsrepartitionsfonden for udredede Beløb til Dækning af Ydelser for Havnelaan indtil 11. December 1934 med ialt 68.391 Kr. 44 Øre.

Skopen Sogns Kommunes Ydelse pr. 11. Juni Termin d. A. er ikke berigtiget.

Midvaag Sogns Kommunes Ydelse pr. 11. Juni Termin d. A. er afdraget med 800 Kr.

Ifølge Amtets Skrivelse henstaar Kvivig Sogns Kommune med Restancer pr. 11. Juni Termin 1935 til et Beløb af Kr. 553,89.

Med Hensyn til Skopen Sogns Kommune har Vinnunevndin ved Skrivelser af 5. December 1934 og 27. Juni 1935 henledt Forstanderskabets Opmærksomhed paa Lagtingets Betænkning i Sag Nr. IX-3/1934 (Ábyrgdin fyri havnalánum), hvorefter Kommunen maa indbetale mindst 1000 Kr. aarlig til Amtsrepartitionsfonden, og at Forstanderskabets Medlemmer maa være forberedt paa at blive gjort personlig ansvarlige for den aarlige Indbetaling.

Forstanderskabet har ved Skrivelse af 30. Juni d. A. protesteret mod Ansvarligheden for Indbetaling af ovennævnte 1000 Kr. aarlig til Afdrag paa Kommunens Gæld for Havnelaan.

Forslag.

A) *Skopen Havn.*

Det paalægges Forstanderskabet at betale de i Forslaget fra 1934 omhandlede 1000 Kr. samt 1000 Kr. for indeværende Aar, hvorhos det tilkendegives Forstanderskabet, at dettes Medlemmer personlig vil blive gjort ansvarlige, for saa vidt de ikke efterkommer de af Lagtingets Vinnunevnd givne Paalæg.

B) *Midvaag Havn.*

Der bør aarligt betales til Amtsrepartitionsfonden mindst den halvaarlige Ydelse af Havnelaanet.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkv. — 0.

113. Havna- og brúgvagjald fyri Trongisvág havn. ($^{3}|_{IX}$).[1]

Havna- og vegnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Under nærværende Sag foreligger til Behandling Havne- og Brotakster for Trangisvaag Havn. De nugældende Takster, der af Ministeriet for offentlige Arbejder under 19. Marts 1930 er godkendt for et Tidsrum af 5 Aar indtil 31. Marts 1935, forlænget indtil videre ved Ministeriets Skrivelse af 27. Marts 1935, er forelagt Lagtinget til Betænkning ved Amtets Skrivelse af 18. Juli 1935.

Der foreligger Forslag om, at der sker følgende Ændring i og Tilføjelse til Taksterne:

Under Takst 6 indsættes: Mælk.
— — 10 og 11 indsættes: pr. 100 kg.
Takst 12 ændres til:
Finere Sorter Papir, Bøger o. l. pr. 100 kg. 150 Øre,
samt grove Papirvarer pr. 100 kg. . . . . 75 Øre.
Under Takst 13 indsættes: Øl pr. 100 kg.

Disse Ændringer mener Udvalget at kunne anbefale til Tingets Godkendelse.

Forslag.

Tinget anbefaler, at der sker følgende Ændring i og Tilføjelse til de gældende Takster for Trangisvaag Havn:

Under Takst 6 indsættes: Mælk.
— — 10 og 11 indsættes: pr. 100 kg.
Takst 12 ændres til:
Finere Sorter Papir, Bøger o. l. pr. 100 kg. 150 Øre,
samt grove Papirvarer pr. 100 kg. . . . . 75 Øre.
Under Takst 13 indsættes: Øl pr. 100 kg.

og at Havne- og Brotaksterne derefter gøres gældende for et Tidsrum af 5 Aar fra 1. April 1935 at regne.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

[1] Sbr. Lögtingstíðindi 1929, bls. 126.

114. Havn í Norðragøtu. ($^{5}|_{IX}$).[1]

Havna- og regnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Gøte Sogns Kommune (Elieser Jacobsen) har ved Skrivelse af 21. Maj d. A. andraget om at faa et Havneanlæg i Nordregøte udført efter et Projekt fra 1926.

Udvalget, hvortil Sagen er henvist, maa beklage, at Tinget ikke for Tiden har Midler til at efterkomme Andragerens Ønske, idet de Midler til Bygning af mindre Havne, som Tinget vil kunne raade over i Femaarsperioden 1935/40, ifølge et allerede fremlagt Forslag allerede er disponeret over, og skal man derfor foreslaa, at Sagen udsættes indtil videre.

Forslag.

1) Sagen udsættes indtil videre.
2) Der sendes Andrageren en Afskrift af Betænkningen.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 227.

115. Havna- og brúgvagjald fyri Vág Havn. (6/IX).[1]

Havna- og vegnevndin fekk málið til viðgerðar. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Den 19. Marts 1930 har Ministeriet for offentlige Arbejder godkendt Havne- og Brotakst for Vaag Havn for et Tidsrum af 5 Aar fra 1. April 1930 at regne; disse Takster er ved Ministeriets Skrivelse af 27. Marts 1935 forlænget indtil videre.

Færø Amt har ved Skrivelse af 26. Juli 1935 forelagt Tinget Sagen til Betænkning.

Det fremgaar af Sagen, at Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune under 31. December 1934 har foreslaaet visse Ændringer i Taksterne, som Vandbygningsdirektøren har Betænkelighed ved at anbefale.

Efter at Sagen paany har været forelagt Forstanderskabet, har dette ved Skrivelse af 24. Juli d. A. frafaldet sit oprindelige Forslag og foreslaaet følgende Ændringer i og Tilføjelser til Taksterne:

„Under delvis Fritagelse for Broafgift indføres som Stykke d. Skibe hjemmehørende i Vaag, der foruden deres Vinterfortøjninger ogsaa benytte Havnebassinet til Ud- og Indladning samt til Reparationer i mere end 3 Døgn, betaler 4 Øre pr. Netto Tons for hvert paafølgende Døgn. De samme Regler gælder Skibe, hjemmehørende i Vaag, som, efter at Vinterfiskerlet er sluttet, bliver liggende i Havnebassinet.

Vedrørende Vareafgiftens Størrelse indføres som 2. b. Jernvarer i finere Arbejde saasom Maskiner, Maskindele, Støbegods, Hegntraad og Søm ..... pr. 100 kg 40 Øre.

Takst 8. forandres til Takst 9. og som Takst 8. sættes Spirituosa, Vin, Sprit samt Apotekervarer pr. 100 kg 100 Øre, dog mindst pr. Kolli 50 Øre."

og regner Forstanderskabet med, at de foreslaaede Ændringer vil medføre en Forøgelse af Havnens Indtægter med ca. 300 Kr. pr. Aar.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, mener efter Omstændighederne at kunne anbefale, at Tinget godkender de foreslaaede Ændringer, og skal man fremsætte følgende

Forslag.

Lagtinget anbefaler, at der sker følgende Ændring i og Tilføjelse til Havne- og Brotaksterne for Vaag Havn:

„Under delvis Fritagelse for Broafgift indføres som Stykke d. Skibe, hjemmehørende i Vaag, der foruden deres Vinterfortøjninger og-

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1920, bls. 126.

saa benytter Havnebassinet til Ud- og Indladning samt til Reparationer i mere end 3 Døgn, betaler 4 Øre pr. Netto Ton for hvert paafølgende Døgn. De samme Regler gælder Skibe, hjemmehørende i Vaag, som, efter at Vinterfiskeriet er sluttet, bliver liggende i Havnebassinet.

Vedrørende Vareafgiftens Størrelse indføres som 2. b. Jernvarer i finere Arbejde, saasom Maskiner, Maskindele, Støbegods, Hegntraad og Søm ..... pr. 100 kg 40 Øre.

Takst 8 forandres til Takst 9 og som Takst 8 sættes: Spirituosa, Vin, Sprit samt Apotekervarer pr. 100 kg 100 Øre, dog mindst pr. Kolli 50 Øre."

og at Taksterne derefter gøres gældende for et Tidsrum af 5 Aar fra 1. April 1935 at regne.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

X. Ymisk lógmál.

---

116. Socialreformurin. (1|x).[1] Ellisrenta til S. M. Matras, Norðoyri.

Tann 3. august varð málið beint í eina serliga 5-mannanevnd (sí bls. 2).

Málið um socialreformin varð geymt til næsta ár av tí, at nevndin ikki hevði havt stundir til at viðgerða tað í ár.

Tann 4. oktober framlegði nevndin soljóðandi Motiveret Forslag til Beslutning viðvíkjandi ellisrentu til S. M. Matras:

---

[1]) Sbr. Lógtingstíðindi 1934, bls. 288.

Kongsbonde Samuel M. Matras, Norderø har under 11. Juli d. A. modtaget saalydende Skrivelse fra Færø Amt:

„Efter at Amtet for Socialministeriet har forelagt Spørgsmaalet om, hvorvidt en Kongsfæster, der i levende Live oplader sit Fæste paa de i saa Henseende sædvanlige Vilkaar, herved rammes af Bestemmelserne i § 2, Stk. 1, Pkt. 2 i Lov for Færøerne Nr. 104 af 31. Marts 1933 om Aldersrente, saaledes at Opladelse af Fæstet medfører, at der ikke kan ydes paagældende Aldersrente eller, forsaavidt angaar smaa Fæster, ikke fuld Aldersrente, har Socialministeriet i Skrivelse af 20. Juni 1935 meddelt, at Socialministeriet med Amtet er enigt i, at en Selvejerbonde, der paa de anførte Vilkaar afstaar sin Ejendom, maa rammes af Bestemmelserne i den færøske Aldersrentelovs § 2, Stk. 1, Pkt. 2, og at Ministeriet efter det oplyste om Kongsfæsternes almindelige Stilling kan tiltræde Amtets Opfattelse, hvorefter Opladelsen af Fæstet i den i anførte Bestemmelse angivne Forbindelse maa sidestilles med Afstaaelse af Selvejendom.

Hvilket herved meddeles under Henvisning til Deres Skrivelser af 29. Oktober og 27. December 1934, idet bemærkes, at De herefter ikke er berettiget til Aldersrente."

Da den i foranstaaende Skrivelse indeholdte Resolution fra Ministeriet er i Strid med Forudsætningen for Lagtingets Indstilling af 10. Oktober 1932 angaaende Aldersrenteloven, maa Lagtinget derfor overfor Socialministeriet og Færø Amt udtale, at Ministeriets ovennævnte Resolution er i Strid med de Forudsætninger, som førte til Lagtingets Vedtagelse af vedkommende Lovforslag, idet en Kongsbonde ifølge sit Fæstebrev maa afstaa Fæstet, naar han ikke mere er i Stand til at udføre de Pligter, som ifølge hans Fæstbrev paahviler ham, og ikke er i Stand til at faa disse Pligter udført ved andre.

Som Aftægt tilkommer efter Sædvane Kongsbonden og hans Hustru, saalænge de begge er i Live, $^1/_5$ af Fæstets samtlige Indtægter og $^1/_{10}$ til den længstlevende af dem. Denne Aftægt maa behandles som anden Indtægt, en Mand har, og kan ikke stille Aftægtsbonden ringere end den Mand eller Kvinde, som har en Renteindtægt af en Kapital af samme Størrelse som Aftægtsbondens Aftægt. —

Man stiller derfor følgende

Forslag
til
Beslutning.

Lagtinget fastholder med Henvisning til foranstaaende overfor Færø Amt og Socialministeriet, at den foran citerede Resolution fra Ministeriet er i Strid med de Forudsætninger, som førte til Lagtingets Vedtagelse af Forslaget til Lov om Aldersrente, da Resolutionen fører til, at mange af Fæstegodsets Aftægtsbønder i denne Sag behandles uretfærdigt sammenlignet med andre Færinger.

Sama dag varð málið til 2. og 3. vlðgerð.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 15 atkv. — 0.

117. Revisión av lóg um »Embedslægevæsenets Ordning«. ($^{2}|_{x}$).[1]

Tann 3. august framsetti *formaðurin* soljóðandi uppskot til gerðabókina:

„Málið verður aftur í ár givið Vinnunevndini til viðgerðar."

Uppskotið var samtykt við 12 atkv. — 0.

118. Tvungin gerðadómur í arbeiðsósemju. ($^{3}|_{x}$).[2]

Tann 3. august framsetti *formaðurin* soljóðandi uppskot til gerðabókina:

„Málið verður aftur í ár givið Vinnunevndini til viðgerðar."

Uppskotið varð samtykt við 11 atkv. — 0.

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 250.
2) » — 1934, » 261.

119. Lóg um »elektriske Stærkstrømsanlæg«. ($^{4}|_{X}$).[1]

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 4. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Justitsministeriet har forelagt Lagtinget Spørgsmaalet om at sætte Lov Nr. 169 af 11. Maj 1935 om elektriske Stærkstrømsanlæg i Kraft paa Færøerne.

Ved Anordning Nr. 231 af 20. December 1929 blev den for det øvrige Kongerige gældende Lov, sidst ændret ved Lov af 20. April 1928, sat i Kraft paa Færøerne uden væsentlige Ændringer.

Efter at et i 1928 nedsat Udvalg angaaende fremtidige Retningslinier for økonomisk Fremskaffelse og Fordeling af Elektricitet havde afgivet Betænkning, blev der af Regeringen i Rigsdagssamlingen 1933/34 fremsat et Forslag til Lov om elektriske Stærkstrømsanlæg. Man tilsigtede herved i første Række at naa hen til et rationelt Samarbejde mellem Elektricitetsværkerne gennem en Udvidelse af Anmeldelsespligten for elektriske Anlæg og Udvidelse af Elektricitetskommissionens Virksomhedsomraade. Dennes Medlemsantal skulde forøges, og Kommissionen benævnes Elektricitetsraadet. Lovforslaget blev ikke gennemført, men i noget ændret Form fremsat i Efteraaret 1934.

Hensigten er som sagt Etablering af et rationelt Samarbejde mellem Elektricitetsværkerne paa Grundlag af Udbygning af et eller nogle faa Systemer af Forbindelsesledninger mellem Værkerne, hvilket frembyder større økonomiske Fordele. Fremtidig skal der i Almindelighed kun tilvejebringes saadanne Nyanlæg til Fremskaffelse og Fordeling af Elektricitet, som paa økonomisk Maade vil kunne samarbejde med andre bestaaende eller fremtidige Anlæg.

I Lovens § 1 indføres der Forpligtelse for Ejeren af et elektrisk Stærkstrømsanlæg til Indsendelse af statistiske Oplysninger samt til Brug for Elektricitetsraadet at meddele alle nødvendige Oplysninger.

§ 2 er ny og bestemmer, at Elektricitetsraadet skal optage Forhandling med Ejere eller Brugere af bestaaende eller nye Anlæg om Indførelse af Samarbejde, hvor saadan skønnes formaalstjenlig. Ved Nyanlæg eller Udvidelser skal i Almindelighed ethvert Forslag, der angaar Anskaffelse eller Forøgelse af Produktionsmidler eller Ledningsanlæg, der tilsigter et Samarbejde med andre Anlæg, forinden Paabegyndelsen tilstilles Elektricitetsraadet og gøres til Genstand for en saavel teknisk som økonomisk Undersøgelse. Elektricitetsraadet skal bestaa af 12 Medlemmer foruden Formanden, medens Medlemstallet tidligere kun var 5.

Ved § 15 er der indført Ret til Ekspropriation, saafremt Gennemførelsen af forskellige Foranstaltninger nødvendiggør Fjernelse af Bygninger eller andre Hindringer i Anledning af Fremførelse af Ledninger, Anlæg af Transformatorer o. l.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal anbefale, at Loven sættes uændret i Kraft, dog saaledes, at der foretages de nødvendige

---

[1]) Sbr. Lógtingstíðindi 1939, bls. 152.

redaktionelle Ændringer, og at forskellige Frister ligesom i de tidligere Anordninger forlænges for Færøernes Vedkommende, og at Opmanden for det i § 12 omhandlede Nævn udmeldes af Sorenskriveren.

Forslag

til

Anordning, hvorved Lov Nr. 169 af 11. Maj 1935 om elektriske Stærkstrømsanlæg sættes i Kraft paa Færøerne.

§ 1 lig Lovens § 1, dog at Ordet „Lov" ændres til „Anordning" og Ordene „Arbejds- og Fabrikstilsynet i Henhold til Lov af 11. April 1901" ændres til „Tilsyn i Henhold til Anordning for Færøerne om Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner af 23. Juli 1923."

§ 2 lig Lovens § 2.

§ 3 lig Lovens § 3, dog at Ordet „Lov" ændres til „Anordning".

§ 4 lig Lovens § 4, dog at Ordene „et Nævn" ændres til „et for Færøerne særligt Nævn" og „14 Dage" til „8 Uger".

§§ 5—8 lig Lovens §§ 5—8.

§§ 9—10 lig Lovens §§ 9—10, dog at „3 Uger" ændres til „8 Uger".

§ 11 lig Lovens § 11, dog at Ordene „8 Dages" ændres til „4 Ugers".

§ 12 lig Lovens § 12, dog at „8 Dage" ændres til „4 Uger", Ordene „Af hver af Landsretterne ..... Opmand for Voldgiftsretterne" udgaar, og Ordet „Opmanden" ændres til „en Opmand, der udmeldes af Sorenskriveren paa Færøerne".

§§ 13—14 lig Lovens §§ 13—14.

§ 15 lig Lovens § 15, dog at Ordene „Forordning af 5. Marts 1845 jfr. Lov Nr. 6 af 10. Januar 1928" ændres til „Lov Nr. 69 af 7. Maj 1881".

§§ 16—18 lig Lovens §§ 16—18.

§ 19 lig Lovens § 19, dog udgaar Ordene „og for de Anlæg, som tilhører de private Jernbaneselskaber ..... til Telefonselskaber", og Ordet „Lov" ændres til „Anordning".

§§ 20—21 udgaar.

§ 20 Anordning Nr. 234 af 20. December 1929 bortfalder.

Tann 6. september var málið til 2. viðgerð og tann 10. september til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar varð sett undir atkvøðisgreiðslu:

Broytingaruppskot til § 1 varð samtykt við 18 atkv. — 0; § 1 soleiðis broytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr. — § 2 varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr. — Broytingaruppskotini til §§ 3 og 4 vórðu samtykt við 17 atkv. — 0; §§ 3 og 4 soleiðis broyttar vórðu hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu; §§ 5—8 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. — Broytingaruppskotini til §§ 9—12 vórðu samtykt við 17 atkv. — 0; §§ 9—12 soleiðis broyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. — §§ 13 og 14 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. — Broytingaruppskot til § 15 varð samtykt við 17 atkv. — 0; § 15 soleiðis broytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr. — §§ 16—18 vórn hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. — Broytingaruppskot til § 19 varð samtykt við 17 atkv. — 0; § 19 soleiðis broytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr. — §§ 20—21 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr. (soleiðis, at §§ ganga út). — § 20 (nýggjur) varð samtykt við 16 atkv. — 0.

Lóguppskotið sum heild varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Winther, Dam, Patursson, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Iversen, Mitens, Debess, Kallsoy, Johan Poulsen. *Burtur:* O. F. Joensen, A. Andreasen,

og varð uppskotið sololóis samtykt við 19 atkv. — 0.

---

120. Kolportageloyvi. ($^{5}|_{X}$).[1]

Málið varð beint í *ymsamálanevndina.* Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Ministeriet for Handel og Industri har under 7. Juni d. A. tilsendt Amtet Andragende af 24. Maj 1935 fra „Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark" om Fornyelse af Bevilling ved dertil antagne Kolportører om at forhandle gudelige Skrifter paa Færøerne for Aaret 1936, eventuelt for et længere Tidsrum.

Amtet har forelagt Sagen for Færøernes Politikreds, som ved Skrivelse af 26. Juni d. A. har anbefalet, at den ansøgte Bevilling meddeles paany for Aaret 1936.

Udvalget, hvortil Sagen er henvist, skal udtale, at Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark har i mange Aar haft Tilladelse til at lade ombære og forhandle gudelige Skrifter paa Færøerne. — Udvalget skal atter i Aar tillade sig at foreslaa, at Bevillingen gives for Aarene 1936 og 1937.

Forslag.

Tinget anbefaler, at „Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark" faar Bevilling for Aarene 1936 og 1937 ved dertil antagne Kolportører at ombære og forhandle gudelige Skrifter overalt paa Færøerne. Tilladelsen gives paa de sædvanlige Betingelser.

Tann 31. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkv. — 0.

---

[1] Sbr. Lógtingstíðindi 1933, bls. 216.

121. Lóg um »Handel med samt Tilvirkning og Besiddelse af Vaaben m. v.« ($^{6}|_{x}$).[1]

Málið varð beint í *ynsamálanevndina*. Tann 16. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I 1934 forelagde Justitsministeriet Tinget Spørgsmaalet om at sætte Lov Nr. 122 af 28/4—1934 om Handel med samt Tilvirkning og Besiddelse af Vaaben m. v. i Kraft paa Færøerne.

Loven indeholder Forbud mod uden Tilladelse fra Justitsministeren eller den, som han bemyndiger, at indføre eller tilvirke sværere Skydevaaben og Ammunition, Haandgranater, Bomber o. l. Justitsministeren kan udstede Forbud mod Indførsel af skarpe Vaaben og Stødvaaben, derunder Knojern, Gummiknipler o. l. Ligeledes er det forbudt uden Tilladelse at udføre Vaaben m. m.

Det paagældende Udvalg udtalte, at det maatte anses for unødvendigt at sætte Loven i Kraft, og at der havdes tilstrækkelig Hjemmel i § 6 i Lov af 13. April 1894, indeholdende Bestemmelser om Politiet, til at træffe nødvendige Foranstaltninger paa det heromhandlede Omraade, og Tinget vedtog Udvalgets Forslag om, at man ikke ansaa det nødvendigt at sætte den ovennævnte Lov i Kraft (se Lagtingstidende 1934, Side 255).

Justitsministeriet meddeler, at ovennævnte Bestemmelse i Loven af 13. April 1894 kun hjemler Politiet Ret til at træffe midlertidige Foranstaltninger i overordentlige Tilfælde, og at der derfor efter Justitsministeriets Formening ikke haves fornøden Lovhjemmel for Politiet til at træffe effektive varige Foranstaltninger, hvorfor man anmoder Tinget om paany at behandle Sagen.

Nærværende Udvalg skal, selvom Loven af 1894 kun hjemler Ret til at træffe midlertidige Foranstaltninger, udtale som sin Mening, at man, saaledes som Forholdene paa Færøerne er, ikke anser det nødvendigt, for Tiden i hvert Fald, at sætte den omtalte Lov i Kraft, og skulde der komme til at foreligge Tilfælde, hvor det var nødvendigt at træffe Foranstaltninger, vil Politiet kunne træffe saadanne midlertidigt, og Spørgsmaalet derefter optages i førstkommende Tingsamling. Der har hidtil ikke været nogen Vanskeligheder.

Udvalget skal derfor fremsætte følgende

Forslag.

Tinget anser det ikke nødvendigt, i hvert Fald for Tiden, at Lov Nr. 122 af 28. April 1934 om Handel med samt Tilvirkning og Besiddelse af Skydevaaben sættes i Kraft paa Færøerne.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 255.

Tann 20. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 24. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 11 atkv. — 0.

---

122. Lóg um »Sundhedsfarlige Stoffer til kosmetisk Brug m. m.« (7/x).

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 16. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Anledning af at Indenrigsministeriet under 28. Februar 1934 har udfærdiget en Anordning om Anvendelse af sundhedsfarlige Stoffer til kosmetisk Brug m. m. samt af sundhedsfarlige Farver til teknisk Brug, ændret ved Anordning af 25. Maj 1934, er Spørgsmaalet forelagt Lagtinget, hvorvidt der i Medfør af § 14 i Anordning for Færøerne af 19. Februar 1934 om Gifte og andre for Sundheden farlige Stoffer bør udfærdiges en Anordning for Færøerne af tilsvarende Indhold.

Ved Anordning Nr. 68 af 28. Februar 1934, ændret ved Anordning Nr. 180 af 25. Maj s. A., er det for det øvrige Kongerige bestemt, at kosmetiske Midler, hvorved forstaas Midler til Mundhulens og Tændernes Pleje, til Neglenes og Haarets Pleje og Farvning samt til Læbernes Farvning, herunder Pudder og Sminke, samt Afmagringsmidler ikke maa bestaa af eller indeholde visse Stoffer, saasom Bly- eller Kviksølvforbindelser, Farver, hvori forefindes Antimonforbindelser m. m., giftige organiske Farvestoffer m. m. Til Farvning af Beholdere, Redskaber, Papæsker og lign, der kommer i direkte Berørling med Nærlingsmidler, herunder Drikkevarer, maa ikke anvendes de ovennævnte Stoffer eller i det hele giftige Farver. Som Farver til Legetøj maa ikke anvendes Bly- eller Kviksølvforbindelser eller andre forskellige giftige Farver. Fyrværkerisager, der indeholder hvidt Fosfor, maa ikke udbydes til Salg.

Ifølge Anordning for Færøerne om Gifte og andre for Sundheden farlige Stoffer § 14 kan Justitsministeriet fastsætte efter Forhandling med de interesserede Erhvervsorganisationer Regler om Anvendelse af sundhedsfarlige Farver, Klæbemidler eller Stoffer til teknisk Brug, Legetøj, Fyrværkeri, Skorensningsmidler, Vaskemidler samt kosmetiske Midler.

Sagen har været forelagt Amtslægen, der finder, at Anordningen kan anvendes paa Færøerne uden Ændring, ligesom der foreligger Udtalelse fra Politimesteren og Amtet om, at tilsvarende Bestemmelser sættes i Kraft paa Færøerne. Købmandsforeningen anbefaler, at der udstedes en Anordning ligelydende med den, der gælder for det øvrige Kongerige.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal ligeledes anbefale, at der udstedes en Anordning for Færøerne af samme Indhold som de for det øvrige Kongerige gældende Anordninger.

Forslag.

Tinget indstiller til Justitsministeriet, at der udfærdiges en Anordning for Færøerne af samme Indhold som den af Indenrigsministeriet udstedte Anordning Nr. 68 af 28. Februar 1934 om Anvendelse af sundhedsfarlige Stoffer til kosmetisk Brug m. m. samt af sundhedsfarlige Farver til teknisk Brug, saaledes som denne er ændret ved Anordning Nr. 180 af 25. Maj 1934.

Tann 20. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 24. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 11 atkv. — 0.

---

123. Broytan av tolllógini. ($^{8}|_{x}$).

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 13. august framlegðl nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Undertegnede Udvalg har faaet til Behandling Andragende fra S. F. Hansen, Klaksvig, af 18/9. 1934 om at fritage Maltøl for Told, i hvert Fald det Øl som nydes paa Hospitaler og Sygehuse. Ansøgeren anfører, at Maltøl er en gavnlig Drik særlig imod Tuberkulose og har hjulpet flere Mennesker imod denne Sygdom.

Andrageren er siden Ansøgningen afgaaet ved Døden.

Gavnligheden af at nyde Maltøl, det være sig for syge saavel som for raske Mennesker, ser Udvalget sig ikke i Stand til at bedømme.

Som bekendt er Tolden paa Maltøl, indført fra det øvrige Kongerige, 15 Øre pr. l, medens Loven kun kræver 10 Øre pr. l af alt Øl, som fremstilles paa Færøerne.

Forslag.

Tinget kan ikke tilraade, at der fremsættes Forslag om Fritagelse af Told paa Maltøl, som fremstilles her i Landet.

Tann 20. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

124. Lønrindan. (9/x).[1]

Málið varð beint í *yvsamálanevndina*. Tann 11. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Justitsministeriet har under 26. April d. A. tilstillet Tinget et Forslag til Lov om Arbejdsløns Udbetaling paa Færøerne.

Sagen angaaende Arbejdsløns Udbetaling har før været til Behandling i Tinget og sidst i dettes ordentlige Samling i 1933, hvor der blev vedtaget et Lovforslag (Se Lagtingstidende 1933, Side 208).

Dette Forslag har Ministeriet næret Betænkeligheder ved at søge gennemført uændret paa Rigsdagen, hvorfor der er udarbejdet et nyt Forslag som ovennævnt.

Ministeriets Udkast adskiller sig navnlig — foruden ved en stedfunden Omredigering — fra det af Tinget vedtagne Forslag, paa følgende Punkter:

a. Den i § 5 i Lagtingets Forslag optagne Bestemmelse om, at den i Paragraffen givne Regel om, at der ikke fra Arbejdernes Løn maa gøres Fradrag i særskilt Øjemed uden deres Samtykke, ikke skulde gælde Arbejdsforhold, hvor Kommunen er Arbejdsgiver, og det drejer sig om presserende kommunale Restancer, er udgaaet, dels fordi Justitsministeriet maa mene, at Kommunen ikke bør stilles anderledes end andre Arbejdsgivere, dels fordi det er uklart, hvad der skal forstaas ved presserende Restancer.
b. De i § 6 i Lagtingets Forslag indeholdte Bestemmelser om Udbetaling af Forskud paa Vederlag for Akkordarbejde er erstattet med Regler, der i det væsentlige svarer til de i det øvrige Kongerige fulgte Kutymer (jfr. Justitsministeriets Udkast § 3).
c. § 7 i Lagtingets Forslag er ikke medtaget, idet Paragraffens 1ste Stykke findes overflødiggjort af Forslagets § 3, medens Paragraffens 2. og 3. Stykke, der omhandler Udbetaling af mindreaarige Personers Løn til Forældre eller Værge, er stridende mod § 39 i Lov Nr. 277 af 30. Juni 1922 om Umyndighed og Værgemaal.
d. Den af Lagtinget vedtagne Regel (Forslagets § 8), hvorefter der i Retssager angaaende Arbejdsløn til de af Loven omfattede Arbejdere, ikke skal erlægges Retsafgift, er udgaaet, da Justitsministeriet ikke mener, at der er tilstrækkelig Grund til, at disse Sager fremfor andre Smaasager bør fritages for Retsafgifter. Efter de for Færøerne gældende Regler er Retsafgifterne mindre end i det øvrige Kongerige, og da Sagerne normalt kun vil dreje sig om mindre Beløb, vil de Afgifter, der skal erlægges, være ganske ringe. I de enkelte Tilfælde, hvor Retsafgifterne skulde være af afgørende Betydning, vil der kunne meddeles Parten fri Proces efter Retsplejelovens almindelige Regler.

Naar Sætningen „medmindre der derom forud er truffet udtrykkelig Overenskomst" er medtaget i Slutningen af Udkastets § 1, 1. Stk., skyldes dette, at Bestemmelsen findes i det af Lagtinget vedtagne Forslag, men Ministeriet henleder Opmærksomheden paa, at hvis Sætningen

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1933, bls. 207.

bibeholdes, vil Lovens Hovedbestemmelse om Arbejdsløns Udbetaling i rede Penge for en stor Del miste sin Betydning. —

Udvalgets Flertal, Joensen og Iversen, skal tilraade, at Ministeriets Forslag vedtages uforandret.

Udvalgets Mindretal (Edw. Mitens) skal udtale:

Størstedelen, antagelig henimod $^4/_5$, af Vederlag for præsteret Arbejde paa Færøerne vedrører Fiskeriet, og med Hensyn til dette findes en særlig Ordning, hvorefter Fiskerne lønnes med Andel i Fangsten. Vistnok alle er enige om, at paa dette Omraade maa der gælde en særlig Ordning med Hensyn til Fradeling af Fangsten og Betaling, forsaavidt Rederierne køber Fiskernes Andel, samt med Hensyn til Ydelse af Forskud. Disse Forhold er ordnet ved Overenskomst mellem de paagældende Organisationer.

Vedrørende andet Arbejde gælder der særlige Regler med Hensyn til fastlønnede Personer som Embedsmænd, Tjenestemænd, Handelsbetjente o. l.

Tilbage bliver Daglejerarbejde o. l., og dette angaar, som det vil fremgaa af foranstaaende, kun en ringe Del af den Løn, der ydes for præsteret Arbejde her paa Øerne.

Det forekommer mig derfor unødvendigt, at der udstedes en særlig Lov for dette Omraade, og jeg mener, at naar det ikke har været nødvendigt i det øvrige Kongerige at ordne disse Forhold ved en særlig Lov, vil man kunne gaa frem paa samme Maade her paa Øerne og ordne Forholdene ved Overenskomster, hvilket faktisk ogsaa er sket.

Ved Sagens tidligere Behandling i Tinget ses det, at der ikke har været stor Stemning for at gennemføre denne Lov, idet saadant Lovforslag flere Gange er faldet og ifjor kun blev vedtaget med ringe Majoritet (13 Stemmer). Det anføres ogsaa i nogle af Betænkningerne, at man har villet modvirke, at Arbejdsgivere udstedte private Penge, og dette Forhold er ordnet, idet den nye Straffelov forbyder saadant, og det praktiseres derfor ikke mere.

Jeg maa derfor tilraade, at man ikke stemmer for det fremsatte Forslag. Jeg stiller intet særligt Forslag, idet jeg mener, at man maa kunne blive staaende i hvert Fald indtil videre ved den nuværende Retstilstand, hvorefter disse Forhold ordnes ved Overenskomst mellem Parterne.

Forslag

fra Flertallet (Joensen og Iversen):

Tinget vedtager det af Justitsministeriet vedtagne Forslag til Lov om Arbejdsløns Udbetaling paa Færøerne.

Tann 14. september var málið til 2. viðgerð.

Formaðurin framlegði soljóðandi Ændringsforslag frá P. M. Dam:

„.....medmindre der derom forud er truffet udtrykkelig Overenskomst“ i første Stk. § 1 i Flertallets (Iversen, Joensen) Forslag udgaar.

Broytingaruppskotið fall, bert 2 atkv. fyri, 0 imóti.

Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot meirilutans sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Dam, Zachariasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Iversen. *Atkvøddi ikki:* Winther, Niclasen, Miltens, Debess, J. Poulsen. *Burtur:* Paturssøn, S. Poulsen, Kallsoy,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 18 atkv. fyri, 0 ímóti.

---

125. Uppskot til lóg um radiomóttaking. ($^{10}/_{X}$).[1]

Málið varð beint í *ymsamálanevndina.* Tann 16. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Lagtinget vedtog i 1934 Forslag til Lov for Færøerne om Foranstaltninger mod Forstyrrelse af Radiomodtagning (se Lagtingstidende 1934, Side 340 og Bilag 5).

Ministeriet for offentlige Arbejder har meddelt, at Ministeriet maa anse det for nødvendigt, forinden der kan tages Stilling til det omtalte Lovforslag, at der bliver udført fornødne Maalinger paa Færøerne af Feltstyrken for de forskellige Radiofonistationer overensstemmede med, hvad der er anført af Udvalget vedrørende Radiofoniforstyrrelser i Danmark.

Endvidere har Ministeriet gjort nogle Bemærkninger til enkelte Bestemmelser i Lovforslaget og udbedt sig Oplysninger om, hvorledes Udgifterne tænkes udredet med Hensyn til Varetagelsen af Lovforslagets Bestemmelser.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal udtale:

Med Hensyn til de Udgifter, som omhandles af Lovforslaget, vil nogle af disse efter Lovforslagets Bestemmelser blive betalt af de paagældende private. De Udgifter, som ikke dækkes paa denne Maade, har man tænkt sig, skulde afholdes af Telefonvæsenet eller Lagtinget, idet Tilsynet skal henlægges under Telefonvæsenet. Man har dog regnet med, at der med Tiden skulde indføres en Afgift, der kunde dække Udgifterne. Der kunde ogsaa være noget, der talte for, at Radiofonivæsenet i Danmark vilde yde et Tilskud til det første Eftersyn, saaledes som det fremgaar af Udvalgsbetænkningen fra ifjor; men dette Spørgsmaal ligesom Spørgsmaalet om enkelte Ændringer i Lovforslaget mener Udvalget bør udsættes til nærmere Overvejelse til næste Aar, idet det som anført af Ministeriet er nødvendigt, at der udføres de omtalte Maalinger af Feltstyrken for de forskellige Radiofonistationer.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 340.

Man skal derfor foreslaa, at Sagen udsættes til næste Aar, og at man ansøger Ministeriet om at foranledige tilsendt Telefonvæsenet de nødvendige Apparater til at foretage Maalingerne, og iøvrigt foreslaar man, at Sagen overgives til Vinnunevndin til nærmere Forberedelse.

Forslag.

1) Sagen udsættes til næste Aar.
2) Det overdrages til Vinnunevndin at forhandle med Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Udførelsen af de ovennævnte Maalinger af Feltstyrken for de forskellige Radiofonistationer.

Tann 20. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

---

126. Broytan av apotekaralógini. (11|x).

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 30. september framlegði nevndin soljóðandi Udvalgsbetænkning:

Købmand Poul Isaksen, Thorshavn har henvendt sig til Tinget og meddelt, at han har aabnet en Materialforretning, og andrager om, at Tinget vil ansøge hos Regeringen om, at Apotekerloven ændres for Færøernes Vedkommende, saaledes at herværende Materialforretninger faar Ret til at forhandle alle Haandkøbsvarer. Adskillige Varer er forbeholdt Apotekerne, og han andrager om, at en Del af disse maa kunne sælges i Materialforretninger.

Der foreligger en Erklæring til Udvalget fra Amtslægen af 18. ds., hvorefter der ikke kræves nogen Ændring i selve Apotekerloven, medens derimod Anordning Nr. 79 af 4. April 1929 indeholder de nærmere Bestemmelser om, hvilke Varer der er forbeholdt Apotekerne. Amtslægen udtaler, at han ikke kan anbefale Andragendet, da Hr. Isaksen derved vilde opnaa Apotekets Rettigheder uden dettes Pligter. Saafremt der skal stilles Krav til Apoteket om kvalificeret Personale, moderne Indretning, Apotekerafglit m. m., mener han ikke, at der kan fratages dette en væsentlig Del af dets Handelsvarer.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal udtale:

Andrageren har overfor Udvalget under et Møde gjort gældende, at han har oprettet sin Materialhandel efter delvis Opfordring og Anbefaling af saavel Amtslæge Zachariasen som Overlæge Lynge, og han staar derfor uforstaaende overfor den ovennævnte Erklæring fra Amtslægekredsen.

Der har været forelagt Udvalget Hr. Isaksens Andragende til Ministeriet af 6. Maj d. A. om Ret til Salg af Haandkøbsvarer, Salg af Sprit til Læger, Sygehuse og Jordemødre og Salg af denatureret Sprit til de samme.

Andragendet er anbefalet af Rigsdagsmændene, Thorshavn Byraad og Overlæge Lynge, og Amtslæge Zachariasen anbefaler, at han faar Tilladelse til at sælge Varer, der er tilberedt med Sprit.

Isaksen har overfor Udvalget udtalt, at han subsidiært søger om Tilladelse til Forhandling af visse Varer som Albyl, Sennesbælge, Acetylsalicyl, Ferrodak, Argorol, Alleoksplaster, Borsalve, Borvaseline, Fergan, Ferrin, Sanatogen, Kalktabletter o. l.

Det er Udvalget bekendt, at Stemningen i al Almindelighed i Lagtinget er for, at det vil være heldigt af Konkurrencehensyn, om der kunde trives en Materialhandel paa Færøerne, og at det var ønskeligt og maa anbefales, at man fra Ministeriets Side vil tillægge denne Materialhandel Ret til at handle med bestemte Varer udover, hvad der nu er tilladeligt. Udvalget skal derfor foreslaa, at Spørgsmaalet forelægges Ministeriet til Overvejelse under Hensyn til foranførte, og hvad der iøvrigt foreligger i Sagen.

Forslag.

Andragendet og nærværende Betænkning tilstilles Amtmanden til Forelæggelse for Justitsministeriet.

Tann 2. oktober var málið til 2. viðgerð og tann 3. oktober til 3. viðgerð.

Formaðurin framlegði soljóðandi Endringsforslag frá O. F. Joensen o. fl.:

Til Forslaget føjes efter Justitsministerlet: „med Lagtingets Anbefaling."

Broytingaruppskotið varð samtykt við 18 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar soleiðis broytt varð samtykt við 18 atkv. — 0.

127. Lóg um »offentlig Auktion ved Auktionsledere«. ($^{12}|_{X}$).

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Justitsministeriet har forelagt Tinget Spørgsmaalet om at sætte Lov af 16. April 1935 om offentlig Auktion ved Auktionsledere i Kraft paa Færøerne.

Ved denne Lov bestemmes det, at frivillige offentlige Auktioner skal afholdes af Auktionsledere, beskikket af Justitsministeren. Dog skal saadanne Auktioner over faste Ejendomme og registreringspligtige Skibe som hidtil afholdes af Fogden (Dommeren).

Tvangsauktion over Løsøre, bortset fra registreringspligtige Skibe og Aktier, Gældsbreve og andre Fordringer, kan efter Henvisning af Fogden afholdes ved Auktionsleder.

Auktionsledere beskikkes af Justitsministeren efter Indstilling af Fogden, og der kan kun antages Personer, der har Indfødsret, er fyldt 25 Aar og er vederhæftige og uberygtede. Beskikkelsen meddeles for et nærmere betegnet Omraade. For Afholdelse af Auktioner betales til Auktionslederen et Vederlag, svarende til $^{1}/_{5}$ af den Staten tilfaldende Afgift for Auktionen, og det er Auktionslederen tilladt at virke som Incassator. Loven foreskriver nærmere Bestemmelser om Afholdelser af Auktionen, Meddelelse til Fogden, Afregning af Afgiften m. m.

Der foreligger en Udtalelse fra Sysselmanden i Vestmanna, der ikke anser det paakrævet, at der finder en Ændring Sted i de for Færøerne gældende Regler med Hensyn til offentlige Auktioner.

Sysselmanden for Suderø udtaler, at der formentlig er mindre, der taler for at sætte Loven i Kraft for Færøerne end for det øvrige Kongerige, førend en Omorganisation af Dommerkontoret maatte gøre dette nødvendigt. Ved at Sysselmændene kan konstitueres til at afholde Auktioner, opnaar Dommerkontoret formentlig en passende Aflastning. Sysselmanden udtaler endvidere, at Udførelsen af mange af de Forretninger, hvortil han modtager Konstitution paa Dommerens Vegne, herunder ogsaa Auktioner, medfører saa stor Belastning af Kontorets Arbejde, at en betydelig Del maa udføres som Ekstraarbejde efter Kontortid. Naar Incassationen tilfalder Kontoret, hjælper dette paa Forholdet, hvilket derimod ikke er Tilfældet, naar Incassationen udføres af Sagførere.

Dommeren har afgivet en Erklæring, hvori han oplyser, at der i 1933 i Færøernes Retskreds blev afholdt 24 Auktioner (Tvangs- og frivillige) over Løsøre, heraf 8 af Sysselmændene, og i Aaret 1934 blev der afholdt 28 Auktioner, heraf 11 af Sysselmændene. Ved disse har ofte Fuldmægtigene paa Dommerkontoret eller Sysselmændene haft Incassationen; men det bliver mere almindeligt, at en Sagfører overtager Incassationerne, navnlig i Konkursboer. Den Indtægt, som Førstefuldmægtigen har haft, har andraget ca. 200 Kr. i hvert af de nævnte Aar. Da Lov af 15. April 1930 angaaende Fuldmægtige ved Underretterne ikke gælder for Færøerne, vil Førstefuldmægtigen fremdeles kunne have nogen Fortjeneste som Incassator ved Løsøreauktioner; men da Fortjenesten som nævnt er ringe, vil Hensynet til ham ikke tale noget videre imod at sætte Loven om offentlige Auktioner ved

Auktionsledere i Kraft paa Færøerne. Motiverne til Loven omtaler Hensynet til at aflaste Dommerkontorerne. Arbejdet paa Dommerkontoret i Tórshavn er meget omfattende og kan ikke tilendebringes indenfor Kontortiden. Dommeren oplyser, at da en Auktion undertiden varer mere end 1 Dag, vil Fritagelsen for Afholdelse af almindelige Løsøreauktioner betyde en ikke ringe Aflastning af Dommerkontorets Arbejde. Han anbefaler derfor, at Loven ogsaa sættes i Kraft paa Færøerne, men foreslaar, at det bestemmes, at Sysselmændene uden speciel Beskikkelse er Auktionsledere, hver indenfor sit Syssel, dog at der i Sydstrømø Præstegæld beskikkes en Auktionsleder efter Lovens Regler. Han foreslaar iøvrigt enkelte Ændringer i Loven.

Nærværende Udvalg skal udtale:

Udvalget er enigt med Dommeren i, at der udenfor Tórshavn ikke behøver at ske nogen Ændring i det bestaaende Forhold, hvorefter Sysselmændene afholder Auktionerne. Saafremt Loven sættes i Kraft paa Færøerne, mener man derfor, at der i Lovens § 3 bør indsættes, at Sysselmændene skal have Ret til at beskikkes som Auktionsledere paa lignende Maade, som man lod de Personer, der udøvede Auktionsvirksomhed i de sønderjydske Landsdele, faa Ret til at beskikkes som Auktionsledere.

Udvalget har haft Samraad med Dommeren, og under dette fremhævede denne, at det vil betyde en Aflastning for Dommerkontoret, om Loven sættes i Kraft. Udvalget skal tilraade, at Loven gøres gældende for Færøerne med Ret for Sysselmændene til at blive beskikkede til Auktionsledere hver for sit Syssel.

I Lovens § 2 foreslaar man, at Bestemmelsen om Retsplejelovens § 544, Stk. 2, 1. Punktum, udgaar, idet det paagældende Punktum er udgaaet i den for Færøerne gældende Retsplejelov.

I § 4, 1. Stk., foreslaar man, overensstemmende med Dommerens Indstilling, at Vederlaget for en Auktions Afholdelse fastsættes til mindst 15 Kr., og i Stk. 3 udgaar Bestemmelsen om Virksomhed som Auktionsholder, idet Næringsloven af 28. April 1931 ikke er gældende for Færøerne.

I § 5 indsættes Bestemmelse om, at Sysselmændene ikke skal være pligtige til at stille speciel Sikkerhed for Betaling af Afgifterne og for eventuel Erstatningspligt, idet dette formentlig ikke er nødvendigt.

I § 6 foreslaas en Henvisning til den for Færøerne gældende Bogføringslov af 1921.

Man har endvidere overvejet, om den i § 19 fastsatte Tidsfrist burde forandres, ligesom man har næret nogen Betænkelighed ved Bestemmelsen i § 20 om, at Auktionslederen er pligtig eventuelt at møde paa Fogdens Kontor for at give nødvendige Oplysninger med Hensyn til Afgiftens Beregning; men man har dog ikke anset det nødvendigt at foreslaa Ændringer.

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Lov Nr. 132 af 16. April 1935 om offentlig Auktion ved Auktionsledere sættes i Kraft paa Færøerne med følgende Ændringer:

1) I § 2 udgaar Ordene: „og Stk. 2, 1. Punktum".
2) til § 3 føjes:
   „Sysselmændene skal have Ret til at beskikkes som Auktionsledere for paagældende Syssel, dog Sysselmanden for Strømø Syssel kun for Nordstrømø Præstegæld, saafremt Andragende herom indgives til Justitsministeriet inden 1. August 1936."
3) Til § 4, 1. Stk., 1. Punktum, føjes: „dog mindst 15 Kr."

4) I § 4, 3. Stk., udgaar Ordene: „samt mod Løsning af Næringsbrev at drive Virksomhed som Auktionsholder, jfr. Lov Nr. 138 af 28. April 1931, §§ 53—56."
5) Til § 5, Stk. 2 føjes:
„Sysselmændene er dog ikke pligtige til at stille Sikkerhed."
6) I § 6 udgaar Ordene: „Lov Nr. 98 af 10. Maj 1912," og i Stedet sættes: „Lov for Færøerne Nr. 260 af 6. Maj 1921."
7) § 22, 1. Stk., affattes saaledes:
„Denne Anordning træder i Kraft 1. April 1936."

Tann 26. september var málið til 2. viðgerð.

§ 1 varð hildin samtykt uttan atkvøðisgreiðsln.

Pkt. 1, broytingaruppskot til § 2, varð sett undir atkvøðisgr. og datt burt, bert 9 atkv. — 0; § 2 óbroytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.

Pkt. 2), 3) og 4), broytingaruppskot til §§ 3 og 4, vóru samtykt við 11 atkv. — 0; §§ 3 og 4 soleiðis broyttar vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Pkt. 5), broytingaruppskot til § 5, varð samtykt við 12 atkv. — 0; § 5 soleiðis broytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.

Pkt. 6), broytingaruppskot til § 6 varð samtykt við 11 atkv. — 0; § 6 soleiðis broytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr. §§ 7—21 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu.

Pkt. 7), broytingaruppskot til § 22 varð samtykt við 11 atkv. — 0; § 22 soleiðis broytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.

Tann 30. september framlegdi formaðurin soljóðandi **Ændringsforslag** frá Edw. Mitens:

I Lovens § 2 udgaar Ordene: „og Stykke 2, 1. Punktum."

Tann 1. oktober varð málið til 3. viðgerð.

§ 1 varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.

Broytingaruppskot frá Edw. Mitens til § 2 varð samtykt við 15 atkv. — 0; § 2 soleiðis broytt varð hildin samtykt uttan atkvøðisgr.

§§ 3—22 — soleiðis sum avgjørdar við 2. viðgerð — vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Lúguppskotið sum heild varð sett undir atkvøðisgr. við navnakall:

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Winther, Patursson, Zacharlasen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, Djurhuus, Andreasen, Iversen, Mitens, Debess, Kallsoy, J. Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Dam, M. Samuelsen. *Burtur:* Viðstein,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 18 atkv. — 0.

128. Lóg um »Tilsyn med fremmede paa Færøerne.« ($^{13}|_{x}$).[1]

Málið varð beint í *ymsumálanevndina*. Tann 24. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Ifølge Lov Nr. 140 af 24. April 1935 om Tilsyn med Fremmede paa Færøerne maa Udlændinge ikke opholde sig her paa Øerne i længere Tid end 3 Maaneder, medmindre Amtet meddeler Tilladelse dertil. Efter 6 Maaneders Forløb kræves Tilladelse fra Justitsministeriet. Den, der ikke er i Besiddelse af Indfødsret og ikke har erhvervet Forsørgelsesret, kan efter Justitsministeriets Bestemmelse udsendes, naar hans Forhold dertil maatte give Anledning, og de Udlændinge, der ikke er i Besiddelse af Forsørgelsesret og som findes blottede for Subsistensmidler, skal snarest udsendes. Enhver Udlænding, der ankommer, skal inden et af Justitsministeriet fastsat Tidspunkt anmelde sig til Politiet. Politiet kan paalægge Hotelejere at føre Bog over deres Gæster.

Justitsministeriet har forelagt Tinget Spørgsmaalet om, hvorvidt der i Medfør af Lovens § 1, 1. Stk., bør udfærdiges en kgl. Anordning om Pastvang.

Der foreligger en Udtalelse fra Politimesteren med Erklæring fra 5 Sysselmænd, og disse mener, at man bør indføre ligneude Regler om Pastvang, som er gældende for det øvrige Kongerige.

Politimesteren oplyser, at Pastvangen, der var ophævet ved Fremmedloven af 15. Maj 1875, paany blev indført i det øvrige Kongerige under Verdenskrigen i 1917.

Han udtaler, at ved Indførelse af Paskontrol paa Færøerne vil man nærmest kun være i Stand til at undersøge Passets formelle Gyldighed og vil vanskeligt kunne udøve nogen virkelig Sigtelse af de Rejsende. Undersøgelsen vil let virke til Gene for ufarlige Rejsende, saasom Turister, og dog ikke være betryggende, hvor den er mest nødvendig, nemlig overfor Forbrydere, der netop ofte vil være forberedt paa Kontrol. Politiet paa Færøerne vil vanskeligt kunne have Forbindelse med det almindelige Efterretningsvæsen, og iøvrigt vil egentlige Forbrydere kun yderst sjælden kunne forventes til Færøerne og da nærmest for at skjule sig.

Til Sikring af Kendskab til og Kontrol med Udlændinge, der opholder sig paa Færøerne, har man andre Midler end Indrejsekontrollen, navnlig Pligten for Udlændinge til at foretage Anmeldelse til Politiet, og dernæst det Forhold, at Politiet kan paalægge Hotelejere og Pensionatsværter at føre Fortegnelse over deres Gæster. Disse Regler, i Forbindelse med at der paa Øerne kun findes ca. 25.000 Mennesker i ret afgrænsede Distrikter, vil sikkert medføre, at Udlændinge kun meget kort Tid vil kunne opholde sig her, uden at deres Nærværelse bliver bekendt.

Det drejer sig i det hele taget kun om ret faa Udlændinge. I 1934 har der kun boet 25 udenlandske Hotelgæster i Tórshavn, og i de sidste 3 Aar er der kun udstedt 1—5 Bevisser aarlig for udenlandske Handelsrejsende.

---

[1]) Sbr. Lógtingstíðindi 1934, bls. 246.

Politimesteren henstiller derefter ganske, om der er tilstrækkelig Anledning til at indføre Pastvang, eller om der ikke maatte være Grund til at afvente 1 Aar og de Erfaringer, der gennem Administrationen af de øvrige Fremmedbestemmelser maatte være indvundne. Dernæst foreslaar han forskellige Regler med Hensyn til Anmeldelsespligten for Udlændinge, Opholdstilladelse for disse og Logigiveres Anmeldelsespligt. Udvalget har intet at indvende mod disse sidstnævnte Bestemmelser.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal udtale, at man ikke for Tiden anser det fornødent, at der indføres Bestemmelser om, at Rejsende ved Ankomsten til Færøerne skal være forsynede med Rejsepas eller andet Legitimationsdokument. Der kommer ikke mange Fremmede til Øerne, og der er kun faa Udlændinge, som opholder sig paa Færøerne i længere Tid.

Lagtinget foreslog ifjor Indførelse af Tilsyn med Fremmede, saaledes som det fremgaar af ovennævnte Lov, og Udvalget maa mene, at man kan se Tiden an, hvorledes Loven virker, og vil man da om nødvendigt kunne foreskrive Regler om Pastvang, idet man ikke bør indføre saadanne Regler, der dog altid medfører Ulejlighed og Tidsspilde, uden at disse er nødvendige.

Forslag.

Tinget anser det ikke nødvendigt, at der, i hvert Fald for Tiden udfærdiges Anordning om Pastvang paa Færøerne.

Tann 26. september var mállið til 2 viðgerð. Við 3. viðgerð tann 2. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

129. Ymisk lógmál. ($^{14}|_{X}$).[1]

Málið varð beint i *ymsamálanevndina*. Tann 16. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Henhold til Justitsministeriets Skrivelse af 11. Juli 1923 har Amtmanden tilstillet Lagtinget en Fortegnelse over Love, som er kommet siden sidste Lagtingssamling, og som ikke i Henhold til Lagtingsloven har været forelagt Tinget til Betænkning, forinden de er ophøjet til Lov eller sat i Kraft paa Færøerne.

Udvalget har gennemgaaet Fortegnelsen, og de paagældende Love er mere almindelige Love, og man finder ikke Anledning til at stille Forslag til nogen særlig Udtalelse.

Forslag.

Sagen tages til Efterretning.

Tann 20. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 249.

130. Lóg um smærri jarðabrúk í Føroyum. ($^{15}|_{X}$).[1]

Múlið varð beint í *bónaðarnevndina*. Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ved Skrivelse af 27. Juli 1935 har Færø Amt henledt Lagtingets Opmærksomhed paa, at Lov Nr. 194 af 15. Juli 1927, jfr. Lov Nr. 22 af 11. Februar 1931 om Oprettelse af mindre Jordbrug paa Færøerne skal optages til Revision i indeværende Lagtingssamling.

Amtet oplyser, at der i Finansaarene 1930/31 til 1934/35 er oprettet følgende Antal nye Jordbrug og udbetalt følgende Laanesummer:

1930/31:	5 Brug, Laanesummer ialt	18.500	Kr.
	Senere Tillægslaan til et af disse	1.000	·
1931/32:	4 Brug, Laanesummer ialt	17.200	—
	Senere Tillægslaan til et af disse	1.000	—
1932/33:	8 Brug, Laanesummer ialt	19.400	—
	samt Tillægslaan til ældre Laan ·	1.500	—
1933/34:	7 Brug, Laanesummer ialt	21.000	—
1934/35:	5 Brug, Laanesummer ialt	14.600	—

Da det Lagtinget paany forelagte Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme, forsaavidt dette gennemføres, medfører, at Loven om mindre Jordbrug bortfalder, skal undertegnede Udvalg foreslaa, at Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Loven om Oprettelse af mindre Jordbrug søges forlænget uændret, hvis Forslag til Lov om Jordbrugets Fremme ikke gennemføres.

Forslag.

Lagtinget andrager om, at Lov Nr. 194 af 15. Juli 1927, jfr. Lov Nr. 22 af 11. Februar 1931 om Oprettelse af mindre Jordbrug paa Færøerne forlænges uændret, ifald Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme ikke gennemføres.

Tann 2. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 5. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

---

[1] Sbr. Løgtingstiðindi 1930, bls. 90.

131. Automobillógin. ($^{16}|_{x}$).[1]

Málið varð helnt i *ymsamálaneendina*. Tann 30. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I indeværende Tingsamling er der fra Automobilhandlerne d'Herrer Wenzel Petersen og Vilhelm Nielsen, Thorshavn, indsendt til Lagtinget en Skrivelse, hvori de gør opmærksom paa, at den nugældende Lov om Motorkøretøjer virker uheldigt paa flere Maader. De anfører bl. a., at de mest benyttede Lastvognes Egenvægt ligger over den i Loven fastsatte Vægt af 1450 kg, at Dispensationsbestemmelsen kun gælder for Lastvogne, hvilket har til Følge, at nye Vogne over 1450 kg ikke kan benyttes til Personbefordring, da Dispensationen kun gælder for Lastvogne. Yderligere tilføjes, at de nye 7-Personers Ford- og Chevroletvogne, som indføres til Færøerne til Passagerbefordring, vejer henholdsvis 1480 og 1630 kg, og er saaledes for tunge.

I 1933 blev der fra Justitsministeriet gennem Amtet forelagt Lagtinget Spørgsmaalet om eventuelle Ændringer i Lov for Færøerne af 19. Marts 1930 om Motorkøretøjer. Samtidig var til Lagtinget indsendt Andragende fra 2 Chauffører i Thorshavn om Ændring i Reglerne for Motorkøretøjers tilladte Egenvægt. I Henhold hertil vedtog Lagtinget at indgaa til Justitsministeriet med Forslag om, at § 3, Stk. 4, Pkt. 1, i nævnte Lov maatte ændres derhen, at Egenvægten forhøjedes fra 1450 kg til 2000 kg og med fuld Belastning til 3000 kg. Ministeriet mente ikke at kunne imødekomme Lagtingets Forslag med den Motivering, at de letbyggede færøske Veje ikke taalte for tung Belastning.

I 1934 forelaa der igen for Lagtinget en Skrivelse fra ovennævnte Vilhelm Nielsen, hvori han fremhæver, at „den nugældende Lov virker som Forbud mod Indførsel af Lastvogne, da disses Egenvægt ligger over, hvad Loven tillader, og Indførsel af Vogne saaledes er standset".

Foranlediget heraf vedtog Lagtinget paany at andrage Regeringen om Ændringer i den fastsatte Vægtgrænse for Automobiler, og vi fik Lov af 24. April d. A., der tillader Amtmanden efter indhentet Erklæring fra vedkommende Kommunalbestyrelse at meddele Tilladelse til Indregistrering af Lastvogne med Egenvægt indtil 1850 kg. For Vogne, der benyttes i fast Rute, kan der efter nærmere Bestemmelse fra Ministeriet gives Tilladelse op til 2000 kg Egenvægt.

Udvalget, hvortil denne Sag er henvist, skal udtale:

Automobilet er efterhaanden indgaaet som et fast Led i Trafiken, saavel til Person- som til Godsbefordring, og denne Form for Transport vil, efter som vort Vejnet udvides, yderligere tiltage. Det maa derfor ved Anlæg af nye Veje, særlig Hovedveje, kræves, at disse bygges til at kunne taale en tungere Belastning end hidtil, og Afspærring bør — undtagen hvor det drejer sig om Reparationer o. l. — saavidt muligt undgaas. Udviklingen vil saaledes i Fremtiden stille større Fordringer til vore Veje, som maa bygges med disse Krav for Øje.

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 266.

Udvalget kan anføre, at den i indeværende Tingsamling foreslaaede Ændring i Vejregulativet med Forbud mod regelmæssig Kørsel med Motorkøretøjer indtil 5 Dage efter Tøbrud vil medføre betydelige Besparelser i Kommunernes Vejudgifter, selv om Kørsel med tungere Vogne end hidtil tillades. Som anført kan de Personvogne, som der overhovedet nu er Tale om at indføre, paa Grund af deres Vægt ikke indregistreres, og en Ændring af Loven for disses Vedkommende er derfor allerede paakrævet. Det kan derfor anbefales, at Loven ændres i Overensstemmelse med de Krav, der med Rimelighed kan stilles til Motorkøretøjers Vægt og under Hensyntagen til Vejens Bæreevne.

Udvalget tillader sig derfor at fremsætte følgende

Forslag

til

Lov om Ændring i Lov for Færøerne
Nr. 73 af 19. Marts 1930 om Motorkøretøjer m. m.

Lov Nr. 73 af 19. Marts 1930 § 3, Stk. 4 affattes saaledes:

„Intet Motorkøretøj maa have større Egenvægt end 1850 kg og større Vægt med fuld Last end 3000 kg. Amtmanden kan dog efter indhentet Erklæring fra vedkommende Kommunalbestyrelser meddele Tilladelse til Indregistrering af Motorkøretøjer med Egenvægt indtil 2000 kg."

Tann 2. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

132. Lóg um »Laan og Tilskud til Grundforbedring.« ($^{17}|_{X}$).[1]

Málið varð beint í *búnaðarnevndina*. Tann 13. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Landbrugsministeriet har under 27. Juli 1935 tilskrevet Færøernes Lagting saaledes:

„Med Skrivelse af 22. September f. A. fremsendte Lagtinget Udvalgsbetænkning vedrørende den i Lagtingets Samling i 1934 behandlede Sag om Ændring i Lov Nr. 106 af 31. Marts 1933 om Laan og Tilskud til Grundforbedring.

I Lagtingets Betænkning udtales der Ønske om forskellige Ændringer i den nævnte Grundforbedringslov, nemlig:

1) Mergling og Kalkning ønskes betragtet som Grundforbedring.

2) Under Hensyn til, at der ikke paa Færøerne findes anerkendte Arbejdsløshedskasser eller Arbejdsløshedsforsikringer, ønskes Begrebet „Arbejdsløs" fortolket saaledes, at Fiskere, der ikke er fast beskæftiget ved Fiskeri om Vinteren eller har andet fast lønnet Arbejde og andre Arbejdere og Haandværkere, der ikke har fast lønnet Arbejde, falder ind herunder.

3) I Stedet for Tilskud til Indkøb af Drænrør og andre Rør ønskes ydet Tilskud til Indkøb af Sprængmateriale til Bortsprængning af Sten.

4) Lovens Gyldighedsperiode ønskes forlænget.

Foranlediget heraf meddeles, at Ministeriet er sindet at tage de under 1, 2 og 3 anførte Spørgsmaal under nærmere Overvejelse, naar Grundforbedringsloven i den kommende Rigsdagssamling skal revideres.

Med Hensyn til Punkt 4 bemærkes, at Lovens Gyldighedsperiode ved Lov Nr. 345 af 22. December 1934 er forlænget indtil 1. April 1937, jfr. de vedlagte Særtryk af Bekendtgørelse af Lov Nr. 106 af 31. Marts 1933 om Laan og Tilskud til Grundforbedring, ændret i Overensstemmelse med Lov af 22. December 1934.

Forinden Ministeriet tager endelig Stilling til, og eventuelt forelægger Rigsdagen de ovennævnte Spørgsmaal, skulde man dog udbede sig en fornyet Udtalelse fra Lagtinget, idet bemærkes, at den i Lovens § 2 ommeldte Bestemmelse om Udstedelse af Pantebrev til Statskassen i den grundforbedrede Ejendom ikke lader sig anvende paa det Staten tilhørende Fæstegods paa Færøerne, og at Fæsterne derfor, saaledes som Loven er affattet, kun kan erholde Tilskud men ikke Laan.

Endvidere vil den ovennævnte Regel om Udstedelse af Pantebrev til Statskassen ogsaa kunne støde paa Vanskeligheder forsaavidt angaar Grundforbedringsarbejder paa Lejetrøer, idet den paagældende Trøbruger, som ikke har Skøde paa Trøen, vil være henvist til at indhente Ejernes Samtykke til Pantsætningen, hvilket kan blive vanskeligt at opnaa, f. Eks. i de Tilfælde, hvor der er mange Lodsejere. Det kan derfor paaregnes,

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 253.

at ogsaa Trøbrugerne, som Loven er affattet, ofte kun kan opnaa Tilskud men ikke Laan."

Idet undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, i Ministeriets foran citerede Skrivelse ser at Tilsagn om, at de af Lagtinget i Samlingen 1934 fremsatte Ønsker vil blive søgt fremmet af Regeringen, og man forøvrigt er indforstaaet med det af Ministeriet i nævnte Skrivelse anførte, hvorved bemærkes, at der kan ydes Kongsfæstere Grundforbedringslaan i Henhold til Lov af 12. April 1892, foreslaar Udvalget at tilbagesende Ministeriet Sagen med Bemærkning, at Tinget kan henholde sig til sit i Samlingen 1934 indsendte Andragende.

Forslag.

Sagen tilbagesendes Ministeriet med Bemærkning, at Lagtinget kan henholde sig til den i Samlingen 1934 vedtagne Udvalgsbetænkning (se Lagtingstidende 1934, Side 253).

Tann 19. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 23. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

---

133. Reglugerð fyri breyðsolu. ($^{18}|_{x}$).[1]

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 20. september framlegdi nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Lagtingssamlingen 1934 (se Lagtingstidende for nævnte Aar Side 868) vedtog Tinget med 10 Stemmer for og 2 imod at indgaa til Regeringen med Andragende om, at Bekendtgørelse af 2. Juni 1934 om Angivelse af Vægt paa Brød, der sælges i Detailsalg, for Færøernes Vedkommende ændres derhen, at det ved Opslag i Bagerier og Brødudsalg tilkendegives Kunderne Vægt og Pris af Rugbrød, halvsigtet Brød, Sigtebrød og Franskbrød, der vejer 300 gr eller derover. Handelsministeriet meddeler, at den omtalte Bekendtgørelse nu er afløst af Handelsministeriets Bekendtgørelse Nr. 190 af 21. Decbr. 1934, og at Ministeriet vil være villigt til at udfærdige en Vedtægt angaaende Vægt for Brød paa Færøerne, saafremt dette findes ønskeligt. Det tilføjes, at Ministeriet ikke har Hjemmel til at paabyde, at Brødpriserne

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 368.

skal oplyses ved Opslag i vedkommende Forretningslokaler, og at man maa formene, at Brødets Vægtstørrelse maa fastsættes i selve Vedtægten.

Bekendtgørelsen af 21. Decbr. 1884 foreskrives, at Brød, der vejer 300 gr eller derover, maa indtil 24 Timer efter Udtagelsen af Ovnen kun sælges eller falbydes i Detailsalg under Iagttagelse af de Bestemmelser om Vægt og Mærkning, som indeholdes i Vedtægter, der i saa Henseende udfærdiges af Ministeriet. Brød maa ikke sælges i Detailsalg i en Vægtstørrelse, der ligger mellem 250 og 300 gr. Ministeriet har derhos fremsendt forskellige Vedtægter, hvori der foreskrives bestemte Vægtstørrelser for forskellige Slags Brød. Groft Rugbrød skal være forsynet med Vægtangivelse og med vedkommende Bagers Navn samt Angivelse af Fremstillingsstedet. Vægtangivelsen skal ske ved Paastempling eller paa anden tydelig Maade.

Her paa Færøerne finnes kun Bagere i Tórshavn og de større Bygder, medens Folk ellers selv bager deres Brød. Der har ikke foreligget Klager over Bagerne. Udvalget maa mene, at det ikke er nødvendigt for Tiden at fastsætte nogen Vedtægt for Færøerne.

Forslag.

1) Tinget finder det ikke nødvendigt for Tiden, at der for Færøernes Vedkommende oprettes Vedtægter vedrørende Vægt paa Brød, der sælges eller falbydes i Detailsalg.

2) Afskrift af Betænkningen tilstilles Bager Carl Fosaa m. fl., Thorshavn.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

134. Lóg um »Pantsætning af Fangst.« ($^{19}|_{X}$).

Málið varð beint í *fiskivinnunevndina*. Tann 30. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

„Færøernes Købmandsforening" har i Andragende af 20. September d. A. andraget om, at midlertidig Lov for Færøerne om Pantsætning af forventet Fangst af 2. Februar 1935, som udløber med Aaret 1935, maa blive forlænget for Aaret 1936.

Foreningen motiverer sit Andragende med, at Resultatet af Fiskeriet 1935 er et saadant, at der ikke er nogen Sandsynlighed for, at de færøske Rederier vil kunne undvære den omtalte Lov, naar det Tidspunkt kommer, at Kredit skal søges til Udrustning af Kutterflaaden.

Da Udvalget i det væsentlige er enigt med Købmandsforeningen herom, foreslaar man, at Loven fornyes i sin nuværende Form ogsaa for 1936.

Forslag.

Midlertidig Lov for Færøerne om Pantsætning af forventet Fangst af 2. Februar 1935 bedes ved Regeringens Foranstaltning ogsaa gennemført for Aaret 1936.

Tann 2. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 8. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

135. Broytan av vrakaralógini. ($^{20}|_{X}$).

Fiskivinnunevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Færø Amt har forelagt Lagtinget en Skrivelse fra Færøernes Rederiforening til Færø Amt, hvoraf fremgaar, at der paa en Generalforsamling i ovennævnte Forening i September d. A. er vedtaget, „*at forsaavidt der foreligger Vragerattest fra Norge eller Island fra offentlige Vragere, maa man anse fremgen Vragning paa Færøerne for unødvendig*" af Saltfisk og Fisk i det hele taget, som indføres til Færøerne fra Island og Norge og fanget af fremmede Fiskere. —

Udvalget er enigt om, at Gennemførelsen af denne Beslutning medfører Ændringer i den gældende Vragerlovgivning, men Udvalget kan ikke tilraade Lagtinget at gaa med til en Lovændring paa dette Punkt. Saalænge Fisk skal vrages her paa Øerne, mener Udvalget, at denne Vragning skal foregaa ved Vragere paa Færøerne. Rederiforeningens Ønske kan derfor ikke imødekommes.

Forslag.

Der svares Færø Amt, at Lagtinget ikke kan anbefale den af Rederiforeningen i Skrivelse af 24. September d. A. foreslaaede Ændring i Vragerlovgivningen.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð.
Formaðurin framlegði soljóðandi **Broytingaruppskot** frá Edw. Mitens:

„Málið verður geymt til næsta ár."

Tann 4. oktober var málið til 3. viðgerð.
Broytingaruppskot frá Mitens fall, hert 5 atkv. — 0.
Uppskot nevndarinnar vurð samtykt við 13 atkv. — 0.

XI. „Smiril".

136. »Smiril«. (1/XI).[1]

Málið var belut í eina 5-mannanevnd *(Smirilsnevndin)*. Tann 4. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ved Skrivelse af 5. August 1935 har Administrator for „Smiril" fremsendt Driftsregnskab for Finansaaret 1934/35 og henstiller, at Driftsunderskudet ca. 17000 Kr. bliver dækket. Samtidig oplyser Administrator, at der paa Prøve er monteret en traadløs Telefon om Bord i „Smiril", men at denne endnu virker utilfredsstillende, og er det fra sagkyndig Side oplyst, at Senderen er for lille. En større Sender vil fordyre Anlægget ret betydeligt, saaledes at den Bevilling paa indtil 1500 Kr., som Tinget vedtog i Samlingen 1934, vil blive utilstrækkelig.

Regnskabet, der er gennemgaaet af Udvalget, viser, at Fragtindtægterne er gaaet ned med ca. 9000 Kr., medens Passagerindtægterne er gaaet noget frem. Administrator mener, at Aarsagen til Nedgangen i Fragtindtægterne er at søge i den Reduktion af Taksterne, som Lagtinget vedtog i 1933. Udgifterne til Kul er gaaet ned med ca. 4000 Kr.

Til de andre Regnskabsposter finder Udvalget ikke Anledning til særlige Bemærkninger.

Udvalget har overvejet, hvad der kan gøres for at skaffe „Smiril" forøgede Indtægter, og har man under disse Overvejelser særlig hæftet sig ved Fragtspørgsmaalet. Efter Udvalgets Skøn vil en hensigtsmæssig Regulering af de nuværende Fragttakster kunne medføre en Forhøjelse af Indtægterne, men da der kræves en indgaaende Undersøgelse af dette Spørgsmaal, som særlig maa foretages af Administrator, og da en saadan Undersøgelse og de dermed i Forbindelse staaende Overvejelser ikke skønnes at kunne tilendebringes i indeværende Lagtingssamling, finder man det mest hensigtsmæssigt, om Administrator bemyndiges til at foretage en passende Regulering af Fragttaksterne efter Samraad med Lagtingets Vinnunevnd.

Et andet Forhold, som ogsaa maa tages i Betragtning, naar Talen er om Fragtindtægterne eventuelt ogsaa Passagerpenge, er den Konkurrence, som paaføres „Smiril" af forskellige Motorfartøjer, der sejler i fast Rute, og her kunde det formentlig være paa sin Plads, om der fra det Offentliges Side blev ført en vis Kontrol med saadanne Ruter. Udvalget mener under de foreliggende Forhold at burde foreslaa Lagtinget at henlede Postvæsenets Opmærksomhed paa Forholdet med Henstilling om, at der ikke fra Postvæsenets Side ydes Subvention til Ruter, som fremtidig maatte oprettes, naar de paafører Lagtingets Skibe Konkurrence.

Der er forelagt Udvalget Udkast til en Kontrakt med Postvæsenet om

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 208.

Postbefordringer, og har Udvalget gennemgaaet Udkastet og skal henstille, at dette godkendes.

Ifølge den med Regeringen oprettede Overenskomst (Finansplanen) bortfalder Statstilskudet 10.000 Kr. aarlig, og maa Beløbet fremtidig ydes som Tilskud fra Amtsrepartitionsfonden. Da „Smiril"s Drift giver Underskud, finder Udvalget det for hensigtsmæssigt, om der ydes et noget større Tilskud, og skal man foreslaa et maanedligt Tilskud paa 1000 Kr.; desuden maa der skaffes Dækning for det sidste Aars Underskud og skal man foreslaa, at der hertil ydes følgende Tilskud:

Amtsfonden	12.000 Kr.,
Telefonvæsenet	8.000 Kr.

Da det man siges at være nødvendigt, at „Smiril" forsynes med en god traadløs Telefon, skal man foreslaa, at der til Anskaffelse af en saadan udover det i 1934 af Amtsfonden bevilgede Tilskud, der genbevilges, bevilges et Tilskud fra Telefonvæsenet paa indtil 1500 Kr.

Forslag.

1) Regnskabet for „Smiril" for 1934/35 godkendes.
2) Til Dækning af „Smiril"s Underskud ydes et Tilskud fra Amtsfonden paa 12.000 Kr., samt et Tilskud fra Telefonvæsenet paa 8.000 Kr. Desuden ydes der som Tilskud af Amtsfonden 1000 Kr. pr. Maaned fra 1/4. 1935.
3) Udover den i 1934 af Amtsfonden givne Bevilling paa indtil 1500 Kr., der genbevilges, bevilges der indtil 1500 Kr. af Telefonvæsenet til Anskaffelse af en god traadløs Telefon til „Smiril".
4) Lagtinget henstiller til Postvæsenet ikke at yde Subvention til Ruter, der maatte blive oprettet konkurrerende med „Smiril".
5) Administrator bemyndiges til efter Samraad med Vinnunevndin at foretage fornøden Regulering af Fragttaksterne.
6) Lagtinget godkender det i Sagen værende Udkast til Kontrakt om Postbefordring med „Smiril" og bemyndiger Amtmanden til at underskrive denne paa Lagtingets Vegne.

Tann 7. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

137. Eftirløn til maskinmeistarin á »Smiril.« (2/XI).

Málið varð beint í *smirilsnevndina*. Tann 12. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Maskinmestrenes Forening, København, har henvendt sig til Tinget med Anmodning om, at Maskinmester Samuel Samuelsen, der er forhyret med s/s „Smiril", maa komme ind under ordnede Pensionsforhold, enten derved, at han indordnes under de for Færøernes Lagting gældende Pensionsregler, eller ved Indmeldelse i Pensionsforsikringsanstalten. Det oplyses, at Foreningen har Aftale med Dansk Dampskibs-Rederiforening om, at Maskinmestrene skal være pensionsforsikrede, og denne Ordning skal ogsaa være gældende for de Rederier, der staar udenfor Dampskibsrederiforeningen. Det anføres, at Pensionsordning er et Samfundsspørgsmaal, og at Foreningen har bestræbt sig for at være medvirkende til at gennemføre Princippet: Hjælp til Selvhjælp, og forventer, at Lagtinget vil se med Forstaaelse og Velvilje paa Andragendet.

„Smiril"s Udvalg, hvortil Sagen er henvist, skal udtale:

Der findes ikke almindelige for Færøernes Lagting gældende Pensionsregler. I Telefonvæsenets Tjeneste er ansat en Række Personer; men kun to af disse er pensionsberettigede, idet de har været ansat i en meget lang Aarrække. I 1928 har Lagtinget vedtaget Pensionsregler for Telefonvæsenet, hvorefter Tjenestemænd ved Telefonstationen efter Tingets Beslutning kan faa Pensionsret. Der skal svares 3% af Lønnen til Telefonvæsenets Pensionsfond, og Telefonvæsenet indbetaler samme Beløb til Fonden. De Personer, som har Pensionsret, faar Pension, naar de bliver opsagt paa Grund af Alderdom, Sygdom eller af andre Grunde, som ikke kan tilregnes dem. Aldersgrænsen er 70 Aar. Tidsgrænsen for Pensionsalder er fra den Dag, vedkommende fylder 30 Aar, og ingen Pension ydes, hvis vedkommende ikke har været i Tjeneste mindst 5 Aar. Pensionens Størrelse er ved Pensionsalder indtil 2 Aar $^1/_{10}$ af Lønnen og derefter stigende, indtil den ved en Pensionsalder af 30 Aar er $^2/_3$ af Lønnen. For Sanatoriet gælder der en lignende Ordning, og her er der f. T. kun 1 Person, har har Pensionsret. Paa andre Omraader er der ikke nogen almindelig Pensionsordning for Lagtingets Vedkommende.

Udvalget har faaet oplyst, at i Tilfælde af Indmeldelse i Pensionsforsikrings-Anstalten skal der betales 12% af vedkommendes Løn, og ifølge Overenskomsten mellem Organisationerne betaler Maskinmestrene 6% og Rederierne 6%.

Pensionsordning er som rigtig anført af Maskinmesterforeningen et Samfundsspørgsmaal, men som Forholdene er paa Færøerne, har man desværre kun i ringe Udstrækning kunnet gennemføre Pensionering. Det er ugørligt for Tinget i Aar at tage Spørgsmaalet op til endelig Løsning om Oprettelse af en Pensionskasse for „Smiril" eller en almindelig Pensionskasse for Lagtingets Tjenestemænd. „Smiril" giver Lagtinget et aarligt Underskud paa ca. 30.000 Kr., og Maskinmesterforeningen vil heraf kunne forstaa, at det er meget vanskeligt at paaføre Driften større Udgifter, idet Underskudet skal betales af Færinger ved Paaligning af Skatter, og Skatteyderne vil ikke kunne forstaa, at en Maskinmester, der foruden fri Kost har en Gage paa

440 Kr. om Maaneden, skal pensionsforsikres, samtidig med at de andre af Mandskabet, som i højere Grad trænger dertil, ikke kan forsikres. Det er derfor umuligt at pensionsforsikre en af Mandskabet, og en gennemført Pensionsforsikring vil betyde en stor Udgiftspost. Lagtinget har i 15 Aar haft Kystfarten, og før Lagtinget blev denne besørget af et privat Selskab, og der har ikke været Tale om Pension for Mestrene.

Man forventer derfor, at Maskinmesterforeningen vil forstaa, at Tinget fuldt ud og med Velvilje har behandlet Henvendelsen fra Foreningen; men paa Grund af Forholdene paa Færøerne ser man sig ikke i Stand til at imødekomme Andragendet, men maa mene, at den paagældende Maskinmester har en saa god Løn, at han selv maa kunne tegne en Pensions-Forsikring og betale denne, indtil der maa blive truffet en almindelig Pensionsordning for „Smiril" og Lagtingets Tjenestemænd.

Forslag.

Afskrift af Betænkningen tilsendes Maskinmestrenes Forening.

Tann 14. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 11 atkv. — 0.

---

138. Eftirlon til D. O. Poulsen. (3/XI).

Málið varð beint í *smirilsnevndina*. Tann 22. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I Samlingen 1934 vedtog Lagtinget foreløbig for et Aar at yde fhv. Skibsfører D. O. Poulsen, Tveraa, et Honorar paa 1200 Kr., som Paaskønnelse for det store Arbejde, han har udført som Fører af S S „Smiril", og skulde Spørgsmaalet om en fornyet Bevilling tages op i indeværende Samling.

Der foreligger nu Anmodning fra D. O. Poulsen om Fastsættelse af en aarlig Pension af 1200 Kr.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, mener ikke at kunne foreslaa, at der fastsættes en Pension, men finder det rimeligt, om Lagtinget, under Hensyn til den lange og tro Tjeneste, som D. O. Poulsen har ydet, af Amtsrepartitionsfonden bevilger denne et aarligt Honorar af 1200 Kr. med 300 Kr. ved hvert Kvartals Udgang.

Forslag.

Af Amtsrepartitionsfonden bevilges indtil videre fhv. Skibsfører D. O. Poulsen, Tverua, et aarligt Honorar af 1200 Kr., der udbetales med 300 Kr. ved hvert Kvartals Udløb.

Tann 26. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

XII. Kommunal mál.

---

139. Skuld kommunanna. (I|XII).[1] Ymisk kommunal mál o. a. (II|XII).[2]

Kommunala nevndin hevði málini til viðgerðar. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I Samlingen 1934 vedtog Lagtinget bl. a. at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer til at undersøge Spørgsmaalet om mulig Omlægning af den kommunale Administration og de Opgaver, der hidtil har været undergivet den kommunale Administration (se Lagtingstidende 1934, Side 270 o. v.).

Af Sagens Akter fremgaar det, at det paagældende Udvalg som Mulighed for at lette Kommunernes Udgifter har drøftet, at Lagtinget eventuelt skal yde Tilskud til følgende Formaal:

1) Skolevæsenet ($^1/_4$ af Lærernes Grundløn, ca. 40.000 Kr.),
2) Fattigvæsenet (større Tilskud),
3) Aldersrente ($^1/_3$ = ca. 25.000 Kr.),
4) Sundhedsvæsenet (ca. 15.000 Kr.),
5) Nedsættelse af Amtsfondsskatten (ca. 100.000 Kr.).

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 270.
2) - — 1934, - 316.

For at skaffe Indtægter til Dækning af disse Udgifter drøftedes der følgende Muligheder:

1) Afgift af Olie, Petroleum, Benzin,
2) „ „ Kaffe, The, Sukker,
3) „ „ Tændstikker,
4) „ „ Postpakker,
5) Stempelafgift,
6) Færøske Julemærker,
7) Spiritusmonopol,
8) Oliemonopol,
9) Forhøjelse af Arveafgiften (til Amtsfattigkassen),

samt muligvis at lade Telefonvæsenet overtage alle Udgifter ved Telefonstationerne uden for Thorshavn og samtidig sætte Abonnementsafgiften op med 10 Kr.

Det nævnte Udvalg har dog ikke fremsat noget positivt Forslag til Tinget, men blot drøftet de anførte Muligheder og foranlediget fremskaffet statistiske Oplysninger over de forannævnte Varesorter samt Arveafgiften.

I den af Lagtinget i 1931 vedtagne Udvalgsbetænkning hedder det, at man gaar ud fra, at Lagtinget i Lighed med forrige Aar udsender en dertil egnet Mand (Mænd) til at vejlede de forskellige Forstanderskaber samt om fornødent undersøge Forstanderskabernes Virksomhed (se Lagtingstidende 1934, Side 282). Desuden er der Side 8 i Lagtingstidende 1934 anført, at „den i Henhold til Lagtingets Vedtagelse i Sag Nr. 160/1933 paabegyndte Undersøgelse og Tilsyn med de forskellige Kommuner maa opretholdes, og Vinmunevndin bør holdes nøje underrettet om Kommunernes Forhold og være bemyndiget til efter Samraad med Amtmanden overfor Kommunerne at foretage, hvad der maatte anses for paakrævet".

Efter det foreliggende Materiale at dømme er der siden sidste Lagtingssamling kun i ringe Grad foretaget Rejser ud til de forskellige Kommuner, hvilket Udvalget meget maa beklage, da det maa anses for at være af største Betydning, at der hyppigst muligt foretages Undersøgelser paa Stedet af den kommunale Administration. Selvfølgelig er det ikke alene Lagtingets Opgave at finde de Fejl, der eventuelt maatte blive begaaet af Kommuneforstanderskaberne og paatale dem, men bør der i videst muligt Omfang ydes Forstanderskaberne Vejledning. Denne Opgave kræver selvfølgelig megen Tid og vil for Tiden være vanskelig at overkomme alene af Kontorlederen paa Lagtingskontoret. Udvalget vil derfor anse det for paakrævet, om Lagtingsrevisorerne ogsaa foretog Rejser ud til Kommuneforstanderskaberne.

Det vilde formodentlig ogsaa være hensigtsmæssigt, om der paa Lagtingskontoret blev ført Kontrolregnskab og Status for de enkelte Kommuner, saa man altid var klar over, hvorledes en Kommunes økonomiske Stilling er.

Efter de foreliggende Oplysninger er enkelte Kommuner efterhaanden kommet i saa store Vanskeligheder, at en Rekonstruktion maa anses for paakrævet. Der kommer ogsaa fra Tid til anden Andragende til Tinget fra vanskeligt stillede Kommuner om at faa Tilladelse til Optagelse af Laan til Afvikling af forfalden Gæld, samtidig som der andrages om, at Lagtinget yder Garanti overfor Laangiveren for saadanne Laan. Lagtinget har hidtil afslaaet at yde Garanti for saadanne Laan ud fra den Begrundelse, at det vil være uforsvarligt at svække Lagtingets Økonomi ved at paaføre Tinget og dermed hele Befolkningen de Forpligtelser, som en enkelt Kommune maatte have paadraget sig.

Uden at komme nærmere ind paa at udrede Aarsagerne til de Vanskeligheder, som visse Kommuner er kommet i, mener Udvalget at burde henlede Tingets Opmærksomhed paa Nødvendigheden af under en eller anden

Form at bistaa disse Kommuner med en Rekonstruktion. Da det i de fleste Tilfælde vil være nødvendigt under en eller anden Form at skaffe saadanne vanskeligt stillede Kommuner Kredit, vil Tinget formentlig ikke i det lange Løb kunne undslaa sig for at yde Garanti under en eller anden Form. Som en Udvej i denne Retning kunde Udvalget tænke sig, at Lagtinget i visse Tilfælde ydede Garanti under den udtrykkelige Forudsætning, at vedkommende Kommuneforstanderskab frivilligt indgik paa en Ordning, hvorefter Lagtinget ved et dertil valgt Organ tog vedkommende Kommune under Administration efter noget lignende Regler, der er anvendt overfor vanskeligt stillede Kommuner i den øvrige Del af Riget, jfr. de blandt Bilagene værende Aktstykker angaaende Allingå-Sandvig Kommune samt Rødby Kommune.

Det vil derfor blive Vinmunevndins samt Lagtingskontorets Opgave, eventuelt sammen med Lagtingsrevisorerne, efter Samraad med Amtmanden at træffe Ordning med de Kommuner, der ønsker at indgaa paa Vilkaar som foran anført og derefter forelægge Sagen for Lagtinget til næste ordinære Samling.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Lagtinget, saaledes som antydet af det mellem Samlingerne staaende Udvalg, bør overtage eller yde Tilskud til visse kommunale Opgaver, finder Udvalget at burde foreslaa, at dette Spørgsmaal forelægges samtlige Kommuner til Erklæring, forinden Lagtinget tager endelig Stilling til Sagen.

Mindretallet (Zachariasen) beklager, at Erklæring fra Kommunerne ikke er indhentet i Henhold til Lagtingets Vedtagelse i Sag 25/XII 1934.

Efter de for Lagtinget foreliggende Oplysninger er en stor Brøkdel af de færøske Kommuner saaledes situerede økonomisk, at Kreditorerne gennem Sagfører i et stort Antal Tilfælde søger at faa deres Krav fyldestgjort. Lagtinget vil nok være med til at raade Bod paa dette Forhold, men mangler Midler til at støtte Kommunerne.

Naar der ikke mellem Tingsamlingerne er rettet Henvendelse til Kommunerne, mener Mindretallet, at der allerede i indeværende Samling burde være fremsat positivt Forslag i Betragtning af, at denne Sag, under Hensyn til Kommuneadministrationen haster, men skal til trods herfor følge Flertallets Forslag om at indhente Erklæring fra Kommunerne. Samtidig skal man udtale, at Mindretallet er sindet til at foreslaa, at Tinget overtager visse af Kommunernes Udgifter, hvis Forstanderskaberne foreslaar dette, og at Tinget skaffer sig Indtægter til Dækning af de nævnte Udgifter ad indirekte Vej.

Udvalget skal herefter under Henvisning til det anførte, fremsætte følgende

Forslag.

Vinmunevndin anmodes om

a) at foranledige at der i videst muligt Omfang foretages Rejser ud til de enkelte Kommuneforstanderskaber, dels for at undersøge den kommunale Administration og dels for at vejlede de enkelte Kommuneforstanderskaber,
b) til første ordinære Lagtingssamling at indhente Erklæring fra de enkelte Kommuner over den af det mellem Tingsamlingerne staaende Udvalg skitserede Plan.
c) Saafremt vanskeligt stillede Kommuner maatte ønske Tingets Bistand med Opnaaelse af Kredit til Afvikling af forfalden Gæld samt til Rekon-

struktion i det hele — efter Samraad med Amtmanden til Forelæggelse til næste ordinære Lagtingssamling — at træffe fornøden Aftale om vedkommende Kommuners Administration.

Tann 2. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19. atkv. — 0.

---

140. Heilsusamtykt fyri landkommunurnar í Foroyum. ($^{2}|_{XII}$).[1]

Málið varð beint í *kommunala nevndina*. Tann 19. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I Lagtingssamlingen 1934 forelaa der til Behandling Godkendelse af de fra forskellige Landkommuner indkomne Sundhedsvedtægter, affattet efter den af Lagtinget den 9. Oktober 1933 godkendte Mønstervedtægt.

Der manglede imidlertid Erklæring fra følgende Kommuner:

Husum, Klaksvig, Haldersvig og Saxen, Andefjord, Kirkebø, Vestmanhavn og Midvaag og blev Sagen udsat for disse Kommuners Vedkommende.

Der foreligger nu Godkendelse fra de respektive Forstanderskaber af Mønstervedtægten, dog har Andefjord Sogns Kommune endnu ikke indsendt noget underskrevet Eksemplar, og skal Udvalget herefter foreslaa, at Tinget meddeler sin Godkendelse af Vedtægterne.

Forslag.

Lagtinget godkender som Sundhedsvedtægt for følgende Kommuner: Husum Sogns Kommune, Klaksvig Sogns Kommune, Andefjord Sogns Kommune, Haldersvig og Saxen Sognes Kommune, Kirkebø Sogns Kommune, Vestmanhavn Sogns Kommune og Midvaag Sogns Kommune den af Lagtinget i Samlingen 1933 affattede Mønstervedtægt.

Der meddeles de respektive Forstanderskaber de fornødne Eksemplarer af Vedtægten samtidig som det paalægges Forstanderskabet for Andefjord Sogns Kommune at indsende et af Forstanderskabet underskrevet Eksemplar af Vedtægten.

Tann 21. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 305.

141. Valstað á Trollanesi. (3/XII).[1]

Mállið varð beint í *kommunalu nevndina*. Tann 6. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I Samlingen 1934 behandlede Lagtinget Spørgsmaalet om Oprettelse af Valgsted i Trollenæs under Mygledal Sogn.

Sagen blev udsat, idet Amtmanden samtidig blev anmodet om at undersøge Mulighederne for, hvorvidt der kan sikres afsidesboende Vælgere bedre Adgang til Valg uden Oprettelse af nye Valgsteder.

Amtmanden har derefter ved Skrivelse af 26. Juli 1935 fremsendt Udkast til Lov for Færøerne om afsidesboende Vælgeres Adgang til Stemmeafgivelse ved Valg.

Efter dette Lovforslag skulde der kunne skaffes Vælgere, der bor udenfor selve Valgstedet Adgang til Stemmeafgivning i deres egen Hjembygd efter nærmere i Lovforslaget angivne Regler.

Nærværende Udvalg, hvortil Sagens Behandling er henvist, maa nære overvejende Betænkeligheder ved at foreslaa det foreliggende Lovforslag gennemført, da man ikke er i Stand til at overskue Følgerne af en eventuelt svigtende Kontrol med en Stemmeafgivning som den foreslaaede.

Udvalgets Flertal, Djurhuus og Samuelsen, maa imidlertid overhovedet nære de største Betænkeligheder ved at oprette Valgsted for en Bygd, hvor der bor saa faa Mennesker, men mener man dog ikke, under Hensyn til de særdeles vanskelige Naturforhold paa Stedet, helt at kunne modsætte sig, at der oprettes et Valgsted som ansøgt, og kan man derfor efter Omstændighederne gaa med til at føje Mindretallet, Zachariasen, og foreslaa Oprettelse af det ansøgte Valgsted.

Forslag.

1) Lagtinget godkender, at der oprettes kommunalt Valgsted i Bygden Trollenæs og approberer det Sagen vedlagte Udkast til Vedtægt.
2) Lagtinget anbefaler til Justitsministeriets Approbation, at Bygden Trollenæs opløres som særligt Valgdistrikt, og at den deraf følgende Ændring i Fortegnelsen over Valgstederne foretages.
3) Forstanderskabet for Mygledal Sogn faar Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 9. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 13. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

[1] Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 307.

142. Samtykt til lán til Svínoyar sóknar kommunu. (4/XII).

Málið varð beint í *kommunala nevndina*. Tann 7. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Ved Skrivelse af 25. Maj 1935 har Færø Amt forelagt Lagtinget en Sag, hvorunder Forstanderskabet for Svino Sogns Kommune andrager om Approbation og Garanti for et Laan paa 2000 Kr. til Udbetaling af Aldersrente.

Det fremgaar af Sagen, at Amtet, med hvem Forstanderskabet har korresponderet, har henvist Forstanderskabet til at benytte Aldersrentekasse kredit i Føroya Banki i Lighed med andre Kommuner.

Forstanderskabet, der ikke ønsker at optage nogen Kredit i Føroya Banki, har henvendt sig til Færø Amts Sparekasse og ved Skrivelse af 14. Maj d. A. faaet Sparekassens Tilsagn om et Laan paa 2000 Kr., naar Lagtingets Approbation og Garanti for Laanet foreligger.

Som bekendt vedtog Lagtinget i Samlingen 1933 at bemyndige Amtmanden, naar Kommunerne fremsatte Begæring derom, at approbere Optagelse af Kassekreditter i Føroya Banki til Udbetaling af Aldersrente. I Samlingen 1934 godkendte Tinget, at Kommunerne ogsaa kunde optage Aldersrentekredit i Sjóvinnubankin.

For saa vidt en Kommune foretrækker at optage Aldersrentekredit i Færø Amts Sparekasse gaar Udvalget ud fra, at Tinget ikke vil modsætte sig dette, og skal undertegnede Udvalg derfor foreslaa, at det tillades Svino Sogns Kommune at optage Aldersrentekredit i Færø Amts Sparekasse efter de af Lagtinget i Samlingen 1934 vedtagne Regler, der maa være ufravigelige.

Forslag.

Der meddeles Forstanderskabet for Svino Sogns Kommune Tilladelse til enten i Færø Amts Sparekasse, Føroya Banki eller Sjóvinnubankin at optage en Aldersrentekredit efter de af Lagtinget i Sag Nr. 257/1933 fastsatte Regler.

Der meddeles Forstanderskabet Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 19. august framlegði nevndin soljóðandi **Motiveret Ændringsforslag:**

Da Færø Amt ved Skrivelse af 14. August 1935 har oplyst, at Forstanderskabet for Svinø Sogns Kommune under 20. Februar 1934 i A/S Føroya Banki har optaget en Aldersrentekredit, stor 700 Kr., der pr. 13. August 1935 udviste en Debetsaldo paa 536 Kr. 67 Øre, samt at Forstanderskabet kan forvente et Forskud paa Statens Tilskud til Udgifter til Aldersrente for 1. Halvaar 1935 paa 900 Kr., vil Udvalget tillade sig at foreslaa, at Udvalgets Forslag i Lagtingssag Nr. XII-4/1935 (Samtykt til lán til Svínoyar sóknar kommunu) ændres saaledes:

Forslag.

Tinget ser sig ikke i Stand til at ændre de for Optagelse af Aldersrentekredit i Sag Nr. 257/1933 fastsatte Regler, men vil dog intet have at erindre imod, at den i A/S Føroya Banki optagne Aldersrentekredit overføres til Færø Amts Sparekasse for saa vidt Sparekassen vil gaa med til at yde en saadan Kredit.

Tann 21. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

143. Samtykt til lán til Porkeris sóknar kommunu. (5/XII).

Málið varð beint í *kommunalu nevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ved Skrivelse af 9. Januar 1935 har Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune andraget om Tilladelse til Optagelse af et Laan paa 1500 Kr., der agtes anvendt til Dækning af Udgifter ved Reparation af Kommunens Andel af Kørevejen Vaag—Porkere.

Sagen har været forelagt Lagtingets Vinnunevnd, der under 24. Januar 1935 har udtalt, at det ikke kan anbefales at give Approbation paa Optagelse af det omhandlede Laan.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, mener heller ikke at kunne anbefale, at der meddeles Approbation paa et Laan, der blot skal anvendes til Vedligeholdelse af allerede anlagt Vej, da Udgifter til saadan Vedligeholdelse efter Udvalgets Mening maa afholdes af den aarlige Paaligning. I Fald det skulde tillades en Kommune at optage Laan til Dækning af Udgifter til Vedligeholdelse af Veje, vilde dette uvægerlig føre med sig, at vedkommende Kommune kom i større og større Gæld.

Porkere Sogns Kommune har kun en kort Strækning — ca. 1 km — at holde vedlige af Kørevejen Porkere—Vaag, og skulde det derfor synes at være en let Sag for Kommunen at holde en saadan Vejstrækning i forsvarlig Stand, uden at det skulde være nødvendigt at dække de dermed forbundne Udgifter ved Optagelse af Laan.

Forslag.

Tinget mener ikke at kunne meddele Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune Tilladelse til Optagelse af et Laan til det i Andragendet anførte Formaal.

Tann 20. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

144. Broytan av lógini um kommunuval. (6/XII).[1]

Málið varð beint í *kommunalu nevndina*. Tann 6. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Justitsministeriet har under 12. April 1935 tilskrevet Lagtinget saaledes:

„Ifølge § 2 i Lov Nr. 84 af 30. April 1909 om Tillæg til og Forandring i Lov Nr. 30 af 28. Februar 1872 om de færøske Landkommuners Styrelse, saaledes som denne Bestemmelse er ændret ved Lov Nr. 59 af 14. Marts 1931, jfr. Bekendtgørelse Nr. 200 af 17. Juli 1931, er det for at opnaa Valgret og Valgbarhed til Forstanderskaberne for de færøske Landkommuner bl. a. betinget, at vedkommende har svaret sin til Indrivelse ved Udpantning forfaldne direkte Skat til Kommunen for hele det forudgaaende Kalenderaar.

I den i 1934 afholdte ordentlige Samling har Færøernes Lagting — under Hensyn til, at det ved Forstanderskabsvalgene i 1934 har vist sig, at nogle Personer har opnaaet Valgret ved at indbetale Skatten for Aaret 1933, medens ældre Restancer blev henstaaende ubetalte — indstillet, at den paagældende Bestemmelse ændres derhen, at hele vedkommendes direkte Skat til Kommunen skal være betalt.

Foranlediget heraf skal Justitsministeriet henlede Lagtingets Opmærksomhed paa, at Ansættelsen af kommunale Pantefogder, jfr. Lov for Færøerne Nr. 85 af 30. Marts 1935 om Inddrivelse af Skatter og Afgifter til det offentlige m. m., formentlig vil bringe større Orden i Indbetalingen af Kommuneskatterne og derved i betydelig Grad afhjælpe de omtalte uheldige Forhold.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 302.

Endvidere skal man bemærke, at der som Betingelse for Valgret og Valgbarhed til de kommunale Forsamlinger i det øvrige Kongerige ikke stilles saa vidtgaaende Krav som de af Lagtinget foreslaaede, idet det ifølge § 1 og 2 i Lov Nr. 101 af 29. Marts 1924, jfr. Lov Nr. 131 af 4. April 1928, kun kræves, at vedkommende skal have svaret sin til Inddrivelse ved Udpantning forfaldne Skat i det Skatteaar, i hvilket Valget foregaar, samt i det foregaaende Skatteaar.

Under Henvisning hertil skal man anmode Lagtinget om i Tingets næste ordentlige Samling at overveje, om det ikke maa anses for rettest, at de hidtil gældende Regler opretholdes, idet herved bemærkes, at Justitsministeriet maa anse det for ønskeligt, at der i det væsentlige gælder samme Regler paa Færøerne som i det øvrige Kongerige."

Med Hensyn til Sagens Behandling i Lagtinget henvises til Lagtingstidende 1934, Side 302.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, maa mene, at det maa virke i allerhøjeste Grad uretfærdigt, at Personer kan opnaa Valgret og Valgbarhed til Forstanderskaberne for de færøske Landkommuner ved bl. a. at svare sin til Inddrivelse ved Udpantning forfaldne direkte Skat til Kommunen for det forudgaaende Kalenderaar og samtidig staa i Restance for tidligere Aar i Modsætning til Personer, der kun staar i Restance for blot en Del af det forudgaaende Kalenderaar og derved ikke kan opnaa Valgret. Men under Hensyn til, at der nu er Adgang til at ansætte Pantefogder, og der ikke er Valg forestaaende til Forstanderskaberne, skal man foreslaa, at Spørgsmaalet om Ændring i den bestaaende Valglov udsættes indtil videre, for at man kan se, hvorledes Ansættelsen af Pantefogder kommer til at virke med Hensyn til Skattens Inddrivning.

Forslag.

Sagen udsættes indtil videre.

Tann 9. september var málið til 2. viðgerð og tann 13. september til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Winther, Dam, Paturssen, Zachariasen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Djurhuus, Andreasen, Iversen, Johan Poulsen. *Atkvøddi ikki:* J. O. Joensen, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, Viðstein, Mitens, Debess, Kallsoy,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 13 atkv. — 0.

145. Ljósmóðir í Saltnesi. (8/XU).

Málið varð beint í *kommunala nevndina*. Tann 3. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Færø Amt har ved Skrivelse af 28. Juni 1935 forelagt Lagtinget til Betænkning Spørgsmaalet om Forlængelse af den ved Justitsministeriets Skrivelse af 30. Marts 1931 godkendte Ordning om Oprettelse for 5 Aar af et Jordemoderdistrikt i Næs Sogn.

Efter det i Sagen oplyste blev der den 1. September 1931 for et Tidsrum af 5 Aar ansat en Distriktsjordemoder for Næs Sogn med Bopæl i Saltnæs.

Forstanderskabet har i Skrivelse af 29. Maj d. A. udtalt sig for en Forlængelse af Jordemoderens Ansættelse, ligesom Amtslægen i Skrivelse af 23. Juni 1935 har anbefalet, at den Distriktsjordemoderen meddelte Beskikkelse forlænges indtil videre.

Efter en i Sagen værende Statistik fra Sognepræsten har der i Aarene 1932, 1933 og 1934 været ialt 129 Fødsler.

Udvalget mener herefter at kunne anbefale Tinget at foranledige Jordemoderdistriktet for Næs Sogn opretholdt indtil videre.

Forslag.

I Medfør af § 7 i Anordning Nr. 49 af 11. Februar 1920, godkender Lagtinget, at det i Næs Sogn oprettede Jordemoderdistrikt opretholdes indtil videre.

Tann 16. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 19. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

146. Útbyggjan av Skipanesi. (9/XII).[1]

Málið varð beint í *kommunala nevndina*. Tann 27. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Nærværende Sag forelaa til Behandling i Lagtingssamlingen 1934 (se Lagtingstidende 1934, Side 290) og blev der vedtaget, under Hensyn til at de daværende Forstanderskaber skulde fratræde ved Aarets Udgang og nye Forstanderskaber tiltræde, at give de nye Forstanderskaber Lejlighed til at udtale sig om Sagen, hvorefter denne paany kunde forelægges Lagtinget, ifald en mindelig Ordning ikke kunde opnaas mellem de interesserede Parter.

Færø Amt har derefter ved Skrivelse af 25. Juli 1935 paany fremsendt Sagen til Lagtingets Afgørelse, idet Amtet har vedlagt Skrivelser fra Gøte og Næs Sognes Kommuner af 17. og 19. samt 10. Juli 1935.

Ifølge en i Sagen værende Udskrift af Forhandlingsprotokol for Næs Sogns Kommune fremgaar det, at Forstanderskabet under et den 21. Februar 1935 afholdt Møde, hvor samtlige Medlemmer var tilstede, har vedtaget, med samtlige Stemmer med Undtagelse af Forstanderskabsmedlem Djurholm, følgende:

„Næs Sogns Kommune frafalder Ekspropriationsbegæringen sammen med Gøte Kommune og fræsiger sig alt Samarbejde med nævnte Kommune vedrørende Kajanlæg i Skibenæs, inden for Næs Sogns Grænser."

Ligeledes fremgaar det af en blandt Bilagene værende Udskrift af Forhandlingsprotokollen for Kongshavn Havnevæsen, at Havnevæsenet i et den 15. Juli. 1935 afholdt Møde har vedtaget „at expropriere den nederste $^1/_3$ af Næsset, som det før er sendt til Lagtinget af Kommunerne. (Skulde den nederste $^1/_3$ blive forholdsvis for dyr, vil man expropiere et større Areal end $^1/_2$)."

Da Bestemmelserne i Lov Nr. 69 af 17. Maj 1881 om Forpligtelse til Jords Afstaaelse til offentlige Veje, Havne m. v. efter Udvalgets Formening maa forstaas saaledes, at det ikke kan være tilladt en Kommune alene eller sammen med andre at foretage Ekspropriation af Arealer til offentlige Anlæg inden for en anden Kommunes Omraade, og Sagen, saaledes som den forelaa, maatte siges at være noget uklar, tilskrev Udvalget den 6. August 1935 Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune samt Kongshavn Havnevæsen saaledes:

„Sagen vedrørende Udbygning af Skibenæs er indbragt for Lagtinget I indeværende Samling og henvist til Behandling i nærværende Udvalg.

Med Hensyn til Ekspropriationsspørgsmaalet skal man under Henvisning til Lagtingets Betænkning af 1934 meddele, at det kun maa være tilladt en Kommune at foretage Ekspropriation af Arealer til Kajanlæg o. l. indenfor samme Kommunes Omraade.

Man skal derefter bede oplyst, om Næs Sogns Kommune alene eller Kongshavn Havnevæsen kan affinde sig i Mindelighed med A/S „Skipanes" om en Ordning af Forholdet."

---

1) Sbr. Løgtingstiðindi 1934, bls. 290.

Under 11. s. M. har man fra Næs Sogns Kommune modtaget saalydende Svarskrivelse:

„Skrivelse fra Lagtingets kommunale Udvalg angaaende Skibenæs er det haabløst for mig at kalde sammen til Møde. Vi havde Møde den 28. Juli angaaende Udbygning af Skibenæs, men vi kunde ikke komme overens, og Mødet blev sluttet uden noget Resultat."

Efter det saaledes oplyste, kan det ikke siges, at der foreligger en af Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune tagen Beslutning om Expropriation af de til det paatænkte Kajanlæg ved Skibenæs fornødne Arealer, og da der heller ikke foreligger noget oplyst om, at Arealerne er erhvervet paa anden Maade, skønner Udvalget, at der ikke paa det foreliggende Grundlag kan foretages noget videre i Sagen, og skal man derfor fremsætte saalydende

Forslag.

Lagtinget mener ikke paa det foreliggende Grundlag at kunne foretage videre i Sagen.

Tann 29. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkv. — 0.

147. Brúk av kassakredittinum hjá Skálavíkar kommunu. (10/XII).

Málið varð beint í *kommunala nevndina*. Tann 3. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ved Skrivelse af 24. Juli 1935 andrager Forstanderskabet for Skaalevig Sogns Kommune om Tilladelse til, af den i P/f Sjóvinnubankin optagne Kassekredit at anvende et Beløb paa ca. 1000 Kr. til forfaldne Ydelser af Laan i Færø Amts Sparekasse.

Det foreligger oplyst for Udvalget, at Forstanderskabet i Januar d. A. har optaget en Kassekredit stor 1350 Kr. i P/f Sjóvinnubankin til Aldersrente, og at der pr. 1. ds. kun var trukket ca. 52 Kr. paa Kreditten, endskønt Forstanderskabet allerede har betalt sine Aldersrentenydere for 1. Halvaar 1935, men endnu ikke modtaget Refusion fra Statskassen. Forstanderskabet har saaledes med andre Ord undladt at trække paa Kreditten og har i Stedet betalt Aldersrenten af den kontante Kassebeholdning, men er derved kommet i Forlegenhed for likvide Midler til bl. a. Betaling af Ydelser for Sparekasselaan.

Forstanderskabet har fra Færø Amts Sparekasse faaet Paalæg om at betale ca. 1040 Kr. til den 1. ds., men har Udvalget formaaet Sparekassen til at udsætte Betalingsfristen ca. 14 Dage.

Forstanderskabet oplyser i sin Skrivelse af 24. f. M. at dette i Løbet af ca. 14 Dage vil faa en Skatteindbetaling paa ca. 500 Kr.

Udvalget har derefter paalagt Forstanderskabet at indbetale dette Beløb til Færø Amts Sparekasse som a conto paa de krævede Ydelser, hvorefter der endnu kun resterer ca. 500 Kr., som Udvalget, under Hensyn til det anførte, mener rent undtagelsesvis at kunne anbefale Tinget at give Forstanderskabet Tilladelse til at trække paa Kreditten i Sjóvinnubankin paa Betingelse af, at Statsrefusionen af Aldersrente for 1. Halvaar 1935 anvendes til Dækning af det paa Kreditten trukne Beløb.

Forslag.

1) Det tillades Forstanderskabet for denne Gang af den i P/f Sjóvinnubankin optagne Kassekredit at trække et Beløb paa 500 Kr. til Restbetaling af afkrævede Ydelser af Sparekasselaan. Statsrefusionen af Aldersrente anvendes som sædvanlig til Dækning af de paa Kreditten trukne Beløb.
2) Der meddeles Forstanderskabet og Sjóvinnubankin Afskrift af nærværende Betetænkning.

Tann 16. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 19. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

148. Samtykt og garanti fyri lán til Klakksvíkar sókn. ($^{12}|_{XII}$).[1]

Málið varð beint í *kommunalu nevndina*. Tann 7. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning A:**

I Samlingen 1934 meddelte Lagtinget Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune Tilladelse til Optagelse af et Laan paa indtil 130,000 Kr. til Dækning af Kommunens Andel af Udgifterne ved det paatænkte Havneanlæg i Klaksvig.

Ved Skrivelse af 27. Juli 1935 andrager Forstanderskabet om Tilladelse til og Garanti for et Tillægslaan paa indtil 40.000 Kr. under Henvisning til, at der ved Udlicitation af Havneanlæget viser sig, at Kommunens Andel er naaet op paa 129.000 Kr. i Stedet for som paaregnet 114.000 Kr.

I Skrivelse af 23. August d. A. oplyser Forstanderskabet, at det ansøgte Laan tænkes anvendt saaledes:

1)	5 Terminsydelser à ca. 4300,00 Kr.	Kr. 21.500,00
2)	Grundarealer	— 12.000,00
3)	Erstatning for Stenbrud og Leje af Arealer m. m. . . . . ca.	— 4.000,00
4)	Uforudsete Udgifter	2.500,00
		ialt Kr. 40.000,00

Efter de foreliggende Oplysninger maa Udvalget mene, at det er nødvendigt for Kommunen at optage et Laan som det ansøgte, og da Lagtinget allerede har garanteret for det oprindelige Laan og forøvrigt forlængst er kommet ind paa den Praksis at garantere for Havnelaan, mener Udvalget at kunne tilraade Lagtinget at meddele den ansøgte Approbation samt yde den ønskede Garanti; men finder man det paa sin Plads samtidig at foreslaa, at Amtmanden anmodes om at paase, at det omtaldte Laan udelukkende anvendes som paatænkt.

Forslag.

1) Det meddeles Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune Tilladelse til at optage et Laan paa indtil 40.000 Kr. til Dækning af diverse Kommunen paahvilende Udgifter i Anledning af det under Bygning værende Havneanlæg i Klaksvig.
2) Lagtinget garanterer overfor Laangiveren for Betaling af Renter og Afdrag af det under Punkt 1 anførte Laan.
3) Amtmanden bemyndiges til paa Lagtingets Vegne at underskrive fornøden Garantierklæring, hvorhos Lagtinget anmoder Amtmanden om at

---

[1] Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 322.

paase, at Laanet udelukkende anvendes til det under Punkt 1 anførte Formaal.

4) Der meddeles Forstanderskabet Afskrift af nærværende Betænkning.

og soljóðandi **Betænkning B:**

Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune har ved Skrivelse af 31. Juli 1935 ansøgt om Approbation og Garanti for et Laan paa indtil 15.000 Kr., der skal anvendes til Dækning af Udgifter i Anledning af Udvidelse af Skolebygningen, hvilken Udvidelse allerede er udført i indeværende Sommer.

I Samlingen 1932 har Tinget behandlet en Sag om Udvidelse af Klaksvig Kommuneskole, og blev det vedtaget at anbefale Sagen samt bemyndige Skoledirektionen til ved Forhandling med Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune at foranledige foretaget eventuelle hensigtsmæssige Ændringer i den foreliggende Tegning, idet Tinget fandt det fremsendte Overslag, der udviste, at Ombygningen vilde medføre en Udgift af ca. 4000 Kr., for uforholdsmæssige. (Der henvises til Lagtingstidende 1932, Side 28).

Sagen ses ikke paany at være forelagt Lagtinget før nu ved Forstanderskabets ovennævnte Skrivelse.

Da Overslaget for Klaksvig Sogns Kommune for Aaret 1935 ikke ses at indeholde nogen Post, der vedrører den paagældende Ombygning, som Forstanderskabet saaledes uden videre har ladet opføre uden i Forvejen at have sikret sig de nødvendige Midler til Dækning af de med Ombygningen forbundne Udgifter, finder Udvalget at burde foreslaa Tinget at udtale sin Misbilligelse af den udviste Fremgangsmaade.

Udvalgets Flertal, Djurhuus og M. Samuelsen, mener ikke i det foreliggende Tilfælde at kunne gaa med til at anbefale Tinget at yde Garanti for det ansøgte Laan, da man finder det forbundet med de største Konsekvenser, at en Kommune skal kunne stille Lagtinget i en Tvangssituation ved at paatage sig Udgifter, som Lagtinget bagefter skal være nødt til at staa som Garant for; derimod mener man efter Omstændighederne at kunne gaa med til at meddele Approbation paa, at det omtaleede Laan paa 15.000 Kr. optages, forrentes og afdrages i Løbet af det Antal Aar, som Laangiveren maatte gaa til.

Mindretallet, Zachariasen, mener, uanset at han kan være enig med Flertallet i dets Betragtningsmaade, at kunne anbefale Tinget at yde saavel Approbation som Garanti som ansøgt.

Forslag.

Fra hele Udvalget:

Lagtinget godkender, at Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune optager et Laan paa indtil 15.000 Kr. til Dækning af Udgifterne ved Ombygning af Klaksvig Kommuneskole, men udtaler samtidig sin Misbilligelse af den af Forstanderskabet udviste Fremgangsmaade.

Laanet vil være at afbetale i Løbet af det Antal Aar, som Laangiveren maatte gaa med til.

Fra Mindretallet, Zachariasen:

Lagtinget garanterer overfor Laangiveren for rettidig Betaling af Renter og Afdrag af det i Punkt 1 anførte Laan.

Tann 11. september var málið til 2. viðgerð og tann 13. september til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar í állt A varð samtykt við 16 atkv. — 0 og uppskot nevndarinnar í álit B varð samtykt við 17 atkv. — 0. Minnilutin (Zachariasen) tók sítt uppskot í álit B aftur.

---

149. Friðan av harum í Vágoy. ($^{13}|_{XII}$).

Málið varð bolut í *búnaðarnevndina*. Tann 13. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ved Skrivelse af 25. Juli 1935 har Købmand Daniel Niclasen og Lærer Daniel Danielsen, begge af Sørvaag, andraget Lagtinget om, at Harerne paa Vaagø bliver fredet hver tredie Jagtsæson, ialt 3 Gange,

første Gang i Sæsonen 1936/37,
anden — - — 1939/40,
tredje — - — 1942/43,

samt, at Jagttiden de mellemliggende Aar indskrænkes til Tidsrummet 10. November til 10. Januar.

I § 20 i Lov for Færøerne Nr. 101 af 4. April 1928 om Jagt og Fuglefangst er der givet Lagtinget Hjemmel til for 1 eller 2 Aar ad Gangen at frede Harer inden for en Ø eller en Del af en Ø, naar der foreligger Andragende herom fra et Kommuneforstanderskab, og efter at der er indhentet Erklæring fra samtlige Kommuneforstanderskaber for vedkommende Ø.

Da der ikke ved Sagens Fremsendelse forelaa nogen Ansøgning eller Erklæring fra noget Kommuneforstanderskab paa Vaagø, tilskrev undertegnede Udvalg, hvortil Sagens Behandling er henvist, de respektive Forstanderskaber paa Vaagø med Anmodning om at fremkomme med en Udtalelse, og foreligger der kun Svar fra Forstanderskabet for Bø Sogn, der anbefaler Ansøgningen med det Forbehold, at Jagttiden bliver fra 1. November til 1. Januar, samt fra Forstanderskabet for Sørvaag Sogns Kommune, der udtaler, at „man ikke mener, at Sagen egentlig hører ind under Kommunen".

Da der ikke foreligger Ansøgning fra noget Kommuneforstanderskab om at indføre de ønskede Fredningsbestemmelser, mener Udvalget ikke, at Lagtinget paa det foreliggende Grundlag kan foretage videre i Sagen, og skal man foreslaa, at der svares Andragerne i Overensstemmelse hermed.

Forslag.

1) Lagtinget mener ikke paa det foreliggende Grundlag at kunne fremme Sagen.
2) Der meddeles Andragerne Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 16. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

150. Eftirgevan av amtsfondsskatti. ($^{14}|_{XII}$).

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 2. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Frodebø Kommune andrager om Eftergivelse af den Kommunen for 1935 paalignede Amtsrepartitionsfondsskat, der andrager 9000 Kr.

Det oplyses fra Politikontoret, at Frodebø Sogn skylder af Bidrag til Amtsrepartitionsfonden følgende Beløb:

Rest af Bidraget for 1933	702 Kr.	54	Øre
Bidraget for 1934	8700 —	00	—
Bidraget for 1935, hvoraf Halvdelen allerede er forfaldet til Betaling.....	9000 —	00	—
	18402 Kr.	54	Øre

Forstanderskabet begrunder sit Andragende med, at Sognets Skatteevne har svigtet sidste Aar. Det oplyses, at Skatteydere, der havde faaet paalignet over 11000 Kroner i Skat, er blevet fuldstændig fritaget for denne Skat af Lagtingets Skatteudvalg. Naar dertil kommer, at Kommunen i Forvejen var særdeles vanskelig stillet, mener vedkommende Forstanderskab, at der er Haab om, at Tinget vil imødekomme Andragendet.

Udvalget skal udtale, at der ikke kan være Tvivl om, at Frodebø Sogn er vanskelig stillet. Det af Forstanderskabet foran oplyste og Kommunens store Restancer taler et tydeligt Sprog. Hvis den her omhandlede Kommune var den eneste vanskelig stillede Sognekommune paa Færøerne, vilde der være Grund til at imødekomme Andragendet og Mulighed for at imødekomme det uden at afstedkomme Konsekvenser, der bringer Amtskommunens Økonomi i den største Fare. Men desværre findes der indenfor Færøerne

flere Sognekommuner, som har Vanskelighed ved at betale deres Amtsfondsskat, og en Eftergivelse af Bidraget for 1935 i Frodebø Sogn vil nødvendigvis medføre Konsekvenser. Udvalget tør derfor ikke tilraade Lagtinget at gaa den Vej, som det andragende Forstanderskab er inde paa. Det maa imidlertid erkendes, at Bortfald af 11000 Kr. af den paalignede Kommuneskat nødvendigvis maa bringe Sognet i Vanskeligheder, og en saadan Stilling er ikke helt almindelig blandt de færøske Sognekommuner. Udvalget tilraader derfor Lagtinget at støtte Frodebø Sogn paa følgende Maade:

Der gives Kommunen Lempelser ved Betaling af det skyldige Bidrag til Amtsrepartitionsfonden saaledes, at den foran opgjorte Gæld vedrørende Aarene 1933, 1934 og 1935, tilsammen 18402 Kr. 54 Øre, betales i Aarene 1935, 36, 37, 38, 39, 40 med 3000 Kr. hvert Aar, dog for Aaret 1935 med 3402 Kr. 54 Øre. For de følgende Aar betales de ommeldte 3000 Kr. samtidig med Amtsrepartitionsfondsbidraget for det paagældende Aar. For 1935 betales de ommeldte 3402 Kr. 54 Øre inden 31. December 1935. Det er en Forudsætning for denne Ordning, at Beløbene i den her ommeldte Aarrække indgaar rettidig. I modsat Fald betragtes Ordningen som bortfalden.

Forslag.

Frodebø Kommunes Gæld af Amtsrepartitionsfondsbidrag, som naar hele Bidraget for 1935 medtages, andrager 18402 Kr. 54 Øre, betales i 6 paa hinanden følgende Kalenderaar, saaledes at 3402 Kr. 54 Øre betales inden 31. December 1935 og 3000 Kr. i hvert af de følgende 5 Kalenderaar samtidig med det for paagældende Aar paalignede Amtsrepartitionsfondsbidrag. Det er en Forudsætning for denne Ordning, at Beløbene i den her ommeldte Aarrække indgaar rettidig. I modsat Fald betragtes Ordningen som bortfalden.

Tann 4. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

151. Skrivstovuhald til sóknastýrisformenn. ($^{15}|_{XII}$).

Málið varð beint í *kommunala nevndina*. Tann 19. september framlegði nevndin soljóðandi **Nevndarálit:**

Færø Amt har ved Skrivelse af 19. Juli d. A. meddelt, at Amtet paa Lagtingets Vegne har godkendt følgende Beløb som Medhjælp for Formændene i følgende Kommuner:

Gøtu Sogns Kommune	Kr.	480,00,
Miðvág — —	—	300,00,
Vág — —	—	1800,00.

Det anføres i Skrivelsen, at Vág Sogns Kommune har søgt om en Forhøjelse til 2000 Kr., men det vilde Vinnunevndin ikke anbefale.

Udvalget vil i Betragtning af, at Kommunens Budget ligger paa ca. 90.000 Kr., og Befolkningsantallet ved sidste Folketælling var knapt 1300, anbefale, at Vág Sogns Kommunes Medhjælp til Formanden bliver sat til 2000 Kr. om Aaret.

Der foreligger endvidere Andragende fra følgende Kommuner om Medhjælp til Formændene for

Porkeri Sogns Kommune	200	Kr.,
Nólsoy — —	300	—,
Klakksvík — —	2500	—.

For Porkeri Sogns Vedkommende kan man godkende det ansøgte Beløb, medens man foreslaar 250 Kr. til Nólsoy og 2200 Kr. til Klakksvík Sogn. Forstanderskabet for Nólsoy Sogn anfører, at der foreligger Tilladelse til 300 Kr. som Medhjælp til Formanden. En saadan Tilladelse ses ikke at foreligge fra Lagtingets Side.

Endvidere anføres i Amtets Skrivelse, at Funing og Kvívík Sogns Kommuner har foretaget Forhøjelse af Medhjælp til Formanden uden at have indhentet Lagtingets Godkendelse.

Samtidig med at Lagtinget efter Omstændighederne kan godkende den af de to ovennævnte Kommuner foretagne Forhøjelse, maa Lagtinget under Henvisning til Landkommunallovens § 27d paatale den brugte Fremgangsmaade.

Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune har i Skrivelse af 20. Juli 1935 ansøgt om, at der ydes Sekretæren 100 Kr. Dette Beløb mener Udvalget at kunne anbefale til Lagtingets Godkendelse.

Ved at godkende den af Amtet trufne Afgørelse med Hensyn til Gøtu og Miðvág skal Udvalget tillade sig at fremsætte til Lagtingets Godkendelse følgende

Forslag.

1) I Henhold til Landkommunallovens § 27d godkender Lagtinget, at Godtgørelse til Medhjælp til Formanden fastsættes saaledes for følgende Kommuner:

Vágs	Sogns	Kommune	.....	Kr. 2000,00,
Porkeris	—	—	.....	— 200,00,
Nólsoyar	—	—	.....	— 250,00,
Klakksvíkar	—	—	.....	— 2200,00,
Funnings	—	—	.....	— 200,00,
Kvívíkar	—	—	.....	— 200,00,
Hovs	—	—	.....	— 100,00.

2) Det bør tilkendegives overfor Kommunerne, at disse ikke maa foretage Forhøjelse af Medhjælp til Formanden uden i Forvejen at have indhentet Lagtingets Godkendelse.

Tann 25. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 2. oktobor varð uppskot nevndarinnar samtykt við 10 atkv. — 0.

152. Garanti fyri lán til Skúoyar sókn. (16/XII).

Málið varð beint í *kommunalu nevndina*. Tann 19. september framlegði nevndin soljóðandi **Nevndarálit:**

Skúoyar sóknarstýri hevur í brævi dagsett 27. Juli 1935 biðið um løgtingsins garanti fyri eitt lán stórt 3000 kr.

Í fjør hevði sóknarstýrið umsókn inni um sama mál og varð har viðtikið at svara:

„Udvalget mener ikke at kunne anbefale, at der ydes Kommunen et Laan som ansøgt, men skal man med Hensyn til den forfaldne Gæld foreslaa, at der paalægges Forstanderskabet at søge opnaa fornøden Ordning med de forskellige Kreditorer om afdragsvis Betaling, dog saaledes, at forfaldne Reuter straks betales."

Nevndin hevur somu støðu í ár sum í fjør og skal vísa á, at tinglið undir einum øðrum máli hevur til viðgerðar at hjálpa kommunum, sum eru illa staddar, við at niðurseta eina administrationsnevnd, sum gjølla skal ansa eftir, at útreiðslurnar verða tær minst møguligu.

Av tí at kommunan hevur eina leysa skuld yvir 9000 kr., má nevndin átala, at tað í „yvirslagnum" ikki er sett nakað til at betala hesa skuld við.

Nevndin skal loyva sær at seta fram fylgjandi

Uppskot.

1) Løgtingið kann ikki játta umsóknina um garanti fyri lán til Skúoyar sókn.

2) Vinnumevndin verður biðin um at samráðast við Skúoyar sóknarstýri um tey peningaligu viðurskiftini og til komandi tingsetu koma fram við uppskoti um at fáa peningaviðurskiftini aftur í toluligt lag.

Tann 25. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

153. Sola av jørð í Vági. ($^{17}|_{XII}$).

Málið varð beint í *kommunala nevndina*. Tann 19. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Færø Amt har ved Skrivelse af 8. August 1935 forelagt til Lagtingets Afgørelse Sag, hvorunder Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune andrager om Tilladelse til at afhænde efternævnte Arealer, beliggende I „Lágabø" i Vaag til de anførte Købesummer:

159,10 m² til Ancher Henriksen for 2 Kr. pr. m² = 318 Kr. 20 Øre
230,14 „ „ Ansgar Niclasen „ 2 „ „ „ = 460 „ 28 „.

Efter de i Sagen indhentede Erklæringer fremgaar det, at den anførte Pris af 2 Kr. pr. m² er den for Stedet gængse, og da det foreligger oplyst at der findes en Byggeplan for „Lágabø", som Forstanderskabet følger, mener Udvalget at kunne foreslaa, at der i Medfør af § 27 i Landkommunalloven af 28. Februar 1872 meddeles Forstanderskabet den ønskede Tilladelse.

Forslag.

I Medfør af § 27 i Landkommunalloven af 28. Februar 1872 meddeler Lagtinget Forstanderskabet Approbation paa Salg af efternævnte Arealer i „Lágabø" i Vaag til de anførte Købesummer:

159,10 m² til Ancher Henriksen for 2 Kr. pr. m² = 318 Kr. 20 Øre,
230,14 „ „ Ansgar Niclasen „ 2 „ „ „ = 460 „ 28 „.

Tann 21. august var málið til 2. vlðgerð. Við 3. vlðgerð tann 24. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

154. Samtykt til lán til Kvívíkar sókn. (19/XII).

Málið vard beint í *kommunala nevndina*. Tann 9. august framlegdi nevndin soljódandi **Betænkning:**

Ved Skrivelse af 6. August 1935 andrager Forstanderskabet for Kvivig Sogns Kommune om Lagtingets Tilladelse til Optagelse af et Laan i Færø Amts Sparekasse paa 3000 Kr. med en Tilbagebetalingstid af 5 Aar. Det angives i Andragendet, at Laanet skal anvendes til Indkøb af en ny Automobil til Besørgelse af Post og Passagerer i fast Rute mellem Kvivig og Kollefjord, og at Forstanderskabet som Sikkerhed for Laanets Tilbagebetaling vil give Færø Amts Sparekasse Transport i Kommunens Tilskud fra Postvæsenet, der for Tiden udgør 1080 Kr. aarlig.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, mener at kunne anbefale Lagtinget at meddele den ansøgte Approbation, idet det maa siges at være til et nødvendigt og almengavnligt Formaal, at det omneldte Laan skal anvendes, og da der ydermere foreligger Sikkerhed for, at der fra Postvæsenets Side aarligt ydes Kommunen et saa stort Tilskud, at dette er tilstrækkeligt til Dækning af Renter og Afdrag, maa det siges at være økonomisk forsvarligt at tillade Kommunen at optage et Laan som omtalt.

Forslag.

Der meddeles Forstanderskabet for Kvivig Sogns Kommune Tilladelse til i Færø Amts Sparekasse at optage et Laan paa 3000 Kr. til Anvendelse til Indkøb af en ny Automobil til Post- og Passagerruten Kvivig—Kollefjord. Laanet skal være tilbagebetalt i Løbet af 5 Aar.

Ved Laanets Optagelse vil Forstanderskabet som Sikkerhed for rettidig Betaling af Renter og Afdrag have at afgive Transport til Færø Amts Sparekasse paa Kommunens Tilskud fra Postvæsenet f. T. 1080 Kr. aarlig.

Tann 16. august vard uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

155. Søla av byggigrundum í Vestmanna. (20/XII).

Málið varð beint í *kommunala nevndina*. Tann 27. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Færø Amt har ved Skrivelse af 7. August 1935 fremsendt til Lagtingets Afgørelse 2 Andragender fra Vestmanhavn Sogns Kommune angaaende Godkendelse til Salg af Byggegrunde af de Kommunen tilhørende Ejendomme Matr. Nr. 50 d, 151 c og 195 a, Vestmanhavn Bygd og Sogn, idet Amtet samtidig oplyser, at Udstykning af de paagældende Matrikulnumre er godkendt af Amtet.

Efter hvad der fremgaar af Forstanderskabets Ansøgninger, agtes de paagældende Matrikul Numre afhændet saaledes:

Af Matrikul Nr. 50 d. en Nøstegrund, stor 45 m² til Fisker Kjartan Jacobsen, Vestmanhavn, for 2 Kr. pr. m² eller 90 Kr.

Af Matrikul Nr. 151 c. en Byggegrund, stor 245 m² til Tømrer Jógvan Christiansen, Vestmanhavn, for 1 Kr. 50 Øre pr. m² eller 367 Kr. 50 Øre.

Af Matrikul Nr. 195 a.

a. en Byggegrund, stor 169,50 m² til Henning Jacobsen, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 288 Kr. 15 Øre,
b. en dobbelt Byggegrund, stor 339,00 m² til Tømrer Eyolvur á Heygum, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 576 Kr. 30 Øre.
c. en Byggegrund, stor 169,50 m² til Ernst Johanneson, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 288 Kr. 15 Øre,
d. en Byggegrund, stor 169,50 m² til Ejnar Olsen, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 288 Kr. 15 Øre,
e. en dobbelt Byggegrund, stor 339 m² til Emil Streymoy, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 576 Kr. 30 Øre.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, har indhentet Erklæring fra Lagtingsrevisor G. Winther, og udtaler denne i Skrivelse af 26. August 1935, at han ikke synes, at der er nogen Anledning til at nægte Approbation.

Da de anførte Priser, efter hvad der foreligger oplyst for Udvalget, svarer til Dagens Pris i Handel og Vandel, finder Udvalget at kunne gaa med til at foreslaa Lagtinget til at meddele den ønskede Approbation.

Forslag.

I Medfør af Landkommunallovens § 27 approberer Lagtinget herved, at Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune afhænder følgende Kommunen tilhørende Ejendomme saaledes:

Af Matrikul Nr. 50. d. en Nøstegrund, stor 45 m² til Fisker Kjartan Jacobsen, Vestmanhavn, for 2 Kr. pr. m² eller 90 Kr.

Af Matrikul Nr. 151 e. en Byggegrund, stor 245 m² til Tømrer Jógvan Christiansen, Vestmanhavn, for Kr. 1,50 pr. m² eller Kr. 367,50.

Af Matrikul Nr. 195 a.

a. en Byggegrund, stor 169,50 m² til Henning Jacobsen, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 288 Kr. 15 Øre,
b. en dobbelt Byggegrund, stor 339 m² til Tømrer Eyolvur á Heygum, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 576 Kr. 30 Øre,
c. en Byggegrund, stor 169,50 m² til Ernst Johannesen, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 288 Kr. 15 Øre.
d. en Byggegrund, stor 169,50 m² til Ejnar Olsen, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 288 Kr. 15 Øre,
e. en dobbelt Byggegrund, stor 339 m² til Emil Streymoy, Vestmanhavn, for Kr. 1,70 pr. m² eller 576 Kr. 30 Øre.

Tann 29. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

156. Kæra viðv. projekteraðum vegi í Hvalbæ. ($^{21}|_{XII}$).

Málið varð beint í *kommunalu nevndina*. Tann 19. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ved Skrivelse af 6. August 1935 har 5 Jordejere i Kvalbø henvendt sig til Lagtinget med Anmodning om at faa omstødt en af Forstanderskabet for Kvalbø Sogn tagen Beslutning om Ekspropriation af nogle disse tilhørende Arealer i „Toftasandar" til et paatænkt Vejanlæg fra „Toftir" ned mod Stranden.

Det fremgaar af en Udskrift af Forhandlingsprotokollen, at Forstanderskabet under 19. November 1934 har vedtaget at anlægge den paagældende Vej samt søge erhvervet — eventuelt ved Ekspropriation — de til Vejen nødvendige Arealer.

Ved Skrivelse af 11. Januar d. A. har den pr. Nytaar afgaaede Forstanderskabsformand begæret Rettens Udmeldelse af Mænd til Vurdering af de Arealer, der ønskes eksproprieret og har Retten under 15. s. M. udmeldt 2 Synsmænd, men fremgaar det ikke af Sagen, hvorvidt noget Syn har fundet Sted.

Af det nuværende Forstanderskabs 5 Medlemmer har de 4 Medlemmer modsat sig Udførelsen af det paagældende Vejanlæg under Henvisning til, at der under den den 20. Marts 1934 ikrafttraadte Udskiftning af Kvalbø

— efter Samraad med Forstanderskabet og Udskiftningskommissionen — blev aftaget de fornødne Veje, herunder ogsaa Vej til Beboerne „við Toftir", hvorfor de finder det unødvendigt og uforeneligt med Kommunens Økonomi yderligere at anlægge den paatænkte Vej, der forøvrigt ikke er kommet til Udførelse.

Ifølge Lov Nr. 69 af 7. Maj 1881 om Forpligtelse til Jords Afgivelse til offentlige Veje m. v. kan en Kommunebestyrelse, naar den finder, at det almene Vel kræver det, kræve de til et Vejanlæg fornødne Arealer afstaaet mod fuld Erstatning til vedkommende Grundbesiddere, der kan indanke Forstanderskabets Afgørelse til Lagtinget senest 3 Maaneder efter, at de har modtaget Underretning om Forstanderskabets Beslutning.

Det fremgaar imidlertid ikke af Sagen, hvornaar de paagældende Grundbesiddere har faaet Underretning om den paagældende Beslutning, og kan der saaledes ikke paa det foreliggende Grundlag bedømmes, hvorvidt den i forannævnte Lovs § 2 fastsatte Frist af 3 Maaneder er oversiddet, men mener Udvalget, at dette Forhold i det foreliggende Tilfælde er af underordnet Betydning, da det nuværende Forstanderskabs Flertal ikke ønsker at lade den paagældende Vej udføre, og maa saaledes den af det forrige Forstanderskab tagne Beslutning saaledes praktisk talt bortfalde.

Udvalget finder det herefter unødvendigt at tage Spørgsmaalet op om Lovligheden af den under 19. November f. A. tagne Ekspropriationsbeslutning.

Forslag.

1) Da Flertallet af det nuværende Forstanderskab har vedtaget ikke at lade den af det forrige Forstanderskab vedtagne Vejanlæg udføre, finder Lagtinget ikke Anledning til at foretage videre i Sagen.
2) Der meddeles Andragerne og Forstanderskabet Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 21. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

157. Nýtsla av ellisrentu fyriframgreiðslur til Lorvíkar sókn. (22/XII).

Málið varð beint í *kommunala nevndina*. Tann 19. september framlegði nevndin soljóðandi **Nevndarálit:**

Lorvíkar sóknarstýri hevur í brævi dagsett 4. august 1935 biðið um tingsins loyvi til at nýta 1500 kr. av tí refusión, sum kommunan fær betalt í ellisrentu fyri fyrra helmingin av 1935 og at hesin peningur fyri ein part er ætlaður at betalast til Færø Amts Sparekasse.

Amtið ger við uppáskriv í sama bræv kunnugt, at kommunan fær 4000 kr. í ellisrenturefusión fyri fyrra helmingin 1935, og at kommunan skyldar í ellisrentukredit í Føroya Banka kr. 2362,78. Við øðrum orðum vil tað siga, at sjálvt um kommunan fær hesar 1500 kr. so kemur tann peningur, ið eftir er, at verða nóg stórur til at rinda tað núverandi skuld til bankan.

Lorvíkar kommuna er tíanverri ikki millum tær mest múgvandi, men við at kanna eftir viðurskiftunum sæst, at tað hevur verið góð framgongd peningaliga síðan í fjør, og heldur nevndin í hesum føri at kunna játta kommunini hesa umsókn. Henda játtan er treytað av, at kommunan betalir ellisrentu til tað í lóginl ásettu tíð.

Nevndin skal tí loyva sær at seta fram soljóðandi

Uppskot.

1) Lorvíkar sóknar kommuna fær loyvi at nýta 1500 kr. av ellisrenturefusión fyri fyrra helmingin 1935, meðan rest 2500 kr. verður at betala inn á ellisrentukredittin í Føroya Banki.

2) Avskrift av álitinum verður sent til Lorvíkar kommunu og Føroya Banki.

Tann 25. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

158. Ábyrgd fyri lán til Kollafjarðar sókn. (23|XII).

Málið varð heint í *kommunala nevndina*. Tann 19. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Kollafjarðar Sogns Kommune har ved Skrivelse af 18. August 1935 ansøgt om Lagtingets Garanti til et Laan, stort 15.000 Kr. Der forelaa ogsaa i Fjor Ansøgning om samme Beløb, men Udvalget fraraadede, at Lagtinget ydede Garanti for det omsøgte Laan, samtidig som der tillodes Kommunen at oprette Overenskomst med Kreditorerne af den løse Gæld om afdragsvis Betaling, og der paalagdes Kommunen at paaligne 2000 Kr. til Dækning af Underskud.

Det fremgaar af Kommunens Overslag for 1935, at dette Paalæg er efterkommet ved at der i Overslagets Udgiftspost XVII er opført 2000 Kr. mere end i 1934.

I Forstanderskabets Skrivelse anføres, at Kommunen har haft en Udgift paa ca. 5000 Kr. til Opførelse af Skolebygning „inni í Firði", uden at der er optaget noget Laan hertil.

Det fremgaar af Lagtingstidende 1930, Side 34, at Lagtinget har behandlet Sagen og anbefalet, at der blev ydet Statstilskud.

I Betragtning af, at Lagtinget før har ydet Garanti til Laan til Opførelse af Skolebygninger, og Kommunens forfaldne Gæld er ret betydelig skal Udvalget anbefale, at der gives Lagtingets Garanti til, at Kommunen optager et Laan paa 5000 Kr., og skal man anmode Vinnunevndin om at paase, at Laanebeløbet anvendes saaledes, at Kommunens Kreditorer bliver tilfredsstillet foreløbig, samtidig som man skal anmode Vinnunevndin om at paase, at der fremtidig bliver paalignet 2000 Kr. til Dækning af Underskud.

Forslag.

1) Der tillades Forstanderskabet for Kollafjarðar Sogns Kommune at optage et Laan, stort 5000 Kr., paa 15 Aars Afbetaling.

2) Lagtinget garanterer overfor Laangiveren for Betaling af Renter og Afdrag af det under Punkt 1) anførte Laan.

3) Amtmanden anmodes om paa Lagtingets Vegne at underskrive fornøden Garantierklæring.

4) Vinnunevndin anmodes om at paase, at Laanebeløbet anvendes saaledes, at Kommunens Kreditorer bliver tilfredsstillet foreløbig.

5) Der meddeles Forstanderskabet Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 25. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkv. — 0.

159. Broytan av samtykt fyri Vágs Eiði. ($^{24}|_{XII}$).

Málið varð beint í *havna- og vegnerndina*. Tann 19. september framlegdi nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune har under 6. Juli 1935 tilskrevet Færø Amt med Anmodning om Tilladelse til Ændring i Vedtægten for Vaag Ejde. Amtet har derefter, efter at have indhentet forskellige Oplysninger, fremsendt Sagen til Tinget med Skrivelse af 28. August s. A.

Ifølge en af Ministeriet for offentlige Arbejder under 3. Maj 1932 godkendt Vedtægt varetages Driften af Vaags Ejde af en af Forstanderskabet for 3 Aar ad Gangen valgt Bestyrelse paa 3 Medlemmer, og har Forstanderskabet Ansvaret for Ejdets Drift.

I Henhold til Vedtægtens § 1 skal enhver Baad, som gaar ud til Fiskeri fra Vaags Ejde, hvad enten den gaar ud fra „Kleivin" eller „Múlagjógv" (ad den elektriske Kørebane), betale i fast Afgift 15 Kr. for hvert Aar, regnet fra hver 1. Oktober til Udgangen af den paafølgende September Maaned, samt 5 % af Bruttoværdien af Fangsten ved hver Fisketur.

Baade, der gaar ud fra „Kleivin" eller „Múlagjógv" til anden Fangst eller Lystture, betaler i Afgift 1 Kr. pr. Tur. — Herfra undtages Grindeture.

For Transport af Varer til og fra Vaags Ejde (saavel „Kleivin" som „Múlagjógv" ad Kørebanen) betales i Afgift:

Sten, Grus, Ler, Sand og Salt 1 Kr. 50 Øre pr. Ton. Alle andre Varer 2 Kr. pr. Ton, dog ikke mindre end 2 Kr. pr. Tur.

Grind, bestemt til Vaag, er fritaget for Afgift, hvorimod for Grind, der transporteres over Vaags Ejde bestemt til andre Bygder, betales i Afgift 2 Kr. pr. Ton.

Pengene tilfalder Ejdets Kasse.

Forstanderskabets Andragende gaar ud paa, at 1. og 2. Stk. i Vedtægtens § 1 ændres enten saaledes, at der for hver Baad kun skal betales 2 Kr. pr. Tur, eller at blot den faste aarlige Afgift af 15 Kr. pr. Baad bortfalder, medens de andre Afgifter 5 % af Bruttoværdien af Fangsten samt 1 Kr. pr. Tur bibeholdes.

Efter de foreliggende Oplysninger har Forstanderskabet ikke inddrevet de Ejdet for Aarene 1932—34 tilfaldne Indtægter, der har andraget følgende Beløb:

1932	542 Kr. 90 Øre,
1933	545 — 70 —,
1934	865 — 67 —,
ialt	1954 Kr. 27 Øre,

der henstaar som Restancer.

Forstanderskabet har henvist til, at det har været umuligt at faa Afgiften inddrevet, idet Fiskerne har nægtet at betale denne.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, maa mene, at det har været urigtigt ikke at opkræve den lovbefalede Afgift, men kan paa den anden Side godt forstaa, at det maa falde de interesserede Fiskere svært at

betale den i Vedtægten fastsatte Afgift, da Baadfiskeriet fra Vaag-Ejdet har slaaet Fejl i det omhandlede Tidspunkt.

Udvalget mener, at Omstændighederne taler for at lette Fiskerne for en Del af Afgiften og skal foreslaa Tinget at tiltræde Forstanderskabets Andragende om, at der fremtidig kun betales 2 Kr. pr. Tur (Grindeture undtagen), men finder man tillige at burde foreslaa Tinget at paalægge Kommunen at inddrive de allerede forfaldne Afgifter.

Forslag.

1) Sagen tilbagesendes Amtet, idet Tinget anbefaler, at Vedtægtens § 1 affattes saaledes:

„Enhver Baad, som gaar ud til Fiskeri eller anden Fangst samt Lystture fra Vaags Ejde, hvad enten den gaar ud fra „Kleivin" eller „Múlagjógv" (ad den elektriske Kørebane), betaler i Afgift 2 Kr. pr. Tur — herfra undtages Grindeture —, regnet fra 1. Januar 1936.

For Transport af Varer til og fra Vaags Ejde (saavel „Kleivin" som „Múlagjógv" ad Kørebanen) betales i Afgift:

Sten, Grus, Ler, Sand og Salt 1 Kr. 50 Øre pr. Ton. Alle andre Varer 2 Kr. pr. Ton, dog ikke mindre end 2 Kr. pr. Tur.

Grind, bestemt til Vaag, er fritaget for Afgift, hvorimod for Grind, der transporteres over Vaags Ejde, bestemt til andre Bygder, betales i Afgift 2 Kr. pr. Ton.

Pengene tilfalder Ejdets Kasse."

2) Det paatales, at Forstanderskabet har undladt at inddrive de forfaldne Afgifter, hvorhos det paalægges Forstanderskabet nu at foranledige disse Afgifter inddrevne.

Tann 25. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 19 atkv. — 0.

160. Kæra um vatnleiðing í Vági.

(25/XII).

Málið varð heint í *kommunala nevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi Betænkning:

Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune har ved Skrivelse af 31. August 1935 henvendt sig til Lagtinget med Anmodning om, at Tinget maa træffe Afgørelse i et Stridsspørgsmaal, der er opstaaet mellem Forstanderskabet og Smed Ole Olsen af Vaag vedrørende en Vandledning, der af forskellige Beboere i Vaag paa Forstanderskabets Foranledning er nedlagt i et Ole Olsen tilhørende Jordstykke.

Af Sagens Aktar fremgaar, at Ole Joensen af Vaag paa egne og andre Interessenters Vegne ved Skrivelse af 12. Marts d. A. har henvendt sig til Forstanderskabet med Anmodning om dettes Bistand til Nedlægning af en Vandledning gennem Smed Ole Olsens Ejendom. Forstanderskabet indfandt sig derefter paa Aastedet, hvor der blev taget Beslutning om, at Ledningen skulde lægges gennem paagældende Ejendom. Ejeren var tilsagt, men gav ikke Møde, men fik ved Forstanderskabets Skrivelse af 14. Marts d. A. Meddelelse om den tague Beslutning.

Ved Skrivelse af 20. April 1935 til Forstanderskabet har Smed Ole Olsen paaklaget dettes Fremgangsmaade og henvist til Bestemmelserne i Lov Nr. 63 af 1. April 1909 om Vandledninger, hvorefter Forstanderskabet, for at kunne fremme en Sag som den foreliggende, naar Enigbed ikke kan opnaas med paagældende Lodsejer, skal foretage Ekspropriation efter de i Lov Nr. 69 af 7. Maj 1881 foreskrevne Regler.

Da Forstanderskabet efter de foreliggende Oplysninger ikke er gaaet frem efter Bestemmelserne i fornævnte Lov af 1. April 1909, finder Udvalget, at der ikke fra Tingets Side kan tages Stilling til selve Ekspropriationsspørgsmaalet, men mener at burde foreslaa at der gives Forstanderskabet Paalæg om — saafremt Enighed ikke opnaas med vedkommende Lodsejer — at gaa frem efter de forannævnte Lovbestemmelser, hvorefter Spørgsmaalet om, hvorvidt Ekspropriation kan anses for lovhjemlet, til sin Tid kan forelægges Lagtinget.

Forslag.

Det paalægges Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune med Hensyn til Anlæg af Vandledninger at gaa frem efter Bestemmelserne i Lov for Færøerne Nr. 63 af 1. April 1909 om Vandledninger.

Tann 20. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

161. Ábyrgd fyri lán til Froðbiar sókn. (26/XII).

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 4. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune har under 30. Septbr. d. A. ansøgt om Approbation paa og Lagtingsgaranti for et Laan paa 11.898 Kr. 50 Øre. Laanet skal anvendes til delvis Dækning af forfaldne Ydelser for Laan fra Kommunekreditforeningen pr. 11. December 1934 og 11. Juni 1935.

Sagen er vedlagt en Skrivelse fra Kommunekreditforeningen af 24. September d. A. til Færø Amt, der i Medfør af Bestemmelserne i de af Kommunen for de optagne Laan udstedte Forskrivninger anmodes om at paalægge Kommunen uopholdelig at foretage ekstraordinær Skatteudskrivning til Dækning af de førnævnte Restancer til Kreditforeningen.

Frodebø Sogns Kommune synes for Tiden at være meget vanskelig stillet i økonomisk Henseende. Kommunen har saaledes i en anden Sag faaet bevilget Henstand med Betalingen af den Kommunen paalignede Amtsfondsskat. Arbejdsforholdene i Kommunen synes at være meget daarlige, og Skatteevnen synes derfor ogsaa at være svigtende, og Udskrivning af en Ekstraskat paa 12000 Kr. maa for Tiden anses for haabløs. Imidlertid er Udvalget i Tvivl om, at Skattepaaligningen — naar Hensyn tages til Kommunens vanskelige økonomiske Forhold — i fuld Grad udnytter Skatteevnen, og det maa derfor, saafremt Lagtinget i dette Tilfælde skal hjælpe Kommunen ud af den nu foreliggende øjeblikkelige Vanskelighed, som en Betingelse for Hjælp fra Lagtingets Side kræves, at Lagtingets Skattendvalg og Lagtingets Vinnunevnd — hver med et Medlem — sammen med Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune foranstalter foretaget den nødvendige Paaligning og Opstilling af Budgettel for Aaret 1936.

Lagtinget raader ikke over de nødvendige Midler, der kræves for at hjælpe Frodebø Sogns Kommune ud af den opstaaede øjeblikkelige Vanskelighed. Den eneste Udvej er at skaffe Kommunen en Laan, og et saadant Laan kan sikkert kun faas mod Lagtingets Garanti. Udvalget naa nære stor Betænkelighed ved at garantere for et Laan, som optages til Betaling af Ydelser, som omfattes og skal omfattes under de i Kommunernes Budget optagne Udgiftsposter. Imidlertid kan Lagtinget ikke med Sindsro se paa, at Optagelser af Laan i Kommunekreditforeningen vanskeliggøres — for ikke at sige umuliggøres — ved, at enkelte Kommuner ikke opfylder deres Forpligtelser overfor denne Kreditforening.

Frodebø Sogns Kommunes Havnevæsen disponerer over godt 20.000 Kr., og selv om Lagtinget maa fastholde, at Kommunens og Havnevæsenets Midler ikke maa sammenblandes, kan Lagtinget ikke skønne, at der kan være noget til Hinder for, at Havnekassens Midler anbringes i Laan med Lagtingets Garanti, og Udvalget mener sig i det foreliggende Tilfælde nødt til at foreslaa en saadan Ordning gennemført.

Forslag.

Paa Betingelse af, at Frodebø Sogns Kommune vedtager og forpligter sig til at foranstalte Overslaget og Paaligningen for Aaret 1936 foretagen i Forbindelse med et Medlem af Lagtingets Skatteudvalg og et Medlem af Lagtingets Vinnunevnd, vedtager Lagtinget:

1) at det i Sagen omhandlede Beløb af 11.896 Kr. 50 Øre udlægges foreløbig af Færø Amts Repartitionsfond.
2) Lagtinget approberer, at Frodebø Sogns Kommune optager et Laan paa 12.000 Kr. til Dækning af det under Pkt. 1) omhandlede Beløb, der forskudsvis udlægges af Amtsrepartitionsfonden.
3) Amtet anmodes om at forelægge Ministeriet for offentlige Arbejder til Godkendelse Spørgsmaalet om, at der mod Lagtingets Garanti af Frodebø Sogns Kommune optages et Laan, stort 12000 Kr., fra Frodebø Sogns Kommunes Havnevæsen. Et saadant Laan forrentes med 4% p. a. og afbetales i Løbet af 4 Aar med 3000 Kr. aarlig hver 11. December Termin, første Afdrag at erlægge i 11. December Termin 1936.
4) Amtmanden bemyndiges til paa Lagtingets Vegne at underskrive forneden Garantierklæring for Betaling af Renter og Afdrag for det under 3) omhandlede Laan.
5) Saafremt det under 3) omhandlede Laan ikke tillades ydet fra Havnevæsenet, vedtager Lagtinget at garantere for Optagelsen af et Laan til Frodebø Sogns Kommune paa 12000 Kr. i et eller andet Pengeinstitut at tilbagebetale indenfor et Tidsrum af højst 4 Aar, og Amtmanden bemyndiges til paa Lagtingets Vegne at underskrive forneden Garantierklæring for Betalingen af Renter og Afdrag for et saadant Laan.

Tann 4. oktober var mállið til 2. og 3. viðgerð.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 17 atkv. — 0.

XIII. Ymist.

162. Børn í arbeiði undir skúlatíð. (1|XIII).[1]

Málið varð beint í *skúlanevndina*. Tann 27. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Den socialdemokratiske Gruppe i Lagtinget har henvendt sig til Tinget med Andragende om, at det ved Lov maa blive forbudt færøske Arbejdsgivere at have Skolebørn i Arbejde under Skoletiden. Der kan dog efter Gruppens Mening gives Undtagelser for faderløse Børn, som har faaet Tilladelse fra vedkommende Skolemyndigheder — under Hensyn til, at dette ofte er nødvendigt til Hjemmets Opretholdelse.

Udvalget er ikke bekendt med, i hvilket Omfang færøske Arbejdsgivere beskæftiger Skolebørn i deres Virksomhed under Skoletiden. Det skønnes nødvendigt at skaffe nærmere Oplysninger herom, førend man kan tage Stilling til Spørgsmaalet om en Lovgivning paa dette Omraade. Udvalget maa derfor foreslaa, at Skoledirektionen anmodes at at undersøge Sagen nærmere, eventuelt gennem de lokale Skolemyndigheder.

Forslag.

Sagen tilstilles Færø Amts Skoledirektion til nærmere Undersøgelse, eventuelt gennem de lokale Skolemyndigheder, hvorefter Resultatet af Undersøgelsen tillige med Direktionens egen Erklæring bedes forelagt Tinget til næste Aar.

Tann 29. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 389.

163. Brunatrygging í Føroyum. (²|XIII).[1]

Málið varð beint í eina serliga 5-mannanevnd (sí bls. 3). Tann 1. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Føroya javnaðarflokkur ved Lagtingsmand P. M. Dam har ved Skrivelse af 6. August 1934 anmodet Tinget om at overtage al Brandassurance paa Færøerne.

Spørgsmaalet om en færøsk Brandassurance, oprettet af Lagtinget, har været til Behandling i Tinget gennem en længere Aarrække, men der er ikke opnaaet Enighed om Gennemførelsen af en saadan Assurance.

Som bekendt har Tinget i indeværende Samling til Behandling Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme. Forslagets § 30 indeholder Bestemmelse om saavel Brandforsikring som anden Forsikring.

Forsikringen sker gennem en gensidig Forsikringsforening, for hvilken der oprettes en af Justitsministeriet godkendt Vedtægt. Forsikringen kan som Medlemmer optage offentlige Institutioner paa Færøerne samt efter nærmere fastsatte Bestemmelser tegne Forsikring for Private.

Flertallet (O. F. Joensen, Johs. O. Joensen, A. Andreasen) kan ikke paa nuværende Tidspunkt tilraade Tinget at overtage al Brandassurance paa Færøerne, men skal henvise til den i Jordloven nævnte Assurance, som maa komme til at have den allerstørste Betydning for Færøerne.

Minnilutin (Debess, Zachariasen) heldur fram, at málið hevur verið ov lítið viðgjørt í nevndini til at tað kann avgreiðast til fullnar í ár.

Tá vit ikki kunnu síggja, at tann í „Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme" ásetta trygging kann koma til at hava tann almenna týdning, sum ein kundi ynskt, vil minnilutin seta uppskot fram um at vinnunevndin fær hetta mál í hendi og til komandi vanligu tingsetu koma fram við uppskoti, hvat ið gerast kann fyri at fáa lagt málið til rættis sum best.

Forslag

fra Flertallet (O. F. Joensen, Johs. O. Joensen, A. Andreasen):

Der sendes Andrageren en Afskrift af Betænkningen.

frá minnilutanum: (Debess, Zachariasen):

Málið um brunatrygging verður givið vinnunevndini í hendi til at koma fram við uppskoti til komandi vanligu tingsetu.

Tann 3. oktober vóru uppskot minnilutans og uppskot meirilutans samtykt við 17 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 889.

164. Skipan Amtsfondins av vegstudningi til Haldórsvíkar sókn. ($^{3}|_{XIII}$).[1]

Málið varð heint í *fyggjarnevndina*. Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Haldersvig Kommune har besværet sig over, at Politimesteren har tilbageholdt 308 Kr. 22 Øre af Vejpenge, tilhørende Haldersvig Kommune, og benyttet Beløbet til Dækning af en Restance, som Kommunen er debiteret for, hidrørende fra Underholdsbidrag, som en Alimentant Joen Højsted skylder til Fonden. Bemeldte Alimentant er nu hjemmehørende paa Langesand, men Haldersvig Sogns Kommune har ikke villet anerkende ham som forsørgelsesberettiget i Haldersvig Sogn og som Følge deraf heller ikke villet erkende sig pligtig til at refundere det omtalte af Amtsfonden forskudsvis udbetalte Underholdsbidrag. Forstanderskabet har tværtimod i sit Regnskab opført det af Politimesteren tilbageholdte Beløb som et Tilgodehavende hos Amtsrepartitionsfonden. ···

Om Behandlingen af Sagen om Inddrivelse af Underholdsbidrag hos Joen Højsted har Lagtinget udtalt sig i Fjor, og Udvalget kan derfor undlade at beskæftige sig med denne Side af Sagen i Aar.

Spørgsmaalet om, hvor Joen Højsted er forsørgelsesberettiget, er afgjort af Justitsministeriet derhen, at Haldersvig Sogn er den paagældendes Forsørgelseskommune, og selv om der inden for Udvalget er Medlemmer, der mener, at denne Afgørelse kunde være faldet anderledes ud, hvis Sagen om Indkrævning af Underholdsbidraget var blevet anderledes behandlet · · og Haldersvig Sogns Kommune har ikke haft nogen Indflydelse paa Sagens Behandling, -- saa har Spørgsmaalet om, hvor Joen Højsted er forsørgelsesberettiget, fundet sin Afgørelse ved Justitsministeriets Resolution, og Følgen deraf maa blive den, at Haldersvig Sogn er pligtig til at refundere den omtvistede Restance, 308 Kr. 22 Øre. Det bør billigvis tilføjes, at da Haldersvig Sogn i rette Tid betaler sine Ydelser til Lagtinget, finder man det forstaaeligt, at Forstanderskabet har følt sig stødt over, at Politimesteren har beslaglagt et Tilgodehavende for Vejarbejde, som tilkom Haldersvig Sogn. Denne Uoverensstemmelse kunde formentlig være undgaaet, hvis Politikontoret, i Stedet for at beslaglægge Vejpengene, havde indbragt for Lagtinget Spørgsmaalet om, hvorledes den omtalte Restance skulde behandles, naar Sognet ikke vilde anerkende den, i hvilket Tilfælde Lagtinget paa Politikontorets Foranledning vilde have resolveret i Sagen som nedenfor foreslaaet paa Foranledning af Haldersvig Kommunes Forstanderskab.

Forslag.

Da Justitsministeriet har resolveret, at den i Sagen omhandlede Joen Højsted af Langesand, forhen. Svinaaer, er forsørgelsesberettiget i Haldersvig Sogn, vil det omhandlede Beløb 308 Kr. 22 Øre være at refundere Amts-

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 354.

fonden af Haldersvig Sogn. Naar dette er sket, kan det af Politimesteren tilbageholdte Beløb af samme Størrelse tilbagebetales Haldersvig Sogn mod Forstanderskabets Kvittering.

Tann 30. september varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkroddi: Winther, Zachariasen, S. Poulsen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, Djurhuus, Andreasen, Kallsoy. *Atkroddi ikki:* Dam, M. Samuelsen, Viðstein, Iversen, Johan Poulsen. *Burtur:* J. O. Joensen, Patursson, Nielasen, Mitens, Debess,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 11 atkv. -- 0.

---

165. Umsókn viðv. nevndini fyri Føroya vanlukkutrygging. (4|XIII).

Málið varð beint í *ymsamálanevndina.* Tann 27. august framlegði nevndin soljóðandi Udvalgsbetænkning:

Færøernes Rederiforening andrager om, at et Medlem af Færøernes Rederiforening maa blive optaget i Bestyrelsen for Føroya vanlukkutrygging. Foreningen havde ansøgt om Henstand med Kontingent til Føroya vanlukkutrygging, hvad Lagtinget ikke havde ment at kunne tilraade.

Ifølge Anordning af 31. Marts 1931 angaaende Ulykkesforsikring paa Færøerne er de forsikringspligtige Arbejdsgivere Medlemmer af Føroya vanlukkutrygging. Bestyrelsen bestaar af 3 Personer, der vælges af Lagtinget for 4 Aar ad Gangen. Ulykkesforsikringsraadet for Færøerne bestaar af Dommeren som Formand, Amtslægen og 3 af Lagtinget for 4 Aar valgte Medlemmer. Det er Ulykkesforsikringsraadet, der afgør Erstatringssagerne, medens Bestyrelsen har den overordnede Ledelse af Føroya vanlukkutrygging.

Nærværende Udvalg skal udtale:

Det er rigtigt, at Rederne er stærkt interesserede i Foreningen. Fra Føroya vanlukkutryggings Side er der tidligere givet en Del Kredit. Ifølge den nugældende Praksis kan man imidlertid ikke lade Søpant henstaa; men det er nødvendigt at begære Tvangsauktion ret hurtigt, for at Søpanterettigheder ikke skal fortabes. Det har vist sig vanskeligt at faa Penge ind, som man først har givet Kredit paa, og det vil ogsaa være vanskeligt for Føroya

vanlukkutrygging at begære Skibe solgt ved Tvangsauktion. Hvis nogle Rederier betaler kontant ved Udmønstringen, medens andre faar Henstand, vil det let føre til, at Beløb tabes, og dette vil gaa ud over de andre Rederier I Længden, idet Præmierne jo skal dække Skaderne. Det maa derfor i Virkeligheden være i Rederiernes Interesse, at disse Beløb betales straks. Rederipræmierne andrager ca. 300 400 Kr. pr. Skib. Med Hensyn til de Præmier, der skal betales af Mandskabet, har Foreningen givet Henstand og taget Anvisninger.

Det er som nævnt overdraget til Lagtinget at vælge Bestyrelsen for Føroya vanlukkutrygging og 3 Medlemmer af Ulykkesforsikringsraadet. Disse Valg foregaar under Hensyn til de interesserede. Færøernes Rederiforening kan Ikke faa Adgang til at vælge noget Medlem af Bestyrelsen for Føroya vanlukkutrygging, uden at der foretages Ændring i den paagældende Anordning, og formentlig vilde der da ogsaa komme Krav fra anden Side om Ret til saadant Valg. Der kunde snarere være Tale om en Indstillingsret fra forskellige interesserede Kredse.

Udvalget har ikke ment for Tiden at ville foreslaa Ændringer i Anordningen; men hvis denne skal revideres, kunde Spørgsmaalet tages op om Indstillingsret for Foreningerne. Iøvrigt gaar Udvalget ud fra, at Bestyrelsen for Føroya vanlukkutrygging vil give Rederiforeningen gennem sin Bestyrelse eller gennem et Udvalg eller et enkelt Medlem Adgang til at fremføre, hvad man maatte ønske.

Forslag.

Afskrift af nærværende Betænkning tilstilles Færøernes Rederiforening og Føroya vanlukkutrygging.

Tann 30. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

166. Ríkisstuðningur til Føroya vanlukkutrygging. (5/XIII).

Málið varð beint í *ynsamálanevndina*. Tann 28. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Ifølge Anordning for Færøerne af 31. Marts 1931 om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde yder Staten til anerkendte Forsikringsselskaber et Tilskud til Nedsættelse af Præmierne for de Forsikringstagere, der driver et Erhverv, der hører under Bestemmelserne i 6. og 9. Kap. (Industri, Haandværk, Handel, privat Tjenesteforhold, Landbrug m. m.), og som godtgør, at deres Aarsindtægt ikke naar 1400 Kr., eller, forsaavidt de er bosat i Tórshavn, 1600 Kr. Statstilskudet udgør $^{2}/_{5}$ af den Præmie, der uden saadant Tilskud vilde have paahvilet dem. Statskassen godtgør endvidere anerkendte Forsikringsselskaber Halvdelen af de Erstatningsbeløb, som de udreder til de efter 7. Kap., der handler om Søfart, forsikrede, der beskæftiges af Ejere eller Brugere af Skibe, som bortset fra Motormaskineri til Hjælpeskrue alene bevæges ved Sejl, og til de efter 8. Kap. (Fiskeri og mindre Søfart) forsikrede, dog forudsat, at de nævnte Indtægtsgrænser ikke overstiges. Statstilskudet maa alene anvendes til Nedsættelse af de forsikringspligtiges Præmie.

Direktoratet for Ulykkesforsikrings-Raadet forespurgte i 1934 Færøernes Ulykkesforsikring, idet det af Regnskaberne fremgik, at der ikke var indgaaet noget Statstilskud til Nedsættelse af Præmier, om Grunden til, at saadant Tilskud ikke var ydet. Føroya vanlukkutrygging oplyste derefter, at da Føroya vanlukkutrygging 1. Januar 1926 overtog Administrationen af den færøske Afdeling af Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk m. m., havde Bestyrelsen ved Fastsættelse af Præmietaksterne vedtaget at forlade den bestaaende Praksis med at nedsætte Præmierne, naar der forelaa Erklæring om Indtægt under den i § 74 I Anordning af 29. November 1922 nævnte Størrelse, dels fordi langt den største Del af Fiskerne maatte skønnes at have Ret til Nedsættelse, dels ogsaa fordi Kontrollen med Erklæringernes Rigtighed efter Bestyrelsens Kendskab til Forholdene maatte anses for aldeles uigennemførlig. Præmierne blev derfor fastsat uden Hensyn til Aarsindtægt, dog at Præmien for Fiskernes vedkommende blev sat ned til det Beløb, som den tidligere Præmie havde andraget, nemlig 9 Kr.

Direktoratet for Ulykkesforsikringen udtaler, at der er tillagt Fiskerne en Ret til Statstilskud, naar de opfylder de foreskrevne Indtægtsbestemmelser herfor, og henstillede derfor til Ministeriet at henlede Forsikringsforeningens Opmærksomhed paa, at den bør bringe nævnte Statstilskud til Anvendelse.

Sagen blev tilsendt Amtet til Erklæring, og Amtet udtaler, at der vel ingen Grund er til at bebrejde Foreningen, at den vil søge at klare sig uden Statstilskud, men at der I 1934 var forulykket 45 Fiskere, hvilket formentlig vilde medføre, at Foreningen vanskeligt vilde kunne opfylde sine Forpligtelser, hvertil kommer, at der vil blive lidt Tab paa udestaaende Præmier. Amtmanden udtaler, at hvis Forholdene maatte komme til at hindre rettidig Opfyldelse af Forpligtelserne uden Præmieforhøjelse, bør Fiskernes Ret til Statstilskud ikke betages dem, medmindre Lagtinget udtrykkelig gaar ind herpaa, og Amtet foreslaar, at Sagen bliver forelagt Lagtinget.

Sagen var til Behandling i 1934. Man havde til Behandling Forslag til Ændringer i Loven om Forsikring mod Ulykkestilfælde, og da denne

Sag blev udsat, blev Afgørelsen ogsaa af det heromhandlede Spørgsmaal udsat. Sagen er paany forelagt Lagtinget.

For det øvrige Kongerige har man faaet en ny Lov om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde af 20. Maj 1933, og Spørgsmaalet om at gøre denne Lov gældende for Færøerne er som nævnt ogsaa forelagt Tinget.

I 1933 vedtog man at anmode Amtmanden om sammen med et Lagtingsudvalg paa 3 Medlemmer at gennemgaa Lov om offentlig Forsorg, Lov om Folkeforsikring og ovennævnte Lov om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde, alle af 20. Maj 1933, og at fremkomme med Betænkning til Lagtingssamlingen 1934. Der forelaa i 1934 Betænkning fra Amtmanden og Udvalget og herunder et Forslag til Ændringer i den for Færøerne gældende Anordning om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde. Ifølge dette Forslags § 75 skal Staten yde Tilskud til Nedsættelse af Præmierne for de Forsikringstagere, der driver et Erhverv, og som godtgør, at deres Aarsindtægt ikke naar 1400 Kr., eller forsaavidt de er bosat i Tórshavn, 1600 Kr. Tilskudet ydes til paagældende forsikrede, saavel af hans i Erhvervet beskæftigede Arbejdere som ham selv og hans Hustru. Statens Tilskud, der alene maa anvendes til Nedsættelse af disse Forsikringstagereres Præmier, udgør $^{2}/_{3}$ af den Præmie, der uden Tvivl vilde have paahvilet dem. Retten fortabes, saafremt vedkommende Forsikringstager ikke inden Udløb af paagældende Forsikringsaar dokumenterer sin Ret til Nedsættelsen.

Cirka 4000 Personer er forsikrede her paa Øerne som Fiskere, og det er givet, at de allerfleste af disse har en Indtægt af under 1400 Kr. Præmierne vedrørende Fiskeriet andrager gennemsnitlig om Aaret over 50.000 Kr. $^{2}/_{3}$ heraf udgør 20.000 Kr., og for at undgaa besværlige Kontrolforanstaltninger, og idet det ogsaa vil ses, at Statens Tilskud før 1926 laa omkring 20.000 Kr. aarlig, skal man foreslaa, at § 75 affattes saaledes, at der indtil videre ydes i Statstilskud til Føroya vanlukkutrygging 20.000 Kr. aarlig, saaledes at dette Beløb iøvrigt kan forhøjes eller nedsættes ved Beslutninger paa Finansloven.

Iøvrigt kan Udvalget anbefale, at Amtmandens og det staaende Udvalgs Forslag af 1934 vedtages, idet man henviser til Bemærkningerne til de nævnte Forslag.

Da Loven om offentlig Forsorg og Folkeforsikring formentlig ikke samtidig sættes i Kraft, er det nødvendigt at foretage et Par mindre Ændringer i Forslaget.

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at det af Amtmanden sammen med et Lagtingsudvalg i 1934 udarbejdede Forslag til Ændringer i den gældende Anordning om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde sættes i Kraft paa Færøerne med følgende Ændringer:

1) I Forslaget til § 22 udgaar Ordene: „Stk. 3 udgaar".
2) I Forslaget til § 24 udgaar Ordene: „Som nyt Stk. 2 indføjes: „Har ..... til Dagpenge".
3) I Forslaget til § 35, Stk. 1, udgaar Ordene: „jfr. Kap. 18 i Anordning om offentlig Forsorg".
4) I § 35, Stk. 1, udgaar Ordene: „jfr. Kap. XVIII i Anordning om offentlig Forsorg".
   I § 35, Stk. 2, udgaar Ordene: „eller Invalideforsikringsfondens".
5) I Forslaget til § 38 ændres Ordene: „det sociale Udvalg" til Kommunalbestyrelsen".
6) Forslaget til § 73 ændres til følgende:

§ 73 (bliver § 75) ændres til følgende:

„Staten yder til Føroya vanlukkutrygging indtil videre et Tilskud paa 20.000 Kr. aarlig, hvilket Tilskud kan forhøjes eller nedsættes ved Bemærkninger paa Finansloven.

Erstatning for Ulykkestilfælde, indtruffet under Forsøg paa Redning af Menneskeliv, udredes af Statskassen i Overensstemmelse med Reglerne i denne Anordning, uanset om paagældende iøvrigt falder ind under Lovens Bestemmelser.

Tann 1. oktober var málið til 2. viðgerð.

Lóg av 20. mai 1933 um „Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde" varð sett undir atkvøðisgr.:

§§ 1—21 vóru til umrøðu og vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. — § 22 við broytingaruppskoti til umrøðu; *pkt. 1)*, broytingaruppskot, varð samtykt við 16 atkv. — 0, og varð § 22 soleiðis broytt hildin samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. — § 23 sum fyrilagt av millumtinganevndini, varð hildin samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. § 24 við broytingaruppskoti til umrøðu; *pkt. 2)*, broytingaruppskot, varð samtykt við 16 atkv. — 0, og varð § 24 soleiðis broytt hildið samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. — §§ 25—34 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. — *Pkt. 3) og 4)*, broytingaruppskot til § 35 vóru samtykt við 15 atkv. — 0, og varð § 35 soleiðis broytt hildin samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. — §§ 36 og 37 vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. — § 38 við broytingaruppskoti til umrøðu; *pkt. 5)*, broytingaruppskot, varð samtykt við 14 atkv. — 0, og varð § 38 soleiðis broytt hildin samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. — §§ 39—72 sum fyrilagdar av millumtinganevndini, vóru hildnar samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. — § 73 við broytingaruppskoti til umrøðu; *pkt. 6)*, broytingaruppskot til uppskot millumtinganevndarinnar, varð samtykt við 20 atkv. — 0, og varð § 73 soleiðis broytt hildin samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. §§ 74—77 til umrøðu og vóru — sum fyrilagdar av millumtinganevndini — hildnar samtyktar uttan atkvøðisgr.

Tann 3. oktober framlegði formaðurin soljóðandi Ændringsforslag frá nevndini:

Til § 58, Stk. 1 føjes:

„Denne Forsikring og i det hele personlig Forsikring omfatter ogsaa Ulykkestilfælde ved Grindefangst, uanset Grindereglementet."

Tann 4. oktober varð málið til 3. viðgerð.

§§ 1—57, soleiðis sum avgreiðslan fór fram við 2. viðgerð, vóru samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu. — Broytingaruppskot til § 58 varð samtykt við 15 atkv. — 0; § 58 soleiðis broytt varð samtykt uttan atkvøðisgreiðslu. — §§ 59—77, soleiðis sum avgreiðslan fór fram við 2. viðgerð, vóru samtyktar uttan atkvøðisgreiðslu.

Lóguppskotið sum heild varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall:*

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Winther, Dam, S. Poulsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Andreasen, Iversen, Mitens, Debess, Kallsoy, J. Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Danielsen, Djurhuus. *Burtur:* Paturssen, Zacharlasen, Nielasen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 16 atkv. — 0.

167. Tilsýn við passagerbátum, bjargingarbátum og bjargingargreiðum. (7|XIII).[1]

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 14. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning**:

Til undertegnede Udvalg er henvist Skrivelse fra Lagtingsmand P. M. Dam af $^{6}/_{8}$. f. A. angaaende et mere effektivt Tilsyn med Passagerbaade m. v.

Sagen har forrige Aar været til Behandling i Tinget, som afgav Betænkning med Forslag:

1) at udsætte Sagen til indeværende Aar, samt
2) at anmode Vinnunevndin om at forelægge Færøernes Rederiforening, Føroya fiskimannafelag og Føroya skipara- og navigatørfelag Sagen til Erklæring.

Lagtingets Vinnunevnd har under 8. Juli tilsendt Tinget de indhentede Erklæringer fra ovennævnte Organisationer. Endvidere foreligger Erklæring af 20. Novbr. f. A. fra Skibstilsynet ved Skibssynsmand Jacob Joensen.

P. M. Dam anfører i sin Skrivelse til Udvalget (f. A.), at et Skib (Fiskerskib) skal være afsejlet med ubrugelig Mast, skønt den var godkendt af Skibstilsynet; og at samme Mast knækkede over og medførte en Ulykke. Et andet Tilfælde, ogsaa hvor en Mast var funden stærk nok af Tilsynet, men som viste sig at være fuldstændig raadden. Redningsbaade saavel som andet Redningsmateriel skal ofte forefindes i ubrugelig Stand. Ligeledes besværer P. M. Dam sig over, at Motorbaade som sejler mellem Øerne med Passagerer ikke har tiltrækkeligt Bjærgningsmateriel. Endvidere at Skibe gaar til Grønland uden tilstrækkelig Proviant.

Paa Vegne samtliges Skibssynsmænd paa Færøerne tilbageviser Skibssynsmand Jacob Joensen ved Skrivelse af $^{27}/_{11}$ f. A. de af P. M. Dam anførte løse Beskyldninger mod Tilsynet. Hr. Joensen anfører, at Skibssynet er foretaget i Henhold til Forskrifter om Skibes Bygning, Udstyr m. v. af 12. Juli 1933, som gælder saavel for færøske som for andre danske Fartøjer, og som i det hele taget kan betragtes som internationale. Hr. Joensen mener ikke, at der er Grund til Ændring af disse Forskrifter, og at Skibssynet her ikke ønsker at komme med Forslag i saa Henseende.

Færøernes Rederiforening har under 15. Marts d. A. afgivet Erklæring i Sagen og udtaler, at de nugældende Tilsynsregler anses for tilstrækkelige, hvis de gennemføres effektivt.

Føroya skipara- og navigatørfelag har ligeledes afgivet Erklæring dateret 27. Januar d. A. og udtaler, at alle Passagerbaade — ogsaa smaa Baade — foruden Livbælter ogsaa bør have Livbaad eller en mindre Baad, hvormed man kan faa sendt Bud, om det maatte gøres nødvendigt.

Føroya fiskimannafelag har ved Skrivelse af 8. Januar d. A. svaret

---

1) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 358.

at de er enige med P. M. Dam i denne Sag. Skulde Skibssynet ikke gaa haardt nok frem efter Loven, bør der klages til Ministeriet gennem Amtet.

Desværre gaar mange Skibe bort ofte under Omstændigheder ved Sammenstød og Strandinger, og det er Udvalget bekendt, at de Skibsforlis, hvis Skæbne man ikke kender, ofte har været de sødygtigste Skibe. Fiskerflaaden har hidtil bestaaet af ældre Fartøjer, og Skibssynet har saaledes haft en vanskelig Opgave. Muligvis vilde Synet have gaaet strengere frem med Udrangering af de ældre og daarlige Fartøjer, i Fald der havde været Midler nok til en ny Fiskerflaade. Fiskerflaaden her paa Øerne er sikkert nu i upaaklagelig Stand, og langt mere betryggende end før, da man intet Tilsyn havde. Det skal tilføjes, at en Skipper til enhver Tid har det hele og fulde Ansvar for Skibets Sødygtighed, uanset den af Skibstilsynet førte Kontrol, jfr. Søloven af 1. April 1892 § 26 o. a. Skipperen har endvidere Ansvar for, at Skibet er forsvarligt provianteret.

Ifølge Lovregterne er det saaledes, at intet Fartøj under 15 Tons er underkastet Kontrol af Skibstilsynet undtagen Passagerfartøjer.

Fartøjer mellem 20 og 50 Tons skal have en Baad, som dog ikke behøver at være udrustet som Redningsbaad. Fartøjer under 20 Tons er ikke forpligtede at have Baad, men Flydemidler (Redningsbælter) til det ombordværende Mandskab saavel som Passagererne.

Fiskerbaade (Motorbaade) skal have et Redningsbælte til hver Mand. Smaa Passagerbaade skal yderligere have Redningskranse.

Robaade (Ottemandsfarer) har ingen Pligt til at medtage Redningsmateriale.

Da Fartøjer ikke betragtes som Passagerfartøjer, medmindre de til Stadighed medtager over 12 Passagerer, er de her paa Øerne hændelsesvis benyttede Motorbaade til at føre Passagerer med ikke underkastet Bestemmelserne for Passagerfartøjer.

Udvalget ser sig ikke i Stand til at fremkomme med Forslag til Ændring af de nugældende Forskrifter af 12. Juli 1933, men skal henstille, at det paalægges de ansvarhavende for Fartøjer, at de gældende Bestemmelser overholdes af Fiskerfartøjer større og mindre saavel som smaa Motorfartøjer, og at der til enhver Tid er det fornødne Redningsmateriel om Bord, idet man tilføjer, at det vilde være ønskeligt, at smaa Motorbaade, som benyttes til Post, Fragt og Passagerer, foruden det paabudte Redningsmateriel, medfører en mindre Baad. Det er selvsagt mere betryggende at have en lille Baad med og kunne faa Forbindelse med Land i paakommende Tilfælde f. Eks. ved Motorskade og lignende, især naar flere Passagerer findes om Bord.

Forslag.

1) Lagtinget ønsker ikke paa nuværende Tidspunkt at fremkomme med Forslag til Ændring i Loven om Skibssyn paa Færøerne.
2) Der sendes Ansøgeren, Skibssynet samt Fiskeriorganisationerne en Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 17. august varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgr. og datt burt, bert 8 atkv. — 0.

168. Útvarpsstøða í Foroyum. (9/XIII).[1]

Málið varð beint í *ymsamálanevndina*. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Lagtinget vedtog ifjor (se Lagtingstidende 1934, Side 340), at Spørgsmaalet om Oprettelse af en Radioudsender paa Færøerne skulde udsættes, og Vinnunevndin blev anmodet om at undersøge Sagen nærmere.

Det fremgaar af Udvalgsbetænkningen fra ifjor, at der vil kræves en Station med en Antennenergi paa over 100 Kw., og at den vil koste over 1/2 Million Kr., saafremt en Station i Tórshavn skal kunne dække hele Øernes Omraade med en saa kraftig Feltstyrke, at den overalt kan aflyttes paa billige Radioapparater (Krystal eller 1-Lampeapparater). Der var imidlertid Tale om en eventuel Flytning af den paa Centralpostbygningen i København staaende Sender. Udgifterne til Flytning og Montering af en ny Stationsbygning og Antenneanlæg antages at ville kunne holdes indenfor ca. 50.000 Kr. Stationen skulde kunne aflyttes med 2-Lampeapparater med Hovedtelefon eller et 3-Lampeapparat med Højtaler i 60 km. Afstand, og over en stor Del af Øerne vilde den kunne aflyttes med 1-Lampeapparat med Hovedtelefon. Ved Oprettelsen af Stationen ved Herstedvester skulde den omtalte Sender paa Centralpostbygningen blive ledig, men skulde dog bibeholdes som Reserve i et Aar. De samlede Anlægsomkostninger vilde, hvis man kunde faa den omtalte Udsender, andrage ca. 100.000 Kr.

Radiovæsenet i Danmark har betydelige Pengemidler og har en vis Forpligtelse til at hjælpe med til, at alle Borgere i Riget kan faa Adgang til paa forholdsvis billige Vilkaar at kunne modtage Radioudsendelser. Man overdrog derfor til Vinnunevndin at føre Forhandlinger med vedkommende Myndigheder om Mulighed for at faa Stationen overdraget billigst muligt, mod at Lagtinget skulde forpligte sig til at drive den. Hvis man fik Udsenderen billigt, vilde Omkostningerne andrage godt 50.000 Kr. Dette vilde formentlig være overkommeligt, og Driftsudgifterne skulde kunne dækkes af en Afgift paa 10 Kr. pr. Modtager. Vinnunevndin har i Skrivelse af 15. Maj d. A. bedt Amtmanden skaffe oplyst, om den paa Centralpostbygningen staaende Sender nu kan undværes, og mod hvilken Betaling Senderen eventuelt kan overlades til Færøerne, ligesom man udbad sig Oplysninger om forskellige andre Forhold. Amtet har tilskrevet Ministeriet for offentlige Arbejder, men der er endnu ikke indløbet Svar.

Udvalget skal derfor foreslaa, at Sagen paany udsættes til næste Aar, og at de ønskede Oplysninger fremskaffes.

Forslag.

1) Sagen udsættes til næste Aar.
2) Vinnunevndin anmodes om at fremskaffe de i Betænkningen omhandlede Oplysninger, herunder andrage om, at den omtalte Sender kan overlades Lagtinget uden Vederlag, mod at Lagtinget forpligter sig til at drive

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 340.

Stationen og skaffe Borgerne paa Færøerne Adgang til at kunne modtage Radioudsendelser paa billige Vilkaar.

Tann 24. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

---

169. Føroyskt flagg. ($^{10}|_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í eina serilga 5-mannanevnd (sí bls. 3). Tann 1. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist Sagen angaaende færøsk Flag.

Udvalgets Flertal (Andreasen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) skal i Overensstemmelse med den Opfattelse, der er raadende indenfor Sambandspartiet, og i Overensstemmelse med, hvad vi fra vor Side har udtalt, senest i Udvalgsbetænkning af 9. Oktober 1931, advare imod, at man her paa Færøerne gør Skridt til at faa anerkendt et særligt færøsk Flag. At man uden Henvendelse til Regeringen vedtager at proklamere et særligt færøsk Flag, er forhaabentlig ganske udelukket. Flertallet holder fast paa, at Dannebrog ogsaa er Færøernes Flag, og vi og vort Parti ønsker ubetinget dette Forhold bevaret. Der vil saaledes ikke indenfor Lagtinget eller i den færøske Befolkning kunne tilvejebringes Enighed om et særligt færøsk Nationalflag eller Hjemmeflag som det af et Flertal i 1930 attraaede. Skulde det nuværende Flertal tænke sig en Overenskomst mellem Færinger om et Flag med færøsk Særmærke, saa maatte dette være Dannebrog med Væddermærket i Hjørnet i Betragtning af, at Væddermærket er det specielt færøske Mærke, og at det som Flagmærke har været anvendt gennem Mandsaldre, omend det ikke er sket i større Omfang. Hvis de, der ønsker er færøsk Særflag for at samle den færøske Befolkning i Flagspørgsmaalet, vilde foreslaa Dannebrog med Væddermærket som Færøernes Hjemmeflag — Flag paa Landjorden — kunde ogsaa Sambandspartiet, tiltrods for sin principielle Opfattelse som forannævnt, tænke sig at forhandle om Spørgsmaalet, selvfølgelig med Forbehold af Lovgivningsmagtens Sanktion af det eventuelle positive Resultat, men saadan Forhandling har man fra anden Side ikke ønsket. Sambands-

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 327.

partiet kan absolut ikke gaa med til at forhandle om et Flag for Færøerne, der skal afløse Dannebrog.

Vi mener derfor, at Sagen bør stilles i Bero, og dette kan ske ved, at man lader Mindretallets Forslag falde.

Minnilutin (Patursson og Kallsoy) skal føra fram:

Í álitinum, sum millumtinganevndin viðvikjandi flaggmálinum greiddi frá hondum í 1930, hevur minnilutin (sjálvstýrisflokkurin) greitt sína støðu til flaggmálið. Henda støða okkara er enn óbroytt, men tá líkindini, sum statt er nú á tingi, ikki kunna ætlast við eini logtingssamtykt at kunna føra flaggmálið longur fram, skal minnilutin mæla til at goyma málið til næsta ár, við tað tá kann verða vón um, at hitt nýggja tingið vil veita okkara tjóðmerki betri sømdir.

Uppskot

frá

minnilutanum (Patursson og Kallsoy):

Málið verður goymt til næsta ár.

Tann 3. oktober varð uppskot minnilutans sett undir atkvøðisgreiðslu og fall, bert 7 atkv. — 0

170. Føroysk frímerkir. (11|XIII).[1]

Málið varð beint í eina serliga 5-mannanevnd *(nevnd viðv. føroyskt flagg)*. Tann 1. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist Sagen om færøske Frimærker.

Flertallet (Andreasen, J. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) mener ikke, at det er muligt at tilvejebringe en Ordning, gaaende ud paa, at Færøerne for egen Regning benytter særlige færøske Frimærker, saa længe Færøernes Postvæsen er en Del af Rigets Postvæsen, og Flertallet mener ikke, at det er ønskeligt at arbejde for et særligt færøsk Postvæsen. Som Følge deraf mener Flertallet, at Spørgsmaalet om færøske Frimærker bør stilles i Bero. Man stiller som Følge deraf intet Forslag. —

Minnilutin (Patursson og Kallsoy) skal føra fram:

Hetta mál var fyrstu ferð borið upp á løgtingi í 1906, sbr. løgtingsmál nr. 109/1932. Síðani hevur tað uv og á verið á máli í tinginum, tó uttan at nakað úrslit hevur komið burtur úr.

Ikki er annað at siga, enn at tað hevur sín stóra týdning, og tað á so mangan hátt, at fáa hetta mál framt. Til tess nú at fáa málið ávegis er fyrst tað at gera, at tingið letur spurningin eftirkanna til lítar.

Minnilutin flytur tessvegna fram hetta

Uppskot.

Vinnunevndin verður biðin um at fáa til vegar slíkar upplýsingar um frímerkir, sum neyðturvuligar vilja vera løgtinginum til tess, at tað kann vera útgjørt til at taka avgerð um henda spurning á næsta árs vanliga tingi.

Tann 3. oktober varð uppskot minnilutans sett undir atkvøðisgreiðslu og fall, bert 7 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 327.

171. Frágreiðing frá løgtingssøgunevndini. ($^{12}|_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 4. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Lagtinget beslutter at stille til Løgtingssøgunevndins Disposition et Beløb af 1300 Kr. for Tiden til Olajdag 1936, hvilket Beløb anvendes dels til Dækning af Landsdommer Bærentsens Udlæg, dels til Betaling af 1000 norske Kroner til Rigsarkivar Agerholt, Oslo.

Sama dag var málið til 2. og 3. viðgerð. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 17 atkv. — 0.

172. Afturrindan av tolli. ($^{13}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 16. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Indehaveren af Bryggeriet „Ydun", Thorshavn, andrager Lagtinget om Tilbagebetaling af formeget erlagt Told.

Det anføres i Andragendet, at Bryggeriet fra April 1925 til Marts 1935 i Toldopgørelsen har faaet sine Flasker beregnet til $^{3}/_{8}$ l pr. Flaske, medens det Øl, som indføres til Færøerne paa Flasker af samme Størrelse beregnes til 35 cl. pr. Flaske. Andragøren gør gældende, at han ikke tidligere har været opmærksom paa dette Forhold, saaledes at han ikke har kunnet paatale det. Der fremsendes med Andragendet en Opgørelse, hvoraf det fremgaar, at Andrageren mener at have betalt formeget i den forangivne Aarrække 1248 Kr. 87 Øre, som han andrager om at faa tilbagebetalt.

---

[1] Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 827.

Politimesteren har ladet undersøge paa Statsprøveanstalten 2 Flasker „Ydunar"-Øl fyldte som sædvanligt. Statsprøveanstalten udtaler, at Flaskerne er fyldt saa stærkt som det overhovedet er muligt at fylde dem, naar Blikklaaget skal kunne paasættes, rummede 352 cm³, men fyldt som de indsendte Flasker indeholdt de gennemsnitlig 333 cm³.

Christianhavns Toldkassererkontor i København udtaler paa Politimesterens Forespørgsel, at Toldvæsenet udfærdiger Toldsedlerne efter de paagældende Firmaers til Kontoret indleverede, af Toldopsynet attesterede Udførselsangivelser.

Politimesteren oplyser i en Skrivelse af 23. April 1935, at Beregningen af Afgiften for Bryggeriet „Ydun" *er sket paa Grundlag af Brygger Hans Jacobsens egne Opgivelser i Driftsbogen.*

Justitsministeriet, som Sagen har været forelagt, udtaler bl. a., at Tilbagebetaling af ulovmedholdeligt oppebaarne Afgifter ikke kan kræves i Tilfælde, hvor der ikke med Føje kan lægges de oppebærende Myndigheder noget til Last.

Herefter mener Udvalget ikke at kunne foreslaa, at det fremkomne Andragende hevilges.

Forslag.

Idet Afskrift af Betænkningen tilstilles Andrageren, beklager Lagtinget ikke at kunne imødekomme Andragendet.

Tann 19. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 24. august varð uppskot nevndarinnar samtykt 12 atkv. — 0.

173. Eftirstøður við Norðuroya sýslu.

(14/XIII).

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*, sum framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Færø Amt har ved Pastegningsskrivelse af 11. December f. A. forelagt Lagtinget til Afgørelse Spørgsmaalet om, hvorvidt en Del ældre Restancer af Indførselsafgift af Spirituosa m. m. og Fremstillingsafgift af Øl m. m. i Norderøernes Syssel, som skønnes at være uerholdelige, kan føres til endelig Udgift i Toldregnskabet.

De Restancer, som saavel vedkommende Sysselmand som Amtet indstiller til at slettes som uerholdelige, andrager *2057 Kr. 18 Øre* og udestaar hos forskellige Personer i Norderøernes Syssel, hvoraf flere er afgaaede ved Døden. Restancerne angaar Tiden før 1. December 1932.

Da Udvalget efter det foreliggende maa skønne, at de paagældende Restancer ikke vil indgaa fra Debitorerne, idet flere af disse som anført er afgaaede ved Døden, og andre allerede har betalt alt, hvad man kan erholde hos dem, er der næppe andet at gøre end at gaa med til at føre Beløbet til Afgang. — Men Udvalget forudsætter, at det fremtidig paases af rette vedkommende, at der ikke fremtidig gives Henstand med Betaling af Indførselsafgift og Fremstillingsafgift for Afgiftsmassens Regning.

Forslag.

1) De paa hoslagte Fortegnelse opførte Restancer til Beløb Kr. 2057,18 kan føres til Udgift i Toldregnskabet for Norderøernes Syssel.
2) Lagtinget forudsætter, at det paases, at der ikke fremtidig gives Henstand med Betaling af Indførselsafgift og Fremstillingsafgift for Afgiftsmassens Regning.

Tann 9. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 13. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

174. Hini av amtmanninum greiddu mál. ($^{15}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *amtmannsmálanevndina*. Tann 22. august framlegði nevndin soljóðandi Betænkning:

Undertegnede Udvalg har den 17. ds. faaet henvist Lagtingets Journal, Regnings-Journal og Kopibog, hvilke Udvalget har gennemgaaet for Tidsrummet Olajdag 1934 til Olajdag 1935. Udvalget har intet fundet at bemærke udover:

Regnings-Journal Nr. 20/1934, Folio 15: Regning fra Thorshavn havn Kommune over Vandskat for Lagtingsbygningen i Aaret 1934 Kr. 40,00. — Udvalget skal udtale, at der for Tiden i Lagtingsbygningen kun forefindes 4 Vandhaner og 1 W. C., herefter skulde Regningen kun lyde paa Kr. 34,00.

Tann 26. august varð málið tikið til kunngeringar.

175. Decisión av roknskapum. ($^{16}|_{XIII}$).[1]

Tann 4. oktober framlegði formaðurin Forslag til Decision fyri fylgjandi roknskapir:

Færø Amts Repartitionsfond fyri árið 1934,
Færø Amts Fattigkasse fyri s. á.,
Færø Amts økonomiske Fond fyri s. á.,
Færø Amts Skolefond fyri s. á.
Færøernes Kirkefond fyri s. á.,
Grindegarnet i Vestmanhavn fyri s. á.,
Dykkerdragten fyri s. á.,
Fonden for forulykkedes Efterladte fyri s. á.,
Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger fyri s. á.,

[1] Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 330.

Færøernes Mellem- og Realskoles Pensionsfond fyri s. á.,
Folkeskolelærernes Pensionsfond fyri s. á.,
Den gensidiges Forsikringsforening af Skolebygninger paa Færøerne fyri s. á.,
Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen fyri s. á.,
Pastor Engelsteds Deltagelses- og Erkendtlighedslegat fyri s. á.
Færø Amts Bibliotek og Arkivafdelingen fyri árið frá 1. april 1934 til 31. mars 1935.,
Trangisvaag Havn fyri árið 1933,
Midvaag Havnevæsen fyri árini 1932 og 1933,
Kommunuroknskapini fyri árið 1934, undantikin roknskapini fyri Svínoyar og Hovs sóknar kommunu.

Uppskotini vóru samtykt við 17 atkv. — 0.

Sama dag framsetti Gunnar Winther soljóðandi 2 uppskot:

1) Da Revisionen af Regnskabet for Svinø Sogns Kommune for Aaret 1934, modtaget til Revision den 30. September d. A. og Regnskabet for Hove Sogns Kommune for Aaret 1934, modtaget til Revision den 3. ds., ikke er afsluttet, stilles følgende

Forslag.

Amtmanden anmodes om paa Lagtingets Vegne efter afsluttet Revision at decidere Regnskaberne for Svinø Sogns Kommune og Hove Sogns Kommune for Aaret 1934.

2) Da Revisionen af følgende Regnskaber:

1) Regnskabet for Vaag Havn for 1934
2) — - Trangisvaag - - 1934
3) — - Skopen - - 1934
4) — - Midvaag - - 1934
5) — - Vaag Elektricitetsværk for 1934
6) — - Frodebø Sogns Elektricitetsværk for 1934

ikke er afsluttet, stilles følgende

Forslag.

Amtmanden anmodes om efter afsluttet Revision paa Lagtingets Vegne at foretage Decision af foran nævnte Regnskaber.

Uppskotini vóru samtykt við 17 atkv. — 0

176. Studning til studerandi.

1) Chr. Matras. (44|XIII).
2) Harry Fonsdal. (59|XIII).
3) Poul L. Guttesen.
4) Johs. T. Hansen.
5) Erik Petersen. (17|XIII).

Málini vóru beind í *figgjarnevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

1) Nr. XIII-44/1935: **Studningur til Chr. Matras.**

Dr. phil. Chr. Matras ansøger atter i Aar om Støtte.

Ansøgeren har i sin Tid meddelt Lagtinget (Udvalget), at Manuskriptet til hans store Ordbog ventelig vil foreligge færdigt i 1937.

Forslag

fra Samuelsen, Danielsen og Nolsøe:

Der bevilges Dr. phil. Chr. Matras Tilskud fra Økonomisk Fond paa 1200 Kr. for 1 Aar. Tilskudet kan hæves med $^1/_{12}$ maanedlig forud den første Søgnedag i hver Maaned.

fra Patursson, Niclasen og Winther:

Der bevilges Dr. phil. Chr. Matras Tilskud fra Økonomisk Fond paa 2000 Kr. for 1 Aar. Tilskudet kan hæves med $^1/_{12}$ maanedlig forud den første Søgnedag i hver Maaned.

---

2) Nr. XIII-59/1935: **Studning til Harry Fonsdal.**

Harry Fonsdal ansøger om Tilskud som forrige Aar. Han forventer at blive færdig om $1^1/_2$ Aar.

Forslag.

Der tilstaas Harry Fonsdal, Vestmanhavn, et Tilskud paa 300 Kr. for Olajaaret 1935/36, der udredes af Økonomisk Fond.

---

3) Studning til Poul L. Guttesen, Thorshavn.

Poul L. Guttesen, Thorshavn, læser til Bygningsingeniør og venter at blive færdig om 2 Aar. Han ansøger om Støtte til Fuldendelse af sine Studier.

Forslag.

Der tilstaas Poul L. Guttesen af Thorshavn et Tilskud for Olajaaret 1935/36 paa 200 Kr. til Fortsættelse af sine Studier.
Beløbet udbetales af Økonomisk Fond.

---

4) Studning til Johs. T. Hansen, Fuglefjord.

Stud. theol. Johs. T. Hansen ansøger om Støtte til Fuldførelse af sine Studier, der ventes afsluttet om 1 Aar.

Forslag.

Der tilstaas Johs. T. Hansen af Fuglefjord et Tilskud for Olajaaret 1935/36 paa 200 Kr. til Fortsættelse af sine Studier.
Beløbet udbetales af Økonomisk Fond.

---

5) Nr. XIII-17/1935: Studning til stud. mag. Erik Petersen, Fuglefjord.

Erik Petersen ansøger om Tilskud til Fortsættelse af sine Studier. Han venter at kunne afslutte sidst i Juni næste Aar.

Forslag.

Der tilstaas stud. mag. Erik Petersen, Fuglefjord, et Tilskud for Olajaaret 1935/36 paa 200 Kr. til Fortsættelse af sine Studier.
Beløbet udbetales af Økonomisk Fond.

Tann 20. september vóru málini til 2. viðgerð og tann 23. s. m. til 3. viðgerð.

Uppskotið frá Patursson o. fl. viðv. *Chr. Matras* fall, bert 8 atkv. — 0. Uppskotið frá A. Samuelsen o. fl. varð samtykt við 18 atkv. — 0.

Uppskot nevndarinnar viðv. *Harry Fonsdal* varð samtykt við 18 atkv. — 0 og uppskot nevndarinnar viðv. *Poul L. Guttesen, Johs. T. Hansen* og *Erik Petersen* vóru samtykt við 20 atkv. — 0.

177. Studning til námskeið við svenskan háskúla. (60|XIII).
Studning til námskeið við norskan háskúla. (82|XIII).
Studning til vevnámskeið. (54|XIII).
Studning til studentarprógv. (18|XIII).

Fíggjarnevndin hevði málini til viðgerðar. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Nr. XIII-60/1935: Studning til námskeið við svenskan háskúla.

Bergljót av Skarði, Thorshavn, som for Tiden opholder sig paa Haslev Industriskole, andrager om et Tilskud paa 400 Kr. for at kunne gennemgaa et Kursus i Vævning paa en svensk Folkehøjskole.

Udvalget stiller følgende

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Bergljót av Skarði, Thorshavn, et Tilskud paa 300 Kr. som Hjælp til Bestridelse af Udgifterne ved et Kursus i Vævning paa en svensk Folkehøjskole.

Nr. XIII-82/1935: Studning til námskeið við norskan háskúla.

Frøken Ada Rasmussen, Thorshavn, som for Tiden opholder sig paa Kvindelig Industriskole i Haslev, ansøger om 600 Kr. som Tilskud til Ophold paa Søstrene Bengtsons Vævskole i Oslo.

Udvalget stiller følgende

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Ada Rasmussen, Thorshavn, et Tilskud paa 300 Kr. som Hjælp til Bestridelse af Udgifterne ved et Kursus paa Søstrene Bengtsons Vævskole i Oslo.

Nr. XIII-54/1935: Studning til vevnámskeið.

Frøken Anna Jacobsen, Kvivig, andrager om Tilskud til Afholdelse af Kursus i Vævning i den kommende Vinter. — Anna Jacobsen har modtaget Uddannelse i Vævning paa Føroya fólkaháskúla og i Sverrig.

Udvalget stiller følgende

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Frøken Anna Jacobsen, Kvivig, 150 Kr. som Tilskud til Afholdelse af Kursus i Vævning i den kommende Vinter.

Nr. XIII-18/1935: Studning til studentarprógv.

Jens Pauli Martin Egil Ellendersen, Kvalbø, andrager om Tilskud til Bestridelse af Udgifterne ved Forberedelse til Studentereksamen. —

Andrageren har gaaet i Realskolen i Tveraa, og fra denne Skole har han godt Vidnesbyrd. Senere har han deltaget i Skibsfiskeri, men fik i 1934 en Skade i Haanden, som gjorde ham uskikket til at ernære sig som Fiskar. Et Flertal indenfor Udvalget (Danielsen, Joensen, Nolsøe, Niclasen, Patursson og Winther) stiller følgende

Forslag.

Af Økonomisk Fond tilstaas der Jens Pauli Martin Egil Ellendersen af Kvalbø en aarlig Understøttelse paa 200 Kr. i 3 Aar som Hjælp til Bestridelse af Udgifterne ved Forberedelse til Studentereksamen.

Tann 3. oktober var málið til 2. og 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar í nr. 82/XIII varð samtykt við 14 atkv. — 0, nr. 60/XIII og nr. 54/XIII vóru samtykt við 16 atkv. — 0 og nr. 18/XIII varð samtykt við 17 atkv. — 0.

---

178. Studning til pharmaceutisk kursus. (19/XIII).

(Agda Mortensen, Tvøroyri).

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 17. september sendi nevndin bræv til Agda Mortensen og bað um nærri frágreiðlng málinum viðvíkjandi. Uppá hetta bræv kom einki svar, og varð málið herav ikki tikið til viðgerðar.

179. Studning til »Dansk Børneforsorg«. (20/XIII).

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Forretningsudvalget for „Hindholm Højskole" (Barnets Højskole) har henvendt sig til samtlige Amtsraad i Kongeriget og ligeledes til Færøernes Lagting med indtrængende Anmodning om Støtte til Styrkelse af Højskolens Økonomi.

Udvalget har den allerstørste Sympati for det Arbejde, som nede i Kongeriget udføres for Børneforsorgen gennem ovennævnte Højskole og forskellige andre Organisationer, og man er ikke i Tvivl om, at Lagtinget ser paa denne Virksomhed paa samme Maade. Der findes imidlertid her paa Øerne saa mange og saa store Opgaver, saa mange Formaal, ogsaa omfattende Børneforsorg, som Lagtinget skal støtte, saa at man ikke mener at kunne magte mere. Udvalget henviser til, at Støtte kræves til Hjemmet for Vanføre, Børnehjemmet i Vestmanhavn o. s. v.

Man maa derfor, omend med Beklagelse, stille følgende

Forslag.

Lagtinget ser sig ikke i Stand til at støtte „Hindholm Højskole" (Barnets Højskole) med Tilskud, selvom Tinget med den største Sympati om-

fatter Højskolens Virksomhed og den Virksomhed for Børneforsorgen, som udføres gennem talrige Organisationer i Landet.

Tann 20. september varð málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 23. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

180. Studning til barnaheimið í Vestmanna. ($^{21}|_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning**:

Bestyrelsen andrager om Tilskud til Hjemmet.

Regnskab over Driften af Hjemmet i Finansaaret $^{1}/_{4}$. 1934 til $^{31}/_{3}$. 1935 foreligger. — Heraf fremgaar, at Missionær Simonsens Løn, 2500 Kr., er indgaaet i Hjemmets Kasse, og at der desuagtet fremkommer et Driftsunderskud paa 471 Kr. 11 Øre. Som Renter og Afdrag er betalt 500 Kr.

I Aaret har der gennemsnitlig været 15 Børn paa Hjemmet.

Det fremgaar af Andragendet, at der er Tale om at lægge den Bygning, som tidligere har været omtalt i Andragende til Lagtinget — i Thorshavn og ikke i Vestmanhavn, idet Bestyrelsen mener, at Thorshavn frembyder bedre Betingelser for et saadant Hjem end Vestmanhavn.

Da der indenfor Udvalget er delte Meninger herom, vil Udvalget ikke blande sig i dette Spørgsmaal og ønsker heller ikke, at Tinget blander sig i Spørgsmaalet, hvorfor man kan foreslaa det sædvanlige Tilskud til Driften.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der Børnehjemmet i Vestmanhavn et Tilskud paa 300 Kr. for et Aar mod Kvittering af Forstanderinden Fru Simonsen.

Tann 20. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 23. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 343.

181. Eykastudning til Amtsbókasavnið. ($^{22}|_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 11. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Bestyrelsen for Amtsbiblioteket andrager om et Ekstratilskud til Biblioteket, for at Styrelsen kan sættes i Stand til at yde Assistent Johs. Samuelsen en Lønforhøjelse paa 600 Kr. aarlig. Den paagældende Assistents Ansøgning om Lønforhøjelse er vedlagt Sagen. Endvidere er fremsendt Beretning om Virksomheden i Finansaaret i 1934/35.

Med Bemærkning, at Johs Samuelsen i 1933 har faaet sin Løn forhøjet fra 1200 Kr. til 1800 Kr. aarlig, maa Udvalget udtale, at man ikke mener allerede nu at kunne foreslaa den ansøgte Lønforhøjelse.

Forslag.

Den ansøgte Lønforhøjelse kan ikke bevilges.

Tann 14. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 17. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 372.

182. Studning til Føroya Djórasavn. (23|XIII).[1]

Studning til Føroya Forngripafelag. (24|XIII).[2]

Málini vóru beind í *figgjarnevndina*. Tann 11. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

„Føroya forngripafelag" andrager atter i Aar om Tilskud til Driften, og i Betragtning af forøgede Udgifter ansøger Foreningen om et forhøjet Tilskud. Det sædvanlige Tilskud har været 300 Kr.

Det foreliggende Driftsregnskab indeholder ikke noget om Beholdning eller Gæld fra forrige Aar. Derimod synes 1934 at slutte med et Underskud, som ved en Misforstaaelse kaldes „Tap", paa 22 Kr. 53 Øre. Medlemsbidraget føres til Indtægt med 273 Kr. 00 Øre. Opkrævning af Medlemsbidrag er ført til Udgift med 25 Kr. 10 Øre, og „strikaðar eftirstøður" er ført til Udgift med 182 Kr. Herefter er Medlemsbidraget kun en meget ringe Indtægt. Medlemsantallet angives at være 102 den 31. Marts 1935.

Samtidig foreligger et Andragende fra Lærer H. A. Djurhuus om Støtte til det i samme Bygning som Forngripagoymslan installerede „Føroya Djórasavn." H. A. Djurhuus er Medlem af Bestyrelsen for Forngripagoymslan. Han ønsker et aarligt Tilskud til „Føroya Djórasavn" for at dette kan sættes i Stand til at købe Glas, Sprit eller Formalin til Fisk og andre Sødyr, der stadig kommer til Samlingen.

Udvalget ser sig ikke i Stand til at foreslaa Tilskud til disse nyttige Virksomheder hver for sig, men mener at Styrelsen maa kunne fordele det Tilskud, som ydes, i passende Forhold mellem Samlingerne. Det foreslaas under Hensyn hertil, at sætte Tilskudet til 400 Kr. for i Aar. Regnskabet maa til næste Aar være mere fuldstændigt og vise den virkelige økonomiske Stilling, saaledes at det foregaaende Aars Beholdning eller Underskud ogsaa fremgaar af Driftsregnskabet samtidig med, at Aarets Slutningsresultat opføres.

Forslag.

1) Af Økonomisk Fond bevilges der Føroya Forngripafelag og Føroya Djórasavn et Tilskud paa ialt 400 Kr. for et Aar, der udbetales mod Kvittering af M. A. Jacobsen.
2) Næste Aars Regnskab maa affattes som i foranstaaende Betænkning ommeldt.

Tann 14. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 17. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 15 atkv. — 0.

---

[1] Sbr. Lögtingstíðindi 1932, bls. 226.
[2] - — 1934, - 348.

183. Studning til smeltigreiðir o. a. (29|XIII).[1]

Studning til »Føroya Ferðamannafelag«. (25|XIII).[2]

Studning til keyp av sildanót. (58|XIII).

Studning til upplæring í vegarbeiði. (32|XIII).[3]

Málini vóru beind í *figgjarnevndina*. Tann 28. august framlegdi nevndin soljóðandi **Betænkning:**

XIII-29/1935: Støtte til Transmelteri.

Sigmundur Zachariasen i Skopen andrager om Støtte til et Transmelteri.

Andrageren oplyser, at han havde paabegyndt et Medicin-Transmelteri i Skopen, men at der under Virksomheden blev ham forbudt at benytte den Bygning, hvori Smelteriet var installeret til Transmelteri. — Lagtingsmand Sigurd Poulsen har oplyst for Udvalget, at Kommunen tillod Andrageren at koge Medicintran i det Hus, han havde bygget dertil, og hvori de nødvendige Installationer var foretagne. Men da han saa ogsaa begyndte at koge Tran af gammel Lever, maatte der skrides ind paa Grund af den Lugt, som almindelig Trankogning udbreder. — Andrageren, der angives at være uformuende, har nu opført et Hus til Smelteri paa et mere afsides beliggende Sted.

Selvstyrepartiets Medlemmer stiller Forslag om at støtte med en Bevilling paa 150 Kr., medens Udvalgets øvrige Medlemmer intet Forslag stiller.

Forslag

fra Paturssen og Winther:

Der bevilges Sigmundur Zachariasen af Skopen et Tilskud paa 150 Kr. af Økonomisk Fond.

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 389.
2) » — 1934, » 389.
3) » — 1934, » 389.

XIII-25/1935: **Tilskud til „Foroya Ferðamannafelag".**

„Føroya Ferðamannafelag" ansøger atter i Aar om Tilskud paa 2000 Kr. til Fremme af Foreningens Formaal. Et tilsvarende Andragende behandledes i Samlingen 1933, men der blev ikke givet noget Tilskud, idet et Forslag om en Bevilling paa 300 Kr. ikke blev vedtaget. Medens Udvalgets Flertal ikke mener at kunne stille Forslag om Bevilling som ommeldt, foreslaar Mindretallet Patursson, Niclasen og Winther et Tilskud paa 500 Kr.

Forslag

fra Patursson, Niclason og Winther:

Der bevilges „Føroya Ferðamannafelag" et Tilskud paa 500 Kr. for et Aar. Beløbet udbetales af Økonomisk Fond.

XIII-58/1935: **Støtte til Køb af Sildenot.**

Andreas Andreasen, Ørebakke, andrager om Tilskud til Indkøb af en Sildenot. Andrageren, som er en driftig Sømand, Fisker og Maskinpasser, og som gennem en lang Aarrække har beskæftiget sig med Sildefangst ligesom saa mange Færinger, oplyser, at der i Sundelaget til Tider forekommer en hel Del Brisling. Han oplyser endvidere, at han mener at kunne afsætte Fangsten og han ønsker derfor at gøre et Forsøg, dette Fiskeri vedrørende.

Det er Udvalget bekendt, at Andrageren er ubemidlet. Udvalget ser sig desuagtet ikke i Stand til at stille Forslag om Bevilling, idet man skønner, at Lagtinget ikke vil være i Stand til at yde Tilskud til alle de Ansøgninger, som vil indkomme, saafremt man begynder paa at give Bevilling til Anskaffelse af saa kendte Fangstredskaber, som en Not maa siges at være.

Forslag.

Lagtinget beklager ikke at kunne imødekomme Andragendet.

XIII-32/1935: **Tilskud til Studierejse vedrørende Vejmateriale.**

Johannes Guttesen, Thorshavn, andrager om Tilskud til en Rejse til Danmark for at sætte sig nærmere ind i Vejdækningsmaterialet „Kolas".

Andrageren oplyser, at han i mange Aar har arbejdet ved Vejarbejde og nu i den senere Tid har været med til at benytte ovennævnte Vejdækningsmateriale, men han kunde ønske at sætte sig ind i, hvorledes nævnte Vejmateriale sammensættes og bliver anvendt f. Eks. nede i Kongeriget. Andrageren mener, at Sagen kunde faa Betydning ikke alene for Thorshavn men for Færøerne i det hele.

Udvalget er enigt med Andrageren i, at Spørgsmaalet kan have sin store Betydning, men i denne Tid, hvor saa mange Opgaver foreligger, som kræver Penge fra Lagtinget, maa Tinget begrænse sig strengere end hidtil, hvis Tingets Pengemidler skal kunne foreslaa, og Udvalget maa derfor, omend med Beklagelse, undlade at stille Forslag om Bevilling.

Forslag.

Lagtinget beklager ikke at kunne yde det ansøgte Tilskud.

Tann 30. august vóru málini til 2. viðgerð og tann 3. september til 3. viðgerð.

Uppskot minnilutans í nr. 29/XIII fall, bert 8 atkv. — 0. Uppskotið frá Paturssøn o. fl. í nr. 25/XIII fall eisini, bert 9 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar í nr. 58/XIII og nr. 32/XIII vóru samtykt við 11 atkv. — 0.

---

184. Studning til framsýningina í Bryssel. ($^{26}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *ríggjarnevndina*. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Af Færø Amts Repartitionsfond bevilges der som Tilskud til Bestridelse af Udgifterne ved Færøernes Deltagelse i Udstillingen i Bryssel et Beløb af 2000 Kr., der udbetales mod Kvittering af Lagtingsmand, Landsretssagfører Mitens, Thorshavn.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 4. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

185. Viðmæli og studning til felagið »Føroyskt heimayrki«. ($^{27}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 20. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Bestyrelsen for den nystiftede Forening „Føroyskt heimayrki" (Færøsk Husflid) har henvendt sig til Lagtinget med Andragende om en Anbefaling for et Andragende til Handelsministeriet om et Tilskud paa 3000 Kr. fra Statskassen og om en lignende Bevilling af Lagtingets Kasser.

Sagen er henvist til undertegnede Udvalg, som skal tillade sig at udtale følgende:

Udvalgets Flertal kan ganske slutte sig til, hvad der Side 339 i Lagtingsberetningen for 1934 udtales om en beslægtet Sag:

„Man mener, at der bør udføres et planlagt Arbejde til Fordel for færøsk Hjemmeindustri, saavel med Hensyn til Arbejdets Udførelse som med Hensyn til Planlæggelse og Ordning af Afsætningsforholdene. Dette maa bedst kunne udføres, naar der dannes en Forening eller et Selskab med det Formaal at sætte en rationel Udnyttelse af færøsk Uld m. m. i Gang ved Hjemmevirksomhed. Naar en saadan Forening eller et saadant Selskab er dannet, bør det Offentlige i passende Omfang yde Sagen Støtte."

Et saadant Selskab er nu ved „Føroyskt heimayrki"s Stiftelse blevet til Virkelighed, og Udvalget kan derfor tilraade Tinget varmt at anbefale det herned følgende Andragende til Handelsministeriet, ligesom man kan tilraade, at Lagtinget af Amtsrepartitionsfonden bevilger Foreningen et Tilskud paa 1000 Kr. aarlig i 3 Aar.

Forslag.

Fra Udvalget med Undtagelse af Patursson:

1) Lagtinget indsender hoslagte Andragende fra Foreningen „Føroyskt heimayrki" (Færøsk Husflid) om et Tilskud paa 3000 Kr. til Handelsministeriet med Tingets bedste Anbefaling.

2) Af Færø Amts Repartitionsfond bevilges der „Føroyskt heimayrki" et Tilskud paa 1000 Kr. aarlig i 3 Aar.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar (utan Patursson) samtykt við 17 atkv. — 0.

186. Svimjingarhyljar.

(62/XIII, 43/XIII, 30/XIII, 57/XIII, 31/XIII, 35/XIII, 39/XIII).

Málið varð beint í *tiggjarnevndina*. Tann 27. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

1. Nr. XIII-62/1935: **Svømmebassin i Funding.**

Lærerinde M. Ejde, Funding, andrager om Tilskud til Svømmebassin i Funding. Der foreligger ingen Udtalelse fra Kommunen.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr. til et Svømmebassin i Funding paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

---

2. Nr. XIII-43/1935: **Svømmebassin paa Velbestad.**

Johannes Danielsen, Velbestad, Formand for Foreningen „Sólarmagn", andrager om Tilskud til Svømmebassin i Velbestad. Der foreligger ingen Udtalelse fra Kommunen.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr., til et Svømmebassin paa Velbostad paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

---

3. XIII-30/1935: **Svømmebassin i Sandevaag.**

Formand i Forstanderskabet for Sandevaag Kommune, Poul Joensen, andrager om Tilskud til et Svømmebassin i Sandevaag.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb,

100 Kr., til et Svømmebassin i Sandevaag paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

---

4. Nr. XIII-57/1935: **Svømmebassin i Skuø.**

Lærerinde Malvine Clementsen, Skuø, og Forstanderskabet sammesteds andrager om Tilskud til et Svømmebassin i Skuø.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr., til et Svømmebassin i Skuø paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

---

5. Nr. XIII-31/1935: **Svømmebassin i Skaalevig.**

Forstanderskabet for Skaalevig Sogns Kommune andrager om Tilskud til et Svømmebassin i Skaalevig.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond det sædvanlige Beløb, 100 Kr. til et Svømmebassin i Skaalevig paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

---

6. Nr. XIII-35/1935: **Genbevilling af Støtte til Svømmebassin i Midvaag.**

Midvaag Kommune andrager atter i Aar om Genbevilling af Tilskudet til et Svømmebassin i Midvaag, som blev bevilget i 1933.

Forslag.

Bevillingen skal staa ved Magt til Olajdag 1936.

---

7. Nr. XIII-39/1935: **Svømmebassin i Fuglefjord.**

D'herrer Sigurd Petersen, Alex Sevdal, Poul Christiansen og Poul Joensen, alle af Fuglefjord, andrager om Tilskud til et Svømmebassin i Fuglefjord 10 × 14 m. Det oplyses i Andragendet, at Bassinet ventes at ville koste 2000 Kr. Der haves 450 Kr. til Raadighed. Forstanderskabet og Skolekommissionen anbefaler Sagen.

Af de Oplysninger, Amtet gennem Sysselmanden har indhentet i Sagen, fremgaar det, at Bassinet nu er færdigt, at det koster 1786 Kr. 14 Øre, men at der mangler et Paaklædningshus, som tænkes opført i 1936 og ventelig vil koste 300 Kr.

Kommunen har lovet et Tilskud paa 300 Kr.

Udvalget kan ikke — i hvert Fald ikke i Aar — foreslaa en større Bevilling end den sædvanlige Opmuntringspræmie 100 Kr.

Forslag.

Der bevilges af Færø Amts økonomiske Fond et Beløb paa 100 Kr. til et Svømmebassin i Fuglefjord paa Betingelse af, at Kommunen overtager Bassinet og vedligeholder det.

Tann 29. august var málið til 2. viðgerð og tann 3. september til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar viðv. nr. 62/XIII, nr. 30/XIII, nr. 31/XIII, nr. 35/XIII og nr. 39/XIII vóru samtykt við 16 atkv. — 0, og uppskot nevndarinnar viðv. nr. 43/XIII og nr. 57/XIII vóru samtykt við 17 atkv. — 0.

---

187. Studning til útgrefstur á Malarenda í Nólsoy. ($^{33}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 2. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Lærer H. A. Djurhuus, Thorshavn, andrager om Støtte til Udgravning „á Malarenda" i Nolsø.

I Andragendet oplyses det, at man paa det angivne Sted har fundet forskellige Ben, som nu opbevares i „Føroya Djórasavn". — Zoologisk Museum og Geologisk Institut i København har haft det saaledes fundne til Undersøgelse, men fra disse Instituter synes der ikke at foreligge noget om Resultatet af Undersøgelsen. Derimod foreligger der en Skrivelse fra Professor A. W. Brøgger i Oslo, hvori denne udtaler, at „Fundet" har den allerstørste Interesse for Færøernes gamle Historie. Professoren henviser i denne Henseende til et Afsnit, som han har skrevet i sin Bog om Færøernes Oldtidshistorie, som for Tiden i Manuskript beror i Thorshavn hos det Udvalg, der har haft med Sagen om Lagtingets Historie at gøre. Hr. Brøgger anser det for vigtigt, at der i indeværende Sommer bliver foretaget Udgravning for at redde det, som endnu maatte være tilbage i Jorden.

Udvalget har behandlet Sagen og et Mindretal, Patursson, Niclasen og Winther, stiller Forslag om et Tilskud paa 200 Kr., medens Flertallet intet Forslag stiller.

Forslag.

Fra Patursson, Niclasen og Winther: Af Økonomisk Fond bevilges der til Udgravning af „Malarenda" paa Nolsø 200 Kr. Beløbet udbetales mod Kvittering af Lærer H. A. Djurhuus, Thorshavn.

Tann 4. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskotið frá Patursson o. fl. samtykt við 11 atkv. — 0.

188. Endurgjald fyri leitan eftir burturgingnum útróðrarmonnum. ($^{34}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Under 27. Oktober 1932 forulykkede en Vestmanhavnbaad i Myggenæsfjord. En Mand af Besætningen blev fundet sammen med Baaden og reddet. Derved fik man at vide, at Baaden var forulykket. Det skete i Nærheden af Land, og Muligheden for, at de 2 andre ombordværende Personer havde bjerget sig paa Land, var ikke helt udelukket. Sysselmanden paa Vaagø anmodede derfor Skibsfører D. P. Joensen om at eftersøge Ulykkesstedet m. m. Eftersøgningen blev udført, men viste sig desværre frugtesløs. Den paagældende Skibsfører begærer sig nu anvist de direkte Udgifter ved denne Tur. Udgifterne andrager 30 Kr. Andragøren anmoder om, at Beløbet, forsaavidt det bevilges ham, maa blive anvist til Udbetaling mod Kvittering af Sysselmanden paa Strømø.

Udvalget mener, at Beløbet maa anvises til Udbetaling af Amtsfonden.

Forslag.

Der bevilges af Amtsrepartitionsfonden til Skibsfører D. P. Joensen, Sørvaag, et Beløb af 30 Kr. til Dækning af hans Udgifter ved Eftersøgning af savnede Personer, som viste sig at være forulykkede. Beløbet udbetales efter Andragerens Ønske mod Kvittering af Sysselmanden paa Strømø.

Tann 31. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

189. Studning til upplæring í myndarstoyping. ($^{36}|_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 11. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Janus Kamban, Thorshavn, ansøger atter i Aar om Støtte til fortsat Studium paa Kunstakademiet i København.

Andrageren ansøgte i Fjor om en Støtte i samme Anledning og opnaaede et Tilskud paa 200 Kr.

Udvalget foreslaar et Tilskud af samme Størrelse i Aar.

Forslag.

Der tilstaas Janus Kamban af Thorshavn et Tilskud af Økonomisk Fond paa 200 Kr. til fortsat Uddannelse til Billedhugger paa Kunstakademiet i København.

Tann 14. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 17. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkv. — 0.

[1] Sbr. Løgtingstiðindi 1934, bls. 346.

190. Gjalding av rokning fyri føroyskt lógsávn. ($^{37}|_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 16. august framlegði nevndin soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Af Færø Amts økonomisk Fond udbetales H. N. Jacobsens Bókahandil, Thorshavn, et Beløb af 1712 Kr. 20 Øre for Indbinding og Hæftning af et Antal Eksemplarer af Færøsk Lovsamling Bind I og II.

Tann 19. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 24. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

[1] Sbr. Lögtingstíðindi 1930, bls. 187.

191. Studning til keyp av barnabløðum. ($^{38}|_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Lærer Danielsen, Sørvaag, andrager om Genbevilling af de 100 Kr., som ifjor stilledes til Vinnunevndins Disposition til ovennævnte Formaal.

Lærer Danielsen andrager derhos om yderligere 100 Kr.

De ifjor bevilgede 100 Kr. er ikke benyttede paa Grund af, at Lærer Danielsen ved en Misforstaaelse først i Juli Maaned d. A. har faaet Underretning om, at Bevillingen er givet. Bevillingen staar imidlertid ved Magt til Olajdag 1936, og Genbevilling udkræves saaledes ikke. Yderligere Bevilling har man foreløbig ikke anset det for paakrævet at give.

Forslag.

Der svares Lærer Danielsen, at den ifjor givne Bevilling staar ved Magt til Olajdag 1936, saaledes at Genbevilling er uformøden.

Spørgsmaalet om yderligere Bevilling har Tinget foreløbig ikke fundet det paakrævet at give.

Tann 20. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 23. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkv. — 0.

---

[1]) Shr. Lógtingstíðindi 1934, bls. 825.

192. Grannastevnuútreiðslur sýslumanna. (40/XIII).

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 24. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I Skrivelse af 6. Juli d. A. til Færø Amt gør Sysselmanden for Østerø Syssel opmærksom paa, at foruden almindelige Skydsudgifter har Sysselmanden forskellige andre Udgifter paa sine Omrejser. Sysselmanden anfører som mest betydende, at Udgifter til Leje af Lokaler til Grandestævnemøder (herunder Folketælling med Henblik paa Grindedeling), Møder til Opkrævning af Matrikulskat og Amtsfondsbidrag i Aaret fra 1. Juli 1934 til 1. Juli 1935 i Østerø Syssel har andraget 45 Kr., uden at Amtsfonden har baaret nogen Del af disse Udgifter (v: i saa Henseende Amtets Skrivelser af 21. Juni 1932 og 15. Januar 1934, hvoraf Afskrifter er vedlagt Sagen). Disse Omkostninger for Lokale er voksende, idet ikke alene Ejere af Forsamlingshuse, men ogsaa Ejere af private Huse, hvor Sysselmanden holder Møde, kræver Betaling for Lokale.

Nærværende Udvalg maa være enigt med Sysselmanden, naar denne i sin Skrivelse henviser til, at det synes noget uheldigt, at en Sysselmand, der jo ikke oppebærer Diæter paa sine Omrejser og saaledes selv maa affinde sig med sin Vært, ogsaa skal afholde Udgiften ved Leje af Lokaler, som benyttes til de nødvendige Møder, idet bl. a. Folketælling til Grindedeling paa Grandestævneomrejser maa foretages, selv om ingen Sag forøvrigt i vedkommende Bygd er anmeldt til Grandestævne. Der maa ogsaa mindst én Gang om Aaret holdes Møde i de forskellige Bygder til Indkrævning af Matrikulskat, og hertil kræves Lokale, idet det maa anses for ugørligt, navnlig i de større Bygder, at Sysselmanden selv eller ved lønnede Folk gaar rundt omkring i Huseno og opkræver Skatter.

Udvalget finder det herefter under Henvisning til foranstaaende for rimeligt, at Sysselmændenes Udgifter til Leje af Lokaler ved nødvendige Møder paa Omrejser bæres af Amtsfonden i Forbindelse med almindelige Skydsudgifter, og stiller følgende

Forslag.

Sysselmændenes Udgifter paa Omrejser til Leje af Lokaler til nødvendige Møder i Forbindelse med Omrejsen bæres i Fremtiden af Amtsrepartitionsfonden sammen med de Skydsudgifter, som Omrejsen foranlediger.

Tann 26. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

193. Studning til avhaldsfelogini. (45|XIII).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Fællesudvalget for de færøske Afholdsorganisationer ansøger om Tilskud til Afholdsarbejdet. Sidste Aar er der bevilget 500 Kr., og dette Beløb er udbetalt til Arbejde for Afholdssagen samtidig med, at der er anvendt meget betydelige Summer fra Organisationerne til samme Formaal.

Udvalget stiller følgende

Forslag.

Til Fællesudvalget for de færøske Afholdsorganisationer bevilges af Økonomisk Fond et Tilskud paa 500 Kr. som Støtte til Ædruelighedens Fremme paa Færøerne.

Tann 25. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

[1] Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 359.

194. Studning til »Landsforeningen af Vanføre og Lemlæstede«. ($^{46}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Ovennævnte Forening har rettet Henvendelse til Lagtinget om Støtte til Fremme af Vanføres og Lemlæstedes Velfærd.

Udvalget mener, at Lagtinget bør vise sin Sympati for Formaalet med at Tilskud. Dette kan ikke blive væsentligt, da Lagtinget har saa mange Opgaver at støtte uden at have saa rigelige Pengemidler som ønskeligt.

Forslag.

Af Amtsrepartitionsfonden ydes der Landsforeningen af Vanføre og Lemlæstede en Gave paa 100 Kr. til Fremme af sit gode og paaskønnelsesværdige Formaal.

Tann 20. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 23. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

195. Studning til kvøldskúla. ($^{47}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 19. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Johannes E. Joensen for Klaksvíkar timbursmiðufelag andrager om Tilskud fra Lagtinget til Oprettelse af en teknisk Skole i Klaksvig. Skolen tænkes oprettet som Aftenskole fra Oktober Maaned d. A. Andrageren oplyser, at Foreningen har forhandlet med Direktør Haugsted om Sagen, og at man har indsendt Andragende til Statstilsynet for de tekniske Skoler om Tilskud fra Statskassen.

Det oplyses fremdeles, at det i Klaksvig i nogle Aar bestaaende Kursus i Maskin- og Motorlære nu har sluttet sig til Timbursmiðufelagets tekniske Skole.

Den tekniske Skole tænkes at skulle omfatte Tømrerfaget, Begyndelsestegninger og hvad derunder hører. Planen er følgende: Reguing, Tegning og Dansk. Der vil blive undervist i disse Fag i ca. 160 Timer, 4 Aftener ugentlig, 2 Timer pr. Aften i ca. 19 Uger. Dertil kommer ca. 10 Foredrag med forskellige Emner.

Man regner med Lærerkræfter fra Kommuneskolen til de almindelige Skolefag. Ligeledes regner man med gratis Lokale i Kommuneskolen med Lys og Varme.

Klaksvíkar timbursmiðufelag har kun bestaaet i 4 Aar, har kun 40 Medlemmer og har som Følge deraf ikke nævneværdige Pengemidler.

Det er Udvalget bekendt, at Skolen næppe kan vente Statstilskud, førend den har bestaaet 1 Aar.

Udvalget vil i Overensstemmelse med, hvad der i Fjor skete for Thorshavns Vedkommende, foreslaa et Tilskud paa 400 Kr. for Olajaaret 1935—36. Naar Skolen har virket et Aar forudsættes det, at den faar Statstilskud. Medundertegnede J. Paturssøn betinger sin Tilslutning af, at Skoleplanen foruden dansk Sprog ogsaa har færøsk Sprog.

Forslag.

Der bevilges „Klaksvíkar timbursmiðufelag" af Økonomisk Fond et Tilskud paa 400 Kr. for Olajaaret 1935/36 til Støtte for den tekniske Aftenskole, som Foreningen vil oprette fra Oktober Maaned dette Aar. — Beløbet kan efter Skolens Oprettelse udbetales mod Kvittering af Foreningens Formand.

Tann 25. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

196. Studning til hvíldarheimið »Naina«. (48/XIII).[1]

Mállið varð beint í *tiggjarnevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Hvildarheimið „Naina" henvender sig paany til Lagtinget angaaende det ifjor givne Tilsagn om Tilskud til Hvilehjemmet. Der fremsendes Vedtægter for Hvilehjemmet og Forslag til Budget.

Da Styrelsen fandt den Hvilehjemmet testamenterede Bygning for mindre egnet til Formaalet, besluttede man at løse Opgaven paa bedste Maade bl. a. ved at sætte i Gang en Indsamling til Fordel for Hvilehjemmet og at opføre en Bygning til samme paa et Grundstykke i Plantagens nordøstlige Udkant, som vedkommende Myndigheder velvilligst har overladt til Formaalet.

I Skrivelsen oplyses det, at Udgifterne til Bygningen er beregnet til 36.000 Kr., at man for Tiden raader over 30.000 Kr. og forventer yderligere Indbetalinger.

Om Statsanerkendelsen foreligger der ikke noget for Udvalget, men det maa forventes, at den vil komme til at foreligge, naar Hjemmet tages i Brug. Det Classenske Fideicommis har skænket 1000 Kr. og Thorshavn Byraad 500 Kr.

Lagtinget har for nogle Dage siden valgt Lagtingsmand Johs. Olaus Joensen til Revisor for Hvilehjemmet.

Det oplyses, at Hjemmet formentlig vil kunne tages i Brug i Løbet af Januar Maaned 1936, og man udbeder sig Lagtingets Tilskud anvist fra det Tidspunkt, Hjemmet tages i Brug. Dette foreslaar Udvalget at vedtage.

Forslag.

Fra det Tidspunkt „Hvildarheimið Naina" tages i Brug, og de i 1934 foreskrevne Vilkaar er opfyldte, udbetales der af Færø Amts Repartitionsfond kvartalsvis i den sidste Maaned i hvert Kvartal det af Lagtinget i 1934 tilsagte Tilskud, 1000 Kr. aarlig.

Tann 20. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 28. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 869.

197. Studning til sløjdskúla. ($^{49}|_{XIII}$).[1]

Mállið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Snedkermester Peter Poulsen af Thorshavn har i en Aarrække faaet en Bevilling fra Lagtinget til Afholdelse af Aftenskole og Kursus i Sløjd. Tilslutningen til Skolen har været særdeles stor. Snedkermester Poulsen har ogsaa været medvirkende ved Lærerkursus her i Thorshavn, hvor Sløjd har været et af de Fag, der har interesseret mest og haft den største Tilslutning hos Lærerne og andre, som har deltaget. Dette har atter medført, at der rundt omkring paa Øerne ved Aftenskolerne gives Undervisning i Sløjd.

Snedkermester Poulsen har nu atter i Aar indsendt Andragende til Tinget om Støtte til sin Skole. Denne støttes ogsaa af Thorshavn Kommune. Samtidig gør Andrageren opmærksom paa, at det vilde være ønskeligt, om Skolen kunde udvides, saaledes at den arbejdede hele Aaret. Dette vilde muliggøre Afholdelsen af korte Kursus for mange Mennesker ogsaa fra Bygderne paa Færøerne og sætte Lederen i Stand til i større Omfang end hidtil at udføre Konsulentvirksomhed for Sløjdskoler, som maatte blive oprettede rundt omkring paa Øerne og for de mange Aftenskoler med Sløjd som Fag, hvilke Skoler næsten alle drives af Kvinder og Mænd, som har modtaget Undervisning hos Andrageren, og efter at have taget fat i deres Hjembygd stadig benytter Andrageren som Konsulent i Sløjd.

Andrageren ansøger nu om, at Lagtinget vil bevilge 500 Kr. aarlig i en Række Aar og Staten 1500 Kr. aarlig i en tilsvarende Aarrække, f. Eks. 10 Aar, hvorved Andrageren vil sættes i Stand til at ofre sig for Formaalet og planlægge Arbejdet paa længere Sigt.

Udvalget tiltræder i alt væsentlig Andragerens Betragtninger og vil for i Aar stille Forslag om 300 Kr. til Snedkermester Poulsen. Samtidig foreslaar man, at Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at Staten vil yde Andrageren en Bevilling paa 1500 Kr. aarlig i 5 Aar til Formaalets Fremme paa Betingelse af, at han gratis støtter de Aftenskoler, der har Sløjd som Fag, med Raad og Vejledning, naar der kaldes paa ham. — Saafremt Staten, hvad man haaber, giver den ansøgte Støtte, vil ogsaa Lagtinget for 5 Aar kunne give et Tilskud paa 300 Kr. aarlig. —

Forslag.

1) Lagtinget andrager om, at der af Statskassen ydes Andrageren Snedkermester Peter Poulsen en Bevilling paa 1500 Kr. aarlig i 5 Aar paa Betingelse af, at Lagtinget i et tilsvarende Tidsrum yder 300 Kr. aarlig. Bevillingen gives til Fremme af Sløjdsagen paa Færøerne, og Andrageren skal være pligtig til — foruden at opretholde sin Aftenskole i Thorshavn med Sløjd som Centralfag — at yde Raad og Vejledning til Folk rundt omkring paa Færøerne, som holder Skoler med Sløjd som Fag, naar der kaldes paa ham, uden at han for denne Konsulentvirksomhed kan kræve Honorar af de vedkommende.

---

[1] Sbr. Lógtingstíðindi 1934, bls. 335.

2) Der bevilges Snedkermester Peter Poulsen, Thorshavn af Færø Amts økonomiske Fond til Støtte for hans Arbejde i Sløjdsagens Tjeneste et Beløb af 300 Kr. for Olajaaret 1935/36.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 4. oktober varð uppskot nevndariunar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

198. Studning til »Varðan«. (50/XIII).[1]

Málið varð beint í *fyggjarnevndina*. Tann 17. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Foreningen „Varðin" ansøger atter i Aar om Støtte, og under Hensyn til de mange store Opgaver, der foreligger, ansøger man om, at Tilskudet maa blive sat op til 750—1000 Kr.

Udvalget maa, under Hensyn til Tingets mange Opgaver og til, at Tingets Midler er begrænsede, indskrænke sig til at fremsætte Forslag om et Tilskud af samme Størrelse som ifjor.

Forslag.

Der bevilges Foreningen „Varðin" et Tilskud fra Økonomisk Fond paa 250 Kr. for Olajaaret 1935/36 mod Kvittering af Realskolelærer Long.

Tann 20. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 23. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 343.

199. Studning til upplæring í línufiskarí og sildaveiðu. ([51]|XIII).

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 11. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Menning Goyti, Kollefjord, andrager om Støtte til en Rejse til Norge for at sætte sig ind i Langlinefiskeri og Sildefangst, idet Andrageren oplyser, at han, hvad Sildefangst angaar, har lært, hvad der kan læres paa Færøerne.

Andrageren oplyser endvidere, at han har Sætteskippereksamen.

Udvalget mener ikke at kunne yde et Tilskud som det omsøgte af Lagtingets Kasser, men foreslaar, at Lagtinget henviser Andrageren til at ansøge om Støtte hos Amtet af det Beløb, som Staten har stillet til Disposition i tilsvarende Øjemed.

Forslag.

Det omméldte Tilskud kan ikke ydes af Lagtingets Kasser, men Andrageren henvises til at ansøge om Støtte til sin Rejse af det Beløb, som Staten har stillet til Amtets Disposition i tilsvarende Øjemed.

Tann 14. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 17. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 13 atkv. — 0.

200. Studning til royND við træplanting. (52|XIII).

Málið varð beint í *ríggjarnevndina*. Tann 10. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Der er nu i en Række af Aar foretaget Forsøg med Træplantning paa Færøerne. Dette Forsøg, som nu synes at skulle lykkes, har været ledet af „Det danske Hedeselskab" med finansiel Støtte fra Statskassen, Thorshavn Kommune og Lagtinget. —

I de senere Aar har det vist sig, at Regeringen har været tilbøjelig til at unddrage Plantningsforsøgene sin Støtte. Der blev i Finansaaret 1934/35 givet en Bevilling paa 3000 Kr. (men 5000 Kr. i en Aarrække forinden), og Bevillingen blev fra Ministeriets Side oprindelig foreslaaet som Afvikling af tidligere Bevilling, men denne Stilling maatte man, efter hvad der ved Finanslovens Behandling i Folketinget foregik, betragte som ændret. Imidlertid er der nu atter i sidste Rigsdagssamling vedtaget en Finanslov, der bevilger som Støtte til Træplanting paa Færøerne 3000 Kr. som „yderligere Afvikling" af tidligere Bevilling. Udvalget ser med Beklagelse paa denne Udvikling, idet Nedsættelsen af Tilskudet har medført Nedsættelse af Arbejdet ved Planteskolen, og Statstilskudets Bortfald vil formentlig bringe Træplantningsforsøgene i Fare. Dette vil bevirke, at det tidligere udførte Arbejde og en stor Del af de paa Træplantningen anvendte Midler er udgivne til liden Nytte.

Udvalget er bekendt med, at de finansielle Forhold er vanskelige for Tiden, men en Slettelse af Bevillingen til Træplantningen paa Færøerne vil ikke kunne medføre betydelig Bedring, og Udvalget nærer vedblivende Forventning om, at Plantningsforsøgene maa kunne fortsættes, ogsaa med Statens Støtte. Thorshavn Kommune og Lagtinget vil ogsaa fremtidig støtte Træplantningen.

Udvalget tilraader med Henvisning til foranstaaende Tinget at indgaa til Bevillingsmyndighederne med Andragende om fortsat Bevilling paa 5000 Kr. i et Femaar; selv om man saa vil betragte dette Femaar som en Afviklingsperiode, vil der ikke ske saa megen Skade som ved en saa at sige øjeblikkelig Standsning.

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der for 5 Aar af Statskassen ydes en Bevilling paa 5000 Kr. aarlig til Træplantning paa Færøerne, imod at Færøernes Lagting og Thorshavn Kommune aarlig yder det sædvanlige Tilskud, henholdsvis 1000 Kr. og 500 Kr.

Tann 12. september var málið til 2. viðgerð og tann 16. september til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Winther, Dam, Paturssen, Zachariasen,

S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Viðstein, Djurhuus, Andreasen, Mitens, Debess, Kallsoy, J. Poulsen. *Burtur:* H. Iversen,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 20 atkv. — 0.

---

201. Broytan av sakføraravirkinum í Føroyum. ($^{55}|_{XIII}$).

Málið varð beint í eina serliga 5-mannanevnd (sí bls. 8). Tann 28. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

„Føroya javnaðarflokkur" har henvendt sig til Tinget og anfører, at Sagførervirksomheden her i Landet er for dyr og foreslaar en Ordning, hvorefter der ansættes 2 Sagførere paa Øerne. Det angives ikke, hvorledes disse skal være lønnede, og hvem der skal betale Udgifterne.

Ifølge den nugældende Ordning, der er af lignende Indhold som den, der gælder i det øvrige Kongerige, har i kriminelle Sager Tiltalte ingen Udgifter med Hensyn til Anklagemyndigheden, og i mindre Sager beskikkes der ingen Defensor, idet Dommeren ogsaa skal varetage Tiltaltes Sag, og i saadanne Sager har Tiltalte altsaa ingen Udgifter til Sagførerhjælp, medmindre han selv antager en saadan. I større Sager, hvoraf der heldigvis er faa her paa Øerne, beskikkes en Defensor, og dennes Honorar fastsættes af Retten, og disses Honorarer er forsaavidt moderate og udlægges af det Offentlige. Hvis Tiltalte bliver dømt, dømmes han ogsaa til at betale Omkostningerne; men ofte bliver disse Beløb aldrig betalt.

I civile Retssager er der ingen Sagførerpligt. Mange af Sagerne er Incassosager, og Honorarerne beregnes procentvis efter lignende Principper som i det øvrige Kongerige. Omkostningerne fastsættes af Retten. Den, der skylder det paagældende Beløb, som han ikke har betalt rettidigt, er ogsaa pligtig at betale Omkostningerne, hvis Størrelse som nævnt er underkastet Rettens Kontrol.

Foruden Incassosager forekommer der enkelte andre Sager, hvori der er Retstvist om Jordforhold o. lign., og i disse Sager fastsættes Omkostningerne af Retten.

Ved Behandling af Konkursboer, Likvidationsboer og Dødsboer gælder der ogsaa Takster for Sagførerne og Honoraret andrager fra 2—10 pCt. efter Boernes Forhold og fordeles paa Kreditorerne.

Ved Dokumentskrivninger og andre Forhold gælder der ligeledes Salærtakster.

Ifølge Retsplejeloven § 134 maa ingen Sagfører kræve højere Betaling end der skønnes billigt for den Bistand, han yder ved Udførelse af Retssager og er i denne Henseende underkastet Rettens Afgørelse. Ifølge § 135 er en Sagfører, der er antaget til Udførelse af beneficerede Sager, pligtig til for ubemidlede, der henvises til ham af Politimesteren, at affatte Besværinger til Øvrigheden og Ansøgning om fri Proces samt endvidere til at affatte Forligsindkaldelser og Stævninger i borgerlige Sager. Paa Finansloven bevilges det fornødne Beløb til de paagældende Sagførere, og ved Bekendtgørelse af 23. Marts 1932 er følgende Salærer fastsatte for de nævnte Tilfælde:

Besværinger til Øvrigheden	10	Kr.
Ansøgninger om fri Proces.....	8	-
Forligsindkaldelser og Stævninger:		
For Beløb paa 200 Kr. og derunder	5	-
over 200 Kr.....	10	-
I Sager, hvis Værdi ikke kan bestemmes i Penge	10	-

Dernæst har Sagførerraadet Ret til at afgøre Tvistigheder angaaende Vederlag for Bistand, ydet af Sagførere til private, naar disse i den Anledning henvender sig til Raadet.

Ifølge Retsplejelovens § 330 og følgende kan der meddeles fri Proces, naar den paagældendes Forfatning er saaledes, at han ikke uden at savne det nødvendige til sin og Families Underhold kan afholde de med Sagens Udførelse forbundne Omkostninger og Udgifter, og det maa formodes, at paagældende har rimelig Grund til at føre Proces.

I Sager angaaende private Familieanliggender og i Sager om Veksler og Gældsbreve, naar Værdien er under 50 Kr. eller Sagsøgeren er ubemidlet, har Retten paa Begæring at affatte Stævning.

Andragerne foreslaar, at der ansættes 2 Sagførere. Utvivlsomt maatte der i saa Tilfælde antages uddannede Medhjælpere hos disse, og man maatte regne med en ret betydelig Udgift til Lønninger og Drift af 2 Kontorer. Spørgsmaalet bliver, hvem der skulde betale disse Udgifter. Om de skulde betales helt eller delvis af dem, der søger Sagførernes Bistand.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om offentligt ansatte Sagførere og billig Adgang til Sagførerhjælp er dette et Problem, der har været fremme andre Steder, og der er delte Meninger. I det øvrige Kongerige og de andre skandinaviske Lande er man blevet staaende ved den nuværende Ordning, hvorefter Sagførervirksomheden forsaavidt er fri Næring, men dog underkastet forskellige kontrollerende og regulerende Bestemmelser.

Lagtingsmand Dam har mundtligt overfor Udvalget nærmere udtalt sig om Sagen.

Uden at tage Stilling til Problemet mener Udvalget, at det er rigtigst at faa dette belyst ved at anmode Amtmanden om sammen med 2 af Tinget valgte Medlemmer at behandle Spørgsmaalet under Hensyntagen til de særlige færøske Forhold.

Forslag.

1) Sagen udsættes til næste Aar.

2) Amtmanden sammen med 2 af Tinget valgte Medlemmer anmodes om at overvejo Sagen og afgive Betænkning til næste ordinære Tingsamling.

Tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

202. Studning til gymnastikhøli og leikvøllir. ($^{56}|_{XIII}$). Studningur til ítrótt. ($^{42}|_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í *kenslumálanevndina*. Tann 1. oktober framlegði nevndin soljóðandi Nevndarálit:

Í brævi av 31. juli 1935 hevur Føroya lærarafelag heitt á tingið um at skipa soleiðis fyri, at studningur verður veittur til gymnastikhøli og kanska eisini leikvøllir.

Í umsóknini verður vist á, at í øllum mentaðum londum eru fólksins kosnu menn farnir at geva sær far um kroppsvenjing hjá bæði yngri og eldri út frá tí sjónarmiði, at iðkan av hóskandi ítrótti er til frama fyri bæði kropp og sál, og at ítróttariðkan serliga virkar fyribyrgjandi fyri heilsuveikleika. Tess vegna gera teir líkindini fyri kroppsvenjing betri og betri við at geva studning til gymnastikhøli, leikvøllir og svimjingarhylar. Felagið vísur á, at tingið hevur vist hesum málið ans við at veita studning til svimjingarhylar í Føroyum, og takkar fyri hesar studningar, sum hava gjørt sítt til, at nógv børn og vaksin við av hesum ávum hava lært at svymja.

Felagið mælir til, *at* løgtingið leggur eitt sindur av peningi niður hvørt ár til hetta endamál, og *at* tingið mælir statinum til at hjálpa til við peningi, so at kommunustýrini við egnum og møguligt privatum peningi verða før fyri at byggja gymnastikhøli og leikvøllir.

Nevndin er samd við lærarafelagnum um, at hetta er eitt umráðandi mál, og tørvaudi kundi verið at gjørt leikvøllir eins og svymjingarhylar við bygdaskúlarnar í Føroyum, har frítt ítróttir kundi verið iðkaður serliga um summarið. Tað er ólvað eisini neyðugt at byggja gymnastikhøli í teim størri bygdunum.

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 320.

Nevndin er sinnað til at velta passaligan peningastuðul til hesi endamál, men tá tað á tí fyriliggjandi grundarlagið ikki er lett at vita, hvussu mikil peningur krevst, vilja vit ráða til, at skúlastjórnin savnar ymiskar upplýsingar viðvíkjandi málnum, sum tingið síðani kann taka staðu til.

Okkum kunnugt hevur skúlastjórnin havt mann úti um bygdirnar til at kanna eftir, hvussu líkindini eru við skúlarnar fyri iðkan av ítrótti, og má hann á henda hátt hava fingið upplýsingar um, hvussu statt er t. d.:

1) við hvussu mangar skúlar gymnastikhøli, leikvøllir og svymjingarhylar eru gjørdir,
2) hvussu líkindini eru fyri at fáa gjort nakað til frama fyri ítrótti við teir skúlar, har eingi ítróttarpláss eru og
3) hvussu nógvur peningur krevst frá ti almenna fyri at fáa ábót uppá tey núverandi viðurskiftini viðvíkjandi ítróttarmálinum.

Nevndin ivast ikki í, at skal nakað munandi gerast her, so mugu allir partar — statur, privatfólk, kommunustýri og løgting — taka lut í arbeiðinum til studna fyri hesum máli, og skal nevndin mæla tinginum til at samtykkja hetta

Uppskot.

1) Tingið heitir á skúlastjórnina um at fáa til vegar hesar upplýsingar:
a) við hvørjar skúlar í Føroyum gymnastikhøli, leikvøllir og svymjingarhylar eru nú,
b) við hvørjar skúlar tað er neyðugt at gera tílík ítróttarpláss, og hvat kostnaðurin kann metast til við hvønn skúlan, og
c) hvussu mikið av kostnaðunum, kommunurnar kunnu ætlast at veita til hetta endamál, annaðhvørt við frivilligum arbeiði ella pliktarbeldi frá søknarfólkinum, ella í peningi.

2) Skúlastjórnin leggur málið við teimum ynsktu upplýsingum fyri næsta vanliga løgting.

Frá Kallsoy og Zachariasen:

3) Løgtingið leggur 1000 kr. um árið niður í ein grunn, hvørs peningur skal verða nýttur til byggjan av gymnastikhøli, leikvøllum og svymjingarhylum.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð og tann 4. oktober til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 16 atkv. — 0. Uppskot minnilutans fall, bert 7 atkv. — 0.

203. Studning til Foroya Fólkaháskúla. ($^{61}/_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 26. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

„Føroya Fólkaháskúli" søger atter i Aar om Tilskud. Andragendet gaar ud paa et Tilskud paa 3000 Kr. Kasseregnskab foreligger.

Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal, hvilket fremgaar af nedenstaaende

Forslag.

Flertallet (Danielsen, Joensen, Nolsøe og A. Samuelsen):

Der tilstaas Føroya Fólkaháskúla et Tilskud paa 1500 Kr. for et Aar. Tilskudet udbetales kvartalsvis forud af Økonomisk Fond.

Mindretallet (Niclasen, Patursson og Winther):

Der tilstaas Føroya Fólkaháskúla et Tilskud paa 2500 Kr. for et Aar. Tilskudet udbetales kvartalsvis forud af Økonomisk Fond.

Tann 28. september var múlið til 2. viðgerð og tann 1. oktober til 3. viðgerð.

Uppskot minnilutans fall, bert 9 atkv. — 0. Uppskot meirilutans varð samtykt við 20 atkv. — 0.

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 343.

204. Føroymál í ollum viðurskiftum landsins. ($^{63}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *kenslumálanevndina*. Tann 2. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I en Skrivelse af 5. August d. A. har Lagtingets Selvstyreparti anmodet Lagtinget om i denne Samling at optage til Behandling Spørgsmaalet om Benyttelsen af færøsk Sprog i alle Øernes Forhold (øllum viðurskiftum landsins).

Udvalget har behandlet denne Sag, men der er ikke opnaaet Enighed paa noget Punkt. Selvstyrepartiets Repræsentanter i Udvalget stiller Forslag paa en Række Punkter, medens Sambandspartiets Medlemmer kun stiller Forslag om en Ændring i Anordning (Nr. 11) angaaende forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen i Bygderne paa Færøerne af 16. Januar 1912.

For Oversigtens Skyld er Sambandspartiet gaaet med til at behandle alle de Sager, der her drejer sig om, i én Betænkning. Ved Sagens Ekspedition vil man, saafremt det ønskes eller kræves, ved Ekstrakt-Afskrifter kunne dele Betænkningen mellem de Myndigheder, som senere skal behandle Sagen. For Selvstyrepartiet betyder hele Sagen *et* System, og Sambandspartiets Medlemmer kan ikke have noget imod at se saaledes paa Forholdet.

I. Føroyskt mál sum føst lærugrein við Tvøroyra realskúla.

Sambandspartiets Medlemmer af Udvalget (Johs. O. Joensen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) er ikke bekendt med, at der i Aar foreligger noget Andragende fra Tveraa om, at Færøsk indføres som Fag i Realskolen sammesteds, og saalænge der ikke foreligger saadant Andragende, finder man ikke tilstrækkelig Anledning til at rejse denne Sag. Naar Andragende derom foreligger, finder man det naturligt, at Forholdene i Tveraa ordnes som Forholdene ved Realskolen i Thorshavn.

Sambandspartiets Medlemmer stiller i denne Sag intet Forslag.

Selvstyrepartiets Medlemmer af Udvalget (Kallsoy og Zachariasen) skal bemærke følgende:

Sum kunnugt hevur føroyskt mál verið føst lærugrein við Havnar millum- og realskúla í nógv ár. Tað sama skuldi sjálvsagt verið við einhvønn realskúla í Føroyum.

Tingið hevur í 1920 havt til viðgerðar skúlaskipanina fyri Tvøroyra skúla og samtykti tá m. a., at „Tinget gaar ind paa, at Færøsk i Lighed med, hvad der er Tilfældet med Færøernes Mellem- og Realskole bliver obligatorisk Eksamensfag i Tveraa Skoles Realklasser, saaledes at Skolens Afgangseksamen indbefatter Færøsk."

Tað er gjørt okkum kunnugt, at henda samtykt ikki enn — 6 ár aftaná — er komin í gildi, og mugu vit mikið átala hesa framferð.

Tá so er statt, eigur tingið at venda sær til skúlastjórnina við áhoitan um, at hon skjótast gjørligt greiðir henda spurning soleiðis, at føroyskt mál

kemur til sin rætt við Tvøroyra realskúla eins vel og við Færøernes Mellem- og Realskole.

Uppskot.

1) Føroya skúlastjórn verður biðin um skjótast gjørligt at greiða spurningin viðvíkjandi føroyskum máli við Tvøroyra realskúla soleiðis, at føroyskt verður føst lærugrein — eins og í „Færøernes Mellem- og Realskole" — í realklassanum bar, og at føroyskt verður roknað við, tá útgongugrógv verða tikin.

2) Skúlastjórnin skal fyri næsta løgting leggja fram frágreiðing um, hvat hent er í hesum máli.

II. Føroyskt mál í ymsum viðurskiftum.

Dette Punkt angaar særlig Indførelse af Færøsk som Skriftsprog paa de færøske offentlige Kontorer. —

Flertallet (Sambandspartiets Medlemmer) kan ikke se, at Lagtinget bør blande sig i denne Sag. Lagtinget kan naturligvis bestemme, hvilket Sprog de af Tinget nedsatte Udvalg skal benytte, men ikke hvad de enkelte Udvalgsmedlemmer eller Lagtingsmændene hver for sig skal benytte, end mindre hvilket Sprog Statens Kontorer skal benytte. Flertallet vilde finde det aldeles usømmeligt, om Lagtinget skulde gøre Forsøg paa at forbyde, at det i en dansk Rigsdel skal være ulovligt at benytte Rigssproget. Vi finder det naturligt, at man i almindelig Korrespondance med de offentlige Kontorer benytter færøsk eller dansk Sprog, saaledes som den paagældende Brevskriver maatte ønske det, men saalænge Færøernes Retssprog er Dansk, finder Flertallet det naturligt og korrekt, at de offentlige Kontorer benytter dansk Skriftsprog ogsaa i almindelig Korrespondance, navnlig ogsaa naar Forholdet er det, at alle Færinger lige saa let eller lettere læser dansk end færøsk Sprog. Flertallet stiller som Følge af foranstaaende intet Forslag i Sagen.

Mindretallet (Kallsoy og Zachariasen) skal udtale:

Meðan føroyskt mál meira og meira verður nýtt skrivliga millum manna her á landi, er tað so statt, at almennar skrivstovur sjáldan ella ongatíð nýta mállið skrivliga. Hetta má sigast at vera stórt spell og ein smeltur fyri móðurmál okkara, og slíkur siður ella rættari ósiður finst neyvan í nøkrum landi, har fólksins talumál er eittans, soleiðis sum statt er í Føroyum.

Tað kundi verið neyðugt at sett fram uppskot um lógreglur fyri, at allar almennar skrivstovur her á landi skulu nýta føroyskt mál skrivliga í øllum viðurskiftum innanoyggja, men tá tílíkar reglur í sag sjálvt er ónáttúrligar, og tá vit vóna, at menn, sum sita í almennum størvum, vilja skilja, at landsins mál eigur eiu sjálvsagdan rætt til at verða nýtt skrivliga eins væl og munnliga í øllum førum innanoyggja, skulu vit lata vera at gera hetta á hesum sinni, men einans mælu tinginum til at samtykkja eina áheitan til Føroyingar, sum sita í almennum størvum, um at nýta føroyskt mál í brævaskifti og almanna kunngeringum.

Uppskot.

1) Tingið mælir til, at vinnunevndarskrivstovan, amtsskrivstovan, fútaskrivstovan og sorinskrivaraskrivstovan, sýslumenn, sóknarstýri og býarstýri, skúla- og kirkjustýri nýta føroyskt mál skriviga í brevaskifti og almanna kunugeringum innanoyggja.

2) Eintøk av hesum áliti verða send til hesar nevndu skrivstovur og stýri.

III. Føroyskt kenslumál (Undervisningssproget i Folkeskolen paa Færøerne).

Under Behandlingen af denne Sag har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Udvalgets Flertal (Johs. O. Joensen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) maa ogsaa i Aar henvise til Sampartiets Stilling i denne Sag gennem Tiderne, saaledes i 1928 (Lagtingstidende for samme Aar, Side 11, 12 og 13) samt 1929 (Lagtingstidende Side 8). Vi gaar stadig ud fra som givet, at intet dansk Ministerium, saaledes som Stillingen er paa Færøerne, vil gennemføre en Ordning, der gør det ulovligt at benytte Rigssproget (Dansk) som Undervisningssprog i Folkeskolen paa Færøerne.

Da man fra anden Side paa Færøerne har haft saa meget at indvende imod Formuleringen af 4. Punktum af § 7 i Skoleanordningen af 1912, har Flertallet mont at burde foreslaa en ny Formulering, hvorved hele 4. Punktum udgaar, og der indføres følgende korte Bestemmelse: Som Undervisningssprog skal saavel Færøsk som Dansk benyttes. En saadan Formulering er i Overensstemmelse med de Krav, som man fra færøsk national Side har fremsat gennem Tiderne, nemlig at Sprogene skulde stilles ens. Og i Betragtning af, at praktisk talt alle Lærerne i Færøernes Folkeskole er Færinger, er der ingen Grund til at nære Frygt for, at færøsk Sprog skulde blive forfordelt. —

Mindretallet (Kallsoy og Zachariasen) skal bemærke følgende:

Sagen om Færøsk som Undervisningssprog i vore Folkeskoler har adskillige Gange været til Behandling i Lagtinget. Baade i 1928 og 1929 vedtog Tinget følgende Ændring i § 7 i Skoleanordningen af 16. Januar 1912:

Tredie Stykke udgaar og som nyt Stykke sættes:

> „Undervisningssproget er Børnenes Talesprog, Færøsk. Ved Undervisningen i Færøsk og Dansk lægges der Vægt paa, at Børnene opnaar Færdighed i Brugen af de to Sprog saavel i Læsning som i Tale og Skrift."

Desværre har Regeringen endnu ikke fundet Anledning til at fremme anførte Lagtingsbeslutninger, hvad vi meget maa beklage, saa meget mere som det for længe siden har vist sig i Praksis, at de stadig paa Papiret gældende Regler i Skoleanordningens § 7 ingenlunde passer til de Forhold, som gør sig gældende ved Færøernes Folkeskoler.

Vi tillader os derfor meget indstændigt at henstille til Regeringen snarest muligt at fremme Tingets Beslutning af 1928 og 1929 vedrørende § 7 i Skoleanordningen af 16. Januar 1912.

Forslag

fra Flertallet (Johs. O. Joensen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen):

I Anordning Nr. 11 angaaende forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen i Bygderne paa Færøerne af 16. Januar 1912 indføres der følgende Ændring:

I § 7 udgaar 4. Punktum (Tilegnelsen ..... foregaar paa Dansk) og i Stedet sættes:

„Som Undervisningssprog skal saavel Færøsk som Dansk benyttes."

IV. Føroysk kirkjumál.

Ogsaa i denne Sag har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal. — Flertallet (Johs. O. Joensen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) mener, at der ikke er Anledning til at foretage Ændringer i de gældende Regler, som giver Adgang til en Benyttelse af færøsk Sprog, som er naturlig og forsvarlig. Af Øernes 11 Præster er kun 2 Færinger og i Stand til at holde Gudstjeneste paa Færøsk. Den af Provst Dahl udgivne Prædikensamling gør det muligt ved Messefaldsgudstjeneste at faa en færøsk Prædiken oplæst, og man kan sige, at de for ca. 10 Aar siden gennemførte Bestemmelser først nu kan benyttes. Flertallet stiller derfor intet Forslag. —

Mindretallet (Kallsoy og Zachariasen) skal udtale:

Som det fremgaar af Lagtingstidende for 1918 og 1928, har Sagen vedrørende Færøsk som Kirkesprog været til Behandling i Tinget de nævnte Aar.

I 1918 vedtog Tinget at anmode Provsten om at faa udarbejdet en færøsk Prædikensamling samt en færøsk Salmebog, og desuden anmodede man ham om at oversætte Ritualerne samt andre Dele, der er nødvendige til Afholdelse af Gudstjeneste, til Færøsk, og faa foranlediget, at færdige Arbejder blev autoriseret til Kirkebrug.

Samtidig vedtog Tinget at yde Tilskud til Udgivelse af færdiggjorte Arbejder.

Under Sagens Behandling i 1928 oplystes det, at Arbejdet vedrørende Salmebogen og Ritualerne var færdigt, og at Arbejdet vedrørende Prædikensamlingen kunde ventes afsluttet i Løbet af forholdsvis kort Tid.

Imidlertid er baade Ritualerne og Prædikensamlingen udgivet med Tilskud fra Lagtinget og saavidt vides autoriseret til Kirkebrug.

Mindretallet maa mene, at de nugældende Regler vedrørende Færøsk som Kirkesprog er utidssvarende og har virket hæmmende for en naturlig Udvikling af færøsk Kirkeliv.

Vi maa derfor tilraade, at der her sker en Ændring, saaledes at færøsk Gudstjeneste altid skal kunne afholdes i Kirkerne, naar Sognepræsten og Menighedsraadet derom er enige.

I alle Kirker paa Færøerne holdes der Gudstjeneste hver Søn- og Helligdag, og naar Præsten ikke prædiker (hvad der ofte sker, da Præsterne har forholdsvis mange Kirker at betjene), oplæser Degnen af en Prædikenbog.

Efter at vi har faaet en udmærket færøsk Prædikensamling (Iestrabók), er der mange Menigheder og Menighedsraad, der ønsker at benytte

denne Ikke blot ved hveranden Gudstjeneste, men altid, naar man finder det hensigtsmæssigt.

Vi maa anse det for meget uheldigt, at der indenfor Folkekirken findes Regler, der kan virke hæmmende for Modersmaalets Brug i Kirkerne, og dette vil utvivlsomt i det lange Løb bevirke, at en hel Del af Folkekirkens Medlemmer gaar over til andre Trossamfund, hvor Modersmaalet uhindret kan benyttes.

Forslag

til

Ændring i Anordning for Færøerne Nr. 18 af 21. Januar 1925 om Menighedsraad.

§ 23 d affattes saaledes:

„at Prædiken ved Højmessegudstjenesten i Kirken skal holdes paa Færøsk eller Dansk, eller ved et vist Antal Højmessegudstjenester i Kirkeaaret paa et af de nævnte Sprog og ved Resten paa det andet, naar Sognepræsten derl er enig. Ved Messefaldsgudstjenester oplæses færøske eller danske Prædikener. Færøske Salmer og færøsk Ritual kan benyttes, saavel under færøske som danske Gudstjenester og kirkelige Handlinger.

V. Føroyskt rettarmál.

Udvalget har om denne Sag delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet (Johs. O. Joensen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) finder ikke Anledning til allerede nu at foreslaa Ændringer i Retsplejeloven, som først er underskrevet af Hans Majestæt Kongen den 11. Maj i Aar og altsaa kun er nogle faa Maaneder gammel. Loven giver den Mand eller Kvinde, som møder for Retten, Frihed til at benytte Færøsk i fornødent Omfang. Dermed mener vi, at der er skabt den Retssikkerhed, som ved Lovbestemmelser kan skabes, og det er Retssikkerheden, Flertallet ønsker at skabe ved Retsplejelovens Bestemmelser ogsaa paa dette Punkt. Derimod er man imod at benytte Retsplejeloven til sproglig Propaganda.

Flertallet stiller i denne Sag intet Forslag.

Mindretallet (Kallsoy og Zachariasen) skal udtale:

Lov om Rettens Pleje har været til Behandling i Lagtinget i flere foregaaende Aar. I 1932 blev der nedsat et Udvalg til at gennemgaa det fra Justitsministeriet modtagne Materiale vedrørende Spørgsmaalet om Ændring i de for Færøerne gældende Retsplejeregler. Udvalget afgav Betænkning i Sagen allerede i Februar 1933. Sagen kom derefter til Behandling i Lagtinget i Samlingen 1933, hvor Lagtingsudvalget, som fik Sagen til Behandling, delte sig i et Flertal og et Mindretal vedrørende forskellige §§ i Lovudkastet. Navnlig var det med Hensyn til Lovens § 149, der angaar Retssproget, at man gjorde forskellige Synspunkter gældende. Mindretallet (Milens og Niclasen) har udførligt motiveret Selvstyrepartiets Stilling til Spørgsmaalet vedrørende Færøsk som Retssprog (se Lagtingstidende 1933, Side 194—200).

Mindretallet (Zachariasen og Kallsoy) kan ganske henholde sig til,

hvad Mitens og Niclasen har fremført i denne Sag, idet vi er overbeviste om, at det store Flertal af den færøske Befolkning ønsker, at færøsk Sprog skal sidestilles med dansk Sprog ved Domstolene paa Færøerne.

I Henhold hertil skal vi stille til Tingets Vedtagelse følgende

Forslag

til

Lov om Ændringer i Lov for Færøerne af 11. Maj 1935 om Rettens Pleje.

§ 149, Stk. 1 og 2 affattes saaledes:

Retssproget er Dansk og Færøsk. Afhørelse af Personer, der ikke er det danske eller det færøske Sprog mægtige, foregaar ved Hjælp af en edsvoren Tolk eller en af Retten udnævnt Tolk. Dog kan Tilkaldelse af Tolk undlades, naar Ingen af Parterne gør Fordring herpaa, og Retten tiltror sig fornødent Kendskab til det fremmede Sprog, undtagen i Straffesager ved Domsforhandling i Sager, der er underkastet Landsretsbehandling. Er Dommeren ikke det færøske Sprog mægtig, foranlediger han, naar det maatte være fornødent, tilkaldt en kyndig Person til at fungere som Oversætter.

Dokumenter, der er affattede i fremmede Sprog, skal ledsages af en Oversættelse, der, naar Retten eller Modparten forlanger det, skal bekræftes af en autoriseret Translatør eller en af Retten antagen Oversætter. Oversættelsen kan dog frafaldes, naar begge Parterne er enige derom, og Retten tiltror sig fornødent Kendskab til det fremmede Sprog. Er Dommeren ikke det færøske Skriftsprog mægtig, foranlediger han Dokumenter, affattede i det færøske Sprog, oversat, og saafremt Oversættelsen ikke godkendes af Parterne, skal den bekræftes af en af Retten udmeldt kyndig Person. I Tilfælde af Anke eller Kære til Domstol udenfor Færøerne skal Dokumenter, affattede i det færøske Sprog, ledsages af en Oversættelse, foretaget af en dertil af Retten beskikket Person. Udgifterne ved de i dette Stykke omhandlede Oversættelser af færøske Dokumenter og de i forrige Stykke, sidste Punktum, omhandlede Tilkaldelser af Tolk udredes af Statskassen.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð og tann 4. oktober til 3. viðgerð.

I. *Føroyskt mál sum fóst lærugrein við Tórshavnar realskúla:* Uppskot minnilutans varð samtykt við 11 atkv. — 0.

II. *Føroyskt mál í ymsum viðurskiftum:* Uppskot minnilutans fall, bert 10 atkv. — 0.

III. *Føroyskt kanslumál:* Uppskot meirilutans varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Dam, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Winther, Patursson, Zachariasen, S. Poulsen, Niclasen, Viðstein, Mitens, Debess, Kallsoy,

og varð uppskotið solelóis samtykt við 12 atkv. — 0.

IV. *Føroyskt kirkjumál:* Uppskot minnilutans fall, bert 10 atkv. — 0.

V. *Føroyskt rettarmál:* Uppskot minnilutans fall, bert 10 atkv. — 0.

205. Studning til Havnar handverksmeistarafelag. (64/XIII).[1]

Málið varð beint i *figgjarnevndina*. Tann 11. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Bestyrelsen for ovennævnte Forening ansøger atter i Aar om Støtte.

Udvalget foreslog i Fjor et Tilskud paa 400 Kr., for at Foreningen kunde sættes i Stand til at oprette en Haandværkerskole i Thorshavn, og det oplystes, at Skolen maatte have virket et Aar, førend den kunde faa Statstilskud.

Nu har Skolen snart virket et Aar, og det maa anses for utvivlsomt, at Thorshavns Haandværkerskole ligesom den tilsvarende Skole i Tveraa kan faa Statstilskud.

Et Eksemplar af Foreningens Regnskab er fremsendt med Andragendet. Det fremgaar heraf, at Aaret er sluttet med et Underskud paa 425 Kr. 83 Øre. Der er undervist 4 Aftener om Ugen i Tiden fra... Elevantallet har været 48, og disse har betalt 356 Kr. —

Udvalget udtaler, at man ikke for det kommende Aar mener, at et Tilskud fra Tinget skulde være fornødent, idet Statstilskudet maa være tilstrækkeligt til at holde dette Foretagende i Gang — et Foretagende, som Udvalget dog finder meget tidssvarende og nyttigt.

Forslag.

Lagtinget mener ikke for i Aar at kunne yde noget Tilskud til Havnar Haandværkerskole.

Tann 14. september var málið til 2. viðgerð.

Tann 17. september framlegði formaðurin soljóðandi **Broytingaruppskot** frá Nyholm Debess o. fl.

Í staðin fyri nevndarinnar uppskotið verður sett:

„Løgtingið játtar 100 kr. úr okonomiska grunninum til at styðja tekniskan kvøldskúla í Havn.

Peningurin verður latin móti kvittan av formanni Havnar handverksmeistarafelags Johannes Simonsen, Tórshavn.

Við 3. viðgerð tann 28. september varð broytingaruppskotið frá Debess o. fl. sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: J. O. Joensen, Dam, Zachariasen, Niclasen, M. Samuelsen, Viðstein, Iversen, Mitens, Debess, J. Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Winther,

---

1) Sbr. Løgtingstiðindi 1934, bls. 366.

Danielsen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, Andreasen. *Burtur:* Patursson, S. Poulsen, O. F. Joensen, Djurhuus, Kallsoy,

og varð uppskotið soleiðis burturdottið, bert 10 atkv. — 0.
Uppskot nevndarinnar fall, bert 7 atkv. — 0.

---

206. Studning til upplæring í grótarbeiði. ($^{65}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *figgjarnevndina.* Tann 2. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Jacob Simonsen, Thorshavn, andrager om Støtte i Anledning af, at han ønsker at rejse til andre Lande, Danmark, Sverige og Norge, for at skaffe sig Kendskab til, hvorledes man i disse Lande arbejder i Sten.

Den paagældende mener, at dersom Rejsen skal faa nogen Betydning, vil den sikkert komme til at koste mindst 1000 Kr.

I Andragendet anføres fremdeles, at det er nødvendigt for Færinger at skaffe sig Kendskab i omhandlede Retning, og der udtales Haab om, at Lagtinget vil give væsentlig Støtte.

Et Mindretal af Udvalget stiller nedenfor Forslag om Støtte, medens Flertallet intet Forslag stiller.

Forslag

fra Mindretallet: Patursson, Niclasen og Winther:

Af Økonomisk Fond bevilges der til Jacob Simonsen af Thorshavn et Tilskud paa 500 Kr. som Støtte til Foretagelse af en Rejse til Danmark, Sverige og Norge for at sætte sig ind i det Stenarbejde, som udføres i disse Lande. —

Tann 4. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september fall uppskot minnilutans, bert 10 atkv. — 0.

---

207. Kæra um býting av destruktiónskjøti. (66/xm).

Málið varð beint í *bónaðarnevndina*. Tann. 9. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I Anledning af en i „Føroya Social-Demokrat" for den 26. April d. A. indrykket Artikel „Kjøtið", hvori der blev klaget over Misbrug ved Fordelingen af de i Foraaret 1935 stedfundne Leveringer af Destruktionskød til Fordeling til en billig Pris til trængende Personer paa Færøerne, har Landbrugsministeriet foranlediget optaget en Undersøgelse af de omhandlede Forhold, hvorunder det blev oplyst, at der i nævnte Artikel var sigtet til Fordelingen i Vestmanhavn Kommune.

Idet Ministeriet fremsender de Sagen vedrørende Aktstykker, derunder Udtalelser fra Færøernes Købmandsforening, Forstanderskaberne for Sand Sogns Kommune, Vestmanhavn Sogns Kommune og Frodebø Sogns Kommune, anmoder Ministeriet Lagtinget om at gøre Sagen til Genstand for Behandling i indeværende Samling.

Af de foretagne Undersøgelser fremgaar det, at der ved Uddelingen af Kødet er fulgt de af Færø Amt opstillede Regler, hvori det bl. a. hedder:

„Ubemidlede maa Personer anses at være, naar de ikke har en skattepligtig Indkomst af 1500 Kr., men Fordelingen maa iøvrigt foregaa efter Forstanderskabets Skøn, saaledes at dem, der er vanskeligst stillede faar fortrinsvis Adgang til et passende Parti. Er der tilstrækkeligt Kød, kan Grænsen 1500 Kr. ogsaa overskrides, hvor det drejer sig om større Familier, Sygdom eller lignende og paa den anden Side bør de, hvis Indtægter i Hovedsagen er Afkast af Formue, gaa bagefter, hvis Formuen naar ca. 10.000 Kr."

Færøernes Købmandsforening har i en Skrivelse af 21. Maj 1935 udtalt:

„I Besvarelse af Amtets Skrivelse af 10/4. har Købmandsforeningen forespurgt hos Byens samtlige Kødhandlere om den i Amtets Skrivelse omhandlede Sag.

De fire af Byens Kødhandlere udtaler, at for de Kødhandlere, der ikke har Fordel ved Uddelingen af Destruktionskød, virker den nuværende Ordning til stor Skade, da Systemet i dets nuværende Form utvivlsomt misbruges. Een af Byens Kødhandlere udtaler, at den nuværende Ordning spiller naturligvis nogen Rolle, men ikke noget nævneværdigt.

Købmandsforeningens Synspunkt er, at Fordelingen vistnok er misbrugt, men at man kan anbefale, at Kommunerne købte Destruktionskød til gratis Uddeling til virkelig trængende fattige Mennesker."

Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune har i en den 30. Juni 1935 afgiven Erklæring udtalt, at

„Forstanderskabet kan ikke give Købmandsforeningen Medhold i, at Kommunens Salg af Destruktionskød har været misbrugt eller har formindsket

Kødhandlernes Indtægter i nogen Grad, der er Omtale værd. Salg af Destruktionskød i Frodebo Sogns Kommune er foregaaet i nøje Overensstemmelse med de af Amtet fastsatte Regler og har været meget kærkommet for mange fattige Hjem, hvor det ofte er meget vanskeligt at skaffe Middagsmad i det hele taget — Grind, Sej o. a. flyder ikke ind nu som i gamle Dage.

Vedrørende Købmandsforeningens Forslag om at købe Kød til gratis Uddeling til helt trængende er at bemærke, at det er en Opgave, som de økonomiske Forhold i Sognet ikke tillader. De, der har faaet Kød til den helt billige Pris, maa anses for at være helt trængende. — Forstanderskabet skal i Forbindelse med det her fremførte udtale Forventning om, at Salg af billigt Kød til trængende Personer maa blive fortsat."

Desuden har Forstanderskabet for Sand Sogns Kommune under 4. Juni d. A. udtalt, at den skete Uddeling ikke har haft den allerringeste Indflydelse paa andet Kødsalg i Kommunen, og staar Forstanderskabet aldeles uforstaaende overfor Købmandsforeningens Udtalelser om, at Fordelingen er misbrugt.

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Mindretallet, Patursson og Niclasen, mener, at en Uddeling af Destruktionskød bør ske i Forbindelse med, at der skaffes de færøske Producenter en Kødordning svarende i Forhold til den, der er godkendt i den øvrige Del af Riget.

Flertallet, Djurhuus, A. Samuelsen, M. Samuelsen, H. Iversen og Winther, mener — under Hensyn til den Betydning det har for ubemidlede Hjem at kunne skaffe sig god og nærende Middagsmad paa en Tid af Aaret, hvor det ellers er vanskeligt at skaffe Fisk eller for rimelig Betaling at faa fat i Kød, — at kunne anbefale, at der fremdeles gennem Kommunerne skaffes ubemidlede Adgang til at kunne købe „Destruktionskød" for en billig Pris efter de samme Regler og efter samme Princip som i Foraaret anvendt, dog saaledes, at Uddelingen, af Hensyn til de færøske Producenter, først finder Sted efter Nytaar.

Forslag.

Fra Flertallet: Djurhuus, A. Samuelsen, M. Samuelsen, H. Iversen og Winther:

Lagtinget anbefaler, at der fremdeles leveres „Destruktionskød" til Fordeling til en billig Pris til trængende Personer paa Færøerne, saaledes at Uddelingen sker efter samme Regler og efter det det samme Princip som anvendt ved det i Foraaret 1935 uddelte „Destruktionskød."

Det henstilles, at Uddelingen — af Hensyn til de færøske Producenter — først finder Sted efter Nytaar.

Tann 11. september var málið til 2. viðgerð.

Tann 12. september framlegði nevndin soljóðandi Ændringsforslag frá Johs. O. Joensen o. fl.:

I Stedet for Ordene „efter Nytaar" i sidste Stykke i Forslag fra Udvalgets Flertal (Djurhuus o. fl.) sættes:

„første Gang med „Tjaldur"s Julerejse eller med andet Dampskib, der omtrent samtidig ankommer hertil".

Tann 13. september var málið til 3. viðgerð.

Broytingaruppskot frá Johs. O. Joensen o. fl. varð samtykt við 13 atkv. — 0. Uppskot meirilutans soleiðis broytt varð samtykt við 15 atkv. — 0.

---

208. Grannskoðan av tollroknskapum. ($^{67}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *figgjarnerndina*. Tann 23. september framlagði nevndin soljóðandi **Betænkning**:

Færø Amt har ved Paategningsskrivelse af 13. August d. A. forelagt Lagtinget en Sag, rejst af Tredie Hovedrevisorat, angaaende Revisionen af de færøske Toldregnskaber og angaaende de af Toldvæsenet hidtil udfærdigede Toldlister over Varer, afgiftspligtige paa Færøerne.

Hovedrevisoratet gør i Skrivelse af 19. Juni d. A. gældende, at da Lov af 8. Marts 1935 om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne bestemmer, at hele Indtægten efter bemeldte Lov skal tilfalde forskellige færøske Institutioner, efter at Udgifterne ved Afgifternes Opkrævning og Kontrollens Gennemførelse i Henhold til Lovens § 5 forlods er fratrukket, henstiller Hovedrevisoratet til Finansministeriet, om der ikke af Afgiftsbeløbene — saafremt Revisoratet ogsaa fremtidig skal revidere Afgiftsregnskaberne — bør tillægges Hovedrevisoratet et Beløb til Lønning af Medhjælp ved Revisionen af de paagældende Regnskaber i Lighed med de Beløb, der i Medfør af Lovens § 5 er tillagt Politimester og Sysselmand. Hovedrevisoratet synes i Skrivelsen at gaa ud fra, at den af Toldvæsenet ydede Medvirkning ved Kontrollens Gennemførelse, som bl. a. har bestaaet i at udfærdige Lister over de afgiftspligtige Varer, der afskibes til Færøerne fra det øvrige Kongerige, fremtidig vil bortfalde.

Departementet for Told- og Forbrugsafgifter har i Skrivelse af 22. Juli d. A. til Finansministeriet i en decideret Form udtalt, at Toldvæsenets Medvirkning fremtidig bortfalder i Henhold til Justitsministeriets Bekendtgørelse af 8. Marts 1935.

Finansministeriet har derefter i en Skrivelse af 29. Juli d. A. „forinden videre foretages" udbedt sig Justitsministeriets Udtalelse om, hvorvidt

og eventuelt i hvilket Omfang der vedrørende disse Afgifter ønskes foretaget Revision ved Hovedrevisoratets Foranstaltning, idet Finansministeriet i givet Fald maa forbeholde sig at kræve Udgifterne derved dækket af de indgaaede Afgiftsbeløb. — Justitsministeriet har herefter udbedt sig en Udtalelse fra Færø Amt, som atter har forelagt Sagen for Lagtinget.

Udvalget, hvortil Lagtinget har henvist denne Sag, skal bemærke følgende:

Regeringen har som Tinget bekendt under 28. Juli 1931 fremsat et Forslag til en 10-Aarsplan for Færøerne, hvorefter der for det paagældende Tidsrum tilføres Færøerne visse Indtægter, imod at Øerne overtager visse Udgifter. Efter fleraarig Forhandling om denne Sag sendte Lagtinget paa Regeringens Foranledning en Lagtingsdelegation til København, som forhandlede om Sagen med Embedsmænd, valgte af Regeringen. Disse Forhandlinger resulterede i en Overenskomst af 19. Juni 1934, som skulde gælde *for 5 Aar*. Lagtinget tiltraadte Overenskomsten i den ordinære Samling 1934. De Ændringer, der indførtes i den for Færøerne gældende Ordning om Indførselsafgift ved Loven af 8. Marts 1935, er en direkte Frugt af Overenskomsten af 19. Juni 1934. Under Forhandlingerne om Overenskomsten er der ikke fra nogen Side med en Stavelse omtalt, at Overenskomsten skulde medføre, at Staten vilde overføre Revisionen af Toldregnskaberne paa Færøerne; ejheller er det omtalt, at Toldvæsenets gratis Medvirkning ved Udfærdigelse af Lister over de fra det øvrige Kongerige til Færøerne eksporterede toldpligtige Varer m. m. vilde ophøre, hvis Overenskomsten tiltraadtes fra færøsk Side. Hvis Krav herom blev fremsat under Forhandlingerne, vilde det antagelig have medført, at en Del af de færøske Forhandlere af principielle Grunde vilde have trukket sig tilbage og ikke tiltraadt Overenskomsten. I hvert Fald vilde de færøske Forhandlere, før de kunde gaa med, have sikret Færøerne Ret til yderligere Udvidelse af Toldlovgivningen og derigennem flere Indtægter for at kunne bestride de forøgede Udgifter ved Regnskabsrevisionen og et særligt færøsk Toldkontor i København, der kunde medvirke ved Kontrollen og overtage det Arbejde, som Centraladministrationen nu synes at ville fritage Rigets Toldvæsen for. — Udvalget kan ikke tro, at det kan have været Regeringens Hensigt at tilvejebringe en Situation som den, der er skabt, hvis Centraladministrationens Planer gennemføres. Og Lovgivningsmagten vilde ikke saa enstemmig have medvirket ved de af Femaars-Overenskomsten flydende Foranstaltninger, hvis Centraladministrationens Planer paa Forhaand var klarlagte. —

Udvalget maa derfor tilraade Lagtinget at gaa imod, at Udgifterne ved Toldregnskabernes Revision overføres paa Lagtinget. Endvidere tilraader man Lagtinget at gaa imod, at Udgifterne ved Tilvejebringelse af et særligt færøsk Toldvæsen i København paalægges Færøerne. Naar Justitsministeriet i en Bekendtgørelse af 21. Marts d. A., som ikke er forelagt Lagtinget, har udeladt Ordet „Toldseddel", og derved muliggjort den af Departementet for Told- og Forbrugsafgifter fastslaaede Fortolkning, saa kan man ikke have tilsigtet at skabe en Situation som den nu tilstedeværende, blot fordi det for enkelte afgiftspligtige Varers Vedkommende er nødvendigt at forevise Faktura, medens Hovedmængden af de afgiftspligtige Varer, hvis Oppebørselsbetjentene ikke skal drukne i Papir, kan ordnes og behandles paa samme Maade som hidtil ved Tilvejebringelse af en Toldliste, der udfærdiges i København efter de Oplysninger, som Afsenderen tilvejebringer. — Og til Belysning af hele Forholdet maa man gentage, *at den Overenskomst, som danner Udgangspunktet for den paatænkte Nyordning, er gældende for et Femaar fra 1. April d. A., og oprindelig i sit Princip er foreslaaet af Regeringen.*

Da Sagen er forelagt Lagtinget af Færø Amt, maa Svaret afgives til Amtet.

Forslag.

1) Sagen angaaende Revision af de færøske Toldregnskaber m. m. tilbagesendes Færø Amt under Henvisning til foranstaaende. Lagtinget modsætter sig, at de hidtil af Københavns Toldvæsen udfærdigede Toldlister over Varer, afgiftspligtige paa Færøerne, og Toldvæsenets Medvirkning ved Kontrollen bortfalder. Endvidere modsætter Tinget sig, at Toldvæsenets Medvirkning i givet Fald betales af Indførselsafgiften.

2) Saafremt Toldlisterne ikke udstedes og Medvirkning som hidtil ikke ydes af Toldvæsenet for Statens Regning, vil den beregnede Indførselsafgift ikke svare til sit Formaal, saaledes som dette er fastslaaet i den mellem Regeringens Repræsentanter og Lagtingets Udsendinge indgaaede Overenskomst af 19. Juni 1934, og Lagtinget maa derfor forbeholde sig at stille Forslag om yderligere Toldafgifter ogsaa til Dækning af de Udgifter, som flyder af, at Lagtinget tvinges til eventuelt at etablere et særligt færøsk Toldopsyn i København.

3) Lagtinget modsætter sig, at Revisionen af Toldregnskaberne for Femaaret fra 1. April 1935 til 1. April 1940 foregaar for Lagtingets Regning, hvad enten det sker her paa Færøerne eller i København. Hvis Overenskomsten af 19. Juni 1934 skulde foranledige dette, burde Lagtingets Udsendinge særlig være gjort opmærksom paa dette Punkt under Forhandlingerne.

Tann 25. september var málið til 2. viðgerð og tann 1. oktober til 3. viðgerð.

Uppskot nevndarinnar varð sett undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall:*

Ja atkvøddi: Johs. O. Joensen, Winther, Dam, S. Poulsen, Niclasen, Danielsen, O. F. Joensen, Nolsøe, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen. *Atkvøddi ikki:* Zachariasen, Mitens, Debess, Kallsoy. *Burtur:* Paturssen, Viðstein,

og varð uppskotið soleiðis samtykt við 15 atkv. — 0.

209. Vatnskaði í Tjornuvík. ($^{68}|_{XIII}$).

Tann 16. august framlegði *fyggjarnevndin* soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Af Færø Amts økonomiske Fond udbetales til Beboerne af Tjørnevig et Beløb af 700 — syv Hundrede — Kroner som Hjælp til Rydning af Bygdens Indmark i Anledning af en Bygden i Oktober 1934 overgaaet Vandskade. Beløbet udbetales mod Kvittering af Forstanderskabet for Haldersvig Sogn.

Tann 19. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 24. august varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

210. Livikor arbeiðsmanna í Foroyum. ($^{70}|_{XIII}$).

Málið varð beint í *ynsnmálanevndina*. Tann 19. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Justitsministeriet har ved Skrivelse af 9. August 1935 anmodet Amtet om en Udtalelse angaaende en af M. Schultz forfattet Artikel: „Et Nødraab fra Færøerne", optaget i „Social-Demokraten" for 28. Juli 1935.

Amtet har under 19. August forelagt Sagen for Færøernes Lagting.

Artiklen omhandler særlig Levevilkaarene paa Færøerne, og Forfatteren har fremhævet følgende: Nøden paa Færøerne — Købmændene har Befolkningen i Lommen — Elendige Kuttere og mange Forlis — Engelske Trawlere ødelægger Fiskeriet m. v. —

Undertegnede Udvalg, hvortil Sagen er henvist, finder det ikke nødvendigt at skrive en længere Betænkning i denne Sag. En Bladartikel som denne, der er skrevet i en saa gennemført ubehersket Form, og tilmed indeholder vildledende Oplysninger om de faktiske Forhold, fortjener ingen Opmærksomhed fra Tingets Side, men burde blankt afvises.

Færøerne har ikke som den øvrige Del af Riget Arbejdsløshedsunderstøttelse eller Arbejdsløshedskasser, og man har hidtil ikke fra Lagtingets Side anset det muligt at foreslaa Loven herom udvidet til at gælde for Færøerne.

Ingen rask Færing ønsker Underholdsbidrag uden Arbejde. Færingen er nøjsom og vant til smaa Indtægter. Ingen Færing behøver at sulte, hvis han er forskaanet for Sygdom. Kolonnendenes Salgsavance her er næppe højere end i det øvrige Kongerige. Kolonialvarer og alle Madvarer sælges saavidt Udvalget bekendt med en rimelig Avance.

Man kan ikke med nogen Ret sige, at Rederne antager Fiskerne til Sultelon. Indtægterne afhænger af Fiskemængden og Fiskepriserne, og Fiskeren er Andelstager i Fangsten ifølge Overenskomst, afsluttet mellem Fiskernes og Redernes Fagforeninger.

Vi har de samme Sygekasseregler som i det øvrige Kongerige. Ligeledes har vi andre sociale Love af lignende Indhold som de for det øvrige Rige gældende, afpasset efter færøske Forhold. At Satserne i Aldersrenteloven er smaa, har Tinget sin Opmærksomhed henvendt paa, og denne Sag er til Behandling i Lagtinget.

Invalideloven gælder ikke for Færøerne, men ogsaa denne Sag er til Behandling i Tinget. Befolkningen og Sygekasseledelsen har ikke før ønsket denne Lov. —

Med Hensyn til den voldsomme Kritik vedrørende Kutterne har Udvalget indhentet en Udtalelse fra Skibssynsmand Jacob Joensen, der anfører følgende:

„Naar jeg skal give en Erklæring om den Del af den mig tilsendte Sag, der omfatter de færøske Fiskerskibes Tilstand, finder jeg ikke Anledning til at gaa nærmere ind paa de løse Paastande, der fremsættes om Skibene af en uansvarlig Person, der ikke har noget Kendskab til, hvad han i denne Sammenhæng behandler, men skal kun udtale, at Skibene, naar de er gaaet til Søs efter afsluttet Hovedsyn, har været i sødygtig Stand. At Skibe forliser med Mand og Mus har til alle Tider fundet Sted baade her og der og vil desværre nok ogsaa ske i Fremtiden; selvfølgelig maa der gøres alt, hvad gøres kan, for at formindske Mulighederne for Forlis; men helt bortelimineres kan de desværre ikke. Jeg maa i denne Sammenhæng gøre opmærksom paa, at langt de fleste Tilfælde af Forlis for færøske Fiskerskibes Vedkommende har fundet Sted foraarsaget af Skibssammenstød og Ilanddrivning, hvilke Forlis i hvert Fald ikke behøver at være foraarsaget af, at Skibene er „sammenlappede, svømmende Ligkister", som anført i omhandlede Skrivelse.

Selvfølgelig vil ingen benægte, at største Parten af de færøske Fiskerskibe er altfor gamle Fartøjer, og selv om der aarlig ofres en altfor stor Kapital paa at sætte Skibene i Stand saa meget, at de fuldt ud maa erklæres for at være sødygtige, saa er de alligevel gamle Fartøjer, og Risikomomentet ved dem bliver derfor altid større end ved nye. Det, som i første Række maa gøres, vil derfor være at skaffe rimelige Betingelser for at kunne skaffe nye Fartøjer til Erstatning for de gamle; først da vil det kunne undgaas, at Redere Aar efter Aar øser Penge ud til nødvendige, men altfor kostbare Reparationer.

At Antallet af færøske Fiskerskibe i de sidste Aar er stærkt formindsket paa samme Tid som Fiskernes Antal Aar for Aar vokser, er jo en Kendsgerning, og fortsættes der i samme Spor, vil denne Udvikling uvægerlig føre til et økonomisk Sammenbrud, naar Øernes Hovederhverv ikke kan drives paa Grund af manglende Arbejdsredskaber (i dette Tilfælde Skibe).

Der bør derfor gøres alt for, ikke blot at vedligeholde, men ogsaa forøge vor Fiskerflaade, og dette maa formentlig — om ikke udelukkende, saa dog hovedsagelig — ske ved Nybygning. De gamle Skibe

er foraldede, Vedligeholdelsen af dem koster uforholdsmæssig store Summer, og saa bliver de trods alt, hvad der ofres paa dem, aldrig første Klasses Skibe. Desuden har Fiskeriet udviklet sig saadan, at de gamle Kuttere er af en upassende Størrelse til den Slags Fiskeri, som formentlig vil blive drevet i den nærmeste Fremtid; thi sandsynligvis vil der til Langlinefiskeri blive anvendt en noget mindre Type, og til Haandlinefiskeri Skibe af den større Type, som vi i de sidste Aar har faaet nogle Nybygninger af.

Det vil nok blive økonomisk besværligt at faa den tiltrængte Fornyelse i Stand og vel nærmest umuligt, uden at det offentlige træder hjælpende til; men at dette vil ske, er der nu nogen Sandsynlighed for, eftersom der skal være Tilbud fremme fra Statens (Fiskeribankens) Side saavel om Tilskud, ca. 20 %, som om Laan, ca. 67 %, hvorved Ejere kunde komme i Besiddelse af et nyt Skib ved en Udbetaling af ca. 13 %, hvad der under normale Forhold ikke skulde være særlig vanskeligt, naar saadanne Laan kun blev ydet mindre Aktieselskaber bestaaende af Personer, kvalificerede til at forestaa alle Dele af Driften, og ikke som hidtil hovedsagelig i hvert Tilfælde til en enkelt Fisker, der umuligt kunde forestaa en saadan Drift baade til Søs og paa Land.

En meget stor Vanskelighed ved Anskaffelsen af Nybygninger, hvor Priserne drejer sig om ret store Beløb, er de nuværende Forsikringsforhold, der maa betragtes som ganske ubrugelige, og er en ligefrem Hindring for en gennemgribende Fornyelse af Fiskerflaaden. Det kan ikke nytte at raabe op om en Forbedring og Fornyelse, undtagen der samtidig skaffes Udveje for at lette de økonomiske Byrder ved Anskaffelsen saa meget, at der skaffes Mulighed for Kapitalens Forrentning og Afbetaling. Her bliver det i første Række ikke Skibstilsynet, der kan paatage sig at forny Flaaden; thi det er først og fremmest et økonomisk Spørgsmaal, som det under de forhaandenværende Omstændigheder paahviler det offentlige at faa ordnet og da i første Række at faa en forsvarlig Ordning af Forsikringsforholdene. De nuværende høje Præmier for de store Skibe er altfor tyngende paa disses Budget. Forsikringsforholdene kunde tænkes nyordnet saadan, at i det mindste alle færøske Fartøjer med Statslaan skulde fuldt forsikres i en og samme færøske gensidige Forsikringsforening til Præmier, der svarer til dem, der gælder i den herværende gensidige Forsikringsforening for Fiskerskibe, der nu ikke paatager sig Forsikring for mere end en Part af de store Nybygningers Værdi. Foreningen kunde saa reassurere *hele Flaaden* i en af Lagtinget oprettet eller garanteret Forsikringsinstitution til en Præmie af f. Eks. ½ %, muligvis 1 %, men saaledes, at Reassurancen ikke noget Aar deltog i Skadeserstatninger, saalænge Foreningen selv var i Stand til at dække disse, og efter de gennem 40 Aar indvundne Erfaringer vilde det meget sjældent ske, at Reassurancen kom ud for at betale nogen af de paakomne Skader. Der skal ikke her kommes nærmere ind paa Beregningen af Risikomomentet, men det vil formentlig let kunne gøres."

Udvalget slutter sig til denne Erklæring og skal yderligere henvise til nærværende Udvalgs Betænkning i en anden Sag i indeværende Lagtingssamling (Tilsýn við passagerbátum, bjargingarbátum og bjargingargreiðum).

Alle Færinger er enige om, at engelske Trawlere har ødelagt Fiskeriet og Fiskegrundene omkring Færøerne. Tinget har ogsaa i Aar flere Sager til Behandling angaaende dette Spørgsmaal, og man henviser til Tingets Udtalelser i disse Sager.

Spørgsmaalet om Fiskerilinspektionen behandles i en særlig Sag,

hvortil ogsaa henvises, idet bemærkes, at Bøderne for Overtrædelse af Loven om Forbud mod Fiskeri med Bundslæbnvaad ifølge Loven af 1. April 1925 kan stige til 15.000 Kr., og nu er der efter den nye Straffelov ingen Maksimalgrænse.

Naar det anføres i Artiklen, at Vejarbejde udføres for en Timeløn af 11 Øre, kender Udvalget ikke noget til en saadan Mindsteløn. Vejstykkerne bortakkorderes i Almindelighed, og de paagældende opnaar i Almindelighed ligaende Fortjeneste som ved almindeligt Arbejde (sædvanlig Timebetaling).

At Statens og Lagtingets Tilskud til Vejarbejde delvis har været benyttet af Amtet paa Lagtingets Vegne, er sket i Forstaaelse med Lagtinget til Dækning af vedkommende Kommunes Gæld til Tinget. Naar Kommunen ikke staar i Restance til Amtskommunen, bliver Tilskudet udbetalt ved Forfaldstid.

Idet man henviser til foranstaaende, skal man fremsætte følgende

Forslag.

Afskrift af Betænkningen tilstilles Amtet.

Tann 24. september var málið til 2. viðgerð og tann 28. september til 3. viðgerð.

Soljóðandi Ændringsforslag frá P. M. Dam:

I Stedet for Udvalgsforslaget sættes:

„Man kan i det væsentligste tiltræde den af O. M. Schultz i en Artikel i „Social-Demokraten" af den 28. Juli 1935 givne Fremstilling af forskellige Forhold paa Færøerne.

Lagtinget maa derfor i Forbindelse med denne Udtalelse udtale Haabet om, at Staten i Erkendelse af de kritiske Forhold iblandt den fattige Befolkning paa Færøerne maa træde hjælpende til med de Midler, som Staten kan afse og stille til Disposition til dette Formaal."

fall, bert 1 atkv. fyri.

Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 14 atkv. — 0.

211. Toll av fluttningsgóðs. (71/XIII).

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 5. september framlagði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Kommunelæge i Vaag paa Suderø, J. Varnck, har i Skrivelse til Justitsministeriet af 11. April d. A. andraget om Tilladelse til toldfrit at indføre til Færøerne forskelligt Bohave saasom Gulvtæpper, Porcelæns- og Glasvarer samt et brugt Klaver — uanset Bestemmelserne i Lov for Færøerne af 8. Marts 1935.

Samtidig foreligger et Andragende fra en Fru Karen Ennl, Trangisvaag, om Tilbagebetaling af Told, som er erlagt for et gammelt Gulvtæppe og noget gammelt Legetøj

Justitsministeriet har anmodet om, at Sagen maa blive forelagt Lagtinget. Samtidig udtaler Ministeriet, at samme vilde finde det ønskeligt, om der kunde tilstaas Afgiftsfritagelse for brugt Flyttegods og muligt tillige i enkelte andre Tilfælde.

Udvalget har overvejet Spørgsmaalet og er enigt i, at det vilde volde Vanskeligheder, hvis man fritager toldpligtige Varer for Afgift, selvom de med Sandhed kan betegnes som „brugte" og som „Flyttegods". Hvis brugt Flyttegods fritages for Afgift, maatte man selvfølgelig ogsaa fritage brugte Varer (Klaverer, Tæpper o. s. v.), som en paa Færøerne bosat Person køber udenfor Færøerne og indfører hertil. Udvalget finder det derimod rigtigst, at Afgiften af det Flyttegods — brugt eller ubrugt — som Tjenestemænd eller andre indfører hertil, betales efter Loven og tilbagebetales de paagældende efter Ansøgning, hvis de senere maatte flytte fra Færøerne medtagende Godset. Saadan Lempelse mener Udvalget at kunne anbefale, medens man ikke tør anbefale Lagtinget at gaa videre. Hvis Fakturaprisen ikke kan opgives, vil Vurdering eller Erklæring paa Tro og Love kunne træde i Stedet.

Forslag.

Det svares Færø Amt, at Lagtinget ikke mener, at der bør tilstaas Toldfrihed for toldpligtigt Flyttegods, men at Tilbagebetaling af erlagt Told for saadant Gods kan finde Sted efter Ansøgning, naar det dokumenteres, at de paagældende Varer atter er udført fra Færøerne.

Tann 7. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 10. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

212. Svanahald. ($^{74}|_{XIII}$).[1]

Málið varð beint í *figgjarnevndina*. Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Lagtinget beslutter at yde Martin Nielsen, Vatnsoyrar, Sørvaag, et Beløb af 100 Kr. af Økonomisk Fond for haus Arbejde m. m. ved Pasning af Svanekolonien ved Sørvaagsvatn.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 2. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

213. Kavarabúnaðin. ($^{75}|_{XIII}$).

Tann 17. september framlegði *figgjarnevndin* soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Efter derom indgivet Andragende beslutter Lagtinget, at A/S Kongshavn Skibsværft for Benyttelsen af Dykkerdragten i 110 Dage i Vinteren 1934/35 skal betale 5 Kr. pr. Dag med Tillæg af 10 Kr. for Dragtens Udlevering, tilsammen 560 Kroner, alt under Forudsætning af, at nævnte Beløb med Fradrag af de deponerede 200 Kr. — til Rest 360 Kroner — betales senest inden Aarets Udgang.

Tann 20. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 23. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

---

[1]) **Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls 332.**

214. Studning til keyp av báti. (76|XIII).

Tann 19. september framlegði ein minniluti innan fyri *figgjarnevndina* soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Et Mindretal (Patursson og Winther) foreslaar:

Lagtinget beslutter, at der af Færo Amts økonomiske Fond udbetales Sofus D. Poulsen, Sand, et Tilskud af 150 Kr. i Anledning af, at han den 9. September d. A. ved Øen Store Dimon i pludselig opstaaende Brænding fik sin Baad med installeret Motor knust saaledes, at der intet andet reddedes af Baaden end Motoren, og denne i beskadiget Stand.

Tann 25. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober var uppskot nevndarinnar samtykt við 11 atkv. — 0.

215. Viðmæli til umsókn um stuðul til Føroya djórasavn. (77|XIII).

Kenslumálanevndin bevði málið til viðgerðar. Tann 24. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Amtet har forelagt Lagtinget til Udtalelse Andragende fra Fru Petra Djurhuus af Thorshavn til Undervisningsministeriet om en Understøttelse til Færøernes zoologiske Samling, der har til Huse i Færø Amts Bibliotek sammen med færøsk Museum.

Udvalget, som har faaet Sagen til Udtalelse, maa udtale, at man mener, at Andragendet bør støttes. Lagtinget har i en Aarrække givet en Bevilling paa *300 Kr.* til Færøsk Museum og i Aar er denne Bevilling forhøjet til 400 Kr., under Hensyn til et Andragende fra Realskolelærer Djurhuus om Støtte til den zoologiske Samling, som i Øjeblikket har til Huse sammen med Færøsk Museum.

Udvalget stiller herefter nedenstaaende

Forslag.

Lagtinget indsender til Undervisningsministeriet Andragende fra Fru Petra Djurhuus, Thorshavn, om Støtte til Færøernes zoologiske Samling med sin Anbefaling.

Tann 27. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 12 atkv. — 0.

---

216. Studning til plógv o. a. (^{78}/XIII).

Figgjarnevndin hevði málið til viðgerðar. Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Anton Hansen fra Gjov andrager om et Tilskud paa 100 Kr til Anskaffelse af en Plov og et Tilskud til Forsøg med Hønsehold i større Stil. Hus og Hønsegaard ventes at koste ca. 800 Kr.

Udvalget foreslaar, at Sagen henvises til Vinnunevndin, for saa vidt angaar den omtalte Plov, medens Andragendet om Tilskud til Hønseriet afslaas.

Forslag.

1) Sagen om Tilskud til Anskaffelse af en Plov henvises til Vinnunevndin.

2) Andragende om Tilskud til Forsøg med Hønsehold kan ikke bevilges.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð og tann 2. oktober til 3. viðgerð.

Soljóðandi **Broytingaruppskot** frá Kallsoy o. ft.:

Í staðin fyri uppskot nevndarinnar pkt. 2 verður sett:

Tingið játtar Anton Hansen, Gjógv, 150 kr. til royND við høsnahaldi móti kvittan frá umsóknarmanninum.

fall, bert 7 atkv. fyri 0 ímóti.

Uppskot nevndarinnar pkt. 1) varð samtykt við 18 atkv. — 0 og pkt. 2) varð samtykt við 11 atkv. — 0.

---

217. Fíggjarstandur fyri skjalasavnið. (79/XIII).

Fíggjarnevndin hevði málið til viðgerðar og framlegði tann 27. september soljóðandi **Betænkning:**

Arkivaren har indsendt Forslag til Budget for Aaret 1935—36 og andrager om Anskaffelse af en brandsikker Dør mellem Færøsk Museum og Arkivet. —

Udvalget har behandlet den saaledes foreliggende Sag og skal udtale:

Med Hensyn til Budgettet finder man det forsvarligt at tiltræde det foreliggende Forslag. Udvalget maa ogsaa tilraade, at en Jerndør anskaffes i Overensstemmelse med det foreliggende Andragende. Da Døren anslaas at ville koste 220 Kr. plus Fragt, maa Budgettet forhøjes med dette Beløb, som altsaa ialt bliver 4353 Kroner. Omkostningerne vedrørende Fragt, Arbejdspenge, Montering m. m., som i Andragendet anslaas til 80 Kr., afholdes af den fra forrige Aar opsparede Beholdning.

Forslag.

1) Det foreliggende Forslag til Budget for Arkivet vedrørende Aaret 1935—36 godkendes, dog saaledes, at det forhøjes med 220 Kr., som anvendes til Anskaffelse af en brandsikker Jerndør mellem Arkivet og Færøsk Museum. — Udgifterne til Fragt m. m. for saa vidt angaar den omhandlede Dør afholdes af den fra i Fjor opsparede Beholdning 153 Kr.

2) Arkivaren bemyndiges til at anskaffe den omhandlede Dør og lade den stille paa Plads under Iagttagelse af, at Omkostningerne i deres Helhed holdes indenfor et Beløb af 300 Kr.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 2. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

218. Studning til Anton E. J. Petersen. (80/XIII).

Figgjarnevndin framlegði tann 2. oktober soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Lagtinget beslutter af Økonomisk Fond én Gang for alle at yde Anton Ellas Jan Petersen af Ridevig, som den 5. Juni d. A. kom til Skade at miste sin venstre Haand, uden at han kan faa Erstatning, en Understøttelse paa 500 Kr. som Hjælp til Bestridelse af Udgifterne ved hans Uddannelse i en Virksomhed, hvormed han kan ernære sig, efter at Ulykken har gjort ham uskikket som Fisker.

Tann 3. oktober var mátið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 4. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

219. Toll á brúktar bilar. (81/XIII).

Figgjarnevndin, ið hevði málið til viðgerðar, framlegði tann 2. oktober soljóðandi **Betænkning:**

Amtmanden over Færøerne har overgivet til Udvalget Andragende fra Automobilforhandler Vilhelm Nielsen af Thorshavn om Bistand i en Sag, som af Andrageren fremstilles saaledes:

„Jeg har paa Lager flere brugte Automobiler saavel Person- som Lastvogne. Da Vejene her jo er af en saadan Beskaffenhed, at der kun kan anvendes Vogne, som er i absolut fin Stand med Hensyn til Bremser, Maskineri og Styretøj, har adskillige Vognejere i det sidste Aar udskiftet de gamle Vogne med ny, og jeg har maattet tage de gamle Vogne i Bytte. Jeg er paa den Maade i det sidste Aar kommen i Besiddelse af 6 Personvogne og 1 Lastvogn, jeg havde regnet med at jeg kunde sælge Vognene i Danmark, idet de i Danmark vil kunne køre mange tusinde Kilometer endnu, den Vogn der har kørt længst har kørt 85.000 Kilometer, de fleste har kun kørt 30—40.000 Kilometer. Som nævnt før lader Vognene sig ikke godt anvende igen her paa Grund af at der stilles saa store Krav til Sikkerheden. Ved Nytaarstid indledede

jeg Forhandling med et Par danske Automobilforhandlere, og det lykkedes mig ogsaa straks at faa Køber til flere af Vognene, nemlig 3 Personvogne til halt ca. 7200 cif Kjøbenhavn. Handelen var betinget af at der gaves Indførselstilladelse, efter en Del Forhandling blev der ogsaa givet Tilladelse til at indføre Vognene i Danmark, men saa gjorde Toldvæsenet Krav paa at faa en meget høj Told nemlig 1450 Kroner for en 6—7 Personers Chevrolet, og det vil jo sige det samme som et Forbud. En Forudsætning for Handelen var det naturligvis at Vognene kunde indføres mod at der blev betalt den samme Told som engang da Vognene blev udført fra Danmark blev tilbagebetalt af Toldvæsenet d. v. s. ca. 300,00 Kroner.

Det ene af de Firmaer F. Bylow & Co., Kjøbenhavn har forespurgt Toldvæsenet om Vognene kunde indføres mod at betale ca. 300 Kroner. Skrivelsen med Citat af Toldvæsenets Svar følger hoslagt.

Jeg synes denne Afgørelse maa bero paa en Misforstaaelse. Vognene er jo dog en Gang udgaaet fra Danmark, og den Gang blev der af Toldvæsenet til Fabriken General Motors International A/S, Kjøbenhavn tilbagebetalt ca. 300 Kr., som engang var betalt i Told for Materiale, det maa derfor være rimeligt at antage at Vognene kunde komme ind igen mod at Toldvæsenet igen fik ca. 300 Kroner, thi det drejer sig dog om Vogne som er samlede paa Fabrikken i Kjøbenhavn, jeg har endnu Fabrikkens Faktura liggende over de forskellige Vogne, og paa disse er opført Vognens Motor Nummer, saa Vognene kan let identificeres igen.

Det kan næppe tænkes at Indførsel til Danmark af nogle faa brugte Vogne kan have nogen Indflydelse set fra et beskæftigelsesmæssigt Synspunkt. Og desuden Pengene vil jo blive anvendt til Indkøb af andre Varer i Danmark, saa det kan heller ikke have nogen skadelig Indflydelse paa Landets Valuta.

Jeg vil derfor tillade mig at anmode Amtmanden om at anbefale, at de brugte Vogne kan indføres til Danmark mod at der i Told betales det engang tilbagebetalte Beløb ca. 300 Kroner pr. Vogn."

Udvalget er enigt med Andrageren i, at det maa bero paa en Misforstaaelse, naar der ved Indførsel til det øvrige Kongerige af brugte Vogne fra Færøerne kræves en Told saa betydelig, at Salg ikke er muligt. Andrageren kan godtgøre, at Vognene oprindelig er indførte til Færøerne fra Kobenhavn og aldrig siden har været solgte til eller brugte i Udlandet. Ved Udskibningen til Færøerne er der betalt en Toldgodtgørelse paa ca. 300 Kr. pr. Vogn, som Andrageren finder det naturligt at tilbagebetale, naar de brugte Vogne atter indføres i København. Udvalget kan vanskeligt tænke sig, at Departementet for Told- og Forbrugsafgifter vil fastholde sin Stilling, hvorfor Udvalget stiller følgende

Forslag.

1) Lagtinget formener, at der maa være toldfri Indførsel fra Færøerne til det øvrige Kongerige ogsaa af brugte Automobiler, naar det godtgøres, at Automobilerne er indførte til Færøerne fra København, og at de ingensinde har været solgte fra Færøerne til Udlandet, ejheller brugte andetsteds end paa Færøerne. — Derimod finder Udvalget det naturligt, at den ved Udførselen fra København til Færøerne udbetalte Godtgørelse tilbagebetales, naar Automobilerne atter indføres til København.

2) Lagtinget skønner, at Færøernes Handel med København forsaavidt angaar Automobiler og Automobildele umuliggøres, hvis den i Vilhelm Nielsens Henvendelse til Amtet omhandlede Toldafgift kræves, naar de paa Færøerne brugte Automobiler ønskes genindførte til København eller en anden Havn i det øvrige Kongerige.

3) Lagtinget anbefaler det foreliggende Andragende.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 4. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

---

220. Kolavirkið í Suðuroy. (83/XIII).

Ymsamálunevndin, ið hevði málið til viðgerðar, framlegði tann 3. oktober soljóðandi Udvalgsbetænkning:

Landsretsagfører Edw. Mitens, Tórshavn, har i Skrivelse af 2. ds. henvendt sig til Lagtinget angaaende Kulbrydning paa Suderø, til hvilken Skrivelse henvises.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal udtale:

Det vil have stor samfundsmæssig Betydning, om der paa Suderø kunde produceres Kul, saaledes at Kulpriserne kunde falde, hvilket vil betyde en Besparelse for de forskellige Husholdninger paa Færøerne. Dernæst vil det have stor Betydning, at de Penge, der anvendes til Indkøb af Kul fra Udlandet, og Fragtudgiften bliver sparet for det færøske Samfund og i Stedet for for en stor Del omsættes i Arbejdsløn til de færøske Arbejdere. Netop i Frodebø Kommune er de økonomiske Forhold vanskelige, og der er i denne Kommune Mangel paa Arbejde. Dette fremgaar af en Henvendelse til Lagtinget fra Arbejderforeningen „Fylking", hvoraf der vedlægges Afskrift.

Udvalget skal derfor anbefale, at Justitsministeriet foranlediger, om nødvendigt gennem et Tillæg til Koncessionen, at denne erklæres for at være i Kraft, og man foreslaar og anbefaler derfor de nødvendige Tilføjelser og Ændringer i Koncessionen, ligesom Udvalget lægger stor Vægt paa, at det tilkendegives overfor de paagældende, at Arbejdet med udvidet Minedrift paabegyndes allerede i Løbet af det forestaaende Efteraar og Vinteren.

Forslag.

1) Tinget anbefaler, at Tidsfristen i § 10 i Koncession af 15. Maj 1932 „1. April 1934" ændres til „1. April 1936".

2) Afskrift af denne Betænkning tilstilles Justitsministeriet og Amtmanden.

Tann 4. oktober var málið til 2. og 3. viðgerð.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 16 atkv. — 0.

---

221. Viðmæli til Poul Isaksen. ($^{84}|_{XIII}$).

Tann 4. oktober gav tingið loyvi til viðgerðar av soljóðandi uppskoti frá A. Samuelsen:

„Lagtinget anbefaler, at Købmand Poul Isaksen, Thorshavn, Indehaver af Materialhandelen „Sýran", Thorshavn, faar Ret til at holde Udsalg for et Apotek i Kongeriget af saadanne Medicinalvarer, som kan sælges uden Recept."

Uppskotið varð samtykt við 17 atkv. — 0.

XIV. 222. Val áv álitismonnum og nevndum. (1|XIV).[1]

Tann 18. september varð fyritikið val av álitismonnum og nevndum:

1. Fólkatingsvalnevnd.

A. Suðurstreymoyar prestagjald.

a. Fastir limir:

Johan Danielsen, postmeistari, Tórshavn, Z. Heinesen, keypmaður, ibd., B. A. Samuelsen, keypmaður, ibd., Poul Jensen, yvirlærari, ibd., Poul Johannesen, provisor, ibd., Nyholm Debess, rørleggjari, ibd., Peter Alberg, keypmaður, ibd.

b. Tiltaksmenn:

Hans Jacob Poulsen, timburmaður, ibd., Troud Hansen, urtagarðsmaður, ibd., H. M. Jacobsen, kennari, ibd., J. Waagstein, fv. kennari, ibd., Clement Clementsen, skipari, ibd., Richard Long, kennari, ibd., Johs. Simonsen, múrari, ibd.

B. Norðurstreymoyar prestagjald.

a. Fastur limur:

Bernhard Magnussen, kennari, Kollafirði.

b. Tiltaksmaður:

Jacob O. Hansen, keypmaður, Vestmanna.

C. Eysturoyar sýsla.

a. Fastur limur:

S. P. Petersen, jun., keypmaður, Fuglafirði.

b. Tiltaksmaður:

D. P. Jacobsen, keypmaður, Skála.

D. Norðuroya sýsla.

a. Fastur limur:

Sofus Larsen, bakari, Klakksvík.

---

[1] Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 374.

b. Tiltaksmaður:

Ejnar Waag, bryggjari, Klakksvík.

E. Vágu sýslu.

a. Fastur limur:

Poul Joensen, kennari, Sandavági.

b. Tiltaksmaður:

Chr. J. Olsen, keypmaður, Sørvági.

F. Sundoyar sýslu.

a. Fastur limur:

Gunnar Winther, revisor, Sandi.

b. Tiltaksmaður:

Edv. Hjalt, timburmaður, Sandi.

G. Suðuroyar sýslu.

a. Fastur limur:

Joen Nolsøe, postassistent, Tvøroyri.

b. Tiltaksmaður:

J. Baia, bankastjóri, Tvøroyri.

2. *Løgtingsvalnevnd.*

A. Suðurstreymoyar prestagjald.

a. Fastir limir:

Johan Danielsen, postmeistari, Tórshavn, Z. Heinesen, keypmaður, ibd., B. A. Samuelsen, keypmaður, ibd.

b. Tiltaksmenn:

Poul Jensen, yvirlærari, Tórshavn, Nyholm Debess, rarleggjari, ibd.

B. Norðurstreymoyar prestagjald.

a. Fastir limir:

B. Magnussen, kennari, Kollafirði, Michel Samuelsen, fiskimaður, Haldórsvík, Niclas Jacobsen, kongsbóndi, Kvívík.

b. Tiltaksmenn:

Gunnar Dahl-Olsen, sýslumaður, Vestmanna, Samuel Jacob Egholm, kongsbóndi, Streymnes.

C. Eysturoyar sýsla.

a. Fastir limir:

S. P. Petersen, jun., keypmaður, Fuglafirði, Ole Olsen, kongsbóndi, Lorvík, J. Poulsen, kennari, Strondum.

b. Tiltaksmenn:

Niels Kruse, Eiði, Johs. Petersen, timburmaður, Saltnesi.

D. Norðuroya sýsla.

a. Fastir limir:

Olaf Olsen, keypmaður, Klakksvík, Absalon Matras, keypmaður, Hvannasundi, Alexander Ennibergs, kennari, Klakksvík.

b. Tiltaksmenn:

S. M. Matras, Norðoyri, Debes Christiansen, Norðdepil.

E. Vága sýsla.

a. Fastir limir:

Niclas Rasmussen, keypmaður, Sørvági, D. P. Niclasen, keypmaður, Miðvági, J. Ole-Jacobsen, óðalsbóndi, Bø.

b. Tiltaksmenn:

Michel Danielsen á Ryggi, kennari, Bø, Th. J. Thomsen, fiskimaður, Sørvág.

F. Sandoyar sýsla.

a. Fastir limir:

Gunnar Winther, revisor, Sandi, Anthonius Sørensen, keypmaður, Húsavík, J. Kristen Joensen, keypmaður, Sandi.

b. Tiltaksmenn:

Edv. Hjalt, timburmaður, Sandi, Johan Olsen, smiður, Sandi.

G. Suðuroyar sýsla.

a. Fastir limur:

Peter Dahl, jun., keypmaður, Vági, N. Djurhuus, fv. kennari, Tvøroyri, Joen Nolsøe, postassistent, Tvøroyri.

b. Tiltaksmenn:

Daniel Oliver Holm, keypmaður, Hvalbø, Johan Thomsen, timburmaður, Porkeri.

3. Bróstsjúkrahúsnevndin:

J. Danielsen, J. O. Joensen, Nyholm Debess. Tiltaksmenn: Johan Poulsen, Edw. Miltens.

4. Telefonnevndin:

Johan Poulsen, M. Samuelsen, Gunnar Winther. Tiltaksmenn: J. O. Joensen, Nyholm Debess.

5. Stórhvalanevndin:

J. O. Joensen, M. Samuelsen, N. Debess. Tiltaksmenn: J. Danielsen, J. Kallsoy.

6. Vinnunevndin:

J. O. Joensen, J. Danielsen, Edw. Mitens. Tiltaksmenn: J. Poulsen, H. Iversen, G. Winther.

7. Vegnevndin:

J. Danielsen, M. Samuelsen, J. Kallsoy. Tiltaksmenn: H. Iversen, N. Niclasen.

8. Løgtingssognevndin:

J. O. Joensen, H. Iversen, J. Paturssen.

9. Tilsýnsráð fyri búnaðarskúlan:

K. Djurhuus, sýslumaður, Tvøroyri, Edw. Mitens, landsrættarsakførari, Tórshavn. Tiltaksmenn: J. Dalberg, royndarstjóri, Sandi, A. C. Samuelsen, bakari, Tórshavn.

10. Búnaðarráðið.

K. Djurhuus, sýslumaður, Tvøroyri, J. Paturssen, kongsbóndi, Kirkjubø. Tiltaksmenn: H. Iversen, óðalsmaður, Kvívík, J. Kallsoy, lærari, Gjógv.

11. Búnaðarnevndin:

(10 deildir, 3 limir og 3 tiltaksmenn í hvørjari deild.)
Vinnunevndin verður biðin um at fáa uppskot frá søknarstýrunum og búnaðarfeløgunum viðvíkjandi val av limum og tiltaksmonnum.

12. Granuskoðarar til Færø Amts Sparekasse:

Poul Jensen, yvirlærari, Tórshavn, Gunnar Winther, revisor, Sandi.

13. Nevndin fyri Foroyn realskúla:

Poul Niclasen, blaðstjóri, Tórshavn.

14. Skúlastjórnina:

Johan Poulsen, lærari, Strondir.

15. Nevndin fyri p/f Skipafelagið „Føroyar“:

Poul Niclasen, blaðstjóri, Tórshavn, Zacharias Niclasen, skrivstovustjóri, ss.

16. Umboðsmann tingsins á aðalfundi s/f. „Føroyar"s:

Poul Niclasen, blaðstjóri, Tórshavn.

17. Umboðsmann tingsins á aðalfundi p/f. „Sjóvinnubankan"s:

Johan Poulsen, lærari, Strendir.

18. Kirkjustjórnina:

Johan Poulsen, lærari, Strendir, J. O. Joensen, keypmaður, Tórshavn, J. Kallsoy, lærari, Gjógv.

19. Vanlukkutryggingarráðið:

(1 tiltaksmaður ístaðinfyri Johan H. Poulsen, Skopun, sum hevur avsligið at taka ímótl vall.)
Tiltaksmaður: S. P. Zachariasen, lærari, Klakksvik.

20. Grundforbetringsnevnd:

K. Djurhuus, sýslumaður, Tvøroyri.

21. Avloysingskommission viðv. jarðahvalsrættin:

J. Danielsen, postmeistari, Tórshavn, Edw. Mitens, landsrættarsakførari, ss. Tiltaksmenn: H. O. Hansen, direktørur, Tórshavn, Nyholm Debess, rørleggjari, ss.

22. Yvirpolitirættin:

M. Winther-Lützen, búnaðarráðgevari, Tórshavn, Niclas Niclasen, keypmaður, Sørvági. Tiltaksmenn: H. A. Djurhuus, fýrpassari, Tórshavn, Johannes Simonsen, múrari, ss.

23. Stýrið fyri „Føroyskt kirkjumál":

Johan Poulsen, lærari, Strendir, Rasmus Rasmussen, háskúlastjóri, Tórshavn.

24. Fiskivinnulánsnevnd:

Johs. O. Joensen, keypmaður, Tórshavn, H. J. Michelsen, havnameistari, ss., Edw. Mitens, landsrættarsakførari, ss.

25. Grannskoðari við hvíldarheimið „Naina":

Johs. O. Joensen, keypmaður, Tórshavn.

26. Nevnd viðv. broytan av sukfóraravirkinum:

J. O. Joensen, keypmaður, Tórshavn, Edw. Mitens, landsrættarsakførari, ss.

XV. Fíggjarlig viðurskifti.

223. Amtsgrunnurin. ($^{1}|_{XV}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Ifølge den i indeværende Samling fremlagte Oversigt over Amtskommunens økonomiske Status skulde der for Aaret 1936 tiltrænges en Paaligning paa 112.100 Kr. Imidlertid maa dette Beløb anses for at være ret lavt sat, hvorfor Udvalget mener, at Paaligningen paa Kommunerne for Aaret 1936 maa sættes til 115.000 Kr., og foreslaar, at Delingen sker i Overensstemmelse med hoslagte Forslag til Repartition.

Forslag.

Tinget beslutter for Aaret 1936 at udskrive i Skat til Amtsfonden 115.000 Kr. og godkender den foreslaaede Repartition.

Álíkningin: Sí skjal nr. 7.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð.
Formaðurin framlegði soljóðandi **Broytingaruposkot** frá P. M. Dam o. fl.:

I. Principalt:
Í staðin fyri „7000" í álíkningini á Froðbiar kommunu verður sett „5000" og fylgjandi verður lagt aftrat:

Havnar kommuna	1000 kr.
Nes sókn	200 -
Sjóar sókn	200 -
Vestmanna sókn	200 -
Sandavágs sókn	200 -
Sørvágs sókn	200 -.

II. Subsidiært:
Í staðin fyri „7000" í álíkningini á Froðbiar sóknar kommunu verður sett: „5000", og í staðin fyri „31500" í álíkningini á Havnar kommunu verður sett „33500".

Tann 3. oktober framlegði formaðurin soljóðandi **Endringsforslag** frá Kr. Djurhuus:

---

[1]) Sbr. Lögtingstíðindi 1934, bls. 881.

1) I Udvalgets Forslag ændres 115.000 Kr. til 113.000 Kr.

2) I Paaligningslisten nedsættes det Frodebø Sogn efter Lagtingets Skøn paalignede Beløb med 2000 Kr., hvorefter der sker fornøden Omregning af Paaligningslisten saaledes, at den samlede Amtsfondsskat bliver 113.000 Kroner.

Tann 4. oktober var málið til 3. viðgerð.

Broytingaruppskotið frá Kr. Djurhuus fall, bert 9 atkv. — 0. Broytingaruppskotið frá P. M. Dam o. B. fall eisini; principalt fekk 2 atkv. — 0 og subsidiært fekk 2 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 15 atkv. — 0.

---

224. Amtsfátækrakassin. ($^{2}|_{XV}$).[1] Uppskot til avgerðar viðv. amtsfátækrakassan. ($^{2a.}|_{XV}$).

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 24. september framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

I. Ifølge den udarbejdede økonomiske Status kan man regne med, at Amtsfattigkassens Indtægter for Aaret 1936 vil blive ca. 3750 Kr. Beholdningen af disponible Midler var den 1. Januar d. A. Kr. 2226,95. Grundfonden udgjorde den 1. Januar d. A. 43.625 Kr. Den foran nævnte Status udviser, at der for Aaret 1936 af Amtsfonden til Amtsfattigkassen kan overføres 5000 Kr., og man kan derfor regne med, at der til kommunale Tilskud m. m. for Aaret 1936 er til Stede ca. 10.000 Kr.

Efter de foreliggende Forsørgelsesplaner og Kommunerognskaber er der flere Sogne, som har ret trykkende Fattigforhold, navnlig foraarsaget ved Sindssyges Ophold paa Sindssygehospitaler. Udvalget stiller derfor nedenfor Forslag om Tilskud fra Amtsfattigkassen.

II. Med Skrivelse af 26. Juli d. A. fremsender Amtet til Lagtingets Afgørelse et fra Gøto Sogns Kommune modtaget Andragende om, at den Kommunen pr. 31. Marts 1935 paahvilende Restance til Kolonien „Filadelfia", stor 678 Kr. 50 Øre, for Patienten Petra Bernina Susanne Thomsens Ophold paa Kolonien maa blive forskudsvis udredet af Færø Amts Fattigkasse, saa-

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 382.

ledes at Kommunen, der ikke for Tiden har likvide Midler, refunderer Beløbet til Efteraaret.

Udvalget mener efter Omstændighederne at kunne foreslaa, at foran nævnte Beløb 678 Kr. 50 Øre forskudsvis udbetales af Amtsfattigkassen, saaledes at Beløbet senest 1. December d. A. af Kommunen er tilbagebetalt Amtsfattigkassen.

III. Der foreligger Andragende fra Odelsmand Rudolf Poulsen af Skarvenæs om, at der af Lagtingets Midler bevilges 400 500 Kr. til Anbringelse af hans Søn (Navn ikke angivet) paa en Aandssvageanstalt i Danmark. Drengen er 12 Aar gammel og aandssvag. Forstanderskabet anbefaler Andragendet og anfører, at Andragerens Indtægter ikke tillader ham af afholde alle Udgifterne ved Drengens Anbringelse.

Udvalget vil i Lighed med Tingets Vedtagelse i sidestillede Tilfælde stille Forslag om, at der af Amtsfattigkassen ydes et Tilskud paa 100 Kr. til Drengens Anbringelse paa en Aandssvageanstalt, saaledes at Beløbet bevilges til Husevig Sogn til videre Udbetaling til Andrageren, naar Anbringelse har fundet Sted.

Forslag.

I. Af Amtsfattigkassen bevilges for Aaret 1936 Tilskud til følgende Kommuner.

1) Viderø	Sogns	Kommune	200	Kr.
2) Kunø	—	—	200	—
3) Husum	—	—	200	—
4) Andefjord	—	—	200	—
5) Næs	—	—	800	—
6) Sjov	—	—	600	—
7) Lørvig	—	—	200	—
8) Fuglefjord	—	—	350	—
9) Ejde	—	—	350	—
10) Gøte	—	—	350	—
11) Kvalvig	—	—	200	—
12) Haldersvig	—	—	150	—
13) Vestmanhavn	—	—	350	—
14) Kollefjord	—	—	200	—
15) Hestø	—	—	200	—
16) Kirkebø	—	—	200	—
17) Sørvaag	—	—	450	—
18) Midvaag	—	—	200	—
19) Sand	—	—	250	
20) Skaalevig	—	—	200	—
21) Kvalbø	—	—	500	—
22) Sumbø	—	—	150	—
23) Klaksvig	—	—	200	—
24) Frodebø	—	—	500	—
25) Vaag	—	—	800	—
26) Thorshavn Kommune			600	—
27) Husevig Sogns Kommune som Tilskud til Anbringelse af Odelsmand af Skarvenæs Rudolf Poulsens Søn paa en Aandssvageanstalt i Danmark			100	—
		Ialt	8700	Kr.

II. a) Amtmanden bemyndiges til forskudsvis at udbetale af Amtsfattigkassen et Beløb af 678 Kr. 50 Øre, som Gøte Sogns Kommune skylder pr. 31. Marts 1935 til Kolonien „Filadelfia" for Patienten Petra Bernine Susanne Thomsens Ophold paa Kolonien.

b) Amtmanden anmodes om at paase, at Gøte Sogns Kommune senest inden 1. December d. A. tilbagebetaler Amtsfattigkassen det forannævnte Beløb 678 Kr. 50 Øre.

Tann 26. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 1. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

Tann 4. oktober framlegði *fíggjarnevndin* soljóðandi **Forslag til Beslutning:**

Da Færø Amts Fattigkasse ikke raader over de nødvendige Midler, som i Henhold til den i Lagtingssag Nr. XV-2/1935 vedtagne Bevilling er nødvendige til Udbetaling af Tilskud til forskellige Kommuner, vil der af Færø Amts Repartitionsfond være at overføre som Tilskud til Færø Amts Fattigkasse et Beløb af 5000 Kr.

Sama dag var málið til 2. og 3. viðgerð.
Uppskot nevndarinnar varð samtykt við 18 atkv. — 0.

---

225. Býtan av bilskatti. ($^{3}|_{XV}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi **Álit:**

Søknarstýrið fyri Vestmanna søkn hevur sent umsókn um at fáa sín part av bilskattinum fyri árið 1934 rindaðan.

Eftir uppgerð frá lútanum var bilskatturin fyri árið 1934 11703 kr. 35 oyr; bilskatturin í tíðini iuntil 1. Januar 1934 er eftir løgtingsins avgerð rindaður viðkomandi søknum.

Nevndin heldur, at tinglið eigur at játta hesa umsókn, og umframt tað eigur bilskatturin, ið inn er komin í árinum 1934, eisini at verða rindaður til tær søknir, ið hava rættindi til hansara, sjálvt um skrivligar umsóknir ikki eru komnar frá teimum, tí nevndini er kunnugt, at peningurin er kravdur vegna tær stóru útløgur, søknini longu hava havt til umbøtan av akvegunum.

Har sum bilskatturin eigur at verða býttur millum ymiskar søknir,

---

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1934, bls. 384.

mælir nevndin til, at sóknirnar býta sína millum eftir veglengdini. Kvittan til amtsgrunnin skal vera undirskrivað av øllum sóknarstýrunum, ið saman eru um málið. Um sóknarstýrini ikki kunnu semjast um býtingina, verður málið avgjort av amti ella løgtingi, og peningurin verður ikki rindaður, fyrrenn avgerð er tikin.

Uppskot.

Bilskatturin, ið komin er í amtsgrunnin fyri árið 1934, verður rindaður soleiðis:

1) Klakksvíkar sókn	Kr.	672,00
2) Fuglafjørð, Leirvík, Gøtu og Nes sókn	—	1684,25
3) Nes sókn	—	220,50
4) Eiðis sókn	—	94,50
5) Vestmanna sókn	—	409,00
6) Kvívíkar og Kollafjarðar sókn	—	397,25
7) Havnar kommuna, Kirkjubø og Havnar uttanb. sókn	—	4467,25
8) Sørvágs, Miðvágs og Sandavágs sókn	—	1269,00
9) Sand, Skopun, Skálavík og Húsavík sókn	—	510,25
10) Hvalbiar sókn	—	126,00
11) Froðbiar sókn	—	1082,10
12) Vág og Porkeris sókn	—	615,25
13) Sunnbiar sókn	—	126,00
Tilsamans	Kr.	11703,35

móti at viðkomandi sóknarstýrið gevur eina kvittan, sum vísur á, hvussu peningurin er býttur sóknana millum.

Tann 31. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

226. Býtan av tollinntøku. ($^{4}|_{XV}$).

Málið varð beint í *tíggjarnevndina*. Tann 29. august framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

Færø Amt har i Skrivelse af 18. Juni d. A. anmodet Tinget om at træffe Beslutning om, hvorledes Provenuet af Afgifterne efter Lov Nr. 53 af 8. Marts 1935 skal fordeles mellem Amtsrepartitionsfonden og Økonomisk Fond.

Udvalget tillader sig at indstille til Lagtinget, at et Beløb af 25000 Kr. skal indbetales i Økonomisk Fond, medens Resten indgaar i Amtsfonden. Denne Fordeling gælder Finansaaret 1935/36. Et Beløb af 10.000 Kr. har man allerede anmodet Amtet om at indbetale i Økonomisk Fond saaledes, at der i Finansaaret endnu er 15000 Kr. at betale til nysnævnte Fond.

Forslag.

Provenuet af Toldindtægterne i Henhold til Lov af 8. Marts 1935 for Finansaaret 1935/36 deles saaledes mellem Amtsrepartitionsfonden og Økonomisk Fond, at sidstnævnte Fond erholder 25000 Kr. medens Resten indgaar i Amtsrepartitionsfonden. Det billiges, at Budgetudvalget har foranlediget, at 10.000 Kr. allerede er overført til Økonomisk Fond som a conto Betaling.

Tann 31. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. 0.

227. Roknskapur fyri vøruforsýningina. ($^{5}|_{XV}$).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 26. august framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Udvalget har faaet tilstillet Regnskab for Vareforsyningen for Tiden: 27. Juli 1934 til 27. Juli 1935, revideret den 8. august 1935.

Regnskabet stiller sig saaledes:

Indtægt.

Indestaaende $^{27}/_{7}$. 1934 i Føroya Banki	Kr.	992,61
Thorshavn Byraad	—	1290,00
J. P. Jacobsens Konkursbo	—	135,60
Ifølge Opgørelse	—	487,25
Renter	—	19,53
	Kr.	2924,89

Udgift:

Indbetalt i Færø Amts økonomiske Fond	Kr.	2600,00
Beholdning $^{27}/_{7}$. 1935 i Føroya Banki	—	324,89
	Kr.	2924,89

Debitorerne pr. 27. Juli 1935 er:

1) Johannes Johannesen, Lervig	Kr.	426,87
2) Morten P. Johannesen, Kvannesund	—	442,39
3) Thorshavn Byraad	—	6500,00
4) Ellen Olsens Forretning (at betale i 5 Aar)	—	2500,00

Heraf maa 1) Johannes Johannesen, Lervig Kr. 426,87 og
2) Morten P. Johannesen, Kvannes. — 442,39

anses for uerholdelige, og disse Beløb foreslaas afskrevet som saadanne.

Forslag.

I) Det reviderede Regnskab godkendes.
II) Restfordringerne: Johannes Johannesen, Lervig, Kr. 426,87 og
M. P. Johannesen, Kvannesud. — 442,39,
ialt 869 Kr. 26 Øre afskrives som uerholdelige.

---

[1]) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls 383.

III) Afskrift af nærværende Betænkning tilstilles Færo Amt.

Tann 28. august var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. september varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

---

228. Føroyskt vinnulív og Logtingsins skattamyndugleiki. (6/XV).

Málið varð beint í *nevnd viðv. føroyskt flagg.* Tann 1. oktober framlegði nevndin soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Selvstyrepartiet har atter i Aar rejst Spørgsmaalet om Lagtingets Skattemyndighed. —

Sambandspartiets Medlemmer af Udvalget (Andreasen, Joh. M. Fr. Poulsen og A. Samuelsen) maa i Aar ligesom ifjor og foregaaende Aar bestemt modsætte sig, at Lagtinget andrager om Lovgivningsmyndighed for Tinget, selvom denne Myndighed begrænses til Næringsvæsenet og Skattevæsenet.

Sambandspartiet vil under de nu bestaaende statsretlige Former arbejde for Næringslivets gode Udvikling til Lands og til Vands. Dette Arbejde vil modvirkes af Forslag som det af Mindretallet fremsatte, og Udvalget tilraader derfor, at det forkastes. —

Minniluturin (J. Kalisoy og J. Patursson) vil vísa á tað uppskot sum sjálvstýrismenn løgdu fram á samráðingini í fjor í Keypmannahavn og á minniluta nevndarálit og uppskot á løgtingi í fjør viðvikjandi hesum sama máli, sbr. løgtingstíðindi 1934, skjal 9, bls. 4.

Tá tað sum tíðin rennur gerst meir og meir neyðugt, at Føroyingar taka landsins róður í sína egnu hond, vil minnilutin aftur í ár bera fram undir umrøðu og alkvøðisgreiðsin niðriundirstandandi neyðturvuliga uppskot.

Sjálvstýrisflokkurin á tingi hevur umframt ræði á vinnulívinum og skattaræði, biði um at fáa „uppskotið til umrøðu og vónsamtykt lóg viðvíkjandi rætt Føroyinganna at ráða í teirra egna landi."

Tessvegna at meirilutin, sambandsmenn, løgdu niður tingmál (Ólavsøkusamtyktina í kommunuskúlagarðinum), heldur minnilutin tað vera fáfongt at bjóða til í ár at fáast meira við ræði í egna landi enn sum í eftirfylgjandi uppskotum er uppsett. Minnitalsins vón er tó tann, at Føroyingar áðrenn langt umliður allir sameinast á teirri eini natúrligu stjórnarrættarstøðu sum er tann at fáa upp í lag, at í Føroyum skulu Føroyingar ráða. —

Minnilutin setur fram hesi

Uppskot

til

I. Lov for Færøerne om Næringsvæsenet.

§ 1) Lovgivningsmyndigheden for Færøerne vedrørende Næringsvæsenet, herunder Fiskeri, Søfart, Hvalfangst, Landbrug, Jagt og Handel udøves herefter af Lagtinget.

§ 2) De hidtil gældende Love og Bestemmelser vedrørende Næringsvæsenet paa Færøerne forbliver i Kraft, indtil de i Henhold til § 1 maatte blive ændrede.

§ 3) Lagtinget overtager Statens Udgifter til Næringsvæsenet. Til delvis Dækning af disse Udgifter betales der indtil videre fra Fælleskassen et Beløb, der vil være at fastsætte efter nærmere Forhandling mellem Statsmyndighederne og Lagtinget.

II. Lov for Færøerne om Lagtingets Skattemyndighed.

§ 1) I alle Anliggender, der vedrører Beskatningsforhold indenfor Færøerne, herunder direkte eller indirekte Skatter, samt andre Afgifter, udøves den lovgivende Myndighed af Lagtinget.

§ 2) Lagtinget bestemmer, hvor stort et Beløb der aarlig skal ligne paa Kommunerne og tager Beslutning om Anvendelse af de Fonds, som det ifølge Lovgivningen har Raadighed over. Tinget træffer de nærmere Bestemmelser m. H. t. Anbringelsen af de Kapitaler, som hører under dets Bestyrelse og vælger Regnskabsfører og Revisor og deciderer Regnskaberne.

Tann 3. oktober var málið til 2. viðgerð.
Uppskot minnilutans I. og II. fullu burtur, bert 8 atkv. — 0.
Yvirgongd til 3. viðgerð fekk bert 7 atkv. — 0.
Málið varð soleiðis burturfallið.

229. Løgtingsins einkarsøla við olju o. a., yvurtakan av bankvesinum og brunatrygging í Føroyum. (7/XV).[1]

Málið varð beint í *fíggjarnevndina*. Tann 27. september framlegði nevndin soljóðandi **Betænkning:**

I ovennævnte Sag vedtog Lagtinget den 17. Oktober f. A. følgende Beslutning:

„Lagtinget indsender til Regeringen den foreliggende Sag med Forespørgsel om,

1) hvorvidt Regeringen vil medvirke til, at Lagtinget køber Landmandsbankens Aktier i Føroya Banki til pari Kurs paa gunstige Afbetalingsvilkaar,
2) hvorvidt Regeringen vil medvirke til, at Lagtinget fra Staten faar et Laan af passende Størrelse til Etablering af Enehandel paa Færøerne med Olie, Benzin, Salt, Sprit og spiritnøse Drikkevarer,
3) hvorvidt Regeringen vil medvirke til, at Staten garanterer for en tvungen Brandforsikring for samtlige Bygninger paa Færøerne. —
4) Da hele Aktiekapitalen, 300.000 Kr., i Sjóvinnubankin er paa færøske Hænder, og Lagtinget allerede er Ejer af 1/5 af Bankens Aktier, vil Overtagelsen af Aktiemajoriteten i denne Bank sikkert kunne overtages af Lagtinget, hvis Føroya Banki's Aktier kan overdrages Lagtinget."

Paa denne Forespørgsel har Lagtinget modtaget følgende Svar fra Regeringen gennem Justitsministeriet, dateret 5. August d. A.:

„Med Skrivelse af 17. Oktober 1934 har Lagtinget til Justitsministeriet fremsendt en af Tinget i dettes ordentlige Samling 1934 vedtaget Forespørgsel om,

1) hvorvidt Regeringen vil medvirke til, at Lagtinget køber Landmandsbankens Aktier i A/S Føroya Banki til pari Kurs paa gunstige Afbetalingsvilkaar,
2) hvorvidt Regeringen vil medvirke til, at Lagtinget fra Staten faar et Laan af passende Størrelse til Etablering af Enehandel paa Færøerne med Olie, Benzin, Salt, Sprit og spirituøse Drikkevarer, samt
3) hvorvidt Regeringen vil medvirke til, at Staten garanterer for en tvungen Brandforsikring for samtlige Bygninger paa Færøerne.

Foranlediget heraf skal man efter stedfunden Brevveksling med Ministeriet for Handel og Industri meddele, at Justitsministeriet ikke mener at kunne tage Stilling til Sagen paa det foreliggende Grundlag.

Forsaavidt angaar Forslaget om Lagtingets Køb af Landmands-

---

1) Sbr. Lögtingstiðindi 1934, bls. 386.

bankens Aktier i A/S Føroya Banki savnes Oplysning om, hvorvidt det er Lagtingets Mening, at der skulde gives Banken Seddeludstedelsesret. Forsaavidt angaar den foreslaaede Monopolhandel savnes Oplysning om dennes Organisation og Formaal samt om, hvorvidt det har været Tanken, at Monopolet skulde omfatte foruden Detailhandel ogsaa saadan Handelsvirksomhed, der alene gaar ud paa Salg til andre Næringsdrivende til Brug ved Forarbejdningsvirksomhed o. lign. samt de Næringsdrivendes Indkøb af Varer til eget Brug, og endelig om, hvorvidt det er Hensigten, at Monopolhandelen skal indskrænkes til de særlig fremhævede Varer eller eventuelt paatænkes udvidet.

Justitsministeriet er i en Sag af saa stor Betydning som nærværende ude af Stand til at tage Standpunkt, forinden der foreligger nøje udarbejdede Forslag fra Lagtinget, og man maa derfor afvente ny Indstilling, efter at Sagen har været gjort til Genstand for fornyet Behandling i Lagtinget i Overensstemmelse med foranstaaende."

Man vil af Svaret kunne se, at Regeringen undlader at besvare Lagtingets Forespørgsel, men stiller derimod selv adskillige Spørgsmaal til Lagtinget. —

Udvalget skal nu tillade sig at udtale:

Angaaende Spørgsmaalet om Køb af Landmandsbankens Aktier i A/S Føroya Banki. —

Regeringen maatte meget vel kunne besvare Lagtingets klare og lidet indviklede Spørgsmaal, og at denne Udvalgets Opfattelse er rigtig, fremgaar maaske klarest af det Spørgsmaal, som Regeringen opstiller: „hvorvidt det er Lagtingets Mening, at der skulde gives Banken Seddeludstedelsesret". Regeringen kunde her formentlig enten ubetinget have svaret ja eller nej eller betinget sit Svar af, om Lagtinget ønskede tillagt Banken Seddeludstedelsesret eller ikke. Dette har Regeringen ikke gjort, og den Vejledning til Sagens videre Behandling, som Lagtinget ønskede, og som Regeringen kunde have givet Lagtinget, har det altsaa ikke været muligt at opnaa. —

Angaaende Spørgsmaalet om Støtte fra Staten til Enehandel med Olie, Benzin, Salt o. s. v. —

Ogsaa herpaa svarer Regeringen med nye Spørgsmaal. Man faar ikke engang at vide, om Regeringen i Principet kan tiltræde Tanken om Enehandel for Færøernes Amtskommune med visse Varer, skønt dette maatte være let at besvare og vilde være af Værdi ved Sagens videre Behandling i Lagtinget.

Nu at udføre det Arbejde, som Besvarelsen af Ministeriets Spørgsmaal maatte foranledige, og indlade sig paa den besværlige Behandling af Sagen i Lagtinget, hvor Meningerne om Indførelsen af Monopol er meget delte, for maaske ad Aare at faa at vide, at Regeringen ikke kan gaa med til at fremme Lagtingets Forslag, f. Eks. af principielle Grunde, maner Udvalget ikke at burde foreslaa Tinget i Valgperiodens sidste Samling. Hele Sagen maa hellere i den Skikkelse, den nu har faaet, udsættes til næste Aar, saaledes at det nyvalgte Lagting kan genoptage Sagens Behandling.

Forslag.

1) Sagen udsættes til næste Aar.
2) Regeringen underrettes om foranstaaende.

Tann 30. september var málið til 2. viðgerð. Við 3. viðgerð tann 3. oktober varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

Tingið endaði 5. oktober og fundirnir vóru 66.

Eykatingsetan november 1935.

ÁR 1935, miðvikudagin 13. november kl. 10 f. p. varð Føroya Løgting sett.

Formannsskapið var tað sama og tingskrivarnir vóru teir sonu sum í hinu vanligu tingsetuni.

Formaðurin greiddi frá, at tingið var stevnt saman av amtmanninum til viðgerðar av skipanini av fiskasøluni í Føroyum.

Nevndir.

Nevnd viðvíkjandi fiskaálfluttningin:

A. Samuelsen, K. Djurhuus, J. H. M. Joensen, J. Danielsen, J. O. Joensen, Edw. Mitens, N. Niclasen, J. Kallsoy, Sigurd Poulsen.

Nevnd viðvíkjandi fiskamarknaðin:

Johan Poulsen, M. Samuelsen, O. F. Joensen, S. P. Zachariasen, N. Debess.

---

1. Studning til námskeið. ($^{1}|_{II}$).

Í brævi av $^{10}/_{11}$.—35 til Løgtingið spyr Føroya Lærarafelag, um teir kunnu rokna við til studningi, sum varð játtaður í 1935, til brúks í 1937.

Tann 14. november setti formaðurin fram soljóðandi uppskot til gerðabókina:

„Bevillingen staar ved Magt til Udgangen af 1937."

Uppskotið varð samtykt við 18 atkv. — 0.

2. Sjúkrahús í Føroyingahavnini. ($^{1}|_{V}$).[1]

Nevnd viðv. fiskamarknaðin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

I Samlingen 1934 behandlede Lagtinget et af Færøernes Rederiforening til Regering og Rigsdag stillet Andragende om, at Staten opfører og driver et Sygehus i Færingehavuen i Vestgrønland, eller sender et Hospitalsskib til Grønlands Vestkyst og stationerer det i Færingehavnen. Rederiforeningen havde tænkt sig, at der skulde være Plads til 8 Patienter henholdsvis paa Sygehuset eller i Hospitalsskibet. Sygehuset skulde ifølge Overslaget kunne opføres for ca. 22.700 Kroner.

I den ordinære Lagtingssamling for indeværende Aar vedtog Tinget at forny Andragendet fra i Fjor, dog saaledes, at man anmodede Regeringen om inden 1. Marts 1936 at give Lagtinget Meddelelse om, hvorvidt Andragendet kunde forventes imødekommet. Sagen udsattes iøvrigt til den ekstraordinære Samling i Marts 1936, ligesom Vinnunevndin anmodedes om at undersøge, hvor meget det af Tinget i Samlingen 1934 skitserede Sygehus vilde koste at opføre, og hvor meget det vilde koste at drive pr. Sæson. Disse Oplysninger skulde forelægges Ekstrasamlingen. Føroya fiskimannafelag og Føroya skipara- og navigatørfelag har under 12. ds. tilsendt Tinget et Andragende om at faa et Tilskud paa 4000 Kr. til Opførelse af et Hus i Færingehavnen, hvor skibbrudne og syge Søfolk kan faa Husly og fornøden Pleje. Resten af Byggesummen skal udredes af de paagældende Organisationer, ligesom disse forpligter sig til at sørge for Husets Opførelse. Der mangler Plan og

1) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 107.

Overslag, men i Andragendet er ganske løst skitseret, hvorledes Huset tænkes opført. Andragendet er paategnet af Rederiforeningen, der udtaler, at i Fald Sagen ikke nyder Fremme som af Tinget omsøgt og anbefalet i Fjor, tiltrædes og anbefales Andragendet. Til at have Tilsyn med Bygningen m. m. i den Tid, Færinger opholder sig i Grønland, har man tænkt at anvende en ung Mand, der har faaet Uddannelse som Diakon.

Fra den færøske Sømandsmission foreligger ligeledes Andragende om Tilskud til Opførelse af et Hus i Færingehavnen, der kan være et Hjem for vore Fiskere, og hvor der kan være Lejlighed til at samles om Guds Ord i den Tid, disse opholder sig i Grønland. Syge og skibbrudne vil selvsagt ogsaa være velkomne. Sømandsmissionen indsendte et Andragende til Regeringen for et Aar siden, men da der ikke endnu foreligger noget positivt Svar, mener denne ikke længer at kunne forsvare at udsætte Spørgsmaalet længer.

Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal. Flertallet (Johan Poulsen, O. F. Joensen og M. Samuelsen) skal under Henvisning til foranstaaende tillade sig at udtale følgende:

Lagtinget er selvfølgelig ligesom alle paa Færøerne stærkt interesseret i at faa en baade god og hurtig Løsning af dette meget vigtige Spørgsmaal, og Erfaringerne fra den nu afsluttede Sæson viser med al ønskelig Tydelighed, at Spørgsmaalet ikke taaler yderligere Udsættelse. Da det i de foreliggende Andragender kun er ret løst skitseret, hvorledes det hele tænkes gennemført, vil man anse det for rigtigst, at de videre Forhandlinger med de interesserede Parter overlades til Vinnunevndin, saaledes at der til den ekstraordinære Samling i 1936 kan foreligge alle nødvendige Oplysninger, bl. a. Tegning og Overslag, til en fuldstændig Bedømmelse af alle Forhold. Til det Tidspunkt vil formentlig ogsaa Regeringens Stilling til det foreliggende Spørgsmaal være kendt, saa paa den Maade er der heller ikke foregrebet noget i saa Henseende. Flertallet af Udvalget med Undtagelse af Johan Poulsen stiller sig meget skeptisk med Hensyn til, hvorvidt en Kombination af Sygehus og Forsamlingshus, eventuelt Sømandshjem, vil vise sig heldig.

Mindretallet (Debess og Zachariasen) foreslaar, at Lagtinget giver fast Tilsagn om at yde 4000 Kr. til Opførelse af et Sygehus i Færingehavnen, mod at Fiskerforganisationerne yder Resten og paatager sig at opføre Sygehuset. Efter foreliggende Beregning og Tegning til et Sygehus paa 8 Senge vil dette koste ca. 15.000 Kr.; herved regner man med, at Materialierne kan faas ført til Grønland uden Vederlag. Sygeplejeartikler og Inventar er beregnet til 2000 Kr., ligesom man regner med at kunne udlaane 10 Senge med Tilbehør, som beror paa Dronning Alexandrines Hospital, og som Hospitalet ikke har Brug for. Man regner samtidig med som givet, at herværende Læger vil udlaane de til Operationer nødvendige Instrumenter.

Med Hensyn til Driften vil Udgiften ifølge hoslagte Specifikation andrage Kr. 4535, medens Indtægterne er anslaaet til Kr. 2160, hvorved fremkommer et Driftsunderskud paa Kr. 2375. Dette Underskud foreslaar man, at Lagtinget dækker, ligesom Lagtinget sammen med Erhvervsorganisationerne paatager sig Vedligeholdelsespligten af Sygehuset.

Da denne Sag maa fremskyndes mest muligt, skal man overlade til Vinnunevndin at føre de nødvendige Forhandlinger med de færøske Erhvervsorganisationer.

Forslag.

Fra Flertallet (Joh. M. Fr. Poulsen, O. F. Joensen og M. Samuelsen):

Vinnunevndin anmodes om under Hensyn til det i Betænkningen anførte at føre de videre fornødne Forhandlinger med de interesserede Organisationer, saaledes at Tinget i Ekstrasamlingen i Marts 1936 kan tage endelig Stilling til Sagen.

Fra Mindretallet (Debess og Zachariasen):

1) Lagtinget bevilger 4000 Kr. til Opførelse af et Sygehus i Færingehavnen.

2) Lagtinget paatager sig Driften af Sygehuset og betaler Underskudet, der formentlig vil andrage ca. 2500 Kr. aarlig.

3) Det overlades til Vinnunevndin at forestaa det nødvendige, der er forbundet med det under 1 og 2 nævnte, samt fra Ministeriet at indhente nødvendig Byggetilladelse.

4) De nødvendige Udgifter udredes af Amtsrepartitionsfonden.

5) Lagtinget paatager sig fremtidig Vedligeholdelse og Drift af Sygehuset.

Tann 17. november framlegði formaðurin soljóðandi **Endringsforslag** frá A. Samuelsen o. fl.:

I Stedet for Mindretallets Forslag sættes:

I. 1) Lagtinget bevilger af Amtsrepartitionsfonden 4000 Kr. til Opførelse af et Sygehus i Færingehavnen i Grønland.

2) Vinnunevndin anmodes om at forhandle med de interesserede Organisationer om, hvad der iøvrigt maatte være nødvendigt til Sagens Fremme.

3) Sygehuset maa saa vidt muligt være færdigt til Brug inden 15. Juli 1936.

4) Vinnunevndin anmodes om at ansøge Statsministeriet om Tilladelse til Sygehusets Opførelse.

5) Spørgsmaalet om, for hvis Regning Sygehuset skal drives og vedligeholdes, afgøres af Lagtinget i Ekstrasamlingen 1936.

6) Statsministeriet underrettes om Lagtingets Beslutning.

I Stedet for Udvalgsflertallets Forslag sættes:

II. Af Amtsrepartitionsfonden beviliges et Beløb af 1000 Kr. til Opførelse af et Forsamlingshus i Færingehavnen i Grønland. Beløbet stilles til Disposition for den færøske Sømandsmission.

Broytingaruppskotið vard sett undir atkvødisgr. og samtykt soleiðis:

Pkt. I: 1) við 15 atkv. — 0, 2), 3), og 4) við 16 atkv. — 0, 5) við 11 atkv. — 0 og 6) við 12 atkv. — 0. — *Pkt. II* vard samtykt við 12 atkv. — 0.

Hini uppskotini vóru soleiðis burturfallin.

3. Fiskaútfluttningurin. (1|VI).

Málið varð beint í eina 9-mannanevnd (*Nevnd viðv. fiskaútfluttningin*). Nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Paa Foranledning af Lagtingets Vedtagelse i den ordinære Lagtingssamling 1935 — Sag Nr. VI-10/1935: Innfluttning og útfluttning av fiski — blev der under 3. oktober d. A. udfærdiget følgende

Bekendtgørelse

angaaende

Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien.

I Medfør af Lov af 22. December 1934 om Ind- og Udførsel af Fisk fastsættes herved som gældende indtil videre, dog ikke udover 31. December 1935, følgende Bestemmelser:

§ 1.

Udførsel fra Færøerne til Spanien af Klipfisk og Saltfisk maa kun finde Sted efter skriftlig Tilladelse fra Færø Amt og kun under Ledsagelse af et af vedkommende Myndighed udstedt Oprindelsescertifikat.

Tilladelsen skal ved Udførelsen afgives til vedkommende Politimyndighed.

§ 2.

Den til Udførsel af Klipfisk og Saltfisk benyttede Emballage skal efter Indholdet mærkes tydeligt med Ordene „Klipfisk" eller „Saltfisk". Undladelse af den her paabudte Mærkning kan foruden Strafansvar medføre, at Forsendelserne bliver tilbageholdt af de kontrollerende Myndigheder i Udførselshavnene for Afsenderens Regning og Risiko.

§ 3.

Al Handel med eller anden Overdragelse af de i § 1 omtaldte Udførselstilladelser er forbudt.

§ 4.

Overtrædelse af denne Bekendtgørelse medfører Strafansvar efter Lov af 22. December 1934 om Ind- og Udførsel af Fisk og kan tillige medføre Inddragelse af den den paagældende meddelte Tiladelse.

§ 5.

Denne Bekendtgørelse træder straks i Kraft.

Lagtingets Vedtagelse var begrundet dels i en fra Færøernes Rederiforening modtagen Skrivelse af 25. Juli d. A. og dels i de til Lagtinget ind-

gaaede Oplysninger, hvoraf fremgik, at en Regulering af Fiskeeksporten burde have været indført for Aaret 1935, idet adskillige Fiskeeksportører endnu laa inde med deres Beholdning af Foraarets Fangst, medens andre havde faaet afsat hele deres Produktion af Foraarets og desuden en Del af Sommerens og Efteraarets Fangst. Grundet paa manglende Efterspørgsel efter Fisk var der blandt Eksportørerne, der laa inde med usolgt Sydislandsfisk, efter det for Lagtinget oplyste ved at opstaa en Panikstemning, som kunde medføre, at Sydislandsfisken blev kastet ud paa Markedet til Dumpingpriser, hvilket vilde forvolde Eksportørerne Tab, som de ikke vilde være i Stand til at bære, ligesom det vilde trykke Prisen paa hele den tilstedeværende Beholdning af saavel Islands- som Grønlandsfisk. Dette kunde faa uoverskuelige økonomiske Følger for hele Samfundet, hvis Interesser det i første Række er Lagtingets Pligt at varetage, og dette kunde efter Lagtingets Overbevisning bedst beskyttes ved regulerende Udførselsbestemmelser. Som Følge heraf blev det vedtaget at anmode Fiskeriministeriet om at udstede foranstaaende Bekendtgørelse om Udførsel af Fisk.

Denne Bekendtgørelse har mødt stor Modstand hos mange af Rederiforeningens Medlemmer, der paa en Generalforsamling den 25. Oktober d. A. med 82 Stemmer for og 42 Stemmer imod vedtog at forlange Lagtinget sammenkaldt for at faa Bekendtgørelsen om Regulering af Eksporten, forsaavidt angaar 1935, tilbagekaldt. Dette Krav blev paa et Møde den 26. Oktober d. A. paa Lagtingskontoret overrakt Lagtingets Vinnunevnd af Repræsentanter for Rederiforeningen. Paa dette Møde blev Spørgsmaalet om Klipfiskeeksporten til Spanien indgaaende drøftet, og det blev tilkendegivet, at man, saafremt Rederiforeningen fremkom med et Forslag om en betryggende Regulering af Eksporten, kunde tage Spørgsmaalet om Ophævelse af oftnævnte Bekendtgørelse under Overvejelse. Rederiforeningens Repræsentanter mente, at der senere paa Dagen kunde komme nye Forhandlinger i Stand, og Vinnunevndins Formand udtalte, at man til enhver Tid var til Disposition, men Rederiforeningen sluttede sin Generalforsamling, og dens Medlemmer rejste hjem uden paany at sætte sig i Forbindelse med Vinnunevndin. —

Føroya fiskimannafelag's Bestyrelse har i Skrivelse af 31. Oktober d. A. til Færø Amt udtalt, at man ønsker nævnte Bekendtgørelse af 8. Oktober 1935 ophævet snarest for indeværende Aar, helst uden at Lagtinget sammenkaldes, men kan det ikke ske paa anden Maade, maa Lagtinget sammenkaldes.

Da Vinnunevndin ikke kunde faa Bemyndigelse til at optræde paa Lagtingets Vegne, *da* Sagen ved dens Behandling i Lagtinget var enstemmig vedtaget, og *da* Sagen er af omfattende samfundsmæssig Betydning, ansaa Amtmanden det for udelukket at foretage videre, forinden Tinget har haft Lejlighed til Behandling af det rejste Spørgsmaal, og Amtmanden har derfor i Skrivelse af 4. dennes indkaldt Lagtinget til overordentlig Samling den 13. dennes.

Sagen er derefter oversendt i et særligt Udvalg paa 9 Medlemmer.

Udvalget vil fremhæve, at det af Lagtinget var forudsat, at Bekendtgørelsen om Udførsel af Fisk til Spanien skulde virke som Udførselsregulering fra Færøerne, men ikke som Importregulering i Spanien, da dette sidste nu, hvor Kvotaen i Spanien for 1935 er opbrugt, vil virke som et Eksportforbud, Saafremt Bekendtgørelsen ikke udelukkende kan haandhæves som værende en Eksportregulering, bør der ske en Forandring i eller en Ophævelse af Bekendtgørelsen.

Det er fra forskellig Side fremført, at Bekendtgørelsen har virket skadeligt, idet den har hindret eller umuliggjort Salg af Fisk, lige siden Bekendtgørelsen traadte i Kraft. Imidlertid er det en Kendsgerning, at der ca. 6 Uger, forinden Bekendtgørelsen traadte i Kraft, ikke havde fundet Salg

Sted, og alt tyder paa, at dette skyldes det Forhold, at vor Kvota i Spanien for 1935 er opbrugt, og at der hverken kan skaffes officiel eller uofficiel Tillægskvota. I hvert Fald fremgaar dette med tilstrækkelig Tydelighed af de Udtalelser, som herom er fremkommet fra Fiskeopkøberne. Medens Lagtingets Handlemaade har været dikteret af kun det ene Ønske: Viljen til at værne og gavne Samfundet i sin Helhed, har Bekendtgørelsen her paa Øerne i Pressen været brugt til en *offentlig Drøftelse* af Sydislandsfisken, som herved trods dens ubetinget fine Kvalitet er blevet misanbefalet som Markedsvare i Spanien — en Drøftelse, som ikke kan siges at være egnet til at gavne Samfundet.

Da der som foran anført ikke kan regnes med, at der kan skaffes nogen Tillægskvota (officiel eller uofficiel) i Spanien for indeværende Aar, er der forsaavidt ikke nogen Anledning til at ophæve Bekendtgørelsen af 3. Oktober d. A. angaaende Udførsel af Klipfisk og Saltfisk til Spanien, og der vil endnu mindre være Grund til at ophæve Bekendtgørelsen, saafremt denne kan anvendes i den af Lagtinget tilsigtede Retning, at den kun virker som en Udførselsregulering for Færøerne, men ikke som en Importregulering i Spanien, idet Lagtinget med god Grund maa anse det for givet, at Fiskeopkøberne, naar Fiskekøb foretages, har sørget for den til Indførsel nødvendige Valuta. Amtmanden rejser i Dag til København, og Lagtinget vil anmode Amtmanden om at undersøge dette Spørgsmaal, og kan Amtmanden — eventuelt i Forbindelse med Rigsdagsmændene og en Delegation af Repræsentanter for Erhvervsorganisationerne (som ventelig i nærmeste Fremtid afrejser herfra for at forhandle om Fiskerispørgsmaalet) — ved Forhandling med Regeringen ikke opnaa, at Bekendtgørelsen kommer til at virke som af Lagtinget tilsigtet, nemlig som en Udførselsregulator, bør Bekendtgørelsen ophæves, og der fremsættes Forslag om, at Lagtingets Vinnunevnd (Lagtingets Erhvervsudvalg) bemyndiges til paa Lagtingets Vegne at foretage det i saa Henseende fornødne. Udvalget henstiller til Amtmanden snarest muligt telegrafisk at underrette Vinnunevndin om, hvorledes Bekendtgørelsen kan anvendes.

Med Hensyn til Regulering af Udførselen for Aaret 1936 har der været ført forskellige Forhandlinger med Repræsentanter for Færøernes Rederiforening og Formanden for Føroya fiskimannafelag. Der er almindelig Enighed om, at der bør gennemføres en Regulering paa Basis af en Bekendtgørelse om Udførsel af Klipfisk og Saltfisk til Spanien. Føroya fiskimannafelag ønsker en saadan Bekendtgørelse gennemført fra Aarets Begyndelse, medens Færøernes Rederiforening ønsker en Bekendtgørelse gennemført fra den 1. April 1936, idet det fremhæves, at kun Fisk, fanget i 1935, vil kunne udføres herfra i det første Kvartal af 1936, medens Fisk, fanget i 1936, tidligst kan udføres i andet Kvartal af 1936. Færøernes Rederiforening har altid fremholdt, at den offiielle Myndighed, der skulde give Udførselstilladelse eller udstede Udførselsbevis, skulde være Lagtingets Vinnunevnd (Lagtingets Erhvervsudvalg), og Formanden for Føroya fiskimannafelag har under de førte Forhandlinger udtalt, at dette ogsaa var Føroya fiskimannafelags Ønske.

Da der, som af Rederiforeningen fremholdt, kun kan blive Tale om Udførsel af Fisk af indeværende Aars Fangst i Januar Kvartal 1936, maa dette Kvartal forventes at virke som en Slags Efterregulering for Aaret 1935, selv om det maaske ikke vil være muligt at faa al ved Udgangen af 1935 tilstedeværende Beholdning af Fisk afskibet i nævnte Kvartal. Det kan derfor ikke anses for absolut paakrævet at have nogen Bekendtgørelse gældende vedrørende Udførselen af Fisk i Januar Kvartal 1936, da der i dette Kvartal som foran anført sandsynligvis kun kan blive Tale om Salg af Fangsten fra 1935, og Udvalget maa forvente, at Fiskeeksportørerne vil vise sig saa forstaaende, at der i første Kvartal af 1936 kun udføres af den pr. 31. Decem-

bør 1935 tilstedeværende Beholdning. Derimod maa det anses for paakrævet, at der af Hensyn til Reguleringen af Eksporten for Resten af Aaret 1936 udstedes en Bekendtgørelse om Udførsel af Klipfisk og Saltfisk til Spanien i Overensstemmelse med nedenstaaende Forslag A. II; denne Bekendtgørelse bør kundgøres snarest, saaledes at der kan gennemføres en effektiv Regulering for det kommende Aars Fangst. Saalænge Fiskeriet drives paa samme Maade som nu, vil Afsætningen og Afskibningen af Fisken i et Aars Fangstsæson altid ske i Løbet af samme Aars sidste 3 Kvartaler og det paafølgende Aars første Kvartal, og en Regulering vedrørende Eksporten bør derfor ogsaa helst ske for Aaret fra 1. April til 31. Marts.

Med Hensyn til den under 15. April 1935 udstedte Bekendtgørelse angaaende Indførsel til Færøerne af vaad saltet Fisk er det af alle Parter fremhævet, at denne Bekendtgørelse bør søges gennemført ogsaa for Aaret 1936, og Forslag herom fremsættes nedenfor (jfr. Forslag A. I).

Fra Rederiforeningen er der fremkommet Forslag til Regler vedrørende Reguleringen af Udførsel af Fisk, og dette Forslag overgives som en Slags Vejledning til Vinnunevndin, der kommer til at have med Haandhævelsen af Eksportreguleringen at gøre.

Det forudsættes, at Regeringen snarest sørger for Lovhjemmel til Udstedelsen af regulerende Bestemmelser med Hensyn til Eksport og Import af Fisk fra og til Færøerne.

Forslag.

A. Tinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der udstedes følgende:

I. *Bekendtgørelse*

angaaende

Indførsel til Færøerne af vaad saltet Fisk.

I Henhold til Lov Nr. ..... om Ind- og Udførsel af Fisk fastsættes herved som gældende indtil videre, dog ikke udover 31. December 1936, følgende Bestemmelser.

§ 1.

Indførsel til Færøerne af vaad saltet Fisk tilvirket af Saltvandsfisk er kun tilladt, naar Fisken er fanget fra Skibe hjemmehørende paa Færøerne.

§ 2.

Lagtinget eller et af dette valgt Organ kan dog, hvor det skønnes paakrævet, tillade Indførsel af anden Saltfisk.

Tilladelsen skal forinden Ilandbringelsen forevises vedkommende Politimyndighed.

§ 3.

Overtrædelse af Bestemmelserne i denne Bekendtgørelse medfører Strafansvar efter Lov ..... om Ud- og Indførsel af Fisk.

§ 4.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft den 1. Januar 1936.

II. Bekendtgørelse.

angaaende

Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien.

I Medfør af Lov af ..... om Ind- og Udførsel af Fisk fastsættes herved som gældende indtil videre, dog ikke udover 31. December 1936, følgende Bestemmelser:

§ 1.

Udførsel fra Færøerne til Spanien af Klipfisk og Saltfisk maa fra 1. April 1936 *kun* finde Sted efter skriftlig Tilladelse fra Lagtinget eller et af dette valgt Organ og *kun* under Ledsagelse af et af vedkommende Myndighed udstedt Oprindelsescertifikat.

Tilladelsen skal ved Udførselen afgives til vedkommende Politimyndighed.

§ 2.

Ingen Overdragelse af de i § 1 omtaldte Udførselstilladelser maa finde Sted uden Tilladelse fra Lagtinget eller det af Lagtinget valgte Organ.

§ 3.

Overtrædelse af denne Bekendtgørelse medfører Strafansvar efter Lov af ..... om Ind- og Udførsel af Fisk og kan tillige medføre Inddragelse af den den paagældende meddelte Tilladelse.

§ 4.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft straks. Samtidig ophæves Bekendtgørelse af 3. Oktober 1935.

B. Saafremt Bekendtgørelsen af 3. Oktober 1935 om Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien indtil 31. December 1935 ikke kan virke som af Lagtinget tilsigtet, nemlig kun som en Udførselsregulator, bemyndiges Lagtingets Vinnunevnd (Lagtingets Erhvervsudvalg) til paa Lagtingets Vegne at foretage det til Ophævelsen af nævnte Bekendtgørelse videre fornødne.

C. De i den ordinære Lagtingssamling 1935 i Lagtingssag Nr. V1-10/1935 (Innflutning og útflutning av fiski) vedtagne Forslag og Ændringsforslag vedrørende en Eksportregulering for 1936 vil herefter være at betragte som ophævede og bortfaldne.

D. Den Lagtinget i Henhold til Bekendtgørelserne vedrørende Ind- og Udførsel af Fisk tildelte Myndighed overdrages til Lagtingets Vinnunevnd (Lagtingets Erhvervsudvalg). Som raadgivende for Vinnunevndin vælger Færøernes Rederiforening 3 Repræsentanter og Føroya fiskimannafelag 3 Repræsentanter, saaledes at disse Repræsentanter enten samlet eller for hver Organisation for sig kan tilkaldes af Vinnunevndin i paakommende Tilfælde.

Tann 16. november framlegði formaðurin soljóðandi Ændringsforslag frá P. M. Dam:

I Stedet for „1. April 1936" i § 1 i „II Bekendtgørelse angaaende Udførsel af Klipfisk og Saltfisk fra Færøerne til Spanien" sættes:

„1. Januar 1936."

Tann 17. november var málið til 3. viðgerð. Uppskot nevndarinnar A. I. varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð samtykt við 17 atkv. — 0. (*Burtur* vóru Winther, Patursson, Zachariasen og Viðstein).

Broytingaruppskotið frá Dam fall, bert 3 atkv. fyri.

Uppskot nevndarinnar A. II. varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð samtykt við 18 atkv. — 0. (*Burtur* vóru Winther, Patursson og Viðstein).

Uppskot nevndarinnar pkt. B. og D. vórðu samtykt við 18 atkv. — 0 og pkt. C. varð samtykt við 15 atkv. — 0.

Viðvíkjandi **Toll á fisk til Onglands.**

Nevndin framlegdi soljóðandi **Udvalgsbetænkning A:**

Færøernes Rederiforening har i Skrivelse af 14. ds. tilskrevet Lagtinget saaledes:

„Vinterbaadfiskeriet staar for Døren, men Købmændene kan ikke forsvare at afkøbe Fiskerne deres Fangst, naar det er udelukket, at i hvert Fald Smaafisken kan afsættes til en rimelig Pris. Ifald Tabet af Smaa- og Mellemfisken fra Kutterne erstattes af Staten, kan maaske Baadfisken afsættes i England, men ikke uden Tab, hvis der skal betales en nogenlunde rimelig Pris for den, saa maa vi afslaa at købe Baadfisk, saafremt Tolden paa færøsk Klipfisk i England, som vi betaler med $^1/_{11}$ af Værdien, opretholdes. Under de nuværende Forhold kan vi ikke betale Told paa Fisk til England, saa der maa findes en Ordning, hvorefter vi fritages herfor, enten ved at England ophæver Tolden, eller at den danske Regering godtgør os denne.

Vore Indkøb i England, der beløber sig til nogle Millioner Kroner aarlig, kommer Danmarks Handelsbalance med England tilgode, saa det er et rimeligt Forlangende, at Tolden overtages af Staten, hvorfor vi anmoder Lagtinget om at udvirke, at vi under en eller anden Form maa blive fritaget for at erlægge Told paa Fisk til England.".

Nærværende Udvalg, hvortil Sagen er henvist, skal udtale, at det har overordentlig stor Betydning for det færøske Hjemmefiskeri, at Fiskerne kan faa deres Fangst afsat til rimelige Priser. Det skal i denne Forbindelse bemærkes, at det synes for Tiden, naar Vejret tillader det, at være Tegn til, at der kan blive noget Hjemmefiskeri nu til Vinter.

Saafremt Købmændene ikke bliver i Stand til at opkøbe Baadfisken, vil dette virke katastrofalt for Fiskerne, der for den nu afsluttede Skibsfiskerisæson har haft en Indtægt, der ligger under Middelindtægt.

Udvalget maa formene, at den af de foreliggende Forhold skabte Situation berettiger til, at der fra færøsk Side rettes Henvendelse til Regeringen om at træde hjælpende til, saaledes at Told, der paalægges ved Indførsel af Fisk fra Færøerne til Storbritannien, maa blive refunderet af Staten.

Man tillader sig derfor at stille følgende

Forslag.

Regeringen anmodes om at udvirke, at Indførselsafgiften af den Baadfisk, der fanges af færøske Fiskere og indføres til Storbritannien i Aaret 1936, godtgøres af Staten.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar selt undir atkvøðisgreiðslu við *navnakall* og varð einmælt samtykt við 21 atkv. — 0.

Viðvíkjandi **Kvota í Spania.**

Nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning B:**

Fra Færøernes Rederiforening har Lagtinget modtaget en Skrivelse af 14. ds. angaaende Handelsoverenskomsten Danmark—Spanien.

De sidste 2 Aar har Kutterfiskeriet kun givet ret daarligt Udbytte, ca. 21.000 Tons mod 27.000—31.000 Tons de foregaaende Aar. Der vil saaledes altid kunne tilvirkes mindst ca. 16.000 Tons Klipfisk til Afskibning til Spanien.

Den af Færingerne anvendte Fangstmetode: Haandlinefiskeri bevirker, at Færinger er i Stand til at fremstille en Klipfisk, der er prima Kvalitetsvare, men til Gengæld ligger Omkostningerne ved Fangsten langt højere end for andre Fangstmetoder. Fiskeriet giver kun ringe Fortjeneste til Fiskerne, og Skibsejerne har i mange Aar lidt større og mindre Tab paa Fiskeskibene. Under saadanne Forhold maa det siges for Færøerne at være en Eksistensbetingelse, at der skaffes de bedste Afsætningsmuligheder for den færøske Klipfisk. Denne Vare har vundet et godt Navn i Spanien, som er det Marked, hvor den færøske Klipfisk opnaar de højeste Priser. Skal Færinger tvinges til at kaste deres gode Klipfisk ind paa andre Markeder, hvor Priserne ligger noget og til Tider betydeligt lavere, vil det blive saa godt som umuligt for de fleste Skibsejere at holde Fiskerskibene gaaende, og det færøske Samfund vil komme ud i de største Vanskeligheder. Hele det færøske Samfunds Velfærd afhænger af Fiskeriet, og det er derfor for Øerne en Livsbetingelse, at der gøres alt for at støtte dette Erhverv.

I indeværende Aar har Forholdet været meget vanskeligt, og det har vist sig, at Spanien ikke har kunnet købe al den Fisk, som herfra kunde anbringes paa dette Marked. Den 19. Oktober d. A. telegraferede Amtmanden og Lagtingets Erhvervsudvalg derfor til Fiskeridirektoratet om at faa udvirket Tillægskvota i Spanien for 1935, da Situationen var overmaade alvorlig, og den 2. November d. A. telegraferede Lagtingets Erhvervsudvalg til Fiskeridirektoratet og anmodede om telegrafisk at faa oplyst, om Tillægskvota Spanien 1935 kunde skaffes, men der er stadig ikke indløbet noget Svar paa disse telegrafiske Henvendelser til Fiskeridirektoratet.

Ifølge den mellem Danmark og Spanien for Aaret 1935 indgaaede Handelsoverenskomst kan der til Spanien indføres 13.000 Tons Klipfisk, hvoraf 12.000 Tons Klipfisk fra Færøerne. Imidlertid viser dette Kontingent paa 12.000 Tons sig at være utilstrækkeligt for Færøerne, og alt tyder paa, at mange Eksportører nu tvinges til at sælge deres gode Klipfisk til saa lave Priser, at de kommer til at lide følelige Tab; Tab, som de absolut ikke taaler, og det færøske Samfund er saa lille, at saadanne Tab mærkes overalt, ikke mindst af Fiskerne.

Rederiforeningen anfører i sin førnævnte Skrivelse, at det forlyder, at

Eksporten af Klipfisk fra København til Spanien er fordoblet fra 1934 til 1935, saaledes at det er absolut nødvendigt, at det slaas fast, at Færøerne skal have 12.000 Tons af 18.000 Tons og forholdsvis more, saafremt Kvotaen forhøjes. Endvidere anføres, at rettelig tilkommer hele Kvotaen os, da praktisk talt al Klipfisk fra Danmark til Spanien kom fra Færø Amt, inden Restriktionerne kom, og at de københavnske Eksportører ikke maa faa Lov til at afsætte al den Fisk, som de ifølge Overenskomst kan udføre til Spanien, i det første Kvartal, men at Kvantummet maa fordeles med $^1/_4$ paa hvert Kvartal.

Udvalget vil indstille til Lagtinget at indgaa til Regeringen med indtrængende Andragende om, *at* der gøres det yderste for at skaffe Færøerne en Kvota i Spanien paa mindst 16.000 Tons, og *at* der gøres alt for at beskytte Salget af den færøske Klipfisk og at varetage Færøernes Interesser i Spanien frem for alle andres, saaledes at der ikke fra den øvrige Del af Kongeriget til Spanien udføres Fisk, som kan skade Indførsel af færøsk Fisk i Spanien.

Forslag.

Under Henvisning til det i Betænkning anførte tillader Lagtinget sig at indgaa til Regeringen med indtrængende Andragende om,

a t der gøres det yderste for i Aaret 1936 at skaffe Færøerne en Kvota i Spanien paa mindst 16.000 Tons Klipfisk, og at der snarest muligt gøres Skridt til at sikre den nødvendige Kvota,

a t der gøres alt for at beskytte Salget af den færøske Klipfisk og at varetage Færøernes Interesser i Spanien frem for alle andres.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð einmælt samtykt við 21 atkv. — 0.

Viðvíkjandi **Financiering av fiskabeholdningunum.**

Nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning C:**

Færøernes Rederiforening har ved Skrivelse af 11. November 1935 henvendt sig til Lagtinget med Anmodning om at finde en Udvej til Financiering af Fiskebeholdningerne paa Færøerne, saaledes at der kan opnaas Laan, der i det mindste svarer til 25 sh. pr. 50 kg Storfisk og 21 sh. pr. kg Mellemfisk.

Der henvises i Ansøgningen til, at det er af stor nationaløkonomisk Betydning at skaffe Laan som anført og anføres der, at alle færøske Virksomheder, maaske med Undtagelse af nogle ganske faa, er saaledes stillet, at de ikke taaler at ligge med større Lagre af Fisk og vil let falde for den Fristelse, der ligger i at skaffe likvid Kapital ved et forhastet Salg, hvilket medfører et Fald i Fiskeprisen, der kunde være undgaaet, hvad der kunde opnaas passende Laan paa de forhaandenværende Fiskebeholdninger.

Spørgsmaalet om at lette Fiskeeksportørerne Adgang til Laan paa tilstedeværende Fiskebeholdninger er ogsaa af den største Betydning for Fiskerne, idet de Redere, der maatte ligge inde med større Partier Fisk, ikke

vil være i Stand til rettidigt at afregne med Fiskerne, naar de ikke har faaet Fiskebeholdningen eksporteret, medmindre der ved Opnaaelse af passende Laan skaffes de paagældende likvid Kapital.

Da saadanne Laan paa Grund af den Pengeknaphed, der hersker her paa Øerne, ikke i tilstrækkeligt Omfang kan rejses hos de stedlige Pengeinstitutioner, finder Udvalget at burde foreslaa Lagtinget at fremsende Sagen til Regeringen med Anmodning der at faa udvirket, at der gennem Statens Eksportkredit og Fiskeribanken skaffes de nødvendige Laan.

Det er Udvalget bekendt, at der i anden Anledning rejser en Delegation bestaaende af Amtmanden, de færøske Rigsdagsmænd samt Repræsentanter for Fiskeriorganisationerne til København for at forhandle med Regeringen, og bemyndiger Lagtinget denne Delegation til at føre de fornødne Forhandlinger med Regeringen og Fiskeribanken, forsaavidt Eksportlaanene angaar.

Ved at henvise til foranstaaende skal man fremsætte følgende

Forslag.

Der meddeles Regeringen, Amtmanden, Rigsdagsmændene samt Fiskeriorganisationerne Afskrift af nærværende Betænkning.

Tann 16. november framlegði formaðurin soljóðandi **Ændringsforslag** frá nevndini:

Som 1. Stk. til Udvalgets Forslag sættes:

Lagtinget bemyndiger en Delegation bestaaende af Amtmanden, de færøske Rigsdagsmænd samt Repræsentanter for Fiskeriorganisationerne til at føre de nærmere Forhandlinger med Regeringen.

Sama dag varð broytingaruppskotið samtykt við 20 atkv. — 0. Uppskot nevndarinnar soleiðis broytt varð sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð samtykt við 20 atkv. — 0. (Patursson var burtur).

Viðvíkjandi **Premiu fyri útflutning av fiski til Portugal.**

Nevndin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning D:**

Færøernes Rederiforening har under 16. November 1935 tilstillet Lagtinget saalydende Ansøgning:

„Samtidig med, at Spanien har indført Kontingentering af Fisk, er Eksporten af Fisk herfra til Italien stærkt begrænset paa Grund af Krigsforholdene, saaledes at man maa regne med, at ikke al vor nuværende Beholdning af Fisk kan afsættes paa de vanlige Markeder.

Det samme vil sikket blive Tilfældet i kommende Aar, hvis Fiskeriet bliver større end i Aar.

Et Overskud maa søges solgt paa andre Markeder, og navnlig kan der blive Tale om Portugal, hvor dog Priserne stiller sig en Del lavere.

Opretholdelsen af Fiskeskibenes Drift taaler imidlertid ikke et saadant Prisfald, og man skal derfor tillade sig at andrage om, at Staten indtil videre yder en Eksportpræmie paa 5 Kr. pr. 50 kg Fisk, der eksporteres til Portugal."

Ved at henvise til foranstaaende skal Udvalget foreslaa Tinget at indgaa til Regeringen med Anbefaling af, at det ansøgte imødekommes, idet man bemyndiger en Delegation, bestaaende af Amtmanden, Rigsdagsmændene samt Repræsentanter for Fiskeriorganisationerne, til at føre nærmere Forhandling med Regeringen om nærværende Sag.

Forslag.

Idet Lagtinget fremsender den fra Færøernes Rederiforening fremkomne Ansøgning af 15. ds. om Eksportpræmie af Fiskeeksport til Portugal med sin bedste Anbefaling, bemyndiger Tinget en Delegation, bestaaende af Amtmanden, Rigsdagsmændene samt Repræsentanter for Fiskeriorganisationerne, til at føre nærmere Forhandling med Regeringen om Sagen.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð samtykt við 20 atkv. — 0. (Paturssøn var burtur).

Viðvikjandi **Fiskaútfluttningin til Italia.**

Nevndin framlegði soljóðandi Udvalgsbetænkning E:

Færøernes Rederiforening har i Skrivelse af 14. ds. henvendt sig til Tinget og anført, at en stor Del af Kutternes sidste Fangst plejer at blive solgt til Italien, ligesom ogsaa en stor Del af den tørrede Smaa- og Mellemfisk bliver solgt samme Sted. Krigen mellem Italien og Abessinien og de deraf følgende Sanktioner har bevirket, at der i Aar kun er solgt ca. 1600 Tons, medens der ifjor til Italien blev solgt ca. 3800 Tons. Der menes ikke at være anden Udvej end at prøve paa at faa et tilsvarende Kvantum solgt i England, men dette vil medføre et Tab paa ca. 10 Kr. pr. 50 kg — hvis Partiet i det hele taget kan afsættes i England. Det anføres at Udenrigsministeren i sin Radiotale fra Genève udtalte, at Exporten fra Danmark til Italien ikke var af væsentlig Betydning, og at de Varer, Danmark sælger til Italien, kunde ventes afsat paa andre Markeder, men Ministeren har formentlig ikke tænkt paa, at Lukningen af det italienske Marked spiller en overordentlig stor Rolle for Færøerne. Det blev vedtaget mellem de interesserede Stater, at man skulde erstatte de Tab, som maatte opstaa ved Sanktionerne.

Rederiforeningen ansøger nu om, at Staten vil skaffe Erstatning for det omtalte Tab. I en Skrivelse af 15. ds. anfører Rederiforeningen, at muligvis en Del af Fisken kan sælges til Portugal.

Nærværende Udvalg kan bekræfte, at der vil opstaa betydelige Vanskeligheder med Hensyn til Afsætning af de forskellige Beholdninger, som fore-

findes paa Færøerne, derved at det italienske Marked nu faktisk er lukket, og man foreslaar, at de paagældende kan faa Erstatning for de paaførte Tab. Tabet angives af Rederiforeningen til 10 Kr. pr. 50 kg, hvilket vil sige 20 Øre pr. kg.

I en anden Sag, Nr. 1/VI, Betænkning D (Export til Portugal), behandlede man Spørgsmaalet om Exportpræmie for Fisk solgt til Portugal.

Udvalget kunde tænke sig, at der blev ydet en Exportpræmie for al Fisk, exporteret til andre Lande end Spanien og foreslaar, at Sagen henvises til Forhandling med Regeringen gennem den i Sag Nr. 1/VI omtalte Delegation.

Forslag.

Sagen henvises til den i Sag Nr. VI omhandlede Delegation til Forhandling med Regeringen.

Tann 17. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 16 atkv. — 0.

4. Fiskasøluavrokningin við Spaniu. (2/VI).

Nevnd viðv. fiskaútfluttningin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Amtmanden har forelagt Tinget til Erklæring en Skrivelse fra Udenrigsministeriet af 1. November d. A., hvori oplyses, at Udenrigsministeriet har modtaget Klager fra danske Eksportører om, at Overførsel til Landet af Betaling først finder Sted 6—7 Maaneder efter det Tidspunkt, hvor den spanske Debitor har indbetalt Købesummen til vedkommende spanske Bank. Eksportørerne i Danmark har derfor paany rejst Spørgsmaalet om Afsluttelse af en Clearing-Overenskomst med Spanien.

Hvis Betalingerne for den færøske Klipfisk indgaar under Clearingen, vil danske Tilgodehavender hurtigt komme til at overstige de spanske, og en hurtig Udligning af de danske, herunder færøske Tilgodehavender vil i saa Fald ikke altid kunne paaregnes.

Udenrigsministeriet er gaaet ud fra, at det ikke vil være i Færøernes Interesse, at en Clearing med Spanien etableres, saafremt dette skulde medføre, at Betalingen for Klipfiskeexporten blev tvunget ind under Clearingen. Ministeriet har derfor anmodet Amtet om at skaffe forskellige Oplysninger, og Amtet har nu anmodet Færøernes Købmandsforening og Færøernes Rederiforening om en Udtalelse samt sendt Sagen til Tingets Erklæring.

Nærværende Udvalg har faaet oplyst, at en stor Del af Klipfisken, som fra Færøerne eksporteres til Spanien, købes direkte af spanske Firmaer gennem deres herværende Agenter, medens en Del købes af engelske Firmaer. De engelske Firmaer betaler kontant mod Dokumenter, og det oplyses, at de spanske Firmaers Agenter, naar der har fundet Køb Sted, underretter Firmaerne i Spanien herom, og at disse derefter anmoder den spanske Regering om at overføre den nødvendige Valuta til en Bank i London, idet alt Salg foregaar i engelsk Mønt, og at Betalingen derefter er klar i London ca. 1 Maaned efter Købets Afslutning.

Udvalget maa derfor fraraade, at der etableres en Clearing med Spanien, saafremt dette skulde medføre, at Betalingen for færøsk Klipfisk bliver tvungen ind under Clearing, idet en saadan Ordning vil betyde en Forsinkelse af Betalingerne.

Forslag.

Afskrift af Betænkningen tilstilles Amtet.

Tann 15. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

5. Studning vegna solu av suðurlandsfiskinum. (3/VI).

Nevnd viðv. fiskaútfluttningin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist et til Færø Amt stilet Andragende fra Færøernes Rederiforening om Tilskud fra Staten til Udligning af det Tab, der eventuelt vil fremkomme ved Afhændelse af den tilbageværende Beholdning af den af Færinger i dette Aar fangede Sydislandsfisk.

Amtet har ved Sagens Fremsendelse til Lagtinget kommuniceret Tinget en til Rederiforeningen sendt Skrivelse, hvori forskellige Oplysninger ønskes. Denne Skrivelse vedlægges.

De af Amtet begærede Oplysninger er for en stor Del nu tilvejebragte, idet man vedlægger en Afskrift af Rederiforeningens Skrivelse af 15. November d. A. til Færø Amt med den i Skrivelsen ommeldte specificerede Fortegnelse over de Fiskepartier, som det drejer sig om. Fortegnelsen omhandler ca. 14.604 Baller Fisk (1 Balle vejer 50 kg).

Udvalget maa efter det foreliggende gaa ud fra som givet, at der desværre vil lides Tab ved Salget af det ovennævnte Kvantum Fisk, idet Færøernes Kvota i Spanien er opbrugt, og dette vil vel nok medføre, at Salget bliver vanskeligt og næppe kan foregaa uden betydeligt Tab.

Rederiforeningen anfører i sit Andragende, at Foreningen tidligt i Foraaret ønskede Indførsel til Færøerne af Saltfisk forbudt, forsaavidt Fisken ikke var fanget af Færinger. Imidlertid kom Forbudet først en à to Maaneder senere. I denne Mellemtid er der indført et betydeligt Kvantum Islands-Saltfisk, som senere i Form af Klipfisk er indført paa det spanske Marked paa den Færøerne tildelte Kvota. Dette har medført, at et tilsvarende Parti færøsk fanget Fisk nu ikke kan placeres i Spanien. — Udvalget er vidende om, at dette er rigtigt.

Efter hvad der foreligger mener man, at Tabet vil komme til at blive 4 Kr. pr. Balle.

Udvalget tilraader Lagtinget at anbefale Andragendet fra Rederiforeningen i videst muligt Omfang.

Forslag.

Sagen tilbagesendes Færø Amt, idet Lagtinget anbefaler det foreliggende Andragende til at imødekommes i videst muligt Omfang.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

6. Broytan av »Cirkulære om Pink- og Midbehandling af Fisk.« (4/VI).

Nevnd viðr. fiskútflutningin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færøernes Rederiforening har indgivet Andragende om, at Ministeriets Cirkulære af 13. Juli d. A. til Overvrageren, Vragerkontrollørerne og Vragerne, forsaavidt de indeholder nye Bestemmelser m. H. t. Pink- og Midbehandling, ophæves, idet det anføres, at Køberne i Spanien ikke godkender eller ønsker de i Cirkulæret nævnte Bemærkninger paa Vragerattesterne, og at der ikke er fremkommet Klage om, at Fisk er behandlet for Pink eller Mider. Med Hensyn til let solkogt Fisk, har det været Sædvane at afskibe denne uden Bemærkning som tredie Sort.

Det bestemmes i § 1, at Vragningen skal udsættes, hvor der er Sandsynlighed for, at et ligg færdigtørret Parti Klipfisk er blevet solkogt. Fuldvirket Fisk bør i Almindelighed henstaa i Pakhuse i 12 Dage og 7/8 virket Fisk i 7 Dage inden Vragningen, men denne Bestemmelse lempes, idet det fastsættes, at saadremt Eksportøren af Hensyn til forestaaende umiddelbar Afskibning ønsker øjeblikkelig Vragning, kan dette ske, naar Tilvirkeren afgiver en Erklæring paa Tro og Love om, hvorvidt der er Fare for, at Fisken lider af Solkogthed.

Udvalget maa mene, at Vragerkontrollørerne ifølge de gældende Bestømmelser har Ret til at udsætte Vragningen, hvor dette skønnes nødvendigt, og at det ikke er til nogen Nytte og muligvis uheldigt at have de ovennævnte Bestemmelser. Dernæst fastsættes det, at naar Fisken er solkogt, skal der tilføjes Vragerattesten Bemærkning herom. Det er oplyst for Udvalget, at naar der i et Parti findes enkelte let solkogt Fisk, kan disse ifølge Sædvane medtages under Nr. 3 uden Bemærkning, og dette er de spanske Importører kendt med. Bestemmelsen er derfor uheldig og foreslaas ophævet. Forsaavidt et helt Parti er solkogt, kan dette selvfølgelig ikke leveres til Opfyldelse af en almindelig Kontrakt, og Sælger og Køber maa i saadanne Tilfælde træffe en speciel Aftale herom, og Vragningen foregaar da overensstemmende med den særlig trufne Aftale, og Vragerattesten udstedes overensstemmende hermed.

§ 2 foreskriver, at naar Fisk har været underkastet Behandling paa Grund af Pink eller Mider, skal der i Vragerattesten optages en udtrykkelig Bemærkning herom. Udvalget har faaet oplyst, at naar det maatte være tilvirket Fisk, der viser sig at have Pink eller Mider, frasorteres disse og medtages ikke. Hvis et helt Parti maatte være middet, træffes der særlige Aftaler mellem Sælger og Køber. Det er nødvendigt, at Vragerattesterne er overensstemmende med Slutsedlerne. Naar der er oprettet en Slutseddel om Levering af f. Eks. 1000 Baller Klipfisk, hvoraf 700 Baller skal være Nr. 1, 200 Baller Nr. 2 og 100 Baller Nr. 3, maa Køber og Sælger være berettiget til at fordrange, at Vrageren skal sortere Partiet og afgive klar Besked, hvorvidt der af Partiet kan udskilles 700 Baller som Nr. 1, 200 Baller som Nr. 2 og 100 Baller som Nr. 3, uden at der tilføjes nogen Bemærkninger. Dette baade kan og skal Vragerne afgøre. Fisk, der er beskadiget af en eller anden Grund, maa enten gaa med som Nr. 3 eller helt udskilles. Andet og mere er ikke Vragernes Opgave og Pligt.

Udvalget har haft et Møde med de herværende Agenter for spanske Importører, og disse har i en Skrivelse af 14. ds. udtalt, at der har været

flere Reklamationer fra Køberne i Spanien angaaende Sorteringen og Kvaliteten af Fisk, og at Vragningen ikke er saa streng og paalidelig, som de spanske Købere ønsker det. De ønsker, at Vragerne foretager Sorteringen med mere Omhu og Nøjagtighed og foreslaar for at faa Vragningen bedre og mere ensartet, at Overvrageren, Vragerkontrollørerne og Vragerne sammenkaldes mindst en Gang om Aaret for at forelage Prøvevragninger og gennemgaa Vragerloven. Under Forudsætning af dette anser de det ikke for nødvendigt, at Bestemmelserne i Cirkulæret med Undtagelse af Paragrafferne 3, 4 og 5 opretholdes.

Udvalget maa mene, at Vragningen overalt paa Færøerne udføres nøjagtigt og rigtigt, men at der muligvis i enkelte Tilfælde vrages ikke saa ensartet som ønskeligt, og man er enig med de spanske Importørers Repræsentanter om, at det er af stor Vigtighed, at Vragningen er nøjagtig og ensartet. Man kan derfor slutte sig til Tanken om, at der aarlig afholdes Møder, for at navnlig Vragerne alle Steder kan opnaa mest mulig Kyndighed og Dygtighed.

Udvalget kan herefter tilraade, at Bestemmelserne i Cirkulæret § 1, 2 og 6 ophæves. Dette maa kunne ske uden Betænkelighed, naar saavel Eksportørerne som de spanske Importørers Agenter intet har herimod at indvende.

Forslag.

1) Lagtinget indgaar til Ministeriet med Andragende om, at §§ 1, 2 og 6 i Cirkulære af 13. Juli d. A. til Overvrageren, samtlige Vragerkontrollører og Vragerne paa Færøerne udgaar.
2) Lagtinget anmoder Amtmanden om at foranledige, at der mindst en Gang om Aaret afholdes Møder mellem Overvrageren, Vragerkontrollørerne og Vragerne enten i Tórshavn eller i Distrikterne, hvor Overvrageren yder Vejledning, saaledes at man kan opnaa den bedst mulige og ensartet Vragning.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar sett undir atkvøðisgr. við *navnakall* og varð samtykt við 19 atkv. — 0. (*Burtur* vóru Winther og Patursson).

7. Fiskamarknaðurin. (5/VI).

Málið varð beint í eina serliga 5-mannanevnd. Nevndin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Redaktør Poul Niclasen har under 1. ds. tilsendt Lagtingets Vinnunevnd et Andragende om at faa et Tilskud paa 1500 Kr. til en Rejse til Portugal og eventuelt Italien for at gøre Propaganda samt undersøge Afsætningsmulighederne for færøsk Fisk. I Andragendet oplyses, at Niclasen fra Lauritz Andersens Fond har faaet en Bevilling paa 3000 Kr. til Fremme af samme Formaal, men en Forudsætning for denne Bevilling er, at der ydes et nogenlunde tilsvarende Beløb fra færøsk Side; de resterende 1500 Kr. vil kunne tilvejebringes fra anden Side.

Da det er af største Vigtighed, at der fra færøsk Side gøres alt, hvad gøres kan, for at forbedre Afsætningsmulighederne for vor Klipfisk, mener man at burde støtte enhver Bestræbelse, der tager Sigte herpaa. Da Udvalget gennem Udtalelse fra Formanden for Rederiforeningen har Vished for, at denne Organisation, eventuelt ogsaa de andre Organisationer, er interesseret i, at denne Rejse kommer i Stand — Rederiforeningen (eventuelt de andre Organisationer) har saaledes givet Andrageren Tilsagn om økonomisk Støtte — skal man stille følgende

Forslag.

1) Vinnunevndin anmodes om ved Forhandling med Organisationerne at fremskaffe Oplysning om, med hvor store Beløb disse vil støtte Foretagendet.

2) Vinnunevndin bemyndiges til at yde Andrageren et Tilskud, der er lige saa stort som Organisationernes, dog højst 1500 Kr.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 17 atkv. — 0.

8. Útfluttningur av stórhvalatvøsti. (6/VI).[1]

Nevnd viðr. fiskamarknaðin framlegði soljóðandi **Nevndarálit:**

Harra Edw. Mitens hevur í brævi, dagsett 5. november 1935, fyri Gudmund Mortensen, Tvøroyri, skriva til Færø Amt um at fáa loyvi til at útflyta 200 tons pr. hvalabát av hvalatvøsti, altso 400 tons, og um tað verða 3 bátar, so 600 tons, og at henda útflytan av tvøsti verður givin uttan at avgift verður latin til løgtingið.

Í tí vanligu tingsetu 1935 hevur løgtingið samtykt soljóðandi uppskot:

„Lagtinget beslutter, at saalænge Hvalstationen i Lobra arbejder under Forhold, som medfører, at Driften giver Underskud, bør Opkrævning af Eksportafgift af det Hvalkød, som udføres, ikke opkræves."

Løgtingið mælir til, at støðin sleppur undan at lata avgift, so leingi driftin ikki gevur yvirskot, og at tað umsøkta útflytingarloyvið verður givið við teimum treytum, at tað *ikki í minsta máta nervar teir, sum skulu keypa tvøst frá hvalastøðini sum menniskjafóði.*

Um tað vísir seg, at driftin fyri komandi ár kemur at geva avlop, vil tingið fyrihalda sær rætt til at taka spurningin um avgift uppaftur.

Uppskot.

1) Tingið mælir til, at tað verður givið hvalastøðini í Løbra loyvt til at útflyta hvalatvøst 200 tons fyri hvønn hvalabát í árinum 1936 við teimum treytum, at fólk fyrst fáa lað, tey yuskja av góðum óspiltum tvøsti av hvørjum hvali at brúka til matna í Føroyum.

2) Loyvið til hesa útflytan verður givið uttan at rinda avgift til løgtingið, so leingi driftin gevur undirskot.

3) Um tað skuldi vist seg, at rokuskapurin fyri driftina gevur yvirskot, fyriheldur løgtingið sær rætt til at taka spurningin um avgift uppaftur.

Tann 16. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 18 atkv. — 0.

---

[1]) Sbr. Løgtingstíðindi 1935, bls. 186.

9. Elektricitetsstøðan suður í Vági.

(I|XII).

Nevnd viðv. fiskamarknaðin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Færø Amt har tilsendt Lagtinget en Skrivelse fra Finansministeriet af 8. Oktober d. A., bilagt med Skrivelser og Bilag fra Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune.

I Finansministeriets Skrivelse oplyses, at Vaag Elektricitetsværk, bortset fra den Nedsættelse, der tidligere er ydet Kommunen af det fra Statskassen til Elektricitetsværket bevilgede Laan, staar i Restance pr. 11/6. 1935 med Renter og Afdrag Kr. 50.560,00.

Ministeriet kræver nu en Afvikling af dette Gældsforhold. Vaag Sogns Kommune har i Skrivelse af 6. November d. A. givet en Fremstilling af Elektricitetsværkets og Kommunens økonomiske Forhold. Heraf fremgaar, at af de Beløb, Kommunen skulde have betalt til Elektricitetsværket, resterer Kr. 41.460,00.

Det er beklageligt, at Kommunens Budget i de foregaaende Aar ikke er lagt saaledes, at ovennævnte Beløb ikke er indgaaet til Elektricitetsværket. Hvis dette havde været Tilfældet, var Elektricitetsværkets Restance bragt ned til et Beløb, det ikke havde været vanskeligt at afvikle paa et kortere Aaremaal.

Af Elektricitetsværkets Budget for 1935 og 1936 fremgaar, at Underskudet for 1935 er Kr. 6300 og for 1936 Kr. 8630. Til trods herfor er der ikke paa Kommunens Budget for 1935 opført noget Beløb til Dækning af Underskud. De 3000 Kr., som er opført under uforudsete Udgifter er endda et ringe Beløb til denne Post i Betragtning af Kommunens store Budget. — Det maa paatales, at Kommunen, naar den har været vidende om dette Forhold, ikke har sat Paaligningen for 1935 højere, uagtet Kommunen kun har en Skatteprocent paa 10,75.

Endvidere oplyser Forstanderskabet, at „ogsaa til Flertallet af de øvrige Obligations-ejere er Værket i Restance", hvilket yderligere gør Sagen mere indviklet.

Kommunen foreslaar at dække Statens Tilgodehavende for Renter og Afdrag pr. 11/12. 1935 (ialt Kr. 55.880) gennem 20 Aar med Kr. 2794 aarlig. Udvalget kan efter Omstændighederne gaa med til at anbefale denne Ordning, men dog saaledes, at Kommunen betaler Renter af Beløbet, ligesom det maa være en bestemt Forudsætning, at Kommunen opfylder de herved indgaaede Forpligtelser.

Paa Kommunens Budget maa opføres foruden Dækning af Underskud ogsaa tilstrækkelig stort Beløb til afdragsvis Betaling af forfaldne Restancer til Staten og de øvrige Obligationsejere.

Forslag.

Under Henvisning til foranstaaende Betænkning anbefaler Lagtinget

at der gives Vaag Sogns Kommune Tilladelse til at afvikle de til Staten forfaldne Renter og Afdrag i et Tidsrum af højst 20 Aar.

Tann 17. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

10. Kæra frá Vestmanna kommunu um amtsfondsálíkningina. (2/XII).

Nevnd viðv. fiskamarknaðin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Forstanderskabet for Vestmanhavn Sogns Kommune gør i Skrivelse til Lagtinget af 29. f. M. Indsigelse mod den Kommunen paalignede Amtsfondsskat for Aaret 1936.

Undertegnede Udvalg, der har faaet Sagen til Betænkning, skal udtale, at man fuldt ud erkender de Vanskeligheder, Vestmanhavn Kommune har været ude for i de senere Aar. Det er givet, at de forskellige sammentræffende Uheld paa Erhvervslivets Omraade, Kommunen har været udsat for, saaledes som det anføres i Klagen, nødvendigvis maa have nedsat Kommunens økonomiske Ydeevne ganske betydeligt. Da indeværende ekstraordinære Samling imidlertid kun er sammenkaldt med det ene Formaal for Øje, nemlig om muligt at søge hidbragt en Bedring af Forholdene med Hensyn til Klipfiskesalget, og denne Opgave i sig selv er saa betydningsfuld, vanskelig og omfattende, at den fuldt ud lægger Beslag paa Tingets Tid og Kræfter, mener Udvalgets Flertal (Joh. M. Fr. Poulsen, O. F. Joensen, Debess og Zacharlasen) ikke i indeværende Samling at kunne beskæftige sig med Sager, der er uden Forbindelse med vor Klipfiskeeksport, uden for saa vidt det skulde dreje sig om saadanne, hvis Afgørelse maatte være aldeles paakrævet. Skulde dar være Sager, der kræver en forholdsvis hurtig Løsning, vil disse kunne behandles af det ny Lagting, der skal træde sammen engang i Marts Maaned næste Aar. Da Afgørelsen af denne Sag skønnes at kunne udsættes til nævnte Tidspunkt, vil man nedenfor fremsætte Forslag herom.

Udvalgets Mindretal (M. Samuelsen) skal, idet jeg henviser til det af Vestmanhavn Sogns Forstanderskab indsendte Andragende, udtale:

De Uheld, som ved Falltter og Skibsforlis i de senere Aar har ramt Vestmanhavn Sogns Kommune, vil være det høje Tings Medlemmer bekendt, og at Kommunens økonomiske Ydeevne som Følge deraf er forringet i en overordentlig Grad, er indlysende, hvilket ogsaa Udvalgets Flertal erkender.

I Betragtning af det foran anførte tillader jeg mig at fremsætte Forslag om et Tilskud fra Amtsrepartitionsfonden til Vestmanhavn Sogns Kommune.

Forslag.

Fra *Flertallet* (Joh. M. Fr. Poulsen, O. F. Joensen, Debess og Zachariasen):

Sagen udsættes til Ekstrasamlingen i Marts Maaned 1936.

Fra *Mindretallet* (M. Samuelsen):

Der bevilges Vestmanhavn Sogns Kommune af Amtsrepartitionsfonden et Beløb af 400 Kr., der afskrives paa det Vestmanhavn Sogns Kommune paalignede Beløb til nævnte Fond, stort 3800 Kr., for Aaret 1936.

Tann 16. novbr. fall uppskot minnilutans, bert 8 atkv. — 0. Uppskot meirilutans varð samtykt við 11 atkv. — 0.

11. Lán til Gøtu kommunu. (4/XII).
Lán til Oyndarfjarðar kommunu. (5/XII).
Lán til Lorvíkar kommunu. (3/XII).

Nevnd viðv. fiskumarknaðin framlegði soljóðandi **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist følgende Sager:

1) Gøte Sogns Kommune andrager i Skrivelse af 15. November d. A. om Lagtingets Garanti for et Laan paa 10.000 Kr., som Kommunen ønsker at optage. Beløbet skal anvendes til Afvikling af Kommunens Gæld til Gøte Sogns Sygekasse. Kommunen oplyser, at denne Gæld til Sygekassen andrager ca. 17.000 Kr., hvilket har haft til Følge, at Sygekassen er kommet i økonomiske Vanskeligheder og ikke kan klare sine Forpligtelser, bl. a. til Klaksvig Sygehus.

2) Andefjord Sogns Kommune andrager i Skrivelse af 13. November d. A. om et Laan fra Tinget paa 3000 Kr. til Dækning af Kommunens Gæld til Klaksvig Sygehus. Kommunen oplyser, at den staar i Restance til Klaksvig Sygehus med ca. 7000 Kr. og til Andefjord Sygekasse med ca. 6000 Kr.

3) Lervig Sogns Kommune andrager Tinget i Skrivelse af 13. November d. A. om at yde Kommunen et Laan paa 8000 Kr. Kommunen oplyser, at den staar i Restance til Lervig Sygekasse med 14.461 Kr. 72 Øre. Kommunen kan ikke skaffe Midler til Dækning eller Afbetaling paa Gælden, og Sygekassen kan ikke svare sine Forpligtelser, særlig til Klaksvig Sygehus.

Udvalget er vidende om, at forskellige Kommuner paa Øerne ikke har svaret deres Refusionsforpligtelser for Sygekassemedlemmers Sygehusophold, og de forannævnte Ansøgere er blandt de daarligst stillede. Det er store Beløb, det her drejer sig om, og det er indlysende, at Sygekasserne i vedkommende Sogne ikke kan skaffe Dækning for Hospitalsudgifter m. m.

Man kan tænke sig, at der kan opnaas en fordelagtig Ordning mellem Kommunerne og Sygekasserne, da det faktisk er de samme Personer, som svarer Kommuneskat, der er nydende Medlemmer af Sygekasserne.

Sygekasseinspektoratet maa antages at ville godkende en Ordning mellem Kommune og Sygekasse, hvorved Kommunens Gæld bringes ud af Verden samtidig med, at Sygekassen betaler sin Gæld.

Udvalget maa udtale, at forsaavidt der kan opnaas en gunstig Ordning, kan man ikke forsvare at afvise Ansøgningerne, men maa overlade til Vinnunevndin at meddele Lagtingsgarantier for Laan, som findes fornødne til Ordningens Opnaaelse, dog saaledes, at ingen af Kommunerne faar større Laan end ansøgt. —

Forslag.

Vinnunevndin anmodes om at undersøge og overveje de i forannstaa-

ende Betænkning omhandlede Andragender, og, for saa vidt der kan opnaas en Ordning med Sygekasserne, der er saa gunstig for Kommunerne, at man ikke kan forsvare at afvise den, bemyndiges Vinnunevndin til at meddele Lagtingsgaranti for de Laan, som findes fornødne til Ordningens Opnaaelse, dog saaledes, at ingen af Kommunerne faar Garanti for et større Beløb end ansøgt.

Tann 17. november varð uppskot nevndarinnar samtykt við 14 atkv. — 0.

---

12. Stjórnarumskipan. (1|XIII).

Nevnd viðn. fiskamarknaðin framlegði soljóðandi **Betænkning:**

Selvstyrepartiet har paa Foranledning af Statsministeriets Skrivelse af 5. ds. til Færøernes Lagting, hvori meddeles, at der er foretaget forskellige Ændringer med Hensyn til Ministerierne og deres Forretningsomraader, under 14. ds. rejst de i førnævnte Skrivelse omhandlede Forhold som en særlig Lagtingssag, idet Partiet udtaler, at Tinget bør tage denne Sag til Behandling og fremsætte Forslag, hvorefter de færøske Erhverv som Fiskeri, Landbrug, Handel o. s. v. henlægges under Lagtinget.

Flertallet (O. F. Joensen, Johan Poulsen og M. Samuelsen) finder Anledning til at fremsætte følgende:

Indeværende ekstraordinære Lagtingssamling er udelukkende sammenkaldt af Hensyn til de nuværende vanskelige Eksportforhold af vor Hovedartikel Klipfisken. Opgaven maa derfor være om mulig at finde Veje og Midler ud af den nuværende vanskelige Situation. Det vil derfor være ret og naturligt, at Tinget i denne Samling saa vidt muligt kun beskæftiger sig med Klipfiskesalget og Spørgsmaal, der staar i Forbindelse hermed, der som hver Mand kendt er af vital Betydning for vore Øer. Behandlingen af nærværende Sag, der ikke kan siges at have nogen nærmere Tilknytning til disse Spørgsmaal, bør derfor efter Flertallets Skøn udsættes til en senere Samling.

Mindretallet (Debess og Zachariasen) mener i Betragtning af denne Sags store Betydning, at Spørgsmaalet maa behandles nu. Det er ganske naturligt, at Lagtinget, naar det nu er samlet, protesterer imod, at denne Forandring har fundet Sted, uden at der har været Anledning for Lagtinget til at udtale sig om Sagen, hvilket er uforeneligt med Lagtingslovens § 17.

Selvstyrepartiet har tidligere fremsat Krav om at optage Forhandling om Lagtingets Overtagelse af forskellige færøske Sager: Søfart, Fiskeri, Landboforhold og Handel. Ved Henvendelse til Ministeriet vedrørende denne Sag maa man regne med, at Ministeriets Udtalelse vil foreligge til næste Lagtingssamling.

Mindretallet fremsætter nedenfor Forslag.

Forslag.

Fra Flertallet (O. F. Joensen, Johan Poulsen og M. Samuelsen):

1) Behandlingen af nærværende Sag udsættes til førstkommende ordinære Lagtingssamling.

2) Statsministeriet underrettes om foranstaaende.

Fra Mindretallet (Debess og Zachariasen):

1) Tinget anser den i Henhold til Statsministeriets Kundgørelse af 5. ds. foretagne Omlægning af færøske Sager i Ministerierne, uden at Lagtinget er hørt, for uforenelig med Lagtingslovens § 17.

2) Tinget andrager Statsministeren om Forhandling vedrørende de under Punkt 1 omhandlede Forhold samt angaaende Lagtingets Overtagelse af Fiskeri, Søfart, Landboforhold og Handel, hvilke Anliggender tænkes ledet af et Organ, valgt af Lagtinget.

3) Tinget forudsætter, at Ministeriets Udtalelse med Hensyn til Punkterne 1 og 2 foreligger til næste Lagtingssamling.

Tann 16. november varð uppskot minnilutans sett undir atkvøðisgr. við *navnakall:*

Ja atkvøddu: Zachariasen, S. Poulsen, Nielsen, Viðstein, Mitens, Debess, Kallsoy. *Atkvøddu ikki:* J. O. Joensen, Danielsen, Nolsøe, O. F. Joensen, A. Samuelsen, J. H. Joensen, M. Samuelsen, Djurhuus, Andreasen, Iversen, J. Poulsen. *Burtur:* Winther, Dam, Patursson,

og varð uppskotið soleiðis burturdáttið, bert 7 atkv. — 0.

Uppskot meirilutans varð samtykt við 14 atkv. - 0.

13. Fyrispurningur til amtmannin frá J. Patursson. (2/VIII).

Tann 16. november setti J. Patursson fram soljóðandi uppskot til avgreiðslu:

„Løgtingið átalar hervlð sum ósamberligt við føroyskar lógskipanir og hevdvunnan landasið, *at* yvirvøldin hevur tikið Toftagarð í Vági í Suðuroy av slektini, sum har hevur sitið mann eftir manni ivaleyst síðan 16du øld og *at* yvirvøldin uttan serstaka lógheimild hevur bjóðað ein føroyskan kongsgarð, her Toftagarð suður í Vági, til sølu."

Uppskotið fall, bert 8 atkv. — 0.

Eykatingsetan endaði 17. november og fundirnir vóru 12.

Tingskjal 1

Roknskapir

og

fíggjarstandur

Løgtingsins

1934.

Amts

Roknskapur

Inntøkur:

		Kr. oyr.	Kr. oyr.
I.	Hjá roknskaparahaldaranum 1. januar 1934		
II.	Inntøkuoftirstøða 1. januar 1934:		
	1. Jarðaskattur	11073 12	
	2. Álíknað kommununum	129147 56	
	3. Fyriframgreiðslur	41507 68	
			181728 36
III.	Jarðaskattur 1934		8517 48
IV.	Álíknað kommununum		100000 00
V.	Gjøld fyri handilsloyvi		3385 00
VI.	Ríkisstudningur		3000 00
VII.	Tollur		56501 16
VIII.	Bilskattur		11703 35
IX.	Ymist. (Herav lán frá kreditfelagnum 59470 47)		85905 83
X.	Skuld til Føroya Banka 31. desember 1934		35130 36
XI.	Skuld til jarðabókskassan		10126 62
			495098 16

grunnurin,

fyri 1934.

Útreiðslur:

A.	Løgtingskostnaður:	Kr. oyr.	Kr. oyr.
	1. Tingmannaløn og ferðaútreiðslur	22069 45	
	2. Prenting o. t.	7920 26	
	3. Løgtingshúsinum viðvíkjandi	1363 05	
	4. Skrivstovan	3423 15	
			34775 91
B.	Dóms- og lógreglumál		3877 19
C.	Valum viðvíkjandi		353 22
D.	Læknar, sjúkrahús, o. t.	Kr. oyr.	
	1. Farsóttir	3927 55	
	2. Veneriskar sjúkur	1847 12	
	3. Bróstsjúkrahúsið	2844 99	
	4. Koppseting	396 00	
	5. Ljósmóðir	3002 32	
	6. Fluttningsútreiðslur lækna	588 10	
	7. Karantinútreiðslur	1121 91	
	8. Aðrar útreiðslur	5059 50	
			18787 49
E.	Ferðaútreiðslur sýslumanna		1167 55
F.	Skúlamálum viðvíkjandi		8607 00
G.	Landbúnaðinum viðvíkjandi		11943 46
H.	Ymist		98409 03
I.	Til reservagrunn kredittfelagana		504 41
J.	Rentur		27324 20
K.	Avdráttur		30289 05
L.	Goldið statinum eftir kautión fyri havnalán		12336 88
M.	Amtsfátækragrunnurin fyri lut av handilsloyvi		1512 50
		Kr. oyr.	
N.	Eftirstøða av jarðaskatti 31. des. 1934	8034 11	
	— - skatti, álíknað kommununum	104021 18	
	Fyriframgreiðslur	67278 84	
			179334 13
	Skuld Føroya Banka 1. jan. 1934		59234 20
	Skuld til jarðabókskassan		7541 94
			495998 16

Úrlrug

Inntøkur:

	Kr.	øyr.
1. Jarðaskattur	8517	48
2. Skattur álíknaður kommununum	100000	00
3. Tollur	56501	16
4. Handilsloyvi	1872	50
5. Ríkisstudningur	3000	00
6. Ymist. (Herav lán frá kreditfelagnum kr. 59470.47)	85905	83
	255796	97

Figgjarstandur

Ogndir:

	Kr.	øyr.
1. Fyrifrangreiðslur	67278	81
2. Eftirstøða av jarðaskatti	8034	11
3. — - skatti álíknað kommununum	104021	18
4. Hjá roknskaparhaldara	0	00
5. Tilgóðar hjá ymiskum kommununum fyri goldin havnalán	71725	18
6. Munur	282863	26
	533922	57

og yvirlit.

Útreiðslur:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.
1. Løgtingið	34775 91	
2. Dómsmál	3877 19	
3. Val	353 22	
4. Læknar o. t.	18787 49	
5. Sýslumenn	1167 55	
6. Skúlar	8607 00	
7. Landbúnaður	11943 46	
8. Til reservagrunn kreditf.	504 41	
9. Ymist	98409 03	
10. Rentur	27324 20	
		205749 46
Avdráttur		30289 05
Goldin havnalán		12336 88
Munur		7421 58
		255796 97

31. desember 1934.

Skuld:

	Kr. oyr.
1. Kreditforeningen	341096 79
2. Universitetskvæsturen	81231 75
3. Føroya Banki (kassakredit)	35130 36
4. Kommunur (bilskattur)	20405 39
5. Føroya jarðabókskassi	10126 62
6. Færø Amts Sparekasse	17500 00
7. Sjóvinnubankin	13500 00
8. Jarðahvalsgrunnurin	11200 00
9. Amtsfátækrakassin og ymiskar kommunur	2082 50
10. Føroya felag móti tuberklasjúku	1649 16
	533922 57

Grunnurin eigur bróstsjúkrahúsið, yvirlæknahúsið, farsóttarhúsið, løgtingshúsið, skansahúsið, „Smiril", lutapening í Skipafelagnum Føroyar (70000 kr.) og lutapening í Sjóvinnubankanum (60000 kr.)

Økonomiski

Roknskapur

Inntøkur:

I.	Grunnur í ársbyrjan:	Kr. oyr.	Kr. oyr.	Kr. oyr.
	A. Stovnsfæ:			
	1. Skuldabrøv	15000 00		
	2. Færø Amts Sparekasse ...	6500 00		
	3. Hjá økonomiska grunninum	19806 00		
			41306 00	
	B. Nýtslupeningur:	Kr. oyr.		
	1. Eftirstøður	831 77		
	2. Hjá roknskaparhaldara ...	34 56		
			866 33	
				42172 33
II.	Rentur			840 19
III.	Inntøkur av grindum (grindareglugerðin §§ 28 og 30) ...			1470 35
IV.	Stórhvalagjald			2880 00
V.	Innfluttningsgjald			37900 69
VI.	Vøruhandilin			2000 00
VII.	Ríkisstuðningur til vegir			21817 51
VIII.	Frá Ísvirki			69 73
IX.	Skuld 31. desember 1984:			
	Til Tiltaksgrunnin		38206 00	
	- Vága sýslu		10	
				38206 10
				147156 90

grunnurin.

fyri 1934.

Útreiðslur:

Skuld 1. jan. 1934:		Kr. oyr.	Kr. oyr.
I. Til jarðahvalsgrunnin		159 00	
II. - tiltaksgrunnin		19806 00	
			19965 00
A. Vegir, brýr og lendingar			65314 11
B. Útreiðslur viðv. grind			1111 07
C. Føroya Fólkaháskúli			1500 00
D. Helfred Poulsen: Vevskeið			200 00
E. Harry Fonsdal, Vestmanna			300 00
F. Elise Abrahamsen			200 00
G. Ungdómsskúli Peter Poulsens			350 00
H. Eftirlønargrunnur lærara			2000 00
I. Chr. Matras, magistarl			1200 00
J. Føroysk lestrabók			780 00
K. „Varðin"			250 00
L. Forngripafelagið			550 00
M. Til lærarànámskeið			300 00
N. G. Mouritsen, Havn			200 00
O. Herluf Arnason			150 00
P. Løgtingssøgan			1860 93
Q. Janus Kamban			200 00
R. Eftirløn til Frku. Flagstad og Berg			2800 00
S. Barnaheimið í Vestmanna			300 00
T. Útreiðslur til skjalasavnið			2350 00
U. Løn roknskaparhaldarans			250 00
V. Ymist			117 14
X. Studningur til Grótvirki í Vági			500 00
Y. Studningur til svimjingarhyl			100 00
Z. Útgrefstur í Gerðabø			150 00
Æ. Endurgjald fyri grindaskaða			826 07
Ø. Jarðahvalsgrunnin			111 00
Grunnurin 31. december 1934:			
1. Støvnsfæ:	Kr. oyr.	Kr. oyr.	
Skuldabrøv	15000 00		
Færø Amts Sparekasse	6500 00		
Hjá Tiltaksgrunninum	19806 00		
Til Tiltaksgrunnin	1000 00		
		42306 00	
2. Nýtslupeningur:			
Eftirst. f. grind	441 52		
Hjá roknskaparhaldaranum	441 06		
		882 58	
			43188 58
			147156 90

	Úrdrag
Inntøkur:	
	Kr. oyr.
1. Stórhvalagjald	2880 00
2. Inntøkur av grindum	359 28
3. Innfluttningsgjald	37900 69
4. Vøruhaudlin	2000 00
5. Rentur	640 19
6. Rikisstudning til vegir	21817 51
7. Frá Ísvirki	69 73
8. Munur	17224 85
	82892 25

og yvirlit.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.
A. Vegir, brýr og lendingar		65314 11
B. Endurgjald fyri grindaskaða		826 07
C. Skúlamál	Kr. oyr.	
Eftirlønargrunnurin	2000 00	
Vevskeið	400 00	
Unglingaskúli Peter Poulsens	850 00	
Háskúlin	1500 00	
Læraranámskeið	300 00	
		4550 00
D. Vísindi og bókmentir:	Kr. oyr.	
Føroysk lestrabók	780 00	
Matras	1200 00	
Varðin	250 00	
Løgtingssøgan	1860 93	
Harry Fonsdal, Vestmanna	300 00	
G. Mouritsen, Tórshavn	200 00	
H. Arnason, Tórshavn	150 00	
Janus Kamban, Tórshavn	200 00	
		4940 93
E. Forngripafelagið		550 00
F. Útreiðslur viðv. skjalasavninum		2350 00
G. Eftirløn til Frknr. Flagstad og Berg		2800 00
H. Ymist		117 14
I. Svimjingurhyl		100 00
J. Løn		250 00
K. Barnaheimið í Vestmanna		300 00
L. Grótvirki í Vági		500 00
M. Útgreiðstur í Gerðabø		150 00
N. Jarðahvalsgrunnurin		144 00
		82892 25

Fátækragrunnur

Roknskapur

Inntokur:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.	Kr. oyr.
I. Grunnur í ársbyrjan:			
A. Stovnsfæ:			
Skuldabrøv	8493 23		
Færø Amts Sparekasse	6700 00		
Eftirstøður	20588 26		
Hjá roknskaparhaldara	7343 51		
		43125 00	
B. Nýtslupeningur:	Kr. oyr.		
Eftirstøður — sektir	20 00		
Grindaeftirstøður	223 98		
Hjá roknskaparhaldara	4764 10		
		5008 08	
			48133 08
II. Rentur			1214 69
III. Arvagjald			3214 55
IV. Grindagjald			130 60
V. Embætismenn við starvstøku			0 00
VI. Sektir			360 00
VII. Gjøld fyri handilsloyvi, firma og prokura			1736 50
VIII. Stórhvalagjald			480 00
IX. Avdráttur av alimentatiónspeningi			112 00
X. Afturrindaðar fyriframgreiðslur fyri fólk á sinnisjúkrahúsum (sbr. pkt. E. I útreiðslunum) 35361 Kr. 40 oyr.			
			55381 42

Úrdrag

Inntokur:

	Kr. oyr.	Kr oyr.
Grindagjald	130 60	
Stórhvalagjald	480 00	
Arvagjald	3214 55	
Gjøld fyri handilsloyvi o. s. fr.	1736 50	
Sektir	360 00	
Rentur	1214 69	
Avdráttur av alimentatiónspeningi	112 00	
		7248 34
Munur		2281 13
		9529 47

Løgtingsins.

fyri 1934.

Útreiðslur:

			Kr. oyr.
A. Studningur til fátækraútreiðslur í ymsum søknum			7400 00
B. Alimentatiónspeningur leysingabarna, hvar faðirin hevur slept sær undan skyldu síni			1698 22
C. Løn rokuskaparhaldarans			300 00
D. Aðrar útreiðslur			62 25
E. Afturrindað av arvagjaldi og handilsloyvi			69 00
F. Afturrindaðar fyriframgreiðslur fyri fólk á sinnisjúkrahúsum (sbr. pkt. X í Inntøkunum)	35361 Kr. 40 oyr.		
G. Grunnurin 31. desember 1934:		Kr. oyr.	
1. Stovnsfæ		43625 00	
2. Nýtslupeningur:	Kr. oyr.		
Sektarstøða	245 00		
Grindaeftirstøður	223 98		
Hjá rokuskaparhaldara	1757 97		
		2226 95	
			45851 95
			55381 42

og yvirlit.

Útreiðslur:

	Kr oyr.
Studningur til søknirnar	7400 00
Alimentatiónspeningur	1698 22
Løn og Ymist	431 25
	9529 47

Kirkju

Roknskapur

Inntøkur:

		Kr. oyr.	Kr. oyr.
A.	Grunnur í ársbyrjan:		
	Færø Amts Sparekasse	30500 00	
	Hjá roknskaparhaldara	10 52	
			30510 52
B.	Endurgjald fyri tiggjunda		7800 00
C.	Stórhvalagjald		960 00
D.	Innfluttningsgjald		22600 47
E.	Rentur		1035 62
F.	Viðvíkjandi Vágskirkju		5 00
G.	Skuld 31. desember 1934:	Kr. oyr.	
	Tórshavnar kirkjugrunnur	6941 72	
	Vágs kirkjugrunnur	500 00	
	Jarðahvalsgrunnurin	37000 00	
			44441 72
			107353 33

grunnurin.

fyri árið 1934.

Útreiðslur:

		Kr. oyr	Kr. oyr.
I.	Skuld 1. januar 1934:		
	Økonomiski grunnurin	10000 00	
	Tórshavnar kirkjugrunnur	6953 23	
	Vágs kirkjugrunnur	500 00	
	Jarðahvalsgrunnurin	40000 00	
			57453 23
II.	Studningur til nýggjar kirkjur:	Kr. oyr.	
	Vágs kirkja	17344 56	
	Hvalbiar kirkja	10275 98	
			27620 54
III.	Umvølingar:	Kr. oyr.	
	Norðuroya kirkjur	3290 08	
	Eysturoyar kirkjur	2548 52	
	Streymoyar kirkjur	899 91	
	Vága kirkjur	232 20	
	Sandoyar kirkjur	85 12	
	Suðuroyar kirkjur	693 88	
			7689 71
IV.	Til Kirkjugarðar		3738 00
V.	Kirkjusýningar, kirkjuvígslur, prentingar o. tl.		337 75
VI.	Rentur		1800 00
VII.	Løn roknskaparhaldarans		400 00
VIII.	Ymist		67 79
IX.	Grunnurin 31. december 1934:	Kr. oyr.	
	Færø Amts Sparekasse	8200 00	
	Hjá roknskaparhaldara	46 32	
			8246 32
			107353 33

Telefonverk

Roknskapur

Inntøkur:

		Kr. oyr.
I.	Grunnur í ársbyrjan	130763 55
II.	Telefongjald	56085 25
III.	Gjald fyri samtalur, telefontelegrammir, boðsending og eykagjald	111197 09
IV.	Inntøkur av telegrammum, ið verða telefoneraði frá ella til telegrafstøðuna	7101 45
V.	Ymist	10177 05
		315324 39

Eftirlønargrunnur verksins.

	Kr. oyr.
Grunnurin 31. desember 1934	11826 74

Figgjarstandur verksins

Ogn:

	Kr. oyr.
Færø Amts Sparekasse, Føroya Banki og eftirstøður	152909 07
Lánt til „Smiril"	40000 00
— - Klakksvíkar kommunu	5000 00
	197909 07
Bókførda virði verksins	1052069 00

Føroya løgtings.

fyri 1934.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.
A. Løn og skrivstovukostnaður		25841 90
B. Rentur og avborganir		17454 50
C. Rakstur støðanna		36531 00
D. Viðlíkahald og eftirlit verksins		31507 85
E. Økjan verksins		15787 57
F. Ymist		3310 25
G. Grunnur 31. december 1934:	Kr. oyr.	
Færø Amts Sparekasse	116560 38	
Føroya Banki	5603 71	
Eftirstøður	24063 96	
Lánt til „Smiril"	40000 00	
Lánt til Klakksvíkar kommunu	5000 00	
Kontant	6681 02	
	197909 07	
Skuld fyri telegrammir	13017 75	
		184891 32
		315324 39

31. december 1934.

Skuld:

	Kr. oyr.
Livsforsikringsselskabet „Danmark"	13526 35
Kreditforeningen af Kommuner	14559 01
Universitetskvæsturen	26776 50
Færø Amts Sparekasse	11250 00
Store Nordiske Telegrafselskab	13017 75
Munur	118779 46
	197909 07

Bróstsjúkrahúsið.

Sí roknskapið í „Beretning om Færø Amts Tuberkulosesygehus Virksomhed i Regnskabsaaret 1. Januar til 31. December 1934."

31. desember 1934.	Kr. oyr.
Eftirstøður	14414 34
Ríkisstudningur fyri oktober fjórðungsár	12309 00
Hjá roknskaparhaldara	450 93
	27174 27
Skuld til Føroya banka	18002 52
Eftirlønargrunnurin 31. desember 1934	1171 80

Skúla

Roknskapur

Inntøkur:

	Kr. oyr.
1. Rentur	2028 15
2. Ríkisstudningur	24255 12
3. Studningur til uttanbýggja næmingar	1200 00
4. Studningur til pensión frú Effersøes	550 00
5. Studningur frá Tórshavnar bý	150 00
6. Næmingarnir	17910 00
7. Læraraskúlin	600 00
8. Leiga	762 40
9. Eftirstøður	576 25
10. Hvalajuntøka	570 18
11. Refusión av pensiónsútreiðslum	515 88
12. Refusión av Rørslev kirkjutíggjundum	14 33
	49132 31

grunnurin.

fyri 1934.

Útreiðslur:	Kr.	oyr.
1. Eftirløn	2928	38
2. Læraraløn	33665	94
3. Studningur til uttanbýggja næmingar	1200	00
4. Løn roknskaparhaldirans o. t.	165	61
5. Skattur	1081	00
6. Trygging	416	00
7. Umvøling	1092	19
8. Ljós og hiti	1775	77
9. Reingeran	2546	80
10. Undirvísingartilfar o. t.	507	40
11. Leiga	850	00
12. Aðrar útreiðslur	385	39
13. Eftirstøður	1400	00
14. Munur	1167	89
	49192	81

	Kr.	oyr.		
Grunnurin 31. desember 1934:				
Rentuberandi peningur	36490	92		
Í sparikassa, banka og kontant	6729	11		
			43220	03
Grunnur í ársbyrjan			42052	34
Munur			1167	69
			43220	03

Eftirlønargrunnur realskúlans.

	Kr.	oyr.
31. desember 1934	6012	04

»Smi

Roknskapur

Inntokur:

			Kr. oyr.
I.	Farmagjald		11875 88
II.	Ferðapeningur		17310 00
III.	Eykaferðir		1601 50
		Kr. oyr.	
	Ríkisstudningur	5000 00	
	Postfluttningur	12500 00	
			17500 00
IV.	Føroya Løgting		7732 81
V.	Tap		7651 60
			63671 79

Roknskapur

Inntokur:

		Kr. oyr.
I.	Farmagjald	14857 06
II.	Ferðapeningur	18503 09
III.	Ríkisstudningur	19500 00
IV.	Tap	9414 52
		62274 58

Fíggjarstandur

Ogn:

	Kr. oyr.
Nýggi „Smiril"	269523 63
Gamli „Smiril"	2896 86
Kassapeningur	1422 67
	273843 16

ril«

frá $^{1}/_{4}$—$^{30}/_{9}$—1934.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.
I.	Manningarlon	15261 05
II.	Kostarhald	2116 35
III.	Tryggingargjald	7579 53
IV.	Kol o. t.	12981 80
V.	Umsiting og umvøling	11762 63
VI.	Administratión	1000 00
VII.	Ymist	4261 26
VIII.	Postfluttningur	992 97
IX.	Rentur	5553 20
X.	Eykafar	2160 00
		63.671 79

frá $^{1}/_{10}$—1934 til $^{31}/_{3}$—1935.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.
I.	Manningarløn	14246 00
II.	Kostarhald	4277 37
III.	Kol o. t.	18343 41
IV.	Umsiting og umvøling	2088 54
V.	Ymist	6772 09
VI.	Postfluttningur	2441 15
VII.	Eykafar	1016 55
VIII.	Tryggingargjald	5240 65
IX.	Rentur	6849 82
X.	Administratión	1000 00
		62274 58

31. mars 1935.

Skald:

	Kr. oyr.
Føroya Bauki	21705 49
Ríkiskassin	190165 74
Telefonverkið	40000 00
Munur	21671 93
	273843 16

Pastor Engelsteds Legat.

	Kr. oyr.
Realskúlalegatið 31. desember 1934	1446 84
Eftirløunarlegatið	2273 59

Grunnurin til keyp av góðum skúlabókum.

	Kr. oyr.
31. desember 1934	2483 11

Eftirlønargrunnur lærara.

Inntokur:

	Kr. oyr.
I. Rakstrargrunnur í ársbyrjan	27042 64
II. Pensiónsfrádrag	4092 51
III. Refusión av pensiónstilleg o. ø.	16535 77
IV. Frá kommununum	11029 22
V. Ríkisstudningur til persónlig tilleg	288 00
VI. Rentur	10966 89
VII. Ríkisstudningur	14000 00
VIII. Løgtingsstudningur	2000 00
	85955 03

Útreiðstur:

		Kr. oyr.
A. Eftirløn		30569 66
B. Flutt til Kapitalkonto		28193 38
C. Løn roknskaparhaldarans, revisor o. t.		553 19
D. Rakstrargrunnurin 31. desember 1934:	Kr. oyr.	
Færø Amts Sparekasse	22540 72	
Eftirstoður	3440 56	
Kontant	652 54	
		26633 82
		85955 03

Kapitalkonto.

	Kr. oyr.
31. december 1934. Obligatiónum	226920 00
Færø Amts Sparekasse	4890 63
	231810 63

Trygging skúlahúsa.

	Kr. oyr.
Grunnurin 31. december 1934:	
Færø Amts Sparekasse	16566 70
Eftirstøður	112 80
	16678 50

Landsbòkasavnið.

Inntøkur:

	Kr. oyr.
Grunnurin við ársbyrjan	13 31
Ríkisstudningur	6300 00
Løgtingið	3800 00
Tórshavnar býur	1200 00
Ymist	80 69
	11394 00

Útreiðslur:

		Kr. oyr.
Løn		5800 00
Ljós og hitl		1035 10
Bókakeyp og innbinding		1815 20
Rentur og avborgan		985 00
Útreiðslur til telefon, skatt, trygging o. t.		1015 59
Innbúgv, reingeran, porto, fragt o. t.		769 03
Grunnurin 31. mars 1935:	Kr oyr.	
Sjóvinnubankin	9 59	
Hjá roknskaparhaldaranum	14 46	
		24 05
		11394 00

Skjalasavnið.

Inntøkur:

	Kr.	oyr.
Grunnur við ársbyrjan	1	61
Ríkisstuðningur	1850	00
Løgtingsstuðningur	2350	00
	4201	61

Útreiðslur:

	Kr.	oyr.
Løn og skrivstovuútreiðslur	3388	50
Ljós og hiti	194	88
Rentur og avborgan	165	00
Umvølingar, innbinding o. t.	155	64
Telefon, fragt og reingeran	149	50
Grunnurin 31. mars 1935	153	09
	4201	61

Kavarabúnaðurin.

	Kr.	oyr.
Grunnurin 31. desember 1934	2750	69

»Hansenske Legat.«

	Kr.	oyr.
Grunnurin 31. mars 1935	990	40

»Fonden for forulykkedes Efterladte.«

	Kr.	oyr.
Grunnurin 31. desbr. 1934	24760	94

Grindagarnið í Vestmanna.

Grunnurin 31. desember 1934:	Kr. øyr.
Færø Amts Sparekasse	997 23
Kontant	1 50
	998 76

Dr. phil. Jacob Jacobsens Legat.

Grunnurin 30. september 1934	8315 15

Jarðahvalsgrunnurin.

Grunnurin 31. desember 1934:	Kr. øyr.
Færø Amts Sparekasse	80006 99
Kontant	226 15
Eftirstøður	648 33
Stórhvalagjald	144 00
Lán til kirkjugrunnin	37000 00
Lán til Skipafelagið Føroyar	31500 00
Lán til amtsgrunnin	11200 00
	160725 47

Fíggjarstandurin

fyri tey av tinglunum granskoðaðu roknskapini.

Ogn:

		Kr. oyr.	Kr. oyr.
1. Telefonverkið (bókført til kr. 1.052.069)			500000 00
2. Hús:			
Bróstsjúkrahúsið við lanbúgvi og læknahúsið (tryggjað fyri kr. 250000,00)		200000 00	
Løgtingshúsið		17500 00	
Skansahúsið		6400 00	
Realskúlin		75000 00	
Bókasavnshúsið		70000 00	
Farsóttarhúsið		12000 00	
			382900 00
3. Smiril			250000 00
		Kr. oyr.	
4. a. Færø Amts Sparekasse, bankarnar og peningur		818023 09	
b. Skuldabrøv, kreditfelagsobligatiónir o. t.		277075 21	
c. Fyriframgreiðslur		96381 31	
d. Eftirstøður		153605 22	
			845084 83
			1977984 83

Skuld:

	Kr. oyr.	Kr. oyr.
A. Til lánustøður	797762 26	
B. - løgtingsgrunnar og aðrar	168111 49	
		965873 75
	Munur	1012111 08
		1977984 83

Kirkjurnar, vøruhandilin, lutirnir í Skipafelaginum Føroyar og í Sjóvinnubankanum og Eftirlønargrunnur lærara eru ikki roknaði við.

Uppskot

til

fíggjarsamtykt Løgtingsins

fyri

1936.

(Lagt fyri Løgtingið 1935.)

Amts

Inntøkur:

	Kr. øyr.
1. Ríkisstudningur	8000 00
2. Gjøld fyri handilsloyvi	1500 00
3. Jarðaskattur	8500 00
4. Tollur	100000 00
5. Ríkisstudningur (eftir „finansplaninum")	100000 00
6. Løgtingsskattur	60000 00
7. Skipagjald	12000 00
8. Rentur og avdráttur frá Klakksvíkar sókn	8700 00
9. At fáa til vegar	112100 00
	405800 00

Ad *Inntøkur:*

Lóg um toll av 8. mars 1935 ásetur, at sjúkrahúsini fyrst fáa 48000 kr. og kirkjugrunnurin 20000 kr.; restin ætlast til 135000 kr. Herav fær amtsgrunnurin 100000 kr. og økonomiski grunnurin 35000 kr. (ætlast viðtikið í tingsetuni 1935).

grunnurin.

Útreiðslur:

		Kr. oyr.
A.	Løgtingskostnaður	35000 00
B.	Dómsmál	4000 00
C.	Valum viðvíkjandi	1000 00
D.	Læknar, sjúkrahús o. t.	22500 00
E.	Ferðaútreiðslur sýslumanna, djóralæknans o. m.	3000 00
F.	Skúlamálum viðvíkjandi	9000 00
G.	Landsbókasavnið	3800 00
H.	Landbúnaðinum viðvíkjandi	7000 00
I.	Hjemmet for Vanføre og ymist	500 00
J.	Rentur	28000 00
K.	Vanligan avdrátt	30000 00
L.	Ábyrgd fyri havnalán	17000 00
M.	Til fiskivinnu	5000 00
N.	Til bróstsjúkrahúsið og farsóttarhúsið	5000 00
O.	Av tolli til ymis mál	10000 00
P.	Havna- og vegbygging	220000 00
Q.	Til amtsfátækragrunnin	5000 00
		405800 00

Ad. *Útreiðslur:*

	Kr. oyr.
Tingmannaløn, ferðaútreiðslur o. t.	22000 00
Løgtingstíðindi o. t.	5500 00
Løgtingshúsið	1500 00
Skrivstova løgtingsins	6000 00
	35000 00

		Kr. oyr.
D.	Læknaløn o. t.	5100 00
	Farsóttir	4000 00
	Veneriskar sjúkur	2000 00
	Koppseting	400 00
	Karantinútreiðslur	2000 00
	Bróstsjúkrarhúsið	5000 00
	Ljósmæður	3000 00
	Ymist	1000 00
		22500 00

H. Til hjálparmann hjá landbúnaðarráðgevaranum, Føroya búnaðarfelag, 5000 kr. til studning til uppdyrkan o. t.

Økonomiski grunnurin.

Inntøkur:

	Kr.	oyr.
1. Grind	1500	00
2. Stórhvalaveiða	8000	00
3. Innfluttningsgjald	35000	00
4. Rentur	600	00
5. Vøruhandilin	2000	00
	42100	00

Útreiðslur:

	Kr.	oyr.
A. Løn roknskaparhaldarans o. t.	800	00
B. Kvøldskúlar og ferðastudningur til lærarar	600	00
C. Jarðahvalsgrunnurin	150	00
D. Hedeselskabet	1000	00
E. Føroya felag móti tuberklasjúku	1000	00
F. Eftirløn til frgvr. Flagstad og Berg	2800	00
G. At leggja til stovnsfæ grunnsins	1000	00
	7350	00
Til lendingar, brýr og onnur endamál eru	34750	00
	42100	00

Fátækragrunnur løgtingsins.

Inntøkur:

	Kr. oyr.
1. Grind	150 00
2. Stórhvalagjald	500 00
3. Arvagjald	3000 00
4. Gjøld fyri handilsloyvi	1500 00
5. Rentur	1000 00
	6150 00

Útreiðslur:

	Kr. oyr.
A. Alimentatiónspeningur	1500 00
B. Løn rokuskaparhaldarans o. t.	400 00
C. At leggja til stovnsfæ grunnsins	500 00
D. Munur	3750 00
	6150 00

Kirkjugrunnur løgtingsins.

Inntøkur:

	Kr.	oyr.
1. Endurgjald fyri tiggjunda	7800	00
2. Stórhvalagjald	1000	00
3. Innfluttningsgjald	20000	00
4. Rentur	1200	00
	30000	00

Útreiðslur:

	Kr.	oyr.
A. Roknskaparhaldara o. t.	500	00
B. Rentur	2000	00
C. Vanligar umvølingar	5000	00
D. Kirkjugarðar	2000	00
E. Jarðahvalsgrunnurin	5000	00
F. Munur	15500	00
	30000	00

A/S. „Føroya Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag Nr. 3.

Beretning

om

Færø Amts Tuberkulosesygehus' Virksomhed

i Regnskabsaaret 1. Januar 1934 til 31. December 1934.

Ved

Overlæge ERIK LYNGE

Ved Regnskabsaarets Begyndelse henlaa paa Sygehuset	48	Patienter
I Aarets Løb indlagdes	95	—
— — — udskreves 93, overflyttedes 13	106	—
Tilbage ved Aarets Slutning	37	—
Ialt behandledes i Aarets Løb	143	—

De udskrevne 106 Patienter fordeler sig saaledes:

1) Hjemsted:

Fuglefjord	3	Ridevig	1
Funding	1	Sand	3
Gjov	1	Sandevaag	1
Glibre	1	Sandvig	1
Haldersvig	2	Skaalevig	3
Hellerne	1	Skopen	1
Husum	5	Skuø	14
Kalbak	1	Strænder	1
Klaksvig	1	Sumbø	4
Kvalbø	2	Svinø	3
Kvivig	2	Sørvaag	10
Lejnum	1	Thorshavn	11
Lervig	3	Thorsvig	1
Midvaag	2	Tjørnevig	1
Moskranæs	1	Tofte	1
Myggenæs	3	Tveraa	7
Nolsø	2	Vaag	2
Norddeble	1	Vestmanhavn	1
Nordregøte	1	Viderejde	2
Porkere	4		

2) Efter Køn: Mandlige 43
Kvindelige 63

3) Efter Alder: 15 Aar og derunder 23
Fra 16 Aar til 25 Aar 14
» 26 — » 35 — 28
» 36 — » 50 — 8
» 51 — » 60 — 2
» 61 — og derover 1

4) Efter Sygdommens Udbredning:

57 lettere Tilfælde (I Stadium)
23 middelsvære — (II —)
26 svære — (III —)

Gennemsnitsvarigheden af Kuropholdet for de enkelte Stadier var:

lettere Tilfælde	(I Stadium)	115 Dage
middelsvære Tilfælde	(II —)	213 —
svære Tilfælde	(III —)	317 —

Resultatet af Behandlingen:

	I	II	III	Ialt
Tilsyneladende raske	53	11	4	68
Betydeligt bedrede	3	9	7	19
Bedrede	1	2	5	8
Uforandrede	0	1	5	6
Forværrede	0	0	1	1
Døde	0	0	4	4

Tubercelbaciller fandtes i Opspyttet hos ialt: 31 Patienter.

Af	57	Patienter i	I	Stad. hos	0	Patienter
-	23	— -	II	— -	10	—
-	26	— -	III	— -	21	—

Af disse 31 Patienter blev 19 udskrevne bacilfri (c: 61 %).

Feber, der skyldtes Tuberkulosen:

Fandtes ved Indlæggelsen hos	25	Patienter
Tabte sig under Opholdet hos	23	—
Opstod under Opholdet hos	13	—
Tabte sig atter under Opholdet hos	11	—

Vægtforøgelsen hos 101 regelmæssigt vejede Patienter var gennemsnitligt:

I	Stadium:	5,8 kg
II	—	7,5 »
III	—	5,2 »

Af mere betydende **Komplikationer** forekom følgende;

Abdom. acut.	1
Abscess. prostat.	1
Achylia gastr.	4
Albuminuria e. sanocrysin	5
Amenorrhea.	1
Angina tons.	2
Anorexia nervos.	1
Anæmia simpl.	20
Appendicitis acut.	1
Asthma bronch.	1
Brochiectasia	2
Bronchitis chr.	2
Cholelithiasis	1
Colitis chr.	1
Conjunct. phlyctæn.	7
Degen. amyloid. ren.	1
Dermatitis artif. (Sanocrysin)	2
Dyspepsia nervos.	4
Encephalit. seq.	2
Enuresis noct.	1
Erythema nodos.	2
Exceme	1
Gastr. enterit. acut.	1
Hernia ing	1
— ventr.	1
Herpes zoster	1
Hidroadenit. axil.	1
Haemoptysis	13
Imbicilitas	1
Lues antea	1
Lumbago	1
Migræne	2
Mrb. cord.	2
Nephritis acut hæmorrh.	1
Nephritis chr.	1
Neurasthenia	6
Otit. med. supp. chr.	1
Paronychion	1
Phlebitis extr. inf.	1
Pityriasis simpl.	2
Pleuritis exsud.	6
— — seq.	49
Pleuro-pneumonia	2
Pneumonia caseosa	1
Pneumothorax spontan.	1
Psoriasis	3
Rhinitis hypertrofica	1
Tuberc. genu	1
— gland. colli	5
— — bronch.	12
— intest	3
— laryngis	8
— periton.	2
— renis	1
— salpingit	1
— testis et. epididym.	1
Ulcus nasi simpl	1
— ventr.	1

Overflyttede Patienter: ialt 13

til

Dr. Alexandrines Hospital: 8 Patienter for

Abscess. prostat:	1	Thoracoplastik m. Exairesis n. phren:	2
Appendicit. acut:	1	Tuberc. peritonæi:	1
Cholelithiasis:	1	— renis:	1
		Ventrikelidelse:	1

Dr. Alexandrines Hospitals Tuberkuloseafdeling: 4 Patienter.

Rigshospitalet, København: 1 Patient.

Særlige Behandlingsmaader.

Pneumothorax artif. er forsøgt anlagt hos 10 Patienter, kun hos 4 lykkedes og gennemførtes Behandlingen, desuden er 4 Patienter til Stadighed bleven ambulant behandlet med Pneumoth. artif.

Sanocrysin er anvendt til 24 Patienter.

Metallosal-Mangan er anvendt til 1 Patient.

Thoracoplastik m. Exairesis n. phremic: 2 Patienter (Overlæge Pauli Dahl).

Exairesis n. phrenic.: 1 Patient (Overlæge Pauli Dahl).

Der er i Aarets Løb foretaget 253 Røntgenfotograferinger, deraf 94 ambulante Patienter (Tuberkulosestationen).

Af Røntgengennemlysninger: 277, deraf 147 ambulante.

Der er i Aarets Løb givet ialt 2162 Lysbade (Kvarts-Sollux, Kulbuelys) til 69 Patienter.

Økonomisk Oversigt

ved Lagtingskontoret.

Sygedagenes samlede Antal har i Aarets Løb været: 17624 Dage.

Aarets Middelbelægning har været: 48,28.

Regnskab for Driften 1934

Indtægt.

	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Betaling for Patienter			17624	00
Statskassens Tilskud			51708	00
Forplejning			104	50
Husdyrhold	1349	36		
Fragaar Udgiften (Kt. 13)	248	77	1100	59
Ambulante Røntgenfotograferinger			695	00
Forskellige Indtægter:	Kr.	Ø.		
Indbetaling for Ligkister	266	45		
Brandskade Erstatning	300	00		
Statstilskud til Montering af Senge	1016	05	1582	50
Underskud			8995	36
			81809	95

Udgift.

			Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Konto	1	Lønninger			16777	32
—	2	Forplejningen			30077	46
—	3	Vask og Rengøring			3332	74
—	4	Brændsel og Belysning			9112	68
—	5	Medicin m. m.			3407	08
—	5a	Røntgen			1500	66
—	5b	Lysbade			112	60
—	6	Bygninger			10001	67
—	7	Maskiner			10	09
—	8	Inventar			2912	36
—	9	Forsikring			1183	50
—	10	Have og Anlæg	559	24		
		Fragaar Indtægt (Indt. VII)	285	00	274	24
—	11	Fragt, Losning og Kørsel			734	77
—	12	Kontorhold m. m.			1049	04
—	14	Renter	679	66		
		Fragaar indv. Rt. (Indt. X)		76	678	90
—	16	Forskellige Udgifter			644	84
					81809	95

Beholdning og Gæld.

		Kr. Ø. 31. Decbr. 1933.	Kr. Ø. 31. Decbr. 1934.
Beholdning:	1 Restancer	10641 39	14075 89
	2 Restancer af Røntgen	69 00	259 00
	3 — - Ligkister	— —	79 45
	4 Statskassens Tilskud for Okt. Kv.	13203 00	12309 00
	5 Hos Kassereren	83 36	450 93
		23996 75	27174 27
Gæld:	Til Føroya Banki	7032 63	18002 52

Bemærkninger ad Udgiftskonti:

ad Konto 1. Lønninger:	Kr.	Ø.
Løn til 1 Læge (Overlæge Lynge)	3500	00
— - Befordringsgodtgørelse	60	00
— - 1 Reservelæge	833	32
— - 1 Oversygeplejerske	1800	00
— - 1 Sygeplejerske	1200	00
— - 1 do.	1200	00
— - Afløsning (Ferie og Sygdom)	620	00
— - 1 Økonoma	1500	00
— - 1 Fyrpasser	2134	00
— - 1 Bogholder	1020	00
— - Pigelønninger + Medhjælp	2910	00
	16777	32

ad Konto 2. Forplejningen:

Udgiften har været	30077 46

Forplejningen har kostet Øre 170,68 pr Patientdag (sidste Aar 157,96)
— — — — 136,49 pr. Kostdag (sidste Aar 125,89)

ad Konto 3. Vask og Rengøring:

Grønsæbe, andre Sæber, Sæbespaaner og Soda	505 46
Forskelligt	427 28
Vask af Tøj	2400 00
	3332 74

ad Konto 4. Brændsel og Belysning:

35500 kg Kul	1107 34
2375 hl Cokes	4513 15
2370 kg Petroleum	632 75
Elektricitet til Belysning	1913 19
— - teknisk Brug	380 22
Forskelligt	566 03
	9112 68

ad Konto 5. Medicin:

Medicin	2617 33
Sanocrysin	789 75
	3407 08

ad Konto 5.a Røntgen:

Udgiften har været	1500 66

ad Konto 5.b Lysbad:

Udgiften har været	112 60

ad Konto 6. Bygninger:

Almindelige Vedligeholdelser	1109 46
Større Arbejder	8892 21
	10001 67

ad Konto 7. Maskiner:

Udgifter til Reparationer	10 09

	Kr.	Ø.
ad Konto 8. Inventar:		
Nyanskaffelser	2336	67
Udbetalt Syløn	129	00
Reparationer	446	69
	2912	36
ad Konto 9. Assurance:		
Brandforsikring	1020	00
Ulykkesforsikring	163	50
	1183	50
ad Konto 11. Fragt og Losning:		
Udgifterne har været	734	77
ad Konto 12. Kontorhold:		
Kontorrekvisitter m. m.	312	87
Telefonabonnement	447	50
Telefon-Samtaler og Telegrammer	48	47
Tryksager, Avertissement m. m.	125	70
Bladpenge, Frimærker m. m.	54	50
Revision	60	00
	1049	04

ad Konti 10, 13, 14, 15 og 16 ingen Bemærkning.

PRENTSMIÐJA M. Z. JENSENS

Bilag 4.

Betænkning

i

Lagtingssagerne Nr. VII-2/1935: Jarðareformurin, Nr. VII-3/1935: Mótmæli móti Jarðareforminum.

Vedrørende den første Sag bemærkes:
Landbrugsministeriet har den 30. Marts 1935 under Vedlæggelse af

1) Forslag til Lov for Færøerne om Vands Benyttelse, m. m.,
2) „ „ „ „ „ „ Grundestævne m. m.,
3) „ „ „ „ „ „ Haugers Styrelse og Drift m. m.,
4) „ „ „ „ „ „ Hegn og Markfred,
5) „ „ „ „ „ „ Jordbrugets Fremme,

anmodet Lagtinget om i indeværende Samling at gøre Sagen om Jordreformen til Genstand for en fornyet Prøvelse.

De foreliggende fra 1—4 nævnte Lovforslag er i alt væsentligt de samme som vedtaget af Lagtinget i Samlingen 1934 (se Lagtingstidende 1934, Bilag 10).

Det under 5 nævnte Lovforslag er i det store og hele i Overensstemmelse med det af Lagtinget i Samlingen 1934 vedtagne Forslag, dog er der i Forslagets § 60, 1. Stk., bestemt, at Loven er beregnet at skulle være gældende for 10 Aar, hvoraf følger, at Statens Tilskud til Jordfonden løber i en tilsvarende Periode, men maa man gaa ud fra, at det ved Lovens Forlængelse samtidig vil blive bestemt, at der fra Staten ydes et tilsvarende aarligt Tilskud for den følgende Tiaarsperiode, for at Jordfonden kan faa den tilsigtede Betydning.

Udvalget har delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Mindretallet: Patnrasson, Niclasen og Winther afgiver særligt Forslag til Ændring i ommeldte Lovforslag om Jordbrugets Fremme, medens Udvalget med Hensyn til de andre Lovforslag henholder sig til det i 1934 indtagne Standpunkt.

Flertallet: Djurhuus, A. Samuelsen, M. Samuelsen og H. Iversen kan tiltræde de foreliggende Lovforslag, dog ønsker man § 9 i Forslag til Lov

for Færøerne om Jordbrugets Fremme affattet i den af Lagtinget i 1934 vedtagne Skikkelse, hvorefter denne Paragraf faar følgende Ordlyd:

„Jordfonden administreres af Landbrugsraadet efter nærmere af Landbrugsministeriet fastsatte Regler (jfr. § 6)".

Med Hensyn til den anden Sag (Mótmæli móti jarðareforminum) kan Flertallet henvise til de nedenstaaende Bemærkninger til dette Lovforslag.

Forslag.

Fra Flertallet: Djurhuus, A. Samuelsen, M. Samuelsen og H. Iversen foreslaar

1) Forslag til Lov for Færøerne om Vands Benyttelse m. m.,
2) „ „ „ „ „ „ Grandestævne m. m.,
3) „ „ „ „ „ „ Haugers Styrelse og Drift m. m.,
4) „ „ „ „ „ „ Hegn og Markfred samt
5) „ „ „ „ „ „ Jordbrugets Fremme

gennemført i den foreliggende Skikkelse, dog saaledes, at § 9 i Forslag til Lov om Jordbrugets Fremme affattes saaledes:

„Jordfonden administreres af Landbrugsraadet efter nærmere af Landbrugsministeriet fastsatte Regler (jfr. § 6)."

Landboudvalget, den 9. September 1935.

A. Samuelsen. *M. Samuelsen.* *K. Djurhuus.* *H. Iversen.*

J. Paturssen. *N. Niclasen.* *G. Winther.*

Bemærkninger

fra

Flertallet: Djurhuus, A. Samuelsen, M. Samuelsen og H. Iversen
til Udkast til Lov om Jordbrugets Fremme.

Kapitel I.

ad § 1.

Sager vedrørende Statens Fæstegods sendes som Regel til Sysselmændene til Erklæring og Undersøgelse, og da det ofte drejer sig om Sager uden for Sysselmandens Bopæl, maa saadanne Sagers Ekspedition hyppigst vente, indtil Sysselmanden naar at komme til vedkommende Bygd.

Sager vedrørende det Præsteembederne beneficerede Gods sendes Sognepræsterne til Erklæring, og af disse indhentes Udtalelser fra det stedlige Menighedsraad.

Sagernes Ekspedition kan saaledes blive noget besværlig og langsom og tildels ogsaa uensartet bedømt, naar det er forskellige Myndigheder og Personer, der behandler ellers ensartede Sager. For at faa en Ændring til det bedre i dette Forhold er der foreslaaet nedsat 10 Landbrugsudvalg som

Støtte for Landbrugsraadet (den fremtidige Godsbestyrelse). Distrikternes Grænser er søgt afpasset efter geografiske Forhold og under Hensyntagen til forholdsvis let Færdsel mellem Distrikternes enkelte Dele.

ad § 2.

Antallet af Medlemmer i Landbrugsudvalgene er sat til 3, da det maa forudsættes, at et faatalligt Udvalg arbejder lettere end et Udvalg med mange Medlemmer.

Det skønnes naturligt og rimeligt, at det er Lagtinget som Øernes øverste folkevalgte Forsamling, der vælger Udvalgene, medens Forstanderskaber og Landboforeninger bør have Adgang til at bringe egnede Personer i Forslag som Vejledning for Lagtinget, for at alles Interesser, saavidt muligt kan komme i Betragtning.

ad § 3.

Denne Paragraf fastlægger Forholdet mellem Landbrugsudvalgene og Landbrugsraadet. Landbrugsudvalgene bliver kun raadgivende og faar ingen Myndighed til at træffe endelig Afgørelse i Godsbestyrelsessager.

ad § 4.

Det i denne Paragraf foreslaaede Landbrugsraad vil faa tillagt hele Administrationen og Tilsynet med al færøsk Jord i offentlig Eje, samt privat Jord, hvori der indestaar Laan ydet af Jordfonden, hvilket vil betyde en Centralisation af Administrationen i Forhold til den nugældende Ordning, hvorefter der findes følgende Myndigheder, der administrerer Landbruget paa Færøerne:

1) Statens Fæstegods bestyres af Færø Amts Godsbestyrelse, som bestaar af Amtmanden og Politimesteren med Bistand af Sysselmændene, under Landbrugsministeriet.

2) Det Præsteembederne beneficerede Gods bestyres af Præsten under Tilsyn af Færø Amt og Provstl og under Overtilsyn af Kirkeministeriet og Stiftsøvrigheden.

3) Laan i Henhold til Lov Nr. 194 af 15. Juli 1927 om Opretteise af mindre Jordbrug paa Færøerne (Husmandslaan) ydes af en Kommission paa 3 Medlemmer, bestaaende af Amtmanden, Landbrugskonsulenten og et af Lagtinget valgt Medlem.

4) Laan i Henhold til Lov Nr. 106 af 31. Marts 1933 om Laan og Tilskud til Grundforbedringer ydes af et Grundforbedringsudvalg paa 5 Medlemmer, hvoraf Landbrugsministeren udnævner Formanden og 2 Medlemmer, hvoraf det ene skal være sagkyndigt og det andet repræsentere Arbejdernes Interesser, medens 1 Medlem vælges af Lagtinget og 1 af Landboforeningen (Búnaðarfelagið).

Landbrugsraadet, hvem Administrationen af Jordegodset, som foran anført, kommer til at paahvile, kommer til at bestaa af 3 Medlemmer, hvoraf Landbrugsministeren vælger 1 Medlem og beskikker Raadets Formand, medens de to andre Medlemmer vælges af Lagtinget, hvorved der tilsikres Øernes øverste folkevalgte Forsamling at vælge Flertallet af Landbrugsraadets Medlemmer.

ad § 5.

Bestemmelsen i Paragraffen om, at Landbrugsministeriet kan henlægge Forretninger til Landbrugsraadet falder sammen med Bestemmelserne i §§ 9 og 10, jfr. nedenfor, og maa Landbrugsministeriet saavel overfor Raadet som

overfor Brugere af Jord i offentlig Eje, ligesom efter hidtil gældende Ret, anses for at være den højeste Myndighed.

ad § 6.

De i Paragraffen indeholdte Bestemmelser om Inhablitet maa anses nødvendige af Hensyn til Betydningen af de Sager, der kommer til Afgørelse og svarer ogsaa til, hvad der gælder for Medlemmer af saavel Landvæsenskommissioner som Overlandvæsenskommissionen.

ad § 7.

Det findes rimeligt, at der tillægges saavel Landbrugsraadets som Landbrugsudvalgenes Medlemmer Dagpenge i Lighed med, hvad der er Tilfældet med Medlemmer af Landvæsens-, Overlandvæsens-, Udskiftnings- samt Overudskiftningskommissioner.

Kapitel II.

Om Færøernes Jordfond.

ad § 8.

Da de Foranstaltninger, der er nødvendige til Jordbrugets Fremme paa Færøerne, maa antages i en Række af Aar at kræve offentlig Bistand i Form af Laan og Tilskud, vil det være nødvendigt, at der haves de til Formaalet fornødne Midler, og er det derfor, at der foreslaas oprettet en Jordfond, der tænkes efterhaanden at kunne hvile i sig selv.

Hvad angaar Størrelsen af de Beløb, der foreslaas ydet fra Staten og Lagtinget, bemærkes, at de af Lagtinget i 1926 vedtagne Forslag til Lov om Oprettelse af mindre Jordbrug paa Færøerne, Lov om Begunstigelse for Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne og Lov om Grundforbedringslaan indeholdt Tilsagn om aarlige Laanebeløb paa henholdsvis 85.000 Kr., 10,000 Kr. og 35.000 Kr., ialt 130.000 Kr. Da der de første Aar ikke viste sig at være saa stor Efterspørgsel efter Laan til Oprettelse af mindre Jordbrug, blev dette Beløb nedsat til 30.000 Kr. Til Fæstere er i Henhold til Lov Nr. 63 af 12. April 1892 om Godtgørelse for udførte Grundforbedringer m. v. paa Statens Fæstegods paa Færøerne ydet Beløb, der varierer noget fra Aar til Aar, men efter de foreliggende Opgørelser kan det gennemsnitlige Beløb anslaas til ca. 7000 Kr. pr. Aar. Naar hertil lægges det af Lagtinget i 1927 foreslaaede Beløb af 30.000 Kr. aarlig som direkte Statsbidrag til Opdyrkning m. v. paa Færøerne, fremkommer et samlet Beløb paa ca. 170.000 aarlig.

Paa Grundlag heraf foreslaas, at Staten yder et Beløb af 100.000 Kr. aarlig i 10 Aar og Lagtinget 10.000 Kr. aarlig i samme Antal Aar, hvorved dog bemærkes, at Bevillingerne foreløbig er begrænset til 10 Aar, idet Lovens Gyldighed er begrænset til 10 Aar, men gaar man ud fra, at Bevillingerne ved Lovens eventuelle Forlængelse fornyes. Der er saaledes foreløbig Tale om en tiaarig Plan for det færøske Jordbrug, dog at der udover de aarlige Bevillinger fra Staten af 100.000 Kr. maa paaregnes fornødne Bevillinger til Forsøgsstation, Landbrugsskole, Husdyrbrug og Udskiftning. Udover de anførte aarlige Bevillinger fra Stat og Lagting paa henholdsvis 100.000 Kr. og 10.000 Kr. faar Jordfonden al Indtægt for Salg af det offentlige Jordegods paa Færøerne, baade for den aarlige Afgift og Indtægterne ved Salg af dette Gods. Spørgsmaalet om den egentlige Regnskabsførelse, Hensættelse paa særlig Konto for hvert Fæste o. l., kan nærmere fastlægges i den Instruks, der skal affattes for Landbrugsraadets Virksomhed.

Endelig foreslaas, at Fondens Grundfond dannes af de til Statslaanefonden udstedte Obligationer for Laan til Oprettelse af Husmandsbrug paa Færøerne og Grundforbedringslaan ydet til Statens Fæstegods paa Færøerne.

Grundfonden vil herefter blive:

1) Laan til mindre Jordbrug paa Færøerne, ca	100.000 Kr.,
2) Grundforbedringslaan vedrørende Statens Fæstegods, ca....	75.000 —,
ialt ca.	175.000 Kr.

Jordfondens Driftsregnskab vil herefter gennemsnitlig kunne anslaas til:

Indtægt:

Tilskud fra Statskassen.....	100000 Kr.
Tilskud fra Lagtinget	10000 —
Indtægt af Jord i offentlig Eje, ca.....	16000 —
Indtægt ved Salg af offentlig Jord, ca.....	6000 —
4% Rente af Grundfondens Obligationer, ca...	7000 —
Rente af Laan, ca.....	12000 —
Ialt ca.	151000 Kr.

Udgift:

Præmier for nyttige Indretninger og ypperlig Dyrkning	4000 Kr.
Tilskud til Jordforbedring og Opdyrkning af raa Jord	20000 —
Tilskud til Opførelse af Møddinger og Ajlebeholdere m. m.....	10000 —
Tilskud til Indhegning af Jord.....	4000 —
Tilskud til Landboforeninger til Transportudgifter for Gødning og Indkøb af Redskaber.....	6500 —
Tilskud til Nybyggere	10000 —
Tilskud til Driftslaaneforeningers Administrationsudgifter	500 —
Tab paa Udlaan	5000 —
Administrationsudgifter.....	11000 —
Ialt ca.	71000 Kr.

Jordfondens Formue skulde herefter gennemsnitlig vokse med ca. 80.000 Kr. aarlig til Disposition til Indkøb og til Udlaan, og vil efter 20 Aars Forløb være af en saadan Størrelse, at yderligere Tilskud maa antages at være ufornødne, saaledes at Fonden kan hvile i sig selv.

ad § 9.

Der henvises til Bemærkningerne ad §§ 5 og 6, der iøvrigt stemmer med det af Lagtinget i 1927 vedtagne Forslag til Lov om direkte Statsbidrag til Opdyrkning m. v. paa Færøerne, hvorhos Lov Nr. 20 af 11. Februar 1931 om Husdyrbrugets og Husdyravlens Fremme m. m. paa Færøerne har tilsvarende Bestemmelser.

Kapitel III.

Om Jord i offentlig Eje.

ad § 10.

Efter Paragraffens Bestemmelser skal al Jord i offentlig Eje henlægges under Landbrugsraadets Administration, og da Administrationen af Jordfonden ogsaa skal lægges i Hænderne paa Landbrugsraadet (jfr. § 9) maa det siges, at der ved de anførte Bestemmelser indføres en længe paakrævet og fra færøsk Side stærkt ønsket Centralisation med Hensyn til Administrationen af det færøske Jordegods.

ad § 11.

Paragraffens Bestemmelser afgrænser nærmere Bestyrelsens Dispositionsret over Jordejendomme.

Bestemmelserne om „offentlige Formaal" er sat ind af Hensyn til det almene Vel for at lette det Offentlige Adgang til Arealer, der er nødvendige til offentlige Anlæg (cfr. forøvrigt Bestemmelserne i Udskiftningslovens § 22 og Lov Nr. 69 af 7. Maj 1881).

Bestemmelserne om Overdragelse til Selvejendom har sin Parallel i Trøloven af 18. April 1894.

Med Hensyn til Bortfæstningen regnes der med, at denne Besiddelsesmaade af Jord i offentlig Eje bliver den almindelige som hidtil.

ad § 12.

De paagældende Bestemmelser, der skal sikre, at offentlige Hensyn og Hensynet til Jordens Brug ikke tilsidesættes, svarer nogenlunde til den hidtil anvendte Praksis, hvorefter der optages Syns- og Aabodsforretning ved hver Fæsteledighed.

ad § 13.

Paragraffens 1. Stk. gør det muligt, foruden Afhændelse af Arealer som hidtil har været tilladt ifølge Trølovens Bestemmelser, tillige at afhænde mindre Arealer, der er egnede til Havebrug o. l. Da der mange Steder, særlig ved de større Bygder, kan være begrænset Adgang til dyrkbar Jord, maa det siges at være af stor samfundsmæssig Betydning, at Adgang til Erhvervelse af mindre Lodder end et Helaarskofoder er mulig.

Bestemmelserne i Paragraffens 2. Stk. er indført af Hensyn til, at det maa regnes med, at den mindre Brugers Interesse for Jordlodden (Trø, Havelod og lign.) øges ved, at den er hans Ejendom. At der i visse Tilfælde ved Afhændelse forbeholdes det Offentlige en vis begrænset Tilbagekøbsret, er en for det almene Vel fornøden Forholdsregel.

Bestemmelserne i 4. Stk. om Betaling er i Overensstemmelse med de gældende Regler i Trøloven. Bestemmelsen om, at der ved Taksation af en Ejendom bortses fra den Værdiforøgelse, der gennem Ejerens Arbejde eller Kapitalanvendelse er tilført Bruget, stemmer med Lovgivningen i det øvrige Kongerige og skaber Sikkerhed for, at den Bruger eller Besidder, der gør sit Bedste for at faa det mest mulige ud af sit Brug, ikke af den Grund skal risikere en Forhøjelse af Fæste- eller Brugsafgiften.

Den i 6. Stk. foreslaaede Bemyndigelse for Landbrugsraadet til at tilstaa Afdragsfrihed og Nedsættelse af Rente er beregnet paa at kunne anvendes i særlig vanskelige Aar.

Bestemmelsen i Paragraffens 7. og 8. Stykke svarer til Bestemmelserne i den nugældende Trølov.

ad § 14.

Paragraffens Bestemmelser om Bortfæstning paa Fæsters og Enkes Livstid svarer til den hidtil brugte Praksis, hvor en Fæsteenke sædvanlig har faaet Tilladelse til at beholde Fæstet for sin Livstid eller saa længe, hun har ønsket at besidde det efter Mandens Død, jfr. Lov Nr. 33 af 25. Februar 1871, indeholdende nogle Bestemmelser om Adgang til Kongsfæste paa Færøerne og § 9 i Forordning af 30. Maj 1691.

Bortfæstning paa Aaremaal er ikke hidtil anvendt paa Færøerne, men er denne Form for Bortfæstning meget almindelig paa Island, og er Bestemmelsen taget med i Forslaget, da det skønnes, at den i mange Tilfælde kan være at foretrække baade for det Offentlige og for Brugeren, maaske navnlig for den tiltrædende Fæster.

Ved Bortfæstning paa langt Aaremaal vil det være muligt for Fæsteren dels at belaane Retten og dels at afhænde den til andre enten i levende Live eller ved Testament (jfr. § 17).

ad § 15.

Bestemmelsen om, at Fæsteren har Pligt at bo paa sit Brug stemmer i det hele og store med gældende Praksis. De øvrige Bestemmelser er i Overensstemmelse med dels gældende Sædvane og dels med Landbokommissionens Udkast.

For at søge Tørveskæret begrænset — ikke mindst af Hensyn til fremtidige Slægter — foreslaas det, at denne Ret kun maa udlejes med Landbrugsraadets Samtykke og mod Betaling, der, forsaavidt Fæsteren ikke anvender Beløbet til Haugearbejde, indbetales i Jordfonden.

Pligt for Fæsteren til at vedligeholde Besætning, Bygninger og andre Inventarier svarer til gældende Sædvane og § 9 i Landbokommissionens Udkast.

ad § 16.

Paragraffens Bestemmelser om, at Fæsteren betaler alle Fæstet paahvilende Skatter og Afgifter, er i Overensstemmelse med gældende Praksis og § 8 i Landbokommissionens Udkast.

Det af Ministeriet nedsatte Udvalg havde i sit Forslag foreslaaet, at Brugeren skulde betale en Fæsteafgift, udgørende 2 % aarlig af det paagældende Jordbrugs Taksationsværdi, det vil sige Nettoværdi eller Fæstets Kapitalværdi, og henviste Udvalget til, at den saaledes ansatte Værdi ikke paa langt nær kunde naa de Købesummer, der er betalt for Odelsgods.

Denne Afgift er af Lagtinget i Samlingen 1934 foreslaaet nedsat til 8 pro mille eller 8 Kr. pr. Skattemark (af Taksationsværdien), og er det henvist til, at der i Henhold til de nugældende Love, jfr. §§ 3 og 4 i Lov Nr. 70 af 23. April 1897 angaaende Indførelse af ny Skyldsætning af Jordejendomme paa Færøerne m. m., som ændret ved § 3 i Lov Nr. 62 af 1. April 1908 for Færøerne om Afløsning af Tiende og Ændringer i forskellige Skatter og Afgifter, betales et Beløb svarende til 7,86 pro mille eller 7,86 Kr. pr. Skattemark og at en Fastsættelse af Lejeafgiften til 2 % følgelig vil betyde en betydelig Forhøjelse, som man ikke ønskede paaført Fæsterne.

I Paragraffens 4. Stk. er det givet Fæsterne Ret til at lade en Vurdering prøve af en Administrationen uafhængig Institution, nemlig Landvæsenskommissionen.

Bestemmelserne i Paragraffens 6. Stk. er indsat, for at en Fæster ikke skal svare Afgifter af Bygninger, der af en eller anden Grund maatte findes for store eller uegnet for Fæstets Drift.

Med Hensyn til indtræffende særlig daarlige Tider, Uheld af forskellig Art, Sygdom o. l. er der hjemlet Landbrugsraadet Ret til at nedsætte Afgiften.

De anførte Bestemmelser er ikke til Hinder for, at den afgaaende Fæster oplader sit Fæste til sin Efterfølger (jfr. § 18) mod sædvanlig Aftægt.

ad § 17.

Der henvises til Bemærkningerne ad § 14.

ad § 18.

De hidtil gældende Regler for Fortrinsberettigelse til Fæste findes i Forordning af 30. Maj 1691 § 9, hvorved ældste Søn efter Faderens Død er fortrinsberettiget, og Lov Nr. 33 af 25. Februar 1871, hvorved der er givet en afdød Fæsters Sønner Fortrin frem for en ny Fæsters Sønner i det Tilfælde, at Enken først har indgaaet Ægteskab efter Lovens Udstedelse, eller der ved Fæsteledighedens Indtræden ingen Sønner er af det nye Ægteskab, eller ingen saadan er født før Lovens Kundgørelse. Iøvrigt henvises den afdøde Fæsters Sønner til at faa deres Ret afgjort ved Dom, hvorhos der ved Loven gives de nævnte Sønner Løfte om andet Kongsfæste, hvis den nye Fæsters Afkom har faaet Fæstet eller faar det ved Dom.

Udover disse Bestemmelser har en Fæsters Afkom ingen ved Lov sikret Ret til Fæstet, saaledes som Forholdene er nu.

Ved de i Paragraffen anførte Bestemmelser *er der tilsikret Fæsterens Afkom en Ret til fortrinsvis at komme i Betragtning.*

I Overensstemmelse med gældende Praksis og § 23 i Landbokommissionens Udkast angaaende Statens Fæstegods paa Færøerne gøres der Undtagelse fra Fortrinsretten i det Tilfælde, at den fortrinsberettigede findes uegnet, men er det ifølge Paragraffens 4. Stk. givet den fortrinsberettigede, der af Landbrugsraadet maatte føle sig forbigaaet, Adgang til — under Hensyn til, at det drejer sig om Overtagelse af et Samfundsgode — at lade Spørgsmaalet indbringe for Landvæsenskommissionen med Appel til Overlandvæsenskommissionen, hvis Kendelse derefter er endelig.

Bestemmelsen i Paragraffens 3. Stk. er i Overensstemmelse med gældende Praksis, idet en og samme Mand ikke kan fæste mere end et Brug.

ad § 19.

Der henvises til Bemærkningerne til §§ 11 og 18.

ad § 20.

Ved nærværende Lovforslags Gennemførelse vil de heri foreslaaede Bestemmelser blive gældende for alle Fæstere, dog saaledes at Personer, hvortil der er udstedt Fæstebrev, eller disses Enker, skal betale samme Afgift som hidtil for deres Besiddelsestid.

ad § 21.

Spørgsmaalet om Salg af de til Præsteembederne henlagte Ejendomme, har gentagne Gange været fremme, og er Forholdet udførligt behandlet af den i 1908 nedsatte Landbokommission.

Naar der nu har været Tale om at skabe lettere Adgang til Opdyrkningsjord eller i det hele taget paa en bredere Basis at behandle Spørgsmaalet om Adgang til Opdyrkningsjord, maa det anses for naturligt, at Præstegodset ogsaa medtages i det foreliggende Lovforslag.

De fleste af de Ejendomme, der er henlagt til Præsteembederne, frembyder store Muligheder for Opdyrkning. For Tiden afgiver de en direkte lille Del af Præsternes Lønning. Denne Indtægt maa paa den ene Side sikres Præsteembederne, men bør paa den anden Side ikke hindre en for Samfundet fordelagtig Udstykning til passende mindre Jordbrug, og da denne Jord gennemgaaende har en særlig heldig Beliggenhed for saadan Udstykning,

maa det anses for paakrævet, at denne Jord inddrages under samme Bestyrelse som anden offentlig Jord.

Provsten paa Færøerne har i en Erklæring udtalt sig imod Præstegodsets Adskillelse fra Præsteembederne.

Ministeriet har imidlertid udtalt, at det kan tiltræde, at al offentlig Jord henlægges under samme Styre.

Der har under tidligere Forhandlinger om Salg af Præstegodset været udtalt Frygt for, at Priserne paa Odelsjord blev trykket ned, naar saa megen Jord blev udbudt til Salg, men ved en Overtagelse som den foreslaaede, vil man formentlig komme udenom disse Vanskeligheder, idet Jorden ikke kommer ud paa Markedet i stort Udbud, og der derfor ikke bliver nogen Usikkerhed med Hensyn til den Pris, som Præsteembederne opnaar for Jorden.

Det Areal, der foreslaas forbeholdt de Præsteembeder, der afstaar Jorden, er af en saadan Størrelse, at de foruden Areal til Have kan skabe Mulighed for en Ko eller Fjerkræ- og mindre Husdyrhold.

Med Hensyn til Værdien af Præstejorden henvises til Bemærkningerne Side 192 i Landbokommissionens Udkast af 1911.

Med Fradrag af Præsteboligernes Jordtilliggende m. v. fastsættes Værdien saaledes:

Præstegaard og Anneksgaard, Viderejde	31.000	Kr.
Præstegaard i Næs	25.000	-
Anneksgaard i Tofte	18.000	-
Præstegaard i Kvivig	11.000	-
Fæstejord i Kvivig	2.000	-
Anneksgaard i Kollefjord	12.000	-
Fæstejord i Kollefjord	2.000	-
Præstegaard i Sydredal	21.000	-
Anneksgaard i Nordredal	20.000	-
Præstegaard i Midvaag	21.000	-
Anneksgaard i Midvaag	15.000	-
Præstegaard i Sand	13.000	-
Anneksgaard i Sand	9.000	-
Præstegaard i Kvalbø	18.000	-
Kapellan- og Anneksgaard i Vaag	12.000	-
Beneficeret Jord i Porkere	4.000	-
Provstejord i Andefjord	20.000	-
	252.000	Kr.

Med Hensyn til Bortfæstning eller Bortleje af Præstegodset, skal der tages Hensyn til de nuværende Brugere eller Forpagtere af Ejendommene, saaledes at disse fortrinsvis bør komme i Betragtning.

ad § 22.

Bestemmelserne i denne Paragraf, der er dikteret af Hensyn til det Offentlige, idet det drejer sig om offentlig Ejendom, svarer til Landbokommissionens Udkast §§ 9—11.

ad § 23.

Retten til Udpantning er en naturlig Følge af, at det drejer sig om Krav fra det Offentlige og svarer til de for Tiden bestaaende Regler.

ad § 24.

De i denne Paragraf anførte Bestemmelser, der svarer til Landbo-

kommissionens Udkast § 11, er i Overensstemmelse med gældende Ret i Kontraktsforhold, kun at Fristen er kortere. Den af *Udvalget* af 1980 foreslaaede Bestemmelse om, at Landbrugsraadet i visse Tilfælde uden Varsel kan ophæve Brugsforholdet, har man ikke ønsket at bibeholde, men har ændret og mildnet denne Bestemmelse derhen, at Spørgsmaalet om Ophævelse af et Brugsforhold afgøres af Domstolene, da det drejer sig om Fratagelse af en Persons Nyden og Brugen af et erhvervet Samfundsgode.

Bestemmelsen om, at Landbrugsraadet opfordrer Brugeren til at overholde sine Forpligtelser, inden Brugsforholdet søges hævet, forudsættes at blive det normale. Der kan dog komme til at foreligge Forhold saasom Bortrejse fra Landet, en Række Tilfælde af tidligere Advarsler til vedkommende Bruger eller meget grove Forhold, hvor det maa være det eneste naturlige, at Brugsforholdet søges hævet ved Dom.

ad § 25.

Ved Forordning af 21. Maj 1777 er det paalagt Fæsterne „at se endnu mere Kornland optaget". Bestemmelsen herom er medtaget i Fæstebrevene hvor det hedder, at Fæsteren „skal opdyrke til Ager og Eng saadanne Steder af Udmarken, som dertil findes bekvemme".

ad § 26.

Bestemmelserne, der vedrører mindre Jordbrug, der af Landbrugsraadet er afhændet i Medfør af § 13, svarer til for Tiden gældende Praksis med Hensyn til Afhændelse af Opdyrkningsjord m. v. af Fæstegodset.

ad § 27.

Paragraffen omfatter Brug af Jord i offentlig Eje eller Jord, der fra Jordfondon er overdraget efter Reglerne i § 13, 2. Stk., jfr. § 26. Reglerne om en Fæsters eller Forpagters Misligholdelse svarer til Landbokommissionsudkast §§ 9—11.

Et Brugsforhold eller et Ejendomsforhold kan dog ikke ophæves af Landbrugsraadet, men maa dette søge Domstolenes Afgørelse (efr. forøvrigt Bemærkningerne til § 24).

ad § 28.

Bestemmelserne i denne Paragraf om, at Landbrugsraadet kan kræve en Ejendom overtaget, naar den af Ejeren søges overdraget til andre end Livsarvinger, staar i nøje Forbindelse med Lovens Krav om, at der paa Ejendommen skal vedligeholdes et veldrevet Landbrug. Ejeren faar ved en saadan Overtagelse fuld Erstatning for Ejendommen og de Forbedringer, han har tilført den. Der er saaledes ved denne Bestemmelse tilsikret det Offentlige en Forkøbsret, der dog træder tilbage, naar det drejer sig om Overdragelse til Livsarvinger.

ad § 29.

Paragraffens Bestemmelse om Arveladerens Ret til at give Brugets Overtager en særlig Stilling er indsat, for at der kan sikres en fortsat forsvarlig Drift af Bruget. Iøvrigt henvises til §§ 26 og 27 i Arveforordningen af 21. Maj 1845 og Forordningerne af 13. Maj 1769 og 12. November 1837 om Selvejerbønders Testationsret.

ad § 30.

Bestemmelserne om tvungen Forsikring af Bygninger, Inventar og Besætning er i Overensstemmelse med Landbokommissionens Udkast § 9.

Naar der i Paragraffen indeholdes Bestemmelse om, at den fore-

slaaede Forsikring ogsaa kan optage offentlige Institutioner samt tegne Forsikring for private, saa skulde denne Bestemmelse gøre det muligt at danne Begyndelse til en gensidig Brandforsikring for Færøerne, der gennem mange Aar har beskæftiget Lagtinget, men som endnu ikke har fundet sin Løsning, væsentlig paa Grund af, at den fornødne Garantikapital ikke kunde præsteres. Hvis Jordfonden faar den tiltænkte Tilgang af Midler, vil disse Midler danne et forsvarligt Grundlag for en Forsikring som den foreslaaede.

Ved at der ogsaa er Adgang for private til at tegne Forsikring i den foreslaaede Forening, vil en betydelig Tilgang af saadanne Forsikringer kunne medføre en forholdsmæssig Nedsættelse i de høje Præmier, der f. T. tages for Brandforsikringer her paa Øerne.

Efterhaanden som Opsparing af Midler finder Sted ved Præmiernes Indbetaling, vil det være muligt at oprette en særlig Forsikringsfond, hvorved en Udløsning af Jordfonden kan finde Sted.

Kapitel IV.

Om Erhvervelse af Jord.

Det er en kendt Sag, at der hyppigt ved Udskiftning i Anledning af Opdyrkning af Udmark, hvor Fæstegods og Odelsgods ligger i Fællig, kun bliver indhegnet til Opdyrkning de Arealer, som tilfalder Kongsgodset til Videresalg til Trøer, medens Odelsgodsets Andel formelt udskiftes, men ikke bliver indhegnet til Opdyrkning; i enkelte Tilfælde kan Indhegning vel nok finde Sted, men bliver ofte Odelsgodset i saa Fald overladt besiddelsesløse som Godtgørelse for Opførelse af Gærder o. l. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, om det Offentlige kan søge saadanne Arealer, der er egnet til Opdyrkning, erhvervede fra Jordfonden, der formodes at komme til at raade over de fornødne Midler til Betaling af saadan Jord, og gennem sin Administration kan paase, at hensigtsmæssig og planmæssig Udledning kan finde Sted. Erhvervelse af saadanne til Opdyrkning egnede Arealer eller andre dyrkbare Odelsgodset tilhørende Arealer, der ligger udyrket hen, vil i de allerfleste Tilfælde kunne ske ad Frivillighedens Vej; dog har man som en sidste Udvej foreslaaet visse yderst lempelige Regler for en tvungen Afstaaelse, hvilke Regler f. Eks. vil være hensigtsmæssige i et Tilfælde, hvor blot enkelte Ejere af et Fællig maatte modsætte sig Afstaaelse af et Fællesareal, der er egnet til Opdyrkning, og som efter de anførte Regler vil kunne afstaas uden væsentlig Skade eller Ulempe for vedkommende Ejer.

ad § 31.

Denne Paragraf indeholder en almindelig Bemyndigelse for Landbrugsudvalgene efter endelig Afgørelse af Landbrugsraadet at erhverve Arealer for Jordfonden samt være vedkommende Forstanderskab behjælpelig med Erhvervelse af fornødne Arealer til Byggegrunde.

ad § 32.

Hensigten med denne Bestemmelse er at modarbejde en for det almene Vel skadelig Spekuleren i Grundstigningsværdi, der ikke skyldes Ejerens eget Arbejde eller Kapitalanbringelse.

For at lette jordsøgende Adgang til Opdyrkningsjord kan Landbrugsudvalget optræde som Mellemmand mellem Ejeren og den jordsøgende Person.

ad § 33.

Idet der henvises til de almindelige Bemærkninger til nærværende Kapitel, skal tilføjes, at der ved Udskiftning til Opdyrkning af Statens Fæstegods, hvor saadan Jord ligger i Fællig med Odelsgodset, er der og vil der fremdeles blive udlagt Jord til Odelsgodset, der i visse Tilfælde bliver indhegnet og udparcelleret til de enkelte Ejere efter Markekal. Ved hver ny Udskiftning af samme Hauge vil Udstykning til Odelsgodset blive gentaget, saaledes at disse Ejere hver kan faa mange spredte Smaalodder. Ved at Landbrugsudvalgene med Landbrugsraadets Godkendelse kan træde regulerende til, enten ved Opkøb fra Jordfonden eller ved direkte Salg til jordsøgende Personer, der i Forvejen ejer saa lidt Jord, at de ønsker deres Ejendom forøget eller ønsker en passende Regulering gennemført, kan der opnaas de for Landbrugets Udvikling bedst mulige Forhold. Der er saaledes ikke Tale om at sprede Odelsgodset i smaa Lodder, men derimod at søge gennemført en fornuftig Regulering af disse.

ad § 34.

Denne Paragraf hjemler Landbrugsraadet Ret til at forelægge Sager om Afstaaelse af Odelsjord for Syslets Landvæsenskommission, naar der ikke ved direkte Forhandling med vedkommende Ejer kan opnaas en Ordning.

Ved Sagens Behandling ved Landvæsenskommissionen skal der gives Ejere al Anledning til at fremkomme med alle de Forhold, der kan tale imod en Afstaaelse, saaledes at alt muligt Hensyn tages til de Forhold, der kan fremføres med en Afstaaelse.

ad § 35.

Ved denne Paragraf er der søgt givet Landvæsenskommissionen nærmere Regler for Fremgangsmaaden ved saadanne Sagers Behandling, som tvinger Afstaaelse. Man ønsker særlig fremhævet, at der fra Landvæsenskommissionen lægges særlig Vægt paa, at Afstaaelsen ikke skal volde Ejeren uforholdsmæssige Ulemper, og at der virkelig opnaas noget for det Offentlige (Samfundet) ved en saadan Overtagelse af Jord i privat Eje. Der kan saaledes næppe tænkes at kunne komme til at foreligge Tilfælde, hvor der kræves Afstaaelse af Jord fra smaa Besiddere af Odelsjord, medmindre det sker for at fremme en hensigtsmæssig Regulering og for at hjælpe til gennem Jordfonden paa gode Vilkaar at supplere saadanne mindre Odelsbrug.

ad § 36.

Det af fornævnte Kommission fremsætte Forslag om, at saavel dyrket som udyrket Jord kan fordres afstaaet, har man ikke ønsket gennemført men har formuleret Bestemmelsen om tvungen Afstaaelse saaledes, at den med Undtagelse af de Tilfælde, hvor det drejer sig om Jord til Byggegrunde, offentlige Anlæg o. l., kun kan kræves afstaaet udyrkede Arealer (Haugejord), hvorved man særlig har tænkt sig saadanne Arealer, som nærmere er omtalt under de almindelige Bemærkninger til nærværende Kapitel samt under Bemærkninger til § 33.

ad § 37.

I de særlige Tilfælde, hvor tvungen Afstaaelse maatte foreligge, er der ved denne Paragraf søgt tilfulde at opholde Bestemmelserne i Grundlovens § 80, idet Ejeren skal have Erstatning, *ikke alene for Jordens Værdi, men ogsaa for det øvrige Tab, som han af særlige Grunde maatte skønnes at lide ved at miste Jorden.*

ad § 38.

De i denne Paragraf omhandlede Bestemmelser svarer til de Regler, der har været praktiseret i Henhold til Lov Nr. 56 af 13. April 1894 om Afhændelse af Trøer og Grundstykker fra Statens Fæstegods paa Færøerne og som Tillæg hertil Afstaaelse af Havelodder m. v. (jfr. Bemærkninger til § 13).

Der gives Brugeren Adgang til fornøden Regulering af Afgifter ved ny Taksation eller ved Forhandling med Landbrugsraadet at faa en passende Nedsættelse i Brugsafgiften.

ad § 39.

Bestemmelserne i denne Paragraf om Adgang for Brugeren til at kræve Sager om Afstaaelse forelagt Landvæsenskommissionen er i Overensstemmelse med de gældende Regler i Trøloven af 13. April 1894.

Kapitel V.

Om Laan af Jordfondens Midler.

ad § 40.

ad Punkt 1 henvises til Lov Nr. 194 af 15. Juli 1927, jfr. Lov Nr. 22 af 11. Februar 1931 om Oprettelse af mindre Jordbrug paa Færøerne.

ad Punkt 2 henvises til de i Lov Nr. 27 af 23. Marts 1932 om Grundforbedringslaan gældende Bestemmelser samt Bestemmelserne i Lov Nr. 63 af 12. April 1892 om Godtgørelse for udførte Grundforbedringer m. v. paa Statens Fæstegods paa Færøerne angaaende Grundforbedring.

ad Punkt 3 henvises til sidstnævnte Lov forsaavidt angaar Laan til Opførelse af Bygninger paa Statens Fæstegods.

ad Punkt 4. Denne Bestemmelse gør det muligt at yde Laan til Opførelse af gode Avls-Bygninger m. m. paa mindre Jordbrug.

ad Punkt 5 henvises til Lov Nr. 103 af 4. April 1928 om Begunstigelse for Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrug paa Færøerne.

ad Punkt 6. Ved denne Bestemmelse bliver det muligt at yde Laan til Indkøb af Jord udenfor det Jordkøb, der bliver foretaget direkte for Jordfondens Midler.

ad § 41.

Som ad § 8 anført kan der anslaas at være ca. 80.000 Kr. aarlig til Disposition til Køb af Jord samt til Udlaan, og kan der paaregnes at blive aarlig Anvendelse for ca. 67.000 Kr. til Udlaan, dog saaledes at der, indtil de i § 21 nævnte Beløb er betalt, bliver noget mindre til Udlaan.

ad § 42.

Bestemmelserne er i det væsentlige i Overensstemmelse med Loven om Oprettelse af mindre Jordbrug.

ad § 43.

Bestemmelserne tager Sigte paa at fremme en Ansøgning snarest, og bedst muligt.

ad § 44.

Denne Bestemmelse er en nødvendig Følge af Kravet om Fremskaffelse af alle fornødne Oplysninger forinden Sagen forelægges Landbrugsraadet.

ad § 45.

At Laan ydes fortrinsvis til samlede Brug, er formentlig indlysende, da saadanne maa have de bedste Betingelser for at kunne drives rationelt.

ad § 46.

Som Forbillede for denne Bestemmelse er benyttet Reglerne i Lov Nr. 194 af 15. Juli 1927 om Oprettelse af mindre Jordbrug paa Færøerne samt Reglerne i Lov Nr. 68 af 12. April 1892 om Godtgørelse for udførte Grundforbedringer m. v. paa Statens Fæstegods paa Færøerne og Lov Nr. 103 af 4. April 1928 om Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne.

ad § 47.

Kravet om første Prioritet er nødvendigt for at betrygge det Offentlige.

ad § 48.

Forslaget om Driftslaaneforeningers Vedtægter stemmer med Bestemmelserne i Lov Nr. 103 af 4. April 1928, udvidet til ogsaa at omfatte Anskaffelse af Gødning, Læggekartofler og Frø.

ad § 49.

Udlaansrenten er kun sat til 3 pCt. for at lette Laantagerne Byrden.

ad § 50.

Bestemmelsen i denne Paragraf er i Overensstemmelse med Reglerne i Lov Nr. 194 af 15. Juli 1927.

Kapitel VI.

Om Tilskud til Oprettelse af nye Jordbrug, Opdyrkning m. v.

ad §§ 51—56.

Som bekendt findes der rundt omkring paa Øerne Jord, der ligger uopdyrket hen, men som i dyrket Stand vil kunne give et mangedobbelt Udbytte af det, Jorden kan give i sin nuværende Tilstand. Da Arbejdet imidlertid ved Opdyrkning af denne Jord er meget slidsomt, og paa sine Steder kræver særlig store Anstrengelser og Ydelse af Arbejdstid og Kapital, har man ment det nødvendigt at lette saadanne Jordbrugere Byrderne bedst muligt, og er der derfor foreslaaet de anførte Bestemmelser om Adgang til

Tilskud fra Jordfonden, dog alt indenfor de Rammer, som er anglvet i Bemærkningerne til § 8.

Landboudvalget, den 9. September 1985.

A. Samuelsen. M. Samuelsen. Kr. Djurhuus. H. Iversen.

A/S. „Føre Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 5.

Mindretalsbetænkning

i

Lagtingssag Nr. VII-2/1935:

Jarðareformurin.

Mindretallet N. Niclasen, Jóannes Patursson og G. Winther kan ikke medvirke til, at Administrationen over det heromhandlede færøske Jordegods for saa væsentlig som det er anført i §§ 4, 5, 9, 10, 18, 25, 40, 41, 51, 52, 57 og 58 i Forslag til Lov om Jordbrugets Fremme, Landbrugsministeriet 28. 3. 1935, henlægges under Landbrugsministeriet og Færø Amt.

Heraf følger, at Mindretallet heller ikke kan tiltræde Bemærkningerne til Forslaget, jfr. Side 29 ad § 4, i Landbrugsudvalgets Betænkning af 1932, hvor der udtales: „Landbrugsraadet bliver en særlig direkte under Ministeriet staaende Institution, under hvilken Bestyrelsen af Jord i offentlige Anliggender henlægges", ejheller Bemærkningerne ad 5 og 6, Side 30, der udtaler: „Landbrugsministeriet maa saavel overfor Raadet som ovenfor Brugerne af Jord i offentlig Eje, ligesom efter hidtil gældende Ret, betragtes som den højeste Myndighed" eller, at „Landbrugsraadet (maa) betragtes som en Statsinstitution".

Mindretallet maa fastholde, at al færøsk Jord er færøsk Ejendom og som saadan hører under Lagtingets Myndighed og de Institutioner, som Lagtinget overdrager sammes Bestyrelse.

Mindretallet maa udtale sin Forundring over, at Obligationen for Salg af Embedsgaarden „Aalekær", jfr. Udvalgsbetænkning af 1932, Side 31, Punkt 5, der skulde indgaa i Jordfondens Grundfond, er udgaaet af Ministeriets Udkast af 1935, jfr. Side 18. Man kunde tværtimod næret nogen Forventning om, at ikke alene denne Obligation, men ogsaa Summen af alt andet færøsk Kongsgods, der er solgt til Indtægt for Statskassen, siden Loven af 13. April 1894 traadte i Kraft, i en eller anden Form vilde blive stillet under Jordfondens Bestyrelse.

Mindretallet finder Lovforslagets Form meget uhensigtsmæssig og Oversigten uklar, Forslaget burde have været inddelt i *mindst* tre forskellige Lovforslag: Kapitlerne I, II, IV, V, VI i et Forslag og III og VII i Lighed med Landbokommissionens Forslag i 2 eller 3 forskellige Forslag. Mindretallet har indenfor Udvalget rettet en Henstilling til Flertallet om at bringe

Lovforslaget i omtaldte Form, men dette Forslag blev ikke taget til Følge. Man har ikke haft Tid til at foretage en saadan gennemgribende Omordning af Stoffet som nævnt, men forventer dog — af Hensyn til Menigmands Orientering — at det nødvendige i saa Henseende bliver foretaget, forinden de forskellige Bestemmelser bliver ophøjede til Lov.

Det fremgaar meget tydeligt af Lagtingets Stilling med Hensyn til det ministerielle Udvalgs Arbejdsomraade, at der meget stærkt toges Afstand fra, at saa forskelligartede Sager „kædedes sammen" (jfr. Lagtingstidende 1930, Side 83 og 84).

I. Ændringsforslag

til

Ministeriets Forslag til Lov for Færøerne om Jordbrugets Fremme.

1) Overskriften ændres til „Forslag til Lov om Færøernes Jordfond m. m."
2) I Overskriften til Kap. I ændres „Landbrugsudvalg" til „Landbrugstillidsmand".
3) I § 1 ændres sidste Stykke til følgende: „Lagtinget kan ændre Distrikternes Antal og Omraade".
4) a) I § 2 ændres „et Landbrugsudvalg, bestaaende af 3 i Distriktetet ..... Lagtingsvælgere" til en „Landbrugstillidsmand".
   b) I andet Stykke udgaar „Hvert 3die Aar ..... Sted" og til „Lagtinget" føjes „for 4 Aar ad Gangen".
   c) I fjerde Stykke ændres „Medlem af Udvalget" til „Tillidsmand", og sidste Punktum udgaar.
5) I § 3 ændres „Landbrugsudvalgenes" til Tillidsmændenes" og „Landbrugsudvalgets Formand" til „Tillidsmanden" samt „Udvalgets" og „et Landbrugsudvalg" til „Tillidsmandens" og „en Tillidsmands".
6) a) § 4 første Punktum ændres til:
   „Lagtinget vælger et Landbrugsraad paa 3 Medlemmer, hvoraf mindst 2 skal være landbrugskyndige. Raadet vælger sin Formand".
   b) 2. Stykke udgaar.
   c) 4. Stykke udgaar.
7) I § 4 ændres „et Landbrugsudvalg" til „en Tillidsmand".
8) I §§ 5, 6, 22 og 27 ændres „Landbrugsudvalgene" til „Tillidsmændene".
9) I §§ 5, 6, 7, 9, 10, 40, 51 og 52 ændres „Landbrugsministeren" til „Lagtinget".
10) I § 6 ændres „Medlemmer af Landbrugsudvalg og" til „Tillidsmænd og Medlemmer af", og Ordene „efter Lagtingets Erklæring ..... Indhentet" og „Landbrugsudvalgene og" udgaar.
11) I § 7 ændres „Landbrugsudvalgenes Medlemmer" til „Tillidsmændene" og „Udvalgets Formand" til „Tillidsmanden" og „Udvalgenes" til „Tillidsmændenes" samt „Ministerens" til „Tingets".
12) I § 8 ændres „10 Aar" til „5 Aar", „100.000" til „200.000" og „10.000" til „20.000".
13) Til § 8, sidste Stykke, føjes:
   „Dog skal ved Salg af Jord fra det nuværende Kongsgods Salgssum-

merne indsættes paa Konto for den paagældende Gaard, og Beløbene med paaløbne Renter kunne anvendes til Forbedringer af Gaarden."

14) I § 9 udgaar „efter Forhandling med Finansministeren" og „optages paa Forhandling ..... Revisionsmyndigheder" og i Stedet sættes: „Lagtinget vælger 2 Revisorer, og Jordfondens Regnskab decideres af Tinget."

15) Overskriften til Kap. III ændres til: „Kongsgods, Præstegaardsjord, Trøer m. m."

16) I § 10 Nr. 1 ændres „Statens Fæstegods" til „Kongsgodset".

17) § 10, sidste Stykke, udgaar.

18) I §§ 12, 31, 32, 33, 43, 44 og 54 ændres „Landbrugsudvalg" til „Tillidsmænd".

19) Til § 12 føjes: „For Kongsgodset gælder følgende Regler vedrørende Fæstets Tiltrædelse:

De til Fæstet hørende Bygninger og andre Inventarier skulle overleveres Fæsteren ved en Synsforretning, som afholdes af to Mænd, af hvilke den fratrædende Fæster (eller hvis han er død, hans Bo eller Arvinger) udnævner den ene, den tiltrædende Fæster den anden. Tillidsmanden har at overvære Forretningen og ved denne at varetage det Offentliges Tarv samt at vejlede Synsmændene og føre Forretningen i Pennen.

I Forretningen skulle Bygningerne nøjagtig beskrives med Angivelse af deres Maal; endvidere skal det anføres, af hvilke Bygningsmaterialier hver enkelt Bygning bestaar, og i hvilken Tilstand den er, og ved hver Mangel skal det ansættes, hvor meget dens Istandsættelse med Arbejdsløn og Materialier vil koste.

Saavel den fratrædende (eventuelt en befuldmægtiget for hans Bo eller Arvinger) som den tiltrædende Fæster kunne kræve Aftens Varsel til at overvære Forretningen.

Bliver Synsmændene ikke enige, vælger de en Opmand, og kunne de ikke enes om hans Valg, udmelder Tillidsmanden en Opmand.

Beskrivelse af Synsforretningen skal vedhæftes Fæstebrevet.

Forretningens Omkostninger afholdes af den tiltrædende Fæster.

Saavel den fratrædende som den tiltrædende Fæster og Landbrugsraadet kunne kræve Synsforretningen udstrakt til at indbefatte den til Fæstet hørende faste Besætning samt de Moderfaar, som udover den pligtige Besætning findes paa Fæstet. Er Besætningen ikke fuldtallig tilstede efter Fæstebrevets Lydende, skulle Synsmændene afgive Skøn over, hvilken Erstatning der herfor paahviler den fratrædende Fæster. Paa samme Maade skulle Synsmændene, saafremt Besætningen af Moderfaar er større end den pligtige, skønne over, hvilket Vederlag der tilkommer den fratrædende Fæster for de overtallige Moderfaar. Erstatningen vil i begge Tilfælde være at fastsætte til, hvad det efter Aarstiden og lokale Omstændigheder og efter almindelige Priser i Handel og Vandel, men dog med billigt Hensyn til, hvad begge Parter skønnes at kunne paalægges Skyldneren at betale.

Endvidere kunne fratrædende og tiltrædende Fæstere saavel som Landbrugsraadet kræve Synsforretningen udstrakt til saadanne Grundforbedringer, hvorfor der af Statskassen er ydet Godtgørelse. Mændene vil i saa Fald have at skønne, om der foreligger Vedligeholdelsesmangler, som den fratrædende Fæster er ansvarlig for, og hvilken Aabod han skal svare.

Endelig kunne de samme Parter forlange, at der afholdes Syn over Hegn og Led, som det paahviler Fæstet at vedligeholde.

Almindelig Tiltrædelsesdag i Fæsteforhold er Olajdag (29. Juli).

Sker Fæstetiltrædelse til anden Tid af Aaret, kunne saavel fratræ-

dende som tiltrædende Fæster kræve afgjort ved Skøn efter §§, hvorledes Indtægter (derunder Uld, Lam, Foder m. v.) og Udgifter (derunder Skat og Lejeafgift) ved Fæstet efter Billighed vil være at dele mellem dem."

20) I § 13, første Stykke, tilføjes efter Ordet „sælge", „eller sanktionere Salg af".

Tredie Stykke udgaar.

I fjerde Stykke indføres mellem „jfr." og „§" Ordet „dog". Ordet „Omvurdering" forandres til „Vurdering".

21) § 14 ændres saaledes:

„Ved Kongsfæstets Tiltrædelse skal der overleveres Fæsteren et af Landbrugsraadet udstedt Fæstebrev, hvori anføres Fæstets Tilliggende (med Marketal og Skattemarketal) og mulige andre Inventarier samt den medfølgende Besætning. Fæstebrevet skal tillige indeholde en Angivelse af, hvad Fæsteren har at svare Landbrugsraadet (Jordfonden) i Indfæstning og Leje samt hvilken Aftægt der paahviler Fæstet. Formularen skal iøvrigt godkendes af Lagtinget.

Bortfæstning af Jordbrug sker enten som Arvefæste paa Fæsters og Enkes Livstid eller paa Aaremaal".

22) § 15 affattes saaledes:

„Besiddere af Landbrug, som er under Landbrugsraadets Bestyrelse skal have Bopæl paa Bruget, dog skal Landbrugsraadet kunne gøre Undtagelse herfra for anden Ejendom end Kongsgods. Besidderen er berettiget til at nyde, bruge og beholde Ejendommen med Tilliggende, Besætning, Bygninger m. v. paa saadan Maade, som stemmer med sædvanlig og forsvarlig Brug af Ejendommen. Han kan for indtil 5 Aar ad Gangen inden for Besiddelsestiden bortleje Jagtret, Fiskeriret, Fuglebjerge, Tørvskærsret eller anden Herlighed og for Kongsgodsets Vedkommende indtil en Femtedel af Fæstets Indmark. Til yderligere Lejemaal kræves Landbrugsraadets Samtykke. Han har paa Betingelse af Landbrugsraadets Samtykke Ret til at bortleje eller afhænde til Arvefæste Stykker af Ejendommens Areal, saavel i Udmark som i Indmark. Han maa iøvrigt ikke uden Hjemmel lade frakomme Ejendommen noget af dens Tilliggende.

Besidderen har Ret til at sælge Sten, Sand, Tang, Tørv, Kul og lignende i saadant Omfang, som det stemmer med tilbørlig og vanlig Benyttelse af Ejendommen.

Han skal holde Ejendommen i forsvarlig Stand og sørge for dens tilbørlige Drift.

Han skal vedligeholde den til Bruget hørende Besætning og holde de dertil hørende Bygninger og andre Inventarier i forsvarlig Stand".

23) § 16 affattes saaledes:

„Af ovennævnte Kongsgods svares samme Skatter og Afgifter som hidtil. Ved Deling af Kongsfæster, der overtages i Brug af arveberettigede fordeles de sædvanlige Skatter og Afgifter i Henhold til Delingens Omfang.

Af nye Brug, som Landbrugsraadet maatte oprette eller sanktionere, fastsættes Afgifterne under Hensyntagen til Sædvane, og Afgiften erlægges hvert Aars 1. December for det løbende Kalenderaar".

24) § 18 affattes saaledes:

„Dør Fæsteren af et Arvefæste, har en efterlevende Ægtefælle Ret til, uden nyt Fæstebrev og uden at betale Indfæstning, at beholde Fæstet for sin Livstid, medmindre der findes en Fæstearving, som er Efterkommer af den afdøde Fæster (se nedenfor), men ikke af den efterlevende Ægtefælle, i hvilket Tilfælde Arvingen kan kræve at tiltræde Fæstet ved sit fyldte 21. Aar".

25) *Ny § a)*

„Ved Fæsteskifte kan det paalægges den tiltrædende Fæster at yde Aftægt til den fratrædende og dennes efterlevende Ægtefælle eller, hvis det er en efterlevende Ægtefælle, som fratræder Fæstet, til denne, samt samt under særlig Omstændigheder til Børn af den afdøde eller fratrædende Fæster eller efterlevende Ægtefælle.

Den saaledes paalagte Afgift bortfalder ikke ved ny Fæsteledighed".

26) *Ny § b)*

„Ved Fæsteledighed eller Arvefæste skal der tilkomme sidste Fæsters ægte Afkom Ret til at faa Ejendomme i Fæste i følgende Orden:

1) ældste Søn eller dennes Afkom,
2) er intet saadant, da yngre Søn og hans Afkom,
3) ere Sønner eller deres Afkom ej til, da ældste Datter og hendes Afkom,
4) ere ej heller saadanne til, da yngre Datter og hendes Afkom.

Er der Børn af forskellige Ægteskaber, er kun det Kuld, fra hvis fædrene eller mødrene Frænder Fæstet er kommet, berettiget.

Er der ved Fæsteskiftets Indtræden intet ægte Afkom af sidste Fæster i Live, skal den have Ret til Fæstet, som sidste Fæster — hvis han frivillig fratræder Fæstet — udpeger, eller hvis han er død, har udpeget ved Testamente, dog under Betingelse af, at Landbrugsraadet godkender hans Bestemmelse, og der ikke foreligger særlige Paakrav fra Sidelinier.

Foreligger ingen saadan Bestemmelse som nævnt ovenfor, eller godkendes den ikke af Landbrugsraadet, tilkommer der sidste Fæsters ægte Søskende og deres ægte Efterkommere Fortrinsret til Fæstet, saaledes at fædrene Fæste tilfalder samfædre Søskende og deres Afkom, mødrene Fæste tilfalder sammødre Søskende og deres Afkom.

I de ovenfor nævnte Tilfælde gaar Broder og hans Afkom fremfor Søster og hendes Afkom; ældre gaar for yngre, ældre Linie for yngre Linie. Er den nærmeste død, træder hans Efterkommere, en efter anden, i hans Sted.

Imellem de ovenfor nævnte fortrinsberettigede skal dog den have Forrang, som sidste Fæster — hvis han frivillig fratræder Fæstet — udpeger, eller hvis han er død, har udpeget ved Testamente".

27) *Ny § c)*

„Adgang til at faa Kongsfæste er betinget af, at den paagældende overfor Landbrugsraadet i Henhold til Sædvane kan godtgøre, at han har Duelighed til at forestaa Ejendommen. Er denne Betingelse ikke til Stede, gaar den ham tilkommende Fæsteret over til næste berettigede. Er den nærmest berettigede umyndig paa Grund af Alder, skal Ejendommen foreløbig bestyres paa hans Vegne ved en af Landbrugsraadet dertil godkendt Person.

Ingen kan samtidig være Fæster af mere end eet Kongsfæste."

28) *Ny § d)*

„Den, der mener sig berettiget til et Arvefæste, kan, naar Fæsteskifte er indtraadt, kræve afgjort ved Dom under en af ham mod Landbrugsraadet anlagt Sag, om der tilkommer ham Arvefæsteret; dog maa Sagen rejses inden 2 Maaneder efter Fæsteskiftets Indtræden og derefter forfølges uden Ophold".

29) *Ny § e)*

„Kongsfæste kan ikke deles uden ved nærmeste arveberettigedes Samtykke og Landbrugsraadets Godkendelse og da ikke i mindre Brug end 6 Marker.

Ved Fæsteledighed, naar afdøde Kongsfæster ikke har efterladt sig Livsarvinger, der har Ret til at overtage Fæstet, ejheller ved testamentarisk Bestemmelse med Landbrugsraadets Samtykke har truffet Ordning om Fæstets Overgang til anden Person, skal Kongsfæstet — i Fald det bestaar af mindre Dele end 4 Marker — tilbydes den, som næstliggende Jord besidder. Ønsker han eller den, han udpeger ikke at overtage samme, bestemmer Landbrugsraadet over Ejendommens Anvendelse i Henhold til Reglerne i Kap. IV".

30) §§ 19, 20 og 22 udgaar.

31) § 21 affattes saaledes:

„De til Præsteembederne paa Færøerne henlagte Ejendomme bestyres af Landbrugsraadet, der kan bortforpagte dem efter Forhandling med Provsten paa Færøerne.

De er underkastet samme Regler som Kongsgodset med Hensyn til Afstaaelse af Arealer til Opdyrkning, Byggegrunde og lignende. Salgssummen af saadanne Afhændelser bestyres som hørende til vedkommende Præsteembede af Landbrugsraadet efter nærmere af Lagtinget fastsatte Regler".

32) § 24 affattes saaledes:

„Landbrugsraadet kan, naar saadant findes fornødent, lade foretage Syn til Oplysning om Opfyldelsen af den en Besidder paahvilende Vedligeholdelsespligt. Mændene har at sætte en vis Frist, inden hvilken Manglerne skal være afhjulpne. Overskrides nogen saadan fast Frist, kan Landbrugsraadet lade Manglerne afhjælpe paa Besidderens Bekostning, saaledes at Udgiften derved inddrives hos ham ved Udpantning.

Skulde Besidderen misbruge eller vanrøgte Ejendommen i saadan Grad, at det efter uvildige Mænds Skøn udsætter Ejendommen for væsentlig og varig Forringelse, vil Besidderen under en af Landbrugsraadet mod ham anlagt Sag være at idømme til Ejendommens Fortabelse ved Arvefæste til Fordel for næste berettigede, medmindre han inden en af Retten fastsat Frist opretter Skaden. Sagen kan anlægges ved Ejendommens Værneting".

33) I § 25 udgaar: „er forpligtet til aarlig at grundforbedre en Del deraf" og i Stedet sættes: „skal søge Jordens Forbedring fremmet".

34) I § 26 udgaar Bestemmelsen i tredie Stykke, sidste Punktum. I sidste Stykke ændres „Amtets" til „Landbrugsraadets".

35) § 27 bortfalder.

36) I § 28 ændres „vedkommende Syssels Landvæsenskommission" til „af Retten udmeldte Mænd".

37) § 30 udgaar.

38) I § 31 ændres „Udvalget" til „Tillidsmanden".

39) I § 33 indsættes efter „Overdragelse" følgende: „ved Salg eller Leje".

40) §§ 34—37 bortfalder.

41) §§ 38 og 39 udgaar, og i Stedet sættes:

„Naar Bortleje eller Salg af større eller mindre Dele af Jord, der er under Landbrugsraadets Bestyrelse, ikke kan finde Sted ved Indhentelse af Samtykke fra Besidderen, skal Landbrugsraadet uden Besidderens Samtykke kunne afhænde:

1) Grundstykker, der agtes benyttet til Byggegrunde, Fisketørringspladser, Lagerpladser o. lign., naar Trang dertil efter indhentet Betænkning fra vedkommende kommunale Styrelse skønnes at være til Stede".
2) Udmarksjord, som maatte findes egnet til Opdyrkning, med eller uden Bebyggelse, forsaavidt vedkommende Ansøger ifølge de foreliggende Oplysninger efter Landbrugsraadets Skøn er saaledes stillet, at det

maa antages at være af væsentlig økonomisk Betydning for ham at erhverve Opdyrkningsjord.

For de under Punkt 2 nævnte Arealers Vedkommende skal dog, hvis Besidderen modsætter sig Afhændelsen, Betænkning indhentes af Landvæsenskommissionen, som navnlig vil have at udtale sig om, hvorvidt den nye Benyttelse maa antages at være mere værdifuld end det tidligere Brug eller et af Besidderen paavist Nybrug, og hvorvidt Afhændelsen vil lægge Hindringer i Vejen for Brugets Drift i dets nuværende Tilstand eller vil hindre en fremtidig hensigtsmæssig Ordning og Udvidelse af Brugets Drift eller Deling af Bruget i flere Udmarksbrug.

Ved Anlæg af Nybygder skal i alle Tilfælde Betænkning indhentes fra Landvæsenskommissionen og den kommunale Bestyrelse".

42) I §§ 40, 41, 51 og 52 udgaar Ordene: „efter Forhandling med Finansministeren".

43) I §§ 40 og 47 ændres: „offentlig Eje" til „som er under Landbrugsraadets Bestyrelse".

44) I § 42 udgaar g.

45) §§ 45 og 55 udgaar.

46) I § 60 ændres „1945—46" til „1940—41".

Bemærkninger.

ad Overskriften.

Da euhver Næringslov maa antages at tilsigte samme Nærings Fremme — dette gælder ogsaa for Landbrugslove — anses Titlen at være ubestemt betegnende og foreslaas ændret som anført.

ad § 1.

Der bør søges gennemført størst mulig Forenkling af de offentlige Institutioner. Da Landbrugsudvalgene kun skal være raadgivende og tilsynsførende, er det foreslaaet, at deres Virksomhed foreløbig overtages af Enkeltperson.

ad § 8.

Mindretallet har i Aar i Overensstemmelse med Mindretallets Standpunkt i afvigte Lagtingssamling (Lagtingstidende 1934, Bil. 12, S. 13) foreslaaet Lovens Gyldighed indskrænket til 5 Aar, dog med Bibehold af samme.

Til Grund for den foreslaaede Ændring skal bl. a. anføres, *at* det inden for en Tiaarsperiode vil være meget vanskeligt paa Forhaand at overskue det færøske Landbruges Krav til offentlige Foranstaltninger, *at* Landbrugets gennemgaaende primitive Tilstand for den overvejende Del skyldes, at dette gennem Aarhundreder har været ydende og ikke nydende, *at* Landbostanden har været unddraget de Støttemidler i Form af Fagskoler m. v., der i saa høj Grad har medvirket til den kulturelle Fremgang i Nabolandene,

at det derfor maa anses for ganske nødvendigt, at der nu med tilstrækkelig Kapitals Anvendelse kan iværksættes de paakrævede Reformer, som i Tidernes Løb har været tilsidesatte.

ad Kapitel 3.

ad Overskriften.

Overskriften: „Om Jord i offentlig Eje" foreslaas forandret til: „Om Kongsgods, Præstegaardsjord, Trøer m. m.".

Saavel under Hensyn til sin Oprindelse som til den gældende Lovgivning og almindelig folkelig Opfattelse maa det færøske Præstegods regnes for tilhørende den færøske Kirke. Heraf følger, at Præstegodset hører ind under Menighedsraadenes og øvrige Kirkeautoriteters Forvaltning. Forinden der foreligger en Tilkendegivelse fra disse Jorders Repræsentation, forekommer det Mindretallet at være forhastet at betegne Præstegaardene som „Jord i offentlig Eje."

Vedrørende Kongsgodset har dette i Aarhundreder været opretholdt som Aasædes- og Arvegods, der ikke kunde hverken sælges eller pantsættes. Den Undtagelse, Trøloven af 13. April 1894 gør ved at tillade overdraget i Leje eller til Salg mindre Dele af Kongsjorderne maa anses som tilladende en Ekspropriation paakrævet af Hensyn til det almene Vel, uden at Kongsgodsets lovhjemlede og sædvanemæssige Karakter er undergaaet nogen Forandring.

Mindretallet kan derfor heller ikke tiltræde den Anskuelse, at et aasædesberettiget Arvegods gaar ind under Kategorien „Jord i offentlig Eje".

Hvad Trøjord angaar, er saadan Jord udlagt fra *Odelsgods et privatretslig Forhold mellem Afhænder og Overtager.*

I Forholdet Trøjord, udlagt fra *Præstegods* er Fremgangsmaaden denne, at vedkommende Benefisarius, efter at Menighedsraadet er hørt, opretter Kontrakt med vedkommende Trøovertager, hvorefter Kontrakten, for at faa fuld Gyldighed, skal approberes af Amt og Provsti. Angaaende Opsigelse af Kontraktsforholdet i Anledning af Misligholdelse, vides intet saadant i mindelige Tider at have fundet Sted.

Sædvanlig Fremgangsmaade ved Udlæg af Trøjord fra *Kongsgods* har været denne — indtil Loven af 13. April 1894 sættes i Kraft og tildels efter dennes Emancipation — at Kongsbonden, uden skriftlig Kontrakt, har overdraget Vedkommende et større eller mindre Areal af Udmarken til Opdyrkning til gratis Afbenyttelse, dog med en 2—4 Kr. Afgift for Trømandens Adgang til Kogræsning i Udmarken. Ligeledes gav Bonden — som Regel gratis — Adgang til Byggegrunde, alt uden skriftlig Kontrakt. Efter Trølovens Ikrafttræden, der fastsætter en bestemt aarlig Lejeafgift og i Tilfælde af Køb, en bestemt Købesum for Udmarksjord, har Godsbestyrelsen udført en særlig Praksis, saavel med Hensyn til Betingelserne for Trøers Overgang til Selvejendom, Salg af Grundstykker m. v., som med Hensyn til Lejemaalets Opsigelse paa Grund af Misligeholdele m. v.

Trømanden har uindskrænket Ret til Trøen om Sommeren, og den Konge- eller Præstejord, hvorfra Trøen er afhændet, Græsningsret om Vinteren. Det kan derfor formentlig heller ikke med rette hævdes, at en saadan Lejetrø — langt mindre en købt Trø — henføres under Kategorien „Jord i offentlig Eje".

Som „Jord i offentlig Eje" kan kun den Jord betegnes, der er købt af det Offentlige, i dette Tilfælde af Landbrugsraadet, og den endnu usolgte Del af den i sin Tid af Staten fra Husegaardsbønderne købte „Skansetrø."

ad § 12.

Paragraffen er i alt væsentligt i Overensstemmelse med §§ 3, 4, 5, og 6 i Landbokommissionens Forslag af 1911.

ad § 13.

Tilføjelsen i første Stykke skyldes den i Loven givne Adgang for saavel Trømænd som Præster og Kongsfæstere til Salg med Landbrugsraadets Samtykke.

Landfogden har i Skrivelse af 27. Oktober 1934 anført: „Det maa anses for betænkeligt at give det Offentlige Tilbagekøbsret, selv mod fuld Erstatning for Forbedringer, idet Bevidstheden om at kunne miste den Jord, vedkommende har arbejdet paa, kan virke hæmmende for Opdyrkningslysten." Hertil kan Mindretallet slutte sig, hvorfor tredie Stykke foreslaas udgaaet.

Der er givet Landbrugsraadet Adgang til Salg eller Sanktion af Salg efter Taksation. Almindeligvis tænkes dog den sædvanlige Regel: Salget beregnet i Henhold til den aarlige Leje, anvendt, jfr. § 16. Al Omvurdering er foreslaaet sløjfet.

ad § 14.

Det er et blandt Kongsbønderne stærkt udbredt Ønske, at Fæstebrevene fremdeles beholder sin gamle Form, fraset tidskrævende Ændringer. En tidssvarende Formular tænkes formet saaledes:

Forslag til Formular for Fæstebrev.

„Landbrugsraadet fæster og bygger til N. N. den Jord beliggende i N. N. Syssel, som hans Fader (eller Formænd) sidst har haft i Fæste, men nu har opladt til denne sin og Hustrus ældste Søn (eller anden Livsarving, eller testatorisk berettiget eller.....) mod (ifald aftægtsberettiget er til) for sig og sin Hustrus Livstid at svare efterfölgende Aftægt:

.....

Den omhandlede Jord udgör efter den gamle Matrikul .... Marker Jord, men er ifölge den nye Skyldsætning ansat til .... Skattemarker indengaards og .... udengaards, tilsammen ....., Skattemarker.

Bemeldte Fæste har ifölge Inventaricbogen til Indstöd ... Faar, ... Köer ... Heste. I Henhold til Lov angaaende en ny Skyldsætning af Jordejendomme af 23. April 1897 og Lov af 1. April 1908 svares af dette Fæste aarlig til Jordfonden efter den nuværende Skyldsætning Kongs- og Matrikulskatter med 80 Øre pr. Skattemark og Lejeafgiften med 7 Kr. 06 Øre pr. Skattemark, tilsammen 7 Kr. 86 Øre pr. Skattemark, eller ialt ... Kr. .. Øre, hvorhos Fæsteren betaler .... Rente og Afdrag af Grundforbedringslaan, stort ..... Kr.

Inventarieluse, som findes paa dette Fæste og saaledes bør holdes i forsvarlig Stand ere:

.....

Dette Fæste med alt dets Tilliggende bemeldte N. N. maa nyde, bruge og beholde til Fjelds og til Fjære med Lutum og Lundum, inden- og udengaards, ligesom hans Fader og Formænd det för ham lovligen brugt og haft have, imedens han der selv bor og bygger, holder Gaardens Inventarium med Huse og Jord vedlige og i god Stand og erlægger sin Leje og Landskyld i betimelig Tid.

For bemeldte Gaards og ... Skattemarkers Fæstning har han til Landbrugsraadet i Henhold til Lov om Færöernes Jordfond m. m. af ... og Loven af 23. April 1897 betalt 4. Kr. 98 Øre pr. Skattemark eller ialt ... Kr. .. Øre.

Thi forbydes alle og enhver at göre merbemeldte N. N. Indgreb i dette hans Lejemaal under Ansvar efter Loven.

Til Bekræftelse under min Haand og Segl.

Landbrugsraadet, den .....

N. N.
(L. S.)"

ad § 15.

Ifølge kgl. Resultion af 10. Juni 1872 har Kongsfæsteren — under Forudsætning af Justitsministeriets Sanktion — Adgang til at afhænde mindre Stykker af sit Kongsfæste.

Den af Godsbestyrelsen i den senere Tid fulgte Praksis, hvorefter *denne* staar som Afhænder af Dele af de enkelte Fæster, maa anses værende uoverensstemmende med N. L's 3, 14, 6 og 9.

Ifølge de sidste af Godsbestyrelsen approberede Lejekontrakter staar dog Fæsteren (Thorshavn Byraad, som Husegaardsfæster) som Udlejer.

I Tilfælde af Fremleje eller Salg bør derfor saavel Trømanden som Beneficiarius og Kongsfæsteren staa som Afhænder, forudsat at Landbrugsraadet samtykker Afhændelsen.

ad § 16.

Lejeafgiften af Kongsgodset har fra umindelige Tider, bevislig fra 1584, været uforandret, fraset Regulering ved Overgang fra Naturalydelse til Pengeydelse og Udjævning indenfor de enkelte Gaardes Afgifter. N. L.'s 3, 14, 15 fastsætter Afgiften som „af gammel Tid været haver". Amtmanden over Færøerne beretter, at Afgiften er fastsat, jfr. Rigsdagstidende, Folketinget 1850, Sp. 7022. Landbrugskommissionen af 1911 opretholder Afgiften uforandret. (Ifølge islandsk Lov af 20. Juni 1923, Nr, 43, kan Forpagteren anvende Lejeafgiften til Gaardens Grundforbedring).

Sædvanemæssig Leje for Trøjord varierer som Regel fra 2—4 Kr. aarlig. Denne Afgift foreslaas fremdeles anvendt for de i 39 i andet Stykke nævnte Personer.

ad 25. Ny § b.

Bestemmelsen om, at sidste Fæster, naar han intet ægte Afkom efterlader sig, skal testatorisk kunne, dog med Landbrugsraadets Samtykke, forbigaa Sidelinier — er indsat af Hensyn til eventuelt Adoptivbarn, lyst i Kuld og Køn, som sidste Fæster skulde ønske at oplade Ejendommen til. Regulativ angaaende Slægtsretten — ogsaa hvad angaar Slægtslinier — haves dog i Bestemmelsen om Landbrugsraadets Sanktion.

ad 26, Ny § c.

Bestemmelsen er i Overensstemmelse med sædvanlig Praksis.

Forordning af 30. Maj 1691 bestemmer, at ingen Jord (Kongsgaard) skal deles i mindre Dele end 6 Mærker, og at Ejendomme under den Størrelse ved Fæsteledighed skulle samles og tilbydes dem „næsthosliggende Jorder besidde."

Der er gjort en, omend stærkt begrænset, Adgang til Deling og Grænsen for Deling flyttet fra 6 til 4 Mærker.

Bestemmelsen om, at smaa Fæster ved fuldkommen Fæsteledighed tilbydes dem „som næstliggende Jorder besidde" foreslaas bibeholdt, saavel af Hensyn til Granders Naboforhold som til det vanlig forekommende Fællesbrug.

ad 29, § 21.

Angaaende Forslaget om Jordfondens Køb af de til Præsteembederne henlagte Ejendomme foreligger der en Skrivelse af 6. Dec. 1934 fra Færøernes Provsti, der fraraader Ejendommenes Salg. Sagen har ogsaa været forelagt Kirkeministeriet. Dette har hidtil ingen skriftlig Udtalelse givet.

Mindretallet maa formene, at skal man vedblivende — hvad der er et af denne Lovs Formaal — skaffe Indbyggerne Adgang til Opdyrkningsjord efter sædvanlig Maalestok, da vil det være nødvendigt, at der opretholdes Gaarde af nogenlunde anselig Størrelse. Ifald man vilde udstykke Præstegaardene i Smaabrug paa et Par Markers Størrelse, kunde Samfundet ikke med Rimelighed fra disse Smaabrug kræve synderlig Adgang til Jordafstaaelse til Trøindlæg.

Derimod, naar der som i Ændringsforslaget foreslaaet, gives samme Adgang til Opdyrkning fra Præstegaarde som fra Kongsgods, maa det anses for ufornødent for Øjeblikket at forandre Præstegaardsjordens Karakter. Jordfondens Køb af Præstegaardene maa derfor fraraades, ogsaa af den Grund at et saadant Køb unødigt vilde binde en betydelig Del af Jordfondens Kapital.

ad 30, § 24.

Et Kongsfæstes Fortabelse har efter den hidtil gældende Lovgivning saa vidt vides ingensinde fundet Sted. Tænkelige Tilfælde kan dog opstaa, hvor det maa anses behørigt, at Landbrugsraadet kan gribe ind til Fordel for næste berettigede.

ad 31, § 25.

For Kongsgodsets Vedkommende udtaler Kommissionen af 1911, Side 214, at der ikke kan være Tale om at paalægge Kongsfæsterne nogen Opdyrkningspligt „indtage ny Jord til Kornland", jfr. Forordn. af 21. Maj 1777, § 1, der kun har eksisteret paa Papiret.

ad § 26.

Det maa anses som en ufravigelig Betingelse for Selvejer-Trømænd, at naar en Trøejer har erhvervet Trøen til Odel og Ejendom, at han da samtidig erholder fuld Ejendoms- og Odelsret over samme. Mindretallet maa derfor modsætte sig den Indskrænkning af Trøejerens Disposition over sin lovlig erhvervede Ejendom, som Paragraffen fastsætter, idet købt Jord, være sig Udmark eller Indmark eller begge Dele, hvad Ejers Dispositionsret angaar, i alle Tilfælde bør indgaa under Kategorien Odelsjord og de med denne følgende privatlige Rettigheder.

ad 35, § 30.

Det foreslaas, at Paragraffen udgaar.

I Henhold til N. L.'s 3, 14, 30 og 31 er Fæsteren ikke ansvarlig for den Skade paaført Bygninger ved Storm, Fjeldskred, Brand og lignende, idet hans Forpligtelser i saa Henseende maa antages at være ekvivalerede gennem den aarlige Afgift. Den efter Forslaget paa Kongsfæsterne paalagte Forpligtelse kan formodentlig heller ikke ramme de Kongsfæstere, der indehave Fæstebreve af Dato, forinden denne Lov træder i Kraft og formentlig vanskelig nok for de Trøejere af Kongsjord og Præstejord, der allerede er Trøbesiddere. I alle Tilfælde vil Trøbesiddere, der have erholdt sine Trøer af Odelsjord, ikke kunne rammes af Bestemmelsen.

Det kan formentlig ikke anses rigtigt at en Trøbesidder, der erholder sin Besiddelse fra en Kongsgaard eller Præstegaard, og en anden, der erholder Indlægget fra Odelsjord, skulde stilles ulige overfor Forholdet til tvungen Forsikring. Det kan formentlig heller ikke anses for berettiget, at

Kongsfæsterne fratages ene hidtilværende lovlige Rettigheder med Hensyn til Bygningsskade, uden Erstatning.

At der i et Samfund tillægges visse Klasser af næringsdrivende almindelige Samfundspligter, som andre Borgere og næringsdrivende er fritagne for, kan heller ikke anses berettiget.

Anderledes vilde det i dette Tilfælde stille sig, ifald Lagtinget ved Lov gennemførte en for alle Borgerne gældende Assurancepligt. Da Lagtinget netop har en saadan Sag under Overvejelse, foreslaas det, at Paragraffen om Forsikringspligt for visse Landbrugs-Næringsdrivende udgaar, under Hensyn til at en almindelig færøsk Brandforsikring og Bygningsskadeforsikring eventuelt kan ventes i Lovform ført ud i Livet.

ad 33, §§ 34—37.

Her tillader Mindretallet sig at henvise til, hvad der i Udkast, Landbrugsministeriet 28, 3, 1935, Side 33 og 34 er anført vedrørende Ekspropriation af Odelsjord, hvilke Udtalelser Mindretallet giver sin Tilslutning.

ad 39, §§ 38 og 39.

Landbokommissionen af 1911 anfører Side 224:

„Kommissionen anser det for utvivlsomt, at Loven af 1894, forsaavidt den tillader Afhændelse imod Fæsterens Vilje, maa betragtes som tilladende en Ekspropriationsret af hans Brugsret i Kraft af Grundlovens § 82." Endvidere udtales, „at Staten .... ikke bør foretage saadanne Afhændelser uden imod fuld Erstatning til Fæsteren."

I en Fodnote anfører Kommissionen endvidere en Skrivelse fra Justitsministeriet af 4. Juli 1891, hvori bl. a. udtales: „Naar endelig Lagtinget har ønsket Ministeriets Udtalelse om, hvorvidt Trøer af Fæstegodset fremtidig kunne faas til Opdyrkning selv imod vedkommende Fæsters Nægtelse, da maa dette Spørgsmaal efter den nugældende Lovgivning besvares benægtende....."

Endvidere udtaler Kommissionen (Side 226), at Ekspropriation under visse nærmere omtalte Betingelser bør kunne finde Sted, „men under den ufravigelige Betingelse, at der ydes Fæsteren fuld Erstatning".

Her skal kun yderligere henledes Opmærksomheden paa norsk Lov af 22. Juni 1928, Lov om Ordning af visse Jordspørgsmaal, hvor der under § 17 bestemmes, at Ekspropriation fra Ejere, som ejer flere Brug i Herredet, „kun kan kræves af Brug, som ikke skønnes at være nødvendig for Driften af det Brug, Ejeren vælger at beholde eller henslgtsmæssig at burde drives i Forbindelse med dette Brug eller nødvendig for at skaffe Underhold og Arbejde for en Familie".

Endvidere som Hovedregel: „Ekspropriationsbestemmelsen i denne Paragraf kommer ikke til Anvendelse, ifald Ejerne vil dele Bruget, eller hvor det gælder flere Brug, fordele disse mellem sine Børn eller Børnebørn".

Ifølge indhentede Oplysninger har Loven i Praksis væsentligst faaet Anvendelse paa enkelte Husmandspladsers Overgang til Selveje.

Mindretallet kan ganske slutte sig til Landbokommissionens Standpunkt, og naar dette har foreslaaet Ekspropriationsbestemmelserne under Punkt 39, staar dette i Forbindelse med den Erstatning, der efter Mindretallets Forslag til § 8 skal komme vedkommende Kongsfæste til Gode.

Der kunde have været gyldig Anledning til for mindre Fæsters Vedkommende f. Eks. fra 2 Marker og derunder, der som Regel ikke besidde et større indengaards Areal end 1 Hektar, eller det samme Areal, der er Normen for et Trøindlæg — at fastsætte i Lovform, at disse Ejendomme undtages fra Adgang til Ekspropriation.

Mindretallet vil dog paa Sagens nuværende Standpunkt ikke fremsætte noget Forslag herom, men saadanne smaa Fæster bør i ethvert Fald have Fortrinsret til nødvendig Udvidelse af sin Indmark af egen Fæstejord.

II. Ændringsforslag
til
Ministeriets Forslag om Haugers Styrelse og Drift m. m.

ad § 1: I Paragraffens andet Stykke udgaar sidste Punktum, og der indsættes i Stedet:
„Under Ejer indbefattes i denne Lov ogsaa Fæster af Kongsjord og Tjenestemand, der som saadan besidder Tjenestejord (derunder Præsteenke, som besidder Anneksgaard)".

ad § 4: I første Stykke udgaar Ordene: „og enhver Bruger af Jord i offentlig Eje".

ad § 8: Paragraffens sidste Stykke udgaar.

ad § 34: I tredie Stykke indskydes mellem „med" og „Planter" — „etaarige".

Bemærkninger.

Alle til §§ 1, 4 og 8 foreslaaede Ændringer er i Overensstemmelse med Landbokommissionens Forslag og Lagtingets Vedtagelse i 1930 (se Lagtingstidende 1930, hagalógin, Side 79, skjal 4 og 5).

ad § 34.

Den foreslaaede Indskrænkning af Græsningsretten man som givende Adgang til Plantebeskyttelse anses at skulle gælde for 1, højst 2 Aar ad Gangen. Det er derfor fundet nødvendigt angaaende Indhegningsret af Hensyn til de Planter, „der ikke uden at lide Skade kan udsættes for Faarenes Adgang", at Bestemmelsen kun skal gælde etaarige Planter, som Roer, Grøntsager m. v. og ikke Trævækst eller andre fleraarige Planter.

III. Ændringsforslag
til
Ministeriets Forslag om Hegn og Markfred.

ad § 19: Ordene: „Bruger ..... Bestemmelse" udgaar, og der indsættes i Stedet:
„Kongsfæster og Tjenestemand, der som saadan besidder Tjenestejord (derunder Præsteenke, som besidder Anneksgaard) regnes i denne Lov lige med Ejer".

ad § 28: Sidste Stykke udgaar.

Bemærkninger.

Den til § 19 foreslaaede Ændring er i Overensstemmelse med Landbokommissionens Forslag og Lagtingets Vedtagelse af 1930, jfr. Lagtingstidende 1930, Side 80, skjal Nr. 5 og 18. Mindretallet indser ikke Nødven-

dighedeu af, at den Rettighed, Lagtinget hidtil har opretholdt i de i denne Lov omhandlede Sager, nu skal fratages forannævnte Besidder og tillægges „vedkommende Myndighed".

I Fald § 34 i Forslag om Haugers Bestyrelse og Drift vedtages, anses sidste Stykke i denne Lovs § 23 unødvendigt. Da Forslaget forøvrigt let kan omfatte ikke enkelte Faar men store Faareflokke, vil det ikke kunne opretholdes uden Nedslagtning eller uforholdsmæssige økonomiske Ofre.

IV. Ændringsforslag
til
Lov om Vands Benyttelse m. m.

ad § 3: I første Stykke forandres „Amtmanden" til „Landbrugsraadet".

ad § 19: I første Stykke forandres Ordene: „Bruger ..... Ejer" til „Kongsfæster og Tjenestemand eller Præsteenke, der som saadan besidder Tjenestejord, regnes lige med Ejer".

Bemærkninger.

Ændringsforslaget til § 3 er i Overensstemmelse med Mindretallets Standpunkt i Forslaget til Lov om Jordbrugets Fremme. Ændringer til § 19 samstemmer med Lagtingskommissionens Forslag.

V. Ændringsforslag
til
Lov om Grandestævne.

ad § 8: Første Punktum udgaar, og der sættes i Stedet: „Kongsfæster og Tjenestemænd, som besidder Tjenestejord, udøver den Ejer tilkommende Stemmeret, medmindre andet er foreskrevet".

ad § 14: I andet Stykke forandres „Amtmanden" til „Landbrugsraadet".

Bemærkninger.

Ændringsforslaget til § 8 samstemmer med Landbokommissionens Forslag og Lagtingets Vedtagelse i 1930, jfr. Lagtingstidende 1930, Side 81, skjal Nr. 6.

VI. Forslag.

1) Al Lovgivning og Administration vedrørende Landbruget henlægges under Lagtinget.
2) Lagtinget anmoder Regeringen om at foranledige, at Kongsgodset, der siden 1912 har været opført paa Statsregnskabet som et dansk Statsaktiv, udgaar af Statsregnskabet.
3) Lagtinget anerkender ikke Landbrugsudvalgets Motivering, at Landbrugsministeriet skal være berettiget til at vælge Landbrugsraadets Formand „under Hensyn til de betydelige Ydelser", der foreslaas fra Statskassens

Side til det færøske Landbrug (jfr. Betænkning fra Landbrugsudvalget 1932, Side 29, ad § 4).

4) Lagtinget anmoder Vinnunevndin om til 1. Januar 1936 at fremskaffe Oplysning om:
   a. Landets Husholdningers Antal,
   b. hvor mange af disse, der er i Besiddelse af Jord,
   c. de enkelte Husholdningers Jords Størrelse i Kofoder eller Mark, Gylden og Skind — og Art: Kongsjord, Trøjord, Præstejord, Tjenestemandsjord og Odelsjord samt Jordbesidderens Stilling (Hovederhverv),
   d. hvor der har foreligget eller foreligger Andragender (Ansøgernes Hovederhvev anføres), som ikke har kunnet efterkommes og Aarsagen hertil samt
   e. Antallet af indlagte Trøer siden Loven af 13. April 1894 traadte i Kraft og Trøernes enkeltvise og samlede Areal, samt hvorneget af disse Indlæg er opdyrket.
   f. Lagtinget stiller til Vinnunevndins Disposition et Beløb af indtil 500 Kr. til Fremskaffelse af de under Punkterne a, b, c, d og e nævnte Oplysninger.

Bemærkninger
til
Punkterne 1—4.

ad 1:

Under en anden Sag „Føroyskt vinnulív og løgtingsins skattarræði", Løgtingsmál Nr. XV-6/1935, behandler Lagtinget et Forslag fra Selvstyrepartiet om lovgivende Myndighed vedrørende Næringsvæsenet, herunder Landbruget, hvortil henvises. Her skal blot peges paa følgende Forhold, der vil belyse Uhensigtsmæssigheden af den nuværende administrative Tilstand.

Saalænge dansk Befatning med færøsk Jord indskrænkede sig til Modtagelse og Indhentning af Jordafgifter og jordbrugsretlige Forhold, var Ulemperne ved Administrationen for det praktiserende Jordbrug ikke øjnefaldende. Men allerede i 1851 udtaler Færøernes første Folketingsmand, N. Winther, i en af ham udgiven Piece med Titlen „Et embedsaristokratisk Udkast":

„Man tager storligen fejl, saafremt man tror, at man ved at forme de færøske Forhold under danske Forordninger, derved befordrer den fremadskridende Udvikling og hindrer den hidtige Stilstand, thi ej alene at tale om hint Princip og de modstridende Anskuelser, Embedsmandene til de forskellige Tider har hyldet, have ledet til det Resultat, at Forordninger er udkomne, i hvis Bestemmelse man, trods den spidsfindigste Fortolkning ikke kan bringe Harmoni, saa er det desuden indlysende, hvor meget man end skalter og valter med dem, ingensinde har været og ingensinde vil kunne blive Danmark, og at intet Fremskridt, men kun et uopløseligt Vildrede bliver Frugten af de Bestræbelser, ved hvilke man taber Landet og Folkets Ejendommelighed af Sigte."

Ser vi hen til Hovedfaktorerne i Landbrugsadministrationen: den danske Rigsdag, det danske Landbrugsministerium og andre medvirkende danske Landbrugsautoriteter, samt endelig Regeringens Færø Amt, er det en Selvfølge, at disse Faktorer — deres Dygtighed i danske Landbrugsanliggender ubeskaaret — ikke kan være i Besiddelse af den nødvendige Indsigt til Bedømmelse af vore praktiske Landbrugsanliggender.

Dette Forhold bør nu undergaa den Forandring, at Landbrugets Forvaltning og Lovgivningen lægges i Færingernes egne Hænder, saaledes at det bliver vor egen Repræsentation, Lagtinget, der for Eftertiden tager Ansvaret for Landbrugsudviklingen.

ad 2:

Det færøske Kongsgods opførtes i 1912—13 første Gang som et Aktiv paa Statsregnskabet (jfr. Bilag til Justitsministerlet, Side 315) og har løvrigt siden fungeret paa den danske Finanslov under § 13, Landbrugsministeriet 11. Landbruget, S. Nr. 25 med en Udgiftspost paa 108.229 Kr., der hedder „Forrentning af den i Statens Fæstegods paa Færøerne indestaaende Kapital".

Det har ikke været muligt at fremskaffe fyldestgørende Oplysning om, med hvilken Berettigelse Kongsgodset i 1912—13 blev opført paa Statsregnskabet som et Statsaktiv.

Det saakaldte Kongsgods maa regnes at være ca. 400 Aar gammelt, men nogen Postering, hvorefter det er blevet regnet for et dansk Statsaktiv, har ikke fundet Sted før som foran paavist. Det fungerer ikke paa de kongelige Regnskaber, det findes ikke i „Kronens Skøder paa afhændet og erhvervet Gods fra Reformationstiden", det findes ikke paa Rentemester-Regnskaberne fra ca. 1550 og fremover i Tiden, det findes heller ikke blandt de kongelige Ejendomme, der er opført til fuld Værdi paa de aarlige Statusoversigter for den kongelige færøske Handel. Kun de aarlige *Afgifter* findes regnskabsmæssig posterede fra 1550 til Dato. Det kan heller ikke paavises, at Kongen eller Staten ved Køb eller ved Gave eller paa anden sædvanemæssig Maade har erhvervet nogen Ejendomsret til det færøske Kongsgods.

Kongsgodsets Indførelse paa Statsregnskabet som et Statsaktiv maa derfor bero paa en urigtig Postering, der igen bør udgaa af dette Regnskab.

ad 3:

Det kan ikke erkendes, at Staten har bidraget med „betydelige Ydelser til det færøske Landbrug", allermindst kan det siges, naar disse skal ses i Forhold til de Ydelser, det færøske Landbrug (Kongsgodset) har bidraget til Staten (Fælleskongen, den danske Konge og Staten).

Det er indlysende, at i Tilfælde af at disse Afgifter ikke var blevne ført ud af Landet, men var kommet Jordbruget tilgode, da vilde det færøske Landbrug være kommet til et ganske andet Udviklingsstadium end det nuværende.

Tværtimod at anse de først i de sidste Aar svarede Statsydelser til vort Landbrug, hvilke Ydelser Færingerne kun i meget ringe Grad selv har haft Ret til at disponere over, som „betydelige", maa man derimod med rette kunne betragte disse som Afdrag paa den Kapital, det færøske Landbrug (Kongsgodset) i sin Tid har ydet den danske Stat.

ad 4:

For at faa en paalidelig i høj Grad tiltrængt Statistik over Besiddelsesformer, Jordens Fordeling m. v. vil det være nødvendigt, at de i dette Punkt foreslaaede Undersøgelser iværksættes i Løbet af kortest mulig Tid.

Landboudvalget, den 19. September 1935.

N. Nielsen. *J. Paturssen.* *G. Winther.*

A/S. „Faro Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 5 a.

I Skrivelse til Lagtingets Vinnunevnd af 12. Oktober 1935 har Landstingsmand J. Patursson, Kirkebø, meddelt, at der i Mindretalsbetænkning i Lagtingssag Nr. VII-2/1935: Jarðareformurin er følgende Fejl:

Side 1:

I 3. Linje fra oven sættes efter „væsentlig" Ordet „Del".

Side 2:

I 6. Linje fra oven udgaar Ordet „meget."

Side 4:

I 1. Linje fra oven rettes „efter §§" til „jfr. foran."

Side 7:

I 8. Linje fra neden sættes efter „samme" Ordene „samlede Tilskud."

Side 8:

I 12. Linje fra neden rettes „udført" til „indført."

Side 9:

Ordene *„Forslag til Formular for Fæstebrev."* udgaar.

Side 10:

I *ad 25. Ny § b* rettes „Regulativ" til „Regulering."

I *ad 26. Ny § c* udgaar næstsidste Stykke (Der er . . . . . 4 Marker).

Side 12:

I 8. Linje fra oven skal staa „under Overvejelse."

De under *ad 39, §§ 38 og 39* fra oven, staaende 4. 5. og 6. Stykke (Her skal . . . . . til Selveje) sættes efter 1. Stykke i *ad 38, §§ 34—37.*

A/S. „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 6.

Regulativ

for

Vedligeholdelse af offentlige Veje paa Færøerne.

(Vedtaget af Lagtinget 31. August 1885.)

§ 1.

I Henhold til § 19 i Landkommunalloven af 28. Februar 1872 paahviler det Forstanderskaberne for Kommunens Regning at sørge for, at Veje og Broer forsvarligt vedligeholdes.

Inden hvert Aars 15. Juli indsender Forstanderskaberne til Lagtinget en Opgørelse over, hvad der i det forudgaaende Kalenderaar er anvendt af Penge eller Pligtarbejde til Vedligeholdelsen.

Lagtinget kan af en af sine Kasser yde Tilskud til en enkelt Kommune eller flere i Forening til Anskaffelse af Skærveknusere, andre større Vejredskaber og Tromler, naar saadant skønnes nødvendigt, for at Kommunerne kan opfylde deres Vedligeholdelsespligt. — Tilskud kan ogsaa gives til Anskaffelse af Sneplove, hvor saadant skønnes nødvendigt.

§ 2.

I alle Kommuner, der gennemskæres af Landeveje (Statsveje), udføres det daglige Tilsyn af en af Forstanderskabet dertil antagen Vejmand. Hvor Forholdene gør det muligt, kan to eller flere Kommuner være fælles om en Vejmand.

Denne skal efterse Vejene, saaledes at han mindst een Gang ugentlig har befaret ethvert Stykke af alle Landeveje i Kommunen.

Ved Eftersynet paaser denne, at Vejene aldrig bliver gennemkørt, saaledes at det under Dækslaget liggende blødere Materiale (Muld eller blødt Ler) kommer op i Vejens Overflade.

Ved Eftersynet repareres Hjulspor og Huller.

Hvis Vejen trods det stadige Tilsyn bliver gennemkørt enkelte Steder, maa *alt det bløde Materiale* — Slam, Ler o. s. v. — fjernes, og Hullet

maa fyldes med god Vejfyld, saasom skarpt Grus, Skærver eller smaa Sten. Store Sten maa kun anvendes som Bundlag.

Over Fyldet anbringes sædvanligt Dækmateriale, — Singels, Grus o. l.

§ 3.

Alle Grøfter ved Vejen maa oprenses, saa ofte det er nødvendigt, for at sikre uhindret Afløb til Stenkisterne under Vejen og mindst een Gang om Aaret.

Stenkisterne efterses paa lignende Maade, renses og repareres.

Hvor Grøftesider og Bund er bevokset, maa Grøfterne opstikkes.

§ 4.

Forstanderskabet sørger for, at der til Brug ved mindre Reparationer langs Vejen med passende Mellemrum findes henlagt Bunker af Vejmateriale, som Vejmanden kan tage af.

§ 5.

De Landeveje, der er anlagt som Grusveje uden Paklag af Sten, og derfor ikke er tilstrækkelig modstandsdygtige overfor tungere Automobilkørsel, bør efterhaanden i Forbindelse med Foretagelse af Hovedreparationer af gennemkørte Vejstrækninger forsynes med et Paklag af Haandsten, der derefter dækkes med mindre Skærver (Singels) og Grus, saaledes at Vejbanen faar en jævn Overflade.

Vejbanen skal enten have Hældning indad til Vejgrøft eller have passende Oprunding, saaledes at Vandet ikke kan blive staaende paa Vejbanen, men straks løber af.

Hvis der ikke findes Vende- og Vigepladser i tilstrækkeligt Omfang, bør Kommunen efterhaanden indrette disse paa de af Amtet efter Forslag af den Tilsynsførende (jfr. § 10) fastsatte Steder.

§ 6.

Efter nærmere Anordning af Amtsingeniøren anbringes der af Kommunen Nummersten langs alle Landeveje for hver Kilometer, mærkede 1 km, 2 km. o. s. v. Væltede eller fjernede Afvisersten bringes snarest paa Plads eller erstattes om fornødent med nye.

§ 7.

Broernes Jernrækværker maa efterses mindst een Gang aarligt og males i fornødent Omfang.

§ 8.

De offentlige Kørevej, der ikke er Landeveje (Statsveje), vedligeholdes af Kommunen. De for Landeveje foreskrevne Regler kommer til An-

vendelse med de fornødne Lempelser, saaledes at Reparationer og Tilsyn afpasses efter Vejens Brug.

§ 9.

Tilsynet med Landevejenes Vedligeholdelse føres paa Lagtingets Vegne af Amtsingeniøren eller en anden dertil af Lagtinget beskikket Tillidsmand.

Den tilsynsførende befarer Landevejene 2 Gange om Aaret, nemlig i Marts—April og i Oktober—November Maaneder, og sender snarest muligt derefter Indberetning til Amtet angaaende Vejenes Tilstand, iedsaget af Forslag til Paalæg om Reparationer og øvrige Arbejder, som bør udføres, for at Vejene kan være i forsvarlig Stand.

Ved Befaringen skal den af Kommunen ansatte Vejmand være tilstede og samtidig afgive Forklaring om den Tilstand, hvori de andre offentlige Veje i Kommunen befinder sig.

Den Tilsynsførende bør saavidt muligt underrette Forstanderskaberne om Tidspunktet for hans Ankomst, saaledes at Forstanderskabet eller det Forstanderskabsmedlem, hvem Vejvæsenet sorterer under, ogsaa kan være til Stede under Vejsynet.

Hvis Lagtingets Tilsynsførende efter den aflagte Forklaring, eller hvad der iøvrigt er ham bekendt om Forholdene, maa antage, at der findes Mangler ved visse andre offentlige Veje, synes disse samtidig.

I Indberetningen til Amtet refereres Vejmandens Forklaring, og hvad den Tilsynsførende derefter har foretaget.

§ 10.

Saafremt Forstanderskabet ikke inden en af Amtet fastsat Frist har udbedret de udsatte Mangler, kan Amtet paa Lagtingets Vegne lade disse udbedre for Kommunens Regning, jfr. § 19 i Landkommunalloven.

Meddelelse sendes herom til Lagtinget til Afgørelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt der i Anledning af Forsømmelsen skal gøres Ansvar gældende mod Forstanderskabets Medlemmer i Medfør af Landkommunallovens § 34.

§ 11.

De foran fastsatte Regler gør ingen Ændring i den Sysselmændene paahvilende Pligt til i Begyndelsen af Juli Maaned hvert Aar at sende Indberetning til Amtet om Tilstanden af Veje, Broer og Landingssteder i Sysselet. Disse Indberetninger forelægges Lagtinget samtidig med de i § 1 omhandlede Oplysninger og de af den Tilsynsførende afgivne Indberetninger.

§ 12.

Landevejene skal vedligeholdes saaledes, at de hele Aaret er farbare for Automobiler med den i Lovgivningen foreskrevne Maksimumsvægt.

For andre offentlige Veje og i ekstraordinære Tilfælde for Landevejenes Vedkommende kan Kommunerne ved Tøbrud i indtil 5 Dage ad Gangen fastsætte, at Automobilkørsel og anden Kørsel forbydes, dog at Kommunerne kan tillade udført Kørsel med Post og Passagerer i mindst muligt Omfang.

Lignende Bestemmelse kan træffes i Anledning af Hovedreparationer, men der bør stræbes hen til, at Passage kan ske ogsaa under Hovedreparationer.

Forstanderskabets Bestemmelser om midlertidig Vejlukning indberettes straks til Amtet, der kan ophæve Bestemmelserne. Lukningen bekendtgøres ved Forstanderskabets Foranstaltning ved Opslag og ved Anbringelsen af Vejskilte, godkendte af Amtsingeniøren, udvisende, at Kørsel er forbudt i alle de Kommuner, der har Kørevej i Forbindelse med det lukkede Vejstykke.

§ 13.

Kommunerne er berettigede til, hvis Kørselen paa Landeveje hindres af Sne, at lade foretage Snekastning enten som Pligtarbejde eller for Kommunens Regning under Tilsyn af Vejmanden som Formand.

Hertil udfordres dog enstemmig Beslutning i Forstanderskabet.

§ 14.

Nærværende Regulativ træder i Kraft 1. Januar 1936 og forelægges til Revision for Lagtinget i dets Samling 1940.

A/S. „Faare Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 7.

Amtsfondsálíkningin fyri árið 1936.

Nøvn kommununna		Fólkatal	Skattafonteka		Eftir skattainntøkuni (1/2)		Eftir samtykt lagtingsins (1/2)		Til-samans	
			kr.	oyr.	kr.	oyr.	kr.	oyr.	kr.	oyr
Fugloyar	sókn	230	72400	„	452	55	347	45	800	„
Svinoyar	—	210	66450	„	415	35	384	65	800	„
Viðareiðis	—	454	132190	„	826	30	773	70	1600	„
Klakksvíkar	—	1605	739700	„	4623	85	4776	15	9400	„
Kunoyar	—	192	51173	„	319	86	180	14	500	„
Mikladals	—	129	39022	„	243	90	206	10	450	„
Húsa	—	174	60762	„	379	80	270	20	650	„
Oyndarfjarðar	—	354	111150	„	694	78	605	22	1300	„
Fuglafjarðar	—	780	325623	„	2035	50	2164	50	4200	„
Lorvíkar	—	457	127400	„	796	36	703	64	1500	„
Gøtu	—	505	189299	86	1183	30	1016	70	2200	„
Nes	—	1318	349125	„	2182	36	2017	64	4200	„
Sjóar	—	880	289183	„	1807	66	1592	34	3400	„
Eiðis	—	847	186950	„	1168	60	1031	40	2200	„
Fannings	—	387	99400	„	621	33	678	67	1300	„
Haldórsvíkar	—	414	135650	„	847	92	552	08	1400	„
Saxunar	—	36	12550	„	78	43	151	57	230	„
Hvalvíkar	—	414	85328	„	533	36	366	64	900	„
Kollafjarðar	—	377	150712	48	942	08	557	92	1500	„
Kvívíkar	—	442	118983	64	743	75	856	25	1600	„
Vestmanna	—	788	324205	„	2026	60	1773	40	3800	„
Kaldbaks	—	102	31567	„	197	30	302	70	500	„
Havnar uttanb.	—	349	114100	„	713	22	786	78	1500	„
Kirkjubøar	—	111	31213	„	195	10	294	90	490	„
Hestoyar	—	126	29990	„	187	45	262	55	450	„
Nólsoyar	—	295	71000	„	443	80	606	20	1050	„
Sandavágs	—	512	155995	„	975	10	824	90	1800	„
Miðvágs	—	599	119900	„	749	47	850	53	1600	„
Sørvágs	—	709	180817	„	1130	27	1069	73	2200	„
Biggjar	—	97	35625	„	222	67	257	33	480	„
Mikjunes	—	154	39300	„	245	65	154	35	400	„
Sands	—	623	167475	„	1046	87	1153	13	2200	„
Skopunar	—	360	79366	„	496	10	403	90	900	„
Skálavíkar	—	201	52079	„	325	52	424	48	750	„
Húsavíkar	—	235	49680	„	310	53	339	47	650	„
Skúoyar-Dímunar	—	160	39075	„	244	25	255	75	500	„
Hvalbiar	—	779	168736	„	1054	70	1245	24	2300	„
Froðbiar	—	1950	423210	„	2645	47	4354	53	7000	„
Famjins	—	218	52962	„	331	05	468	95	800	„
Hovs	—	188	45943	40	287	18	412	82	700	„
Porkeris	—	414	91724	„	573	35	926	65	1500	„
Vágs	—	1276	820890	„	5131	37	4668	63	9800	„
Sunnbiar	—	599	145500	„	909	50	1090	50	2000	„
Havnar kommuna		3200	2585250	„	16160	38	15339	62	31500	„
	Summa...		9198659	38	57500	00	57500	00	115000	„

A/S. „Føroe Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 8.

Betænkning

i

Lagtingssag Nr. VIII-1 & 2/1935:

Vegir og havnir.

Ifølge Overenskomst mellem Regeringen og Lagtinget om Ordning af visse økonomiske Forhold paa Færøerne i 5 Finansaar frá 1. April 1935 har Statskassen paataget sig at yde Tilskud til Vejanlæg paa Færøerne med 50% af Udgifterne til Hovedveje og 25% af Udgifterne til Biveje, dog ikke udover 100.000 Kr. aarlig i de 5 Aar.

I Overenskomsten forudsættes, at Hovedvejene projekteres af Vandbygningsvæsenet, og at Planerne til Bivejene godkendes af Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor i Thorshavn.

I Samlingen 1934 nedsatte Lagtinget et særligt Udvalg med den Opgave til Forelæggelse i indeværende Lagtingssamling at udarbejde Planer over de Vejanlæg, der kan blive Tale om at udføre i Femaarsperioden. Ifølge Lagtingets Udvalgsbetænkning af 18. September f. A. skulde det paagældende Udvalg ved Udarbejdelse af Planerne regne med, at der aarlig kan bygges Trafikveje (Hovedveje) for 140.000 Kr. (Statstilskud 70.000 Kr., Lagtingstilskud 35.000 Kr., Kommunetilskud 35.000 Kr.) og Opdyrkningsveje (Biveje) for 120.000 Kr. (Statstilskud 30.000 Kr., Lagtingstilskud 45.000 Kr., Kommunetilskud 45.000 Kr.).

Foruden Udarbejdelse af Planer for de paagældende Veje fik det paagældende Udvalg ogsaa som Opgave at skulle udarbejde Planer for saadanne mindre Havneanlæg, hvortil Staten ikke yder Tilskud, og skulde Udvalget regne med, at der i Femaarsperioden skulde kunne være til Raadighed til dette Formaal et Beløb paa ialt 250.000 Kr.

I en Række Møder har det paagældende Udvalg derefter udarbejdet de ønskede Planer og har derefter enstemmigt fremsat Forslag til Tinget, hvilke Forslag findes blandt de Sagen vedrørende Bilag.

I Henhold til disse Forslag skulde Bevillingerne til Trafikvejene deles mellem følgende Sysler saaledes:

Østerø	217.000 Kr.,
Strømø	266.000 —,
Suderø	217.000 —,
ialt	700.000 Kr.,

medens Bevillingerne til Opdyrkningsvejene skulde fordeles saaledes:

Norderøerne	66.000 Kr.,
Østerø	138.000 —,
Strømø	162.000 —,
Vaagø	54.000 —,
Sandø	42.000 —,
Suderø	138.000 —,
ialt	600.000 Kr.,

saaledes, at de samlede Bevillinger vil fordele sig saaledes:

Norderøerne	66.000 Kr.,
Østerø	355.000 —,
Strømø	428.000 —,
Vaagø	54.000 —,
Sandø	42.000 —,
Suderø	355.000 —,
ialt	1.300.000 Kr.,

hvilket svarer til de paagældende Bevillinger

Trafikveje	700.000 Kr.,
Opdyrkningsveje	600.000 —,
—	1.300.000 Kr.

Desuden har Udvalget foreslaaet, at der ydes Bevilling til følgende Havneanlæg:

1) Haldersvig	55.000 Kr.,
2) Sand	104.000 —,
3) Hove	20.000 —,
4) Sørvaag	83.000 —,
ialt	262.000 Kr.,

eller 12.000 Kr. mere end hvad der paaregnes at være til Raadighed, men mener Amtsingeniøren, at der ved Udlicitation vil kunne opnaas en Besparelse, der muligvis kan udligne de anførte 12.000 Kr.

Undertegnede Udvalg har gennemgaaet det foreliggende Materiale, hvoraf det bl. a. fremgaar, at der i Løbet af Sommeren er fremkommet et stort Antal nye Ansøgninger om Vejanlæg, som det vil blive meget vanskeligt at skaffe fornødne Bevillinger til, men mener man dog med en mindre Ændring i den Fordelingsplan mellem Trafikveje og Opdyrkningsveje, der findes i Lagtingets Udvalgsbetænkning af 18. September 1934 at kunne faa et betydeligt større Beløb (200.000 Kr.) til Raadighed til Opdyrkningsveje, medens der samtidig sker en Reduktion i Beløbet til Trafikvejene paa 100.000 Kr., saaledes at Totalbeløbet forøges med 100.000 Kr.

Fordelingen mellem Trafikvejene og Opdyrkningsvejene skulde herefter blive følgende:

Trafikvejene (Hovedveje):		Opdyrkningsvejene (Biveje):	
Staten	60.000 Kr.,	Staten	40.000 Kr.,
Lagtinget	30.000 —,	Lagtinget	60.000 —,
Kommunerne	30.000 —,	Kommunerne	60.000 —,
	= 120.000 Kr.,		= 160.000 Kr.,
eller i 5 Aar	600.000 Kr.	eller i 5 Aar	800.000 Kr.

Statens aarlige Ydelser til Vejanlæg bliver saaledes stadig de samme som i Overenskomsten fikseret, nemlig 100.000 Kr.

Med Hensyn til det af det mellem Tingsamlingen nedsatte Udvalg foreslaaede Bevillinger til mindre Havneanlæg mener undertegnede Udvalg at burde følge dette Forslag.

Ifølge Skrivelse til Lagtinget af 26. Januar 1935 fra Ministeriet for offentlige Arbejder maa det paaregnes, at følgende Vilkaar bliver gældende for Statstilskud til Hovedveje:

at Lagtinget overfor Ministeriet for offentlige Arbejder afgiver uforbeholden Erklæring om, at Tinget paatager sig Garantien for forsvarlig Vedligeholdelse af de Veje, der anlægges,

at de Arealer, som er nødvendige til Vejanlæggenes Gennemførelse, stilles saaledes til Raadighed, at Udgifterne til Arealerhvervelser ikke indgaar i de Summer, hvoraf Staten udreder en nærmere bestemt Del. Hvor Vejene gaar gennem Kongsjord eller beneficeret Jord, forudsættes de nødvendige Arealer afstaaet vederlagsfrit, jfr. Lov Nr. 102 af 4. Marts 1918,

at Vejbredden i Almindelighed fastsættes til 2,5 m og kun i selve Bygderne, i Indmarken, i Kurver og paa andre særlige vanskelige Steder, eller hvor Trafikken absolut kræver bredere Vej, sættes til 4 m. Saafremt Kommunerne maatte ønske større Vejbredde, maa Merudgiften herved udredes af Kommunerne selv, og

at Anlæggene udføres under Vandbygningsvæsenets Tilsyn.

Endvidere bemærker Ministeriet, at da Statens Udgifter i de 5 Aar er fikseret til 100,000 Kr. aarlig, maa Udgifterne til Projektering, Udstikning, Administration, Tilsyn m. m. indgaa i den egentlige Anlægssum, hvorefter Tilskudene beregnes, og vil Ministeriet anse det for mest praktisk, at Kommunerne som ved de hidtidige Hovedvejsanlæg overtager Vejarbejderne i Entreprise paa Grundlag af Kontrakter med Vandbygningsdirektøren.

Endvidere anføres, at Bivejene udføres efter forud af Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor i Thorshavn godkendte, men ved Lagtingets Foranstaltning tilvejebragte Planer med tilhørende specificerede Overslag over Udgifterne ved de enkelte Vejanlæg og med tilhørende Angivelse af Vejenes Beliggenhed og Betydning. Beregningen af det endelige Statstilskud til de enkelte Anlæg foretages derefter paa Grundlag af Overslagene i det Omfang, disse er godkendt af Ingeniørkontoret, og i det Omfang, Arbejdet er udført i Overensstemmelse med det ved Overslagene forudsatte.

Udvalget mener at kunne foreslaa Lagtinget at tiltræde de anførte Vilkaar, men for at Lagtinget kan have Regres paa de respektive Kommuner, skal man desuden foreslaa, at det overlades til Lagtingets Vejudvalg og Vinnunevnd at fremskaffe fornøden Erklæring fra de respektive Forstanderskaber for samtlige Vejanlæg samt tillige for de mindre Havneanlægs Vedkommende tillige Garanti for, at Kommunerne disponerer over den Del af Anlægssummen, som det paahviler Kommunerne at udrede, hvorved bemærkes, at Udvalget gaar ud fra, at Lagtinget i Lighed med, hvad der har

været Tilfælde med andre kommunale Havnelaan giver Kommunerne Approbation paa Optagelse af de fornødne Laan samt garanterer overfor Laangiveren med Hensyn til Betaling af Renter og Afdrag.

Under Henvisning til foranstaaende skal Udvalget herefter fremsætte følgende

Forslag.

A. angaaende Vejanlæg.

I 5 Finansaar fra 1. April 1935 vil der kunne ydes Bevilling til følgende Vejanlæg:

I. Suderø Syssel.

A. Trafikveje (Hovedveje):

Famien—Ørdevig, oprindelig		149.000 Kr.	
hvoraf bygget som amtskommunal Vej:			
1) i Famien 1,5 km	28.750 Kr.		
2) i Ørdevig 0,6 km	6.150 Kr.	34.900 Kr.	114.100 Kr.

B. Opdyrkningsveje (Biveje):

Ørdevig—Trangisv., oprindelig (færdigbygges)	73.000 Kr.	
÷ færdigbygget i Ørdevig 0,4 km	3.400 —	69.600 —
Porkore—Hove (færdigbygges)	71.150 Kr.	
÷ færdigbygget 0,46 km	4.370 —	66.780 —
Vaag—Lopra (færdigbygges)		76.000 —
Frodebø—Hamar, Rest af Vejanlæg (færdigbygges)		13.980 —
Trangisvaag: Opdyrkningsvej ca. 600 m fra Vejen Trangisvaag—Ørdevig til den paabegyndte Opdyrkningsvej paa den sydlige Side af „Stóra" (færdigbygges)		4.800 —
do. andre Opdyrkningsveje i Bygden ca. 240 m		1.895 —
Kvalbø: Lejrebø—Bønhúsfløti i Næs, færdigbygges		17.850 —
do. Skaalum—„úti í rætt", Rest af Vejanlæg		6.570 —
Sandvig: fra Hovedvejen til Kirkegaarden, færdigbygges		1.550 —
do. - — ud gennem Indm., færdigbygges		7.100 —
Lopra—Øgrum, Rest af Vejanlæg (færdigbygges)		8.000 —
Sumbø—Landingsstedet Podlen, færdigbygges		2.500 —
		390.725 Kr.

II. Sandø Syssel. (Opdyrkningsveje).

Skopen: 600 m. à Kr. 8.50	5.100 Kr.		
250 - - - 8.00	2.000 -		
1 Bro	200 -	7.300 Kr.	
Skaalevig: 800 m à Kr. 4,87½		3.500 —	
Husevig: 909 m à Kr. 5,04		4.581	36
Dal: 300 m Udmark à Kr. 4,50	1.350 Kr.		
700 - Indmark - - 7,00	4.900 —	6.250 —	
		21.631	36

		21.631 Kr. 36
Skarvenæs: 650 m à Kr. 7,00		4.550 —
Sand: 200 m à Kr. 6,00	1.200 Kr.	
2667 m à Kr. 3,00	8.000 —	
Søltuvik: 300 m à Kr. 5,75	1.725 —	10.925 —
Skuø: 350 m à Kr. 9,36 (Skarvetange)	3.276 Kr.	
200 m à Kr. 8,00 (Opdyrkningsv.)	1.600 —	4.876 —
1 Holdeplads ved Skopen		17 — 64
		= 42.000 Kr. 00

III. Vaagø Syssel. (Opdyrkningsveje).

Slettenæs: 600 m — Rest af Vej	3.600 Kr.
Sandevaag: 1200 m — — - —	5.700 —
do. ny Vej	2.360 —
Midvaag: 1400 m — Rest af Vej	9.200 —
do. 200 m — Fortsættelse af ældre Vej	1.300 —
Sørvaag: 1000 m	8.500 —
do. 200 m	1.400 —
Bø: ca. 400 m	2.800 —
do. - 150 m	940 —
Gaasedal: 400 m — Rest af Vej	2.800 —
Myggenæs: 900 m — Rest af Vej	5.400 —
Sørvaag—Forbindelsesvej til Pieren Sørvaag	10.000 —
	= 54.000 Kr.

IV. Strømø Syssel.

A. Trafikveje:

1) Kvivig-Vestmanhavn, oprindelig	136.400 Kr.	
÷ Fradrag af Opdyrkningsvej, ca. 3 km.	26.402 —	109.998 Kr.
2) Thorshavn—Kollefjord, oprindelig	276.000 Kr.	
÷ Fradrag af Opdyrkningsvej, c. 6,75 km	81.098 —	194.902 —

B. Opdyrkningsveje:

1) ca. 6,75 km af Thorshavn—Kollefjord Vejen		71.787 —
2) - 3 km af Kvivig—Vestmanhavn Vejen		22.912 —
3) Tjørnevig: 300 m à 12 Kr.		3.600 —
4) Haldersvig: 300 m. à 9 Kr. 64 Øre		2.892 —
5) Langesand: 200 m à 7 Kr. 63 Øre		1.527 —
6) Strømnæs: 300 m à 7 Kr.		4.250 —
— inclusive 5 Broer —		
do. 250 m		1.750 —
7) Vestmanhavn: 120 m à 20 Kr.	2.400 Kr.	
do. 400 m à 8 Kr.	3.200 —	5.600 —
(Bro 7000 Kr., $^5/_8$ = 4375 Kr. ikke medtaget).		
do. Udskiftningsveje		1.000 —
8) Thorsvig: 800 m à Kr. 6		4.800 —
9) Kollefjord: 600 m		4.770 —
10) Kalbak: 365 m à Kr. 8		2.920 —
11) Hvidenæs: 700 m à Kr. 7		4.900 —
12) Nolsø: 300 m à Kr. 6,14		1.842 —
13) Hestø: 400 m à Kr. 7,50		3.000 —
		= 442.400 Kr.

V. Østerø Syssel.

Fra Flertallet: Djurhuus, J. Poulsen, H. Iversen og Johs. O. Joensen.

A. Trafikveje:

1) Skaalebotn—Fundingsbotn		98.000 Kr.	
2) Lysaa—Nordskaale		83,000 —	181.000 Kr.

B. Opdyrkningsveje:

1) Lambaa—Saltangeraa		20.000 Kr.	
2) Saltangeraa—Næs	45.000 Kr.		
+ 1 Bro	1.700 —	46.700 —	
3) Ridovig (Vejen Kráargil 125 m à 8 Kr.)		1.000 —	
4) Strænder—Heygsstøð (200 m)		1.700 —	
5) Strænder—Langanæs (170 m)		1.200 —	
6) Statsvejen Strænder—Morkranæs (1000 m.) ca		10.000 —	
7) Strænder (Vejen Fornlendi: 320 m à 12 Kr. = 3840 Kr. + 1 Bro = 860 Kr.)		4.700 —	
8) Skaale (Forlængelse af Statsvejen 1000 m à Kr. 8,50)		8.500 —	
9) Morskranæs—Selletræ (500 m St. 62 — St. 67)		8.880 —	
10) Selletræ (600 m à 11 Kr. + 2 Broer)		9.400 —	
11) Øre (200 m)		1.200 —	
12) Ejde (Vejen nord á Kleiv 750 m + 2 Broer)		6.860 —	
13) Lervig (1600 m)		11.750 —	
14) Fuglefjord (1000 m)		5.768 —	
15) Andefjord—Hellerne (St. 0—8 og St. 19—25,6 = 1460 m)		16.417 —	
16) Hellerne—Andefjord (St. 25,6—38,6 = 1300 m)		13.800 —	
17) Eldevig (250 m à 4 Kr.)		1.000 —	
18) Funding—Húsarætt (500 m)		13.000 —	
19) Gjov		10.000 —	
20) Gøte		10.000 —	201.875 Kr.
		—	382.875 Kr.

Fra Mindretallet: J. Kallsoy, N. Niclasen og Sigurd Poulsen.

A. Trafikvegir:

1) Skálafjørður—Funningsfjørður	98.000 Kr.	
2) Ljósá—Norðskála	83.000 Kr.	181.000 Kr.

B. Uppdyrkingarvegir:

1) Saltangará—Nes	47.000 Kr.	
2) Lambá—Saltangará	20.000 —	
3) Morskranes (500 m)	4.000 —	
4) Strendur—Heygsstøð (200 m)	1.700 —	
At overføre..	72.700 Kr.	181,000 Kr.

Overført..	72.700 Kr.	181.000 Kr.
5) Strendur—Langasandur (170 m)	1.200 Kr.	
6) Strendur móti Morskranesi (1000 m)....	8.000 —	
7) Skáli.....	7.000 —	
8) Selatrað	9.700 —	
9) Oyri	1.200 —	
10) Eiði	5.650 —	
11) Leirvík (800 m)	9.136 —	
12) Fuglafjørður (1000 m).....	5.768 —	
13) Oyndarfjørð—Hellurnar (1500 m)	12.300 —	
14) Eldivík (250 m)	1.000 —	
15) Hellurnar—Oyndarfjørð (500 m)	4.083 —	
16) Funning móti Húsarætt.....	12.000 —	
		149.737 —
17) Gjógv móti Funning:		
(her er brúgv yvir Stórá við Gjógv tikin við).		
Eykastudningur til Eysturoy.....	27.875 —	
Peningur, ið var til disposisjón.....	9.563 —	
Hin játtaði peningurin til Gjógv	6.700 —	
		44.138 —
18) Gøta.		8.000 —
		= 382.875 Kr.

VI. Norderøernes Syssel — Opdyrkningsveje:

1) Hattervig: 500 m à Kr. 8,55.....	4.275 Kr.
2) Kirke: 500 m à Kr. 8.25	4.125 —
3) Svinø: 1400 m à Kr. 6,82	9.548 —
4) Viderejde—Lejdet.....	24.250 —
5) Kvannesund: 400 m à Kr. 7,15	2.860 —
6) Mule: 200 m à Kr. 6,77	1.354 —
7) Nordtofte—Deble—Norddeble—Fossaa: 700 m à 9 Kr.	6.300 —
8) Arnefjord: 350 m à Kr. 11,11	3.888 —50
9) Klaksvig—Aasrne: 815 m à 9 Kr.	7.335 —
+ 1 Bro	1.200 —
10) Haraldsund: 300 m à 6, 7 og 8 Kr. pr. m.....	2.100 —
+ 1 Bro	400
11) Kunø: 400 m à Kr. 8,33	3.332 —
12) Trollenæs: 150 m à Kr. 7	1.050 —
13) Mygledal: 350 m à Kr. 7,80.....	2.730 —
14) Husum—Sydredal: 1230 m à Kr. 10,39.....	12,781 —75
Til Disposition for Norderøerne.....	470 —75
	= 88.000 Kr.

VII. Saafremt der ved den endelige Detailprojektering maatte indvindes nogen Besparelse i de anførte Beløb, vil disse være at anvende til Vejanlæg i det paagældende Syssel.

Vejudvalget (Vegnevndin) bemyndiges til snarest at indhente Erklæringer fra de respektive Forstanderskaber saavel med Hensyn til Forpligtelse til Vejenes Vedligeholdelse som med Hensyn til Raadigheden over de til Vejanlæggene nødvendige Arealer, saaledes at disse Arbejder kan komme i Gang straks i indeværende Vinter. Amtmanden bemyndiges til paa Lagtingets Vegne

at afgive fornøden Garantierklæring overfor Staten med Hensyn til Vedligeholdelse m. v. af Anlæggene.

Skulde nogen af de anførte Vejanlæg ikke komme til Udførelse paa Grund af, at den (de) respektive Kommune (er) ikke maatte ønske at paatage sig Vedligeholdelsespligten eller ikke maatte ønske at paatage sig Udførelsen af Vejanlægget, bemyndiges Vejudvalget (Vegnevndin) i Forbindelse med Vinnunevndin til at anvende det derved disponible Beløb til andre Vejanlæg i samme Syssel.

VIII. Vejene skal anlægges:

1) Trafikveje (Hovedveje) efter de af Vandbygningsvæsenet udfærdigede Planer og Beskrivelser.

2) Opdyrkningsveje (Biveje) efter de for Bygningen af amtskommunale Veje fastsatte Regler, ogsaa hvad angaar saavel Underbygning og Stensætning som Højde.

Vejbredden skal være mindst 2,5 m med Vigepladser, 4 m brede og 10 m lange, for hver ca. 100 m af hele Vejens Længde. I selve Bygderne, i Indmarken, i Kurver og paa andre særlige vanskelige Steder, eller hvor Trafiken absolut kræver bredere Vej, kan Vejbredden sættes til 4 m.

Ved Ydelse af Tilskud til Bygningen af saavel Trafikveje som Opdyrkningsveje er det en ufravigelig Betingelse, at Kommunerne sørger for fornødent Vedligehold af de Vejanlæg, som er bygget eller bygges med Tilskud fra Staten og eller fra Lagtinget, og at de Kommuner, som ikke overholder dette, maa være forberedt paa, at der til disse Kommuner ikke ydes yderligere Tilskud til Vejbygning.

IX. Tilskudene til Vejanlæg udbetales til Kommunerne eller afskrives paa deres Mellemværende med Amtskommunen, dog først naar Arbejdet er udført, synet og godkendt, og dog med højst $^1/_5$ i hvert af Aarene i Femaarsperioden 1935/36—1940/41, (sker Udbetalingen senere i Femaarsperioden, kan Udbetaling følgelig ske med indtil saa mange Femtedele, som der er forløbet Aar af Perioden).

X. Tinget vælger et Tremandsudvalg (Vejudvalget — Vegnevndin) til som hidtil at behandle Vejsagen indtil næste Tingsamling. Dette Udvalg foranlediger Syn foretaget, saa snart Forstanderskaberne anmelder passende Vejstrækninger færdig udført, og foranlediger de nødvendige Tilskud anvist til Udbetaling.

B. angaaende Havneanlæg.

I. I samme Tidsrum som anført under A. bevilges følgende mindre Havneanlæg:

1) Haldersvig	55.000	Kr.
2) Sand	104.000	—
3) Hove	20.000	—
4) Sørvaag	83.000	—
	262.000	Kr.,

saaledes at de respektive Kommuner selv tilvejebringer $^1/_5$ af Anlægssummen, samt uden Udgift for Lagtinget stiller de til Anlæggenes Udførelse nødvendige Arealer til Raadighed, saaledes at Udgifterne til Arealernes Erhvervelse ikke indgaar i de Summer, hvoraf Lagtinget udreder $^4/_5$, og bemyndiges Vinnunevndin til at fremskaffe fornødne Erklæringer herom samt paase, at Kommunen raader over $^1/_5$ af Anlægssummen, hvorved bemærkes, at Lagtinget approberer, at de paagældende Kommuner optager de dertil fornødne Laan samt garanterer overfor de respektive Laangivere med Hensyn til rettidig Betaling af Renter og Afdrag.

II. Vinnunevndin foranlediger udarbejdet fornødne Planer, Beskrivelser og Konditioner vedrørende Havneanlæggene og foranstalter afholdt fornødne Licitationer over disse Arbejder.

Lagtingets Tilskud foranlediges af Vinnunevndin anvist til Udbetaling efterhaanden, som Arbejderne udføres og godkendes, dog højst med $^1/_5$ i hvert af Aarene i Femaarsperioden 1936/36—1940/41; (sker Udbetalingen senere i Femaarsperioden, kan Udbetaling følgelig ske med indtil saa mange Femtedele, som der er forløbet Aar af Perioden).

Lagtingets Vejudvalg, den 11. September 1935.
(Vegnevndin)

K. Djurhuus. *Hans Iversen.* *Johs. Olaus Joensen.* *John. M. Fr. Poulsen.*

óheftir

Sigurd Poulsen. *N. Niclasen.* *Johan Kallsoy.*

Minnilutur nevndarinnar (Niclasen, S. Poulsen og Kallsoy) skulu flyta fram:

Í 1922 varð send ein felagsumsókn frá øllum sóknarstýrunum í Eysturoy til Tingið um at gera útvegir fyri at fáa ríkisstudning til ein samtíðar ávistan vegaplan fyri Esturoynna. Í tey fylgjandi árini hevur Tingið vegaspurningin til viðgerðar.

Í 1927 gevur ríkisstýrið ájáttan um, at ríkisstudningur verður givin til vegabygging í Føroyum við 150.000 kr. um árið í 6 fylgjandi ár, ialt 900.000 kr.

Millum teir vegir, sum Tingið hettar ár mælir til skulu koma til geringar, er vegurin Funningur—Gjógv.

Í 1928 kemur vegur Funningur—Húsarætt við, og er tá vegurin Funningur—Gjógv projekteraður.

Í 1930 er sami vegspurningur, vegurin Gjógv-Funningur aftur til viðgerðar á Tingið og tekur Tingið við vælvild undir við hesum fyri brimplássini Gjógv—Funning so týdningarmikla máli, soleiðis sum tað framgongur av løgtingsáliðtunum fyri hettar ár. Har verður m. a. skrivað: „Baade Gjov og Funding er Brændingspladser og er hindrede i at komme i Forbindelse med andre Bygder paa Færøerne ad Søvejen i forholdsvis lange Perioder. Fundingsbotn, som er 7 km fra Funding, har gode Havneforhold fra Naturens Haand, og Beboerne i Gjov og Funding ser det som den eneste Mulighed til Forbedring af deres Adgang til Søen at komme i Vejforbindelse med Fundingsbotn. Det vil være ugørligt at forbedre Havneforholdene i Gjov nævneværligt inde i selve Bygden, og det samme gælder Bygen Funding. Skulde man ønske at komme Funding og Gjov til Hjælp paa det heromhandlede Omraade, men finde, at man ikke straks kan gennemføre Vej til Fundingsbotn, vil det være en stor Hjælp, om Vej bygges til „Húsarætt", som ligger 2,44 km fra Funding." Nevndin setur einmælt fram hetta állt, og Tingið samtykkir at senda málið til ríkisstýrið við besta viðmæli.

Síðan hendir einki nýtt í vegmálinum, uttan at Tingið samtykkir at gera vegin, ið ætlaður var millum Fjarða, millum Strendur og Skála — eitt misstak, sum seint verður afturbøtt.

Í 1932 varð vegspurningurin beindur í millumtinganevndina viðvikjandi „finansplaninum", og nú liggur vegspurningurin fyri til Tingsins avgerð fyri tey fyrst komandi 5 árini.

Eftir tí vegabýti viðvikjandi 5-ársplaninum, sum millumtinganevndin hevur greitt frá hondum var úrslitið hetta:

Norðoyarnar	66.000 kr.
Eysturoy	355.000 „
Streymoy	428.000 „
Vágoy	51.000 „
Sandoy	42.000 „
Suðuroy	355.000 „
íalt	1300.000 kr.

Hettar skifti grundar millumtinganevndin við, at Vágoy og Sandoy áður hava fingið hópin av vegum gjørdar, og at Norðoyarnar í 5 árapluninum fáa studning til eitt stórt havnaanlegg.

Limirnir, íð vóru í millumtinganevndini hava nú sett fram broytingaruppskot til vegbýti soleiðis, at eftir hesum verður býtingin oyanna millum soleiðis:

Norðoyarnar		88.000 kr.
Eysturoy: trafikvegir	181.000	
„ uppdyrkingarvegir . .	201.875	
		382.875 —
Streymoy: trafikvegir	292.000	
„ uppdyrkingarvegir . .	151.500	
		443.500 —
Vágoy		54.000 —
Sandoy		42.000 —
Suðuroy		

Aftaná hesa umskipan verður úrslitið fyri Eysturoynna soleiðis, at oyggin vinnur í peningi 382.875 kr. ÷ 355.000 kr. = *27.875 kr.* til uppdyrkingarvegir.

Millumtinganevndin hevur sum eitt høvuðsprincipp viðvíkandi vegabýtinum oyanna millum, at tær oyar, sum hava fingið vegir áður, á hesum sinni verða avskarvaðar. Tað má tí vera rætt og rímiligt, at somu hugsjónir verða gjørdar galdandi, tá býtt verður bygdana millum innanoya.

Niclasen og Poulsen kunnu her skjóta inn, at vit als ikki hava nakran lut í hesi umskipan, men eru samdir við Kalsoy um, at tað er rætt, at tann peningur, sum aftaná umskipaninna verður tøkur til Eysturoy uttan at broyta millumtinganevndaruppskotið, verður játtaður til Gjógv, sum hervið fær gjørt veg frá Gjógv heim á Gjáarskarð. Hettar er umráðandi fyri bygdina Gjógv, tí harvið kemur vegur gjøgnum stórt dyrkilendi, og harumframt kemur vegurin at hava alstóran økonomiskan týdning á tann hátt, at tá verður møguligt at fáa hópin av torvi, meðan sum statt er nú, fólk nýta mest kol, sum er dýrt brenni, vegna tey herviliga ringu samgonguviðurskiftini.

Endiliga ger hetta uppskot tað møguligt, at Gjógv u m 1 0 á r kann fáa vegasamband við kyrripláss, meðan tað koma at ganga m i n s t 1 5 á r, um hesin vegur ikki verður gjørdur.

Viðvíkjandi fjarðavegnum er at siga, at tær interesseraðn kommunurnar ikki hava givið ájáttan til, at tær vilja gera og halda henda vegin viðlíka, og tí eigur Tingið at seta niður eina millumtinganevnd, sum Tingsins vegna skal greiða henda spurning. Vilja tær interesseraðu kommunurnar ikki uppátaka sær at gera og viðlíkahalda Fjarðavegin innan eina av tí settu nevnd ásettu tíðarfreist, skal nevndin við heimild frá Tinginum taka avgerð um, at peningurin 98.000 kr. verður nýttur til vegin Funning—Gjógv í hesum 5-ára skeiðinum.

M i n n i l u t i n: Niclasen, Poulsen og Kallsoy seta fram fylgjandi

Uppskot

til Tingsins samtykt:

I. Uppdyrkingarvegir.

1. Saltangará—Nes		47.000 kr.
2. Lamba—Saltangará		20.000 —
3. Morskranes (500 m)		4.000 —
4. Strendir—Heygsstøð (200 m)		1.700 —
5. Strendir—Langasandur (170 m)		1.200 —
6. Strendir—Morskranes (1000 m)		8.000 —
7. Skáli		7.000 —
8. Sølatrað		9.700 —
9. Oyri		1.200 —
10. Elði		5.650 —
11. Leirvík (800 m)		9.136 —
12. Fuglafjørður (1000 m)		5.768 —
13. Oyndarfjørður—Hellurnar (1500 m)		12.300 —
14. Hellurnar—Oyndarfjørður (500 m)		4.083 —
15. Elduvík (250 m)		1.000 —
16. Funning—Húsarætt		12.000 —
17. Gjógv—Gjáarskarð:		
Eykapeningur	27.875 kr.	
Peningur, ið stóð til dispositión	9.563 —	
Hin játtaði peningurin	6.700 —	
		44.138 —
18. Gøta		8.000 —
Tilsamans		201.875 kr.

II. Trafikvegir.

1. Skálafjørður—Funningsfjørður	98.000 kr.
2. Ljósá—Norðskáli	83.000 —
Tilsamans	181.000 kr.

III. Tann av tinginum setta vegnevnd skal tingsins vegna samráðast við Oyndarfjarðar- og Gøtu sókn, eventuelt við Sjóar sókn, um byggjan av Fjarðavegnum og greiða spurningin soleiðis, at tær interesseraðu kommunurnar innan 1. januar 1936 skulu hava givið svar til nevndina, autin tær vilja gera Fjarðavegin tey fyratu fimm fylgjandi árini og uppátaka sær viðlíkahaldið av vegnum.

Um spurningurin ikki er greiddur áðrenn 1. januar 1936, avger nevndin, at vegurin Funning—Gjógv skal koma til gerðingar í staðin fyri Fjarðavegin. Kemur vegurin Funning—Gjógv til gerðingar, verður hin játtaði peningurin til Funnings sókn til dispositión til aðrar sóknin í Eysturoy.

Á Løgtingi 10. september 1935.

Johan Kallsoy. *N. Niclasen.* *Sigurd Poulsen.*

Broytingaruppskot

til

nevndarinnar uppskot í løgtingsmáli Nr. VIII—1 & 2/1935.

(Vegir og havnir.)

VI. Norðuroyar.

Hattarvík 300 m á kr. 8,55	Kr.	2565
Kirkja 400 m á kr. 2,25	—	3300
Svínoy 600 m á kr. 6,82	—	4092
Viðareiði—Leitið	—	48500
Hvannasund 200 m á kr. 7,15	—	1430
Múla 100 m á 6,77 kr.	—	677
Norðdepli 500 m á kr. 900	—	4500
Árnafjørð 200 m á kr. 11,11	—	2222
Klakksvík 715 m á kr. 900	—	6435
„ brúgv	—	1200
Haraldsund 200 m á kr. 6,50	—	1300
Kunoy 400 m á kr. 8,33	—	3332
Trøllanes 150 m á kr. 7,00	—	1050
Mikladal 350 m á kr. 7,80	—	2730
Húsar—Syðradal	—	4667
	kr.	88000

Á Løgtingi, 16. septbr. 1935.

S. P. Zachariasen.

Ændringsforslag

til

Udvalgets Forslag i Sag Nr. 1/VIII.

(Vegir og havnir.)

Til Udvalgets Forslag Punkt X føjes som nyt Punktum:

„Desuden træffer Vejudvalget nærmere Bestemmelse om alle de Opdyrkningsveje, hvis Beliggenhed ikke er nærmere bestemt i foranstaaende Betænkning og Forslag."

Lagtinget, den 4. Oktober 1935.

I Lagtingets Vejudvalg:

K. Djurhuus.

A/S. „Føre Amtstidende"s Bogtrykkeri, Thorshavn.

Bilag 9.

Ekstrakter

af

de af Færøernes Lagting deciderede Regnskaber

for

1934

Meddelt af Lagtingskontoret.

A/S „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri.

1

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færö Amts Repartitionsfond

for Aaret 1934.

Indtægt:

			Kr. Ø.
I. Beholdning den 1. Januar 1934:		Kr. Ø.	
1. Restancer af Skat m. m...	140220 68		
2. Hos Kassereren	0 00	140220 68	
3. Forskud, der henstod uberigtigede:			
a. Delinkventomkostninger .	2560 95		
b. Vedr. smitsomme Sygd..	1753 00		
c. Alimentationsbidrag	15142 90		
d. Andre Forskud	22050 83	41507 68	181728 36
II. Udskrivning i Aaret 1934 paa Jordegodset og Kommunerne			108517 48
III. Kendelser for Handelsbevillinger (Heraf vedr. Amtsfattigkassen Kr. 1692,50, der er indbetalt i Februar 1935)			3385 00
IV. Statskassens Tilskud			3000 00
V. Automobilafgift			11703 35
VI. Gebyr for Næringsbeviser			390 00
VII. Indførselsafgift			56501 16
VIII. Diverse Indtægter			85515 83
IX. Refusion af Forskud vedrørende:			
a. Delinkventomkostninger		250 50	
b. Smitsomme Sygdomme		11771 45	
c. Alimentationsbidrag		12002 23	
d. Andre Forskud		770 91	
— jfr. Udgiftspost LL.....		24795 09	
X. Gæld den 31. December 1934:			
1. Til Føroya Banki		35130 36	
2. - Færøernes Jordebogskasse.....		10126 62	45256 98
Summa Indtægt...			495998 16

Udgift:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
A.	Gæld den 1. Januar 1934:		
	1. Til Føroya Banki	59234 20	
	2. - Færøernes Jordebogskasse	7541 94	66776 14
B.	Udgifter til Lagtingshuset		1363 05
C.	— Lagtingsmændenes Diæter og Rejseudgifter		22069 45
D.	— Lagtingsarbejdet		7920 26
E.	— Lagtingskontoret		3423 15
F.	— Justitsvæsenet		3877 19
G.	— Valgvæsenet		353 22
H.	— Lægevæsenet		6769 51
I.	— Jordemodervæsenet		3002 32
J.	— Sanatoriets Drift		2844 99
K.	— veneriske Sygdommes Behandling		1847 12
L.	— offentlig Vaccination		396 00
M.	i Anledning af epidemiske Sygdomme		3927 55
N.	til Sysselmændenes Omrejser		1167 55
O.	— Skolevæsenet		8607 00
P.	— Landbruget		11943 46
Q.	— Dyrlægen, Huslejegodtgørelse		999 99
R.	— Dyrlægens Rejser		1115 05
S.	— Undersøgelse af Fiskemarkederne		3000 00
T.	— Færø Amts Bibliotek		3800 00
U.	— Samfundet og Hjemmet for Vanføre		100 00
V.	— Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse		100 00
X.	— Mærkning og Maaling af Torsk		302 25
Y.	— Revisorløn		118 84
Z.	— Fremme af Formaal Fiskeriet vedrørende		2144 00
Æ.	— Dækning af „Smiril"s Underskud		7732 81
Ø.	— Aktiekapital i Sjóvinnubankin		30000 00
AA.	— Pasning af Fyrene i Færingerhavnen m. m.		249 35
BB.	— Efterglvelse af Matrikulskat		400 00
CC.	— Forskelligt		780 20
DD.	— amtskommunale Veje		37627 77
EE.	— Renter af Obligationsgæld		22877 93
FF.	— Bankrente		4446 27
GG.	— Afdrag paa Gæld		30289 05
HH.	— Kreditforeningens Reservefond		504 41
II.	— Udbetalt Automobilafgift		9938 77
JJ.	— Udgifter i Anledning af Amtskommunens Garantiforpligtelser vedr. Havneanlæg		12336 88
KK.	— Amtsfattigkassens Andel i Handelsbevillinger		1512 50
LL.	— Forskud, der den 1. Jan. 1934 henstod uberigtigede	41507 68	
	Udbetalt i Aaret 1934: Kr. Ø.		
	a. Delinkventomkostninger . 1403 11		
	b. Smitsomme Sygdomme . 11252 02		
	c. Alimentationsbidrag 14855 00		
	d. Andre Forskud 23056 12	50566 25	
		92073 93	
	At overføre . . .	**92073 93**	**316664 03**

	Overført	92073 93	316664 03
Refunderet i Aaret 1934 — jfr. Indtægtspost IX		24795 09	
		67278 84	
der fordeler sig saaledes:			
a. Delinkventomkostninger		3713 56	
b. Smitsomme Sygdomme		1233 57	
c. Alimentationsbidrag		17995 67	
d. Andre Forskud		44336 04	67278 84
MM. Beholdning den 31. December 1934: Restancer af Skat m. m.			112055 29
	Summa Udgift		495998 16

2
Ekstrakt
af
Regnskabet for Færö Amts Fattigkasse
for Aaret 1934.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1934	48133	08
2. Renter	1214	69
3. Arveafgifter	3214	55
4. Afgifter af Grindefangster	130	60
5. Bøder	360	00
6. Kendelser for udfærdigede Handelsbevillinger	850	00
7. Kendelser for udfærdigede Bevillinger til Handelsrejsende	842	50
8. Kendelser i Henhold til Firmaloven	44	00
9. Afgifter iflg. Lov af 21. Maj 1902 om Hvalfangst ved Færøerne	480	00
10. Afdrag paa Alimentation	112	00
Summa Indtægt	55381	42

Udgift:

	Kr.	Ø.
1. Tilskud til Kommunerne	7400	00
2. Udgifter til Underhold af Børn, født udenfor Ægteskab	1698	22
3. Tilbagebetalte Afgifter af Arv og Handelsbevilling	69	00
4. Kassererens Løn	300	00
5. Andre Udgifter	62	25
6. Beholdning 31. December 1934	45851	95
Summa Udgift	55381	42

3

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts økonomiske Fond

for Aaret 1934.

Indtægt:

		Kr.	Ø.
1.	Beholdning den 1. Januar 1934	42172	33
2.	Rente af Fondens Kapitaler	640	19
3.	Indtægter af Grindefangst	1470	35
4.	Indtægt i H. t. Lov om Hvalfangst ved Færøerne	2880	00
5.	Indtægter af Indførselsafgift	37900	69
6.	Indbetalt ved Færø Amt (Vareforsyningen)	2000	00
7.	Statskassens Tilskud til Veje	21817	51
8.	Dividende i Isvirkis Konkursbo	69	73
9.	Gæld den 31. December 1934	38206	10
	Summa Indtægt...	147156	90

Udgift:

		Kr.	Ø.
1.	Gæld den 1. januar 1934	19965	00
2.	Til Anlæg og Reparation af Veje, Broer og Landingssteder	65314	11
3.	Udgifter i Anledning af Grindefangster	1111	07
4.	Tilskud til Føroya Fólkaháskúla	1500	00
5.	— „ Foreningen „Varðin"	250	00
6.	— „ Føroya Forngripafelag	550	00
7.	— „ Studier af det færøske Sprog	1200	00
8.	— „ Studerende	300	00
9.	— „ Undervisning i Sløjd	350	00
10.	— „ — - Vævning	400	00
11.	— „ Studenterkursus	200	00
12.	— „ Undervisning i Bogbinderi	150	00
13.	— „ Feriekursus for Lærere	300	00
14.	— „ Udgivelse af Prædikensamling	780	00
15.	— „ Undervisning i Billedhuggeri	200	00
16.	— „ Arkivet	2350	00
17.	— „ Pensionsfonden for Lærere og Lærerinder	2000	00
18.	— „ Knuseværket i Vaag	500	00
19.	— „ Udgravning af Gerðabø	150	00
20.	— „ Pensioner	2800	00
21.	— „ Lagtingets Historie	1860	93
22.	— „ Børnehjemmet i Vestmanhavn	300	00
23.	— „ Svømmebassin	100	00
24.	Udgifter vedr. Grindefangst	826	07
25.	Andre Udgifter	367	14
	Al overføre...	103824	32

	Overført..	103824 32
26.	Fonden til Jordehvalsrettighedens Afløsning 5 % af Storhvalsafgiften 1934, jfr. Reglement af 14. Juni 1909	144 00
27.	Beholdning den 31. December 1934.....	43188 58
	Summa Udgift...	147156 90

Fonden til Jordehvalsrettighedens Afløsning havde pr. 31. December 1934 en Formue af 160725 Kr. 47 Øre.

4

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færö Amts Skolefond

for Aaret 1934.

Indtægt:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
1.	Beholdning den 1. Januar 1934.....		42052 34
2.	Renter af Fondens Kapitaler.....		2028 15
3.	Refusion af Rerslev Kirketiende.....		14 33
4.	Statskassens Deputat.....		224 00
5.	Statskassens faste Tilskud til Realskolen.....		3900 00
6.	Statskassens Tilskud til Lærerlønninger.....		20131 12
7.	Tilskud til udenbys Elever i Realskolen.....		1200 00
8.	Tilskud til Fru Effersøes Pension:		
	a. Statskassen	300 00	
	b. Amtsfonden.....	150 00	
	c. Thorshavn Kommune.....	100 00	550 00
9.	Thorshavn Kommunes Tilskud til Realskolen.....		150 00
10.	Elevernes Ydelser.....		17910 00
11.	Seminariet for Brændsel, Belysning og Rengøring.....		600 00
12.	Lejeindtægt.....		762 40
13.	Restancer.....		576 25
14.	Refusion af Pensionsudgifter.....		515 88
15.	Indtægter af Grind og Storhval.....		570 18
	Summa Indtægt...		91184 65

Udgift:

	Kr.	Ø.
1. Pensioner og Afgift til Pensionskassen	2928	38
2. Lærerlønninger og Vikarudgifter	33665	94
3. Understøttelse til udenbys Elever	1200	00
4. Revisorløn	25	61
5. Kassererløn	100	00
6. Porto m. m.	40	00
7. Skatter og Afgifter	1031	00
8. Assurance	416	00
9. Vedligeholdelse og Nyanskaffelse	1092	19
10. Brændsel og Belysning	1775	77
11. Rengøring	2546	80
12. Undervisningsmateriel	325	80
13. Annoncer m. m.	181	60
14. Leje af Lokaler	850	00
15. Andre Udgifter	215	33
16. Afskrivning af uerholdelige Restancer	170	00
17. Restancer	1400	00
18. Beholdning den 31. December	43220	23
Summa Udgift	91184	65

5

Ekstrakt

af

Regnskabet for de færöske Almueskole-Læreres og Lærerinders Pensionsfond

for Aaret 1934.

I. Driftsregnskab.

Indtægt:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1934		27042 64
2. Indbetaling til Fonden:		
I. a. Pensionsfradrag	4092 51	
b. Refusion af Pensionstillæg m. m.	16535 77	
c. Tilskud til personligt Tillæg	288 00	20916 28
II. Kommunernes Tilskud		11029 22
III. Statskassens Tilskud		14000 00
IV. Lagtingets Tilskud		2000 00
3. Indvundne Renter		10966 89
Summa Indtægt...		85955 03

Udgift:

	Kr. Ø.
1. Udbetalte Pensioner	30569 66
2. Løn til Kassereren	350 00
3. Kautionsforsikring	55 80
4. Forskellige Udgifter	147 39
5. Overført til Kapital Konto	28198 36
6. Beholdning den 31. December 1934	26633 82
Summa Udgift...	85955 03

II. Kapitalregnskab.

Indtægt:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
I. Beholdning den 1. Januar 1934:		
1. I Obligationer	192000 00	
2. I Færø Amts Sparekasse	10419 39	202419 39
II. Udtrukket Obligation		2000 00
III. Indvundet ved Erhvervelse af Obligationer		1190 88
IV. Overført fra Driftskonto		28198 36
Summa Indtægt...		233808 63

Udgift:

		Kr. Ø.
I. Indkøbt Obligation		1998 00
II. Beholdning den 31. December 1934:	Kr. Ø.	
1. I Obligationer	226920 00	
2. I Færø Amts Sparekasse	4890 63	231810 63
Summa Udgift		233808 63

6

Ekstrakt

af

Regnskabet for den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger paa Færöerne

for Aaret 1934.

Indtægt:

	Kr. Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1934	15349 41
2. Forsikringspræmie for indtegnede Skolebygninger	760 87
3. Indvundne Renter	614 02
4. Gæld til Kassereren	37 52
Summa Indtægt	16761 82

Udgift:

	Kr.	Ø.
1. Løn til Kassereren	50	00
2. Porto m. m.	33	32
3. Beholdning den 31. December 1934	16678	50
Summa Udgift...	16761	82

7

Ekstrakt

af

Regnskabet for Driften af Færöernes Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus i Hoydal

for Aaret 1934.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1934	23996	75
2. Betaling for Patienter	17624	00
3. Statskassens Tilskud	51708	00
4. Forplejningen	104	50
5. Have og Anlæg	10	00
6. Husdyrhold	20	00
7. Indvundne Renter	0	76
8. Tilskud fra Amtsrepartitionsfonden	1202	99
9. Ambulante Røntgenfotograferinger	695	00
10. Forskellige Indtægter	1582	50
11. Gæld den 31. December 1934; Til Føroya Banki	18002	52
Summa Indtægt...	114947	02

Udgift:

			Kr.	Ø.
1. Gæld den 1. Januar 1934			7032	63
2. Konto.	1.	Lønninger	16777	32
	2.	Forplejningen	28473	10
	3.	Vask og Rengøring	3332	74
	4.	Brændsel og Belysning	9112	68
	5.	Medicin	3407	08
	5a.	Røntgen	1613	26
	6.	Bygninger	10001	67
	7.	Maskiner	10	09
	8.	Inventar	2912	36
	9.	Forsikring	1183	50
	10.	Have og Anlæg	559	24
	11.	Fragt og Losning	734	77
	12.	Kontorhold	1049	04
	13.	Husdyrhold	248	77
	14.	Renter	679	66
	15.	Forskud	0	00
	16.	Forskellige Udgifter	644	84
3. Beholdning den 31. December 1934			27174	27
		Summa Udgift...	114947	02

8

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færöernes Kirkefond

for Aaret 1934.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1934	30510	52
2. Erstatning for samtlige Tiender	7800	00
3. Afgift af Storhvalfangst	960	00
4. Indførselsafgift	22600	47
5. Indvundne Renter	1035	62
6. Depositum vedr. Vaag Kirke	5	00
7. Gæld den 31. December 1934	44441	72
Summa Indtægt	107353	33

Udgift:

	Kr.	Ø.
1. Gæld den 1. Januar 1934	57453	22
2. Tilskud til nye Kirker	27620	54
3. Reparation af Kirkerne	7689	71
4. Udgifter til Kirkegaarde	3738	00
5. — — Kirkeinspektion og Kirkesyn	337	75
6. Andre Udgifter	2267	79
7. Beholdning den 31. December 1934	8246	32
Summa Udgift	107353	33

9

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færöernes Amtskommunes Telefonvæsen.

Indtægt:

	Kr.	Ø.
1. Beholdning den 1. Januar 1934	130763	55
2. Indtægt af Abonnement	56085	25
3. Indtægt af Samtaler, Telefontelegrammer, Budsendelser og Ekstragebyrer	111197	09
4. Indtægt af de til og fra Telefonstationerne ind- og udtelefonerede Telegrammer	7101	45
5. Forskellige Indtægter	10177	05
Summa Indtægt	315324	39

Udgift:

	Kr.	Ø.
1. Administration	25841	90
2. Forrentning og Afdrag af Laan	17454	50
3. Stationernes Drift	36531	00
4. Vedligeholdelse og Eftersyn af Anlægget	31507	85
5. Udvidelse af Anlægget	15787	57
6. Forskellige Udgifter	3310	25
7. Beholdning den 31. December 1934	184891	32
Summa Udgift	315324	39

RED: 10 X

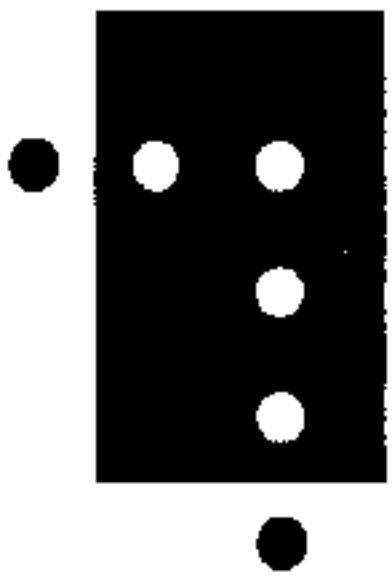

Nasjonalbiblio
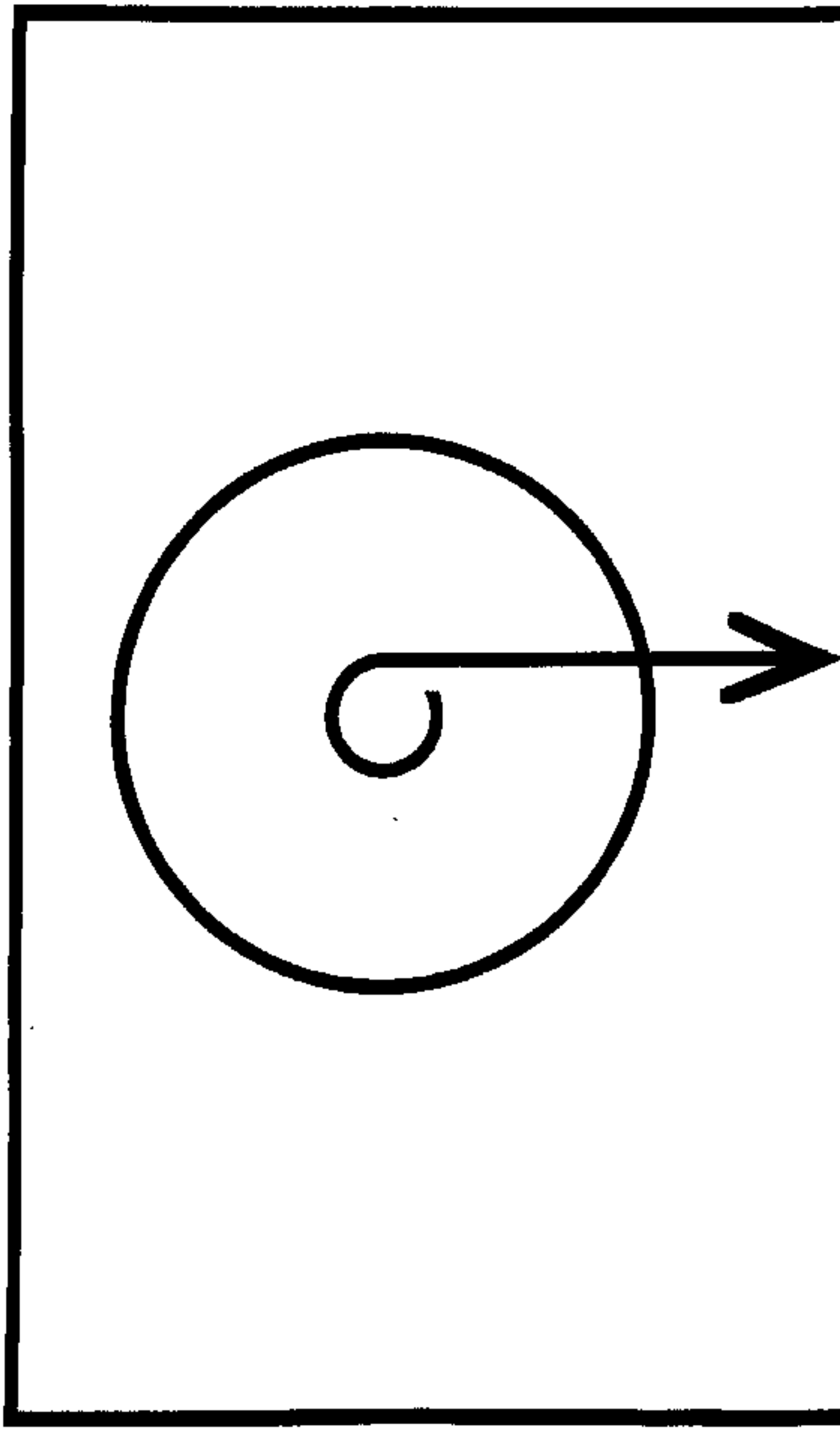
Nasjonalbiblioteket
National Library of Norway
Rana Division
N-8607 Mo i Rana
Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12